

**IJA # 779**

**ספר קריאי מועד**

**Sefer Keri'e Mo`ed**

**Livorno, 5630 (1869 or 1870)**



qui a pas ris  
donne main  
un

14548945

qui a pas ris  
donne main  
un

ספר  
קריאי מועד

לשלוש פעמי רגלינו סרר סרר לברו · ראשון לציון  
סרר ליל שביעי של פסח · גם את השני  
סרר ליל שבועות · ושלשי בקרש תיקון  
ליל הושענא רבא · עם כל הלימודים הנהוגים  
בהם דבר כעתו מרה טוב · וגם תקון שבעה  
באדר ויבא הכל על נכון כאשר עיניכם תחזינה  
מישרים · בעזרת המאיר לארץ ולררים :

ונוסף גם סוף דיונים השייכים לספר הזה שנתן לנו במתנת  
הרב המופלא והכולל במח"ר יעקב רקח י"א

ועל שם יעקב רקח י"א

פה ליוורנו יע"א

שנת הולך לרודי למישרים לפ"ג

מיר החכם כמח"ר ישראל קושטא וחבריו הי"ו

שקנו דפוס

מישה ישועה טובי'אנא הי"ו

מדפיסים ומוכרי ספרים

כל הכרכות בתומו באשמורת כמ"ש הרב מחזיק ברכה ו"ל סמ"ו אות  
 ו' גם הכ"ח פסק כן דנקטינן כדברי הגאונים ז"ל אפילו שלא נתחייב  
 בהן יברך אותם וכ"כ הפר"ח שם וכן מבואר בספר הכוונות ופרי עץ  
 חיים שהביא הרב שערי תשובה סמ"ו סק"ב דכל ח"י ברכות מן ענ"י  
 עד ברכת התורה בכלל היה נוהג הרב האר"י ז"ל לאומרום ואפילו בלילה  
 קודם עלות השחר ואפילו שלא ישן כלל או לן בכסותו וכו' כי לא נתקנו  
 אלא על מנהגו של עולם יעו"ש וכ"כ בנו"מ ד"ח ע"ב ובארחות צדיקים  
 דס"ה ע"ב ובש"ע של הרב האר"י ז"ל ומשנת חסידים דף ק' ע"ה פ"ג  
 ולחס מן השמים כת"י למהר"י ז"ל ומטה יהודה סמ"ו סק"ד  
 ותפלה לדוד דכ"ו ע"ב ונוהג כלאן יוסף ד"ה ע"ד בשם של"ה וברכי יוסף  
 סמ"ו סק"ב וזכור לאברהם בערך ברכות דיני ברכות השחר מחמ"י  
 וארחות יושר ובערך שחר שב"כ בשו"נ ומאמר מרדכי יעו"ש ובשלמי  
 זכור די"ז ע"ב ודמ"ו ע"ג בשם המקובל האלהי הרב שלום שרעב"ז ז"ל  
 ושערי רחמים למהרח"ך ז"ל ד"ב ע"ה ואות אמת דקכ"ד ע"ה בנתיב ו'  
 ומנחת אהרן כלל ה' אות ט' וכף אחת ס' כ"ב אות ד' וכף חיים ס"ט  
 אות ב' שמכילם מבואר אף שלא נתחייב בהן אפילו לא ישן כל הלילה  
 ואפילו קם בעוד לילה דריך לברך כולם חוץ מעל נט"י אם לא ישן כל  
 הלילה ואשר יזר אם לא עשה זרכיו :

טו ליל

הושענא רבה כתב בספר הכוונות וז"ל ולכן גוהנין לעסוק  
 בתורה בחצות לילה הראשון עד זמן זריחת הלבנה וקוראים  
 ספר אלה הדברים הנקרא משנה תורה ויכוין בקריאתו זאת לעשות  
 חותם המלכות שבה שהוא בני' משנה ע"י קריאה זו וכו' יעו"ש באורך  
 גם בלחם מן השמים כת"י למהר"י ז"ל ומטה יהודה סמ"ו סק"ד  
 וזו"ט וכ"כ בנגיד ומנוה דפ"א ע"ה ומשנת חסידים דקכ"ו ע"ב פרק ט'  
 וארחות צדיקים דע"ב ע"ה ונוהג כלאן יוסף דפ"ה ע"ה והרב חמ"י ז"ל  
 האריך במוסרו בפרק ו' דפ"ג ע"ה ובתוך דבריו כתב וז"ל והן לו בכח  
 יגבר איש לעמוד מי לא ינוס ולא ישן עד הבקר אור והיו עיניו ולבו  
 אל התקון הנעשה על ידו בשמים ממעל וגם אל עצמו בשרו כי הוא  
 ניגול מנחת כמ"ש בפרק חג השבועות ואם בשבועות יעשה כן לעמוד  
 על נפשו כל הלילה כ"ש וק"ו שיזרו עצמו עתה בלילה הקדושה הזאת  
 עת החיתום להכריע כף זכותיו ולהקל כף עונותיו וכו' על כן יחרד  
 האיש הירא מיום דין הגדול והגורא אל יחו דומי לו תמיד כל הלילה  
 ביראה וכו' ע"ש והרב לב דוד ז"ל בפרק ל"ב כתב וז"ל וכבר נפתח  
 שערי אורה זו תורה ופשט המנהג ללמוד אור הושענא רבה והיה משנה  
 התורה ככל אשר דבר בקדשו רבינו האר"י ז"ל והגם דהרב עו"ק הרב  
 טור ברכת ס' תרס"ד כתב דאין ללמוד אחר משנה תורה אלא זוהר  
 ואגדה ע"ש עין רואה לפת תובב"א היו קורין ספר תהלים אף הוא ראה  
 והתקין תפלות אחר כל ספר תהלים כגודע ונתפשט בקרב כל ישראל  
 וכו' ואזהרה שמענו לעסוק כל הלילה כדחוי וכנימוס ושלא להפסיק  
 בדברים בטילים שיחת דקלי"ס מאליהם ומעלה עשן כי אז יעשן  
 אף וכו' ואם ילמוד כל הלילה כדחוי יוכל מנחת ע"ש כס' טור ברכת  
 ואשר נגע אלהים בלבו יראה ורעד יבוא בו וכו' וימחר לשוב אל ה'  
 לעסוק

לעסוק בתורה בהכנעה ונילו ברעדה וכל הלילה אל יתן דומי לו וכו'  
והכל הולך אחר החיתום להתפלל תפלה בזמנה ובכוונה שלימה ולהיות  
עינא פקוחא שלא יתנמנם בק"ש ובעמידה וילא שכרו וכו' ע"ש ועוד  
עיין עליו בכף החיים סימן כ"ד אות ז ועיין גם מועד לכל חי ס' כ"ד  
אות ב' ובאות ה' כתב וז"ל הסליחות של תהלים יותר טוב לחלקם  
בחמשה בסוים כל ספר וספר ובסוף ספר חמישי יאמר הפיוטים לארבע  
כורתו כרית בזכות אהרן זכות נשמר הוא פינחס זכות סגן וגם ברחמנה  
א"ל יאמר אחר קיימים דאהרן זכותיה דיוסף קיימיה דפינחס קיימיה  
דדוד זכותיה דשלמה דיוסף לומר אות ו' ולא תתפרע כעובדנא וכו'  
יעו"ש ועיין שו"ג סימן תרס"ד סק"א מה הם קורים יעו"ש :

כ"ד המלקט הכעיר ע"ה יעקב רקח ס"ט



# קריאי מועד

## סדר ליל שביעי של פסח

הבינו וגם הקרו הרב בעל חמדת הימים ומשם בארה את כל תוקף  
קריאה נאמנה של הלילה הזה :

### תורה

פרשת ויחי יהודה אתה יודוק אחיך ידך בערף  
איביך ישתחוו לך בני אביך :

נור אריה יהודה משרף בני עליה ברע רבץ באריה  
וכלביא מי יקימנו : לא יסור שכט מיהודה ומחקק  
מבין רגליו עד פייבא שילה ולו יקתה עמים : אסרי  
לנפן עירה ולשרקה בני אתנו כבס ביין לבשו וכדס  
ענבים סותו : חכלילי עינים מיין ולבן שנים מחלב :

פ' בחקתי אס' בחקתי תלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם  
אתם : ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ

יבולה ועץ השדה יתן פרו : והשיג לכם דיש את  
בציר ובציר ישיג ארזרע ואתלתם לחמכם לשבע

וישבתם לבטח בארצכם : ונתתי שלום בארץ וישבתם  
ואין מחריד והשבת' חיה רעה מן הארץ וחריב לא

תעבר בארצכם : ורדפתם את איביכם ונפלו לפניכם  
לחריב : ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רכבה

ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחריב : ופנית' אליכם  
והפית' אתכם והרבית' אתכם והקימת' את כרית'י

אתכם : ואתלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאנו :  
ונתתי משכני בתוככם ולא תגעל נפשי אתכם :

והתהלכת' בתוככם והיית' לכם לאלהים ואתם תהיו  
לי לעם : אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם

מארץ מצרים מהיה להם עבדים ואשכנז מטת עלכם  
ואולף אתכם קוממיות :

נביאים

ישעיה ס' ב' **הדבר** אשר חזה ישעיהו בן אמוץ על-  
יהודה וירושלם : והיה באתרת  
הימים נכון יהיה הר בית יהוה בראש ההרים ונשא  
מגבעות ונהרו אליו כל הגוים : והלכו עמים רבים  
ואמרו לבו ונעלה אליה יהוה אל בית אלהי יעקב  
וירנו מדרכיו ונלכה בארחתיו כי מציון תצא תורה  
ודבר יהוה מירושלם : ושפט בין הגוים והוכיח לעמים  
רבים וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למוזרות  
לא ישיא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה :

בית יעקב לבו ונלכה באור יהוה :  
שם סימן י' עוד היום בנב לעמד ינפף ידו הר בת ציון  
גבעת ירושלם : הנה הארון יהוה צבאות  
מסעף פארה כמערצה ורמי הקומה גדעים והנכהים  
ישפלו : ונקף סככי היער בברזל והלכנון באדיר יפול :  
ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה : ונחה עליו  
רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח עצה ונבורה רוח  
דעת ויראת יהוה : והריחו ביראת יהוה ולא למראה  
עיניו ישפוט ולא למשמע אזניו יוכיח : ושפט בצדק  
דלים והוכיח במישור לענוי ארץ והכה ארץ בשבט  
פיו וברוח שפתיו ימית רשע : והיה צדק אזור מתניו  
והאמונה אזור חלציו : וגר זאב עם כבש ונמר עם  
גדי ירביץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בס :  
ופרה ורב תרענה יחדו ירבעו ילדיהן ואריה כבקר  
יאכלתבן : ושעשע יונק על חר פתן ועל מאורת צפעונו

גמול ידו הרה : לא ירעו ולא ישיחיתו בכל החר קדשי  
כי מלאה הארץ דעה את יהוה כמים לים מכסים :  
והיה ביום ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו  
גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד : והיה ביום ההוא  
יוסף אדני ידו לקנות את שאר עמו אשר ישאר  
מאשור וממצרים ומפתרום ומפוש ומעילם ומשנער  
ומחמת ומאיי הים : ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל  
ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ : וסרה  
קנאת אפרים וצורי יהודה יכרתו אפרים לא יקנא  
את יהודה ויהודה לא יצר את אפרים : ועפו בכהף  
פלשתים ימה יחדו יבזו את בני קדם אדום ומואב  
משלוח ידם ובני עמון משמעתם : והחרים יהוה את  
לשון ים מצרים והניף ידו על הנהר בעים רוחו והכהו  
לשבעה נחלים והדרף בנעלים : והיתה מסלה לשאר  
עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום  
עלתו מארץ מצרים : ואמרת ביום ההוא אודך יהוה  
כי אנפת כי ישב אפך ותנחמני : הנה אל ישועתי  
אבטח ולא אפחד כי עזי וזמרת יה יהוה ויהי לי לישועה :  
ושאבתם מים כששון ממעיני הישועה : ואמרתם ביום  
ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו  
הזכירו כי נשגב שמו : זמרו יהוה כי גאורת עשה  
מודעת זאת בכל הארץ : צהלי ורני ישבת ציון כי  
גדול בקרבך קדוש ישראל :

ירמיה ס' ל' **הדבר** אשר היה אירמיהו מאת יהוה לאמר :  
כה אמר יהוה אלהי ישראל לאמר כתב לך  
את כל הדברים אשר דברתי אליך אל ספר : כי  
הנה ימים באים נאס יהוה ושבת את שכנות עמי  
ישראל ויהודה אמר יהוה והשבתים אליה ארץ אשר

נתתי לאבתם וירשוה : ואלה הדברים אשר דבר יהוה  
 אל־ישראל ואל־יהודה : כי כה אמר יהוה קול חרדה  
 שמענו פחד ואין שלום : שאלונא וראו אס־לדת זכר  
 מדוע ראיתי כל־גבר ידיו על חלציו כילדה ונהפכו  
 כל־פנים לירקון : הוי כי גדול היום ההוא מאין כמוהו  
 ועת־צרה היא ליעקב וממנה ישע : והיה ביום ההוא  
 נאם : יהוה צבאות אשכר עלו מעל צוארה ומוסרותיה  
 אנתק ולא־יעבדו עוד זרים : ועבדו את יהוה אלהיהם  
 ואת דוד מלכם אשר אקים להם : ואתה אל־תירא  
 עבדי יעקב נאס־יהוה ואל־תחת ישראל כי הנני  
 מושיעה מרחוק ואת־זרעה מארץ שבים ושב יעקב  
 ושקט ושאנן ואין מחריד : כי־אתה אני נאס־יהוה  
 להושיעה כי אעשה כלה בכל־הגוים אשר הפיצותיה  
 שם אך אותך לא־אעשה כלה ויסרתיה למשפט ונקח  
 לא אנקך : כי כה אמר יהוה אנוש לשכרך נחלה  
 מכתך : אין דן דינה למזור רפואות תעלה אין לך : כל־  
 מאהביך שכחוך אותך לא ירושו כי מכת אויב  
 הכתיה מוסר אכזרי על רוב עונך עצמו חטאתיה :  
 מהתועק על־שכרך אנוש מכאבך על רב עונך עצמו  
 חטאתיה עשיתי אלה לך : לכן כל־אכליה יאכלו וכל־  
 צריך כלם בשבי ילכו והיו שאסיה למשסה וכל־בוזיה  
 אתן לבו : כי אעלה ארכה לך וממכותיה ארפאך נאס־  
 יהוה כי נדחה קראו לך ציון היא דרש אין לה : כה  
 אמר יהוה הנני־שב שכורת אחלי יעקב ומשכנותיו  
 ארחם ונבנתה עיר עליה וארמון על־משפטו ישב :  
 ויצא מהם תודה וקול משחקים והרבתי ולא ימעטו  
 והכבדתי ולא יצערו : והיו בניו כקדם ועדתו לפני  
 תבון ופקדתי על כל־לחציו : והיה אדירו ממנו ומשלו

מקרבו

מקרבו יצא והקרבתיו ונגש אלי כי מי הוא־זה ערב  
 את־לבו לגשת אלי נאס־יהוה : והייתם לי לעם ואנכי  
 אהיה לכם לאלהים : הנה סערת יהוה חמה יצאה מער  
 מתגורר על ראש רשעים יחול : לא ישוב חרון אף־  
 יהוה עד־עשתו ועד־הקימו מזמות לבו באחרית הימים  
 תתבוננו בה : בעת ההיא נאם יהוה אהיה לאלהים  
 לכל משפחות ישראל והמה יהודלי לעם : כה אמר  
 יהוה מצא חן במדבר עם שרירי חרב הלוח להרגיעו  
 ישראל : מרחוק יהוה נראה לי ואהבת עולם אהבתיה  
 ער־כן משכתיך חסד : עוד אבנה ונבנית בתולת  
 ישראל עוד תעדי תפיה ויצאת במחול משחקים : עוד  
 תטעי כרמים בהרי שמרון נטעו נטעים וחללו : כי יש  
 יום קראו נצרים בהר אפרים קומו ונעלה ציון אל־  
 יהוה אלהינו : כי־כה אמר יהוה רנו ליעקב שמחה  
 וצהלו בראש הגוים השמיעו הללו ואמרו הושע יהוה  
 את־עמך את שארית ישראל : הנני מביא אותם מארץ  
 צפון וקבצתיים מירכתי־ארץ כס עור ופסח הרר  
 וילדת יחדו קהל גדול ישובו הנה : בככי יבאו  
 ובתחנונים אובילם אוליכם אל־נחל־מים בדרך ישר  
 לא יבשלו בה כי־הייתי לישראל לאב ואפרים בכרי  
 הוא : שמעו דברי־יהוה גוים והגידו כאיים ממרחק  
 ואמרו מזרה ישראל יקבצנו ושמרו כרעה עררו : כי  
 פדה יהוה את־יעקב וגאלו מיד חזק ממנו : ובאו  
 ורננו במרוס־ציון ונהרו אל־טוב יהוה ער־דיגן ועל־  
 תירוש ועלי־צהר ועל־בני־צאן ובקר והיתה נפשם  
 כגן רוה ולא־יוסיפו לדאבה עוד : אז תשמח בתולה  
 במחול ובחרים וקנים יחדו והפכתי אכלם לששון  
 ונחמתיים ושמחתים מיגונם : ורויתי נפש הפחנים דשן

ועמי



ועמי את־טובי ישבעו נא־סִיְהוּה : כה | אמר יהוה קול  
ברמה נשמע נהי בכי תמרורים רחל מבכה על־בניה  
מאנה להנחם על־בניה כי איננו : כה | אמר יהוה  
מנעי קולך מבכי ועיניך מדמעה כי יש שכר לפעלתך  
נא־סִיְהוּה ושבנו מארץ אויב : ויש־תקוה לאחריתך  
נא־סִיְהוּה ושבנו בנים לגבולם : שמוע שמעתי אפרים  
מתנודד יסרתני ואוסר כעגל לא למד השיבני ואשובה  
כי אתה יהוה אלהי : כי־אחרי שובי נחמתי ואחרי  
הורעי ספקתי על־ירך בשתי וגם־נכלמתי כי נשאתי  
חרפת נעורי : הכן יקיר לי אפרים אם ילד שעשועים  
כי־מדי דברי בו זכר אוכרנו עוד על־כן המו מעי לו  
רחם ארחמנו נא־סִיְהוּה : הציבי לך צינים שמי לך  
תמרורים שתי לבך למסלה דרך הלכת שובי בתולת  
ישראל שבי אל־עריך אלה : ערַמתי תתחמקין הבת  
השובבה כי־ברא יהוה חדשה בארץ נקבה תסובב  
נבר : כה־אמר יהוה צבאות אלהי ישראל עוד יאמרו  
את־הדבר הזה בארץ יהודה ובעריו בשוּבֵי אֶת־  
שבותם ברכך יהוה נוה־צדק הר הקדוש : וישבו בה  
יהודה וכל־עריה יחדו אפרים ונסעו בעדר : כי הרויתי  
נפש עיפה וכל־נפש דאבה מלאתי : על־זאת הקיצתי  
ואראו ושנתי ערבה לי : הנה ימים באים נא־סִיְהוּה  
וזרעתי את־בית ישראל ואת־בית יהודה זרע אדם  
וזרע בהמה : והיה כאשר שקדתי עליהם לנתוש ולנתוץ  
ולחרס ולהאכיד ולהרע כן אשקד עליהם לבנות  
ולנטוע נא־סִיְהוּה : בימים ההם לא־יאמרו עוד אבות  
אכלו במר ושני בנים תקהינה : כי אס־איש בעונו  
ימות כל־האדם האכל המר תקהינה שניו : הנה  
ימים באים נא־סִיְהוּה וכתתי את־בית ישראל ואת־

בית יהודה ברית חדשה : לא כברית אשר כרתתי  
את־אבותם ביום החזיקי בידם להוציאם מארץ מצרים  
אשר־המה הפרו את־בריתי ואנכי בעלתי כם נא־סִיְהוּה  
יהוה : כי זאת הברית אשר אכרת את־בית ישראל  
אחרי הימים ההם נא־סִיְהוּה נתתי את־תורתך בקרבם  
ועל־לבם אכתבנה והייתי להם לאלהים והמה יהי־דלי  
לעם : ולא ילמדו עוד איש את־רעהו ואיש את־אחו  
לאמר דעו את־יהוה כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד־  
גדולם נא־סִיְהוּה כי אסלה לעונם ולחטאתם לא אזכר  
עוד : כה | אמר יהוה נתן שמש לאור יומם חקת ירח  
וכוכבים לאור לילה רגע הים ויהמו גליו יהוה צבאות  
שמו : אס־ימשו החקים האלה מלפני נא־סִיְהוּה גם  
זרע ישראל ישבתו מהיות נוי לפני כל־הימים : כה |  
אמר יהוה אס־ימדו שמים מלמעלה ויחקרו מוסדי־ארץ  
למטה גם־אני אמאם בכל־זרע ישראל על־כֹּל־אשר  
עשו נא־סִיְהוּה : הנה ימים באים נא־סִיְהוּה ונבנתה  
העיר ליהוה ממגדל חננאל ער־שער הפנה : ויצא  
עוד קו המדה נגדו על נכעת גרב ונסב געתה : וכל־  
העמק הפגרים | והדשן וכל־השרמות ער־גַחַל קדרון  
ער־פַּנֵּת שַׁעַר הַסּוּסִים מורחה קדש ליהוה לא־ינתש  
ולא־יהרס עוד לעולם :

שם סי' לג | כה | אמר יהוה עוד ישמע במקוסי־הזה אשר  
אתם אמרים הרב הוא מאין אדם ומאין בהמה  
בערי יהודה ובהצות ירושלים הנשמות מאין אדם  
ומאין יושב ומאין בהמה : קול ששון וקול שמחה קול  
התן וקול בלה קול אומרים הודו אר־יהוה צבאות  
כי־טוב יהוה כי־לעולם חסדו טבאים תודה בית  
יהוה כי־אשיב את־שבות־הארץ ככראשנה אמר יהוה :

כה אמר יהוה צבאות עור יהיה | במקום הזה החרב  
 מאיך אדם ועד בהמה וכל ערוי נזה רעים מרביצים  
 צאן : בערי ההר בערי השפלה ובערי הנגב וכארץ  
 בנימין וכסביבי ירושלים ובערי יהודה עד תעברנה  
 הצאן על ירי מונה אמר יהוה : הנה ימים באים נאס-  
 יהוה והקיימותי אתה דבר הטוב אשר דברתי אל בית  
 ישראל ועל בית יהודה : בימים ההם ובעת ההיא  
 אצמיח לדוד צמח צדקה ועשה משפט וצדקה בארץ :  
 בימים ההם תושע יהודה וירושלם תשכן לבטח וזה  
 אשר יקרא ליה יהוה | צדקנו : כי כה אמר יהוה לא-  
 יכרת לדוד איש ישב על כסא בית ישראל : ולכהנים  
 הלויים לא יכרת איש מלפני מעלה עולה ומקטיר מנחה  
 ועשה זבח כלהימים : ויהי דברי יהוה אלי רמיהו לאמור :  
 כה אמר יהוה אסתרפרו את דברתי היום ואת דברתי  
 הלילה ולברתי היות יומם זולילה בעתם : גס דברתי  
 תפר את הדוד עבדי מהיות לו בן מלך על כסאו ואת-  
 הלויים הכהנים משרתי : אשר לא יספר צבא השמים  
 ולא ימר חול הים בן ארבה את זרוע דוד עבדי ואת  
 הלויים משרתי אתי : ויהי דברי יהוה אלי רמיהו לאמר :  
 הלוא ראית מה יהעם הזה דברו לאמר שתי המשפחות  
 אשר בחר יהוה בהם וימאסם ואת עמי ינאצון מהיות  
 עוד גוי לפניהם : כה אמר יהוה אסל לא כריתי יומם  
 ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי : גס זרוע יעקב  
 דוד עבדי אמאם מקחת מזרעו משלים אל זרוע אברהם  
 ישחק ויעקב כייאשיב את ישובותם ורחמתי :  
 עובדיה ס' א' חזון עבדי כה אמר אדני יהוה לאדום  
 שמועה שמענו מאת יהוה וציר בנוים שלח  
 קומו ונקומה עליה למלחמה : הנה קטן נתתיך בנוי

בזוי אתה מאד : זרון לבך השיאך שכני בחגוי סלע  
 מרום שבתו אמר כלכו מי יורדני ארץ : אסתגביה  
 פנשר ואסביין פוכבים שים קנך משם אורידך נאס-  
 יהוה : אסננבים באו לך אס שודדי לילה איך נדמית  
 הלוי יננכו דים אס בצרים באו לך הלא ישאירו  
 עללות : איך נחפשו עשו נבעו מצפניו : עד הנכול שלחוק  
 כל אנשי בריהך השיאוך יכלו לך אנשי שלמך לחמך  
 ישימו מזור תחתך אין תכונה בו : הלא ביום ההוא  
 נאס יהוה והאכרתי חכמים מאדום ותכונה מהר עשו :  
 וחתו גבוריך תימן למען יכרת איש מהר עשו מקטל :  
 מחמס אחיך יעקב תכסף כוישה ונכרת לעולם : ביום  
 עמדך מנגד ביום שבות זרים חילו ונכרים באו שערו  
 ועל ירושלים ידו גורל גס אתה כאחד מהם : ואל תרא  
 ביום אחיך ביום נכרו ואל תשמח לכני יהודה ביום  
 אכדם ואל תגדל פיך ביום צרה : אל תכוא בשער  
 עמי ביום אידם אל תרא גס אתה ברעתו ביום אידו  
 ואל תשלחנה כחילו ביום אידו : ואל תעמד על הפרק  
 להכרית את פליטיו ואל תסגר שרדיו ביום צרה : כי  
 קרוב יוסי יהוה על פליטיו כאשר עשית יעשה לך  
 גמלה ישוב בראשך : כי כאשר שתיתם עליהר קדשי  
 ישתו כלהגוים תמיד ושתו ולעו והיו כלא היו : ובהר  
 ציון תהיה פליטה והיה קדש וירשו בית יעקב את  
 מורשיהם : והיה בית יעקב אש ובית יוסף להכה  
 ובית עשו לקש ורלקו בהם ואכלום ולא יהיה שריר  
 לבית עשו כי יהוה דבר : וירשו הנגב את יהוה עשו  
 והשפלה את פליטתים וירשו את ישראל אפרים ואת  
 שדה שמרון ובנימן את הגלעד : וגלת החלה זה לכני  
 ישראל אשר פנענים עד צרפת וגלת ירושלים אשר

בספרד ירשו את ערי הנגב : ועלו מושיעים בהר ציון  
 לשפוט אתהר עשו והיתה ליהוה המלוכה :  
 זכריה ס"ח ויהי דבריהוה צבאות לאמר : כה אמר  
 יהוה צבאות קנאתי לציון קנאה גדולה  
 וחמה גדולה קנאתי לה : כה אמר יהוה שבת אל ציון  
 ושכנתי בתוך ירושלם ונקראה ירושלם עיר האמת  
 והרייהוה צבאות הר הקדש : כה אמר יהוה צבאות  
 עד יישבו זקנים וזקנות ברחבות ירושלם ואיש משענתו  
 בידו מרב ימים : ורחבות העיר ימלאו ילדים וילדות  
 משחקים ברחבתיה : כה אמר יהוה צבאות כי יפלא  
 בעיני שארית העם הזה בימים ההם נסבעני יפלא  
 נאם יהוה צבאות : כה אמר יהוה צבאות הנני מושיע  
 את עמי מארץ מזרח ומארץ מבוא השמש : והבאתי  
 אתם וישכנו בתוך ירושלם והיילי לעם ואני אהיה  
 להם לאלהים באמת ובצדקה : כה אמר יהוה צבאות  
 תחזקנה ידיכם השמעים בימים האלה את הדברים  
 האלה מפי הנביאים אשר ביום יסר ביהוה צבאות  
 ההיכל להפנות : כי לפני הימים ההם שכר האדם לא  
 נחיה ושכר הבהמה איננה וליוצא ולבא אין שלום  
 מן הצר ואשלח את כל האדם איש ברעהו : ועתה לא  
 כימים הראשנים אני לשארית העם הזה נאם יהוה  
 צבאות : כי ירע השלום הנפן תתן פריה והארץ תתן  
 את יבולה והשמים יתנו טלם והנחלתי את שארית  
 העם הזה את כל אלה : והיה כאשר הייתם קללה  
 בגוים בית יהודה ובית ישראל כן אושיע אתכם והייתם  
 ברכה אלתיראו תחזקנה ידיכם : כי כה אמר יהוה  
 צבאות כאשר זממתי להרע לכם בהקציף אבתיכם  
 אתי אמר יהוה צבאות ולא נחמתי : כן שבת זממתי  
 בימים

בימים האלה להטיב את ירושלם ואת רבית יהודה אל  
 תיראו : אלה הדברים אשר תעשו דברו אמת איש  
 את דעהו אמת ומשפט שלום שפטו בשעריכם : ואיש  
 את דעת רעהו אל תחשבו בלבבכם ושבעת שקר  
 אל תאהבו כי את כל אלה אשר שנאתי נאסיהוה :  
 ויהי דבר יהוה צבאות אלי לאמר : כה אמר יהוה  
 צבאות צום הרביעי וצום החמישי וצום השביעי וצום  
 העשירי יהיה לבית יהודה לשישון ולשמחה ולמערס  
 טובים והאמת והשלום אהבו : כה אמר יהוה צבאות  
 עד אשר יבאו עמים וישיבי ערים רבות : והלכו ישיבי  
 אחת אל אחת לאמר נלכה הלוך לחלות אתפני יהוה  
 ולבקש אתיהוה צבאות אלכה נסאני : וכאו עמים  
 רבים וגוים עצומים לבקש אתיהוה צבאות בירושלם  
 ולחלות אתפני יהוה : כה אמר יהוה צבאות בימים  
 ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשנות הגוים  
 והחזיקו בכנף איש יהודי לאמר נלכה עמכם כי שמענו  
 אלהים עמכם :

שם סימן י"ב משא דבריהוה עלישראל נאסיהוה נטה  
 שמים ויסר ארץ ויצר רוחאדם בקרבנו :  
 הגה אנכי שם את ירושלם סף דעל לכל העמים סביב  
 וגם עליהודה יהיה כמצור עליירושלם : והיה ביום  
 ההוא אשים את ירושלם אבן מעמסה לכל העמים  
 כרעמסיה שרוט ישרטו ונאספו עליה כל גווי הארץ :  
 כיום ההוא נאסיהוה אכר כל סוס בתמהון ורכבו  
 בשנעון ועל רבית יהודה אפקח את עיני וכל סוס העמים  
 אכר בערון : ואמרו אלפי יהודה בלבם אמצה לי  
 ישיבי ירושלם ביהוה צבאות אלהים : כיום ההוא  
 אשים את אלפי יהודה ככור אש בעצים וכלפיר אש

בעמיר ואכלו עלימין ועלישמאל אתכלהעמים סכיב  
וישבה ירושלם עוד תחתיה בירושלם: והושיע יהוה  
אתאהלי יהודה בראשנה למען לאתגדל תפארת  
ביתדוד ותפארת ישב ירושלם עליהודה: ביום ההוא  
יגן יהוה בעד יושב ירושלים והיה הנכשל בהם ביום  
ההוא כדור ובית דוד כאלהים כמלאך יהוה לפניהם:  
והיה ביום ההוא אבקש להשמיד אתכלהגוים הבאים  
עלירושלם: ושפכתי עלבית דוד ועל יושב ירושלם  
רוח חן ותחנונים והבישו אלי את אשרדקרו וספרו  
עליו כמספר עליהיחיד והמר עליו כהמר עליהככור:  
ביום ההוא יגדל המספר בירושלם כמספר הדרומון  
בבקעת מגדון: וספרה הארץ משפחות משפחות לכד  
משפחת ביתדוד לכד ונשיהם לכד משפחת ביתנתן  
לכד ונשיהם לכד: משפחת ביתלוי לכד ונשיהם לכד  
משפחת השמע' לכד ונשיהם לכד: כלמשפחות  
הנשארות משפחות משפחות לכד ונשיהם לכד:

שם סימן יג ביום ההוא יהיה מקור נפתח לבית דוד  
ולישבי ירושלם לחטאת ולנדה: והיה ביום  
ההוא נאם יהוה צבאות אכרית אתשמורת העצבים  
מנהארץ ולא יזכרו עוד וגם אתהנביאים ואתרוח  
הטמאה אעביר מנהארץ: והיה כיינבא איש עוד  
ואמרו אליו אביו ואמו ילדיו לא תחיה כי שקר דברת  
בשם יהוה ודקרהו אכיהו ואמו ילדיו בהנבאו: והיה  
ביום ההוא יבשו הנביאים איש מחזינו בהנבאתו ולא  
ילבשו אדרת שער למען כחש: ואמר לא נביא אנכי  
אישעבד אדמה אנכי כיאדם הקנני מעור: ואמר  
אליו מה המפות האלה בין ידיך ואמר אשר הכיתי בית  
מאחבי: חרב עורי עלרעי ועלגבר עמיתי נאם יהוה

צבאות ה' אתהרעה ותפוצין הצאן והשיבתי ידי  
על הצערים: והיה ככלהארץ נאסיהוה פישנים בה  
יכרתו יגועוהשלישית יותר בה: והבאתי אתהשלישית  
באש וצרפתים כצרף אתהכסף ובחנתים כבחן את  
הזהב הוא יקרא בשמי ואני אענה אתו אמרתי עמי  
הוא והוא יאמר יהוה אלהי:

שם סי' יד הנה יוסבא ליהוה וחלק שללך בקרבך:  
ואספת אתכלהגוים אלירושלם למלחמה  
ונלכדה העיר ונישפו הבתים והנשים תשכבה ויצא  
חצי העיר בגולה ויתר העם לא יכרת מנהעיר: ויצא  
יהוה ונלחם בגוים ההם ביום הלחמו ביום קרב: ועמדו  
רגליו ביום ההוא עליהר הזיתים אשר עלפני ירושלם  
מקדם ונבקע הר הזיתים מחציו מזרחה וימה גיא  
גדולה מאד ומש חצי ההר צפונה וחציו נגפה: ונסתם  
גיאיהרי כייניע גיאיהרים אלאצל ונסתם פאשר נסתם  
מפני הרעש בימי עזיה מלךיהודה ובא יהוה אלהי  
כלקדשים עמך: והיה ביום ההוא לאיהיה אור  
יקרות וקפאון: והיה יוסאחד הוא יודע ליהוה לא  
יום ולא לילה והיה לעתערב יהיהאור: והיה ביום  
ההוא יצאו מיסחיים מירושלם חצים אליהם הקדמוני  
וחצים אליהם האחרון בקיץ ובחרף יהוה: והיה  
יהוה למלך עלכלהארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד  
ושמו אחד: יסוב כלהארץ כערבה מגבע לרמון נגב  
ירושלם וראמה וישבה תחתיה למשער בנימן עדמקום  
שער הראשון עדשער הפנים ומגדל חננאל עד יקבי  
המלך: וישבו בה וחרם לא יהיהעוד וישבה  
ירושלם לבטה: וזאת תהיה המגפה אשר יגף יהוה  
אתכלהעמים אשר צבאו עלירושלם המק' בשור

והוא עמד על רגליו ועיניו תמקנה בחריהן ולשונו  
תמק כפיהם : והיה ביום ההוא תהיה מהומת יהוה  
רבה בהם והחזיקו איש יד רעהו ועלתה ידו על יד  
רעהו : וגם יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל כל  
הגוים סביב זהב וכסף ובגדים לרכ כאר : וכן תהיה  
מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור וכל הבהמה אשר  
יהיה במחנות ההמה כמגפה הזאת : והיה כל הנותר  
מכל הגוים הבאים על ירושלם ועלו כדי שנה בשנה  
להשתחות למלך יהוה צבאות ולהג אתיחג הספות :  
והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל ירושלם  
להשתחות למלך יהוה צבאות ולא עליהם יהיה הנשם :  
ואם משפחת מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם  
תהיה המגפה אשר יגף יהוה את הגוים אשר לא יעלו  
להג אתיחג הספות : זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת  
כל הגוים אשר לא יעלו להג אתיחג הספות : ביום  
ההוא יהיה על מצלות הסוס קדש ליהוה והיה הסירות  
בבית יהוה כמזרקים לפני המזבח : והיה כל יסר  
בירושלם וביהודה קדש ליהוה צבאות וכאו כל  
הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנעני עוד  
בבית יהוה צבאות ביום ההוא :

כתובים

ואחר כך קורין תהלים סימן כ"א וכ"ב וכ"ג וכ"ד וכ"ה וכ"ו וכ"ז וכ"ח וכ"ט וכ"י וכ"כ וכ"ל  
סוף פסוק יער בשחק נאמן כלה וסימן קכ"ו וקל"ב ואח"כ אוטרים :

דניאל סי' ז' בשנת חדה לבלאשצר מלך בבל דניאל  
חלם חוה וחזוי ראשה על משכבה בארץ  
חלמא כתב ראש מלך אמר : ענה דניאל ואמר חוה  
הוית בחזוי עמליליא וארו ארבע רוחי שמיא מניח

לימא

לימא רבא : וארבע היון רברבן סלקן מן ימא שנין דא  
מך דא : קדמיתא כאריה וגפין דינשר לה חוה הוית  
עד דימריטו גפה ונטילת מן ארעא ועל רגלין כאנש  
הקיימת ולבב אנש יהיב לה : וארו חוה אחרי תנינה  
דמיה לרב ולשטרחד הקמת ותלת עלעין כפמה בין  
שנה וכן אמרין לה קומי אכלי בשר שניא : באתר דנה  
חוה הוית וארו אחרי כנמר ולה גפין ארבע די עוף על  
גבה וארכעה ראשין לחיותא ושלטן יהיב לה : באתר  
דנה חוה הוית בחזוי ליליא וארו חוה רביעאה דחילה  
ואימתני ותקיפא יתירה ושנין די פרול לה רברבן אכלה  
ומדקה ושאר א ברגלה רפסה והיא משניה מן כל  
חיותא די קדמה וקרנין עשר לה : משתכל הוית בקרניא  
וארו קרן אחרי ועירה סלקת ביניהן ותלת מן קרניא  
קדמיתא אתעקרה מן קדמה ואלו ענין כעניי אנשא  
בקרנא דא ופס ממלל רברבן : חוה הוית עד די כרסון  
רמיו ועתיק יומין יתיב לבושה פתלג חור ושער ראשה  
כעמר נקא פרסיה שבבין די נור גלגלתי נור דלק :  
נהר די נור נגר ונפק מן קדמוהי אלף אלפין ישמשונה  
ורבו רבון קדמוהי יקומון דינא יתב וספרין פריהו :  
חוה הוית בארץ מן קל מליא רברבתא די קרנא ממללה  
חוה הוית עד די קטילת חיותא והובד גשמה ויהיבת  
ליקידת אשא : ושאר חיותא העדיו שלטנהון וארכה  
בחין יהיבת להון ערומן ועדן : חוה הוית בחזוי ליליא  
וארו עס ענני שמיא כבר אנש אתה הוה ועד עתיק  
ימיה מטה וקדמוהי הקרבוהי : ולה יהב שלטן ויקר  
ומלכו וכל עממא אמיה ולשניא לה יפלחון שלטנה  
שלטן עלם דיילא יעדה ומלכותה דיילא תתחבל :  
אתכרית רוחי אנה דניאל כנו דננה וחזוי ראשי יכהרנני :

(ב)

קרבת

קרבת עליהו מן קאמא ויצבא אבעא מנה על כל  
דנה ואמר לי ופטר מלי יהודעני : אלן חיותא  
דכרבתא די אנין ארבע ארבעה מלכין יקומון מן ארעא :  
דיקבלון מלכותא קדישי עליונין ויחסנון מלכותא עד  
עלמא ועד עלם עלמא : ארין צבית ליצבא על  
חיותא רביעיתא די יהות שניה מן כלהו דחילה יתירה  
שנה די פרול וטפרה די נחש אכלה מדקה ושאר  
ברגלה רפסה : ועל קרניא עשר די בראשה ואחרי  
די סלקת ונפלה מן קרמא תלת וקרנא דפן וענין לה  
ופס ממלל רברבן וחווה רב מן חברתה : חוה הוית  
זקרנא דפן עבדא קרב עסקדישין ויכלה להן : עד  
די יאתה עתיק יומיא ודינא יהיב לקדישי עליונין וזמנא  
מטרה ומלכותא החסנו קדישין : כן אמר חיותא  
רביעיתא מלכו רביעאה תהוא בארעא די תשנא מן  
כל מלכותא ותאכל כל ארעא ותדושנה ותדקנה :  
זקרניא עשר מנה מלכותא עשרה מלכין יקמון ואחרן  
יקום אחריון והוא ישנא מן קרמא ותלתה מלכין  
יהשפל : ומלן לצד עלאה ימלל ולקדישי עליונין  
יבלא ויספר להשניא זמנין ודת ויתיהבון בידה עד  
ערן ועדנין ופלג ערן : ודינא יתב ושלטנה יהערן  
להשמרה ולהוברה עד סופא : ומלכותא ושלטנא  
ודבותא די מלכות תחות כל שמיא יהיבת לעם  
קדישי עליונין מלכותיה מלכות עלם וכל שלטנא  
לה יפלחון וישתמעון : עדינה סופא די מלכותא אנה  
דינאל שניא רעיוני יבחרני ויווי ישתנון עלי ומלחא  
בלבי נטרתי :

ואמר קדיש

תניא רבי נתן אומר מקרא זה נוקב וזרד עד  
התהום כי עוד חזון למועד ויפח לקץ ולא יכזב  
אם יתמהמה חכה לו כי בא יבא לא יאחר לא כרבותינו  
שהיו דורשין עד ערן ועדנין ופלג ערן ולא כרבי  
שמלאי שהיה דורש האכלתם לחם דמעה ותשקמו  
בדמעות שלישי ולא כרבי עקיבא שהיה דורש עוד  
אחת מעט היא ואני מרעיש את השמים ואת הארץ  
(אלא) מלכות ראשון שבעים שנה מלכות שניה חמשים  
ושתיים ומלכות בן כוזבא שתי שנים ומחצה מאי ויפח  
לקץ ולא יכזב אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן  
תפח עצמן של מחשבי קצין שהיו אומרים כיון שהגיע  
הקץ ולא בא שוב אינו בא אלא חכה לו שנאמר אם  
יתמהמה חכה לו שמה תאמר אנו מחפין והוא אינו  
מחפה תלמוד לומר לכן יחכה יי לחננכם ולכן ירום  
לרחמכם וכי מאחר שאנו מחבים והוא מחפה מי מעכב  
מדת הדין מעכבת וכי מאחר שמדת הדין מעכבת אנו  
למה מחפין לקבל שכר שנאמר אשרי כל חוכי לו אמר  
אבי לא פחית עלמא מתלתין ושתי צדיקי דמקבלי  
אפי שכינה בכל דרא שנאמר אשרי כל חוכי לו לו  
בגיטריא תלתין ושיתא הוו איני והאמר רבא דרא  
דקמי קידשא בריה הוא תמני סרי אלפי פרסא הוא  
שנאמר סביב שמונה עשר אלף לא קשיא הא דמסתכלי  
באספקלריא המאירה הא דמסתכלי באספקלריא  
שאינה מאירה ומי נפישו כולי האי והאמר חזקיה  
אמר רבי יהודה משום רבי שמעון בן יוחאי ראיתי  
בני עליה והם מועטים אם אלף הם אני ובני מהם אם  
מאה הם אני ובני מהם אם שנים הם אני ובני מהם

לא קשיא הא דעילי בבר הא דעילי בלא בר אמר  
 רב כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה  
 ומעשים טובים ושמאל אמר דיו לאבל שיעמוד באבלו  
 כתנאי רבי אליעזר אומר אם ישראל עושין תשובה  
 נגאלין ואם לאו אין נגאלין אמר ליה רבי יהושע אם  
 אין עושין תשובה אין נגאלין אלא הקדוש ברוך הוא  
 מעמיד להן מלך שגזרותיו קשות כהמן וישראל עושין  
 תשובה ומחזירן למוטב תניא אידך רבי אליעזר אומר  
 אם ישראל עושין תשובה נגאלין שנאמר שובו בנים  
 שובבים ארפא משובותיכם אמר לו רבי יהושע והלא  
 כבר נאמר חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו חנם נמכרתם  
 בעבודה זרה ולא בכסף תגאלו לא בתשובה ומעשים  
 טובים אמר לו רבי אליעזר לרבי יהושע והלא כבר  
 נאמר שובו אלי ואשובה אליכם אמר לו רבי יהושע  
 והלא כבר נאמר כי אנכי בעלתי בכס ולקחתי אתכם  
 אחד מעיר ושנים ממשפחה והבאתי אתכם ציון אמר  
 לו רבי אליעזר והלא כבר נאמר בשובה ונתת תושעון  
 אמר לו רבי יהושע לרבי אליעזר והלא כבר נאמר  
 כה אמר יי גואל ישראל קדושו לבוזה נפש למתעב נוי  
 לעבד מושלים מלכים יראו וקמו שרים וישתחוו אמר לו  
 רבי אליעזר והלא כבר נאמר אם תשוב ישראל נאם יי  
 אלי תשוב אמר לו רבי יהושע והלא כבר נאמר ואשמע  
 את האיש לבוש הכדים אשר ממעל למימי היאר וירם  
 ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בחי העולם כי למועד  
 מועדים וחצי וכבדות נפץ יד עם קודש תכלינה כל  
 אלה ושתק רבי אליעזר ואמר רבי אבהו אין לך קץ  
 מגולה מזה שנאמר ואתם הרי ישראל ענפיתם תתנו  
 ופריכם תשאו לעמי ישראל רבי אליעזר אומר אף מזה

שנאמר

שנאמר כי לפני הימים ההם שכר האדם לא נהיה  
 ושכר הבהמה איננה וליצא ולבא אין שלום מן הצר  
 מאי וליצא ולבא אין שלום מן הצר רב אמר אף תלמידי  
 חכמים שכתוב בהם שלום דכתיב שלום רב לאוהבי  
 תורתך אין שלום מפני הצר ושמאל אמר עד שיהיו כל  
 השערים פולן שקולין אמר רבי חנינא אין בן דוד בא  
 עד שיתבקש דג לחולה ולא ימצא שנאמר אז אשקיע  
 מימיהם ונהרותם בשמן אוליך וכתיב בתריה ביום  
 ההוא אצמיה קרן לבית ישראל אמר רבי חמא בר  
 חנינא אין בן דוד בא עד שתכלה מלכות הזלזה  
 מישראל שנאמר וכתת הזלזלים במזמרות וכתיב בתריה  
 בעת ההיא יוכל שי ליי צבאות עם ממושך וממורט  
 אמר זעירי אמר רבי חנינא אין בן דוד בא עד שיכרו  
 נפי הרוח מישראל שנאמר כי אז אסיר מקרבך עליו  
 גאותך וכתיב והשארתי בקרבך עם עני ודל וחסו בשם  
 יי אמר רבי שמלאי משום רבי אלעזר ברבי שמעון אין  
 בן דוד בא עד שיכלו כל שופטים ושוטרים מישראל  
 שנאמר ואשיבה ידי עליך ואצרוף כבוד סיגך וגומר  
 ואשיבה שופטיך אמר עולא אין ירושלם נפרת אלא  
 בצדקה שנאמר ציון כמשפט תפרה ושביה בצדקה  
 אמר רב פפא אי בטלי יהירי בטלי אמגושי אי בטלי  
 דיני בטלי גזירפטי אי בטלי יהירי בטלי אמגושי  
 דכתיב ואצרוף כבוד סיגך ואסירך כל בדילך ואי  
 בטלי דיני בטלי גזירפטי דכתיב הסיר יי משפטך פנה  
 אויבך אמר רבי יוחנן אם ראית דור שמתמעט והולך  
 חפה לו שנאמר ואת עם עני תושיע וגומר אמר רבי  
 יוחנן אם ראית דור שצרות רבות באות עליו כנהר חפה  
 לו שנאמר כי יבא כנהר צר רוח יי נססה בו וסמך ליה

וכא

ובא לציון גואל ואמר רבי יוחנן אין בן דוד בא אלא  
 בדור שכלו זכאי או בדור שכלו חייב בדור שכלו זכאי  
 דכתיב ועמך כלם צדיקים לעולם יירשו ארץ בדור  
 שכלו חייב דכתיב וירא כי אין איש וישתומם כי אין  
 מפניע וכתיב למעני אעשה אמר רבי אלכסנדר רבי  
 יהושע בן לוי רמי כתיב בעתה וכתיב אחישנה זכו  
 אחישנה לא זכו בעתה אמר רבי אלכסנדר רבי יהושע  
 בן לוי רמי כתיב וארו עם ענני שמיא כבר אנש אתי  
 וכתיב עני ורוכב על חמור זכו עם ענני שמיא לא זכו  
 עני רוכב על חמור אמר ליה שבור מלכא לשמואל  
 אמריתו משיח על חמרא אתי אשר ליה אנא  
 סוסיא ברקא דאית לי אמר ליה מי אית לך בר חיור  
 גווגי רבי יהושע בן לוי אשכחיה לאליהו דהוה קאים  
 אפתחא דגן עדן אמר ליה אימרת אתי משיח אמר  
 ליה לכשירצה אדוננו הזה אמר רבי יהושע בן לוי  
 שנים ראיתי וקול שלשה שמעתי רבי יהושע בן  
 לוי אשכחיה לאליהו דהוה קאים אפתחא דמערתא  
 דרבי שמעון בן יוחאי אמר ליה אתינא לעלמא דאתי  
 אמר ליה אם ירצה האדון הזה אמר רבי יהושע בן  
 לוי שנים ראיתי וקול שלשה שמעתי אמר ליה אימת  
 אתי משיח אמר ליה זיל שיליה לדיריה והיכא יתיב  
 אפתחא דרומי ומאי סימניה יתיב ביני עניי סובלי  
 חלאים וכולן שרו ואסירי בחד זמנא איירו שרי חד  
 ואסיר חד אמר דילמא מיבעינא דלא איעבבנא אזל  
 לגביה אמר ליה שלום עליך רבי ומורי אמר ליה שלום  
 עליך בר ליואי אמר ליה לאימת אתי מר אמר ליה  
 היום אתה לגבי אליהו אמר ליה מאי אמר לך אמר  
 ליה שלום עליך בר ליואי אמר ליה אבטחך לך ולאבוך

לעלמא

לעלמא דאתי אמר שקורי קא שקר בי דאמר לי היום  
 אתינא ולא אתא אמר ליה הכי אמר לך היום אם בקולו  
 תשמעו שארו תלמידיו את רבי יוסי בן קסמא אימתי  
 בן דוד בא אמר מתירא אני שמא תבקשו ממני אות  
 אמרו לו אין אנו מבקשין ממך אות אמר להם לכשיפול  
 השער הזה ויבנה ויפול ויבנה ויפול ואין מספיקין לבנותו  
 עד שבן דוד בא אמרו לו רבי תן לנו אות אמר להם  
 ולא כך אמרתם לי שאין אתם מבקשין ממני אות אמרו  
 לו אף על פי כן אמר להם אם כך יהפכו מי מערת  
 פמים לדם ונהפכו לדם בשעת פטירתו אמר להם  
 העמיקו לי ארוגי שאין כל דקל ודקל שבבבל שאין סוס  
 של פרסיים נקשר בו ואין לך כל ארון וארון שבארץ ישראל  
 שאין סוס מדי אוכל בו תבן אמר רב אין בן דוד בא  
 עד שתתפשט מלכות הרשעה על ישראל תשעה חדשים  
 שנאמר לכן יתנם עד עת ילדה וילדה ויתר אחיו ישובו  
 על בני ישראל אמר עולא ייתי ולא אחמיניה וכן אמר  
 רבא ייתי ולא אחמיניה רב יוסף אמר יתי ואזכי דאיתיב  
 בטולא דכופיתא דחמריה אמר ליה אביי לרבא מאי  
 טעמא אילמא משום חבלו של משיח והתניא שאלו  
 תלמידיו את רבי אליעזר מה יעשה אדם וינצל מחבלו  
 של משיח יעסוק בתורה ובגמילות חסדים ומר הא תורה  
 והא גמילות חסדים אמר שמא יגרום החטא כדרבי  
 יעקב בר אידי דרבי יעקב בר אידי רמי כתיב והנה אנכי  
 עמך ושמרתך בכל אשר תלך וכתיב וירא יעקב מאד  
 וייצר לו שהיה מתירא שמא יגרום החטא כדתניא עד  
 יעבר עמך יי זו ביאה ראשונה עד יעבר עם זו קניית זו  
 ביאה שניה אמור מעתה ראויים היו ישראל לעשות  
 להם נס כביאה שנייה כביאה ראשונה אלא שגרום

החטא



החטא וכן אמר רבי יוחנן יירתי ודלא אחמיניה  
אמר ליה ריש לקיש מאי טעמא אירימא משום  
דכתיב באשר ינוס איש מפני הארי ופגעו הדוב וסמך  
ידו אל הקיר ונשכו הנחש בו ואראך דוגמתו בעולם  
חזה בזמן שאדם יוצא לשרה ופגע בו סנטר דומה כמי  
שפגע בו ארי נכנס לעיר ופגע בו גבאי דומה כמי  
שפגעו דוב נכנס לביתו ומצא בניו ובני ביתו מוטלין  
ברעב דומה כמי שנשכו נחש אלא משום דכתיב שאלו  
נא וראו אם ילד זכר מדוע ראיתי כל גבר ידיו על  
חלציו ביולדה ונהפכו כל פנים לירקון מאי ראיתי כל  
גבר אמר רבא בר יצחק אמר רב מי שכל גבורה שלו  
ומאי ונהפכו כל פנים לירקון אמר רבי יוחנן פמליא  
של מעלה ופמליא של מטה בשעה שאמר הקדוש ברוך  
הוא הללו מעשי ידי והללו מעשי ידי איך אאבד אלו  
מפני אלו אמר רב פפא היינו דאמרי אינשי רהיש  
ונפיר תורא ואזיל ושדיה ליה סוסיא באורייה אמר רב  
גידל אמר רב עתידין ישראל דאכלי שני משיח אמר  
רב יוסף פשיטא ואלא מאן אכיל להו חילק ובילק  
אכלי להו לאפוקי מדרבי הלל דאמר אין משיח לישראל  
שכבר אכלוהו בימי חזקיה אמר רב לא אברי עלמא  
אלא לדור ושמואל אמר למשה ורבי יוחנן אמר למשיח  
מה שמו דבי רבי שילא אמרי שילח שמו שנאמר עד  
כי יבא שילוח דבי רבי ינאי אמרי ינון שמו שנאמר יהי  
שמו לעולם לפני שמש ינון שמו דבי רבי חנינא אמרי  
חנינא שמו שנאמר אשר לא יתן לכם חנינה ויש אומרים  
מנחם בן חזקיה שמו שנאמר כי רחק ממני מנחם משיב  
נפשי רבנן אמרי חיורא דבי רבי שמו שנאמר אכן  
חלינו הוא נשא ומכאבינו סבלם ואנחנו חשבנוהו

נגוע

נגוע מכה אלהים ומענה אמר רב נחמן אי מן חייא  
הוא כגון אנא שנאמר והיה אדירו ממנו ומושלו מקרבו  
יצא אמר רב אי מן חייא הוא כגון רבינו הקדוש אי  
מן מתיא הוא כגון דניאל איש חמדות :

אמר רב יהודה אמר רב עתיד הקדוש ברוך הוא  
להעמיד להם דוד אחר שנאמר ועברו את יי  
אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם הקים לא  
נאמר אלא אקים אמר ליה רב פפא לאבי והכתיב  
ודוד עבדי נשיא להם לעולם כגון קיסר ופלגו קיסר  
דרש רבי שמלאי מאי דכתיב הוי המתאווים את יום יי  
למה זה לכם יום יי הוא חשך ולא אור משל לתרגול  
ועטלף שהיו מצפין לאור אמר ליה תרגול לעטלף  
אני מצפה לאורה שאורה שלי היא ואתה למה לך  
אורה והיינו דאמר ליה ההוא מינא לרבי אבהו אימתי  
אתי משיח אמר ליה לבי חפי להו חשוכה להנהו  
אינשי אמר ליה מילט קא לייטת לי אמר ליה קרא כתיב  
כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים ועליך יזרח  
יי וכבודו עליך יראה : תניא רבי אליעזר אומר ימות  
המשיח ארבעים שנה שנאמר ארבעים שנה אקוש בדור  
רבי אלעזר בן עזריה אומר שבעים שנה שנאמר והיה  
ביום ההוא ונשכחת צור שבעים שנה כימי מלך אחד  
איזהו מלך מיוחד הוי אומר זה משיח רבי אומר שלשה  
דורות שנאמר יראוך עם שמש ולפני ירח דור דורים  
רבי הלל אומר אין להם משיח לישראל שכבר אכלוהו  
בימי חזקיה אמר רב יוסף שריה ליה מריה לרבי הלל  
חזקיה אימת הוה בבית ראשון ואלו זכריה קא מתנבי  
בבית שני ואמר גילי מאד בת ציון הריעי בת ירושלם  
הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע הוא עני ורוכב על

חמור

קריאי מוער

3 2

המור ועל עיר בן אתונות : תניא אידך רבי אלעזר  
אמר ימות המשיח ארבעים שנה כתיב הכא ויענף  
וירענף ויאכלך וכתיב התם שמחנו כימות עניתנו  
שנות ראינו רעה רבי דוסה אמר ארבע מאות שנה  
כתיב הכא ועבדום וענו אותם ארבע מאות שנה וכתיב  
התם שמחנו כימות ענתנו רבי אומר שלש מאות  
וששים וחמש שנה כמנין ימות החמה שנאמר כי יום  
נקם בלבי ושנת גאולי באה מאי יום נקם בלבי אמר  
רבי יוחנן ללבי גליתי לאברי לא גליתי רבי שמעון  
בן לקיש אמר ללבי גליתי למלאכי השרת לא גליתי  
תני אבימי בריה דרבי אבהו ימות המשיח לישראל  
שבעה אלפים שנה שנאמר כמשוש חתן על בדה  
ישיש עליך אלהיך אמר רבי יהודה אמר שמואל ימות  
המשיח כמיום שנברא העולם ועד עכשיו שנאמר כימי  
השמים על הארץ רב נחמן בר יצחק אמר כימי נח עד  
עכשיו שנאמר כי מי נח זאת לי אשר נשבעתי אמר  
רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים כלם  
לא נתנבאו אלא לימות המשיח אבל לעולם הבא  
עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו ופליגא  
דשמואל דאמר שמואל אין בין העולם הזה לימות  
המשיח אלא שעבוד מלכות בלבד ואמר רבי חייא בר  
אבא אמר רבי יוחנן כל הנביאים לא נתנבאו אלא  
לבעלי תשובה אבל צדיקים גמורים עין לא ראתה  
אלהים זולתך ופליגא דרבי אבהו דאמר רבי אבהו אמר  
רב מקום שבעלי תשובה עומדין שם אין צדיקים גמורים  
יבולין לעמוד שם שנאמר שלום שלום לרחוק ולקרוב  
ברישא רחוק והדר קרוב מאי רחוק רחוק דמעיקרא  
ומאי קרוב קרוב דמעיקרא ודהשתא ורבי יוחנן אמר  
לרחוק

לרחוק שהוא רחוק מעברה קרוב שהוא קרוב לעברה  
ונתרחק ממנה אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן  
כל הנביאים כלם לא נתנבאו אלא למשיח בתי  
לתלמיד חכם ולעושה פרקמטיא לתלמיד חכם ולמחנה  
לתלמיד חכם מנכסיו אבל תלמידי חכמים עצמן עין  
לא ראתה אלהים זולתך מאי עין לא ראתה אמר רבי  
יהושע בן לוי זה יין המשמר בענביו משיח ימי בראשית  
ריש לקיש אמר זה עדן עין שלא ראתה מעולם ואם  
תאמר אדם היכן דר בגן ואם תאמר גן הויה עדן  
תלמוד לומר ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן :

זהר

פרשת אחרי מות דף ס"ז ע"ב

רבי

הכא הוה יתיב קמיה דר' שמעון קס רבי שמעון כפלגו  
לניגה למלבי באורייתא קמו ר' לעזר ורבי אבא ענוהו .  
פתח ר' שמעון ואמר כחיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג  
חליך חלחוס . הוה קרא חוקטוה חכריא זכאין חינון ישראל מכל  
עמין דקב"ה יתב לון אורייתא קדישא ואורית לון נשמתין קדישין  
מאתר קדישא בגין למעבד פקודיו ולאשתעשא באורייתא . דכל  
מחי דאשתעשא באורייתא לא דחיל מכלא . דכתיב לולי תורתך  
שעשועי אז אכדתי בענני . מאן חינון שעשועי . אורייתא . דאוריית'  
שעשועים אקרי דכתיב ואהיה שעשועים יוס עוס . ודא הוה דתנין  
קודשא ב"ה אתי לאשתעשא עם לדיקיא כגנתא דעדן . מאי  
לאשתעשא בגין למחרי בהו . דתנין זכאין חינון לדיקיא דכתיב  
בהו אז תענג על ה' בגין לאשתענג' מההוא שקיו דחל' כמה דאת  
אמר והשביע בחסות נפשך . כפי' כול קודשא ב"ה משתעשא  
בהו מההוא שקיו דחל' דמתענגו בהו לדיקיא ועל דא אתי  
לאשתעשא עם לדיקי' וכל מאן דאשתדל באוריית' זכי לאשתעשא  
עם לדיקי' מההוא שקיו דחל' . תאל' כחיל תערוג על אפיקי מים  
דא כנסת ישראל כמה דאת אמר חילותי לעזרתך חושה . תערוג על  
אפיקי מים ודאי לאשתקיא משקיו דמכוועי דחל' . על דא דלדיק .  
תערוג

תערוג כמד"א לערוגת הכושם . כן נפשו תערוג אליך אלהים .  
לאשתקוף מנך בעלמ' דין ובעלמ' דאחי . מכועי נחלא מאן אינון  
מכועי חד לעילא דכתיב ונחר ונח מעין להסקות את הנן וגו' .  
ומתמן נגוד ונפיק ומסקיננת' וכל אינון נחלין נגדין ונפקין ומתכנסין  
בתרי מכועין דהקרון נח ויהוד ואלין הקרון אפיקי מוס בההוא  
דרבא דרזיק דמניה נגוד ונפיק ומשתקין נחא בנין כך איל וזכי  
עטר' ויסוד כחד' משתכחי (כ"א איל וזכי הקרון עטרת ויסוד) דרזיק  
והרזיק . ת"א' כתיב קול ה' יחולל אילות אילות כתיב חסר דא אילות  
השרה (כ"א דא אילות השרה) ד"א אילות השרה דתניא בפלגות  
ליליא בשעת' דקב"ה עאל לגנתא דערן לאשתעשע' עם דרזיקא  
האי קול נפיק וכתיב בל אינון אילות דסחרני כורסוי' וקור' קדיש'  
הדא הוא דכתיב ששים נכורים סביב לה . דבר אחר יחולל אילות  
כמד"א חוללה ידו נחש בריח . ויחשוף יערות כמה דאת אמר  
בוערת הדבש . וכתיב אכלתי יערי עם דבשי וינק' להו כחמה  
דינקא לבנין . אמר ליה ר' אבה נפשי אויתך בלילה אף רוחי בקרבי  
אשחרך . אויתך אויתך מכעי ליה . אשחרך ישחרך מכעי ליה אמר  
ליה הא אוקמוה כמד"א אשר בידו נפש כל מי ורוח כל בשר איש .  
תא חזי נפשא ורוחא אשתמודע (ס"א אשתעוי) (ס"א אשתעפי)  
כחדא לעלמין . תנא פולחנא שלימת' דבעי בר נש למפלח לקודש'  
כ"ה כמה דתנין ואהבת את ה' אלהיך וגו' דירחיס ליה לקודש'  
ברוך הוא רחומות' דנפש ממש ודא הוא רחומות' שלימת' רחומות'  
דנפשוה ורוחיה . כמה דאתרבקו הלן בגופ' וגופא רחיס לון . כך  
יתרבך בר נש לרחמא ליה לקודשא בריך הוא רחומותא דנפשוה  
ורוחיה לארבקא ביה . הה"ד נפשי אויתך בלילה (כלומר)  
נפשי ממש . אף רוחי בקרבי אשחרך אתרבקא כך ברחומותא  
קניאה . בלילה דבעי בר נש מרחומות' קודש' בריך הוא למיקס  
בכל ליליא לאשתלחא בפולחניה עד דיתער כפרא ויתמשך עליה  
חוטא דחסד . דתניא זכאה חולקיה דההוא בר נש דרחומות' דא  
רחיס ליה לקודש' כ"ה והני (אינון) זכאי קשוט דמרחמין ליה  
לקודשא כ"ה הכי עלמא מתקיימ' בניניהון ושלטין על כל גזירין  
קסין דלעיל' ותתא (בגין דויתקיים עלמא בניניהון) . תאנא ההוא  
זכאה דאתרבך ברוחיה ונפשוה לעילא במלכא קדישא ברחומות'  
ברקא יאות . שלוש בארע' דלתת' וכל מה דגור על עלמ' איתקיים .  
מנא לן מאליהו דכתיב חזי' אשר עמדתו לפניו אם יהיו השנים  
האלה

האלה טל ומטר כי אם לפי דברי . ת"ח בשעת' דאתין נשמתין  
קדישין מעילא לתתא וחינון זכאי עלמא משלפי להו ממלכא  
ומטרוניתא זעירין אינון דבההוא שעתא דנחית קיימא קמי מלכ'  
ורעותא דמלכ' לאסתכל' בה כמה דאוקימנא בשעת' דנשב קודש'  
ברוך הוא רוחא בכל חילא וחילא דשמיא כלהו חיילין אתעבידו  
וקיימי בקיימיהו דהא הוא דכתיב וכרוח פיו כל נבאס . ומנייהו  
אתעכבו עד דקודש' בריך הוא אחית להו לתתא . ותא' מיומא  
דאתברי עלמא קיימי קמיה דקודש' כ"ה ואתעכבו עד דמטא  
זמנא לאחת' לון בארע' ולין שליטי לעיל' ותתא דהא הוא דכתיב  
חזי' אשר עמדתו לפניו . אשר אינון אחרנין לא אחר עמדתו  
לבתר אהדר לאתריה וסליק לאתריה ואינון אחרנין לא סלקין עד  
דימותין בנין דלא קיימו קודס לכן באינון אחרנין . ובגין כך ליהו  
אתעביד שליחא מלאכא לעילא . ואלין דמתרבקו יתיר למלכא .  
אשכחנא בספר' קדמאה דחדס דכל רוחין קדישין דלעילא עבדין  
שליחות' וכלהו אתין מאתר חד דנשמתהון דרזיקוי' מתרי דרגין  
דכלילן בחד ובגין כך סלקין יתיר ודרגהון יתיר והכי הוא . וכל  
אינון דהוו עמירין תמן נחתו וסליקו בחייהון בגין חנוך דלא  
אשתכח ביה מיתה והא אוקימנ' מלה דא בחנוך וליהו . ותא' מאה  
ועשרין וממש אלף דרגין לנשמתהון דרזיקא סליקו ברעות' עד  
לא אתברי עלמא דקודש' בריך הוא מומנא להו בעלמ' דין בכל  
דרא ודרא וסלקין וטאסין עלמא ומתקשרי כרורא דחוי . וזמין  
קב"ה לחדת' עלמ' כהו . עלייהו כתיב כי כאשר השמים החדשים  
והארץ החדשה וגו' :

פרשת ויקרא דף כ"א ע"א

פתח

ר' חייה ואמר למנא על אילות השחר מזמור לדוד . מאן  
אילות השחר דא כנסת ישראל דאקרי אילות אהבים ויעלת  
חן וכי אילות השחר ולא כל יומא . לא אילות מההוא אתר דאקרי  
שחר כמה דאת אמר כשחר נכון מולאו ודוד מלכ' על כנסת ישראל  
קא אמר דא דהא לא אמר כנסת ישראל דא . (ס"א דאקרי אילות אהבים  
ויעלת חן והיא אחיה מההוא אתר דאקרי שחר כד"א כשחר נכון  
מולאו ודוד מלכ' על כ"י קאמר דא) משמע דכתיב על אילות השחר .  
ת"ה בשעת' דרמש ליליא פתחין סתומין דעלאי ותתאי משתכחי  
(ס"א משתכחי) וכל אינון רחיקין מתערין ואזלין ושטאן כל עלמ'  
ומהדרין (ג)

ומהדרין על גופי בני נשא וסחרי לאתרייהו לערסיהו וסמאן  
דיוקל' דמלכ' קדיש' ומספתי דהא אתקפו בערסיהו במלי דשמה  
קדישא . וכני נשא נשמתהון סלקין כל חד וחד כרחוי ליה והא  
אוקמוה . זכאה חולקהון דרדיקיא דנשמתהון סלקין לעילא ולא  
מתעכבי באתר אחר' דלא אנטרוך . כד אתפלג ליליא כרוז' קאים  
וכרוזי ופתחין פתוחו . כדון רוחא חד בסטר לפון אתער והקיש  
בכור דדוד ומננן מהליו ושכחת למלכ' וקב"ה משתעשע בדריקי'  
בגנתא דערין זכאה חולקיה מאן דאתער בההוא זמנא ואשתדל  
באורייתא וכל מאן דקאים בההוא זמנא ואשתדל באוריית' הקרי  
חבריה דקב"ה וכנסת ישראל . ולא עוד אלא דלאן הקרון אחיס  
ורעים ליה דכתיב למען אחי ורעי אדברה נא שלום בך ואקרון  
חברים כהדי מלאכין עלאין ומשריון עלאין דכתיב חברים מקשובי'  
לקולך . כד אתי ימנא כרוזא קאים וכרוזי ופתחין דסטר דרומ'  
התפתחו ומתערין כוכבים ומזלות ופתחין דרומי התפתחו ומלכ'  
יחיב וקבול תושבחן כדון כנסת ישראל כעלא לאינון מילין וסלק'  
וכל אינון חברים אחורין בגרפה ומלוייהו אתיון ושיון בחיקא  
דמלכ' כדון פקוד מלכ' למכתב כל אינון מילין ובספר' כתיבו כל  
אינון בני היכליה וחוט' דחסד התמשך עליוהו דמההו' חט' אתעטר  
כ"כ בעטרה דמלכא ומניה דחלין עלאין ותחאין הוא עאל בכל  
תרעי מלכא ולית מאן דומחי ברוזי . והפילו בזמנא דמאריהון  
דינא קיימון למידן עלמא לא דיינין עליה דינא בגון דהא  
אתרשים ברשומי דמלכ' דאשתמודע' דאיהו מהיכל' דמלכ' ובנ"ד  
לא דיינין עליה דינא זכאה חולקהון דרדיקי' דמשתדלי באוריית'  
וכל שכן בזמנא דמלכ' תחיב על מלי דאורייתא . ת"ח רוא דמלה  
לא קיימ' כנסת ישראל קמי מלכא לא באורייתא וכל זמנ' דישאל  
בארע' אשתדלו באוריית' כנסת ישראל שאת עמיהון . כד אתכטלו  
ממלי אורייתא לא וכלא לקיימא עמיהון שעתא חדא . בנינו כד  
בשעתא דכנסת ישראל אתערת לגבי מלכ' באוריית' אתקיף חילה  
ומלכא קדיש' לא חדי לקבל' לה וכל זמנא דכנסת ישראל אתת לקמי  
מלכא באוריית' לא אשתכח עמה כביכול תשח חילתא ווי לאינון  
דמחלשין חילה דלעיל' בנינו כד זכאון אינון דמשתדלי באורייתא  
וכל שכן בההוא שעתא דאנטרוך לאשתתפה בה בכנסת ישראל  
כדון קב"ה קארי עליה ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר כד אתפאר  
רבי יוסי פתח ואמר משא דומה לי קורא משעיר שומר מה מלילה

שומר

שומר מה מליל האי קרא אוקמוה חבריי' בכמה אתר . חבל משא  
דומה כל זמנן דישאל אשתכחו בגלות' אתידע זמנ' וקלא דילהון  
וזמנא וקלא דההוא גלותא וגלות' דהרוס הוא משא דומה דלא  
אתגליא ולא אתידע באינון אחרנין . קורשא ב"ה אמר לי קורא  
משעיר קלא שמענא בגלותא דשעיר אינון דרחקי בנייהו אינון  
דשכבי לעפר' ומאי אמרי שומר מה מלילה שומר מה מליל אינון  
תבען לי על מטרונות' מה עבדיח מן מטרונות' דולי כדון קורשא  
ב"ה כניש לפמליא דיליה ואמר חמו בני רחימו דאינון דחוקין  
בגלות' שבקין לערה דילהון ותבעין לי על מטרונות' ואמרי שומר  
הנת דאקרי שומר הן הוא שמירה דילך הן הוא שמירה דכיתך מה  
מלילה מה עבדת מלילה הכי נטררת לה . מה מליל . דהא לזמנן  
אתקרי לילה ולזמנן אתקרי ליל דהא הוא דכתיב ליל שמורים הוא  
וכתיב הוא הלילה הזה . כדון קורש' ב"ה אתיב לון הא שמירה  
דדי אשתכח דהא אכא זמין לקבל' ולאשתכחא בהדה דהא הוא  
דכתיב אמר שומר ההוא דנטור ביתא אתא בקר וגם לילה דהא  
בקרמית' אשתלק לעיל' לעיל' וסליק לההוא בקר דאודמן ביה  
תדיר' השת' אתא בקר הא זמין לאשתכר' בלילה . וגם לילה הא  
זמני' הוא חבל בנימוכין אתעכבו . ואי אתון בעאן דא על מה אתון  
מתעכבו . שוכו . שוכו . שוכו בתשובה כדון אתיו אתו לבבאי ונכוו כלא  
במרור' דהא וכולנא כתוב לאתרכ' דהא הוא דכתיב ושכ'ה' אהק  
את שכותך ושכיב לא נאמר לא ושכ תרין ושכ כתיב הכא .  
לא חד לכנסת ישראל וחד לקב"ה ד' ושכ יי' אלהיך את שכותך  
ורחמך ושכ וקבכך מכל העמים :

פרשת ויקהל דף רי"ט ע"א

**רבי** שמעון בר' לעזר כריה הווי יתבו ליליא חד ולעאן באוריית'  
המר' ר' אלעזר לר' שמעון אבוי הא כתיב אל האשה אמר  
הרבה הרבה עבוכך וסרוךך בעבכ' תלדי בניס ואל אישך תשוקתך  
וגו' ואולויפנא דהא איהו רוא עילאס תינח לתתא אכל איהו כנונא  
דלעילא מאי היכא למימר . פתח ר' שמעון ואמר באיל תערוג על  
אפיקי מים וגו' . האי קרא אוקמוה אכל חיה חדא אית בעלמא  
ואיהי שלטא בשלטנא על אלק מפתחן בכל יומא ואיהי נוקבא  
ותיאובתא דילה תדיר על אפיקי מים למשתי ולא תרוויה מנחמתא  
דכתיב באיל תערוג על אפיקי מים הכא אית לאשתכלא בקדמיתא

כתיב

כתיב כאיל ולא כתיב כאילת ולכתר תערוג ולא כתיב וערוג . אבל  
רוח דא דבר ונוקבא תרווייהו כחדא דלא לאפרשא לון וחד איהו  
דלא לאטריק לסלקא דא מן דא אלא תרווייהו כחדא והאי נוקבא  
תערוג על אפיקי מוס ואיהו מתעברא מן דכורא וקסי עלה דהא  
על דינא קיימא . ובר אולידת . קודשא כריך הוא זמין לה חד  
חויא עלאה דברבא ואתי ונטיך לגבי ההוא אתר ואולידת ורוח  
דא הרבה ארבה עלכוך והרוך בנן דאיהו מתחללא בכליומא  
ובעליבו על עובדין דעלמא . בעצב תלדי בניס בעצב דא רוח  
דחויא דעטיב אפיקהון דעלמא . ואל אישך תשוקתך כמה דאת  
אמר תערוג על אפיקי מוס . והוא ימשל כך הא אוקימנא רוח  
דאיהו שליט עלה . וכל דא למה בנן דאמרה סיהרא כמה דתנין  
ובנן כך אזעירת נהורא ואזעירת שלטנהא ולית לה רשו מגרמה  
בר כד יהבין לה חילא בעצב תלדי בניס כמה דאוקימנא . ואי  
תימא אמאי לאטריק חויא לרא אלא דא פתח ארשא לנחתא כל  
אינון נשמתין דעלמא דאלמלא לא פתח אורחין לנחתא לתתא לא  
ישרי בגוויה דב"כ . כמה כתיב לפתח חטאת רוכץמאי לפתח לההוא  
פתח דאתעדרא לאולרא לאפקא נשמתין לעלמא איהו קאים לגבי  
ההוא פתח . וכל אינון נשמתין דאטריכו לנחתא בגופין קדישין  
לא קאים איהו לההוא פתח ולית ליה רשו כהאי נשמת' ואילאו הא  
חויא נטיך ואסתאב ההוא אתר ולא איהו נשמתא דאתדריב והכא  
איהו רוח עלאה בעצב תלדי בניס . רוח דא דא נחשרא עמיה  
אולידת נשמתין בנן דרא איהו על גופא ורא על נשמתא ותרווייהו  
דא ברא דא נקיט נשמתא ורא נקיט גופא וזמנא דא חויא לאולרא  
כל אינון גופין עד דלא ייתי זמנא דיליה ה"ד כטרס תחול ולרה  
זמנא דחויא לאולרא בו' שנין והכא בשית מה דלאו איהו זמניה  
ובההוא זמנא דאוליד לון מההוא לידה יומת דכתיב בלע המות  
לנח וכתיב יחיו מתין ככלתי יקומון אמר רבי שמעון בההוא  
זמנא דיתערוג מתו עלמא ואתעדרון בארע' קדישא יקומון תמן  
חיילין חיילין כלהו על ארעא דגליל בגין דתמן זמין מלכא משיחא  
לאתגלאה בגין דאיהו חולקיה דיוסף ותמן אתברו (כ"א אתחרב)  
בקדמיתא ומתמן שארו לאגלאה מעל אתרוייהו ולא תברא בני  
עממיהא כמד דאת אמר ולא נחלו על שבר יוסף ואמאי יקומון  
בגין דאיהו חולקיה דההוא דאשתוי בארע' דכתיב וייסס בארון  
במזרים ולכתר אתקבר בארע' קדיש' דכתיב ואת עלמות יוסף אשר  
העלו

העלו בני ישראל ממזרים קברו בשכם . ורא איהו דקאים בקיומ'  
דכרית יתיר מכלא . ובההוא זמנ' דיתערוג כלהו חיילין חיילין כלהו  
יסבון דא לחולק אבהתהון ורא לחולק אבהתהון דכתיב ושבתם  
איש ל אחותו וישתמדעון דא לרא זמין קב"ה לשבס' לון לכל  
חד וחד לבושו מרקמן וייתון כלהו וישבחו למאריהון כירושלם  
ויתחברון תמן אכלוסין אכלוסין וירושלם יתמשך לכל סטרין יתיר  
ממה דאתמשך כד אתחברו תמן מגלותא . כיון דיתחברון וישבחו  
למאריהון קב"ה יחדו עמיהון ה"ד וכו' ורננו במרוס מין ולכתר  
ונהרו ל טוב ה' וגו' כל חד וחד לחולקיה וחולק אבהתוי .  
ואחסנתהון דישראל תהא עד דמתא דזומאי ותמן ולפון אורייתא  
והא אוקמיה וכתיב הקיפו ורננו שוכני עפר וגו' :

פרישת אחרי מות דף נ"ז ע"ב

ויאמר

ה' ל משה דבר ל אהרן אחיך וא יבא בכל עת ל  
הקדש וגו' . ר' שמעון פתח ואמר כל הנחלים הולכים  
אל הים והים אינו מלא וגו' . אמר רבי שמעון תוההא על בני  
עלמ' דהא לית להו עיינין למחוי ולבא לאשנא' ולא ידעין ולא  
שיין לבייהו לאסתכל' ברעות' דמאריהון איך ניימין ולא מתערי  
משנתייהו עד לא ייתי ההוא יומא דחפי עליהו חסוכא וקבלא  
ויתבע ההוא מארי דפקדון' חושבנ' מנייהו וברו' כל יומא קארי  
עלייהו וכשמתהון אסהידת בהון בכל יומא וליליא . הוריות' רחמת  
קלין לכל עיבר מכרות ואומרת עד מתי פתאים תאהבו פתי מי  
פתי יסור הנה חסר לב ואמרה לו לכו לחמו בלחמי ושתו ביי  
מסכתי ולית מאן דירכין אדניה ולית מאן דיתער לביה . תא חזי  
זמנין דרי בתראי דייתון דיתנשי אוריית' מבונייהו וסכימי לבא  
יתכנסון לאתרוייהו (ס"א לאדרא קדיש') ולא ישתכח מאן דסגוד  
ופתח . ווי לההוא דרא . ומכאן ולהלאה לא יהא דרא כדר' דא עד  
דרא דייתי מלכא משיחא ומנדע' יתער בעלמ' דכתיב כי כלס  
ידעו אחתי למקטנס ועד גדולס . תא חזי כתיב ונהר יוצא מעדן  
ותנין מה שמייה דההוא נהר הא אוקימנ' יובל שמייה דכתיב ועל  
יובל ישלח שרשו ובספר' דרב המנונא סבא חייס שמייה דמתמן  
נפקין חייס לעלמא ואינון אקרין חיי מלכא והא אוקימנ' ההוא  
אילנא רבא ותקייפ' דמזון לכלא ביה אקרי עץ חיים אילנא . דנטע  
שרשו באינון חייס וכלא הוא שפיר . ותאנא ההוא נהר אפיק  
נחלין

נחלץ עמוקין כמטח רבות לאשקאם גנת' ולרווחה אולגין וכטועין  
דכתיב ושבעו עמי ה' ארוז לבנון אשר נטע . ואינון נחלץ נגדן  
ואתמשכן ומתכנסין בתרין קיימין (כ"ה סמבין) ואינון כרויתו  
(תרי) קרוינן להויכ"ן ובע' ז' ושפור ומתקן כפקין כל אינון נחלץ  
ושדיין לון בחד דגנא דאקרי דרוק דכתיב ודרוק יסוד עולם וכלהו  
אולין ומתכנסין לההוא אתר דאקרי ים והוא ימא דחכמת' ה"ד  
כל הנחלים הולכים ל הים וגו' ואי תימא דהא מטו לאתר דא  
ופסקין ולא תייבין לבתר כתיב ל מקום שהנחלים הולכים שם הם  
שבים ללכת בגין דההוא נהרא לא פסק לעלמין . הם שבים . לאן  
אתר שבים לאינון תרין קיימין נלח והוד . ללכת בהאי דרוק לאשכח'  
ברכאן וחידו והוינו רזא דתנינן לויטן זה יצרת לשחק בו דא דרוק  
כלס איך ישברון לתת אכלס בעתו . מאן עתו (דא עתו דלרוק) דא  
מטרונית' דאקרי עתו דלרוק ובגין כך כלהו מתכאן להאי עתו .  
כלהו דאתון לתתא מאתר דא אתון . ורזא דא אוקומנ' עיני כל  
איך ישברו וגו' כמה דאוקומנא . חא חוי בשעת' דהאי כל מבסס  
לעתו ומתחבר' עמיה כלהו עלמין בחידו כלהו עלמין בכרכאן ברוין  
שלמא אשתכח בעלאי ותתאי וכד גרמין חויבו עלמא דתמן לא  
אשתכחו בכרכאן דאינון נחלו וינא' האי עת מסטר' אתר' כרוין  
דינון מתערין בעלמ' ושלמ' לא אשתכח וכד בעאן בני עלמא  
לאשתכח' לא יכלין לא על ידא דכהנא בגין דיתער כתר' דיליה  
ותתברך מטרוניתא וישתכחו בכרכאן ככלהו עלמין :

פרשת ויקרא דף ר ע"א

**רבי** אחא הוה אזיל בארץ' והוה עמיה ר' יהודה עד דהוה אזיל  
אמר ר' יהודה הא דתנינן בתולת ישראל בתולת דאתכרכב'  
מן שבע (ס"א מושרא) דאקרי בת שבע ואוקמוה בכמ' אתר ובתול'  
לת' ירתא שבע ברכות בגינה והא כתיב ואתה בן אדם שח קינה  
על בתולת ישראל ודא עלה אתמר על כנסת ישראל ודא קשיא מכל'  
דכתיב נפלה לא תוסוף קום בתולת ישראל . והאי דקא אמרי כלהו  
חברי' במלה דא שפיר הוה אכל אי פרשת' אתמר באורח נחמה  
הוינן אמרי הכי אכל בהאי קינה אתמר והא קרא אוכח הכי אמר  
ליה ודאי הכי הוה והא הוה קשיא לי ההוא מלה וקור מכל' ואתון  
לגבי דר' שמעון בחשובן אנפין . אמר לי מחוור דאנפך אשתמודע  
מה דכלבך אמינ' ליה ודאי דאנפי ולכי שוין אמר לי אימא לי מולך  
אמינא

אמינא ליה כתיב נפלה לא תוסוף קום בתולת ישראל מאן דאית  
ליה רוגזא דכתיבהו ונפק' מניה לא תהדר לעלמין . אי הכי ווי  
לבנין דאתתרכו עמיה אמר לי ולא סני לך מה דאמרו כלהו חברי'  
אמינ' הא שמענ' מנייהו . דהוא מרמזי ולא מתוישבן בלבאי אמר  
כל מה דאמרו חבריי' כלהו שפיר ויאות אכל ווי לדר' כד רעיון לא  
משתכחין וענא סאטן ואולין ולא ירעין לאן אתר אזילי לא לימינ'  
ולא לשמאלא ודאי האי קרא בעיא למנדע וכלהו גלויין לאינון דתמן  
דארץ' דאוריית' באורח קשוע . תא חוי בכלהו גלותא דגלו ישראל  
לכלהו שוי זמנא וקנא וכלהו הוה ישראל תייבין לקודש' ברוך הוה  
ובתולת ישראל הוה תבת לאתרהא בההוא זמנא דגזר עלה . והשת'  
בגלות' דא בתראה לאו הכי דהא היא לא תיתוב הכי בזמנן  
אחרנין והאי קרא אוכח דכתיב נפלה לא תוסוף קום בתולת ישראל  
נפלה ולא תוסוף להקימה לא כתיב משל למלכ' דרנו על מטרונית'  
ואשדי לה מהיכליה לזמנ' וידעא כד הוה מטו ההוא זמנא מיד  
מטרונית' הוה עלת ותבת קמי מלכ' וכן זמנא חד ותרין ותלת  
זמנין . לזמנ' בתרייתא אשתרסקת מהיכל' דמלכ' ואשדי לה מלכ'  
מהיכליה לזמנ' דקויקא . אמר מלכא האי זמנא לאו הוה בשאר  
זמנן דהיא תיתי קמיה הכי לא אבא אזיל עס כל בני היכלי  
ואתבע עלה . כד מטא לגבה תמא לה דהות שכבת לעפר' מאן  
תמא יקרא דמטרונית' בההוא זמנא ובעותין דמלכ' לקבלה עד  
דאחיד לה מלכ' בודוי ואוקוס לה ואייתי לה להיכליה ואומי לה  
דלא יתפרש מניה לעלמין ולא יתרחיק מניה . כך קודש' כ"ה כל  
זמנן דכנסת ישראל בגלות' כד הוה מטו זמנ' היא תתיאתו וסדרת  
קמי מלכא והשתא בגלות' דא לאו הכי לא קודשא ברוך הוה  
יוקוד בודהא ויוקוס לה ויתפייס בהדה ויתוב לה להיכליה ותא  
חוי דהכי הוה דהא כתיב נפלה לא תוסוף קום ועל דא כתיב  
ביום ההוא אקיס את סכת דוד הנופלת היא לא תוסוף קום בזמנין  
אחרנין אכל אבא אוקוס לה ועל דא כתיב ביום ההוא אקיס את  
סכת דוד הנופלת אי אקיס את סכת דוד מאן סכת דוד דא  
בתולת ישראל הנופלת כמה דכתיב נפלה ודא היא יקרא דבתולת  
ישראל ותושבת' דילה ודא אוליפנ' בההיא שעתא . אמר רבי  
יהודה ודאי מלולת' על לבאי ואתושבא ודא בריהו דמלה ואולא  
האי כמלה חדא דשמענ' ושכחנ' והשתא רוחנא לה . דתנינן אמר  
רבי יוסי זמין קודשא ברוך הוה לאברזא על כנסת ישראל ויימא  
התעברי

התנערי מעפר קומי שבי ירושלם כמאן דאחיד בודא דחבריה  
ווימא התנער קום כך קודשא בריך הוא יוחדו כה ווימא התנערי  
קומי . אמר ליה רבי אחא וכן כל אינון בני היכלא דמלכ' בלשנ'  
דא פתחין הדא הוא דכתיב קומי אורי כי בא אורך הא מלכ' הכא  
ודאין כדין הוא יקרא דילא וחדות' דכלא כד מלכ' אתפייס בהדה  
(כתיב ותבא בת שבע ל המלך החדרה בנוגה דא) ככל אינון  
זמנן איהי אסת לגבי מלכ' וקמת קמיה הדא הוא דכתיב ותבא  
לפני המלך ותעמוד לפני המלך אבל בזמנ' דא לאו הכי לא מלכ'  
ייתי לגבה ויתפייס בהדה ויתבי לה להיכליה הדא הוא דכתיב הנה  
מלכך יבא לך ודאי ולא אנת לגביה . יבא לך לפייס' לך יבא לך  
לאקמא לך יבא לך לאשלמ' לך בכלא יבא לך לאעלאה לך להיכליה  
ולאזרוגא עמך זוגא דעלמין כד"ה וארשתך לי באמונה :

פרשת שמות דף ז ע"א

פתח

ואמר משה מזרים הנה יו' רוכב על עב קלובא מזרים  
וכעו אלוי מזרים מפניו . תא חזי כל מלכין דעלמ' וכל  
עמין דעלמ' לא חשיכו כלום קמי קודשא בריך הוא דכתיב וכל  
דיירי ארעא בלא חשיכון וכמזכייס עביר בחיל שמיא . והבא  
במזרים אע"ג דכל אינון גבוראין ודרע' מרממ' גלי קודשא ב"ה  
במזרים מה כתיב הנה ה' רוכב על עב קל ובא מזרים מאי שנה  
בכל עמין דעלמ' דלא הוה הכי דהא קודשא בריך הוא גור  
גזירה ואתעביר והבא איהו אסת דכתיב ובא מזרים . וכתיב  
ועברתי בארץ מזרים אני ה' לא בגין דמלכא הוה אתי לאפקא  
למטרונית' דהות תמן ובגין יקרא דמטרונית' הוה אתי וע"ד הוה  
קב"ה בעי ביקרה ואתי לגבה לאקמ' לה ולמיהב לה ידא ולזקפא  
לה כמה דזמין קודשא בריך הוא למעבד בסוף גלותא דארום .  
אמר רבי יוסא אי הכי דבגין דמטרונית' הוה הא בגלותא דבבל  
מטרונית' תמן הות אמאי לא הוה כך אמר ליה הא תנינן דחטאה  
גריס דנטלו נשים ככריות ואעילו ברית קיימא קדישא ברשותא  
אחרא ובגין כך אתאכידו מנהון נסין ואתוין דאתחזו למעבד להו  
מה דלא הוה הכי בגלות' דמזרים דכלהו הוו שבטוי ים בני ישראל  
עאלו בני ישראל נפקו . בגלותא דארום בעי קב"ה לאתייקרי'  
בעלמ' ולמיתו איהו לאקמ' למטרונית' ולנערה לה מעפר' ווי  
למאן דיערע תמן קמיה בשעת' דוימא התנערי מעפר קומי שבי  
ירושלם

ירושלם התפתחי מוסרי לוארך מאן הוא מלכא ועמא דיקוס קמיה .  
וכעו אלוי מזרים מפניו אלוי מזרים לאו על אכנין ואעין התמר  
אלא על כל אינון דרגין ממנין עלאין ועל אינון פולחנין התאין  
דלהון וככל אתר דגלו ישראל קודשא בריך הוא בעי עלייהו  
ואתקביל מאינון עמין . תא חזי מה כתיב כה אמר ה' מזרים ידר  
עמי בראשונה לגור עם ואשור באפס עשקו . תורעמא דאתרעס  
קודשא בריך הוא על אשור ואמר חמו מה עבד לי אשור דהא מזרים  
דאנא עבדית בהו כל אינון דינון ועמי . (אינון) נחתו תמן לדיירא  
ביניהון וקבלום מזראי ביניהון ויהבו לון ספר ארעא ארץ נשן ואף  
ע"ג דאעיקו לון בגלותא לא אערדו ארעא מנהון דכתיב רק בארץ  
גושן אשר עם בני ישראל וגו' ומיטב ארעא דמזרים הוה דכתיב  
במיטב הארץ בארץ רעמסס ותו דלא אערדו מדלהון כלום דכתיב  
וממקנה בני ישראל וגו' ועס כל דא אטרדו בכמה דינון אבל אשור  
באפס עשקו . הטיל לון בארעא דסייפי עלמא ונטל לון ארעא  
דלהון ומה מזראי דעבדו כל הני עבאן לישראל אטרדו בכל אינון  
דינון אשור וארום ושאר עמין דמעיקין לון וקטלין לון ונטלין לון  
ממנוניהון על אסת כמה וכמה דקודשא ב"ה בעי לויקרה שמיא  
עלייהו דכתיב ואתגדלתי והתקדשתי ונודעתיה חסם במזרים במלכא  
חד והבא בכל מלכין דעלמא . רבי שמעון זקף ידו ובכה ואמר ווי  
מאן דיודמן בההוא זמנא וזכאה חולקיס מאן דיודמן וישתבח  
בההוא זמנא ווי מאן דיודמן בההוא זמנא בגין דכד ייתי קודשא  
ב"ה לפקדה לאיילתא יסתכל מאן אינון דקיימין בהדה בכל אינון  
דמשתכחי עמה בכל עובדיו דכל חד וחד ולא ישתבח זכאי דכתיב  
ואכזיט ואין עוור . וכמה עקתין על עקתין לישראל . זכאה חולקיס  
מאן דיודמן וישתבח בההוא זמנא בגין דההוא דיתקיים בההוא  
זמנא במהוימותא יזכה לההוא נהירו דחדוה דמלכא . ועל ההוא  
זמנא כתיב ורפתים כלרף את הכסף ובחנתים ככחון את הזהב  
וגו' לבחר דאינון עקתין מתערי על ישראל וכל עמין ומלכיהון  
יתיעטון כחרא עלייהו ומתערי כמה גדין בושין בלהו סלקי  
בעיטא חרה עלייהו וייתון עקתא על עקתא כתריותא משכחן  
קמיותא כדין יתחזי קד עמורה דאשא קאים מעילה לתתא מ' יומין  
וכל עמין דעלמא חמאן ליה . בההוא זמנא יתער מלכא משיחא  
לנפקא מגו ניקתא דערן מההוא אתר דאתקרי ק'ן לכו' ד ויתער  
בארעא דגליל וההוא זמנא דיסוק למען יתרגו כל עלמא וכל בני  
עלמא

עלמא מתחבאין גו מערתו וטכרילא יתשבון לאשתובא ועל ההוא  
זמנא כתו' וכו' במערות זורים ובמחלות עפר מפני פחד ה' ומתדר  
גאונו בקומו לערוך הארץ מפני פחד ה' דא הוא רגיוזו דכל עלמא  
ומתדר גאונו דא משיח . בקומו לערוך הארץ כד יקום ויתגלי  
בארעא דגליל בגין דאיהו הוא אתר קדמא דאתחברא בארעא  
קדישא ובגין כד יתגלי תמן קדמא לכל אתר ומתמן יתער קרבין  
לכל עלמא לבתר מ' יומין דעמודא יקום מארעא לשמיה לעיניהון  
דכל עלמא ומשיח יתגלי יקום מסטר מזרח חד ככבא מלהטא בכל  
גוונין ושבעה ככבין אחרנין דסחרן לההוא ככבא ויגיון ביה  
קרבא בכל סטרין תלת זמנין ביומא עד ע' יומין וכל בני עלמא  
חמאן וההוא ככבא יגיא בהו קרבא בטיסין דנורא מלהטין מנללין  
לכל עיבר ובטש בהו עד דבלע לון בכל רמשא ורמשא וביומא אפיק  
לון ויגיון קרבא לעיניהון דכל עלמא וכן בכל יומא עד ע' יומין  
לבתר ע' יומין יתגיוז ההוא כוכבא ויתגיוז משיח עד תריסר  
ירסין . ויתתדר ההוא עמודא ראשא כמלקדמין וביה יתגיוז משיח  
וההוא עמודא לא יתחזי . לבתר תריסר ירחין יסקון ליה למשיח  
בההוא עמודא לגו רקיעא ותמן יקבל תוקפא ועטרה דמלכותא .  
וכד נחית יתחזי ההוא עמודא ראשא כמלקדמין לעיניהון דכל  
עלמא ויתגלי לבתר משיח ויתכנסון לגביה עמין סגיאין ויתער  
קרבין בכל עלמא . ובההוא זמנא יתער קודשא בריך הוא גבורתיה  
לכל עמין דעלמא ומלכא משיחא יתירע בכל עלמא וכל מלכין  
דעלמא יתערון לאתחבר' לאגחא קרבא ביה . וכמה (עמין) מפריזי  
והודאין יתקפכו לאהדרא לגבייהו ויתון עמהון לאגחא קרבא על  
מלכא משיחא כדון יתחשך כל עלמא ט"ו יומין . וסגיאין מעמא  
דישראל יתון מתין בההוא חשוכא ועל דא כתיב כי הנה החשך יכסה  
ארץ וערפל לאומים . פתח ואמר כי יקרא קן לפור לפניך בדרך בכל  
עץ או על הארץ אפרוחים או בזים והאם רובצת ובו' שלח תשלח  
את האם וגו' האי קרא אוקימנא ליה ואיהו חד מפקודי אורייתא  
גניזין ואין איה לן ביה רזי דאורייתא גניזין שכולין וארחין ודיען  
לחברייא באינון ל"ב שכולין דאורייתא . אמר ר' שמעון לר' אלעזר  
בריה אלעזר בזמנא דיתער מלכא משיחא כמה אתין ונסין אחרנין  
יתערון בעלמא ת"ח בגנתא דעדן דלתתא איה אתר חד גניזו וטמור  
דלא איתירע . ואיהו מרקמא בכמה גוונין וביה גניזין אלף היכלין  
דכסופין ולית מאן דעייל בהו בר משיח דאיהו קאים תדיר בגנתא

דערין

דערין וכל גנתא מסחרה ברתוכין סגיאין דלדוקייה ומשיח קאים  
עלייהו ועל כמה חילין ומשרין דנשמתין דלדוקייה תמן . ובראשי  
ירחי ובזמני וכשבתו משיח עאל בההוא אתר לאשתעשע' בכל אינון  
היכלין לגו . לגו מכל אינון היכלין איה אתר אחרא טמור וגניזו דלא  
איתירע כלל ואקרי עדן ולית מאן דיכול למנדע ביה ומשיח אגניז  
(ס"א אתגלי) לבר סוחרניה דההוא אתר עד דאתגלי ליה חד אתר  
דאקרי קן לפור ואיהו אתר דכריו עליה ההוא לפור דאתער בגנתא  
דערין בכל יומא ובההוא אתר מרקמן דיוקנין דכל שאר עמין  
דאתכנסו עלייהו דישראל לאבאשא לון . עאל בההוא אתר וקיף עיניו  
וחזי אפיה דעלאין בחרבן בית אלה' עד דחמי לרחל דרמעה' באנפה'  
וקב"ה מנחם לה ולא כביאת לקבלה תחומין כמה דאת אמר מאנה  
להנחם על בניה כדון משיח הרים קליה וככי ואודעזע כל גנתא  
דערין וכל אינון דלדוקייה דתמן געו וככו עמיה . געו וככי זמנא  
תניינא ואודעזע ההוא רקיעא דעל גבי גנתא לקות"ק רבוא משרין  
עלאין עד דמטי לגו כרסייא עלאה כדון קודשא בריך הוא רמז  
לההוא פרהא ועאל לההוא קן דילה ויתבא לגבי משיח וקרי מה  
דקרי ואתער מה דאתער . עד דמגו כרסייא קדישא איתקרי בלה  
זמנין ההוא קן לפור ומשיח וכולא סלקין לעילא ואומי לון קב"ה  
לאעברא מלכו חייבא מן עלמא על ידה דמשיח . ולקמא נקמין  
דישראל וכל אינון טבוון דזמין קב"ה למעבד לעמיה ותב ההוא קן  
לפור ומשיח לדוכתיה . ותב משיח ואתגניז גו ההוא אתר כמלקדמין  
ובזמנא דיתער קב"ה לאתקבא עלמין ואתגהירו אתון דשמיה  
כשלימו וי"ד כה"ה (לאתקל') וא"ו כה"ה למיהו כול' בשלימו חד כדון  
יתער חד כוכבא דחילה באמצע רקיעא כגון ארגוונא להיט וכניז  
ביממא לעיניהון דכל עלמא ויקום חד שלהובא דאשא מסטר' דלפון  
גו רקיעא ויקום דא לקבל דא מ' יומין ויתבהלון כל בני עלמא לסוף  
מ' יומין ויתון קרבא כוכבא ושלובהא לעיניהון דכולא ויתפשט  
ההוא שלהובא ביקודו דאשא מסטר' דלפון גו רקיעא ויחשוב  
למבלע ההוא כוכבא . וכמה שליטין ומלכין ואומי ועממיה  
יתבהלון מהאי כדון יסתלק ההוא כוכבא לסטר דרום וישלוט על  
ההוא שלהובא וההוא שלהובא יתבלע זעיר זעיר ברקיעא מקמי  
ההוא כוכבא עד דלא יתחזי כלל כדון ההוא כוכבא ועביד ארחין  
ברקיעא בתריסר תחומין וקיימין אינון נהורין ברקיעא תריסר  
יומין אחרנין לבתר תריסר יומין אחרנין יודעזעון כל בני עלמא

ויתחשך



ויתחשך שמשא כפלגות יומא כמה דאתחשך יומא דאתחרכ בי  
מקדשא עד דלא יתחזון שמיא וארעא ויתער חד קלא ברעס וזיקין  
ואתחלתא ארעא מההוא קלא וכמה חילין ומשריין ויתחזן מניה  
וההוא יומא (ממש) יתער בקרתא דרומי רבתא חד שלהובה דאשא  
בההוא קלא דיתער בכל עלמא ויוקיד כמה מגדלון וכמה היכלין  
וכמה מגדלון יפלון וכמה פדדשני ורברבי יפלון בההוא יומא .  
וכלהויתכנשון עלה לביש וכל בני עלמא לא יכלון (ס"א ולה יקשבון)  
לאשתזבא . מההוא יומא עד י"ב ירחין יתויעטון כל מלכין ויגורון  
כמה גורות וכמה שמדות על ישראל וילחון כיה כמה דאתמר זכאה  
איהו מאן דיערע תמן וזכאה איהו מאן דלא יערע תמן . וכל  
עלמא יהא בערבוכיה סגיא לסוף י"ב ירחין יקוס שבט מישראל דא  
מלכא משוחא דיתער גו גנתא דערן וכל אינון דזיקיא יעטורון ליה  
תמן ויחגרון ליה מאני זינא באותון רשימן דמאני דשמה קדישא .  
וקלא יתפוצץ בענפי אלנין דגנתא קרי בחיל ואמר אתעברו קדישי  
עליונין קומו מקמי משוחא הא עדנא לאתחברא חילתא כבעלה  
ובעלה בני לנקמא לה נוקמין דעלמא ולאנערה לה  
מעפרא . כדון יקומון בלהו ויחגרון ליה כמלקדמין מאני זינייה .  
אברהם מימיניה . יצחק משמאליה . יעקב קמיה . משה רעיא  
מהומנא על כל אן דזיקייה אזיל ורקיד גו גנתא דערן כיון דאתתקן  
משוח על ידא דזיקייה בגנתא דערן יעול בההוא דוכתא דאקרי קן  
צפור כמלקדמין וסמי תמן ההוא דיוקנא דחרבן בית מקדשא וכלהו  
דזיקיא דאתקעלו ביה כדון נטיל מתמן (ס"א עשר) לבושין ואינון  
עשר לבושי קנאה ויתגניו תמן מ' יומין דלא אתגליה כלל לסוף  
ארבעין יומין קלא חד יתער ויתקרי מגו כרסיה עלאה ההוא קן  
צפור כמלכא משוחא דאתגניו ביה וכדון סלקין ליה לעילא וקודשא  
ברוך הוא חמי ליה למלכא משוחא מתלבש כלבושי נוקמא וחגור  
מאני זיני נטיל ליה וכשיק ליה על רישיה . כדון מזדעובן תלת  
מאה ותשעין רקיעין וארמינו קודשא בריך הוא למד רקיעא מאינון  
דהוה גניו מששת ימי בראשית ואפיק מחד היכלא דבההוא רקיעא  
חד כתרנא גליפא מתקקא בשמהן קדישין בההוא עטרא אתעטר  
קודשא ב"ה כד עברו ישראל ית ימא למוטל נוקמין מכל רחיבו  
פרעה ופרשוי ואעטר ליה למלכא משוחא כיון דאתעטר ואתתקן  
ככל הני תקיני נטיל ליה קודשא בריך הוא וכשיק ליה כמלקדמין  
מאן חמי רתיבין קדישין ומשריין עלאין דסחרין ליה ויהבין ליה

מתן

מתן וכבזבזן סגיאין ויתעטר מכלהו עאל תמן בחד היכלא וחמי  
כל אינון מלאכי עלאין דאקרון אבלי טוין אינון דכבו על חרבן כי  
מקדשא וכבאן דדיר ואינון יהבין ליה חד פורפירא סומקא למעבר  
נוקמין כדון קודשא ב"ה גניו ליה בההוא קן צפור ואתבטי  
תמן תלתין יומין . לבתר תלתין יומין בההוא קן צפור יחות מעטר  
בכל אינון תקונין מעילא ומתתא כמה משריין קדישין סחרניה  
ויחמון כל עלמא חד נהירו תלי מרקיעא לארעא ויקוס שבעה יומי  
וכל בני עלמא יתמהון ויתבהלון ולה ינדעון כלל בר אינון חכימי  
דידעין ברזון אלן זכאה חולקהון וכל אינון שבעה יומין יתעתד  
(ס"א יתעטר) בארעא בההוא קן צפור באן אתר כדרך דא קבורת  
רחל דאיהי קיימה בפרשת אורחין ויבשר לה וינחם לה וכדון תקבל  
תנחומין ותקוס ותנשק ליה לבתר יקוס ההוא נהירו מההוא אתר  
ושרי כיריחו קרתא דאילטי בכל עץ דא ויריחו או על הארץ דא וירושלם  
ויהא גניו בההוא נהירו דק"ן צפור י"ב ירחי . בתי י"ב ירחי יודקק  
ההוא נהירו בין שמיא וארעא וישרי בארעא דגליל דתמן הוה שרות'  
דגלותא דישראל ותמן יתגלי מההוא נהירו דק"ן צפור ויתיב  
לאחריה . וההוא יומא יודעזע כל ארעא כמלקדמין מסייפי שמיא  
עד סייפי שמיא וכדון יחזון (ינדעון) כל עלמא דהא יתגלי מלכא  
משוחא בארעא דגליל ויתכנשון ליה כל אינון דלעאן באורייתא  
ואינון זעירין בעלמא . ובזכות יוקי רבי רב יתתקף חיליה  
לאתגברא ורזא דא אפרוחים ואי לא ישתבחון לין הא ינוקו דיתבין  
בתקופא דאמהון וינקי כמה דאת אמר גמולי חלב עתיקי משדים  
והיינו או בניו דבנין אלן שריא שכינתא עמהון דישראל בגלותא  
דהא חכימין זעירין אינון דישתכחון בההוא זמנא והיינו והאס  
רובנת על האפרוחים או על הבנים לא תקח האס על הבנים (דהא  
כיה לא קיימא מלה לאפקה לה מן גלותא לא במלכא עלאה דכיון  
דאינון רביין וינוקין והבין תוקפא למלכא משוחא כדון אימא עלאה  
דהוא רביעא עליוהו אתערת לגבי בעלה) (הכי) ויתעכב עד י"ב  
ירחין אחרנין לבתר ייתי בעלה ויוקוס לה מעפרא כמה דאת אמר  
אקוס את סוכת רוד הנופלת בההוא יומא מלכא משוחא שארי ויכנס  
גלותא מסייפי עלמא עד סייפי עלמא כמה דאת אמר אס יהיה  
נרדך בקפה השמים וגו' . מההוא יומא כל אתין ונסין וגבוראן  
דעבד קודשא ב"ה במזרים יעבד לון לישראל כמה דאת אמר  
כימי לאתך מארץ מזרים אראנו נפלאות . אמר ר' שמעון אלעזר

(ד)

כרי

כרי כל חלון מלון תשכח כרזת רתלתין ותרין סבילין רכשמה קדושא  
ועד דמסקין חלון לא יתערוך בעלמא לא ושתלם רזא דשמה קדושא  
ולא תתער לאהבה כמה דאת אמר השבעתי אתכם בנות ירושלם  
ככבאות ככבאות דא מלכא (כ"א משוחא) דאקרו לכבאות או כבילות  
השדה שארי חילון ומשריין דלתתא אס תעירו ואס תעוררו את  
האהבה דא ומינא דקב"ה דאקרי אהבה. עד שתתפץ ההיא דשכובת  
לעפרא ויהא רעותא דמלכא בה זכאה אוהו מאן דזוכי להווא דרא  
זכאה אוהו בעלמא דין וזכאה אוהו בעלמא דאתי. ר' שמעון  
אריס ירוי כללו לקידשה בריך הוא וללי ללותיה לבתר דללו ללותיה  
אתי ר' אלעזר ברביה ור' אבה ויתבו קמיה. עד דהוו יתבי קמיה  
תמו חד נהירו דיממא דאתתקע ואשתקע חד נטורא (ס"א לרורא)  
דשלהובא דאשא גוימא דטבריא ואזרעו כל ההוא אתר אמר ר'  
שמעון וראי השתא הוא עדנא דקודשא ב"ה אדרכ לבני ואחית  
תרין דמעין לגו ימא רבא וכד נחתין פגעין בהאי ליטורא דשלהובא  
דאשא וישתקעו דא ברא בוימא. בכה ר' שמעון וככו חכריא אר"ש  
הא אתערנא כרוי דאתון דשמה קדושא בסתרא דאתערותא דיליה  
לגבי בניי אכל השתא אית לי לגלגה מה דלא איתויב רשו לכד נס  
אתרא לגלגה לא זכו דררא דא יקיים עלמא עד דיתיי מלכא משוחא  
אמר ר' שמעון לר' אלעזר ברביה ולר' אבה קומו בקומויכו. קמו  
ר' אלעזר ור' אבה בכה ר' שמעון זמנא אתרא אמר ווי מאן יקום  
כמה דאמינא (כ"א דאמינא) גלותא יתמשך מאן יוכל למסבל. אוק'  
איהו קס ואמר וי' אלהינו בעלונו אדוניס זולתך לכד כך נזכיר שמך  
האי קרא אוקמנא אכל בהאי קרא אית רזא עלאה גו מהומנותא וי'  
אלהינו דא הוא שירותא רזין עלהין אתר דמתמן נפקין כל נהירו  
דשרגין בלהו לארלקא ותמן תליא כל רזא דמהומנותא ושמה דא  
שליט על כלא. בעלונו אדוניס זולתך דהא עמא דישראל לית מתן  
דשליט עליה בר שמה עלאה דא. והשתא בגלותא שליט עליה סטרא  
אתרא. לכד כך נזכיר שמך רזא דשמה קדושא כללך דכ"ב אתון  
וכנסתי ישראל לא מתברכא אלא מגו שמה דא דאיקרי כך כמה דאת  
אמר אשר נשבעת להם כך. כך יברך ישראל כי כך ארון גורד  
ובזמנא דשליטנא השתכח לא הוה מתפרש דא מן דא. ואסור לאפרשא  
דא מן דא אתתא מבעלה לאו ברעיוני ולא ברעיוני בגון דלא  
לאחזאה פירודא והשתא בגלותא פירודא השתכח דמגו עאקו דכל  
זמנא וזמנא אן עברין פירודא לאדרכא ההוא סס בר תבעלה בגין  
דאיקי

דאוהי שכובת לעפרא והיווי לכד כך נזכיר שמך. בר מבעלה  
אן דברין להאי סס כפרודא בגין דאן רחיקין מינך ושלטין אחרנין  
עלן ושמך אוהו כפרודא מן שמה דאקרי כך. והאי בוימא דגלותא  
בגין דגלותא קדמאה הוה מכית ראשון וכית ראשון הוא רזא דה"א  
קדמאה ולקבל שבעין שני דילה. גלותא דבית ראשון הוה שבעין  
שני ואינון שבעין שני לא השתכחתי הוימא רביעא עלייהו והוה  
פירודא מן שמה עלאה רזא דה' עלאה. וכדין וי"ד רזא עלאה  
אסתלק לעילא לעילא לאין סוף וכית ראשון עלאה קדושא לא נביע  
נביעו דמיון חיון דהא מקורא דילה אסתלק ואיהו שבעין שני  
בגלותא בגין דאיהי שבע שני אקרי כמה דאת אמר ויכנהו שבע  
שנים. ואי תימא דשלטא מלכות ככל לעילא כרזא דשבעין שני חס  
ושלום לא בזמנ' דהוה בי מקדש' קיים נטורא וכביעו דאמא עלאה  
הוה נהיר ונחית לתתא. כיון דחטו ישראל ואתחבר מקדשא ושלטא  
מלכות בכל הוה חפי ואחשיך ההוא נהירו ותתאי קדישין לא הוו  
נהירין כיון דתתאי לא הוו נהירין בגין (מגו) שלטנו דמלכותא  
דככל אסתלק ההוא נהורא וההוא מכועא עלאה דהוה נביע רזא  
דיו"ד אסתלק לעילא לעילא באין סוף כיון אינון שבעין שני לא הוו  
נהירין בגין ההוא נהירו דאתמנע ורא הוא וראי גלותא דשבעין  
שני. כיון דאעדיוהו שלטנו דככל ושריאת ה"א תתאה לאתרא  
ישראל בלהו לא אהדרו לאדרכא (כ"א לשלטאה) למהו סגולה  
שלימתא כמלקדמין אלא זעיר זעיר (בערבוביא) וכיון דשליטנו לא  
אשתכח (ושריאת ה"א תתאה לשלטאה) כדין וי"ד נביעו עלאה לא  
יחית כל כך לאתרא כמה דהוה כמלקדמין אלא זעיר זעיר  
בערבוביא רלא הוו דכין כמלקדמין כמה דאתחזי ועל כך נביעו  
עלאה לא נביעו ולא נהיר לא דאדר לאתרא זעיר זעיר מגו דחקא  
(דשמאלא) דשמה (כ"א דגלותא דוינא) ועל דא אתגרו בהו בישראל  
קרבין סניאין עד דהתקע יכסה ארץ. וי' תתאה אתתקע ונפלת  
לארעא ונביעו עלאה אסתלק כמלקדמין בגין דמלכו' ארוס אתתקע  
וישראל אהדרו לסרתייהו ועל דא ה' בית שני אתחבר וכל אינון  
תיוסר שבעין דילה כחושבן משיריין דהוון אינון בגלותא דמלכות  
ארוס. ונביעו עלאה אסתלק מההוא נביעו דקיימא עלה כמה  
דאת אמר הגדיק אבר אבר ההוא נביעו דמקור' עלאה דהוה נגוד  
ומשיך מלעיל' (כ"א קרבין סניאין ומלכות יון שלטא עלייהו לבתר  
דאהדרו בתוכתא אתקפו עלייהו ואתכפיו לון ובגין דישראל  
אהדרו

ההדרו לסרמניויה מלכות הדרוס אתתקף וכית שני אתתרכב וה"ח  
 תתאה אתתשכ' ונפלת לארע' ונביעו עלאה אתתלק מההוא מבויע'  
 דקיימא עלה כד"ה הריוק חכר חכר ההוא נביעו דמקורה עלאה  
 דהוא נגוד ומשך עליה מלעיל' מ"ט בגין דהחשך יכסה ארץ וכדון  
 הוה פרודה כה"ח בית שני. ואיהו בגלותא דהדרוס בכל אינון תרוסר  
 שבטין (כ"ה דילה) ומשריון דלהון תרוסר שבטין סלקין לחושבן סגו  
 ועל דרזא (כ"ה וע"ד רזא) דה' הוה כהו בכל ההוא (כ"ה ח'וע"ד רזא  
 דה' בכל ההוא) חושבנא (כ"ה חשוכא) גלותא אתמשך. רזא דרזון  
 לחכמי לבא אתמסר. עשר שבטין חלף שנין. תרון שבטין מאתן  
 שנין. שארו דמעין למנפל פתח ואמר ככה תבכה כלילה דומעתה  
 על לחיה לסוף תרוסר שבטין דגלותא ליליא יתחשך לישאל עד  
 דיתער וא"ו לזמן שתין ושית שנין לבתר תרוסר שבטין דאינון לף  
 ומאתן שנין דגלותא ולבתי (עבד) שתין ושית שנין דחשוכא דליליא  
 כדון וזכרתי את בריתי יעקב. דה' אתערותא דאת' ו' דאיהו נפש  
 דבית יעקב. ורזא דה' כל הנפש הבאה ליעקב מזרימה ששים ושש.  
 ואיהו ו' נפש דבית שני רזא דה' תתאה ורה' ו' רזא דששים ושש.  
 ששים לאתערות' דיעקב ושש לאתערותא דיוסף. ועל דה' איהו ו' ו'  
 דאינון תרון בחבורא חדה ורזא חדה. מתמן ולהלאה יתער קודשא  
 בריך הוה לאינון נסון ואתין דקאמרן ויתערון על ישראל אינון  
 עקתין דקאמרן. וכדון (ס"ה ורזא דה') ואף את בריתי יתחך ולבתי  
 כד' יגוח מלכא משיחא קרבין בכל עלמא בימינא דקודשא כ"ה  
 במה דאת אמר ימינך וי' נאדרי בכח כדון ואף את בריתי אברהם  
 אזכור ולבתי והארץ אזכור דה' בתראה כההוא זמנא כתיב והיה  
 וי' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה וי' אחר ושמו אחר. לסוף  
 שתין ושית שנין אחרנין דאינון מאה ותלתין ותרון שנין יתחזון אתון  
 דשמה קדיש' גליפן בשלימו עולא ותתא כדקא יאות. ורזא דה' ה'  
 עלאה ותתאה וכל אינון שבילין דאינון ל"ב שנין רכלונן ברזא דאת  
 ו' הו"ה (כ"ה יו"ד וה"ה) רזא דשלימו דמאה ותלתין ותרון.  
 לסוף מאה ותלתין ותרון שנין אחרנין יתקיים לחאוו בכנפות הארץ  
 וינערו רשעים ממנה ויתרכי ארבעא קדישא וקב"ה יתער מתייא  
 דארעא קדישא ויקומון חילין חילין בארעא דגליל. וכדון יתער  
 סתימו דנביעו עלאה את' ו' ויתקיימו ל"ב שבילין בשלימו לכנרא  
 לתתא ויתקיימו אתון דשמה קדישא כולהו בקיימוניהו יהו"ה. דער  
 בען לא יהון בשלימו עבד זמן דינגיד ויתמשך ההוא נביעו עלאה  
 בחבורא

בחבורא דאתון גו ה' (כ"ה וה') בתראה דה' איהו לסוף תשלוס  
 מאה וארבעין וארבעה שנין אחרנין דישתלמו ויתערון שאר מתין  
 ישראל דבשאר ארעאן דשתכח כל דה' בחשכן חו"ת דאתיישב עלמ'  
 ויתבסס ויתעבר סערה אחרא (כ"ה חויה כושא) מעלמא. וה"ה  
 תתאה תתמלי מנו נביעו עלאה ותתער ותתנהיר בשלימו וכדון  
 כתיב והיה חור הלכנה כאור חמה ואור חמה יהיה שבעתים  
 עד דיהא שבת לוי' לאלקטא נפשו בתעמוגו קדושה (ד"ה ה' בתרא)  
 כל ההוא חלף שביעאה ודה' איהו אתערותא דרוחין קדישין  
 דעמא דישאל לאתלבשא לבתר שבת בנוסין אחרנין קדישין  
 לאתקרי קדישין דכתיב והיה הנשאר כליון והגותר בירושלים קדוש  
 יאמר לו עד כאן מלך דרוזן סתימן :

פרישת בראשית דף כ"ה ע"ב

דבר

אחר אלה תולדות השמים וגו'. חלון אינון דאתמר בהון  
 אלה חלקיך ישראל ביומא דיתמחון חלון כאלו ההוא  
 יומא עביד קודשא ב"ה שמיא וארעא דה' הוה דכתיב ביום  
 עשות יי' אלהים ארץ ושמים כההוא זמנא יהא קודשא ב"ה עב  
 שכינתיה ויתחדש עלמ' דה' הוה דכתי' כי כאשר השמים החדשים  
 והארץ החדשה וגו' דה' איהו ביום עשות כההוא זמנא וילמח יי'  
 חלום מן האדמה כל עץ נחמד וגו' אבל בקדמיתה עד דיתמחון  
 חלון לא נחית מערא דאורייתא וישראל דרמיין לעשבין ולאילנות לא  
 יזמחון ורזא דמלה וכל שיח השדה טרם יהיה בארץ וכל עשב השדה  
 וגו' בגין דארס חין דאינון ישראל בני מקדשא לעבוד את האדמה  
 בקרבנין. דכר אחר וכל שיח השדה דה' משי"ח ראשון טרם יהיה  
 בארעא וכל עשב השדה טרם יזמח דה' משיח שני ולמה בגין דלית  
 תמן משה למפלח לשכינתא דעליה אתמר וארס חין לעבוד את  
 האדמה. ורזא דמלה לא יסור שבט מיהודה דה' משיח בן דוד.  
 ומחוקק מבין רגליו דה' משיח בן יוסף עד כייבא זיל"ה דה' משה  
 חושבן דה' כדא. ול"ו יקא"ת עמיס אתון ולו"י קה"ת. דכר אחר  
 וכל שיח השדה אין זדוקיא דאינון מסערה דלדין ח"י עלמין. שיח  
 ש' ח"י י"ג תלת ענפין דאילנא דאינון ג' אבהן ומן ח"י עלמין. לשון  
 אחר וכל עשב השדה ע"ב ש"ג' עלין דאינון י"ג יאהרונה יואינון  
 ע"ב ענפין דתליין בהון כחושבן ע"ב כלהו לא אתאחדין באתרא  
 דאיהו שכינת' עד דייתי ההוא דאקרי אד"ס. דאיהו יו"ד ה' אוא"ו  
 ה' ה'

ה' א' ודא הויה ואר"ס אין לעבור את הארמנה ובג"ד אסתמר כיה  
וכל עשב השדה טרם ילמח עד דילמח זריק ומניה חמת מארץ  
תלמח דאתמר כיה ותשלך חמת ארעה ותלמודי חכמים דאינון  
דשאין לא זמחין בגלות' עד דחמת מארץ תלמח ודא משה דאתמר  
כיה תורת חמת היתה בפיהו דלא יהא מאן דדריש לשכינת' כוותיה  
ובגין דא וארס אין לעבוד ומיד דהויה ייתי מיד וא"ד יעלה מן  
הארץ א"ד מן הדב"י סליק ליה ו' ואתעביד ביה ארון כל הארץ - מיד  
והסקה את כל פני הארמנה מניה אשתקין ישראל לתתא בע'  
אנפין דאורייתא - ד"א ודא יעלה מן הארץ תרגומו ועננא וסתלק  
מן ארעא ההיא דאתמר בה כי ענן ה' על המשכן וגו' וכיה  
מתקין תלמודי חכמים בארעא בההוא זמנא :

**וייצר** ה' אלהים את האדם אליו ישראל בההוא זמנא קודשא  
ברוך הוא זיור לון כזיורין דעלמא דין ועלמא דאתי -  
ויזר בההוא זמנא קודשא בריך הוא עייל לון בשמיה בזיורא דב'  
וירי' ו' ו' בינייהו דאינון סלקין לחושבן יהו"ה ויהוון מזיורין  
באנפין באנפין דילהון בתרין יודי'ן בחוטמא דלהון כאת' ו' ובג"ד  
אתמר קרא כי מראש זורים אראנו אליו אינון זיורין דשמא קדישא  
ויהוון מזיורין באנפיהו בתרין לוחין יקירין דאינון ו' ו' דהויה ו'  
חרות עלייהו - ועוד זיור לון לכל דור בכת זוגיה עלאה דא ו' ה'  
ואינון ו' יחודא דתרויהו וזיור לון באינון דזיורא דלעילא דהויה  
ישראל עמודא דאמלעיותא כולל שכינתא עלאה ותתאה דאינון קרית  
שמע ערבית וקרית שמע שחרית ועלייהו אתמר עלם מעלמניו וכשר  
מבשרי ומיד בההוא זמנא נטע לון לישראל בגנתא דערן קדישא  
הרא הוא דכתוב ויטע יי' אלהים אב"ה ואמ"ה - נן דא שכינתא  
תתאה ער"ן דא חמא עלאה - את האדם דא עמודא דאמלעיותא  
הויה תהא נטע דיליה בת זוגיה ולא תזוז מניה לעלם ותהא עדוכ'  
דיליה וישראל קודשא ב"ה נטע לון בההוא זמנא נטע' קדישא  
בעלמא כמה דאת אמר גזר מטעני מעשה ידיו להתפאר :

פרשת שלח לך דף קס"ו ע"א

**כתיב** ויסע מלאך האלקים ההלך לפני מחנה ישראל וילך  
מאחריהם ויסע למעבד כהו נוקמין (חסר) וע"ד חדי  
משיח וחדיריב מתכותא דקא אתבשר בדא ואמר רב מתכותא דהא  
דייק למשיח ואמר מנא הוה לרמיאל דקאמר פרוס פרוסת מלכותך  
ויהיבית

ויהיבית למדי ופרס מאינון אתון דופרסין אשתמע ליה והכא מאי  
הוא אמר ליה הכי הוא ודאי פרוס פרוסת מלכותך חייבא על ידי  
דמשיח אחרא ולבתיך יטלו מלך פרס ויעול מלכוון סנאיין והוא  
ישלט על ארעא קדישא ו' כ ורחי והוא ישלט ויקטול סנאיין וההוא  
משיחא ולבתיך יפול ויקבלון מלכותא קדישי עליונון . ועל דא  
ופרסין מלכא דפרס אשתמע הכא . אי חסידא קדישא כמה חדוה  
על חדוה בההוא מעיינא . בההוא מעיינא מנדלח כל זמי אילנין  
דנאיב קודשא בריך הוא בגין ערן וכלהו קיימי לאסוותא טרפין  
ואינון וענפין ולחרו לבא דדירי . ולית בינייהו כפנא וראגה וראגה  
לעלמין . וזאה עמא דכל דא מתכאן וכל דא גניו לון :

פרשת שלח לך דף קע"ג ע"א

**פתח** ואמר על הר גבוה עליו לך מבשרת' זיון וגו' . על הר גבוה  
האי ודאי הר העבירי' אתר דמשה אסתקבר והא חוקמיה  
דשכינתא תסלק לתמן ותבשר עלמא . הכל כלא חיהו . מבשרת' זיון  
דא חיהו חפטי בה אסתא דנתן בר דוד חומא חיהו דמשיח' מנחם  
בר עמיאל וחיהו תיפוק ותבשר ואיהו בכללא דמבשרת' זיון קלא  
ישתמע בעלמא ותרון מלכין יתערון בעלמא לאגחא קרבא ויפוק  
שמא קדישא על עלמ' . מה תבשר ותימא הנה ה' אלהים בחזק יבה  
וזרעו מושלה לי הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו . הנה שכרו אתו  
דקודשא בריך הוא כרוי בכל פעליא דלעילא ויימא לון אסתכנשו  
ודאינו דינא מאן דמסר נשמתיה על קדושת שמי' אגריה מאי הוה  
ואינון זימרון כך וכך . מאן דסביל כמה חרופין וגרופין בכל יומא  
עלי מהו אגריה אינון אמרי כך . מאן דאתענג בכל יומא עלי מהו  
אגריה אינון אמרי כך ה' ד הנה שכרו אתו ופעלתו לפניו . מהו  
ופעולתו אלא כמה דכתוב מה רב עובדך וגו' פעלת לחוסים כך .  
דא הוה פעולתו . נגר בני אדם מהו . לא נגר חומות העולם אשר  
לפנת ליראיך מהו אשר לפנת . וכי מאן יגוול ויעול מן ידו מה  
דהוה בעי למיחב דכתוב לפנת . אלא פוק וחמי עובדין דרחמנו  
דעבד קודשא בריך הוא כמה דהויה מחי ביה יהיב חסות' . כמה  
מחי בשמאלא בימינא קריב . ובשמאלא מחי . כמה דמחי ביה יהיב  
חסותא לעלם . כתיב מזפון תפתח ארעה ובכפון מחי . דמתמן  
נפקי כל דינון וכל גזרין קשיין וכיה שרי כל חגר טוב וכל טיבו  
דזמין קודשא בריך הוא למיחב לישראל לזמנא דאתי קרי קודשא

ברוך

ברוך הוא לפסח ויזמא לית כך יתבית כל טיבו וכל אגרי טוב לכני  
דסבלו כמה כושין בהאי עלמא על קדושת שמי הב אגריין טבין  
דיהבית כך . הרא הוא דכתיב אומר לפסח תני ולתימן אל תכלאי  
וגו' וכי ארסא הכי הוא דדרוס לממנע כרכאן וסא כל כרכאן  
מקטרה דדרוס וכל טבין דעלמ' מדרוס נפקי . ואיהו אמר ולתימן  
א תכלאי לא בהאיא שעתא יתער קב"ה לאברהם ויזמא ליה קוס  
דהא מטא זמנא דאנא פרוק לכרך ולמיהב לון אגרי טב על כל מה  
דסבלו בגלותא ומגו דאברהם הוה בזביו דלהון דכתיב אס לא כי  
לורס מכרס דא אברהם . הוה ליה כמאן דלא טוב בעינוי ואחמי  
גרמיה כמאן דבעי דילקון על חוביהון יתיר ויזמא גבו מחוביהון  
גבו מחטאיהון . ח"ל קב"ה לאברהם ידענ' כולא איהו מה דאמרת  
לאנפין אנא אוק הכי לאנפין אל תכלאי אנא בעי לפייסא לך על  
בך . לא תמנע טיבו מנהון לא תמנע אגרי טב מנהון כמה וכמה  
סבלו על חוביהון וכנינוי כך אומר לפסח תני . והיינו אשר לפנת  
ורא היא מלה דהאיא מבשרת . ותו תבשר זמנא תנינא בשעתא  
דשכונתא תסלק על ההוא טורא עלאה . ותהך ותבשר לאכבון מיר  
תהך לירושלם ותחמילה בכרכב תיעול לזיון ותמן תקרקר קירא  
כמלקדמין על אחר כי מותבא ועל יקרא דילה בההוא אחר . ותמן  
אומיאת דלא תיעול מתמן ולא תיפוק עד דקודשא ב"ה יפרוק  
לבנהא ורא חפני בה תבשר כמלקדמין ואמרת אהלו ורני וישבת  
זיון כי גדול בקרבך וגו' . מאי גדול בקרבך דא קודשא בריך הוא  
דהיוו אתי לגבה לאקמה לה מעפרא ויזמא לה התנערי מעפר  
קומי טבי ירושלם . ירושלם איהי וירושלם שמה ודאי וכדא אוק הכי  
כמה חידו על חידו הוי לדיוקיא בגן עדן וכב"כ זכאה איהו מאן  
דנשמתיה בשבת אסחירת קמי מלכא על חרופא דאוריית' דקודשא  
ברוך הוא וכל פמליא דיליה וכל אינון נשמתין דאדיוקיא דהו בגן  
עדן כלהו מתעטרין בההוא מלה . תו שמענא בולגנא קדישא דכמה  
יקר על יקר ועטרה על עטרה מעטרין לאכזה דההוא בר נש המן  
בשעתא דאמר קודשא בריך הוא אכתבשו למשמע חרופא ומלוק  
חרתין דאורייתא משמיה דפלוגי בר פלוגי כמה אינון דנשקין על  
הישיה כמה דאיקייה מעערין ליה כד כחתין . זכאה חולקתון רכל  
אינון דינשתדלון באורייתא יזמא דשבתא משאר זומין :

ואחר נזמאס כל זאת יכינו יחדיו לעתור לפני קונס נוסח תפלה זו :

תפלה

תפלה לאחר הלימוד

אשר הכין הרב בעל חמרת הימים

יהי רצון מלפניך יי אלהי ואלהי אבותי שתהא שעה  
זו שעת רחמים שעת הקשבה שעת האזנה  
ונקראך ותעננו נעתיר לך ותעתר לנו שבזכות קריאת  
ולמוד תורתך הקדושה אשר למדנו אתה יי אל תרחק  
אילותי לעזרתי חושה באיל תערוג על אפיקי מים בן  
נפשי תערוג אליך אלהים ועל בן נקוה לך יי אלהינו  
לראות מהרה בתפארת עוף להעביר גלולים מן הארץ  
והאלילים ברות יברתון ויקבץ גליותינו ובא רציון גואל  
והיה יי למלך על כל הארץ ביזם ההוא יהיה יי אחד ושמו  
אחד וכימי צאתנו מארץ מצרים אראנו נפלאות :

אנא יי אלהינו חולל אילות חושף יערות הצמח קרן  
לרוד עברך ועריכת נר לבן ישי משיחך וירום  
הודו ותנשא מלכותו על כל העולם כלו גדול כבודו  
בישועתך הוד והדר תשוה עליו אנא יי האל אב  
הרחמן קנא לשם קדשך המחלל בגוים והבט בעני  
עמך ישראל דוים וסחופים בין כמה זאבים וצא נא  
לישע עמך לישע את משיחך וקבץ שארית צאנה מכל  
המקומות אשר נפוצו שם וזכנו לראות פני משיחך  
הקדוש מלך ביפיו תחויננה עינינו יראו עינינו וישמח  
לבנו ישראל בנוהו וארמון על משפטו ישב ובארה  
הממשלה הראשונה ממלכת לבת ירושלם ומלך מלך  
והשכיל ועשה משפט וצדקה בארץ ועמד ורעה בעז  
יי בגאון שם יי אלהיו ונקוו אליו כל הגוים לקרא כלם  
בשם יי ולעבדו שכס אחד כי לך אנו מחכים ולישועתך  
אנו מצפים אה הכי שנו משברנו יי אלהינו הראנו  
יי חסדך וישעך תתן לנו זכרנו יי ברצון עמך פקדנו

בישועתך

ה קריאי מועד

בישועתך לראות בטובת בחירך לשמוח בשמחת  
גוייך להתהלל עם נחלתך ויהי נועם יי אלהינו עלינו  
ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו : יהו  
לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי :

ואומר קריש ררכנן

### שירות לליל שביעי של פסח

וכחצי הלילה האחרונה יקראו חשורה שירות פרשת בראשית עד כרא  
אלהים לעשות ופרשת בשלח עד אני רופאך ואח"כ אומר

פרשת חקת אז ישיר ישראל את השירה הזאת עלי באר  
ענולה : באר חפרוה שרים פרוה נדיבי העם  
במהקק במשענתם וממדבר מתנה : וממתנה נחליאל  
ומנחליאל במות : ומבמות הגיא אשר בשדה מואב  
ראש הפסנה ונשקפה עלפני הישימן :

וקורין פרשת האזינו עד ארמתו עמו ואחר כך אומרים

יהושע סי' אז ידבר יהושע ליהוה ביום תת יהוה את  
האמרי לפני בני ישראל ויאמרו לעיני ישראל  
שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון : וידם השמש  
וירח עמד עדיקם גוי איביו הלא היא כתובה עלספר  
הישר ועמד השמש בחצי השמים ולא אץ לבוא  
כיום תמים : ולא היה כיום ההוא לפניו ואחריו לשמע  
יהוה בקול איש כי יהוה נלחם לישראל :

שופטים סי' ה' ותשר דבורה וברק בן אבינעם כיום ההוא  
לאמר : בפרע פרעות בישראל בהתנדב עם

ברכו יהוה : שמעו מלכים האזינו  
רזנים אנכי ליהוה אנכי אשירה אומר  
ליהוה אלהי ישראל : יהוה בצאתך  
משעיר בצעדה משרה אדום ארץ

רעשה

רעשה גם שמים נטפו  
הרים נזלו מפני יהוה  
סיני מפני יהוה אלהי ישראל : בימי שמגר בן  
ענת בימי יעל הדלו ארחות והלכי  
נתיבות ילכו ארחות עקלקלות : הדלו פרוזן בישראל  
חדלו ער שקמתי דבורה שקמתי

אם בישראל : יבחר אלהים  
חדשים אז לחם שערים

אסיראה ורמח במגן  
בישראל : בארבעים אלף  
בעם ברכו יהוה : המתנדבים  
צחרות לבי להוקני ישראל רכבי אתנות

עלדרך שיחו : והלכי  
משאבים ישבי על מדין  
פרזונו בישראל : מקול מחצצים בין

יהוה : שם יתנו צדקות יהוה  
עורי דברי שיר אז ירדו לשערים עם  
עורי עורי דבורה עורי

אבינעם : קום ברק ושכה שביך בך  
ירדלי בגבורים : אז ירד שריד לאדירים עם יהוה  
בעמלק אחריה בנימין בעממיה מני אפרים שרשם

מכיר ירדו מחקקים ומזבולן משכים בשבט  
ספר : ושרי ביששכר עסדברה  
כץ ברק כץ ברק  
ברגליו בפלגות ראובן

חקקילב : למה ישכת בין  
המשפתים לשמע שרקות עדרים לפלגות

ראובן גדולים חקקילב : גלעד בעבר הירדן  
שכן ודן למה יגור אניות אשר  
ישב

ישב לחוף ימים ועל-מפרציו  
 ישכון : זבלון עם חרף נפשו למות ונפתלי  
 על מרומי שדה : באו מלכים  
 נלחמו אז נלחמו מלכי כנען בתענך  
 על-מי מגדו בצע כסף לא  
 לקחו : מן-שמים נלחמו הכוכבים  
 ממסלותם נלחמו עם-סיסרא : נחל קישון  
 גרפם : נחל קרומים נחל קישון תדרכי  
 נפשי עז : אז הלמו עקבי  
 סוס מדהרות דהרות אביריו : אורו  
 מרוז אמר מלאך יהוה ארו ארור  
 ישיביה כי לא-באו לעזרת יהוה לעזרת  
 יהוה בנפורים : תברך כנששים  
 יער אשת חבר הקיני מנשים  
 באהל תברך : מים שאל חלב  
 נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה : ידה  
 ליהרר תשלחנה וימינה להלמות  
 עמלים והלמה סיסרא מחקה  
 ראשו ומחצה וחלפה רקתו : בין רגליה כרע נפל  
 שכב בין רגליה כרע  
 נפל באשר כרע שם נפל  
 שדוד : בעד החלון נשקפה ותיבב אם  
 סיסרא בעד האשנב מדוע בשש רכבו  
 לכוא מדוע אחרו פעמי מרכבותיו : חכמות  
 שרותיה תענינה אף-היא תשיב אמריה  
 לה : הלא ימצאו יחלקו שלל רחם  
 רחמתיים לראש גבר שלל צבעים  
 לסיסרא שלל צבעים רקמה צבע

רקמתים

רקמתים לצוארי שלל : כן יאכדו כל-  
 אויביך יהוה ואהביו כצאת השמש בגברתו ותשקט  
 הארץ ארבעים שנה :  
 שמואל א' סי' ב' ותתפלל חנה ותאמר עלן לבי ביהוה  
 רמה קרני ביהוה רחב פי על-אויבי פי  
 שמחתי בישועתך : אין קדוש ביהוה כי-אין בלתך ואין  
 צור כאלהינו : אל-תרבו תדברו גבהה גבהה יצא עתק  
 מפיהם כי-אל דעות יהוה ולו נתכנו עלילות : קשת  
 גברים חתים ונכשלים אזרו חיל : שבעים בלחם נשכרו  
 ורעבים חדלו עד-עקרה ילדה שבעה ורבת בנים  
 אמללה : יהוה ממית ומחיה מוריד שאול ויעל : יהוה  
 מוריש ומעשיר משפיר אף-מרוכס : מקים מעפר דל  
 מאשפת ירים אביון להושיב עם-נדיבים וכסא כבוד  
 ינחלם כי ליהוה מצקי ארץ וישת עליהם תבל : רגלי  
 חסידיו ישמר וישעים בחשך ידמו כי-לא כלח וגבר  
 איש : יהוה יחתו מריבויו עליו בשמים ירעם יהוה ידן  
 אפסי-ארץ ויתדעו למלכו וירם קרן משיחו :  
 שם ב' סי' כ' כוידבר דוד ליהוה את-דברי השירה הזאת ביום  
 הציל יהוה אתו מכף כל-אויביו ומכף-שאול :  
 ויאמר יהוה סלעי ומצדתי ומפלטילי : אלהי  
 צורי אחסהיכו מגני וקרן ישעי משגבי  
 ומנוסי משיעי מחמם תשיעני : מהלל  
 אקרא יהוה ומאיבי אושע : כי אפפוני משברי-  
 מות נחלי בליעל יבעתני : חבלי  
 שאול סבני קדמני מקושי  
 מות : בצר-לי אקרא יהוה ואל-  
 אלהי אקרא וישמע מהיכלו  
 קולי ושועתי באזניו : ויהנעש  
 ותרעש

(ה)

ותרעש הארץ ויתגעשו כיהרה לו : עלה  
 ירגזו עשן באפו תאכל שמים וירד רגליו :  
 נחלים בערו ממנו : ויערפל תחת  
 וירכב על כרוכ ויעף וישת חשף סביבתיו  
 חשרתמים עבי שחקים : מנגה  
 נגדו בערו נחלי אש : ירעם מן השמים  
 ועליון יתן קולו : וישלח  
 חצים ויפיצם ברק והם : ויראו אפיקי  
 יגלו מסדת תבל כגערת  
 יהוה מנשמת רוח אפו : ישלח כמרום  
 יקחני ימשני ממים רבים : יצילני  
 מאיבי עז משנאי כי אמצו ויהי  
 ממני : יקדמני ביום אירי  
 יהוה משען לי : ויוצא למרחב  
 אתי יחלצני כיהפץ בי : יגמלני  
 יהוה כצדקתי כבר ידי וישיב  
 לי : כי שמרתי דרכי יהוה ולא  
 רשעתי מאלהי : כי כל משפטיו  
 לנגדי וחקתיו לא אסור ממנה : ואהיה  
 תמים לו ואשתמרה מעוני : וישב יהוה לי  
 כצדקתי כברי לנגד עיניו : עס  
 חסיד תתחסר עס נכר תתבר ועס  
 תתמס : ואתעם עני ועיניך על דמים תשפיל : כי  
 תושיע אתה

אתה נרי יהוה חשבי : אתה נרי יהוה  
 כי בכה ארוץ נדוד אדלג שור :  
 אמרת יהוה צרופה דרכו  
 כי מיראל מבלעדי הוא לכל החסים בו :  
 ומיצור מבלעדי אלהינו : יהוה  
 משה רגלי כאילות מעווי חיל  
 דרכי : כמותי יעמידני :  
 ונחת קשת נהושה זרעתי : למלחמה  
 תרחיב צעדי תחתני לי מגן  
 תרחיב צעדי תחתני : תרחיב צעדי תחתני  
 ולא אשוב עד כלותם : מערו קרסלי  
 ואמחצם ולא יקומן ואשמידם  
 ותזרני חיל למרחמה רגלי :  
 קמי תחתני : משנאי ואצמיתם :  
 ערף ואין משיע ענם :  
 ואשחקם בעפר ארץ חוצות אדקם ארקעם :  
 תשמרני לראש גוים עמי  
 לא ידעתי יעבדני : לא ידעתי יעבדני :  
 לשמוע און ישמעו לי : לשמוע און ישמעו לי :  
 נכר יבלו ויחגרו ממסגרותם : נכר יבלו ויחגרו ממסגרותם :  
 וירם אלהי צור ישעי : וירם אלהי צור ישעי :  
 חנתן נקמת לי חנתן נקמת לי :  
 ותוציא מאיבי ומקמי תרוממני מאיש תחתני :  
 חטמים

ויהוה יגיה באלהי האל תמים  
 מגן  
 האל  
 ויתר תמים ועל  
 מלמד ידי ותתן  
 ישעך וענתך  
 ולא  
 ארדפה איבי ואכלם  
 ויפלו תחת תכריע  
 ואיבי תתה לי ישעו  
 אל יהוה ולא כטיט  
 ותפלטני מריבי עם  
 בני נכר יתכחשור בני  
 חיייהוה וכרוך האל  
 ומריד עמים חטמים



המסים תצילני : על־כן אֹדֶךָ יְהוָה  
 בְּנוֹיִם וּלְשִׁמְךָ אֹמֵר : מְגִדּוֹל  
 יְשׁוּעוֹת מַלְכוּ וְעֵשֶׂה חֶסֶד  
 לְמִשְׁיָחוֹ לְדוֹד וּלְזֵרְעוֹ עַד־עוֹלָם :  
 יִשְׁעִיהָ סִי' ל' וְהִיא אֹרֶה־לְבַנָּה כְּאוֹר הַחֲמָה וְאוֹר הַחֲמָה  
 יְהִי שְׁבַע־תַּיִם כְּאוֹר שְׁבַע־תַּיִם הַיָּמִים בַּיּוֹם  
 חֲבֹשׁ יְהוָה אֶת־שִׁבְרֵ עַמּוֹ וּמַחֵץ מַכְתּוֹ יִרְפֵּא : הִנֵּה  
 שֵׁם יְהוָה בֵּא מִמְרַחֵק בְּעַר אָפוֹ וּכְבֹד מִשָּׂאָה שִׁפְתָיו  
 מִלֵּאוֹ זַעַם וּלְשׁוֹנוֹ כֹּאֵשׁ אֹכֵלָה : וְרוּחוֹ כִּנְחַל שׁוֹטֵף עַד־  
 צִוָּאר יַחֲצִה לְהַנְפִּיחַ גּוֹיִם בְּנֶפֶת שׁוֹא וְרֶסֶן מִתַּעָה עַל־  
 לְחֵי עַמּוּיִם : הַשִּׁיר יְהִי לָכֶם כְּלִיל הַתְּקִדְשִׁיחַ וּשְׂמִיחַת  
 לְבַב כְּהוֹלֵךְ בַּחֲלִיל לְבוֹא בְּהַר־יְהוָה אֶל־צוּר יִשְׂרָאֵל :  
 יִשְׁעִיהָ סִי' כו' בַּיּוֹם הַהוּא יוֹשֵׁר הַשִּׁיר־הַזֶּה בְּאַרְץ יְהוּדָה  
 עַד עֲדִלְנֵנוּ יִשְׁוּעָה יִשִּׁית חוֹמוֹת וְחַל : פִּתְחוּ  
 שַׁעֲרֵי וַיָּבֹא גּוֹי־צִדִּיק שִׁמְרֵ אֱמֻנִים : יִצַר סִמּוֹךְ תִּצַר  
 שְׁלוֹם וְשְׁלוֹם כִּי בְךָ בְטוּחַ : בְּטַחֹוּ בִיהוָה עַד־יַעַד כִּי  
 בִּיהִ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים :

יקראו תהלים סי' צ"ב וסי' ס"ו וסי' ע"ד וסי' ע"ה וסי' ע"ח וסימן ק"ז ואה"כא  
**א** יִשִּׁיר הַשִּׁירִים אִשֵּׁר לְשִׁלְמָה : יִשְׁקֵנִי מִנְשִׁיקוֹת  
 פִּיהוּ בִי־טוֹבִים דְּדִיךָ מִיָּין : לְרִיחַ שְׂמִנְךָ  
 שׁוֹבִים שִׁמֵן תּוֹרֵךְ שִׁמְךָ עַל־כֵּן עֲלֵמוֹת אֶהְבּוֹךָ : מִשְׁכְּנֵי  
 אַחֲרֶיךָ נְרוּצָה הִבִּיאֵנִי הַמֶּלֶךְ חֲדָרָיו נְגִילָה וּנְשִׁמְחָה  
 בְּךָ נֹזְכִירָה דְּרִיךְ מִיָּין מִיִּשְׁרָיִם אֶהְבּוֹךָ : שַׁחֲרָה אֲנִי  
 וְנֵאוֹה בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם כְּאֶהְלִי קָדֵר כִּירִיעוֹת שִׁלְמָה :  
 אֶל־תִּרְאֵנִי שְׂאֵנִי שַׁחֲרָרַת שִׁשׁוּפְתָנִי הַשֶּׁמֶשׁ בְּנֵי אֲמִי  
 נִחְרָרְכִי שְׂמֵנִי נִטְרָה אֶת הַכְּרָמִים כְּרָמִי שְׁלִי לֹא נִטְרָתִי :  
 הַגִּידָה לִי שְׂאֵהְבָה נִפְשִׁי אִיכָרָה תִרְעָה אִיכָה תִרְבִּיץ  
 בְּצִהָרִים שִׁלְמָה אֶהִי כַעֲטִיָה עַל עַדְרֵי חֲבִירֶיךָ : אִם־

לֹא תִדְעֵי לָךְ הִיפָה בְּנִשִּׁים צִאי־לָךְ כַּעֲקֵבִי הֲצֵאֵן וְרַעִי  
 אֶת־גְּדִיתֶיךָ עַל מִשְׁכְּנוֹת הָרַעִים : לִסְפָתִי בְּרַכְבִּי פִרְעָה  
 דְּמִיתֶיךָ רַעִיתִי : נֵאוֹו לַחֲיֶיךָ בְּתוֹרִים צוֹאֵרְךָ בַּחֲרוּזִים :  
 תוֹרֵי זֶהָב נַעֲשֶׂה־לָךְ עִם נִקְדוֹת הַכֶּסֶף : עַד־שְׂמֵלֶךָ  
 בְּמִסְכּוֹ נִרְדֵי נִתָן רִיחוֹ : צְרוּר הַמֶּר | דוֹרֵי לִי בֵּין שְׂדֵי  
 יִלִּין : אֲשַׁכַּל הַכֶּפֶר | דוֹרֵי לִי בְּכִרְמֵי עֵץ גְּדִי : הִנֵּךְ יִפָּה  
 רַעִיתִי הִנֵּךְ יִפָּה עֵינֶיךָ יוֹנִים : הִנֵּךְ יִפָּה דוֹרֵי אֵף גַּעֲסִים  
 אֶף־עַרְשֵׁנוֹ רַעֲנָנָה : קְרוֹת בְּתֵינֵנו אֲרוֹזִים רַהִיטְנוּ בְּרוֹתִים :  
 כִּי אֲנִי חִבְצַלַת הַשְּׂרוּן שׁוֹשַׁנַת הָעַמּוּקִים : כִּשׁוֹשְׁנָה  
 בֵּין הַחוּחִים כֵּן רַעִיתִי בֵּין הַבְּנוֹת : כְּתַפּוּחַ  
 בְּעַצֵי הַיַּעַד כֵּן דוֹרֵי בֵּין הַבְּנִים בְּצִלוֹ חֲמִדְתִי וַיִּשְׁבַּתִי  
 וּפְרִיז מִתּוֹךְ לַחֲכִי : הִכִּיאֵנִי אֶרְבִּיבָה הַיָּין וּדְגָלוּ עָלַי  
 אֶהְבָּה : סִמְכוֹנֵי בְּאִשִּׁישׁוֹת רַפְדוֹנֵי בְּתַפּוּחִים כִּי־הוֹלַת  
 אֶהְבָּה אֲנִי : שִׁמְאַלוּ תַחַת לְרֹאשִׁי וַיִּמְיֵנו תַּחְבֵּקֵנִי :  
 הַשְּׁבַעֲתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצִבְאֹת אוֹ כְּאִילוֹת  
 הַשָּׂדֶה אִם־תִּעֲרֹוּ וְאִם־תִּעְרָוּ אֶת־הָאֶהְבָּה עַד־שִׁתְּחַפֵּץ :  
 קוֹל דוֹרֵי הַנְּהַזֶּה בֵּא מְדַלֵּג עַל־הַהָרִים כִּקְפֵץ עַד־  
 הַגְּבֻעוֹת : דוֹמָה דוֹרֵי לְצַבִּי אוֹ לַעֲפֹר הָאֵילִים הַנְּהַזֶּה  
 עוֹמֵד אַחֵר כְּתִלְנֵנו מִשְׁנֵיחַ מִן הַחֲלוֹנוֹת מְצִיץ מִן־הַחֲרָכִים :  
 עֲנֵה דוֹרֵי וְאֹמֵר לִי קוֹמִי לָךְ רַעִיתִי יִפְתִּי וּלְכִי־לָךְ : כִּי־  
 הִנֵּה הִסְתִּיו עֵבֶר הַגִּשְׁם חֲרָף הַלֵּךְ לוֹ : הַנְּצַנִים נִרְאוּ  
 כְּאַרְץ עַת הַזְּמִיר הַגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר נִשְׁמַע בְּאַרְצֵנוּ :  
 הַתְּאֵנָה חֲנֻמָּה פְּגִיָה וְהַנְּפָנִים סִמְדֵר נִתְּנוּ רִיחַ קוֹמִי לָךְ  
 רַעִיתִי יִפְתִּי וּלְכִי־לָךְ : יוֹנָתִי בַּחֲנוּי הַסְּלַע בְּסִתְרֵי  
 הַמְּדֻרְגָה הִרְאִינִי אֶת־מְרֹאֵיךָ הַשְּׁמִיעֵנִי אֶת־קוֹלֶךָ כִּי־  
 קוֹלֶךָ עָרַב וּמְרֹאֵךָ נֵאוֹה : אַחֲזוֹלְנֵנו שְׁעָרִים שְׁעָלִים  
 קִטְנִים מַחְבְּלִים כְּרָמִים וְכְרָמֵינוּ סִמְדֵר : דוֹרֵי לִי וְאֲנִי  
 לוֹ הִרְעָה בְּשׁוֹשְׁנִים : עַד שִׁיפּוּחַ הַיּוֹם וְנִסּוּ הַצִּלְלִים סָב

דמה לך דודי לצבי או לעפר האילים עליהרי בחר :  
 ג ער משכבי כלילות בקשתי את שאהבה נפשי  
 בקשתי ולא מצאתי : אקומה נא ואסוככה  
 בעיר בשוקים וברחבות אבקשה אה שאהבה נפשי  
 בקשתי ולא מצאתי : מצאני השמרים הסככים בעיר  
 את שאהבה נפשי ראתם : כמעט שעברתי מהם עד  
 שמצאתי את שאהבה נפשי אחותי ולא ארפנו עד  
 שהביאתי אל בית אמי ואל יחדר הורת : השבעתי  
 אתכם בנות ירושלם בצנאות או באילות השרה אם  
 תעירו : ואסתערו אה האהבה עד שתחפץ : מי  
 זאת עלה מן המדבר כתימרות עשן מקטרת מר  
 ולבונה מפל אבקת רוכד : הנה כשתו שלשלמה ששים  
 גברים סביב לה כנפרי ישראל : כלם אחזי חרב מלמדי  
 מלחמה איש חרבו עלירכו מפחד כלילות : אפריון  
 עשה לו המלך שלמה מעצי הלבנון : עמודיו עשה כסף  
 רפידתו זהב מרכבו ארנמן תוכו רצוף אהבה מבנוח  
 ירושלם : צאינה וראינה בנוח ציון במלך שלמה  
 בעטרה שעטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו :  
 ד הנך יפה רעיתי הנך יפה עיניך יונים טבעד לצמתך  
 שערך כעדר העזים שנלשו מהר גלעד : שניך  
 כעדר הקצובות שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות  
 ושכלה אין בהם : כחוט השני שפתותיך ומדברך נאוה  
 כפלח הרמון וקרף מבעד לצמתך : כמגדל דויד  
 צוארך בנוי לתלפיות אלף המגן תלוי עליו כל שלטי  
 הגבורים : שני שדיך כשני עפרים תאומי צביה הרעים  
 בשושנים : עד שיפוח היום ונסו הצללים אלך לי אל  
 הר המור ואל גבעת הלבונה : כלך יפה רעיתי ומום  
 אין בך : אתי מלבנון כלה אתי מלבנון תבואי תשורי

מראש

מראש אמנה מראש שניר וחרמון ממענות ארזות  
 מהררי נמרים : לבתני אחתי כלה לבתני באחת  
 מעיניך באחד ענק מצורניך : מה יפיו דרך אחתי  
 כלה מהיטבו דרך מיין וריח שמניך מכל בשמים :  
 נפת תטפנה שפתותיך כלה דבש וחלב תחת לשונך  
 וריח שלמתך כריח לבנון : נן נעול אחתי כלה נל  
 נעול מעין התום : שלחך פרדם רמונים עם פרי מגדים  
 כפרים עם נרדים : נרד ו כרפום קנה וקנמן עם כל עצי  
 לבונה מר ואהלות עם כל ראשי בשמים : מעין גנים  
 באר מים חיים ונזלים מן לבנון : עורי צפון ובואי תימן  
 הפיחי גני יזלו בשמיו יבא דודי לגנו ויאכל פרי מגדיו :  
 ה באתי לגני אחתי כלה אריתי מורי עם בשמי אכלתי  
 יערי עם רבשי שתיתי ייני עם חלבי אכלו  
 רעים שתו ושכרו דודים : אני ישנה ולבי ער קור  
 דודי דופק פתחילי אחתי רעיתי יונתי תמתי שראשי  
 נמלא טל קוצתי רסיסי לילה : פשטתי את פתנתי  
 איככה אלבשנה רחצתי את רגלי איככה אטנפם :  
 דודי שלח ידו מן החור ומעי המו עליו : קמתי אני  
 לפתח לדודי וירי נטפוי מור ואצבעתי מור עבר על  
 כפות המנעול : פתחתי אני לדודי ודודי חמק עבר  
 נפשי יצאה כרברו בקשתיהו ולא מצאתיהו קראתיו  
 ולא ענני : מצאני השמרים הסככים בעיר הכוני פצעוני  
 נשאו את רידי מעלי שמרי החמות : השבעתי אתכם  
 בנות ירושלם אם תמצאו את דודי מה יתגדו לו  
 שחולת אהבה אני : מה ידורך מדוד היפה בנשים  
 מה ידורך מדוד שככה השבעתנו : דודי צח ואדום  
 דגול מרכבה : ראשו כתם פז קוצתיו תלתלים  
 שחרות כעורב : עיניו כיונים ער אפיקי מים רחצות

בחלב

בחלב ישובת על מלאה: לחיוב כערוגת הפישם מגדרות  
מרקחים שפתוריו שושנים נטפות מור עבר: ידיו  
נלילי זהב ממלאים בתרשיש מעיו עשת שן מעלפת  
ספירים: שוקו עמודי שש מיסדים על אדניפו  
מראהו כלבנון בחור כארזים: חכו ממתקים וכלו  
מחמרים זה דודי וזה רעי בנות ירושלם:

ו אנה הלך דורך היפה בנשים אנה פנה דורך  
ונבקשנו עמך: דודי ירד לגנו לערנת הבישם  
לרעות בננים וללקט שושנים: אני לדודי ודודי לי  
הרועה בשושנים: יפה את רעיתי כתרצה נאורה  
כירושלם אימה כנדגלות: הסבי עיניך מנגדי שהם  
הרהבני שערך כעדר העזים שגלשו מן הגלעד: שניך  
כעדר הרחלים שעלו מן הרחצה שכלם מתאימות  
ושכלה אין בהם: כפלה הרמון רקתך מבעד לצמתך  
ששים המה מלכות ושמנים פילגשים ועלמות אין מספר:  
אחת היא יונתי תמתי אחת היא לאמה ברה היא  
ליולדתה ראורה בנות ויאשרוה מלכות ופילגשים  
ויהללוה: מיזאת הנשקפה כמו שחר יפה כלבנה ברה  
כחמה אימה כנדגלות:

ז אל ננת אנו ירדתי לראות באבי הנחר לראות  
הפרחה הגפן הנצו הרמנים: לא ידעתי נפשי  
שמתני מרכבות עמי נדיב: שובי שובי השולמית  
שובי שובי ונחזה בך מהייתחוו בשולמית כמחלת  
המחנים: מהיפו פעמך כנעלים כתינדיב חמוקי  
ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן: שדרך אגן הסהר  
אל ייחסר המוג בטנה ערמת חטים סונה בשושנים:  
שני שריך כשני עפרים תאמי צביה: צוארך כמגדל  
השן עיניך כרכות בחשבון ערשער בתרבים אפך

כמגדל הלבנון צופה פני דמשק: ראשך עליך כפרמל  
ודלת ראשך כארמון מלך אסור כרהטים: מהיפית  
ומהינעמת אהבה בתענוגים: זאת קומתך דמתה  
לתמר ושריך לאשכלת: אמרתי אעלה בתמר אחזה  
בסנסנו ויהינא שריך כאשכלות הגפן וריח אפך  
כתפוחים: וחכך ביין הטוב הולך לדודי למישרים  
דוכב שפתי ישנים: אני לדודי ועלי תשוקתו: לכה  
דודי נצא השדה נלינה ככפרים: נשכימה לכרמים  
נראה אספרחה הגפן פתח הסמדר הנצו הרמנים שם  
אתן את דודי לך: הדודאים נתנורו ויעלפתחינו כל  
מגרים חרשים נמי שנים דודי צפנתי לך:

ח מי יתנה כאח לי יונק שדי אמי אמצאך בחוץ  
אשקה נסלא יבזו לי: אנהגה אביאך אל בית  
אמי תלמדני אשקה ביין הרקח מעסים רמני: שמאלו  
תחת ראשי וימינו תחבקני: השבעתי אהכם בנות  
ירושלם מהתעירו ומהתערו אתי האהבה עדי  
שתחפץ: מי זאת עלה מן המדבר מתרפקת על הדורה  
תחת התפוח עוררתיה שמה חבלתך אפך שמה חבלה  
לדחך: שימני כחותם על לכתך כחותם ערורועך כד  
עזה כמות אהבה קשה כשאל קנאה רשפיה רשפי  
איש שלהבתיה: מים רבים לא יוכלו לכבות את  
האהבה ונהרות לא ישטפוה אסיתן איש את פלהון  
ביתו באהבה בוז יבזו לו: אחות לנו קטנה ושדים  
אין לה מהינעשה לאחותנו פיוס שידבר בה: אס  
חומה היא נבנה עליה שירת כסף ואסידלת היא נצור  
עליה לוח ארו: אני חומה ושדי כמגדלות או הייתי  
בעיניו כמוצאת שלום: כרם היה לשלמה כבעל המון  
נתן את הכרם לנטרים איש יבא כפרו ארך כסף:

ברמי שלי לפני האלף לה שלמה ומאתים לנטרים  
את פרוי : הישבת בנגים חברים מקשיבים לקולן  
השמיעני : ברח דודי ודמה לה לצבי או לעפר האילני  
על הרי בשמים : היושבת בנגים ונו

מישנה מסכת פסחים

פרק י ערבי פסחים סמוך למנחה לא יאכל אדם עד  
שתחשך ואפילו עני שבישראל לא יאכל  
עד שיסב ולא יפחתו לו מארבע ביסות של יין  
ואפילו מן התמחוי : כ מזוגו לו כוס ראשון בית שמאי  
אומרים מכרך על היום ואחר כך מכרך על היין  
ובית הלל אומרים מכרך על היין ואחר כך מכרך על  
היום : ג הביאו לפניו מטבל בחזרת עד שמגין  
לפרפרת הפת הביאו לפניו מצה וחזרת וחרוסה  
ושני תבשילין אף על פי שאין חרוסת מצוה רב  
אליעזר בר צדוק אומר מצוה ובמקדש היו מביאין  
לפניו גופו של פסח : ד מזוגו לו כוס שני וכאן הבי  
שואל אביו ואם אין דעת בבן אביו מלמדו מד  
נשתנה הלילה הזה מכל הלילות שבכל הלילות אנו  
אוכלין חמץ ומצה הלילה הזה כולו מצה שבכל  
הלילות אנו אוכלין שאר ירקות הלילה הזה מרור  
שבכל הלילות אנו אוכלין בשר צלי שלוק ומבשל  
הלילה הזה בלו צלי שבכל הלילות אנו מטבילין פעם  
אחת הלילה הזה שתי פעמים ולפי דעתו של בן אביו  
מלמדו מתחיל בנגות ומסים בשבב ודורש מארמי  
אובד אביו עד שיגמור כל הפרשה כלה : ה רבן גמליאל  
היה אומר כל מי שלא אמר שלשה דברים אלו בפסח  
לא יצא ידי חובתו ואלו הן פסח מצה ומרור

פסח על שום שפסח המקום על בתי אבותינו במצרים  
מצה על שום שננאלו אבותינו ממצרים מרור על  
שום שמררו המצרים את חיי אבותינו במצרים בכל  
דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאלו הוא יצא  
ממצרים שנאמר והגדת לבנך ביום ההוא לאמר  
בעבור זה עשה יי לי בצאתי ממצרים לפיכך אנחנו  
חייבין להודות להלל לשבח לפאר לרום להדר לכרך  
לעלה ולקלם למי שעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים  
האלו הוציאנו מעבדות לחרות ומיגון לשמחה  
ומאכל ליום טוב ומאפלה לאור גדול ומשעבוד  
לגאולה ונאמר לפניו הללויה : ו עד היכן הוא אומר  
בית שמאי אומרים עד אם הבנים שמחה ובית הלל  
אומרים עד חלמיש למעינו מים וחזתם בגאולה רבי  
טרפון אומר אשר גאלנו וגאל את אבותינו ממצרים  
ואינו חותם רבי עקיבא אומר כן יי אלהינו ואלהי  
אבותינו יגיענו למועדים ולרגלים אחרים הבאים  
לקראתנו לשלום שמחים בבנין עירך וששים  
בעבודתך ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים וכו'  
עד ברוך אתה יי גאל ישראל : ז מזוגו לו כוס שלישי  
מכרך על מזוגו רביעי גומר עליו את ההלל ואומר  
עליו ברכת השיר בין הכוסות הללו אם רוצה לשתות  
ישתה בין שלישי לרביעי לא ישתה : ח אין מפטירין  
אחר הפסח אפיקומן ישנו מקצתן יאכלו כדן לא  
יאכלו רבי יוסי אומר נתנמנמו יאכלו נרדמו  
רא יאכלו : ט הפסח אחר הצות מטמא את  
הידים הפגול והניתר מטמאין את הידים כרך  
ברכת הפסח פטר את של זבח כרך את של זבח  
לא פטר את של פסח דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא  
אומר

אומר לא זו פוטרת זו • ולא זו פוטרת זו :  
מסכת ביצה

פרק א ביצה שנולדה ביום טוב • בית שמאי אומרים  
תאכלי ובית הלל אומרים לא תאכלי • בית  
שמאי אומרים שאור בכזית • וחמץ בככחבת • ובית  
הלל אומרים זה וזה בכזית : ב השוחט היה ועוף ביום  
טוב • בית שמאי אומרים יחפור בדקר ויכסה • ובית  
הלל אומרים לא ישחוט אלא אם כן היה לו עפר מוכן  
מבעוד יום • ומורים • שאם שחט שיחפור בדקר ויכסה •  
שאפר בירה מוכן הוא : ג בית שמאי אומרים אין  
מוליכין את הסולם משוכך לשוכך • אבל משהו מחלון  
לחלון • ובית הלל מתירין • בית שמאי אומרים לא ישול  
אלא אם כן נענע מבעוד יום • ובית הלל אומרים עומד  
ואומר • זה וזה אני נוטל : ד זמן שחורים ומצא לבנים •  
לבנים ומצא שחורים • שנים ומצא שלשה • אסורין •  
שלשה ומצא שנים • מותרים • בתוך הקן ומצא לפני הקן  
אסורים • ואם אין שם אלא הם • הרי אלו מותרים •  
ה בית שמאי אומרים אין מסלקין את התריסין ביום  
טוב • ובית הלל מתירין אף להחזיר • בית שמאי אומרים  
אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר • ובית הלל  
מתירין • בית שמאי אומרים אין נוטלין את העור לפני  
הדורסן • ולא ינביהנו אלא אם כן יש עמו כזית בשר  
ובית הלל מתירין • בית שמאי אומרים אין מוציאין  
לא את הקטן ולא את הלולב ולא את ספר תורה  
לרשות הרבים • ובית הלל מתירין : ו בית שמאי  
אומרים אין מוליכין חלה ומתנות לכהן ביום טוב •  
בין שהורמו מאמש • בין שהורמו מהיום • ובית הלל  
מתירין • אמרו להם בית שמאי גזרה שורה • חלה

ומתנות

ומתנות • מתנה לכהן • ותרומה מתנה לכהן • בשם  
שאין מוליכין את התרומה • כך אין מוליכין את המתנות  
אמרו להם בית הלל • לא אם אמרתם בתרומה שאין  
זכאי בהרמתה • תאמרו במתנות שזכאי בהרמתן :  
ז בית שמאי אומרים • תבלין נדוכין במדוך של עץ •  
והמלח בפך ובעץ הפרור • ובית הלל אומרים תבלין  
נדוכין כדרכן במדוך של אבן • והמלח במדוך של עץ •  
ח הבורר קטנית ביום טוב בית שמאי אומרים בורר  
אוכל ואוכל • ובית הלל אומרים בורר כדרכו בחיקו  
בקנון ובתמחוי • אבל לא בטבלא • ולא בנפה • ולא  
בכברה • רבן גמליאל אומר • אף מדיח ושולה : ט בית  
שמאי אומרים אין משלחין ביום טוב אלא מנות • בית  
הלל אומרים משלחין בהטה חיה ועוף בין חיין בין  
שחוטין • משלחין יינות שמנים וסלתות וקטניות אבל  
לא תבואה • ורבי שמעון מתיר בתבואה : י משלחין  
כלים בין תפורין בין שאינן תפורין • ואף על פי שיש  
בהן כלאים והן לצורך המועד • אבל לא סנדל המסמר •  
ולא מנעל שאינו תפור • רבי יהודה אומר אף לא  
מנעל לכן • מפני שצריך אומן • זה הכלל • כל שנאותין  
בו • ביום טוב משלחין אותו :

פרק ב יום טוב שחל להיות ערב שבת • לא יבשל  
אדם בתחילה מיום טוב לשבת אבל מבשל  
הוא ליום טוב • ואם הותר הותר לשבת • ועושה  
תבשיל מערב יום טוב • וסומך עליו לשבת • בית שמאי  
אומרים שני תבשילין • ובית הלל אומרים תבשיל  
אחד • וששין בדיג וביצה שעליו • שהן שני תבשילין •  
אכלו • או שנאכר • לא יבשל עליו בתחלה • ואם שיר  
ממנו כל שהוא • סומך עליו לשבת : כ חל להיות אחר

השבת

(1)

השבת \* בית שמאי אומרים מטבילין את הכל מלפני  
השבת \* ובית הלל אומרים כלים מלפני השבת ואדם  
בשבת : ג ושׁוין שמשׁיקין את המים בכלי אבן לטהרן  
אבל לא מטבילין \* ומטבילין מנב לגב \* ומחבורה  
לחבורה : ד בית שמאי אומרים מביאין שלמים ואין  
סומכין עליהם \* אבל לא עולות \* ובית הלל אומרים  
מביאין שלמים ועולות וסומכין עליהן : ה בית שמאי  
אומרים לא יחם אדם חמין לרגליו אלא אם בן ראויין  
לשתיה \* ובית הלל מתירין \* עושה אדם מדורה  
ומתחמם כנגדה \* שלשה דברים רבן גמליאל מחמיר  
כדברי בית שמאי \* אין טומנין את החמין מיום  
טוב לשבת \* ואין זוקפין את המנורה ביום טוב ואין  
אופין פתין גריצין אלא רקיקין \* אמר רבן גמליאל  
מיטיהן של בית אבא לא היו אופין פתין גריצין אלא  
רקיקין \* אמרו לו מה נעשה לבית אביה שהיו מחמירין  
על עצמן ומקילין לכל ישראל להיות אופין פתין גריצין  
וחורי : ז אף הוא אמר שלשה דברים להקל \* מכבדים  
בין המטות \* ומניחין את המוגמר ביום טוב \* ועושין  
גדי מקלס בלילי פסחים וחכמים אוסרין : ח שלשה  
דברים רבי אלעזר בן עזריה מתיר \* וחכמים אוסרין \*  
פרתו יוצאה ברצועה שבין קרניה \* ומקרדין את הבהמה  
ביום טוב \* ושוחקין את הפלפלין ברחים שלהן \* רבי  
יהודה אומר אין מקרדין את הבהמה ביום טוב \* מפני  
שעושה חבורה \* אבל מקרצפין \* וחכמים אומרים אין  
מקרדין אף לא מקרצפין : ט הרחים של פלפלין טמאה  
משום שלשה כלים \* משום כלי קבול \* ומשום כלי  
מתכת \* ומשום כלי כברה : י עגלה של קטן טמאה  
מדרס \* ונסלת בשבת \* ואינה נגררת אלא על גבי  
כלים

כלים \* רבי יהודה אומר כל הכלים אין נגרדין חוץ מן  
העגלה מפני שהיא כובשת :  
פרק ג אין צדין דגים מן הביברים ביום טוב \* ואין נותנין  
לפניהם מזונות \* אבל צדין חיה ועוף מן  
הביברים ונותנין לפניהם מזונות \* רבן שמעון בן גמליאל  
אומר לא כל הביברין שׁוין \* זה הכלל כל המחוסר  
צידה אסור \* ושאינו מחוסר צידה מותר : כ מצודות  
חיה ועוף ודגים שעשאן מערב יום טוב \* לא ישול מהן  
ביום טוב אלא אם כן יודע שנצרו מערב יום טוב :  
ומעשה בגוי אחר שהביא דגים לרבן גמליאל \* ואמר  
מותרין הן \* אלא שאין רצוני לקבל הימנו : ג בהמה  
מסכנת לא ישחוט \* אלא אם כן יש שהורח ביום \*  
לאכול ממנה כזית צלי \* רבי עקיבא אומר אפילו כזית  
חי מבית טביחתה \* שחטה בשרה \* לא יביאנה במוט  
וכמוטה \* אבל מביא בידו אכרים אכרים : ד בכור  
שנפל לבור \* רבי יהודה אומר ירד מומחה ויראה \*  
אם יש בו מום יעלה וישחוט \* ואם לאו \* לא ישחוט \*  
רבי שמעון אומר \* כל שאין מומו נכר מבעוד יום אין  
זה מן המוכן : ה בהמה שמתה לא יזינה ממקומה \*  
ומעשה ושאו את רבי טרפון עליה ועל החלה שנטמאה  
ונכנס לבית המדרש ושאל \* ואמרו לו לא יזיזים  
ממקומם \* ו אין נמנין על הבהמה לכתחלה ביום טוב \*  
אבל נמנין עליה מערב יום טוב \* ושוחטין ומחלקין  
ביניהן \* רבי יהודה אומר שוקל אדם בשר כנגד הפלי  
או כנגד הקופיץ \* וחכמים אומרים אין משגיחין בכף  
מאזנים כל עקר : ז אין משחיזין את הסכין ביום טוב \*  
אבל משיאה על גבי חברתה \* לא יאמר אדם לטבח  
שקול לי בדינך בשר \* אבל שוחט ומחלקין ביניהן  
אובר

ה אומר אדם לחבירו מלא לי כלי זה אבל לא במדה רבי יהודה אומר אם היה כלי של מדה לא ימלאנו מעשה באבא שאור בן בטנית שהיה ממלא מדותיו מערב יום טוב ונותנין ללקוחות ביום טוב אבא שאור אומר אף בטוער עושה בן (מפני ברורי המדות) וחכמים אומרים אף בחול עושה בן מפני מצוי המדות הולך אדם אצל חנוני הרגיל אצלו ואומר לו תן לי בצים ואגווים במנין שכן דרך בעל הבית להיות מונה בתוך ביתו :

פרק ד המביא כדי יין ממקום למקום לא יביאם בסל ובקופה אבל מביא הוא על כתפו או לפניו וכן המוליך את התבן לא יפשיט את הקופה לאחוריו אבל מביאה הוא בידו ומתחילין בערמת התבן אבל לא בעצים שבמוקצה : ב אין נוטלין עצים מן הסכה אלא מן הסמוך לה מביאין עצים מן השרה מן המכונס ומן הקרפף אפילו מן המפורז איזהו קרפף בר שסמוך לעיר דברי רבי יהודה רבי יוסי אומר כל שנכנסין לו בפותחת ואפילו בתוך תחום שבת : ג אין מבקעין עצים לא מן הקורות ולא מן הקורה שנשברה ביום טוב ואין מבקעין לא בקרדום ולא במגרה ולא בכנל אלא בקופיץ בירה שהוא מלא פירות סתום ונפחת נוטל ממקום הפחת רבי מאיר אומר אף פוחרת לכתחילה ונוטל : ד אין פוחרתין את הנר מפני שהוא עושה כלי ואין עושין פחמין (ביום טוב) ואין חותכין את הפתילה לשנים רבי יהודה אומר הותכה באור (לשתי נרות) : ה אין שוברין את החרס ואין חותכין הניר לצלות בו מליה ואין גורפין תנור וכירים אבל מכבשין ואין מקיפין שתי

שתי הביות לשפות עליהן את הקדרה ואין סומכין את הקדרה בבקעת וכן בדלת ואין מנהיגין את הכהמה במקל ביום טוב ורבי אליעזר בן רבי שמעון מתיר : ו רבי אליעזר אומר נוטל אדם קיסם משלפניו לחצוץ בו שניו ומגבב מן החצר ומדליק שכל מה שבחצר מוכן הוא וחכמים אומרים מגבב משלפניו ומדליק : ז אין מוציאין את האור לא מן העצים ולא מן האבנים ולא מן העפר ולא מן המים (ולא מן הרעפים) ואין מלבנין את הרעפים לצלות עליהן ועוד אמר רבי אליעזר עוכד אדם על המוקצה ערב שבת בשביעית ואומר מכאן אני אוכל למחר וחכמים אומרים עד שירשום ויאמר מכאן ועד כאן :

פרק ח משילין פירות דרך ארבה ביום טוב אבל לא בשבת ומכסים פירות בכלים מפני הדלף וכן כדי יין וכדי שמן ונותנין כלי תחת הדלף בשבת : ב כל שהיבין עליו משום שבות משום רשות משום מצוה (בשבת) היבין עליו ביום טוב ואלו הן משום שבות לא עולין באילן ולא רוכבין על גבי בהמה ולא שטין על פני המים ולא מטפחין ולא מספקין ולא מרקדין ואלו הן משום רשות לא דנין ולא מקדישין ולא הולצין ולא מיבמין ואלו הן משום מצוה לא מקדישין ולא מעריכין ולא מחרימין ולא מגביהין תרומה ומעשר כל אלו ביום טוב אמרו קל וחומר בשבת אין בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש בלבד : ג הבחמה והכלים כרגלי הבעלים המוסר בהמתו לבנו או לרועה הרי אלו כרגליו כלים המיוחדין לאחד מן האחיין שבבית הרי אלו כרגליו ושאינן מיוחדין הרי אלו כמקום שהולכין

שהלכין : ד השואל כלי מחבירו מערב יום טוב \*  
כרגלי השואל \* ביום טוב כרגלי המשאיל \* האשה  
ששאלה מחברתה תבלין ומים ומלח לעסתה הרי אלו  
כרגלי שתיהן \* רבי יהודה פוטר במים \* מפני שאין  
בהם ממש : ה הנחלת כרגלי הבעלים \* ושלחבת בכל  
מקום \* נחלת של הקדש מועלין בה \* ושלחבת לא  
נהנין ולא מועלין \* (המוציא נחלת לרשות הרבים \*  
חייב \* ושלחבת פטור) בור של יחיד \* כרגלי היחיד \*  
ושל אנשי אותה העיר \* כרגלי אנשי אותה העיר \*  
ושל עולי כבל כרגלי הממלא : ו מי שהיו פירותיו  
בעיר אחרת \* וערבו בני אותה העיר להביא אצלו  
מפירותיו לא יביאו לו \* ואם ערב הוא \* פרותיו כמותו :  
ז מי שזמן אצלו אורחים \* לא יוליכו בידם מנורת \*  
אלא אם כן זכה להם מנותיהם מערב יום טוב \* אין  
משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין  
את הביתיות \* אלו הן ביתיות \* הלנות בעיר \* מדבריות  
הלנות באפר :

מסכת סוטה

פרק ו פ"ט ששם שהמים בודקין אותה \* כך המים בודקין  
אותו \* שנאמר ובאו ובאו בשם שאסורה  
לבעל \* כך אסורה לבעול \* שנאמר נטמאה ונטמאה \*  
דברי רבי עקיבא \* אמר רבי יהושע כך היה דורש  
זכריה בן הקצב \* רבי אומר שני פעמים האמורים  
בפרשה \* אם נטמאה נטמאה אחד לבעל \* ואחד  
לבעול : ב בו ביום דרש רבי עקיבא וכל כלי חרש  
אשר יפול מהם אל תוכו \* כל אשר בתוכו יטמא \*  
אינו אומר טמא \* אלא יטמא \* לטמא אחרים \* למד  
על ככר שני שמטמא את השלישי \* אמר רבי יהושע

מי יגלה עפר מעיניך רבן יוחנן בן זכאי \* שהיית אומר  
עתיד דור אחר לטהר ככר שלישי \* שאין לו מקרא  
מן התורה שהוא טמא \* והלא עקיבא תלמידך מביא  
לו מקרא מן התורה שהוא טמא \* שנאמר כל אשר  
בתוכו יטמא : ג בו ביום דרש רבי עקיבא \* ומדותם  
מחוץ לעיר את פאת קדמה אלפים באמה \* וגומר \*  
ומקרא אחר אומר מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב  
אי אפשר לומר אלף אמה \* שכבר נאמר אלפים אמה  
ואי אפשר לומר אלפים אמה \* שכבר נאמר אלף  
אמה \* הא כיצד \* אלף אמה מגרש ואלפים אמה  
תחום שבת \* רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי  
אומר אלף אמה מגרש \* ואלפים אמה שדות וכרמים :  
ד בו ביום דרש רבי עקיבא אז ישיר משה ובני ישראל  
את השירה הזאת ליי ויאמרו לאמר \* שאין תלמוד  
לומר \* וטה תלמוד לומר לאמר \* מלמד שהיו ישראל  
עונין (אחריו של משה) על כל דבר ודבר פקודאין את  
ההלל \* אשירה ליי כי גאה גאה \* לכך נאמר  
לאמר \* רבי נחמיה אומר פקודין את שמע \* ולא  
פקודין את ההלל : ה בו ביום דרש רבי יהושע בן  
הורקנוס \* לא עבד איזב את הקדוש ברוך הוא אלא  
מאהבה שנאמר הן יקטלני לו איחל \* \* ועדין הדבר  
שקול \* לו אני מצפה \* או אני מצפה \* תלמוד לומר  
עד אנוע לא אסיר תומתי ממני \* מלמד שמאהבה  
עשה \* אמר רבי יהושע מי יגלה עפר מעיניך רבן יוחנן  
בן זכאי \* שהיית דורש כל ימיה \* שלא עבד איזב את  
המקום אלא מיראה \* שנאמר איש תם וישר ירא  
אלהים וסר כרע \* והלא יהושע תלמיד תלמידך \*  
למד שמאהבה עשה :



פרק ב סדר תעניות כיצד מוציאין את התיבה לרחובה של עיר ונותנין אפר מקלה על גבי התיבה ובראש הנשיא ובראש אב בית דין וכל אחד ואחד נוטל ונותן בראשו הזקן שבהן אומר לפניהן דברי כבושין אחינו לא נאמר באנשי ניונה וירא אלהים את שקם ואת תעניהם אלא וירא האלהים את מעשיהם כי שבו מדרכם הרעה ובקפלה הוא אומר וקרעו לבנכם ואל בגדיכם ב עמדו בתפלה מורידין לפני התיבה זקן ורגיל ויש לו בנים וביתו ריקם כדי שיהא לבו שלם בתפלה ואומר לפניהם ארבע ועשרים ברכות שמונה עשרה שבכל יום ומוסיף עליהן עוד שש ג ואלו הן זכרונות ושופרות אל יי בצרתה לי קראתי ויענני אשא עיני אל ההרים וגו' כמעמקים קראתי יי תפלה לעני כי יעטוף רבי יהודה אומר לא היה צריך לומר זכרונות ושופרות אלא אומר תחתיהן רעב כי יהיה בארץ דבר כי יהיה וגו' אשר היה דבר יי אל ירמיהו על דברי הפצרות ואומר הותמיהן ד על הראשונה הוא אומר מי שענה את אברהם בחר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה בחר המוריה וישמע בקול צעקתכם היום הזה בחר אתה יי גואל ישראל על השניה הוא אומר מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה בחר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה בחר אתה יי זוכר הנשכחות על השלישית הוא אומר מי שענה את יהושע בגלגל הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה יי שומע תרועה על הרביעית הוא אומר מי שענה את שמואל במצפה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם

צעקתכם היום הזה ברוך אתה יי שומע צעקה על החמישית הוא אומר מי שענה את אליהו בחר הכרמל הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה יי שומע תפלה על הששית הוא אומר מי שענה את יונה ממעי הדגה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה יי העונה בעת צרה על השמינית הוא אומר מי שענה את דוד ואת שלמה בנו בירושלם הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה ברוך אתה יי המרחם על הארץ ה מעשה בימי רבי חלפתא ורבי חנניה בן תרדיון שעבר אחר לפני התיבה וגמר את הברכה בלה ולא ענו אחריו אמין תקעו הפהנים תקעו מי שענה את אברהם אבינו בחר המוריה הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה הריעו בני אהרן הריעו מי שענה את אבותינו על ים סוף הוא יענה אתכם וישמע בקול צעקתכם היום הזה וכשבא הדבר אצל חכמים אמרו לא היו נוהגין בן אלא בשער מזרח (ובהר הבית) ו שלש תעניות הראשונות אנשי משמר מתעניין ולא משלימין ואנשי בית אב לא היו מתעניין ומשלימין כלל שלש שניות אנשי משמר מתעניין ומשלימין ואנשי בית אב מתעניין ולא משלימין שבע אחרונות אלו ואלו מתעניין ומשלימין דברי רבי השע וחכמים אמרים שלש תעניות הראשונות אלו ואלו לא היו מתעניין כלל שלש שניות אנשי משמר מתעניין ולא משלימין ואנשי בית אב לא היו מתעניין כלל שבע אחרונות אנשי משמר מתעניין ומשלימין ואנשי בית אב מתעניין ולא משלימין ז אנשי משמר מותרין לשתות יין בלילות אבל לא כימים ואנשי

בית אב לא ביום ולא בלילה \* אנשי משמר ואנשי מעמד אסורים מלספר ומלכבס \* ובהמישי מותרין מפני כבוד השבת : ח כל הכתוב במגלת תענית דלא למספר \* לפניו אסור לאחריו מותר \* רבי יוסי אומר לפניו ולאחריו אסור \* דלא להתענאה בהון \* לפניו ולאחריו מותר \* רבי יוסי אומר לפניו אסור \* לאחריו מותר : ט אין גזרין תענית על הצבור בתחלה בחמישי \* שלא להפקיע השערים \* אלא שלשה תעניות הראשונות שני וחמישי ושני \* ושלשה שניות חמישי שני וחמישי \* רבי יוסי אומר כשם שאין הראשונות בחמישי \* כך לא שניות ולא אחרונות : י אין גזרין תענית על הצבור בראשי חדשים בחנכה ובפורים ואם התחילו אין מפסיקין \* דברי רבן גמליאל \* אמר רבי מאיר אף על פי שאמר רבן גמליאל אין מפסיקין \* מודה היה שאין משלימין \* וכן תשעה באב שחל להיות ערב שבת :

ואה"כ ילמוד פרק ר' ספרא רצניעותא הנדפס בתקון שנועות וזוהר פרשת בשלה ענין יציאת מצרים כדילוג הכל לפי השעה :

### תפלה אחר הלימוד

יעתרו לפני קונם נוסח הפלה זו

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתהא שעה זו שעת רחמים שעת הקשבה שעת האונה ונקראך ותעננו נעתיר לך ותעתר לנו שיהיה עולה לפניך קריאתנו ולמודנו בלילה הזה \* כאלו השגנו כל הסודות הנפלאות והנוראות אשר הם חתומים בו \* ותזכך נפשנו רוחנו ונשמתנו שיהיו ראויים לעורר מיין תתאין לזווגא למטרוניתא במלכא קדישא והמה יעוררו מיין נוקבין לזווגא דאבא ואימא ואבא ואימא יריקו ברכה

ברכה עד בלי די לזעיר ונוקביה ומשם ישפע לנו בני מלכים על נפשנו רוחנו ונשמתנו לעבוד את יי ולאהבה וליראה אותו יראת הרוממות תמיד כל הימים \* וכשם שעמד לאבותינו על ים סוף זכות התורה הקדושה בדבר שנאמר והמים להם חומה מימינם ומשמאלם כן יעמוד היום זכות תורה לנו בני בריהך להגן בעדנו ולפרוס עלינו ספת שלומך ולתקננו בעצה טובה מלפניך ולהסיר השטן מלפנינו ומאחרינו ובצל כנפיך תסתירנו \* ובכח סגולת קריאת ולמוד השירה אשר נשיר עתה לפניך שהיא קדיש קדשים ובזכות השמות המצורפים והרמוזים והסודות הקדושים והטהורים היוצאים ממנה \* ישכון אור גדול בשכינת עונו ותשית לראשה עטרת פז בכתר מלכות משיחך ומזיו שפעך לבנים תביא שפע ישועה ורחמים ונוכה ונחיה לראות לישע עמך לישע את משיחך מלך ביפיו תחזינה עינינו ואז נשיר את השירה הזאת בקול ששון ובקול שמחה וכשם שסלחת לעמך בית ישראל על ים סוף בעד חטאתם בסגולת השירה הזאת כן אבינו אב הרחמן רחם עלינו וכבוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתינו בכח סגולת השירה אשר נשיר עתה לפניך ונסה עלינו אור עתיקא קדישא לקרוע רוע גזר דיננו כמו שקרעת רוע גזר דין אבותינו על ים סוף וקרע כל המסכים והמקטרגים אשר הם מבדילים בינינו לביניך התום פי שטן ואל ישטן עלינו יהיו כמוין לפני רוח ומלאך יי דוחה למען יחלצון ידיך הושיעה מינה וענני עשה למען שמך וכו' יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי :

פרישת בשלח

ויהי בשלח פרעה אתהעם ולאנחם אלהים דרך  
 ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים  
 פנינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה : ויסב  
 אלהים אתהעם דרך המדבר יסוסף וחמשים עלו  
 בניישראל מארץ מצרים : ויקח משה אתעצמות  
 יוסף עמו כי השבע השביע אתבני ישראל לאמר  
 פקד יפקד אלהים אתכם והעליהם אתעצמתי מזה  
 אתכם : ויסעו מסכת ויחנו באתם בקצה המדבר :  
 ויהוה הלך לפניהם יומם בעמוד ענן לנהתם הדרך  
 ולילה בעמוד אש להאיר להם ללכת יומם ולילה :  
 לאימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני  
 העם :

פ

וידבר יהוה אלמשה לאמר : דבר אלבני ישראל  
 וישבו ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין  
 הים לפני בעל צפן נכחו תחנו עליהם : ואמר פרעה  
 לבני ישראל נככים הם בארץ סגר עליהם המדבר :  
 וחזקתי אתלבפרעה ורדף אחריהם ואכבדה בפרעה  
 ובכלחילו וידעו מצרים כיאני יהוה ועשורכן : ויגד  
 למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה ועבדיו  
 אליהעם ויאמרו מהזאת עשינו כי שלחנו אתישראל  
 מעבדנו : ויאסר אתרכבו ואתעמו לקח עמו :  
 ויקח ששמיאות רכב בחור וכל רכב מצרים ושלשם  
 עליכלו : ויחזק יהוה אתלב פרעה מלך מצרים וירדף  
 אחרי בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה :  
 וירדפו מצרים אחריהם ושיגו אותם חנים עליהם  
 כלסוס רכב פרעה ופרשיו וחילו עלפי החירת לפני

בעל

בעל צפון : ופרעה הקריב וישאו בניישראל את  
 עיניהם והנה מצרים נסע אחריהם ויראו מאד ויצעקו  
 בניישראל אליהוה : ויאמרו אלמשה המבלי איך  
 קברים במצרים לקחתנו למות במדבר מהזאת עשית  
 לנו להוציאנו ממצרים : הלאזה הדבר אשר דברנו  
 אליך במצרים לאמר חדל ממנו ונעבדה אתמצרים  
 כי טוב לנו עבר אתמצרים ממתנו במדבר : ויאמר  
 משה אליהעם אלתיראו התיצבו וראו אתישועת  
 יהוה אשריעשה לכם היום כי אשר ראיתם אתמצרים  
 היום לא תספו לראתם עוד עדעולם : יהוה ילחם לכם  
 ואתם תחרשו :

פ

ויאמר יהוה אלמשה מהתצעק אלי דבר אלבני  
 ישראל ויסעו : ואתה הרם אתמטה ונטה אתידך  
 עליהם ובקעהו ויבאו בניישראל בתוך הים כיבשה :  
 ואני רגני מחזק אתלב מצרים ויבאו אחריהם  
 ואכבדה בפרעה ובכלחילו ברכבו ובפרשיו : וידעו  
 מצרים כיאני יהוה בהפכדי בפרעה ברכבו ובפרשיו :  
 ויסע מלאך האלהים ההלך לפני מחנה ישראל וילך  
 מאחריהם ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד מאחריהם :  
 ויבא בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ויהי הענן  
 והחשך ויאיר אתהלילה ולאקרוב זה אלזה כל  
 הלילה : ויש משה אתידו עליהם ויולך יהוה את  
 הים ברוח קדים עזה כלהלילה וישם אתהים  
 לחרבה ויבקעו המים : ויבאו בניישראל בתוך הים  
 כיבשה והמים להם חומה מימינם ומשמאלם : וירדפו  
 מצרים ויבאו אחריהם כל סוס פרעה רכבו ופרשיו  
 אליתוך הים : ויהי באשמרת הפקר וישקף יהוה  
 אלמחנה מצרים בעמוד אש וענן ויהם את מחנה

מצרים

(1)

מצרים : ויסר את אפן מרכבתיו וינהגהו בכבדת  
ויאמר מצרים אנוסה מפני ישראל כי יהוה נלחם להם  
במצרים :

ויאמר יהוה אל־משה נטה את־ידך על־הים וישבו  
המים על־מצרים על־רכבו ועל־פרשיו : ויט משה  
את־ידו על־הים וישב הים לפנות בקר לאיתנו ומצרים  
נסים לקראתו וינער יהוה את־מצרים בתוך הים :  
וישבו המים ויכסו את־הרכב ואת־הפרשים לכל חיל  
פרעה הבאים אחריהם בים לא־נשאר בהם עדי־אחד :  
ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים והמים להם חמה  
מימינם ומשמאלם : וישע יהוה ביום ההוא את־ישראל  
מיד מצריכו וירא ישראל את־מצרים מת על־שפת  
הים : וירא ישראל את־היד הגדלה אשר עשה יהוה  
במצרים ויראו העם את־יהוה ויאמינו ביהוה ובמשה  
עבדו :

אז ישיר־משה ובני ישראל את־השירה הזאת ליהוה  
ויאמרו לאמר אשירה ליהוה כי־נאה נאה סוס  
ורכבו רמה בים : עזי וזמרת יה ויהיילי  
לישועה זה אלי ואנוהו אלהי  
אבי וארממנהו : יהוה איש מלחמה יהוה  
שמו : מרכבת פרעה וחילו ירה בים ומבחר  
שלשיו טבעו כי־סוף : תהמת יכסימו ורדו במצלת  
כמו־אבן : מינך יהוה נאדרי בכח מינך  
יהוה תרעץ אויב : וכרב נאונך תהרס  
קמיה תשלח חרנך יאכלמו בקש : וברוח  
אפיה נערמו מים נצבו כמו־נד  
נזלים קפאו תהמת בלכיים : אמר  
אויב ארדף אשיג אחלק שלל תמלאמו  
נפשי

נפשי אריק חרבי תורישמו ידי : נשפת  
ברוחך כסמו ים צללו בעופרת במים  
אדירים : מירכמכה באלם יהוה מי

כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה  
פלא : נטית מינך תבלעמו ארץ : נחית  
בחסדך עסיו נאלת נהלת כעוף אלנוה  
קדשך : שמעו עמים ירגזון חיל  
אחו ישבי פלשת : אז נכהלו אלופי  
אדום אילי מואב יאחזמו רעד נמגו  
כל ישבי כנען : תפל עליהם אמתה  
ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד  
יעבר עמך יהוה עדי־עבר עסיו  
קנית : תבאמו ותטעמו בהר נחלתך מכון  
לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו  
ירדך : יהוה ימלך לעולם ועד : כי

בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה עליהם  
את־מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים :  
ותקח מרים הנביאה אחות אהרן את־התוף בידה  
ותצאן כל־הנשים אחריה בתפים ובמחלות : ותען  
להם מרים שירו ליהוה כי־נאה נאה סוס ורכבו רמה  
בים : ויסע משה את־ישראל מי־סוף  
ויצאו אל־מדבר־שור וילכו שלשת־ימים במדבר ולא  
מצאו מים : ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה  
כי מרים הם על־פן קרא־שמה מרה : וילנו העם על־  
משה לאמר מה־נשתה : ויצעק אליהוה וירחו יהוה  
עץ וישלך אל־המים וימתקו המים שם שם לו חק  
ומשפט ושם נסהו : ויאמר א־שמעו תשמעו לקול  
יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו  
ושמרת

ושמרת כל-חקיו כל-המחלה אשר-שמתי במצרים לא-  
אשים עליך כי אני יהוה רפאך :

### פזמון לשביעי של פסח

סימן יהודה הלוי

יום ליבשה \* נהפכו מצולים \* שירה חדשה \* שבחו  
גאולים : יום

יום בצר נכבדת \* ואלי נחמדת \* ולך עוז יסדת \* מפי  
עוללים : יום

הטבעת בתרמית \* רגלי בת נעמית \* ופעמי שולמית \*  
יפו בנעלים : יום

וכל רואי ישורון \* בעת הודך ישירון \* אין באל ישורון \*  
ואזיבינו פלילים : יום

דגלי כן תרים \* על הנשארים \* ותלקט פזורים \* במלקט  
שבלים : יום

הבאים עמך \* בברית חותמך \* ומבטן לשמך \* המה  
גמולים : יום

הראו אותותם \* לכל רואה אותם \* ועל פנפי כסותם \*  
עשו גדרים : יום

למי זאת נרשמת \* הכר נא דבר אמת \* למי החותמת \*  
ולמי הפתילים : יום

ושוב שנית לקדשה \* ואל תוסיף לגרשה \* והעלה אור  
שמשה \* ונסו הצללים : יום

ידירים רוממוך \* בשירה קדמוך \* ואמרו מי כמכה \*  
י באלים : יום

די עמי אסמוכה \* אשוריהם אתמוכה \* באמרם מי  
כמוכה \* י באלים : יום

תם ונשלם סדר ליל שביעי של פסח

### סדר ליל שבועות

הרא מרנניתא טבתא רכמול"א תליא השתכחת באמתחתא  
באפרקסתא דעניא \* אנא ועירא דרגי נפשיה וכמילי  
שפירי חדי"א

אחר תורה נביאים וכתובים תלמוד בספר הזהר באדרה דנשא דוקא ונס  
כי סתומים וחתומים הדברים אל נא תמנע מקריאתה כי ברית  
כרותה לשפתים הנוטפות מר באימה ורעותא דלבא בהני ככשי דרחמנא  
שאינן חזרו ריקס מעורר את ההבנה עד שתחפץ בלגלוג ונמנוס איש הוגה  
ושונה באהבה ק"ו משל תינוק חסר לב טהור ונפש חפלה \* ובהא כ"ע מודו  
דעקימת שפתים הויא מעשה רב ונחשב לגבר לפועל שלם כי גדולה מל"ה  
בדב"ד שהוא מוסיק הכל זך וטהור לעשות פרי תנופה בשמי' החלשים \* ומה  
נס כי עיניו של יום גורס בגרם מעלות המדות \* לכן המשכיל בעת ההיא  
ית"ס וישלם בפנימיות המסתרים להיות יחיד מומחה באור היחודה בעלות  
ז"עיר סס להתקושש בקולו של יוד ולבושיה כתלג חזור כי היום ה' נראה  
לעמו בסניו כדמות וקן הגאה לישיבה \* ואף כי סוככ"י כתי חומר פשט סוד  
הזהר אין בידם להכנס לטרקלין בית מלך פנימה ומה נס אשר לא יוכה רק  
לפרשת הדברים והבנת המלות וכ"ש המסתפק בקול הכרה כלועז ששמע  
השורית ילא שכרו התו כי כמה פנים לפנים הנוראים \* והתורה מעידה עליו  
הקול קול יעקב כי בכפלים לתושיה בא הרמ"ז הרומ"ז במיעוט אחר מיעוט  
לרבות את הפטפו"ט ולהודיע כי תוך האהבה רוף אף כוף פלוף רק בקול  
קול עוף טהור לאור החיים ונס לחכמים נמצא ענין זה יולא מידי  
פשוטו של מאמר ר' יונה בירושלמי סוף מסכת ברכות כל פטפטיא בישין  
ופטפטיא דאורייתא טבין :

יתר ע"כ זכור ושמור כי באשמור קודם עלות השחר כשמשחירי פני הרקיע  
אז תמהר ללכת לטבילה לקבל תוספת קדושה מבחינת הכתר ועליו  
נאמר ורקתי עליכם מים טהורים שאז המלכות נשפעים עליה מימי אותו  
החסד המתעלה מת"ת ז"א לכתרו שהוא שער הכ' לשערי בינה \* זהו תמלית  
דברי הרמ"ז ז"ה \* והנה בכונת השמו' הרכיבי' הטובל נמצא כתוב שיכוין  
בב' שמות י"ה כזה יו"ד ה"י יו"ד ה"י שהם מע"ב ס"ג ועולים ע' ויזרף להם  
מילואי ע"ב ס"ג שהם מ"ו ל"ו ועם הע' הרי קנ"ג ובהסר מהם כללות ב'  
השמות ישאר קנ"א שהוא סוד המקוה שבו טובל המלכות עתה ונטהר ועוד  
כתוב שיכוין בכת"ר הנעשה משס"י במילואיו המתכב' זה כזה יו"ד פ' ה"י  
מ"ו יו"ד פ' ה"ה ר' יו"ד פ' ה"א ק"ך סך הכל כתר \* ואנכי העשיר קבלתי  
מהסוד הנאמן והתיק כמוהר"ר בנימין הלוי נר"ו שקבל פה אל פה מהרב  
הגדול כמוהר"ר חייא רופא זלם"ה שקבל מהאר"ז זלם"ה לכיון בשס"י בהופן  
זה יו"ד פ' יו"ד ת' ה"י פ' ה"י רכ"ה סך הכל כתר"ה ור"ל כתר ה' כלו כתר של  
המלכות שהיא ה' החרונה שגשג ואמנם כי היכי דלא להוי כל האי כמילתא  
בלא טעמא אמרתי לפרשו בדרך קצרה וכשרה ומנוטה אני בחסד עליון  
שהבקי בעמקי תוכיו' החכמה ודגמיר וסביר הגל נפשו וישמח לבי נס אני :  
אמ"ז

אמ"ן ידיע להוי דבחה דעצרתא סליק ז"א למזלא עילאה דאקרי נול"ר  
חסד משום דנטור ההוא חסד דרעותא עילאה דאתקרי רזון ואיהו  
יסודה דעתיק דביס עיקרא דרוא דאורייתא . ותו איתא באדרא דכשא דף  
ק"ס ב' ותנא הוד עילאה נפיק ואתעטור ונגיד לאתאחדא בעילעיו ואתקרי  
הוד זקן וכו' והאי הוד איהו דעתיק כדאי' בשער א"ה פ"ה ואשתכח דעיקרא  
דייקנא אתנהירת מניסוד והוד וסי' י"ה דעל רוא דדיקנא כתיב מן הנמר  
קראתי י"ה וגו' ולחכימין אתמסר דתיקנא קדמאה דאיהו אל איהו י"ה  
כדמוכח בליקוטיס בפ' וסכסכתי מזרים . ודא ידיע דמהאי תיקנא נפקן  
תלת עלמין דאינסו ברוא דאל שד"י אל הוי"ה א' דאכ"י ותלת זמנין אל איהו  
חפ"ה ואלף למ"ד בני"ה ק"ף ולהאי חפה אתער' למיעל כלה קדישתא כדאמר  
רשב"י כדנכתביה לקמנו וכללא אית לנא דכד שארי ז"א למסלק להנסו תיקוני  
לא אעיל תמן אלה חב"ד ידיה ובתר הכי סלקין אוף חג"ת לידיה ונהיר  
לנוקבא דחמיה בנ"י דידיה כדאיתא בס' הכוונות . ודא ידיע דחב"ד אינון  
י"ה ואוף תיקנא קדמאה איהו י"ה ודא איהו רוא דב' זמנין י"ה דכוונה  
דטבילה משום דאינון ל"ב סטרין ואינון ברוא דהי"ג דהיינו ע"ב ס"ג י"ה אכל  
לנוקבא לא אית לה אלה נהירו דנ"י דאינון מ"ו ול"ו כדאית' ברוא דללותא  
באלהי אברהם וכו' ומשום דשרשא ועיקרא דנהירו דב' זמנין י"ה אשתא  
לעילא ועיקריה לז"ה הילכך תפיק כללא דתרין שמהן ומאי הוה קנ"ג  
אתעביד קנ"ה והיינו מקו"ה דאיהו מקוה דנפיק מן ימא עילאה חכמתא  
סתימאה דאף איהו י"ד ודמתמן נביעו דאינהו י"ג נהרי ומזלא עילאה נטיף  
מימין דחסד דעלייהו כתיב וורקתי עליכס מי"ה טהורי"ם דסלקין לחושבן  
ש"ס והיינו ב' זמנין חס"ד דחמש חסדין אינון ודייקא לישנא דורקתי משום  
דנסו מייא נגדין מתמן לכתרא דז"א דאיהו רוא תניינא דטבילה דתלת  
י"ה דבטטי דא ברזא ואתעביד כתר כדכתיבנא לעיל . ומכתרא דא לכתרא  
דמלכות דאיהו רוא תליתאה דש"ס י"ה דסליק כתר"ה :

**והשתא** מדבק למנדע סתרא דפסוקי דאוריית' דאנן קריין בהאי ליליא  
דהא תלתא פסוקי קדמאי אינון רוא דתלת ספירן קדמאי דז"א  
דסלקי לדיקנא ותלת פסוקי בתראי רמיוזין לנ"ה דז"א דנהרין למלכות .  
ומשום דתלת מליעאי דז"א אינון בין דא לדא הילכך זמנין דנקרי יתיר  
מתלת פסוקי בין ברישא דפרשתא בין כסיפא וכד אינון ברישא אינון  
מתחברין לתלת קדמאי לקבלא מנייהו וכד אינון בסופא נגדין ומשכין לנ'  
בתראי . ואוף הכי יתגלי לך רוא דכ"ד שמהן דאנן מכוונין בהאי סדורא  
דאיתא בספרי דבי רב הארי' זל"ה דאינון כ"ד תכשיטי כלה ברוא דכ"ד  
כירופין דהנות ואשכנא דכפירושא דמקורא דתלת שמהן דבר"מ כפרשת  
נשא קמ"ו ב' אולוף לן מר זל"ה דז"ב כירופין קדמאין דהנות אינון נהרין  
מעתיקא לרישא דנוקבא וי"ב בתראין נהרין מו"ה לגופא דנוקבא ודאינון  
רוא דכ"ד תכשיטין . ואוף איתא בעץ חיים אהא דפרשת בלק קפ"ה ב' א"ס  
עונות תשמור י"ה אדני וכו' דשמה דא דהדני איהו ב"ג תיקוני ברוא די"ב  
אתון . והוי דכיר מאי דכתיבנא לעיל דהוד עלאה דעתיק התגלי בדיקנא  
וקי"ל דנקודא דכללא דכתרא איהו קמץ ונקודה דהוד איהו קיבוץ ומשום  
הכי אינקודו הכי כ"ד שמהן בהי"ב נקודי משום דאינון נהירו מהוד עילאה  
דנהיר בכתרא עילאה ונגיד לכתרון דז"ון ואינון ממש נקודין דחפה ודא  
איהו

איהו דקאמר הרשב"י ע"ה ברזא דליליא דא בפ' בראשית ח' א' דזומנא דא  
דכלה אתערת למיעל לחופה ביומא דמחר אתתקנת ואתהירת בקי' שוטאה  
בהדי חבריא דחדאין עמה כל ההוא ליליא וכו' ומשום דסתם כ"ה אינון  
סיומא דגופא הלכך הכי תכשיטין אתרמיוזין בפסוקא בתראא דכל ספרא  
דאורייתא או דכתיב' וכתובי' . ומשום דעיקריהו מהוד דאיהו רגלא תניינא  
הלכך אינון כתיבה תניינא דכל פסוק ומשום דהאי נהירו אתמשך מהוד  
דעתיק דאיהו מרישא דכולא לכתרא דמלכותא דאיהו בהוד דז"א דאיהו  
סופא דדרגין והיינו מאי' לאנ"י הלכה אינון בר"ת וס"ת דכל תיבה .  
והשתא תסתכל ברוא דרות בהאי יומא דרו"ת איהו מליוא דהנות ובעו  
איהו עמודא תניינא כבי מקדשא לקבל הוד וסליק לחשבן דנייעס י"ב  
אתון ואוף איהו ברזא דלדיק דהאי דיקנא תרווייהו איתנהו ביה כדכתיבנא  
ומנייהו נפיק משיחא דרויז בסיוד ואמרי באדרא רבא ק"ל ב' דזומניא  
יתער רוחא דביעאה דכליל כל שאר רוחין ורוא דמילתא דבכין ינהיר הוד  
עלאה דעתיק בהוד דא"ה כדאיתא בספר הדרושים . ומאי דכתיבנא לעיל  
משמיה דהר"ו משער ה' היינו הך דאמרנא משום דיסודה דע"י עיקריה  
דעת עילאה דא"ה פי' במלחיה ומתמן אנהיר בתיקוני דיקנא ואתפשט  
מלגאו בה"א ואסתוי' באתרא דסיומא דדיקנא דהיינו על טיבורא דלבה  
והיינו בתלתא דת"ת ידיה והאי תלתא איהו אתעביד השתא כתרא דז"ה  
ומאן דמהימן וחכיס ידע דהאי יסודה דעתיק יומין דאמינא איהו ממש  
כההוא יסודה דאקתיי' בת"ת דז"א משום דעל דאב' כתיב מבריש מן הקלה  
אל הקלה וה"כ בע"י אית הני תרי יסודי' וא"כ אשתכח דהאי יסודה דקיימי'  
ביה איהו ממש רוא דמקוה דאתעביד לקבלא ודא איהו רוא עלאה . ומאן  
דזכה לכתרא טמירא דכתב מהר"ם די לונאונו ז"ל בפסוק ושער ראשה  
כעמר נקא דכתיב ראשה וקרי' ראשיה ינדע'ה . אכל כל הני מלין דכתיבנ'  
לא אתמסרו אלא למארי דמהימנותא יתא רעוא מן קדם רעוא דרשוין  
דנזכי למנדע ולמדבק סתרי דסתרי באורח דקשוט ולא נסטי משכילין  
דאורייתיה קדישתא אמן :



**אמר** הנעיר חיד"ה ס"ט הנה נח הוהלתי הסדר רכר קלת  
כוונות פשוטות שקיבלתי וס' הקדושה כפי ס' הכוונות  
שקדר הרב מהר"ש ויטאל ז"ל וסדר כתובים כפי מה שנהגו במדרש  
רכ"ס דמארי רזון בתוכני ירושלם ע"הק ת"ו עפ"י הס"ס  
והפוסקים אך בכניאים קורין בסדרן והכוונות הן הן האותיות  
אשר תבאנה בסוף כל ספר מנ"ד ספרי הקדש

**בראשית**

עד סוף ויכלו  
סוף בראשית יכיון **יור אדני** (יכיון מתיקונא קרמאה  
דארזך מי אל כמזך  
לגלגלהא דנוקבא):

**שמות**

בשלה בתהלת הפ' ג' פ' לבד ובסופה ג'  
יתרו בחרש השלישי וגו'  
משפטים ואל משה אמר וגו'  
סוף שמות יכיון **הי אדני** (יכיון מתיקונא תניינא דארזך  
נושא עין לטלא  
רבדולהא מוחא דנוקבא):

**ויקרא**

אמור פ' וספרתם לא נזכרה כס' הכונות  
סוף ויקרא יכיון **ויו אנדי** (יכיון מתיקונא תליתאה  
דארזך ועובר על  
פשע לקרומ' דאוריא דנוק):

**במדבר**

פנתם פ' וביום הבכורים כ"כ מוהר"ש ויטאל  
סוף במדבר יכיון **הי אנדי** (יכיון מתיקונא ר' דא"א  
לשארית נהלהו  
לעמר נקא דנוקבא):

**דברים**

ואתחנן מפ' ויקרא משה עד ובשעריך  
ראה שבעה שבועות וכו'  
סוף דברים **יור אידנ** (יכיון מתיקונא ח' דא"א לא  
החויק לעד  
אפו לאורנא ימינא דנוקבא):

**יהושע**

בסוף **הי אנדר** (יכיון מתיקונא שתיתאה דא"א כי הפין  
חסר  
הוא לאורנא שמאלא דנוקבא):

**שופטים**

בסוף יכיון **ויו דאני** (יכיון מתיקונא ז' דא"א ישוב  
ירחמנו  
למצחא דנוקבא):

**שמואל**

תהלת שמואל א' וסוף שמואל ב' ובסוף יכיון **הי דאני**  
(יכיון מתיקונא ח' דא"א יכבוש עונותינו לעינא  
ימינא דנוקבא):

**מלכים**

תהלת א' וסוף ב' ובסוף יכיון **יור דנאי** (יכיון מתיקונא  
ט' דא"א ותשליך במצולו ים  
כל חסאתה  
לעינא שמאלא דנוקבא):

**ישעיה**

בסוף **הי דניא** (יכיון מתיקונא יור דא"א תתן אמת  
לנוק'  
ימינא דחוטמא דנוקבא):

בסוף **ויו דיאנ** (יכיון מתיקונא חר סר דא"א חסר  
לאברהם  
לנוקבא שמאלא דחוטמא דנוקבא):

**ירמיה**

יקרא כל ההפטרות בסוף **הי דינא** (יכיון מתיקונא  
הריסר אשר נשבעת לפומא  
דנוקבא):

**יחזקאל**

**הושע**

יקרא תהלת הושע ויקר' וה' בהיכל קרשונו וסוף מלאכי'  
בסוף יכיון **א נאדי** (יכיון מתיקונא קרמאה דו"א אל  
לפרקא  
קרמאה דררועא דנוקבא):

**רות**

כלו בסוף יכיון **ה נאי** (יכיון מתיקונא תניינא דו"א  
רחום לפרקא  
קרמא דררועא שמאלא דנוק):

**תהלים**

יקרא תהלתו והללויה הללו אל בקרשו ובסוף **י נדאי**  
יכיון מתיקונא תליתאה דו"א וחזון לפרקא  
תניינא דררועא ימינא דנוקבא):

**איוב**

בסוף יכיון **ה נדיא** (יכיון מתיקונא רביעאה דו"א ארך  
לפרקא  
תניינא דררועא שמאלא דנוקבא):

**משלי**

תהלתו ופ' אשת חיל כולה ובסוף **א ניאד** (יכיון  
מתיקונא חמישאה דו"א אפים לפרק'  
דררועא דימינא דנוקבא):

**קהלת**

בסוף יכיון **ה נירא** (יכיון מתיקונא שתיתאה דו"א  
ורב חסר  
לפרקא תליתאה דררועא שמאלא  
דנוקבא):

**שיר השירים**

בסוף יכיון **י יאדנ** (יכיון מתיקונא שביעאה דו"א ואמת  
לפרקא  
קרמאה דירכא ימינא דנוקבא):

**איכה**

יקראנו בלחש בסוף **הי יאנד** (יכיון מתיקונא תמינאה  
דו"א ניצר חסר לפרק  
קרמאה דירכא שמאלא  
דנוקבא):

**דניאל**

בסוף **א ידאנ** (יכיון מתיקונא תשיעאה דו"א לאלפים  
לפרק'  
תניינא דירכא דימינא דנוקבא):

**אסתר**

בסוף **הי ירנא** (יכיון מתיקונא עשיראה דו"א נושא עין  
לפרק'  
תניינא דירכא שמאלא דנוקבא):

**עזרא**

תהלת עזרא וסוף נהמיה בסוף **י נאנד** (יכיון מתיקונ'  
חר סר דו"א ופשע לפרקא  
תליתאה  
דירכא ימינא דנוקבא):

**דברי הימים**

תהלת א' וסוף ב' בסוף **הי ינדא** (יכיון מתיקונא  
תריסר דו"א וחטאה לפרקא  
תליתאה דירכ'  
דשמאלא דנוקבא):

בר יוחאי נמשחת אשריך : שמן ששון מחבריק :  
 מלכות בר יוחאי שמן משחת קדש : נמשחת ממרת  
 הקדש : נשאת ציץ נור הקדש : חכוש על ראשך  
 פארך : בר יוחאי  
 יסוד בר יוחאי מושב טוב ישבת : יום נסת יום אשר  
 ברחת : במערת צורים שעמדת : שם קניית הורך  
 ותרך : בר יוחאי  
 נצח הוד בר יוחאי עצי שמים עומדים : למודי יהוה הם  
 לומדים : אור מפלא אור היקוד הם יוקדים : הלא  
 המה יורך מוריק : בר יוחאי  
 תפארת בר יוחאי ולשרה תפוחים : עליה לרקוט בו  
 מרקחים : סוד תורה כציצים ופרחים : נעשה  
 אדם נאמר בעבורך : בר יוחאי  
 גבורה בר יוחאי נאצרת כגבורה : ובמלחמת אש דת  
 השערה : וחרב הוצאת מתערה : שלפת נגר  
 צורריך : בר יוחאי  
 חסד בר יוחאי למקום אבני שיש : הנעת לפני ארנה  
 ליש גם גלה בותרת על עיש : תשורי ומי  
 ישורך : בר יוחאי  
 בינה בר יוחאי בקדש הקדשים : קו ירוק מחדש  
 חדשים : שבע שבתות סוד חמשים : קשרת קשרי  
 שין קשרך : בר יוחאי  
 חכמה בר יוחאי יוד חכמה קרומה : השקפת לכבודו  
 פנימה : שלשים ושתים נתיבות ראשית תרומה :  
 את כרוב ממשח זיו אורך : בר יוחאי  
 כתר בר יוחאי אור מפלא רום מעלה : ראת מלהביט  
 כי רב לה : תעלומה ואין קורא לה : נמת עין  
 לא תשורך : בר יוחאי  
 בר יוחאי אשרי יורדך : אשרי העם הם למודך : ואשרי  
 העומדים על סורך : לבושי חשן תמד ואורך :  
 בר יוחאי נמשחת אשריך : שמן ששון מחבריק :

אתה

# שפר התיקונים

## תקון לליל שבועות

תפלה לליל שבועות לאיסרה קודם הלימוד

**אתה** בחרתנו מכל העמים אהבת אותנו ורצית  
 בנו והבדלתנו מן הטומאה טומאת מצרים  
 מחמשים שערי טומאה והכנסתנו לחמשים שערי  
 קדושה ביום הזה ותתן לנו " אלהינו התורה הקדושה  
 וחקיקה הישרים בהר סיני ביום הקדוש הזה ותצוננו " אלהינו להנות באמרי תורתך יומם ולילה כי הם חיינו  
 ואורך ימינו לחבר הרעים והרודים ליחד ארבע אותיות  
 של שמך הגדול וכל העולמות על ידי עסק תורתנו  
 ובכן יהי רצון מלפניך " אלהינו ואלהי אבותינו שיהא  
 בנו ספוק וכח להמשיך כתר ריישא דועיר ולעשות  
 ארבעה ועשרים קשומין לשכינה על ידי עשרים וארבע  
 ספריה שהם כנגד עשרים וארבע צירופי שמך הגדול  
 בזכות התיבור ובזכות האותיות ובזכות שמות  
 היוצאים מראשי תיבור וסופי תיבור וחלופי תיבור  
 ואמצעי תיבור בכללן ובפרטן שתתן בנו רוח קדשך  
 כדי שנסמור ונקיים את כל דברי תורתך ונהיה  
 מהעובדים באהבה בארץ החיים אמן : ונזכה להיות  
 משושביני דמטרוניתא וחתמנו למחר בספר הזכרון  
 לטובה ומשפע שתשפיע בשכינתך מחר משם תשפיע  
 לנו בנפש רוח ונשמה לטהרנו מעונינו ולהכנס בהיכלא  
 דמלכא ליעול ול"א ליפוק ויקוים בנו מקרא שכתוב  
 וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טומאותיכם  
 ומכל גלוליכם אטהר אתכם :

ואחר



ואחר כך יאמר הפלה זו ער"ה מזוקנת

לשם יחוד קדשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחימו  
 ורחימו ודחילו ליחדא שם י"ה ביה ביחדא  
 שלים בשם כל ישראל הנה אנחנו באים להנות בתורה  
 בלילה הזה לקשר את נפשנו ולהדביקה אל שרשה  
 להשלים אילן העליון ולתקנו ולחבר הדורים יחדיו  
 יהיו תמים : ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי  
 אבותינו שבזכות כל הפסוקים שנקראו והתיבות  
 והאותיות והנקודות והטעמים ושמות הקדש  
 הכתובים בהם ושמות הקדש היוצאים מראשי תיבות  
 וסופי תיבות וחלופי תיבות והפסודות הקדושים והנוראים  
 היוצאים מכל קריאתנו שנקרא בלילה הזה שתהא  
 שעה זו שעת רחמים ורצון להיות למורנו נחת רוח  
 לפני כסא כבודך ויהא עולה לפניך כאלו השגנו כל  
 הפסודות הנוראות אשר הם חתומים בהם ובכל קריאת  
 ולימוד ארבעה ועשרים ספריה המכוונים לארבעה  
 ועשרים צירופי שמך הגדול הפאר המלך בתפארת  
 כפואר ובעטרת נאור וכת"ר נורא ובמושב זקני"ם  
 הללוהו : והוא יתן מעדני מלך אשת חיל בקומת  
 הפתרת המשגב אשר על ראשו ועליו יציץ נורו  
 כחתן יכתן פאר וככלה תעדה כליה : והיו למאורות  
 ארבעה ועשרים ספריה לקשט ולהעדות את המלכה  
 בארבעה ועשרים ערי עדיים ויתאו המלך יופיה ובין  
 כתפיו שכן שמאלו תחת לראשה וימינו תחבקנה  
 האחת אהובה ומשם יושפע לנו בני מלכים בני רחל  
 אמנו שפע ישועה ורחמים לכפר בעדינו ולטהרנו  
 מגולוי זהמת הנחש ולהוציא כל ניצוצי תורתנו  
 ומעשנו הטוב אשר נדרו הלכו בעק פשעינו אל גבול  
 הרשעה

הרשעה חיל בלע ויקיאנו מבטנו יורישנו אל בלח  
 למורנו בלילה הזה : ונזכרה להיות משושביני  
 דמטרוניתא ומבני היכלהא : ויעלה ויבא יגיע יראה  
 וירצה זכרוננו לטובה לפניך לחתמנו בספר זכרון  
 הרחמים ומזיו שפעך אשר תשפיע בשכינת עונך  
 תשפיע לנפשנו רוחנו ונשמתינו ולטהר פגמינו בכבוד  
 תורתך התמימה ותוציא לאור משפטינו בקומך  
 למשפט על פירות האילן הקדוש : ובכל סגולת  
 למודינו הלילה הזה נזכה ונחיה ונירש נחלת עבדי  
 יי וצדקתם ולא ימוש ספר התורה הזה מפינו ומפי  
 זרענו ומפי זרע זרענו כדבר שנאמר ואני זאת בריתי  
 וכו' לא ימוש מפיה וכו' ואשר קמט שינה מעינינו  
 נה"ר יוצק יסודנו כדבר שנאמר אשר קמטו ולא עת  
 נה"ר יוצק יסודם : אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ  
 תמונתך ופרוס עלינו סכת שלומך מראשית השנה  
 ועד אחרית השנה ובצל כנפיה נחסה ונתלונן להציל  
 ממות נפשנו ולחיותנו חיים של שלום ורחמים דשנים  
 ורעננים ולא יכרת כל בשר עוד :

מי שאין לו ידיעה בנסתרות ידלג זה

ואנו קורים בתורה ומכוונים שהיא תפארת דועיר  
 הנקרא תורה שבו שלשה כלים שלש בחינות : כלי  
 חיצון נפש שבו שם יהוה + ובחינה אמצעית רוח שבו  
 הויה בריבוע י יהו יהוה + ובחינה פנימית נשמה  
 יוד הא ואו הא + ואורות פנימיים דנפש רוח  
 נשמה חיה יהוה (בניקוד חולם) ואנו קורים בנביאים  
 ומכוונים שהם כנגד נצח והוד דועיר אנפין אשר בהם  
 שלשה כלים כלי חיצון נצח והוד דז"א נפש צבאות

כלי

(ח)

כלי אמצעי רוח שם צ צב צבא צבאו צבאות  
כלי פנימי דנשמרה דנצח יהוה כלי פנימי דנשמרה  
דהוד אדני ובחינת אורות פנימיים דנפש רוח נשמרה  
חיה דנצח יהוה דהוד יהוה ואנו קורין בכתובים  
ומכוונים שהם כנגד יסוד מלכות כלי  
חיצון יסוד דו"א נפש שין דלת יוד כלי אמצעי  
רוח שין שין דלת שין דלת יוד כלי פנימי  
דנשמרה יאהדונהי כלי חיצון נוקבא דו"א א אד  
אדנ אדני אורות פנימיים דנפש רוח נשמרה חיה  
יו הו וו הו דיסוד יהוה דמלכותא נוקבא דו"א

ובכן תטהר ותזכך נפשנו רוחנו ונשמנתנו ורזובנו  
להיות ראויים לעורר מין תמאין בקריאתנו זאת  
לעורר אהבת דודים ביחודא שלים ואל יעקב שום  
חטא ועון והרהור רע את קריאתנו ויהי נועם  
" אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה  
ידינו כוננהו :

ואחר כך אומרים בקול רם

עזרנו בשם " עושה שמים וארץ : תורתנו תהיה  
אומנותנו ואל שדי יברכנו והוא יהיה בעזרתנו : תורה  
צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב : וחפץ " בדינו  
יצלח ברוך אתה " למדני חקיה :

# תיקון לליל שבועות

## ספר בראשית

**בראשית** ברא אלהים את השמים ואת הארץ :  
והארץ היתה תהו ובהו וחשך על-  
פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים : ויאמר  
אלהים יהי אור ויהי אור : וירא אלהים את האור  
כי טוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך : ויקרא  
אלהים ל"אור יום ולחשך קרא לילה ויהי ערב ויהי  
בקר יום אחד :

ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים ויהי מבדיל בין  
מים למים : ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין המים  
אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע  
ויהי כן : ויקרא אלהים לרקיע שמים ויהי ערב ויהי  
בקר יום שני :

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד  
ותראה היבשה ויהי כן : ויקרא אלהים ליבשה ארץ  
ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כי טוב : ויאמר  
אלהים תדשא הארץ דשא עשב מוריע זרע עץ פרי  
עשה פרי למינו אשר זרעו על הארץ ויהי כן :  
ותוצא הארץ דשא עשב מוריע זרע למינהו ועץ עשה  
פרי אשר זרעו למינהו וירא אלהים כי טוב : ויהי  
ערב ויהי בקר יום שלישי :

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין  
היום ובין הלילה והיו לאת ולמועדים ולימים ושנים :  
והיו למאורת ברקיע השמים להאיר על הארץ ויהי  
כן : ויעש אלהים את שני המארת הנדלים את המאור  
הגדל

הגדל לממשלת היום וארת-המאור הקטן לממשלת הלילה ואת הכוכבים : ויתן אתם אלהים ברקיע השמים להאיר על-הארץ : ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין האור ובין החשך וירא אלהים כי טוב : ויהי-ערב ויהי-בקר יום רביעי :

פ

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף על-הארץ על-פני רקיע השמים : ויברא אלהים את התנינים הגדלים ואת כל-נפש החיה הרמשת אשר שרצו המים למינהם ואת-כל-עוף כנף למינהו וירא אלהים כי טוב : ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו ומלאו את-המים במים והעוף ירב בארץ : ויהי-ערב ויהי-בקר יום חמישי :

פ

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה ורמש וחית-וארץ למינה ויהי-כן : ויעש אלהים את חית הארץ למינה ואת-הבהמה למינה ואת כל-רמש האדמה למינהו וירא אלהים כי טוב : ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדגת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל-הארץ ובכל-הרמש הרמש על-הארץ : ויברא אלהים את-האדם בצלמו בצלם אלהים ברא אתו זכר ונקבה ברא אתם : ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את-הארץ וכבשהו ורדו בדגת הים ובעוף השמים ובכל-חיה הרמשת על-הארץ : ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את-כל-עשב וזרע זרע אשר על-פני-כל-הארץ ואת-כל-העץ אשר-בו פרי-עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה : ולכל-חית הארץ ולכל-עוף השמים ולכל רמש על-הארץ אשר-בו נפש חיה את-כל-ירק עשב לאכלה ויהי-כן : וירא אלהים את-כל-אשר עשה והנה-טוב

מאד

מאד ויהי-ערב ויהי-בקר יום השישי : פ ויכלו השמים והארץ וכל-צבאם : ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל-מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את-יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל-מלאכתו אשר-עבד אלהים לעשות :

וירא יהוה כי רבה רעת האדם בארץ וכל-יצר מחשבת לבו רק רע כל-היום : וינחם יהוה כי-עשה את-האדם בארץ ויתעצב אל-לבו : ויאמר יהוה אמחה את-האדם אשר-בראתי מעל פני האדמה מאדם עד-בהמה עד-רמש ועד-עוף השמים כי-נחמתי כי עשיתים : ונה מצא חן בעיני יהוה :

אלה תולדת נח איש צדיק תמים היה בדרתיו את-האלהים התהלך-נח : ויולד נח שלשה בנים את-שם את-חם ואת-יפת : ותשחת הארץ לפני האלהים ותמלא הארץ חמס : וירא אלהים את-הארץ והנה נשחתה כי-השחית כל-בשר את-דרכו על-הארץ : ותהי שרי עקרה אין לה ולד : ויקח תרח את-אברם בנו ואת-לוט בן-הרן בן-בנו ואת שרי בלתו אשת אברם בנו ויצאו אתם מאור כשדים ללכת ארצה כנען ויבאו עדי-חרן וישבו שם : ויהיו ימי-תרח חמש שנים ומאתים שנה וימת תרח בחרן :

ויאמר יהוה אל-אברם לה-לך מארצה וממלדתה ומכית אביך אל-הארץ אשר אראך : ואעשה לגוי גדול ואברכה ואגדלה שמך והיה ברכה : ואברכה מברכה ומקללה אאר ונברכו בך כל משפחת האדמה : \* וישמעאל בנו בן-שלוש עשרה שנה בהמלו את בשר ערלתו : בעצם היום הזה נמול אברהם

וישמעאל

וישמעאל בנו : וכל-אנשי ביתו יליד בית ומקנת-כסף מאת בן-זכר נמלו אתו :

וירא אליו יהוה באלני מטרא והוא ישב פתח-האהל כחם היום : וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה : ויאמר אדני אסנא מצאתי חן בעיניך אל-נא תעבר מעל עבדך : \* ויהי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גסה היא בנים לנחור אחיך : את-עין בכרו ואת-בזו אחיו ואת-קמואל אבי ארם : ואת-כשד ואת-חזו ואת-פלדש ואת-ידרף ואת כתואל : ובתואל ילד את-רבקה שמנה אלה ילדה מלכה לנחור אחי אברהם : ופילגשו ושמה ראומה ותלד גסה היא את-ישכב ואת-זנחם ואת-תחש ואת-מעכה :

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים שני חיי שרה : ותמת שרה בקריה ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא אברהם לספד לשרה ולבכתה : ויקם אברהם מעל פני מתו וידבר אל-בני-חת לאמר : \* אלה הם בני ישמעאל ואלה שמתם בחצריהם ובטירתם שנים-עשר נשיאם לאמתם : ואלה שני חיי ישמעאל מאת שנה ושלשים שנה ושבע שנים ויגוע וימת ויאסף אל-עמיו : וישכנו מחוילה עד-שור אשר על-פני מצרים באכה אשורה על-פני כל-אחיו נפל :

ואלה תולדת יצחק בן-אברהם אברהם הוליד את-יצחק : ויהי יצחק בן-ארבעים שנה בקחתו את-רבקה בת-כתואל הארמי מפרן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה : ויעתר יצחק ליהוה לנכת אשתו כי עקרה הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו : \* וישמע

יעקב

יעקב אל-אביו ואל-אמו וילך פדנה ארם : וירא עשו כי רעות בנות כנען בעיני יצחק אביו : וילך עשו אל-ישמעאל ויקח את-מחלתו בת-ישמעאל בן-אברהם אחות נכיות על-נשיו לו לאשה :

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה : ויפגע במקום וילן שם כי-בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום ההוא : ויהלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו : \* וישכם לבן בבקר וינשק לבניו ולבנותיו ויברך אתהם וילך וישב לבן למקמו : ויעקב הלך לדרכו ויפגע-בכו מלאכי אלהים : ויאמר יעקב כאשר ראם מחנה אלהים זה ויקרא שם-המקום ההוא מחנים :

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל-עשו אחיו ארצה שיעיר שרה אדום : ויצו אהם לאמר כה האמרון לאדני לעשו כה אמר עבדך יעקב עס-רבן נרתי ואחר ער-עתה : ויהי-ליל שור וחכור צאן ועבד ושפחה ואשלחה להגיד לאדני למצאתיך בעיניך : \* אלוף אהליכמה אלוף אלה אלוף פינן : אלוף קנז אלוף תימן אלוף מכצר : אלוף מגדיאל אלוף עירם אלה : אלוף אדום למשבתם בארץ אחוזתם הוא עשו אבי אדום :

וישב יעקב בארץ מגורי אביו בארץ כנען : אלה תולדות יעקב יוסף בן-שבע-עשרה שנה היה רעה את-אחיו בצאן והוא נער את-בני כלה ואת-בני זלפה נשי אביו ויבא יוסף את-דבתם רעה אל-אביהם : וישראל אהב את-יוסף מכל-בניו כי-בן-זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים : \* וישב את-ישר

המשקים

המשקים על־משקהו ויתן הכוס על־כף פרעה : ואת שר האפים תלה באשר פתר להם יוסף : ולא־זכר שרה־משקים את־יוסף וישכחוהו :

ויהי מקץ שנתיים ימים ופרעה חלם והנה עמד על־היאר : והנה מן־היאר עלת שבע פרות יפות מראה ובריות כשר ותרעניה באחו : והנה שבע פרות אחרות עלות אחריהן מן־היאר רעות מראה ודקות בשר ותעמרנה אצל הפרות על־שפת היאר : \* ויאמר להם יוסף מה־המעשה הזה אשר עשיתם הלא ידעתם כי־נחש ינחש איש אשר כמני : ויאמר יהודה מה־נאמר לאדני מה־נדבר ומה־נצטדק האלהים מצא את־עון עבדיך הננו עבדים לאדני נס־אנחנו גם־אשר נמצא הנביע בידו : ויאמר חלילה לי מעשות זאת האיש אשר נמצא הנביע בידו הוא יהיה־לי עבד ואתם עלו לשלום אל־אביכם :

ויגש אליו יהודה ויאמר בי אדני ידבר־נא עבדך דבר באזני אדני ואל־יחר אפך בעבדך כי כמוד כפרעה : אדני שאל את־עבדיו לאמר היש־לכם אב או־אח : ונאמר אל־אדני יש־לנו אב זקן וירד זקנים קטן ואחיו מת ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו : \* ויאמרו החיתנו נמצא־חן בעיני אדני והיינו עבדים לפרעה : וישם אתה יוסף לחק עדיהם הזה על־אדמת מצרים לפרעה להחמש רק אדמת הכהנים לכהן לא היתה לפרעה : וישב ישראל בארץ מצרים בארץ גושן ויאחזו בה ויפרו וירבו מאד :

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה ויהי ימי יעקב שני חיו שבע שנים וארבעים ומאת שנה : ויקרבו ימי־ישראל למות ויקרא לבנו ליוסף ויאמר

לו אס־נא מצאתי חן בעיניך שיש־נא ידך תחת ירכי ועשית עמדי חסד ואמת אל־נא תקברני במצרים : ושכבתי עס־אבתי ונשאתני ממצרים וקברתני בקברתם ויאמר אנכי אעשה כדברך : ויאמר השכעה לי וישבע לו וישתחו ישראל על־ראש המטה : \* ויאמר יוסף אל־אחיו אנכי מת ואלהים פקד יפקד אתכם והעלה אתכם מן־הארץ הזאת אל־הארץ אשר נשבע לאברהם ליצחק וליעקב : וישבע יוסף את־בני ישראל לאמר פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את־עצמתי מזה : וימת יוסף (י"ג) בן־מאה ועשר שנים ויחננו אתו וישם בארון (בן) במצרים : חוק

יכוין יוד אדני (ויכוין מתקונא קדמא דאריך מי אל כסוך לגלגלחא דנוקבא )

ספר שמות

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה את יעקב איש וביתו באו : ראובן שמעון לוי יהודה : יששכר זבולן ובנימן : \* וישב משה אל־יהוה ויאמר אדני למה הרעתה לעם הזה למה זה שלחתני : ומאז באתי אל־פרעה לדבר בשמך הרע לעם הזה והצל לא־הצלת את־עמך : ויאמר יהוה אל־משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וביד חזקה יגרשם מארצו :

וידבר אלהים אל־משה ויאמר אליו אני יהוה : וארא אל־אברהם אל־יצחק ואל־יעקב באל שדי ושמי יהוה לא נודעתו להם : וגם הקמתי את־דברתי אתם לתת להם את־ארץ כנען את ארץ מגריהם אשר־גרו בה : ויצא משה מעם פרעה את־העיר

ויפרש בפיו אליהוה ויחדלו הקלות והכבוד ומטר  
לא ינתק הרצה : ורא פרעה כי חדל המטר והכבוד  
והקלות יוסף לחטא וכבוד לבו הוא ועבדיו : ויחזק  
לב פרעה ולא שלח את בני ישראל כאשר דבר יהוה  
בירמשה :

ויאמר יהוה אל משה בא אל פרעה כי אני הכבדתי  
את לבו ואת לב עבדיו למען שתי אתי אלה  
בקרבו : ולמען תספר באוני כנגד ובן כנגד את אשר  
התעללתי במצרים ואת אתי אשר שמתי כס וידעתם  
כי אני יהוה : ויבא משה ואהרן אל פרעה ויאמרו  
אליו כה אמר יהוה אלהי העברים עדימתי מאנת  
לענות מפני שלח עמי ויעבדני : והיה כיישאלך כנגד  
מחר לאמר מרהזאת ואמרת אליו בחוק יד הוציאנו  
יהוה ממצרים מבית עבדים : והיה כייקשה פרעה  
לשלחנו ויהרג יהוה פלל בכור בארץ מצרים מכור  
אדם וערככור בהמה על פן אני זכח ליהוה כל פטר  
רחם הזכרים וכל בכור בני אפדה : והיה לאות על  
ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחוק יד הוציאנו יהוה  
ממצרים :

ויהי בשלח פרעה את העם ולא ינחם אלהים דרך  
ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי אמר אלהים  
פנינחם העם בראתם מלחמה ושבו מצרימה : ויסב  
אלהים ואת העם דרך המדבר יסכוף וחמישים ערו  
בני ישראל מארץ מצרים : ויקח משה את עצמות  
יוסף עמו כי השבע השביע את בני ישראל לאמר  
פקד יפקד אלהים אתכם והיעליתם את עצמתי מזה  
אתכם : ויאמר יהוה אל משה כתב זאת זכרון בספר  
ושום באוני יהושע כי מחה אמה את זכר עמלק  
מתחת

מתחת השמים : ויבן משה מזבח ויקרא שמו יהוה  
נפי : ויאמר כי יד עלכם יה מלחמה ליהוה בעמלק  
סדר דר :

וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את כל אשר עשה  
אלהים למשה ולישראל עמו כיהוציא יהוה  
את ישראל ממצרים : ויקח יתרו חתן משה את צפרה  
אשת משה אחר שלוחיה : ואת שני בניה אשר ישם  
האחד גרשם כי אמר נר הייתי בארץ נכריה : \* כהדש  
השלישי לצאת בני ישראל מארץ מצרים ביום הזה  
באו מדבר סיני : ויסעו מרפידים ויבאו מדבר סיני  
ויחנו במדבר ויחן שם ישראל נגד ההר : ומשה עלה  
אלה אלהים ויקרא אליו יהוה מן ההר לאמר כה  
תאמר לבית יעקב ותניד לבני ישראל : אתם ראיתם  
אשר עשיתי למצרים ואשא אהכם על כנפי נשרים  
ואבא אתכם אלי : ועתה אם ישמעו תשמעו בקלי  
ושמרתם את דברתי והייתם לי סגלה מכל העמים כי  
לי כל הארץ : ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי  
קדוש אלה הדברים אשר תדבר אל בני ישראל :  
ויבא משה ויקרא לזקני העם וישם לפניהם את כל  
הדברים האלה אשר צוהו יהוה : ויענו כל העם יחדו  
ויאמרו כל אשר דבר יהוה נעשה וישב משה את דברי  
העם אליהוה : ויאמר יהוה אל משה הנה אנכי בא  
אלך בעב הענן בעבור ישמע העם בדברי עמך וגם  
בך יאמינו לעולם ויגד משה את דברי העם אליהוה :  
ויאמר יהוה אל משה לך אליה העם וקדשתם היום ומחר  
וכבסו שמלתם : והיו נכנים ליום השלישי כי ביום  
השלישי ירד יהוה לעיני כל העם עליהר סיני : והגבלת  
את העם סביב לאמר השמרו לכם עלות פהר ונגע

בקצהו

בקצהו כלהננע בהר מות יומת : לאתנע בו יד כי-  
סקול יסקל ארירה יירה אסבהמה אסאישי לא יהיה  
במשך היבל המה יעלו בהר : וירד משה מןההר אל-  
העם ויקדש אתהעם וכבסו שמלהם : ויאמר אל-העם  
היו נכנים לשלשת ימים אל-תגשו אל-אשה : והי  
ביום השלישי בהית הפקר והי קלה וברקים וענן כבד  
עלההר וקל שפר חוק מאד ויחרד כל-העם אשר  
במחנה : ויוצא משה אתהעם לקראת האלהים מן-  
המחנה ויתיצבו בתחתית ההר : והרסיני עשן בלו  
מפני אשר ירד עליו יהוה באיש ויעל עשנו כעשן  
הכבשן ויחרד פלההר מאד : והי קול השפר הולך  
וחוק מאד משה ידבר והאלהים יעננו בקול : וירד  
יהוה עליהר סיני אל-ראש ההר ויקרא יהוה למשה  
אל-ראש ההר ויעל משה : ויאמר יהוה אל-משה רד  
הער בעם פניהרסו אליהוה לראות ונפל ממנו רב : וגם  
הכהנים הנגשים אליהוה יתקדשו פניפרץ בהם יהוה :  
ויאמר משה אליהוה לאיוכל העם לעלת אליהר סיני  
כי-אתה הערתה בנו לאמר הנבל אתההר וקדשתו :  
ויאמר אליו יהוה לך-ירד ועלית אתה ואהרן עמך  
והכהנים והעם אליהרסו לעלת אליהוה פניפרץ-בם :  
וירד משה אל-העם ויאמר אלהם : ס וידבר אלהים את כר-  
הדברים האלה לאמר : ס אנכי יהוה אלהיך אשר  
הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים : לאייהיה לך  
אלהים אחרים ערפני : לאיתעשה לך פסל וכל-  
תמונה אשר בשמים מפעל ואשר בארץ מתחת ואשר  
במים מתחת לארץ : לאיתשתחוה להם ולא תעבדם  
כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקר עון אבות עלבנים  
ערשלישים ועררכעים לשנאי : ועשה חסד לאלפים  
לאהבי

לאהבי ולשמרי מצותי : ס לא תשא את-ידי-שם  
יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר-ישא  
את-שמו לשוא : פ

זכור את-יום השבת לקדשו : ששת ימים תעבד ועשית  
כל-מלאכתך : ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא  
תעשה כל-מלאכה אתה ובעדך ובתך עבדך ואמתך  
ובתחתך וגרך אשר בשעריך : כי ששת-ימים עשה  
יהוה את-השמים ואת-הארץ את-הים ואת-כל-אשר-  
בם וינח ביום השביעי על-כף ברכ יהוה את-יום השבת  
ויקדשהו : ס כבד את-אביך ואת-אמך למען  
יאריוכונ ימך על האדמה אשר-יהוה אלהיך נתן לך :

ס לא תרצה ס לא תנאף ס לא  
תגנב ס לא-תענה ברעה עד שקר : ס לא  
תחמד בית רעה ס לא-תחמד אשת רעה ועבדו  
ואמתו ושורו וחמרו וכל אשר לרעה : פ

וכל-העם ראים את-הקולת ואת-הלפידים ואת קול  
השפר ואת-ההר עשן וירא העם וינעו ויעמדו מרחק :  
ויאמרו אל-משה דבר-אתה עמנו וגשמעה ואלי-דבר  
עמנו אלהים פנימות : ויאמר משה אל-העם אל-  
תיראו כי לבעבור נסות אתכם בא האלהים ובעבור  
תהיה יראתו על-פניכם לבלתי-תחטאו : ויעמד העם  
מרחוק ומשה נגש אל-הערפל אשר-שם האלהים :

ס ויאמר יהוה אל-משה כה תאמר אל-בני  
ישראל אתם ראיתם כי מן-השמים דברתי עמכם :  
לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא העשו לכם :  
מזבח אדמה תעשה-לי וזבחת עליו את-עלתך ואת  
שלמך את-צאנך ואת-בקרך ככל-המקום אשר אזכיר  
את-שמי אבוא אליך וברכתך : ואם-מזבח אבנים

תעשה לי לאיתכנה אתהו גויה כי חרבך הנפת עליה ותחללה : ולא תעלה כמעלת על־מזבחי אשר לא־תגלה ערותך עליו :

ואלה המשפטים אשר תשים לפנים : כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשביעת יצא לחפשי חנם : אס־כנפו יבא כנפו יצא אס־כעל אשה הוא ויצאה אשתו עמו : \* ואר־משה אמר עלה אליהוה אתה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל והשתחויתם מרחק : ונגש משה לבדו אליהוה והם לא יגשו והעם לא יעלו עמו : ויבא משה ויספר לעם את כל־דברי יהוה ואת כל־המשפטים ויען כל־העם קול אחד ויאמרו כל־הדברים אשר־דבר יהוה נעשה : ויכתב משה את כל־דברי יהוה וישכם בכקר ויבן מזבח תחת ההר ושתיים עשרה מצבה לשנים עשר שבטי ישראל : וישלח את־נערי בני ישראל ויעלו עלת ויזבחו זבחים שלמים ליהוה פרים : ויקח משה חצי הדם וישם באגנת וחצי הדם זרק על־המזבח : ויקח ספר הברית ויקרא באזני העם ויאמרו כל אשר־דבר יהוה נעשה ונשמע : ויקח משה את־הדם ויזרק על־העם ויאמר הנה דם־הברית אשר כרת יהוה עמכם על כל־הדברים האלה : ויעל משה ואהרן נדב ואביהוא ושבעים מזקני ישראל : ויראו את אלהי ישראל ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר וכעצם השמים לטהר : ואל־אצילי בני ישראל לא שלח ידו ויחזו את־האלהים ויאכלו וישתו : ויאמר יהוה אל־משה עלה אלי ההרה והיה־שם ואתנה לך את־לחת האבן והתורה והמצוה אשר כתבתי להודתם : ויקם משה ויהושע משרתו ויעל משה אל־הר האלהים : ואר־הזקנים אמר שבו

לנו

לנו כזה עד אשר־נשוב אלכם והנה אהרן וחור עמכם מי־בעל דברים יגש אלהם : ויעל משה אל־ההר ויבס הענן את־ההר : וישכן כבוד־יהוה על־הר סיני ויכסהו הענן ששת ימים ויקרא אל־משה ביום השביעי מתוך הענן : ומראה כבוד יהוה כאש אכלת בראש ההר לעיני בני ישראל : ויבא משה בתוך הענן ויעל אל־ההר ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה :

וידבר יהוה אל־משה לאמר : דבר אל־בני ישראל ויקחודי תרומה מאת כל־איש אשר ידבנו לבו תקחו את־תרומתי : וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף ונחשת : \* כל־עמורי החצר סכיב מחשקים כסף וזיהם כסף ואדניהם נחשת : ארך החצר מאה באמה ורחב חמשים בחמשים וקמה חמש אמות שש משור ואדניהם נחשת : לכל כלי המשכן בכל עבדתו וכל־יתדתיו וכל־יתדת החצר נחשת : ואתה תצוה את־בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתיב למאור להעלת נר תמיד : באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על־הערת יערך אתו אהרן ובניו מערב עדי־בקר לפני יהוה חקת עולם לדורותם מאת בני ישראל : ואתה הקרב אליך את־אהרן אחיך ואת־בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנודי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן : \* ובהעלת אהרן את־הנרות בין הערבים יקטירנה קטרת תמיד לפני יהוה לדורתכם : לא־תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה ונסף לא תסכו עליו : וכפר אהרן על־קרנתיו אחת בשנה מדם הטאת הכפרים אחת בשנה יכפר עליו לדורתכם קדש־קדשים הוא ליהוה :

וידבר



וידבר יהוה אל־משה לאמר : כִּי־תֵשָׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי־  
 יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וּנְתַנּוּ אִישׁ כְּפֶר נַפְשׁוֹ לַיהוָה  
 בַּפֶּקֶד אַתָּם וְלֹא־יְהִיֶה בָהֶם נֶגֶף בַּפֶּקֶד אַתָּם : זֶה וַיִּתְּנוּ  
 כָּל־הָעֵבֶר עַל־הַפְּקֻדִים מַחְצִית הַשְּׁקָל בַּשְּׁקָל הַקֹּדֶשׁ  
 עֶשְׂרִים נֶרֶה הַשְּׁקָל מַחְצִית הַשְּׁקָל תְּרוּמָה לַיהוָה : \*  
 וַיְכַל מֹשֶׁה מִדְּבַר אֲתָם וַיִּתֵּן עַל־פָּנָיו מִסֹּוה : וּבִבְאֵר  
 מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לִדְבַר אֲתוֹ יִסֹּר אֶת־הַמִּסֹּוה עַד־  
 צֵאתוֹ וַיֵּצֵא וַדְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֵת אֲשֶׁר יִצְוֶה :  
 וּרְאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־פָּנָי מֹשֶׁה כִּי קָרַן עוֹר פָּנָי מֹשֶׁה  
 וַהֲשִׁיב מֹשֶׁה אֶת־הַמִּסֹּוה עַד־פָּנָיו עַד־בֹּאוֹ לִדְבַר אֲתוֹ :  
 וַיִּקְהַל מֹשֶׁה אֶת־כָּל־עֵדֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם  
 אֱלֹהֵי הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוֶּה יְהוָה לַעֲשׂוֹת אַתָּם :  
 שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יִהְיֶה לָכֶם  
 קֹדֶשׁ שַׁבַּת שַׁבְּתוֹן לַיהוָה כָּל־הָעֹשֶׂה בּוֹ מְלֹאכָה יוּמָת :  
 לֹא־תַבְעֲרוּ אֵשׁ כָּל־מִשְׁבְּתֵיכֶם בַּיּוֹם הַשַּׁבָּת : \* וּמִסַּךְ  
 שַׁעַר הַחֹצֵר מַעֲשֶׂה רֶקֶם תְּכַלֵּת וְאַרְגָּמָן וְתוֹלַעַת שָׁנִי  
 וְשֵׁשׁ מִשׁוֹר וְעֶשְׂרִים אַמָּה אַרְבָּה וְקוֹמָה כְּרֹחַב חֲמִשׁ  
 אַמּוֹת לַעֲמֹת קִרְעֵי הַחֹצֵר : וְעַמּוּדֵיהֶם אַרְבַּעַה וְאַדְנִיָּהֶם  
 אַרְבַּעַת נַחֲשֵׁת וְוִיָּהֶם כֶּסֶף וְצָפוּי רֹאשֵׁיהֶם וְהַשְּׁקִיָּהֶם  
 כֶּסֶף : וְכִלִּי־הִתְדֹת לְמִשְׁכַּן וְלַחֹצֵר סָבִיב נַחֲשֵׁת : \*  
 אֱלֹהֵי פְקוּדֵי הַמִּשְׁכָּן מִשְׁכַּן הָעֵדֻת אֲשֶׁר פִּקַּד עַל־פִּי  
 מֹשֶׁה עַבְדְּתִי הַלְוִיִּם בְּיַד אִיתָמָר בִּן־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן :  
 וּבְצִלָּל בֶּן־אֹוֹרִי בֶן־חֹוֹר לְמִטָּה יְהוּדָה עָשָׂה אֵת כָּל־  
 אֲשֶׁר־צִוֶּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : וְאֲתוֹ אֶהֱלִיאֵב בֶּן־אֲחִיסָמֵךְ  
 לְמִטָּה־דָן חֲרִשׁ וְחֹשֶׁב וְרֶקֶם כְּתֻלָּת וּבְאַרְגָּמָן וּבְתוֹלַעַת  
 הַשָּׁנִי וּבְשֵׁשׁ : \* וַיִּכֶם הָעֵנָן אֶת־אֶהֱלֵ מוֹעֵד וּכְבוֹד יְהוָה  
 מָלָא אֶת־הַמִּשְׁכָּן : וְלֹא־יָכַל מֹשֶׁה לְבוֹא אֶל־אֶהֱלֵ מוֹעֵד  
 כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן וּכְבוֹד יְהוָה מָלָא אֶת־הַמִּשְׁכָּן :  
 וּבַהֲעֹלֹת

וּבַהֲעֹלֹת הָעֵנָן מֵעַל הַמִּשְׁכָּן יִסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל־  
 כִּסְעֵיהֶם : וְאִם־לֹא יֵעֲלֶה הָעֵנָן וְלֹא יִסְעוּ עַד־יוֹם הָעֲלֹתוֹ :  
 כִּי עֵנָן (עַן) יְהוָה עַל־הַמִּשְׁכָּן יוֹמָם וְאִשׁ תְּהִיָּה לַיְלָה בּוֹ  
 לְעֵינֵי כָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּכָל־(בַּל) מִסְעֵיהֶם : חֹזֶק  
 יְכוּיִן הִי אַדִּינִי (יְכוּיִן) מַחְקִינָא תַנִּינָא דַאֲרִיךְ נוּשָׂא עֵינִי לְטִלָּא  
 רַבְדּוּלְחָא מוּחָא דְנוּקְבָא :

ספר ויקרא

**ויקרא** אֶל־מֹשֶׁה וַדְּבַר יְהוָה אֵלָיו מֵאֶהֱלֵ מוֹעֵד  
 לֵאמֹר : דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם  
 אָדָם כִּי־יִקְרִיב מִכֶּם קֶרֶבֶן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבְּקָר  
 וּמִן־הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת־קֶרְבַּנְכֶם : אִם־עֲלֶה קֶרְבְּנוֹ מִן־  
 הַבְּקָר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבֵנו אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יִקְרִיב  
 אֲתוֹ לְרִצּוֹנוֹ לִפְנֵי יְהוָה : \* אִם־מִכָּל אֲשֶׁר־שִׁבַע עֲלָיו  
 לְשֹׁקֵר וְשֹׁלֵם אֲתוֹ כְּרֹאשׁוֹ וְחֲמִשִּׁיתָיו יִסֹּף עָלָיו לֹא־יִשֹּׁר  
 הוּא לֹו יִתְּנֵנוּ בַּיּוֹם אֲשֶׁמָתוֹ : וְאֶת־אֲשֵׁמוֹ יָבִיא לַיהוָה  
 אֵיל תָּמִים מִן־הַצֹּאן בְּעֶרְכָּף לֹא־שֵׁם אֶל־הַכֹּהֵן : וּכְפָר  
 עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה וְנִסְלַח לוֹ עַל־אֲחַת מִכָּל אֲשֶׁר־  
 יַעֲשֶׂה לֹא־שֵׁמָה בָּה :

וַדְּבַר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר : צֹו אֶת־אֶהֱרֹן וְאֶת־בְּנָיו  
 לֵאמֹר זֹאת תּוֹרַת הָעֹלָה הוּא הָעֹלָה עַל־  
 מוֹקְדֶה עַל־הַמִּזְבֵּחַ כָּל־הַלֵּיָה עַד־הַבְּקָר וְאִשׁ הַמִּזְבֵּחַ  
 תּוֹקְדֶבּוֹ : וְלִבֵּשׁ הַכֹּהֵן מְדוּ בָד וּמְכַנְסֵי־בָד יִלְבַּשׁ עַד־  
 בְּשָׂרוֹ וְהָרִים אֶת־הַדִּישָׁן אֲשֶׁר תֹּאכַל הָאֵשׁ אֶת־הָעֹלָה  
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְשֵׁמוֹ אֵצֶל הַמִּזְבֵּחַ : \* כֹּאֲשֶׁר עָשָׂה הַיּוֹם  
 הַזֶּה צֹוה יְהוָה לַעֲשׂוֹת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם : וּפֶתַח אֹהֶל  
 מוֹעֵד תִּשְׁכּוּ יוֹמָם וְלַיְלָה שַׁבַּעַת יָמִים וְשִׁמְרַתֶם אֶת־  
 מִשְׁמֵרֹת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי־כֵן צִוִּיתִי : וַיַּעַשׂ אֶהֱרֹן  
 וּבְנָיו

ובניו את כל הדברים אשר צוה יהוה ביד משה :  
 ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולקני  
 ישראל : ויאמר אל-אהרן קח לך עגל בן-בקר  
 לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יהוה : ואל-  
 בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר-עזים לחטאת  
 ועגל וכבש בני-שנה תמימם לעלה : \* כיו אני יהוה  
 המעלה אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים  
 והייתם קדשים כי קדוש אני : זאת תורת הבהמה  
 והעוף וכל נפש החיה הרמשת במים ולכל-נפש  
 השרצת על-הארץ : להבדיל בין הטמא ובין הטהר  
 ובין החיה הנאכלת ובין החיה אשר לא תאכל :  
 וידבר יהוה אל-משה לאמר : דבר אל-בני ישראל  
 לאמר אשה כי תזרע וילדה זכר וטמאה  
 שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא : וכיום השמיני  
 ימול בשר ערלתו : \* ואסרתא עור בכגד ארבעת  
 או-בערב או בכלי-עור פרחת הוא באש תשרפנו  
 את אשר-בו הנגע : והכגד ארבעת או-בערב או  
 כלי-עור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית  
 וטהר : זאת תורת נגע-צרעת כגד הצמר או הפשתים  
 או השתי או הערב או כל-כלי-עור לטהרו או  
 לטמאו :

וידבר יהוה אל-משה לאמר : זאת תהיה תורת  
 המצורע ביום טהרתו והובא אליה-כהן : ויצא  
 הכהן אל-מחויץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא נגע  
 הצרעת מן הצרוע : \* והזרתם את-בני-ישראל מטמאתם  
 ולא ימתו בטמאתם בטמאם את-משכני אשר בתוכם :  
 זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת-זרע לטמאה  
 בה : והדוה בנדתה והזב ארזו-בו לזכר ולנקבה  
 וראיש

ולאיש אשר ישכב עם-טמאה :  
 וידבר יהוה אל-משה אחרי מות שני בני אהרן  
 בקרבנתם לפני-יהוה וימתו : ויאמר יהוה אל-  
 משה דבר אל-אהרן אחיך ואל-יבא בכל-עת אל-  
 הקדש מבית לפרכת אל-פני הכפרת אשר על-הארן  
 ולא ימות כי בענן אראה על-הכפרת : בזאת יבא  
 אהרן אל-הקדש בפר בן-בקר לחטאת ואיל לעלה : \*  
 ולא-תקיא הארץ אתכם בטמאכם אתה כאשר קאה  
 את-הגוי אשר לפניכם : כי כל-אשר יעשה מכל  
 התועבת האלה ונכרתו הנפשות העשות מקרב עמם :  
 ושמרתם את-משמרתם לבלתי עשות מחקות התועבת  
 אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני יהוה  
 אלהיכם :

וידבר יהוה אל-משה לאמר : דבר אל-כל-עדת בני-  
 ישראל ואמרת אלהם קדשים תהיו כי קדוש  
 אני יהוה אלהיכם : איש אמו ואביו תיראו ואת-שבתתי  
 תשמרו אני יהוה אלהיכם : \* והבדלתם בין-הבהמה  
 הטהרה לטמאה ובין-העוף הטמא לטהר ולא-תשקצו  
 את-נפשתיכם בבהמה ובעוף וככל אשר תרמש  
 האדמה אשר-הבדלתי לכם לטמא : והייתם לי קדשים  
 כי קדוש אני יהוה ואכדל אתכם מן-העמים להיות  
 לי : ואיש או אשה כי-יהיה בהם אוז או ידעני מות  
 יומתו באבן ירנמו אתם דמיהם כס :

ויאמר יהוה אל-משה אמר אליה-כהנים בני אהרן  
 ואמרת אלהם לנפש לא-יטמא בעמיו : כי אם-  
 לשארז הקרב אליו לאמו ולאביו ולבנו ולבתו ולאחיו :  
 ולאחתו הפתולה הקרובה אליו אשר לא-היתה לאיש  
 לה יטמא : \* ומכה כהמה ישלכנה ומכה אדם יומת :

משפט אחד יהיה לכם כנר באורח יהיה כי אני יהוה  
אלהיכם : וידבר משה אל בני ישראל ויצאו את  
המקלל אל מחוץ למחנה וירגמו אתו אבן ובני ישראל  
עשו כאשר צוה יהוה את משה :

וידבר יהוה אל משה בהר סיני לאמר : דבר אל  
בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אליה ארץ  
אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה : שש  
שנים תורע שדה ושש שנים תזמר כרמך ואספת את  
תבואתה : \* כי ילי בני ישראל עבדים עבדי הם אשר  
הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם : לא  
תעשו לכם אלילים ופסל ומצבה לא תקים לכם ואבן  
כישבית לא תתנו בארצכם להשתחות עליה כי אני  
יהוה אלהיכם : את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו  
אני יהוה :

אם בחקתי הלכו ואת מצותי תשמרו ועשיתם אתם :  
ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יכולה ועץ  
השדה יתן פרו : והשיג לכם דיש את בציר ובציר  
ישוג את זרוע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח  
בארצכם : \* וכל מעשר בקר וצאן כל אשר יעבר  
תחת השבט העשירי יהיה הקדש ליהוה : לא יבקר  
בין טוב לרע ולא ימירנו ואסהמר ימירנו והיה הוי  
ותמורתו יהיה הקדש לא ינאל : אלה המצות (הת)  
אשר צוה יהוה את משה אל בני ישראל בהר (בר)  
סיני : חזק

יכין ויו אנדי (יכין מתיקונא תליתאה דארדיך ועובר ער  
פשע לקדומא דאורא דנוקבא)

ספר במדבר

**וידבר** יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד  
באחד להדש השני בשנה השנית לצאתם  
מארץ מצרים לאמר : שאו את ראש כל עדת בני  
ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל  
זכר לגלגלתם : מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא  
בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן : \* וידבר  
יהוה אל משה ואל אהרן לאמר : אלהיכם את  
שבט משפחת הקהתי מתוך הלויים : וזאת עשו להם  
וחיו ולא ימתו בגשתם את הקדש הקדשים אהרן ובניו  
יבאו ושמו אותם איש איש על עבדתו ואל משה :  
ולא יבאו לראות כבלע את הקדש ומתו :

וידבר יהוה אל משה לאמר : נשא את ראש בני  
גרשון נסיהם לבית אבתם למשפחתם : מבן  
שלשים שנה ומעלה עד בן חמשים שנה תפקד אותם  
כל הבא לצבא צבא לעבד עבדה באהל מועד : \*  
כל הבקר לעלה שנים עשר פרים אילים שנים עשר  
כבשים בני שנה שנים עשר ומנחתם ושעירי עזים  
שנים עשר לחטאת : וכל בקר זבח השלמים עשרים  
וארבעה פרים אילים ששים עתדים ששים כבשים בני  
שנה ששים זאת חנפת המזבח אחרי המשח אתו :  
ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את  
הקול מדבר אליו מעל הכפרת אשר על ארן העדת  
מבין שני הכרבים וידבר אליו :

וידבר יהוה אל משה לאמר : דבר אל אהרן ואמרת  
אליו בהעלתך את הנרות אל מול פני המנורה  
יאירו שבעת הנרות : ויעש כן אהרן אל מול פני

המנורה העלה נרתיה כאשר צוה יהוה את־משה :  
וזה מעשה המנרה מקשרה זהב עדירכה עדיפרחה  
מקשה הוא כמראה אשר הראה יהוה את־משה כן  
עשה את־המנרה : \* ויאמר יהוה אל־משה ואביה  
ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת  
ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף : ותסגר מרים מחוץ  
למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עדיהאסף מרים :  
ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו במדבר פארן :

וידבר יהוה אל־משה לאמר : שלח־לך אנשים ויתרו  
את־ארץ כנען אשר־אני נתן לבני ישראל איש  
אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל נשיא בהם :  
וישלח אתם משה ממדבר פארן על־פי יהוה כלם  
אנשים ראשי בני־ישראל המה : \* ויאמר יהוה אל־  
משה לאמר : דבר אל־בני ישראל ואמרת אליהם  
ועשו להם ציצית על־כנפי כנדיהם לדרתם ונתנו על־  
ציצה הכנף פתיל תכלת : והיה לכם לציצית וראיתם  
אתו וזכרתם את־כל־מצות יהוה ועשיתם אתם ולא  
תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר־אתם זנים  
אחריהם : למען תזכרו ועשיתם את־כל־מצותי והייתם  
קדשים לאלהיכם : אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי  
אתכם מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה  
אלהיכם :

ויקח קרח בניצחור בן־קהת בן־לוי ורתן ואבירם בני  
אליאב ואון בן־פלת בני ראובן : ויקומו לפני  
משה ואנשים מבני־ישראל חמישים ומאתים נשיאי  
עדה קריאי מועד אנשי־שם : ויקהלו על־משה ועל־  
אהרן ויאמרו אלהם רב־לכם כי כל־העדה כלם  
קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על־קהל יהוה :

ואמרת

ואמרת אלהם בהרימכם את־חלבו ממנו ונחשב  
לדוים כתבואת גרן וכתבואת יקב : ואכלתם אהו  
בכל־מקום אתם וכיתכם פי־שכר הוא לכם חלף  
עבדתכם באהל מועד : ולא־תשאו עליו חטא בהרימכם  
את־חלבו ממנו ואת־קדשי בני־ישראל לא תחללו ולא  
תמותו :

וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר : זאת חקת  
התורה אשר צוה יהוה לאמר דבר אל־בני ישראל  
ויקחו אליך פרה אדמה תמימה אשר אי־בה כוֹס  
אשר לא־עלה עליה על : ונתתם אתה אר־אלעזר  
הכהן והוציא אתה אל־מחוץ למחנה ושחט אתה  
לפניו : \* ויאמר יהוה אל־משה אל־תירא אתו כי  
בידך נרתית אתו ואת־כל־עמו ואת־ארצו ועשית לו  
כאשר עשית לסחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון :  
ויכן אתו ואת־בניו ואת־כל־עמו עדי־בלתי השאיר־לו  
שריד וירשו את־ארצו : ויסעו בני ישראל ויחנו בערבות  
מואב מעבר לירדן ירחו :

וירא בלק בן־צפור את כל־אשר־עשה ישראל לאמרי :  
ויגר מואב מפני העם מאד כי רב־הוא ויקץ  
מואב מפני בני ישראל : ויאמר מואב ארזוקני מדון  
עתה ילחכו הקהל את־כל־סביבתינו כלחוף השור את  
ירק השדה ובלק בן־צפור מלך למואב בעת ההוא :  
וירא פנחס בן־אלעזר בן־אהרן הכהן ויקם מתוך  
העדה ויקח למח בידו : ויבא אחר איש־ישראל אל־  
הקבה וידקר את־שניהם את־איש ישראל ואת־האשה  
ארקבתה ותעצר המנפה מעל בני ישראל : והיו  
המתים במנפה ארבעה ועשרים אלף :

וידבר יהוה אל־משה לאמר : פנחס בן־אלעזר בן־

אהרן

אהרן הכהן השיב את־חמתי מעל בני־ישראל  
בקנאו את־קנאתי בחוכם ולא־כליתי את־בני־ישראל  
בקנאתי : לכן אמר הנני נתן לו את־זבתי שלום : \*  
וכיום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה  
בשבעה ימים מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבודה  
לא תעשו : והקרבתם עולה לריח ניחח ליהוה פרים  
בני־בקר שנים איל אחד שבעה כבשים בני שנה :  
ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרונים לפר  
האחד שני עשרונים לאיל האחד : עשרון עשרון לכבש  
האחד לשבעה הכבשים : שער עים אחד לכפר  
עליכם : מלבד עלת התמיד ומנחתו תעשו תמימים  
יהיירלכם ונסכיחם : \* ושעיר חטאת אחד מלבד עלת  
התמיד ומנחתה ונסכה : אלה תעשו ליהוה כמועדכם  
לבד מגדריכם ונדברתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם  
ולנספיכם ולשלמיכם : ויאמר משה אל־בני ישראל ככל  
אשר־צוה יהוה את־משה :

וידבר משה אל־ראשי המטות לבני ישראל לאמר  
זה הדבר אשר צוה יהוה : איש כידוד נדר  
ליהוה אזהשבע שבעה לאסר אפר על־נפשו לא יחל  
דברו ככל־היצא מפיו יעשה : ואשה כיתדר נדר  
ליהוה ואסרה אפר בבית אביה בנעריה : \* ויתן משה  
את־הגלעד למכיר בן־מנשה וישב בה : ויאיר בן־מנשה  
הלך וילכד את־חותיהם ויקרא את־הן חות יאיר :  
ונבח הלך וילכד את־קנת ואת־בנתיה ויקרא לה נבח  
בשמו :

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים  
לצבאתם ביד־משה ואהרן : ויכתב משה את־  
מוצאיהם למסעיהם על־פי יהוה ואלה מסעיהם  
למוצאיהם

למוצאיהם : ויסעו מרעמסס בחדש הראשון בחמשה  
עשר יום לחדש הראשון ממהרת הפסה יצאו בני־  
ישראל ביד רמה לעיני כל־מצרים : \* ותהיינה מחלה  
תרצה וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דריהן  
לנשים : ממשפחת בני־מנשה בן־יוסף היו לנשים ותהי  
נחלתן על־מטה משפחת אביהן : אלה המצות (הת)  
והמשפטים אשר־צוה יהוה ביד־משה אל־בני ישראל  
בערבות מואב על ירדן (ין) ירחו : חוק

יכוין הי אניד (יכוין מתקונא ד לשארית נחלתו לעמר נקי  
דנוקבא :

ספר הדברים

אלה הדברים אשר דבר משה אל־כל־ישראל בעבר  
הירדן במדבר בערבה מול סוף בין־פארן  
ובין־תפל ולבן וחצרת ודי זהב : אחד עשר יום מחרב  
דרך הר־שעיר עד קדש ברנע : ויהי בארבעים שנה  
בעשתי־עשר חדש באחד לחדש דבר משה אל־בני  
ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם : \*  
עד אשר־יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו נסי־הם  
את־הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם בעבר  
הירדן ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכם : ואת  
היושע צויתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כרי  
אשר עשה יהוה אלהיכם לשני המלכים האלה כן  
יעשה יהוה לכל־הממלכות אשר אתה עבר שמה : לא  
תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם :

ואתחנן אליהוה בעת ההוא לאמר : אדני יהוה  
אתה החלות להראות את־עבדך את  
גדלך ואת־ידיך החזקה אשר מיאל בשמים ובארץ  
אשר

אשר יעשה כמעשיך וכגבורתך : אעברה נא ואראה  
אתה הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב הזה  
והלכנון : \* ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהם  
שמע ישראל את החקים ואת המשפטים אשר אנכי  
דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם לעשתם :  
יהוה אלהינו כרת עמנו ברית בחרב : לא את אבותינו  
כרת יהוה את הברית הזאת כי אתנו אנחנו אלה פה  
היום כלנו חיים : פנים בפנים דבר יהוה עמכם בהר  
מתוך האש : אנכי עמד ביד יהוה וביניכם בעת ההוא  
להגיד לכם את דבר יהוה כי יראתם מפני האש ולא  
עליתם בהר לאמר : ס אנכי יהוה אלהיך אשר  
הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים : לא יהיה לך  
אלהים אחרים על פני : לא תעשה לך פסל כר  
תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר  
במים מתחת לארץ : לא תשתחוה להם ולא תעבדם  
כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים  
ועל שלשים ועל רבעים לשנאי : ועשה הסד לאלפים  
לאהבי ולשמרי מצותי : ס לא תשא את שם  
יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא  
את שמו לשוא : ס שמור את יום השבת לקדשו  
כאשר צוה יהוה אלהיך : ששת ימים תעבד ועשית  
כל מלאכתך : ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא  
תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך  
ושורך וחמורך וכל בהמתך וגר אשר בשעריך למען  
ינוח עבדך ואמתך כמוך : וזכרת כי עבד היית בארץ  
מצרים ויצאך יהוה אלהיך משם ביד חזקה ובזרע  
נטייה עליך צוה יהוה אלהיך לעשות את יום השבת :  
ס כבוד את אביך ואת אמך כאשר צוה יהוה

אלהיך למען ו יארכיכ ו ימיה ולמען ייטב לך על האדמה  
אשר יהוה אלהיך נתן לך : ס לא תרצח ס  
ולא תנאף ס ולא תגנב ס ולא  
תענה ברעה עד שוא : ס ולא תחמד אשת  
רעה ס ולא תתאוה בית רעה שדהו ועבדו  
ואמתו שורו וחמרו וכל אשר לרעה : \* ס את  
הדברים האלה דבר יהוה אל כל קהלכם בהר מתוך  
האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם על  
שני לוחות אבנים ויתנם אלי : ויהי כשמעכם את הקול  
מתוך החשך וההר בער באש ותקרבון אלי בלראשי  
שבטיכם וקניכם : ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו  
את כבודו ואת גדלו ואת קולו שמענו מתוך האש היום  
הזה ראינו כי ידבר אלהים את האדם וחי : ועתה  
למה נמות כיתאכלנו האש הגדלה הזאת אס יספים  
אנחנו לשמוע את קול יהוה אלהינו עוד ומתנו : כי  
מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים מדבר מתוך  
האש כמנו וחי : קרב אתה ושמע את בל אשר  
יאמר יהוה אלהינו ואת הדבר אלינו את כל אשר  
ידבר יהוה אלהינו אליך ושמענו ועשינו : וישמע יהוה  
את קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר יהוה אלי שמעתי  
את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך הטיבו  
כל אשר דברו : מי יתן והיה לבכם זה להם ליראה  
אתי ולשמר את כל מצותי כל הימים למען ייטב להם  
ולבניהם לעלם : לך אמר להם שובו לכם לאהליכם :  
ואתה פה עמד עמדי ואדברה אליך את כל המצוה  
והחקים והמשפטים אשר תלמדם ועשו בארץ אשר  
אנכי נתן להם לרשתה : ושמרתם לעשות כאשר צוה  
יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל : בכל

הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם תלכו למען תחיון  
וטוב לכם והארכתם ימים בארץ אשר תירשון :  
וזאת המצוה החקים והמשפטים אשר צוה יהוה  
אלהיכם ללמד אתכם לעשות בארץ אשר  
אתם עברים שמה לרשתה : למען תירא אתיהוה  
אלהיך לשמר את כל חקתיו ומצותיו אשר אנכי מצוה  
אתה ובנך ובבן בנך כל ימי חיך ולמען יאריכך ימיך :  
ושמעת ישראל ושמרת לעשות אשר יטב לך ואשר  
תרבון מאד כאשר דבר יהוה אלהי אבותיך לך ארץ  
זבת חלב ודבש :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד : ואהבת את  
יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך :  
והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך :  
ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך ובלכתך  
בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ירך  
והיו לטטפת בין עיניך : וכתבתם על מזוזות ביתך  
ובשעריך : \* וידעת כי יהוה אלהיך הוא האלהים  
האל הנאמן שמר הבית והחסד לאהביו ולשמרי  
מצותיו לא לק דור : ומשלם לשנאיו אל פניו להאבדו  
לא יאחר לשנאו אל פניו ושלם לו : ושמרת את  
המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוה  
היום לעשותם :

והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם  
ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את  
הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך : ואהבך  
וברכך והרבך וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך  
ותירשך ויצהרך שגור אלפיך ועשתורת צאנך על  
הארמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך ברוך תהיה

מכל

מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה וכבהמתך : \*  
כי אם ישמר תשמרון את כל המצוה הזאת אשר  
אנכי מצוה אתכם לעשותה לאהבה אתיהוה  
אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו : והיו יוש  
יהוה את כל הגוים האלה מלפניכם וירשתם גוים גדלים  
ועצמים מכם : כל המקום אשר תדרך כפדגלכם בו  
לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנהר נהר פרת ועד  
הים האחרון יהיה נבלכם : לא יתיצב איש בפניכם  
פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על פני כל הארץ  
אשר תדרכו כה כאשר דבר לכם :

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה : את  
הברכה אשר תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם  
אשר אנכי מצוה אתכם היום : והקללה אם לא תשמעו  
אל מצוה יהוה אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי  
מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא  
ידעתם : \* שבעה שבעת תספור לך מההל חרמיש בקמה  
תחל לספר שבעה שבעת : ועשית חג שבעות ליהוה  
אלהיך מסת נדבת ידך אשר נתן כאשר יברכה יהוה  
אלהיך : ושמת לפני יהוה אלהיך אתה ובנך ובתך  
ועבדך ואמרת והלוי אשר בשעריך והגר והיתום  
והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך  
לשכן שמו שם : וזכרת כי עבד היית במצרים ושמת  
ועשית את החקים האלה :

חג הספירת תעשה לך שבעת ימים באספה מוגנה  
ומיקבך : ושמת בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך  
ואמרת והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך :  
שבעת ימים תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר  
יהוה כי יברכה יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה

ידך

ידיך והיית אך שמח : שלש פעמים | בשנה יראה כל-  
זכורך אתפני | יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחד  
המצות ובחד השבועות ובחד הספור ולא יראה את-  
פני יהוה ריקם : איש כמתנת ידו ככרפת יהוה אלהיך  
אשר נחלך :

שפטם ושטרים תתן להם בכלי שערך אשר יהוה  
אלהיך נתן להם לשכטיה ושפטו את-  
העם משפט צדק : לא תטה משפט לא תפיר פנים  
ולא תקח שחד כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי  
צדיקים : צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את-  
הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך : וענו ואמרו  
ידינו לא שפכו את הדם הזה ועינינו לא ראו : כפר  
לעמך ישראל אשר פדית יהוה ואליתתן דם נקי בקרב  
עמך ישראל ונכפר להם הדם : ואתה תבער הדם  
הנקי מקרבך כיתעשה הישר בעיני יהוה :

כיתחצא למלחמה עלי איביך ונתנו יהוה אלהיך  
בידך ושבית שבו : וראית בשביה אשת  
יפת תאר וחשקת בה ולקחת לה לאשה : והבאתה  
אתוך ביתך ונלחה את ראשה ועשתה את צפרניה : \*  
זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים :  
אשר קרך בדרך ויונב בך כלה נחשלים אחריך ואתה  
עף ויגע ולא ירא אלהים : והיה כהניח יהוה אלהיך ו  
לה מכל איביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נתן  
לה נחלה לרשתה תמחה את זכור עמלק מתחת השמים  
לא תשכח :

והיה כיתבוא אלי הארץ אשר יהוה אלהיך נתן  
לה נחלה וירשתה וישבת בה : ולקחת  
מראשית | כל פרי האדמה אשר תביא מארצה אשר  
יהוה

יהוה אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אליה במקום  
אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם : ובאת אל-  
הכהן אשר יהיה כימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום  
ליהוה אלהיך כי יבאתי אליה ארץ אשר נשבע יהוה  
לאבותינו לתת לנו : ותבאו אליה במקום הזה  
ויצא סיון מלך השבון ועוג מלך הכושן לקראתנו  
למלחמה ונכסם : ונקח את הארצם ונתנה לנחלה לראובני  
ולנדי ולחצי שבט המנשי : וישמרתם את דברי  
הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכירו את כל-  
אשר תעשו :

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם  
שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל : טפכם  
נשיכם ונרדף אשר בקרב מחנה מחטב עציק עד שאב  
מימך : לעברך כברית יהוה אלהיך ובאלהו אשר  
יהוה אלהיך כרת עמך היום : הגדתי לכם היום כי אבד  
תאבדון לא תאריכו ימים עלי האדמה אשר אתה עבר  
אתה ירדן לבוא שמה לרשתה : העדתי ככם היום את-  
השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך הברכה  
והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך :  
לאהבה את יהוה אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי  
הוא חיך וארך ימך לשבת עלי האדמה אשר נשבע  
יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם :  
וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל-  
ישראל : ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה  
אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי  
לא תעבר את הירדן הזה : יהוה אלהיך  
הוא | עבר לפניך הוא ישימך את הנחלים  
האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר לפניך



כאשר דבר יהוה : \* הקהילו אלי את כל זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה באזניהם את הדברים האלה ואעידה כם את השמים ואת הארץ : כי ידעתי אחרי מותי כי השחת תשחיתון וסרתם מן הדרך אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה באחרית הימים כיתעשו את הרע בעיני יהוה להכעיסו כמעשה ידיכם : וידבר משה באזני כל קהל ישראל את דברי השירה הזאת עד תמם :

האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמריפי : יערף כמטר לקחי תול בטל אמרתי כשעירים עלי דשא וכרכיבים עלי עשב : כי שם יהוה אקרא הבן גדל לאלהינו : \* וידבר יהוה אל משה בעצם היום הזה לאמר : עלה אליהר העברים הזה הרנבו אשר בארץ מואב אשר ערפני ירחו וראה את הארץ כנען אשר אני נתן לבני ישראל לאהזה : ומת בהר אשר אתה עלה שמה והאסף אל עמך כאשר מת אהרן אחיק בהר ההר ויאסף אל עמיו : על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל כמי מריבת קדש מדבר צן על אשר לא יקדשתם אותי בתוך בני ישראל : כי מנגד תראה את הארץ ושמה לא תבוא אליה ארץ אשר אני נתן לבני ישראל : וזאת הברכה אשר ברח משה איש האלהים את בני ישראל לפני מותו : ויאמר יהוה מסני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרכבת קדש מימינו אש דת למו : אף חנכ עמים כל יקדשו בידך והם תבו לרגלך ישא מדברתיך : \* ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יהוה פנים אל פנים : לכל הארות והמפתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה ולכל

ולכל עבדיו ולכל ארצו : ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כרי ישראל :

חזק

יכין יוד אידנ (יכין מתקונא ה' דא"א לא החזיק לעד אפו לאורנא ימינא דנוקבא :

קודם הנביאים אומרים

ורברתי על הנביאים ואנכי חזן הרבתי וכיד הנביאים אדמה : כי לא יעשה אדני יהוה דבר כי אם גלה סודו אל עבדיו הנביאים : אריה שאג מי לא ירא אדני יהוה דבר מי לא ינבא : ואשים דברי בפיך ובצל ידי כסיתך לנטוע שמים וליסוד ארץ ולאמר לציון עמי אתה :

נביאים

יהושע ויהי אחרי מות משה עבד יהוה ויאמר יהוה אלי יהושע בן נון משרת משה לאמר : משה עבדי מת ועתה קום עבר את הירדן הזה אתה וכל העם הזה אליה ארץ אשר אנכי נתן להם לבני ישראל : כל מקום אשר תדרך כפרגליכם בו לכם נתתיו כאשר דברתי אלי משה : \* ויעבד ישראל את יהוה כל ימי יהושע וכל ימי הזקנים אשר האריכו ימים אחרי יהושע ואשר ידעו את כל מעשה יהוה אשר עשה לישראל : ואת עצמות יוסף אשר העלו בני ישראל ומצרים קברו כשכם בחלקת השדה אשר קנה יעקב מאת בני המר אבי שכם במאה קשיטה ויהיו לבני יוסף לנחלה : ואלעזר בן (בן) אהרן מת יא 11 קריאי סיער ויקברו

ויקברו אתו בגבעת פינחס בנו אשר נתן לו בחר (בר) אפרים :

יכוין הי אינר (יכוין מתקונא שתיאה דא"א כי הפץ חסר הוא לאורנא שמאלא דנוקבא )

שופטים ויהי אחרי מות יהושע וישאלו בני ישראל ביהודה לאמר מי יעלה לנו אל הכנעני בתחילה להלחם בו : ויאמר יהודה יהודה יעלה הנה נתתי את הארץ בידו : ויאמר יהודה לשמעון אחיו עלה אתי בגרלי ונלחמה בכנעני והלכתי גם אני אתך בגרלך ויך אתו שמעון \* ויעשו כן בני בנימן וישאו נשים למספרם מן המחללות אשר גזלו וילכו וישבו אל ינחלתם ויבנו את הערים וישבו בהם : ויתהלכו משם בני ישראל בעת ההיא איש לשבטו ולמשפחתו ויצאו משם איש לנחלתו : בימים ההם (הם) אין מלך בישראל איש הישר בעיניו (בו) יעשה :

יכוין ויו דנאי (יכוין מתקונא ד' דא"א ישיב ירחטנו למצחא דנוקבא) :

שמואל א ויהי איש אחד מן הרמתיים צופים מהר אפרים ושמו אלקנה בדירחס בן אליהו בן תחו בן צוף אפרתי : ולו שתי נשים שם אחת הגרה ושם השנית פננה והיא לפננה ילדים ולחנה אין ילדים : ועלה האיש ההוא מעירו מימים ימימה להשתחות ולזבח ליהוה צבאור בשלה ושם שני בני עלי חפני ופנחס כהנים ליהוה : \* הכל נתן ארונה המלך למלך ויאמר ארונה אל המלך יהוה אלוהי רצף : ויאמר המלך ארונה לא כי יקנו אקנה מאוהך במחיר ולא אעלה ליהוה אלהי עולות חנם ויקן דוד את הגרון ואת הכקר בכסף שקלים חמשים

חמשים : ויכן שם (שם) דוד מזבח ליהוה ויעל עלת ושלמים ויעתר יהוה לארץ ותעצר המנפה מעל (מל) ישראל :

יכוין הי דאינ (יכוין מתקונא ה' דא"א יכבוש עונותינו לעינא ימינא דנוקבא )

מלכים א והמלך דוד זקן בא בימים ויכסהו בכנדים ולא יחס לו : ויאמרו לו עבדיו יבקשו לאדני המלך נערה בתולה ועמדה לפני המלך ותהי לו סכנת ושכבה בחיקך וחס לאדני המלך : ויבקשו נערה יפה בכל נכול ישראל וימצאו את אבישג השונמית ויבאו אתה למלך : \* וירבר אתו טבת ויתן את כסאו מעל כסא המלכים אשר אתו בכבל : ושנא את בגדי כלאו ואכל לחם תמיד לפניו כל ימי חייו : וארחתו ארחת (את) תמיד נתנה דלו מארת המלך דבריוס ביומו כל ימי (וי) חייו :

יכוין יוד דנאי (יכוין מתקונא ט' דא"א ותשליך במצולות ים כל הטאתם לעינא שמאלא דנוקבא )

ישעיה חזון ישעיהו בן אמוץ אשר חזה עליהודרה וירושלם בימי עזיהו יותם אחו יחזקיהו מלכי יהודה : שמעו שמים והאזינו ארץ כי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי : ידע שור קנהו וחמור אכוס בעליו ישראל לא ידע עמי לא התבונן : \* כי כאשר השמים החדשים והארץ החדשה אשר אני עשה עמדים לפני נאסיהוה כן יעמד זרעכם ושמכם : והיה מדויחדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה : ויצאו וראו (ו) בפגרי האנשים הפושעים כי כי תולעתם לא תמות ואשם לא תכבה והיו דראון לכל (לל) בשר : והיה

והיה מדי הדיש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחות לפני אמר יהוה :

יכין חי דניא יכין מתקונא יו"ד דא"א תתן אמת לנוקבא ימינא דחוטמא דנוקבא :

ירמיה דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימן : אשר היה דבר יהוה אליו בימי יאשיהו בן אמון מלך יהודה בשלש עשרה שנה למלכו : ויהי בימי יהויקים בן יאשיהו מלך יהודה עשרת עשרה שנה לצדקיהו בן יאשיהו מלך יהודה ערנלות ירושלם בחדש החמישי : \* וידבר אתו טובות ויתן את כסאו מפעל לכסא המלכים אשר אתו בכבל : ושנה את בנדי כלאו ואכל לחם לפני תמיד כל ימי חייו : וארחתו ארחת (את) תמיד נתנהלו מאת מלך בבל דבריום ביומו עריום מותו כל ימי (י) חייו :

יכין ויו דיאנ יכין מתקונא חר סר דא"א חסד לאברהם לנוקבא שמאלא דחוטמא דנוקבא :

יחזקאל ויהי בשלשים שנה ברביעי בחמשה לחדש ואני בתוך הגולה על נהר כבר נפתחו השמים ואראה מראות אלהים : בחמשה לחדש היא השנה החמישית לגלות המלך יוכין : היה היה דבר יהוה אלי יחזקאל בן בוזי הכהן בארץ כשדים על נהר כבר ותהי עליו שם יד יהוה : וארא והנה רוח סערה באה מן הצפון ענן גדול ואש מתלקחת ונגה לו סביב ומתוכה כעין החשמל מתוך האש : ומתוכה דמות ארבע חיות וזה מראיהן דמות אדם להנה : וארבעה פנים לאחת וארבע כנפים לאחת להם : ורגליהם רגל ישרה וכף רגליהם ככף רגל עגל ונצצים כעין נחשת

קלל

קלל : וידי אדם מתחת כנפיהם על ארבעת רבעיהם וכנפיהם לארבעתם : חברת אשה אלאחותיה כנפיהם לא יסבו בלכתן איש אל עבר פניו ילכו : ודמות פניהם פני אדם ופני אריה אליהימין לארבעתם ופני שור מהשמאל לארבעתן ופני נשר לארבעתן : ופניהם וכנפיהם פרדות מלמעלה לאיש שתיים חברות איש ושתיים מכסות את גויתיהנה : ואיש אל עבר פניו ילכו אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו לא יסבו בלכתן : ודמות החיות מראיהם כנחל יאש בערור כמראה הלפידים היא מתהלכת בין החיות ונגה לאש ומן האש יוצא ברק : והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק : וארא החיות והנה אופן אחד בארץ אצל החיות לארבעת פניו : מראה האופנים ומעשיהם כעין תרשיש ודמות אחד לארבעתן ומראיהם ומעשיהם כאשר יהיה האופן בתוך האופן : על ארבעת רבעיהן בלכתם ילכו לא יסבו בלכתן : ונביהן ונבה להם ויראה להם ונבתם מלאת עינים סביב לארבעתן : ובלכת החיות ילכו האופנים אצלם ובהנשא החיות מעל הארץ ינשאו האופנים : על אשר יהיה שם הרוח ללכת ילכו שמה הרוח ללכת והאופנים ינשאו לעמתם כי רוח החיה באופנים : בלכתם ילכו ובעמדם יעמדו ובהנשאים מעל הארץ ינשאו האופנים לעמתם כי רוח החיה באופנים : ודכות על ראשי החיה רקיע כעין הקרח הנורא נטוי על ראשיהם מלמעלה : ותחת הרקיע כנפיהם ישרות אשה אלאחותיה לאיש שתיים מכסות להנה ולאיש שתיים מכסות להנה את גויתיהם : ואשמע את קול כנפיהם כקול מים רבים כקול שדי בלכתם קול המדה כקול מחנה בעמדם תרפניה כנפיהן :

(יא)

ויהי

ויהי קול מעל לרקיע אשר על ראשם בעמדם תרפנה  
כנפיהן : ומפעל לרקיע אשר על ראשם כמראה אבן  
ספיר דמות כסא ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם  
עליו מלמעלה : וארא ו בעין השכל כמראה אש בית  
לה סביב כמראה מתניו ולמעלה וממראה מתניו  
ולמטה ראיתי כמראה אש ונגה לו סביב : כמראה  
הקשת אשר יהיה בענן ביום הגשם כן מראה הנגה  
סביב הוא מראה דמות כבוד יהוה ואראה ואפל על  
פני ואשמע קול מדבר : ותשאני רוח ואשמע אחרי  
קול רעש גדול ברוך כבוד יהוה ממקומו : \* ופאת  
נגבה חמש מאות וארבעת אלפים מדה ושערים שלשה  
שער שמעון אחד שער יששכר אחד שער זבולן אחד :  
פאת יממה חמש מאות וארבעת אלפים שעריהם שלשה  
שער גד אחד שער אשר אחד שער נפתלי אחד :  
סביב שמנה (שה) עשר ארץ ושם העיר מיזם יהוה  
(יה) שמה :

יכוין הי דינא יכוין מהקונא תריסר אשר נשבעת לפומא  
דנוקבא :

הושע דבר יהוה אשר היה אל הושע בן בארי בימי  
עזיה יותם אחו יחזקיה מלכי יהודה ובימי  
ירבעם בן יואש מלך ישראל : תחלת דבר יהוה בהושע  
ויאמר יהוה אל הושע לך קח לך אשת זנונים וילדי  
זנונים כי זנה תזנה הארץ מאחרי יהוה : וילך ויקח  
את זמרה בת דבליים ותהר ותלד לו בן :

הכקוק ב ויהוה בחיכל קדשו הם מפניו פרי הארץ :  
תפלה לחבקוק הנביא על שגיונות :  
יהוה שמעתי שמעתי יראתי יהוה פעלך בקרב שנים  
חיהו בקרב שנים תודיע בגזו רחם תזכור : אלוה

מתמן יבוא וקדוש מהרפארן סלה כסה שמים הודו  
ותהלתו מלאה הארץ : ונגה כאור תהיה קרנים מידו  
לו ושם חביון עזו : לפניו ילך דבר ויצא רשף לרגליו :  
עמד ויכדר ארץ ראה ויתר גוים ויתפוצצו הררי עד  
שהו נבעות עולם הליכות עולם לו : תחת און ראיתי  
אהלי כושן ירגזון ריעות ארץ מדין : הבנהרים חרה  
יהוה אם כנהרים אפיק אסיבים עברתה כי תרכב על  
סוסך מרכבתך ישועה : עריה תעור קשתך שבעות  
כפות אמר סלה נהרות תבקע ארץ : ראוק יחילו הרים  
זרם מים עבר נתן תהום קולו רום ידיו נשא : שמש  
ירח עמד זבלה לאור חציה יהלכו לנגה ברוך חניתך :  
בזעם תצעד ארץ כאף תרוש גוים : יצאת לי ששע עמך  
לישע אתי משיחך מחצת ראש מבית רשע ערות יסוד  
עד צואר סלה : נקבת כמטיו ראש פרוזו יסערו להפיצני  
עליצתם כמולאכל עני במסתר : דרכת בים סוסך  
חמר מים רבים : שמעתי ותרננו בטני לקול צללו שפתי  
יבא רקב בעצמי ותחתי ארנז אשר אנוח ליום צרה  
לעלות לעם יגורנו : פיתאנה לאתפרח ואין יבול  
בנפנים כחש מעשה זית ושרמות לא עשה אכל גזר  
טמבלה צאן ואין בקר ברפתים : ואני ביהוה אעלוזה  
אגילה באלהי ישעי : יהוה אדני חילי וישם רגלי  
כאילות ועל כמותי ידרכני למנצח בנגינותי :

מלאכי זכרו תורת משה עבדי אשר צויתי אתו כחרב  
על כר ישראל חקים ומשפטים : הנרה  
אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה  
הגדול והנורא : והשיב לכזרב אבות על בנים ולב  
בנים על אבותם פדאבוא והפיתי אתי הארץ (הק)

הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום  
יהוה הגדול והנורא :

יכוין א נאדרי יכוין מתקונא קדמאה דו"א אל לפרקא קדמאה  
דררועא דנוקבא :

## כתובים

רוח א ויהי בימי שפט השפטים ויהי רעב בארץ וילך  
איש מבית לחם יהודה לגור בשדרי  
מואב הוא ואשתו ושני בניו : ושם האיש אלימלך ושם  
אשתו נעמי ושם שני בניו מחלון וכליון אפרתים  
מבית לחם יהודה ויבאו שדרי מואב ויהירשם : וימת  
אלימלך איש נעמי ותשאר היא ושני בניה : וישאו  
להם נשים מאביות שם האחת ערפה ושם השנית רות  
וישבו שם כעשר שנים : וימתו גם שניהם מחלון וכליון  
ותשאר האישה משני ילדיה ומאישה : ותקם היא  
וכלתיה ותשב משדרי מואב כי שמעה בשרה מואב  
כיפקר יהוה את עמו לתת להם לחם : ותצא מן  
המקום אשר היתה שמה ושתי כלתיה עמה ותלכנה  
בדרך לשוב אל ארץ יהודה : ותאמר נעמי לשתי  
כלתיה לכנה שבנה אשה לבית אמה יעש יהוה עמכם  
חסר כאשר עשיתם עסיהמתים ועמדי : יתן יהוה לכם  
ומצאן מנוחה אשה בית אישה ותשק להן ותשאנה  
קולן ותכנינה : ותאמרנה לה כייאתך נשוב לעמך :  
ותאמר נעמי שבנה בנתי למה תלכנה עמי העורלי  
בנים במעי והיו לכם לאנשים : שבנה בנתי לכן כי  
זקנתי מהיות לאיש כי אמרתי יש לי תקוה גם הייתי  
הלילה לאיש וגם ילדתי בנים : הלהן תישברנה עד  
אשר יגדלו הלהן תענגנה לבלתי היות לאיש אל בנתי

כיימרלי כאר מכם כייצאה כי יד יהוה : ותשנה  
קולן ותכנינה עוד ותשק ערפה לחמותה ורות דבקה  
בה : ותאמר הנה שבה יבמתך אל עמה ואל אלהיה  
שוכי אחרי יבמתך : ותאמר רות אל תפגעייכי לעזבך  
לשוב מאחריך כי אל אשר תלכי אלך ובאשר תליני  
אלין עמך עמי ואלהיך אלהי : באשר תמותי אמות  
ושם אקבר כה יעשה יהוה לי וכה יסף כי המות  
יפריד ביני ובינך : ותרא כימתאמצת היא ללכת אתה  
ותחדל לדבר אליה : ותלכנה שתיים ערבואנה בית  
לחם ויהי ככאנה בית לחם ותהם פלה עיר עליהן  
ותאמרנה הזאת נעמי : ותאמר אליהן אלתקראנה לי  
נעמי קראן לי מרא כיהמר שדי לי מאד : אני מלאה  
הלכתי וריקס השיבני יהוה למה תקראנה לי נעמי  
ויהוה ענדה בי ושדי הרעילי : ותשב נעמי ורות  
המואביות כלתה עמה השבה משדרי מואב והמה באו  
בית לחם בתחלת קציר שערים : ולנעמי מודע לאישה  
איש גבור חיל ממשפחת אלימלך ושמו בעז : ותאמר  
רות המואבית אל נעמי אלכהנא השרה ואלקטה  
בשבלים אחר אשר אמצא חן בעיניו ותאמר להלכי בתי  
ותלך ותבוא ותלקט בשרה אחרי הקצרים ויקר מקרה  
חלקת השרה לבעז אשר ממשפחת אלימלך : והנה  
בעז בא מבית לחם ויאמר לקצרים יהוה עמכם ויאמרו  
לו יברכה יהוה : ויאמר בעז לנערו הנצב על הקצרים  
למי הנערה הזאת : ויען הנער הנצב על הקצרים  
ויאמר נערה מואבית היא השבה עס נעמי משדרי מואב :  
ותאמר אלקטהנא ואספתי בעמרים אחרי הקצרים  
ותבוא ותעמוד מאז הבקר ועד עתה זה שבתה הבית  
מעט : ויאמר בעז אל רות הלא שמעת בתי אל תלכי

ללקט בשרה אחר וגם לאתעבורי מזה וכה הדבקין  
 עסנערתי : ענין בשרה אשר יקצרון והלכת אחריו  
 הלא צויתי אתהנערים לבלתי נגעך וצמת והלכת  
 אליהכלים ושתיית מאשר ישאבון הנערים : ותפל על  
 פניה ותשתחו ארצה ותאמר אליו מדוע מצאתי חן  
 בעיניך להכירני ואנכי נכריה : ויען בעז ויאמר לה  
 הגד הגד לי כל אשר עשית אתהחמותך אחרי מות  
 אישך ותעזבי אביך ואמך וארץ מולדתך ותלכי אל  
 עם אשר לא ידעת תמול שרשם : ישלם יהוה פעלך  
 ותהי משכרתך שלמה מעם יהוה אלהי ישראל אשר  
 באת לחסות תחתכנפיו : ותאמר אמצאחן בעיניך  
 אדני כי נחמתני וכי דברת עלי לב שפחתך ואנכי לא  
 אהיה כאחת שפחתך : ויאמר לה בעז לעת האכל  
 גשי הלם ואכלת מןהלחם וטבלת פתך בחמץ ותישב  
 מצד הקצרים ויצטלה קלי ותאכל ותשבע ותהר :  
 ותקם ללקט ויצו בעז אתנעריו לאמר גם בין העמרים  
 תלקט ולא הכלימוה : וגם שלתישלו לה מןהצבתים  
 ועזבתם וקטטה ולא תגעורכה : ותלקט בשרה עד  
 הערב ותחבט את אשר לקטטה ויהי כאיפה שערים :  
 ותשא ותבוא העיר ותרא חמותה את אשר לקטטה  
 ותוצא ותתן לה את אשר הותרה משבעה : ותאמר  
 לה חמותה איפה לקטת היום ואנה עשית יהי מכירך  
 ברוך ותגד לחמותה את אשר עשתה עמו ותאמר  
 ישם האיש אשר עשיתי עמו היום בעז : ותאמר נעמי  
 לבלתי ברוך הוא ליהוה אשר לא יעזב חסדו את  
 החיים ואתהמתים ותאמר לה נעמי קרוב לנו האיש  
 כנאלנו הוא : ותאמר רות המואביה גם כי אמר אלי  
 עסנהערים אשר לי תדבקין עד אסיכלו את כל  
 הקציר

הקציר אשר לי : ותאמר נעמי אלרות כלתה טוב  
 בתי כי תצאי עסנערותיו ולא יפגערכך בשרה אחר :  
 ותדבק בנערות בעז ללקט עד כלות קציר השערים  
 וקציר החטים ותשב אתהחמותה : ותאמר לה נעמי  
 חמותה בתי הלא אבקש לך מנוח אשר יטב לך :  
 ועתה הלא בעז מדעתנו אשר היית אתנערותיו הנדה  
 הוא זרה אתגן השערים הלילה : ורחצת ווסכת וישמת  
 שמלתך עליך וירדת הגן אל תודעי לאיש עד כלותו  
 לאכל ולשתות : ויהי בשכבו וידעת אתהמקום אשר  
 ישכב שם וכאת וגלית מרגלתיו ושכבת והוא יגיד  
 לך את אשר תעשין : ותאמר אליה כל אשר תאמרי  
 אלי אעשה : ותרד הגן ותעש ככל אשר צויתה  
 חמותה : ויאכל בעז וישת וישב לבו ויבא לשכב  
 בקצה הערמה ותבא כלט ותגל מרגלתיו ותישכב :  
 ויהי בחצי הלילה ויחרר האיש וילפת והנה אשר  
 שכבת מרגלתיו : ויאמר מי את ותאמר אנכי רות  
 אמרתך ופרשת כנפיך עלי אמתך כי גאל אתה : ויאמר  
 ברוכה את ליהוה בתי היטבת חסדך האחרון מן  
 הראשון לבלתי לכת אחרי הנחורים אסדל ואסי  
 עשיר : ועתה בתי אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה  
 לך כייודע כל ישער עמי כי אשת חיל את : ועתה  
 כי אמנם כי גאל אנכי וגם יש גואל קרוב ממני :  
 ליני הלילה והירי כפקר אסיגאלך טוב וגאל ואסי  
 לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי היייהוה שכבי עד  
 הפקר : ותשכב מרגלתיו עד הפקר ותקם בטרם יפיר  
 איש את רעהו ויאמר אל יודע כי באה האשה הגן :  
 ויאמר הכי המטפחת אשר עליך ואחזיבה ותאחזי בה  
 וימרשש שערים וישת עליה ויבא העיר : ותבוא אל  
 חמותה

חמותה ותאמר מי זאת בתי ותגדלה את כל אשר עשה לך האיש : ותאמר שש השערים האלה נתן לי כי אמר אלי אלתבואי ריקם אל חמותך : ותאמר שבי בתי עד אשר הדעין איה פל דבר כי לא ישקט האיש כייאם כלה הדבר היום : ובעו עלה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעו ויאמר סורה שבה פה לפני אלמני ויסר וישב : ויקח עשרה אנשים מוקני העיר ויאמר שבו פה וישבו : ויאמר לגאל חלקת השרה אשר לאחינו לאלימלך מכרה נעמי השבה משרה מואב : ואני אמרתי אגדה אונה לאמר קנה נגר הישבים ונגד וקני עמי אסיתגאל גאל ואסילא וגאל הגידה לי ואדעה כי אין זולתך לגאול ואנכי אחרך ויאמר אנכי אגאל : ויאמר בעו ביום קנותך השרה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת חמת קנית להקים שם חמת על נחלתו : ויאמר הגאל לא אוכל לגאולך פן אשחית את נחלתך גאל לך אתה אתגאלתי כי לא אוכל לגאול : וזאת לפנים בישראל על הגאלה ועל התמורה לקים כל דבר שקף איש געלו ונתן ררעהו וזאת התעודה בישראל : ויאמר הגאל רבעו קנה לך וישלף געלו : ויאמר בעו לזקנים וכל העם עדים אתם היום כי קנית את כל אשר לאלימלך ואת כל אשר לכליון ומחלון מיד נעמי : וגם את רות המואביה אשת מחלון קנית לי לאשה להקים שם חמת על נחלתו ולא יכרת שם חמת מעם אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום : ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן יהוה אתה אשה הבאה אל לביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם : ויהי

ויהי ביתך בבית פרץ אשר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן יהוה לך מן הנערה הזאת : ויקח בעו את רות ותהיו לו לאשה ויבא אליה ויתן יהוה לה הריון ותלד בן : ותאמרנה הנשים אל נעמי ברוך יהוה אשר לא השבית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל : והיה לך למשיב נפש ולכלכל את שכתך כי כלתך אשר אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים : ותקח נעמי את הילד ותשתחו בחיקה ותהיי לו לאמנת : ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן נעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד : ואלה תולדות פרץ פרץ הוליד את חצרון : וחצרון הוליד את דם ודם הוליד את עמינדב : ועמינדב הוליד את נחשון ונחשון הוליד את שלמה : ושלמון הוליד את בעו ובעו הוליד את עובד : ועובד הוליד (הד) את ישי וישי הוליד את (את) דוד :

כיון ה נאיר (וכיון מתקונא תנינא דו"א רהום לפרקא קרמא דררועא שמאלא דנוקבא)

חללים אשרי האיש אשר לא הקך בעצת רשעים וכדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב : כי אם בתורת יהוה חפצו ובתורת יהוה סוד לכר וב' דגש יומם ולילה : והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרו ו יתן בעתו ועלהו לא יבול וכל אשר יעשה יצליח : לא יכן הרשעים כי אסכמץ אשר תדפנו רוח : על כן לא יקמו רשעים במשפט וחטאים בעדת צדיקים : פי ירע יהוה דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד :

הללויה ו הללויה ב קדשו הללויה ב רקיע עזו : הללויה ב גבורתו הללויה ב רכב גדלו : הללויה ב חקע שופר הללויה ב נבל וכנור :

הללוהו בתוף ומחול הללוהו במנים וענב : הללוהו בצלצלי שמע הללוהו בצלצלי הרועה : כל הנשמרה תהלל יה הללויה :

יכין י נדאי (יכין מתקונא תליתאה דו"א וחנין לפרקא תנינא דררועה ימינא דנוקבא) :

איוב איש היה בארץ ערץ איוב שמו והיה האיש ההוא תם וישר וירא אלהים וסר מרע : ויולדלו שבעה בנים ושלוש בנות : ויהי מקנהו שבעת אלפי צאן ושלושת אלפי גמלים וחמש מאות צמד בקר וחמש מאות אתונות ועבדה רבה מאד ויהי האיש ההוא גדול מכל בני קדם : \* ולא נמצא נשים יפות כבנות איוב בכל הארץ ויתן להם אביהם נחלה בתוף אחיהם : ויחי איוב אחרי יאמא וארבעים שנה וראה את בניו ואת בני בניו ארבעה דורות : וימת איוב (אב) זקן ושבע (וע) ימים :

יכין ה נדיא (יכין מתקונא רביעאה דו"א ארך לפרקא תנינא דררועא שמאלא דנוקבא) :

משלי משלי שלמה בן דוד מלך ישראל : לדעת חכמה ומוסר להבין אמרי בינה : לקחת כוסר השכל צדק ומשפט ומשרים : \* אשת חיל מי ימצא ורחוק מפנינים מכרה : בטח בה לב בעלה ושלל לא יחסר : נמלתהו טוב ולא רע כל ימי חייה : דרשה צמר ופשתים ותעש בחפץ כפיה : היתה כאנונית סוחר ממרחק תביא לחמה : ותקם בעור לילה ותמתך טרף לבירתה והק לנערתי : זממה שרה ותקחרו מפרי כפיה נטעה כרם : חגרה בעוז מתניה ותאמץ זרועתי : טעמה כייטוב סחרה לא יכבה כלילה נרה : יריה שלחה כבישור וכפיה תמכו פלך : כפה פרשה

רעני

לעני ויריה שלחה לאביון : לא תירא לביתה משלג כי כל ביתה לבש שנים : מרכדים עשתה לה שש וארנמן לבושה : נודע בשערים בעלה בשבתו עסי זקני ארץ : סדין עשתה ותמכר וחגור נתנה לכנעני : עזויהדר לבושה ותשחק ליום אחרון : פיה פתחה כחכמה ותורת חסד על לשונה : צופיה הליכות ביתה ולחם עצלות לא תאכל : קמו בניה ויאשרוה בעלה ויהללה : רבות בנות עשו חיל ואת עליית על כלנה : שקר החן והכל היפי אשה יראתיהוה היא תתהלל : תגדלה (לה) מפרי ידיה ויהללוהו בשערים (בם) מעשיה :

יכין א נידא (יכין מתקונא חמישאה דו"א אפיס לנוקבא תליתאה דררועה דימינא דנוקבא)

קהלת דברי קהלת בן דוד מלך בירושלם : הכל הכלים אמר קהלת הכל הכלים הכל : מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תהיה השמש : \* ויתר מהמה בני הזהר עשות ספרים הרבה אין קץ ולהג הרבה יגיעת בשר : סוף דבר הכל נשמע אתה אלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם : כי אתה (את) כל מעשה האלהים יכא במשפט על כל נעלם אס טוב ואס רע :

סוף דבר הכל נשמע את האלהים ירא ואת מצותיו שמור כי זה כל האדם :

יכין הי נידא (יכין מתקונא שתיתאה דו"א ורב חסד לפרקא תליתאה דררועא שמאלא דנוקבא)

שיר השירים שיר השירים אשר לשלמה : ישקני מנשיקות פיהו כי טובים דודך מין : לרית

ישמניך טובים שמן תורק שמך על כן עלמות אהבתי : \* כרמי



כרמי שלי לפני האלף לה שלמה ומאתים לנטרים  
אתפריו: היושבת בנגים חברים מקשיבים לקורך  
השמיעני: ברה ודודי (די) ודמהלה לצבי או לעפר  
האילים על הרי (הי) בשמים:

יכוין י יארנ (יכוין מהקונא שביעאה ד"א ואמרה לפרקא  
קדמאה דירכא ימינא דנוקבא) ויקראו כלתא

איכה איכה ו ישבה כדד העיר רבתי עם היתה כאלמנה  
רבתי בננים שרתי במדינות היתה למס:

בכו תכנה כלילה ורמעתה על לחיה אין לה מנחם  
מכלי אהביה כלרעה בגרו בה היו לה לאיבים: נלתה  
יהודה מעני ומרכ עבדה היא ישבה בננים לא מצאה  
מנוח כלרודפיה השיגוה בין המצרים: \* למה לנצח  
תשכחנו תעזבנו לארך ימים: השיבנו יהוה ו אליך  
ונשובה חדש ימינו כקדם: כי אסזאם מאם מאסתנו  
קצפת עלינו ער(ער) מאד:

השיבנו יהוה אליך ונשובה חדש ימינו כקדם:

יכוין ה יארנ מהיקונא תמינאה ד"א נוצר חסד לפרקא  
קדמאה דירכא שמאלא דנוקבא

הניאל בשנת שלש למלכות יהויקים מלך יהודה בא  
נבוכדנאצר מלך בבל ירושלם ויצר עליה:  
ויתן אדני בידו את יהויקים מלך יהודה ומקצת כלי  
בית האלהים וביאם ארץ שנער בית אלהיו ואת  
הכלים הביא בית אוצר אלהיו: ויאמר המלך לאשפנו  
רב סרסיו להביא מבני ישראל ומזרע המלוכה ומן  
הפרתמים: ומעת הוסר התמיד ולהת שקוץ  
שמש ימים אלף מאתים ותשעים: אשרי המחכה  
ויגיע לימים אלף שלש מאות שלשים וחמשה:  
ואתה לה (לה) לקץ ותנוח והעמד לגרדך לקץ (לץ)

הימין

הימין:

יכוין א יארנ (יכוין מתיקונא תשיעאה ד"א לאלפים לפרקא  
תניינא דירכא דימינא דנוקבא)

אסתר ויהי בימי אחשורוש הוא אחשורוש המלך מהרו  
וערכווש שבע ועשרים ומאה מדינה:

בימים ההם כשבת המלך אחשורוש על כסא מלכותו  
אשר בשושן הבירה: בשנת שלש למלו עשה משתה  
לכל שריו ועבדיו חיל ו פרס ומדי הפרתמים ושרי  
המדינות לפניו: \* וישם המלך אחשורוש ו מס על  
הארץ ואי הים: וכלי מעשה תקפו וגבורתו ופרשת  
גדלת מרדכי אשר גדלו המלך הלואי הם כהובים  
על ספר דברי הימים למלכי מדי ופרס: פי ו מרדכי  
(מי) היהודי משנה למלך אחשורוש וגדול היהודים  
ורצוי לרכ אחיו דרש טוב לעמו ודבר שלום לכל  
(לל) זרעו:

יכוין ה ירנא (יכוין מתיקונא עשיראה ד"א נושא עין לפרקא  
תניינא דירכא שמאלא דנוקבא)

עורא ובשנת אחת לכרש מלך פרס לכלות דברי יהוה  
מפי ירמיה העיר יהוה את דות כרש

מלך פרס ויעבריקול בכלי מכותו וגם כמכתב לאמר:  
כה אמר ברש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי  
יהוה אלהי השמים והוא יפקד עלי לבנות דלו בית  
בירושלם אשר ביהודה: מיבכם מכל עמו יהי אלהיו  
עמו ויעל לירושלם אשר ביהודה ויבן את בית יהוה  
אלהי ישראל הוא האלהים אשר בירושלם: \* זכרה  
להם אלהי עלנאלי הכהנה וברית הכהנה והלויים:  
וטהרתים מכלי נכר ואעמירה משמרות לפהנים וללויים  
איש במלאכתו: ולקרבן העצים (הם) בעתים מזמנות  
ולבכורים (יב)

ולבכורים זכרה לי אלהי (אי) לטובה :

יכוין י נאד (יכוין מתקונת חר סר דו"א ופשע לפרקא תליתאה דירכא ימינא דנוקבא)

דכרי הויטס אדם שת אנוש : קינן מהללאל ירד : חנוך מתושלח למך : למלאת דבריהוה

בפי ירמיהו עדרצתה הארץ את שבתותיה כל ימי השמה שבתה למלאת שבעים שנה : ובשנת אחת לכורש מלך פרס לכלות דבריהוה בפי ירמיהו העיר יהוה אתרוח כורש מלך פרס ויעברקול בכל מלכותו וגם במכתב לאמר : כה אמר (אר) כורש מלך פרס כל ממלכות הארץ נתן לי יהוה אלהי השמים והואפקד עלי לבנות ללו בית בירושלם אשר ביהודה מי בכס מכל עמו יהוה אלהיו עמו (עו) ויעל :

יכוין ה ינרא (יכוין מתקונת תריסר דו"א וחטאה לפרקא תליתאה דירכא דשמאלא דנוקבא)

ואומר קריש

דח"כ יזמרו אור הגנוז שהו"א מיוסד על שמות מכוונים ככל עשר ספירות כפי הקבלה ויסדו המקובל האלהי הרב הגדול ה"ה כמוהר"ר משה זכות זל"ה ושמנו חתום בראשי הנתים אני משה זכות יצ"ו וישוררו שורה חדשה בשפה ברורה וכענינה קדושה :

לחן אל מסתתר או אם אפס רובע הקן אור הגנוז בלובן המחשוף \* אצילי קדשו לו רוחם יכסוף \* איש על דגלו שפעו יאסוף \* בתקות חוט זהר אין סוף : נטע שעשועים שם אצלו המון \* שובע צחצחות גנוזי המטמן \* נוצר עולמים וכל ההמון \* לכל שכל ולכל אדם קדמון : יצק אדנים שם במרומים \* ראשי עמודים שבעה קיימים \* בס נכון בסא מלכות עולמים \* אוה למושב לו עתיק ימים : מכתר בכתר לא

לא נודע איה \* נוצר חסד קונה הכל ומחיה \* ארץ אפים אל רחום היה \* כה האמר לבני ישראל אהיה : שכל טוב חונן לנפש חיה \* אתה אבינו רב העלילה \* האר נתיבות חכמה ותושיה \* אבא כס אודה יה : הצור השולט על כל הפרואים \* מבין פתאים משכיל נביאים \* פתח שערי בינה הנפלאים \* אבא בגבורות אדני יהוה : זכור חסדך לישראל \* לתת גדלה לרל שואל \* מגן אברהם שלח נא גואל \* וקראת שמו עמנו אל : כפיר חזק עדתך תהים \* מעוז גבורתך רעיוניה רוהים \* פחד יצחק הצל הגוהים \* יודע פי אתה אלהים : ותיק זכור מעמד הר סיני \* בהגלות תפארתך אל אמוני \* אביר יעקב שמע קול תחנוני \* ואני תפלתי לה יהוה : תמוך רגלך על כס הפלאות \* בנצח הודך ענני נוראות \* כימי משה ואהרן עשה לטובה אות \* אתה יהוה אלהים צבאות : יקר אמור לצרותי די \* נהג כצאן יוסף הוסף מחמדי \* יסר בציון אל חי יקרת יסודי \* ונחלת עריצים משדי : צמח במלכות יראו עיני \* עמו אליהו קנאי בן קנאי \* מגן דוד הקשב שיר רנני \* למען שמך אדני : וזיו שפעך לשרפים תביא \* על חיות ואופנים בדגלך תצביא \* שבע שמחות לארץ הצבי \* יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי :

אמר הלעיר חיד"א ס"ט הגדתי היום אשר בעה"ק ירושלם תוב"כ ועה"ק חכרון טוב"כ השירידים אשר ה' קורא לחן קורין כלילם הזה סדר משניות הגדפס על פי מ"ש הרב עיר וקרוש מהר"ם סהכ"ן ז"ל בספרו היקר טור ברכת וכ"כ בסמו מהר"ם גריליא ז"ל כפי' הילקוט ביוזקאל סי' כ' מי שרצה ללמוד

מכאן תהים \* תהמה מלשון חרוד בשומו ואהימה : רוחים \* יראים מלשון אל תפחדו ואל תרהו : הגוהים \* יעקוס מלשון נסה על המון מזרים :

מכאן שאין לקרות משניות בשבת וכתוב בספר . ואין דמיונו עולה  
יפה ותסגנו לוי קר סהדותא מרכינו מהרח ז"ל שרבי האר"י ז"ל  
היה קורא על השלחן בשבת כמה פקחים . ואין להאריך .

כל ישראל יש להם חלק לעולם הבא שנאמר ועמך  
כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטע מעשה  
ירי להתפאר :

סדר זרעים

מסכת ברכות מאימתי קורין את שמע בערבית משעה  
שהכהנים נכנסים לאכול

בתרומתן עד סוף האשמורת הראשונה . דברי רבי  
אליעזר וחכמים אומרים עד הצות . רבן גמליאל אומר  
עד שיעלה עמוד השחר . מעשה שבאו בניו מבית  
המשתה אמרו לו לא קרינו את שמע אמר להם אם  
לא עלה עמוד השחר חייבים אתם לקרות . ולא זו  
בלבד אלא כל מה שאמרו חכמים עד הצות מצותן  
עד שיעלה עמוד השחר . הקטר חלבים ואיברים  
מצותן עד שיעלה עמוד השחר וכל הנאכלין ליום  
אחד מצותן עד שיעלה עמוד השחר אם כן למה אמרו  
חכמים עד הצות כדי להרחיק את האדם מן העבירה .  
חייב אדם לברך על הרעה כשם שהוא מברך על  
הטובה שנאמר ואהבת אתי אלהיך בכל  
לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך בכל לבבך בשני  
יצריך ביצר טוב וביצר רע ובכל נפשך אפילו הוא  
נוטל את נפשך ובכל מאדך בכל ממונה דבר אחר  
בכל מאדך בכל מדה ומדה שהוא מודד לך הוי  
מודה לו במאד מאד : לא יקל אדם את ראשו כנגד  
שער המזרח שהוא מכוון כנגד בית קדש הקדשים  
לא יכנס להר הבית לא במקלו ולא במנעלו ולא

בפונדתו

בפונדתו ולא באבק שעל רגליו ולא יעשנו קפנדריא  
ורקיקה מקל וחומר . כל חוהמי ברכות שהיו במקדש  
היו אומרים מן העורים . משקלקלו האפיקורוסים ואמרו  
אין עולם אלא אחד התקינו שיהיו אומרים מן העולם  
ועד העולם והתקינו שיהא אדם שואל את שלום  
חבירו בשם שנאמר והנה בעו בא מבית לחם ויאמר  
לקוצרים יי עמכם ויאמרו לו יברכה יי . ויאמר יי  
עמך נבור החיל ואומר אל תכוז כי זקנה אפך ואומר  
עת לעשות ליי הפרו תורתך . רבי נתן אומר הפרו  
תורתך משום עת לעשות ליי :

מסכת פאה אלו דברים שאין להם שיעור הפאה והכבורים  
והראיון וגמילות חסדים ותלמוד תורה .

אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה והקרן  
קיימת לו לעולם הבא ואלו הן כבוד אב ואם וגמילות  
חסדים והכאת שלום בין אדם לחבירו ותלמוד תורה  
כנגד כלם :

מי שיש לו חמשים זוז והוא נושא ונותן בהם הרי זה  
לא ישול וכל מי שאינו צריך לשול ונוטל אינו  
מת מן הזקנה עד שיצטרך לבריות . וכל מי שצריך  
לישול ואינו נוטל אינו מת מן הזקנה עד שיפרנס  
אחרים משלו ועליו הכתוב אומר ברוך הגבר אשר  
יבטח ביי והיה יי מבטחו וכן דין שדן דין אמת לאמתו  
וכל מי שאינו לא חגר ולא סומא ולא פסח ועושה  
עצמו כאחד מהם אינו מת מן הזקנה עד שיהיה כאחד  
מהם שנאמר ודורש רעה תבואנו ונאמר צדק צדק  
תרדף . וכל דין שלוקח שוחד ומטה את הדין אינו  
מת מן הזקנה עד שעניו פהות . שנאמר ושוחד לא  
תקח כי השוחד יעור פקחים :

מסכת

מסכת דמאי הקלים שבדמאי השיתין והרימין והעוזרין  
ובנות שוח ובנות שקמה ונובלות  
התמרה והגופנין והנצפרה וביהודה האוג והחומין  
והכסבר רבי יהודה אומר כל השיתין פטורין חוץ  
משל דופרה כל הרימין פטורין חוץ מרימי שקמונה  
כל בנות שקמה פטורות חוץ מן המוסטפות \*

מי שהיו לו עשר שורות של עשר עשר כדי יין ואמר  
שורה החיצונה אחת מעשר ואין ידוע איזו היא  
נוטל שתי חביות לוכסן חצי שורה החיצונה אחת  
מעשר ואין ידוע איזו היא נוטל ארבע חביות מארבע  
זויות שורה אחת מעשר ואין ידוע איזו היא נוטל  
שורה אחת לוכסן \* חצי שורה אחת מעשר ואין ידוע  
איזו היא נוטל שתי שורות לוכסן \* חבית אחת מעשר  
ואין ידוע איזו היא נוטל מכל חבית וחבית :

מסכת כלאים ההטים והזוגין אינן פלאים זה בזה  
השעורים ושבלת שועל הפוסמים  
והשיפון הפול והספיר הפורקדן והטופח ופול הלבן  
והשעועית אינן פלאים זה בזה :

אותות הנרדן ואותות הכובסין אסורות משום פלאים  
התוכף תכיפה אחת אינה חבור ואין בה משום  
פלאים והשומטה בשבת פטור עשה שני ראשיה לצד  
אחד חבור ויש בה משום פלאים והשומטה בשבת  
חייב רבי יהודה אומר עד שישלש השק והקופה  
מצטרפין לכלאים :

מסכת שביעית עד אימתי חורשין בשדה האילן ערב  
שביעית \* בית שמאי אומרים כל  
זמן שהוא יפה לפני ובהיא עד העצרת וקרובין דברי  
אלו להיות כדברי אלו :

המחזיר חוב בשביעית רוח חכמים נוחה הימנו  
הלוה מן הגר שנתגירו בניו עמו לא יחזיר  
לכניו ואם החזיר רוח חכמים נוחה הימנו \* כל  
המטלטלים נקנין במשיכה וכל המקיים את דברו  
רוח חכמים נוחה הימנו :

מסכת תרומות חמשה לא יתרומו ואם תרמו אין  
תרומתן תרומה \* החרש והשוטה  
והקטן והתורם את שאינו שלו \* נכרי שתרום את של  
ישראל אפילו ברשות אין תרומתו תרומה :

מדליקין שמן שרפה בבתי כנסיות ובבתי מדרשות  
ובמבואות האפלים ועל גבי החולים ברשות  
כהן \* בת ישראל שנשאת לכהן והיא למודה לבא אצל  
אביה אביה מדליק ברשותה \* מדליקין בבית המשתה  
אבל לא בבית האבל דברי רבי יהודה ורבי יוסי אומר  
בבית האבל אבל לא בבית המשתה \* רבי מאיר אוסר  
כאן וכאן \* רבי שמעון מתיר כאן וכאן :

מסכת טעשרות כלל אמרו במעשרות כל שהוא אוכל  
ונשטר וגדוליו מן הארץ חייב  
במעשרות \* ועוד כלל אחר אמרו כל שתחלתו אוכל  
וסיפו אוכל אף על פי שהוא שומרו להוסיף אוכל  
חייב קטן וגדול \* וכל שאין תחלתו אוכל אבל סופו  
אוכל אינו חייב עד שיעשה אוכל \*

שום בעל בכי ובצל של רכפא וגריסין הקילקין  
והעדשים המצריות רבי מאיר אומר אף הקרקס  
רבי יוסי אומר אף הקטנים פטורים מן המעשרות  
ונלקחין מכל אדם בשביעית \* זרע לוף העליון זרע  
כרישים זרע בצלים זרע לפת וצנונות ושאר זרעוני  
גנה שאינן נאכלים פטורים מן המעשרות ונלקחין

מכל אדם בשביעית שאף על פי שאביהן תרומה הרי אלו יאכלו :

מסכת מעשר שני מעשר שני אין מוכרין אורתו ואין מטשכנין אותו ואין מחליפין אותו ולא שוקלין כנגדו ולא יאמר אדם לחבירו בירו שלם הילך יין ותן לי שמן וכן שאר כל הפירות אבל נותנין זה לזה מתנת חנם :

יוחנן כהן גדול העביר הודית המעשר אף הוא בטל את המעוררים ואת הנוקפים ועד ימיו היה פטיש מכה בירושלם ובימיו אין אדם צריך לשאול על הדמאי :

מסכת חלה חמשה דברים חייבין בחלה החטים והשעורים והפוסמים ושבולת שועל והשיפון הרי אלו חייבין בחלה ומצטרפין זה עם זה ואסורים בחדש לפני הפסח ומלקצור מלפני העומר ואם השרישו קודם לעומר העומר מתירן ואם לאו אסורין עד שיבא העומר הבא :

בן אנטינוס העלה בכורות מבבל ורא קבלו ממנו יוסף הכהן הביא בכורי יין ושמן ולא קבלו ממנו אף הוא העלה את בניו ובני ביתו לעשות פסח קטן בירושלם והחזירוהו שלא יקבע הדבר חובה אריסטון הביא בכוריו מאפמיה וקבלו ממנו מפני שאמרו חקינה בסוריה פקונה בפרור שבירושלם :

מסכת ערלה הנוטע לסיג ולקירות פטור מן הערלה רבי יוסי אומר אפילו אמר הפנימי

למאכל והחיצון לסיג הפנימי חייב והחיצון פטור : ספק ערלה בארץ ישראל אסור ובסוריה מותר ובחוצה לארץ יורד ולוקח ובלבד שלא יראנו לוקט

דוקט כרם נטוע ירק וירק נמכר חוצה לו בארץ ישראל אסור ובסוריה מותר ובחוצה לארץ יורד ולוקט ובלבד שלא ילקוט ביד החרש אסור מן התורה בכל מקום והערלה הלכה והכלאים מדברי סופרים :

מסכת בכורים יש מביאין בכורים וקורין מביאין ולא קורין ויש שאינן מביאין אלו שאינן

מביאין הנוטע לתוך שלו והכריך לתוך של יחיד או לתוך של רבים וכן המכריך מתוך של יחיד או מתוך של רבים לתוך שלו הנוטע לתוך שלו והכריך לתוך שלו ודרך היחיד ודרך הרבים באמצע הרי זה אינו מביא רבי יהודה אומר כזה מביא :

למה אמרו הבכורים כנכסי כהן שהוא קונה מהם עבדים וקרקעות ובהמה טמאה ובעל חוב נוטלן בחובו ואשה בכתובתה כספר תורה ורבי יהודה אומר אין נותנין אותם אלא לחבר בטובה וחכמים אומרים נותנין אותם לאנשי משמר והם מחלקין ביניהם בקדשי המקדש :

סדר מועד

מסכת שבת יציאות השבת שתיים שהן ארבע בפנים ושתיים שהן ארבע בחוץ כיצד

העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים פשט העני את ידו לפניו ונתן לתוך ידו של בעל הבית או שנטל מתוכה והוציא העני חייב ובעל הבית פטור פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני או שנטל מתוכה והכניס בעל הבית חייב והעני פטור פשט העני את ידו לפניו ונטל בעל הבית מתוכה או שנתן לתוכה והוציא שניהם פטורים פשט בעל הבית את

ידו לחוץ ונטל העני מתוכה או שנתן לתוכה והכניס  
שניהם פטורים :

מפירין נדרים בשבת ונשאלין לנדרים שהן לצורך  
השבת פוקקין את המאור ומודדין את המטלית

ואת המקוה ומעשה בימי אביו של רבי צדוק וכימי  
אבא שאול בן בטנית שפקקו את המאור בטפיה וקשרו  
את המקידה בגמי לידע אם יש בגינית פותח טפח אם  
לאו ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקושרין בשבת:  
מסכת עירובין מבוי שהוא גבוה למעלה מעשרים אמה  
ימעט רבי יהודה אומר אינו צריך

והרחב מעשר אמות ימעט ואם יש לו צורת פתח אף  
על פי שהוא רחב מעשר אמות אין צריך למעט :

שרץ שנמצא במקדש כהן מוציאו בהמינו שלא  
לשהות את הטומאה דברי רבי יוחנן בן ברוקא

רבי יהודה אומר בצבת של עץ שלא רבפות את  
הטומאה \* מהיכן מוציאין אותו מן ההיכל ומן האולם

ומבין האולם ולמזבח דברי רבי שמעון בן ננס \* רבי  
עקיבא אומר מקום שהייבין על זדונו כרת ועל שגנתו

הטאת משם מוציאין אותו ושאר כל המקומות כופין  
עליו פסכתו רבי שמעון אומר מקום שהתירו לה חכמים

משלף נתנו לה שלא התירו לה אלא משום שכות :  
מסכת פסחים אור לארבעה עשר בודקין את החמץ

לאור הנר כל מקום שאין מכניסין  
בו חמץ אין צריך בדיקה ולמה אמרו שתי שורות

במרתף מקום שמכניסין בו חמץ בית שמאי אומרים  
שתי שורות על פני כל המרתף ובית הלל אומרים

שתי שורות החיצונות שהן העליונות :  
הפסח אחר חצות מטמא את הידים הפגול והנותר

מטמאין

מטמאין את הידים \* בירך ברכת הפסח פטר את של  
זבח בירך את של זבח לא פטר את של פסח דברי

רבי ישמעאל \* רבי עקיבא אומר לא זו פוטרת זו ולא  
זו פוטרת זו :

מסכת הניגה הכל הייבין בראיה חוץ מחרש שוטה  
וקטן וטומטום ואנדרוגינוס ונשים

ועבדים שאינם משוחררים החגר והסומא והחולרה  
והזקן ומי שאינו יכול לעלות בגליו איזהו קטן כל

שאינו יכול לרפוב על כתפיו של אביו ולעלות  
מירושלם להר הבית דברי בית שמאי \* ובית הלל

אומרים כל שאינו יכול לאחוז בידו של אביו ולעלות  
מירושלם להר הבית שנאמר שלש רגלים :

ביצד מעבירין על טהרת העזרה מטבילין את הכלים  
שהיו במקדש ואומרים להם הזהרו שלא תגעו

בשלחן (ובמנורה) ותטמאוהו \* כל הפלים שהיו במקדש  
יש להם שניים ושלישים שאם נטמאו הראשונים

יביאו שניים תחתיהן \* כל הפלים שהיו במקדש  
טעונין טבילה חוץ ממזבח הזהב ומזבח הנחשת מפני

שהן בקרקע דברי רבי אליעזר וחכמים אומרים מפני  
שהן מצפין :

מסכת יום טוב ביצרה שנולדה ביום טוב בית שמאי  
אומרים תאכל ובית הלל אומרים

לא תאכל \* בית שמאי אומרים שאור בכזית וחמץ  
בככותבת ובית הלל אומרים זה זזה בכזית :

מי שזמן אצלו אורחים \* לא יוליכו בידם מנות \* אלא  
אם בן זכה להם מנותיהם מערב יום טוב \* אין

משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין  
את הביתיות \* אלו הן ביתיות הלנות בעיר \* מדבריות

הלנות

מסכת מועד קטן משקין בית השלחין במועד וכשביעה  
 בין ממעין שיצא בתחלה בין  
 ממעין שלא יצא בתחלה אבל אין משקין לא ממי  
 הגשמים ולא ממי הקידון ואין עושין עונות לגפנים :  
 בראשי חדשים בחנכה ובפורים מענות ומטפחות בזה  
 ובזה אבל לא מקינות \* נקבר המת לא  
 מענות ולא מטפחות \* איזהו ענוי שכל עונות כאחת  
 קינה שאחת מדברת וכלן עונות אחריה שנאמר  
 ומדנה בנותיכם נהי ואשה רעותה קינה אבל לעתיד  
 לבא הוא אומר בלע המות לנצח ומחה \* אלהים  
 דמעה מעל כל פנים וגומר :

מסכת ראש השנה ארבעה ראשי שנים הם באחד בניסן  
 ראש השנה למלכים ולרגלים  
 באחד באלול ראש השנה למעשר בהמה \* רבי אליעזר  
 ורבי שמעון אומרים באחד בתשרי \* באחד בתשרי ראש  
 השנה לשנים ולשמטין ולזבלות לנטיעה ולירקות  
 באחד בשבט ראש השנה לאילן כדברי בית שמאי  
 בית הלל אומרים בחמשה עשר בו :

סדר תקיעות שלש של שרש שלש שיעור תקיעה  
 בשלש תרועות שיעור תרועה בשלש יבבות תקע  
 בראשונה ומישך בשניה כשתים אין בירו אלא אחת \*  
 מי שבירך ואחר כך נתמנה לו שופר תוקע ומריע ותוקע  
 שלש פעמים \* כשם ששליח צבור חייב כך כל יחיד  
 ויחיד חייב \* רבן גמליאל אומר שליח צבור מוציא את  
 הרבים ידי חובתן :

מסכת יומא שבעת ימים קודם יום הכפורים מפרישין  
 כהן גדול מביתו לרישפת פלהדרין  
 ומתקנין

ומתקנין לו כהן אחר תחתיו שמא יארע בו פסול רבי  
 יהודה אומר אף אשה אחרת מתקנין לו שמא תמות  
 אשתו שנאמר וכפר בעדו וכעד ביתו ביתו זו אשתו  
 אמרו לו אם כן אין לדבר סוף :

האומר אחטא ואשוב אחטא ואשוב אין מספיקין בידו  
 לעשות תשובה אחטא ויום הכפורים מכפר אין  
 יום הכפורים מכפר \* עבירות שבין אדם למקום יום  
 הכפורים מכפר \* עבירות שבין אדם לחבירו אין יום  
 הכפורים מכפר עד שירצה את חבירו \* את זו דרש רבי  
 אלעזר בן עזריה מכל חטאתיכם לפני \* תטרהו \*  
 עבירות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר עבירות  
 שבין אדם לחבירו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה  
 את חבירו \* אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי  
 אתם מטהרין מי מטהר אתכם אביכם שבשמים שנאמר  
 וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם ואומר מקוה  
 ישראל \* מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקדוש  
 ברוך הוא מטהר את ישראל :

מסכת סוכה סכה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה  
 פסולה רבי יהודה מכשיר \* ושאינה  
 גבוהה עשרה טפחים ושאינה לה שלש דפנות ושחמתה  
 מרבה מצלתה פסולה \* סכה ישנה בית שמאי פוסלין  
 ובית הלל מכשירין ואיזו היא סכה ישנה כל שעשאה  
 קודם לחג שלשים יום אבל אם עשאה לשם חג אפילו  
 מתחלת השנה כשרה :

חל להיות יום אחר להפסיק בנתיים משמר שזמנו  
 קבוע היה נוטל עשר חלות והמתעכב נוטל שתים  
 ובשאר ימות השנה הנכנס נוטל שש והיוצא נוטל שש  
 רבי יהודה אומר הנכנס נוטל שבע והיוצא נוטל חמש  
 הנכנסין (יג)

הנכנסין חולקין בצפון והיוצאין בדרום • בלגה לעולם  
חולקת בדרום ושבועה קבועה וחלונה סתומה :

מסכת תענית מאמתי מזכירין גבורות נשמים רבי  
אליעזר אומר מיום טוב הראשון

של חג • רבי יהושע אומר מיום טוב האחרון של חג אמר  
לו רבי יהושע הואיל ואין הנשמים סימן ברכה בחג למה  
הוא מזכיר אמר לו רבי אליעזר אף אני לא אמרתי  
לשאול אלא להזכיר משיב הרוח ומוריד הגשם בעונתו  
אמר לו אם כן לעולם יהא מזכיר :

אמר רבן שמעון בן גמליאל לא היו ימים טובים  
לישראל בחמישה עשר באב וכיום הפפורים

שבהם בנות ירושלים יוצאות בכלי לכן שאוהים שלא  
לביש את מי שאין לו • כל הכלים טעונין טבילה ובנות  
ירושלים יוצאות וחולות בכרמים ומה היו אומרות בחור  
שא נא עיניך וראה מה אתה בורר לה אל תתן עיניך  
בנוי תן עיניך במשפחה שקר החן והכל היפי אישה  
יראת יי היא תתהלל • ואומר תנו לה מפרי ידיה  
ויהללה בשערים מעשיה וכן הוא אומר צאינה וראינה  
בנות ציון כמלך שלמה בעטרה שעטרה לו אמו ביום  
התנתו וכיום שמחת לבו ביום התנתו זה מתן תורה  
וביום שמחת לבו זה בנין בית המקדש שיבנה במהרה  
בימינו אמן :

מסכת שקלים באחד באדר משמיעין על השקלים על  
הכלאים • בחמישה עשר בו קורין

את המגילה בכרכים ומתקנין את הדרכים ואת הרחובות  
ואת מקוואות המים ועושין כל צרכי הרבים ומצינין את  
הקברות ויוצאין אף על הכלאים :

איברי התמיד נתנין מחצי כבש ולמטה במערב ושל  
מוספין

מוספין נתנין מחצי כבש ולמטה במזרח ושל ראשי  
חדשים נתנין על פרסוב המזבח ולמעלה • השקלים  
והכפורים אין נוהגין אלא בפני הבית אבל מעשר דגן  
ומעשר בהמה והכפורות נוהגין בין בפני הבית בין שלא  
בפני הבית המקדיש שקלים וכפורים הרי זה קדש רבי  
שמעון אומר האומר בכורים קדש אינן קדש :

מסכת מגילה מגלה נקראת באחד עשר בשנים עשר  
בשלשה עשר בארבעה עשר

בחמישה עשר לא פחות ולא יותר • פרכין המוקפין  
חומה מימות יהושע בן נון קורין בחמישה עשר כפרים  
ועיירות גדלות קורין בארבעה עשר אלא שהכפרים  
מקדימין ליום הכניסה :

מעשה ראובן נקרא ולא מתרגם • מעשה תמר נקרא  
ומתרגם • מעשה עגל הראשון נקרא ומתרגם  
וחשני נקרא ולא מתרגם • ברבת כהנים מעשה דוד  
ואמנון לא נקראין ולא מתרגמין אין מפטירין במרכבה  
ורבי יהודה מתיר • רבי אליעזר אומר אין מפטירין  
בהודע את ירושלים :

סדר נשים

מסכת יבמות חמש עשרה נשים פוטרות צרותיהן  
וצרות צרותיהן מן החליצה ומן

היבום עד סוף העולם • ואלו הן • בתו ובת בתו  
ובת בנו • בת אשתו ובת בנה ובת בתה • חמותו  
ואם חמותו ואם חמיו • אחותו מאמו ואחות אמו  
ואחות אשתו ואשת אחיו מאמו ואשת אחיו שלא  
היה בעולמו וכלתו • הרי אלו פוטרות צרותיהן  
וצרות צרותיהן מן החליצה ומן היבום עד סוף  
העולם



העולם • וכלן אם מרתו או מיאנו או נתגרשו או  
שנמצאו אילוניות צרותיהן מותרות • ואי אתה יכול  
לומר בחמותו (ובאם חמותו) ובאם חמיו • שנמצאו  
אילוניות או שמיאנו :

אמר רבי עקיבא כשיררתי לנהרדעא לעבר השנה  
מצאני נחמיה איש בית דלי ואמר לי שמעתי  
שאין משיאין את האשה על פי עד אחד אלא רבי יהודה  
בן בבא • ונמתתי לו פן הדברים אמר לי אמור להם משמי  
אתם יודעים שהמדינה חזאת משוכשת בניסות •  
מקבלני מרבן נמליאל הזקן שמישיאין את האשה על  
פי עד אחד • וכשבאתי והרציתי הדברים לפני רבן  
נמליאל שמח לדברי ואמר מצאנו חבר לרבי יהודה  
בן בבא • מתוך הדברים נזכר רבן נמליאל שנהרנו הרוגים  
בתל ארזא והשיא רבן נמליאל הזקן נשותיהם על פי  
עד אחד • (והוחזקו להיות משיאין על פי עד אחד) •  
והוחזקו להיות משיאין עד מפי עד מפי אשה  
מפי שפחה • רבי אליעזר ורבי יהושע אומרים אין  
משיאין את האשה על פי עד אחד • רבי עקיבא אומר  
לא עד פי אשה • ולא על פי עבד • ולא על פי שפחה •  
ולא על פי קרובים • אמרו לו מעשה בכני לוי שהלכו  
לצוער עיר התמרים וחלה אחד מהם בדרך והביאוהו  
בפונדק • ובחזרתם אמרו לפונדקית איה חברנו • אמרה  
להם מת וקברתיו והשיאו את אשתו • אמרו לו ולא  
תהא כהנת בפונדקית • אמר להם לכשתהא בפונדקית  
נאמנת • הפונדקית הוציאה להם מקלו ותרמילו וספר  
תורה שהיה בידו :

מסכת כתובות בתולה נשאת ליום הרביעי ואלמנה ליום  
החמישי שפעמים בשבת בתי דינין  
יושבין

יושבין בעירות ביום השני וביום החמישי שאם היה לו  
טענת בהולים היה משכים לבית דין :

הכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין • הכל  
מעלין לירושלם ואין הכל מוציאין אחד האנשים  
ואחד הנשים • נשא אשה בארץ ישראל וגרשה בארץ  
ישראל נותן לה ממעות ארץ ישראל • נשא אשה  
בארץ ישראל וגרשה בקפוטקיא נותן לה ממעות ארץ  
ישראל • נשא אשה בקפוטקיא וגרשה בארץ ישראל  
נותן לה ממעות ארץ ישראל • רבן שמעון בן נמליאל  
אומר נותן לה ממעות קפוטקיא • נשא אשה בקפוטקיא  
וגרשה בקפוטקיא נותן לה ממעות קפוטקיא :

מסכת קרושין האשה נקנית בשלישה דרכים וקונה את  
עצמה בשתי דרכים • נקנית בכסף

בשטר ובביאה • בכסף בית שמאי אומרים בדינר ובשוה  
דינר • ובית הלל אומרים בפרוטה ובשוה פרוטה • וכמה  
היא פרוטה אחד משמונה באיסר האטלקי וקונה את  
עצמה בגט ובמיתת הבעל • היבמה נקנית בביתארה  
וקונה את עצמה בחליצה ובמיתת היבם :

רבי יהודה אומר לא ירעה רוק בהמה ולא ישנו  
שני רוקים בטליה אחד וחכמים מתירין כל  
שעסקו (ס"א שאומנותו) עם הנשים לא יתיחד עם  
הנשים ולא ילמד אדם את בנו אומנות בין הנשים •  
רבי מאיר אומר לעולם ילמד אדם את בנו אומנות  
נקיה וקלה ויתפלל למי שהעושר והנכסים שלו שאין  
אומנות שאין בה עניות ועשירות שלא עניות מן  
האומנות ולא עשירות מן האומנות אלא הכל לפי  
זכותו • רבי שמעון בן אלעזר אומר ראית מימך חיה  
ועוף שיש להם אומנות והן מתפרנסין שלא בצער  
והלא

והלא לא נבראו אלא לשמשני ואני נבראתי לשמש  
את קוני ומה אלו שנבראו לשמשני הם מתפרנסין  
שלא בצער \* אני שנבראתי לשמש את קוני אינו  
דין שהתפרנס שלא בצער אלא שהרעותי מעשי  
וקפחתי את פרנסתי \* אבא גורין איש צידן אומר משום  
אבא גוריא לא ילמד אדם את בנו חמר גמל ספר  
ספן רועה וחנוני שאומנותן אומנות לסטים \* רבי  
יהודה אומר משמו החמרין רבן רשעים הגמלים רבן  
כשרין הספנין רבן חסידים טוב שברופאים לנהינם  
והכשר שבטבחים שותפו של עמלק \* רבי נהוראי אומר  
מניח אני כל אומנות שבעולם ואיני מלמד את בני  
אלא תורה שאדם אוכל משכרה בעולם הזה והקרן  
קיימת לו לעולם הבא \* ושאר כל אומנות אינן בן  
כשאדם בא לידי חולי או לידי זקנה או לידי יסורין  
ואינו יכול לעסוק במלאכתו הרי הוא מת ברעב  
אבל התורה אינה בן אלא משמרתו מכל רע בנערותו  
ונזנת לו אחרית ותקוה בזקנותו \* בנערותו מהו אומר  
וקו"י יי יחליפו כח \* בזקנותו מהו אומר עוד ינובון  
בשיבה \* וכן הוא אומר באברהם אבינו ואברהם זקן  
בא בימים ויי ברך את אברהם בכל \* מצינו שקיים  
(ס"א שעשה) אברהם אבינו את כל התורה כלה עד  
שלא נתנה שנאמר עקב אשר שמע אברהם בקלי  
וישמור משמרת מצותי חקותי ותורותי :

מסכת נישין המביא גט ממדינת הים צריך שיאמר בפני  
נכתב ובפני נחתם רבן גמליאל אומר  
אף המביא מן הרקס ומן החגר רבי אליעזר אומר אפילו  
מכפר לודים ללוד וחכמים אומרים אינו צריך שיאמר  
בפני נכתב ובפני נחתם אלא המביא ממדינת הים  
והמוליד

והמוליד והמביא ממדינה למדינה במדינת הים צריך  
שיאמר בפני נכתב ובפני נחתם \* רבן שמעון בן גמליאל  
אומר אפילו מהגמוניא להגמוניא :

בית שמאי אומרים לא יגרש אדם את אשתו אלא  
אם בן מצא בה דבר ערוה שנאמר כי מצא בה  
ערות דבר ובית הלל אומרים אפילו הקדיחה תכשילו  
שנאמר כי מצא בה ערות דבר \* רבי עקיבה אומר  
אפילו מצא אחרת נאה הימנה שנאמר והיה אם לא  
תמצא הן בעיניו :

מסכת סוטה המקנא לאשתו רבי אליעזר אומר מקנא לה  
על פי שנים ומשקה על פי עד אחד  
או על פי עצמו \* רבי יהושע אומר מקנא לה על פי  
שנים ומשקה על פי שנים :

משמת רבי מאיר בטלו מושלי משלים \* משמת בן  
עזאי בטלו השקדנים \* משמת בן זומא בטלו  
הדרשנים \* משמת רבי יהושע פסקה טובה מן העולם \*  
משמת רבן שמעון בן גמליאל בא גזבאי ורבו צרות  
משמת רבי אלעזר בן עזריה פסק העושר מן החכמים \*  
משמת רבי עקיבא בטל כבוד התורה \* משמת רבי  
חנינא בן דוסא בטלו אנשי מעשה \* משמת רבי יוסי  
קטנותא פסקו חסידים \* ומה נקרא שמו קטנותא  
שהיה קטנותן של חסידים \* משמת רבן יוחנן בן זכאי  
בטל זיו החכמה \* משמת רבן גמליאל הזקן בטל  
כבוד התורה ומתה טהרה ופרישות \* משמת רבי  
ישמעאל בן פאבי בטל זיו הכהונה \* משמת רבי בטלה  
ענוה ויראת חטא \* רבי פינחס בן יאיר אומר משחרב  
בית המקדש בושו חכרים ובני חורין וחפו ראשם  
ונדלדלו אנשי מעשה וגברו בעלי זרוע ובעלי לשון

ואין הורש ואין מבקש ואין שואל על מי יש לנו להשען על אבינו שבשמים • רבי אליעזר הגדול אומר מיום שחרב בית המקדש שרו חכימיא למהוי כספריא וספריא כחונא וחונא כעמא דארעא ועמא דארעא אולא ורלדלה ואין שואל ואין מבקש על מי יש לנו להשען על אבינו שבשמים • בעקבות משיחא חוצפא יסנא ויוקר יאמיר הנפן תתן פריה והיין ביוקר והמלכות תהפך למינות ואין תוכחה • בית ועד יהיה לזנות והגליל יחרב והגבול יושם ואנשי הגבול יסובבו מעיר לעיר ולא יחוננו וחכמת סופרים תסרח ויראי חטא ימאסו והאמת תהא נעדרת נערים פני זקנים ילבינו זקנים יעמדו מפני קטנים בן מנור אב בת קמה באמה בלה בחמותה אויבי איש אנשי ביתו פני הדור כפני הכלב הבן אינו מתבייש מאביו ועל מי יש לנו להשען על אבינו שבשמים • רבי פינחס בן יאיר אומר זריות מביאה לידי נקיות ונקיות מביאה לידי טהרה וטהרה מביאה לידי פרישות ופרישות מביאה לידי קדושה וקדושה מביאה לידי ענוה וענוה מביאה לידי יראת חטא ויראת חטא מביאה לידי חסידות וחסידות מביאה לידי רוח הקדש ורוח הקדש מביאה לידי תחיית המתים ותחיית המתים באה על ידי אליהו זכור לטוב אמן :

מסכת נדרים כל כנויי נדרים כנדרים וחרמים כחרמים ושבועות כשבועות ונזירות כנזירות האומר לחברו מדרני ממך מפרשני ממך מרוחקני ממך שאיני אוכל לך שאיני טועם לך אסור • מנורה אני לך רבי עקיבא היה חוכך בזה להחמיר בנדרי רשעים • גדר כנזיר ובקרפן ובשבועה כנדרי כשרים לא אמר כלום

כלום כנדרותם נדר כנזיר ובקרפן : בראשונה היו אומרים שלש נשים יוצאות ונוטלות בתובה האומרת טמאה אני לך שמים ביני לבינך נטולה אני מן היהודים חזרו לומר שלא תהא אשה נותנת עיניה באחר ומקלקלת על בעלה אלא האומרת טמאה אני לך תביא ראייה לדבריה • שמים ביני לבינך יעשו דרך בקשה • נטולה אני מן היהודים יפר חלקו ותהא משמשתו ותהא נטולה מן היהודים • מסכת נזיר כל כנויי נזירות כנזירות האומר אהא הרי זה נזיר או אהא נוה נזיר נזיק נזיח פזיח הרי זה נזיר הריני כזה הריני מסלסל הריני מכלכל הרי עלי לשלח פרע הרי זה נזיר • הרי עלי צפורים רבי מאיר אומר נזיר וחכמים אומרים אינו נזיר :

נזיר היה שמואל כדברי רבי נהוראי שנאמר ומורה לא יעלה על ראשו נאמר בשמשון מורה ונאמר בשמואל מורה מה מורה האמורה בשמשון נזיר אף מורה האמורה בשמואל נזיר • אמר רבי יוסי והלא אין מורה אלא של בשר ודם אמר לו רבי נהוראי והלא כבר נאמר ויאמר שמואל אף אלק ושמע שאל והרגני שכבר היה עליו מורה של בשר ודם :

סדר נזיקין

מסכת בבא קמא ארבעה אבות נזיקין השור והבור והמבעה וההבער • לא הרי השור כהרי המבעה ולא הרי המבעה כהרי השור ולא זה וזה שיש בהן רוח חיים כהרי האיש שאין בו רוח חיים ולא זה וזה שדרפן לילך ולהזיק כהרי הכור שאין דרכו לילך ולהזיק הצד השוה שבהן שדרפן להזיק ושמירתן עליהם וכשהזיק קריאי טוער 14 יד

ובשהזיק חב המזיק לשלם תשלומי נזק במיטב הארץ :  
מוכין שהכובס מוציא הרי אלו שלו ושהסורק מוציא  
הרי אלו של בעל הבית \* הכובס נוטל שלשה  
חוטין והן שלו יתר מכן הרי אלו של בעל הבית אם  
היה השחור על גבי הולבן נוטל את הכל והן שלו \*  
החיש ששיר מן החוט כדי לתפור בו ומטלית שהיא  
שלש על שלש הרי אלו של בעל הבית מה שהחרש  
מוציא במעצד הרי אלו שלו ובכשיל שר בעל הבית ואם  
היה עושה אצל בעל הבית אף הנסירת של בעל הבית :  
מסכת בבא מציעא שנים אוחזין בטלית זה אומר אני  
מצאתיה וזה אומר אני מצאתיה  
זה אומר כלה שלי וזה אומר כלה שלי זה ישבע שאין לו  
בה פחות מחציה וזה ישבע שאין לו בה פחות מחציה  
ויחלוקו זה אומר כלה שלי וזה אומר חציה שלי האומר  
כלה שלי ישבע שאין לו בה פחות משלשה חלקים  
והאומר חציה שלי ישבע שאין לו בה פחות מרביע  
זה נוטל שלשה חלקים וזה נוטל רביע :

שתי גנות זו על גב זו והירק בנתים רבי מאיר אומר  
של עליון רבי יהודה אומר של תחתון אמר רבי  
מאיר אם ירצה העליון ליקח את עפרו אין כאן ירק  
אמר רבי יהודה אם ירצה התחתון למלאת את גנתו  
עפר אין כאן ירק אמר רבי מאיר מאחר ששניהן יכולין  
למחות זה על זה רואין מהיכן ירק זה חי \* אמר רבי  
שמעון כל שהעליון יכול לפשוט את ידו וליטול הרי  
הוא שלו והשאר של תחתון :

מסכת בבא בתרא השותפין שרצו לעשות מחיצה בחצר  
בזנין את הכותל באמצע \*  
מקום שנהגו לבנות גויל גזית כפיסין לבנים כשרים  
הכל

הכל כמנהג המדינה בגויל זה נותן שלשה טפחים  
וזה נותן שלשה טפחים בגזית זה נותן טפחים ומחצה  
וזה נותן טפחים ומחצה בכפיסין זה נותן טפחים וזה  
נותן טפחים בלבנים זה נותן טפח ומחצה וזה נותן  
טפח ומחצה לפיכך אם נפל הכותל המקום והאבנים  
של שניהם :

המלוה את חברו בשטר גובה מנכסים משועבדים  
על ידי עדים גובה מנכסים בני חורין הוציא  
עליו פתב ידו שהוא חייב לו גובה מנכסים בני חורין  
ערב היצא לאחר חתום שטרות גובה מנכסים בני  
חורין \* מעשה בא לפני רבי ישמעאל ואמר גובה  
מנכסים בני חורין אמר לו בן ננס אינו גובה לא  
מנכסים משועבדים ולא מנכסים בני חורין אמר לו  
למה אמר לו הרי החונק את אחד בשוק ומצאו  
חבירו ואמר לו הנח לו ואני נותן לך פטור שלא על  
אמונתו הלוהו ואיזהו ערב שהוא חייב הלוהו ואני  
נותן לך חייב שכן על אמונתו הלוהו \* אמר רבי  
ישמעאל הרוצה שיחכים יעסוק בדיני ממונות שאין  
לך מקצוע בתורה גדול מהן שהן כמעין הנובע  
והרוצה שיעסוק בדיני ממונות ישמש את שמעון  
בן ננס :

מסכת סנהדרין דיני ממונות בשלשה \* גזלות וחבלות  
בשלשה \* נזק וחצי נזק תשלומי כפל  
ותשלומי ארבעה וחמשה בשלשה האונס והמפתה  
והמוציא שם רע בשלשה דברי רבי מאיר וחכמים  
אומרים מוציא שם רע בעשרים ושלשה משום שיש  
בו דיני נפשות :

המתנבא בשם ע"א ואומר כך אמרה ע"א אפילו כיון  
את

את ההלכה לטמא את הטמא ולטהר את הטהור  
הבא על אשת איש כיון שנכנסה לרשות הבעל  
לנשואין אף על פי שלא נבעלה הבא עליה הרי זה  
בחנק וזוממי בת כהן וכו' ובעלה שכל הזוממין מקדימין  
לאותה מיתה הוין מזוממי בת כהן וכו' :

מסכת מכות ביצד העדים נעשים זוממין מעידין אנו  
באיש פלוני שהוא בן גרושה או בן  
הלוצה אין אומרים יעשה זה בן גרושה או בן חלוצה  
תחתיו אלא לוקה ארבעים מעידין אנו באיש פלוני  
שהוא חייב לגלות אין אומרים יגלה זה תחתיו אלא  
לוקה ארבעים מעידין אנו באיש פלוני שגירש את  
אשתו ולא נתן לה כתובתה וחלא בין היום ובין למחר  
סופו לתן לה כתובתה אומדין כמה אדם רוצה לתן  
בכתובתה של זו שאם נתאלמנה או נתגרשה ואם  
מתה יירשנה בעלה מעידין אנו באיש פלוני שהוא  
חייב לחבירו אלף זוז על מנת ליתנן לו מכאן ועד  
שלישים יום והוא אומר מכאן ועד עשר שנים  
אומדים כמה אדם רוצה ליתן והיו בידו אלף זוז בין  
נותנן מכאן ועד שלישים יום בין נותנן מכאן ועד עשר  
שנים :

רבי חנניא בן עקשיא אומר רצה הקדוש ברוך הוא  
לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות  
שנאמר יי חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :  
מסכת שבועות שבועות שתיים שהן ארבע ידיעות  
הטומאה שתיים שהן ארבע  
יציאות השבת שתיים שהן ארבע מראות נגעים שנים  
שהן ארבעה :

היכן שורי ואמר לו איני יודע מה אתה סח והוא  
שמת

שמת או נשבר או נשבה או נגנב או נאבד משביעך  
אני ואמר אמן חייב אמר לנושא שכר והשוכר  
היכן שורי אמר לו מת והוא שנשבר או נשבה  
נשבר והוא שמת או נשבה נשבה והוא שמת  
או נשבר נגנב והוא שנאבד נאבד והוא שנגנב  
משביעך אני ואמר אמן פטור מת או נשבר או נשבה  
והוא שנגנב או נאבד משביעך אני ואמר אמן חייב  
נאבד או נגנב והוא שמת או נשבר או נשבה  
משביעך אני ואמר אמן פטור זה הכלל כל המשנה  
מחובה לחובה ומפטור לפטור ומפטור לחובה פטור  
מחובה לפטור חייב זה הכלל כל הנשבע להקל על  
עצמו חייב להחמיר על עצמו פטור :

מסכת ערוות שמאי אומר כל הנשים דיין שעתן והלל  
אומר כפקידה לפקידה אפילו לימים  
הרבה וחכמים אומרים לא כדכרי זה ולא כדכרי זה אלא  
מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה ומפקידה  
לפקידה ממעטת על יד מעת לעת כל אשה שיש לה  
וסת דיה שעתה המשמשת בעדים הרי זו כפקידה  
וממעטת על יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה :

אמר רבי יהושע מקבל אני מרבן יוחנן בן זכאי  
ששמע מרבן ורבן מרבן הלכה למשה מסיני  
שאין אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב אלא  
לרחק המקורבין בזרוע ולקרב המרוחקין בזרוע  
משפחת בית צריפה היתה בעבר הירדן וריחקה בן  
ציון בזרוע ועוד אחרת היתה שם וקרבה בן ציון  
בזרוע כגון אלו אליהו בא לטמא ולטהר לרחק ולקרב  
רבי יהודה אומר לקרב אבל לא לרחק רבי שמעון  
אומר להשוות המחלוקות וחכמים אומרים לא לרחק

ולא לקרב אלא לעשות שלום בעולם שנאמר הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא וגומר והשיב לב אבות על בנים ולב בנים על אבותם :

מסכת עבודת כוכבים לפני אידיהן של ע"א שלשה ימים אסור לשאור ולתרת עמהן

להשאילן ולשאול מהן להלוותן וללוות מהן לפורען ולהפרע מהן רבי יהודה אומר נפרעין מהן מפני שהוא מיצר לו אמרו לו אף על פי שמיצר הוא עכשיו שמח הוא לאחר זמן :

הזקק כלי תשמיש מן הע"א את שדרכו להטביל יטביר להגעיל יגעיל לרבן באור ירבן באור השפור והאסכלה מלבנן באור והסבין שפה והיא טהורה :

מסכת אבות משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה הם אמרו שלשה דברים הוו מתונים בדין והעמידו תלמידים הרבה ועשו סיג לתורה :

כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו לא בראו אלא לכבודו שנאמר כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ואומר " ימלוך לעולם ועד אמר רבי חנניא בן עקשיא רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות שנאמר " חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

מסכת הוריות הורו בית דין לעבור על אחת מכל מצות האמורות בתורה והלך היחיד ועשה שזוג על פיהם בין שעשו ועשה עמהן בין שעשו ועשה

ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה פטור מפני שתלה בבית דין הורו בית דין וידע אחר מהן שטעו או תלמיד והוא ראוי להוראה והלך ועשה על פיהן בין שעשו ועשה עמהן בין שעשו ועשה אחריהן בין שלא עשו ועשה הרי זה חייב מפני שלא תלה בבית דין זה הכלל התולה בעצמו חייב והתולה בבית דין פטור :

בהן קודם ללוי לוי לישראל ישראל לממזר וממזר לנתין ונתין לגר וגר לעבד משחרר אימתי בזמן שכורן שוין אבל אם היה ממזר תלמיד חכם וכהן גדול עם הארץ ממזר תלמיד חכם קודם לכהן גדול עם הארץ :

סדר קדשים

מסכת זבחים כל הזבחים שזוּבְּחוּ שלא לשמן פשרים אלא שלא ערו לבעלים לשם חובה חוץ מן הפסח ומן החטאת הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן רבי אליעזר אומר אף האשם הפסח בזמנו והחטאת והאשם בכל זמן אמר רבי אליעזר החטאת באה על חטא והאשם בא על חטא מה חטאת פסולה שלא לישמה אף האשם פסול שלא לשמו :

אלו קדשים קרבין במשכן קדשים שהקדשו למשכן קרבנות הצבור קרבין במשכן וקרבנות היחיד בכמה וקרבנות היחיד שהקדשו למשכן יקרבו במשכן ואם הקריבן בכמה פטור מה בין במת יחיד לבמת צבור סמיכה ושחיטה צפון ומתן סביב ותנופה והגשה רבי יהודה אומר אין מנחה בכמה וכיהון ובגדי שרת וכלי שרת וריח ניחוח ומחיצה בדמים ורחוץ ידים ורגלים אבל הזמן והנותר והטמא שוין

מסכת מנחות כל המנחות שנקמצו שלא לשמן בשרות  
אלא שלא ערו לבעלים לשם חובה  
חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות מנחת חוטא ומנחת  
קנאות שקמצן שלא לשמן נתן בפלי והלך והקטיר  
שלא לשמן או לשמן ושלא לשמן או שלא לשמן ולשמן  
פסולות כיצד לשמן ושלא לשמן לשם מנחת חוטא  
ולשם מנחת נדבה או שלא לשמן ולשמן לשם מנחת  
נדבה ולשם מנחת חוטא :

נאמר בעולת הבהמה אשה ריח ניהח (ובעולת העוף  
אשה ריח ניהח) ובמנחה אשה ריח ניהח ללמד  
שאחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין אדם את  
דעתו לשמים :

מסכת חולין הכל שוחטין ושחיטתן בשרה חוץ מהרש  
שוחט וקטן שמא יקלקלו בשחיטתן  
וכן ששחטו ואחרים רואים אותן שחיטתן בשרה  
שחיטת נכרי נבילה ומטמאה במשא השוחט בלילה  
וכן הסומא ששחט שחיטתו כשרה השוחט בשבת  
וכיום הכפורים אף על פי שמתחייב בנפשו שחיטתו  
בשרה :

לא יטול אדם אם על בנים אפילו לטהר את המצורע  
ומה אם מצוה קלה שהיא באיסור אמרה תורה  
למען ייטב לך והארכת ימים קל וחומר על מצות  
חמורות שבתורה :

מסכת בכורות הלוקח עובר חמורו של נכרי והמוכר לו  
אף על פי שאינו רשאי והמשתתף  
לו והמקבל ממנו והנותן לו בקבלה פטור מן הבכורה  
שנאמר בישראל אבל לא באחרים כהנים ולוים פטורין

מקל וחומר אם פטרו של ישראל במדבר דין הוה  
שיפטרו של עצמן :

יצאו שנים באחד מונה אותן שנים כנאן אחד  
תשיעי ועשירי מקולקלין יצאו תשיעי ועשירי  
באחד תשיעי ועשירי מקולקלין קרא לתשיעי עשירי  
ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מקודשין  
התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר ואחד עשר  
קרב שלמים ועושה תמורה דברי רבי מאיר אמר  
רבי יהודה וכי יש תמורה עושה תמורה אמרו משום  
רבי מאיר אלו היה תמורה לא היה קרב קרא לתשיעי  
עשירי ולעשירי עשירי ולאחד עשר עשירי אין אחד  
עשר מקודש זה הכלל כל שלא נעקר שם עשירי  
ממנו אין אחד עשר מקודש :

מסכת ערכין הכל מעריכין ונערכין נודרים ונדרים כהנים  
ולוים וישראלים נשים ועבדים טומטום  
ואנדרוגינוס נודרים ונדרים ומעריכין אבל לא נערכין  
שאינו נערך אלא זכר ודאי ונקבה ודאית חרש  
שוטה וקטן נדרין ונערכין אבל לא נודרין ולא  
מעריכין מפני שאין בהם דעת פחות מכן הדין נדר  
אבל לא נערך :

ישראל שירש את אבי אמו לוי אינו גואל בסדר הזה  
וכן לוי שירש את אבי אמו ישראל אינו גואל  
בסדר הזה שנאמר כי בתי ערי הלויים עד שיהא לוי  
בערי הלויים דברי רבי וחכמים אומרים אין הדברים  
אמורים אלא בערי הלויים אין עושין שדה מגרש ולא  
מגרש שדה ולא מגרש עיר ולא עיר מגרש אמר  
רבי אלעזר כמה דברים אמורים בערי הלויים אבל בערי  
ישראל עושין שדה מגרש ולא מגרש שדה מגרש עיר

ולא עיר מנרש כדי שלא יחריבו את ערי ישראל •  
הכהנים והלוים מוכרים לעולם וגאלים לעולם • שנאמר  
גאלת עולם תהיה ללוים :

מסכת תמורה הכל ממרים אחד אנשים ואחד נשים לא  
שארם רשאי להמיר אלא שאם המיר

מומר וסופג את הארבעים הבהנים ממירין את שלהם  
וישראל ממרים את שלהם אין הבהנים ממירין לא  
בחטאת ולא באשם ולא בכבוד • אמר רבי יוחנן בן  
נורי וכי מפני מה אין ממירין בכבוד • אמר לו רבי  
עקיבא חטאת ואשם מתנה לכהן הכבוד מתנה לכהן  
מה חטאת ואשם אין ממירין בו אף הכבוד לא ימירנו  
בו • אמר לו רבי יוחנן בן נורי מה לי אינו ממיר  
בחטאת ואשם שאין זכין בהן בחייהן תאמר בכבוד  
שזכין בו בחייו • אמר לו רבי עקיבא והלא כבר נאמר  
והיה הוא ותמורתו יהיה קדש היכן קדושה חלה עליו  
בבית הפעלים אף תמורה בבית הפעלים :

כל הקדשים שנשחטו חוץ לזמנן וחוץ למקומן הרי  
אלו ישרפו אשם תלוי ישרף • רבי יהודה אומר  
יקבר חטאת העוף הבאה על ספק תשרף • רבי יהודה  
אומר ישילנה לאמה • כל הנשרפין לא יקברו וכל  
הנקברים לא ישרפו • רבי יהודה אומר אם רצה להחמיר  
על עצמו לשרוף את הנקברים רשאי אמרו לו אינו  
יותר לשנות :

מסכת כריתות שלשים ושש כריתות בתורה הבא על  
האם ועל אשת האב ועל הכלה  
הבא על הזכור ועל הבהמה האשה המביאה את  
הבהמה עליה הבא על אשה ובתה ועל אשת איש  
הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו ועל  
אחות

אהורא אשתו ועל אשת אחיו ועל אשת אחי אביו  
ועל הנדרה המגדף והעובד ע"א והנותן מזרעו למזדק  
ובער אוב המחלל את השבת וטמא שאכל את הקדש  
והבא למקדש טמא האוכל חלב ודם נותר ופגול  
השוחט והמעלה בחוץ האוכל חמץ בפסח האוכל  
והעושה מלאכה ביום הכפורים המפסס את השמן  
והמפסס את הקטורת והסך בשמן המישחה הפסח  
והמירה במצות עשה :

רבי שמעון אומר כבשים קודמין לעזים בכל מקום  
יכול מפני שהן מוכחרין מהן תלמוד לומר אם  
כבש יביא קרבנו לחטאת מלמד ששניהן שקולין  
תורין קודמין לבני יונה בכל מקום יכול מפני שהן  
מוכחרין מהן תלמוד לומר וכן יונה או חזר לחטאת  
מלמד ששניהן שקולין האב קודם לאם בכל מקום  
יכול שכבוד האב עורך על כבוד האם תלמוד לומר  
איש אמו ואביו תיראו מלמד ששניהן שקולין אבל  
אמרו חכמים האב קודם לאם בכל מקום מפני שהוא  
ואמו חייבין בכבוד אביו וכן בתלמוד תורה אם זכה  
הבן לפני הרב הרב קודם את האב בכל מקום מפני  
שהוא ואביו חייבין בכבוד רבו :

מסכת מעילה קדשי קדשים ששחטן בצפון מועלין בהן  
שחטן בדרום וקבל דמן בצפון בצפון  
וקבל דמן בדרום שחטן ביום זרק בלילה בלילה זרק  
ביום או ששחטן חוץ לזמנן וחוץ למקומן מועלין בהן •  
כלל אמר רבי יהושע כל שהיה לה שעת היתר  
לכהנים אין מועלין בה ושלא היה לה שעת היתר  
לכהנים מועלין בה איזו היא שהיה לה שעת היתר  
לכהנים שלנה ושנטמאת ושיצאה ואיזו היא שלא היה  
לה



לה שער היתר לכהנים שנשחטה חוץ לזמנה וחויץ  
למקומה ושקבלו פסולין וזרקו את דמה :

פרוטה של הקדש שנפלה לתוך הכים או שאמר  
פרוטה בכים זה הקדש בין שהוציא את  
הראשונה מעל דברי רבי עקיבא וחכמים אומרים עד  
שיוציא את כל הכים מודה רבי עקיבא באומר פרוטה  
מן הכים זה הקדש שהוא מוציא והולך עד שיוציא את  
כל הכים :

מסכת המיד בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית  
המקדש בבית אבטינס ובבית  
הניצוץ ובבית המוקד בית אבטינס ובית הניצוץ היו  
עליות והרובים שומרים שם בית המוקד כיפה ובית  
גדול היה מוקף רובדים של אבן וזקני בית אב ישינו  
שם ומפתחות העזרה בידם ופרחי כהונה איש כסותו  
בארץ לא היו ישינים בכגרי קדש אלא פושטין ומקפלין  
ומניחין אותן תחת ראשיהן ומתכסין בכסות עצמן אירע  
קרי לאחד מהן יוצא והולך לו במסיבה ההולכת תחת  
הבירה והנרות דולקין מכאן ומכאן עד שהוא מגיע  
לבית הטבילה ומדורה היתה שם ובית כסא של כבוד  
וזה היה כבודו מצאו נעול יודע שיש שם אדם פתוח  
יודע שאין שם אדם ירד וטבל עלה ונסתפג ונתחמם  
כנגד המדורה בא וישב לו אצל אחיו הכהנים עד  
שהשערים נפתחים ויוצא והולך לו :

השיר שהיו הלויים אומרים במקדש ביום הראשון היו  
אומרים ליי הארץ ומלואה תבל וישבי כה  
בשני היו אומרים גדול ומהלל מאד בעיר אלהינו  
הר קדשו בשלישי היו אומרים אלהים נצח בעדת אל  
בקרב אלהים ישפוט ברביעי היו אומרים אל נקמות

” אל נקמות הופיע וגומר • בחמישי היו אומרים הרנינו  
לאלהים עזנו הריעו לאלהי יעקב • בששי היו אומרים  
” מלך נאות לבש וגומר • בשבת היו אומרים מזמור  
שיר ליום השבת מזמור שיר לעתיד לבא ליום (נ"א  
לעולם) שכלו שבת ומנוחה לחיי העולמים :

מסכת טרות בשלשה מקומות הכהנים שומרים בבית  
המקדש בבית אבטינס ובבית  
הניצוץ ובבית המוקד והלויים בעשרים ואחד מקום חמשה  
על חמשה שערי הר הבית ארבעה על ארבע פנותיו  
מתוכו • חמשה על חמשה שערי העזרה ארבעה על  
ארבע פנותיה מבחוץ ואחד כלשבת הקרבן ואחד  
כלשבת הפרוכת ואחד לאחורי בית הכפורת :

שבדרום (נ"א שבצפון) לשבת העץ לשבת הגולה  
לשבת הגזית לשבת העץ אמר רבי אליעזר בן  
יעקב שבחתי מה היתה משמשת • אבא שאול אומר  
לשבת כהן גדול היתה והיא היתה אחורי שתיהן וגג  
שלשתן שוה לשבת הגולה שם היה בור קבוע והגלגל  
נתון עליו ומשם מספיקין מים לכל העזרה לשבת הגזית  
שם היתה סנהדרי גדולה של ישראל יושבת ודנה את  
הכהונה וכהן שנמצא בו פסול לובש שחורים ומתעטף  
שחורים ויוצא והולך לו • ושלא נמצא בו פסול לובש  
לבנים ומתעטף לבנים נכנס ומשמש עם אחיו הכהנים  
ויום טוב היו עושים שלא נמצא פסול בזרעו של אהרן  
הכהן וכך היו אומרים ברוך המקום ברוך הוא שלא  
נמצא פסול בזרעו של אהרן וברוך הוא שבחר באהרן  
ובבניו לעמוד לשרת לפניי • בבית קדשי הקדשים :  
מסכת קנים חטאת העוף נעשית למטן וחטאת בהמה  
למעלן עולר העוף נעשית למעלן

ועולת בהמה למטה אם שנה בזה ובה פסול סדר קנים כך הוא החובה אחר הטאת ואחר עולה בנדרים ונדבות פלן עולות איזהו נדר האומר הרי עלי עולה ואיזהו נדבה האומר הרי זו עולה מה בין נדרים לנדבות אלא שהנדרים מתו או נגנבו חייבים באחריותם ונדבות מתו או נגנבו אין חייבים באחריותם :

האשה שאמרה הרי עלי קן כשאלד זכר ילדה זכר מביאה שתי קנים אחד לנדרה ואחד לחובתה נתנתן לכהן וחכהן צריך לעשות שלש פרידן למעלן ואחד מלמטן לא עשה כן אלא עשה שתיים למעלן ושתיים למטן ולא נמלך צריכה להביא עוד פרידה אחת ויקריבנה למעלן ממין אחד ומשני מינין תביא שתיים פירשה נדרה צריכה להביא עוד שלש פרידים ממין אחד ומשני מינין תביא ארבע קבעה נדרה צריכה להביא עוד חמש פרידים ממין אחד ומשני מינין תביא שש נתנתן לכהן ואין ידוע מה נתנה והלך הכהן ועשה ואין ידוע מה עשה צריכה להביא עוד ארבע פרידים לנדרה ושתיים לחובתה והטאת אחת בן עזאי אומר שתי הטאות אמר רבי יהושע זה הוא שאמרו כשהוא הי קולו אחד וכשהוא מת קולו שבעה ביצר קולו שבעה שתי קרניו שתי חצוצרות שני שוקיו שני חלודין עורו לתוף מעו לנבלים בני מעו לכנורות ויש אומרים אף צמרו לתכלת רבי שמעון בן עקשיא אומר זקני עם הארץ כל זמן שמזקינין דעתן מטרפת עליהן שנאמר מסיר שפה לנאמנים וטעם זקנים יקח אבל זקני תורה אינן כן אלא כל זמן שמזקינין דעתן מתישבת עליהן שנאמר ביישישים חכמה ואורך

## סדר טהרות

מסכת מקואות שש מעלות במקואות זו למעלה מזו זו למעלה מזו מי גבאים שתה טמא ושתה טהור טמא שתה טמא ונפל כבר של תרומה אם הדיח טמא ואם לא הדיח טהור :

אכל אוכלים טמאים ושתה משקים טמאים טבל והקיאן טמאים מפני שאינן טהורים בנוף ושתה מים טהורים טבל והקיאם טהורים מפני שהם טהורים בנוף בלע טבעת טהורה נכנס לאהל המת הזה ושנה וטבל והקיאה הרי היא כמות שהיתה בלע טבעת טמאה טובל ואוכל בתרומה הקיאה טמאה וטמאתו חץ שבה תחוב באדם בזמן שהוא נראה הוצין ואם אינו נראה טובל ואוכל בתרומתו :

מסכת פרה רבי אליעזר אומר עגלה בת שנהה ופרה בת שתיים וחכמים אומרים עגלה בת שתיים ופרה בת שלש או בת ארבע רבי מאיר אומר אף בת חמש כשרה הזקנה אלא שאין ממתנין לה שמא תשחיר שלא תפסל אמר רבי יהושע לא שמעתי אלא שלשית אמרו לו מה הלשון שלשית אמר להם כך שמעתי סתם אמר בן עזאי אני אפרש אם אומר אתה שלשית לאחרות במנין וכשאתה אומר שלשית בת שלש שנים כיוצא בו אמרו כרם רבעי אמרו לו מה הלשון רבעי אמר להם כך שמעתי סתם אמר בן עזאי אני אפרש אם אומר אתה רבעי לאחרים במנין וכשאתה אומר רבעי בן ארבע שנים כיוצא

בו אמרו האוכל בבית המנוגע פרס משלש לקב  
אמרו לו אמור משמונה עשרה לסאה אמר להם כך  
שמעתי סתם אמר בן עזאי אני אפרש אם אומר אתה  
משלש לקב אין בו חלה וכשאתה אומר משמונה עשרה  
לסאה מיעטתו חלתו :

טבל את האזוב ביום והזר ביום כשר ביום והזה  
בלילה בלילה והזה ביום פסול ביום והזה ביום  
שלאחריו פסול אבל הוא עצמו טובל בלילה ומזה  
ביום שאין מזין עד שתנץ החמה וכלן שעשו משעלה  
עמוד השחר כשר :

טסכת ידים מי רביעית (נ"א מרביעית) נוחנין לידים  
לאחד אף לשנים מחצית לוג לשלישה  
או לארבעה מלוג לחמשה ולעשרה ולמאה רבי ז'סי  
אומר ובלבד שלא יפחות לאהרון שבהם מרביעית  
מוסיפין על השניים ואין מוסיפין על הראשונים :

אמר אפיקורוס גלילי קיבל אני עליכם פרושים שאתם  
כותבין את המושל עם משה בנט אמרו פרושים  
קובלין אנו עליך אפיקורוס גלילי שאתם כותבין את  
המושל עם השם בדרך ורא עוד אלא שאתם כותבין  
את המושל מלמעלן ואת השם מלמטן שנאמר ויאמר  
פרעה מי " אשר אשמע בקולו לשלח את ישראל  
וכשלקה מהו אומר " הצדיק :

טסכת אהלוח שנים טמאים במת אחד טמא טומאת  
שבעה ואחד טמא טמאת ערב  
שלשה טמאין במת שנים טמאין טומאת שבעה ואחד  
טמא טומאת ערב ארבעה טמאין במת שלשה טמאין  
טומאת שבעה ואחד טמא טומאת ערב כיצד שנים  
אדם הנוגע במת טמא טומאת שבעה ואדם הנוגע

בו טמא טומאת ערב :

עשרה מקומות אין בהן משום מדור ע"א אהלי  
הערביים והספנות והצרופין והבורגנים  
והאלקטיות ובית שער ואורה של חצר והמרחץ ומקום  
החצים ומקום הלגיזנות :

טסכת ננעים מראות ננעים שנים שהן ארבעה בהרת  
עזה כשילג שניה לה כסיד ההיכל  
והשאת בקרום ביצה שניה לה כצמר לכן דברי רבי  
מאיר והכמים אומרים השאת כצמר לכן שניה לה  
בקרום ביצה :

שני מצורעים שנתערבו קרבנותיהם קרב קרבנו של  
אחד מהם ומת אחד מהם זו שישאלו אנשי  
אלכסנדריא את רבי יהושע אמר להם יכתוב נכסיו  
לאחר ויביא קרבן עני :

טסכת זבת הרואה ראה אחת של זוב בית שמאי  
אומרים כשומרת יום כנגד יום ובית  
הלל אומרים כבעל קרי ראה אחת ובשני הפסיק  
ובשלישי ראה שתים או אחת מרובה כשתים בית  
שמאי אומרים זב נמור ובית הלל אומרים מטמא  
משכב ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן  
אמר רבי אלעזר בן יהודה מודים בית שמאי בזה שאינו  
זב נמור ועל מה נחלקו על הרואה שתים או אחת  
מרובה כשתים ובשני הפסיק ובשלישי ראה אחת בית  
שמאי אומרים זב נמור ובית הלל אומרים מטמא משכב  
ומושב וצריך ביאת מים חיים ופטור מן הקרבן :

אדו פוסלים את התרומה האוכל אוכל ראשון והאוכל  
אוכל שני והשותה משקין טמאין והבא ראשו  
ורובו במים שאובין וטהור שנפל על ראשו ועל רובו  
שלשה

שלישה לוגין מים שאובין והספר והידים וטבול יום  
והאוכלים והכלים שנטמאו במשקים :

מסכת נדה שמאי אומר כל הנשים דיין שעתן הלל אומר  
מפקידה לפקידה ואפילו לימים הרבה  
וחכמים אומרים לא כדברי זה ולא כדברי זה אלא מעת  
לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה ומפקידה לפקידה  
ממעטת על יד מעת לעת כל אשה שיש לה וסת דיה  
שעתה והמשמשת בעדים הרי זו כפקידה וממעטת על  
יד מעת לעת ועל יד מפקידה לפקידה :

הרואה יום אחד עשר וטבלה לערב ושמשה בית  
שמאי אומרים מטמאין משכב ומושב וחייבין

בקרבת ובית הלל אומרים פטורים מן הקרבן טבלה  
ביום שלאחריו ושמשה את ביתה ואחר כך ראתה בית  
שמאי אומרים מטמאין משכב ומושב ופטורים מן  
הקרבת ובית הלל אומרים הרי זה גרנן ומודים ברואה  
בתוך אחד עשר יום וטבלה לערב ושמשה שמטמאין  
משכב ומושב וחייבין בקרבן טבלה ביום שלאחריו  
ושמשה הרי זו תרבות רעה ומנען ובעילתן תלוים :  
מסכת טהרות שלישה עשר דברים בנבלת העוף הטהור  
צריכה מחשבה ואינה צריכה

הכשר ומטמאה טומאת אוכלין בכבצה וכזית בבית  
הבליעה והאוכלה טעון הערב שמש וחייבין עליה  
על ביאת המקדש ושורפין עליה את התרומה והאוכל  
אבר מן החי מפנה סופג את הארבעים \* שחיתתה  
ומליקתה מטהרות את טריפתה \* דברי רבי מאיר  
רבי יהודה אומר אינן מטהרות רבי יוסי אומר שחיתתה  
מטהרת אבל לא מליקתה :

בין העגולים לוגים רשות הרבים כרם שלפני הבוצרים  
רשות

רשות היחיד ושלאחר הבוצרים רשות הרבים אימתי  
בזמן שהרבים נכנסים בזו ויוצאים בזו \* כלי של בית  
הכד ושל גת והעקר בזמן שהן של עץ מנבנן והן  
טהורים בזמן שהן של נמי מישנן כל שנים עשר  
חדש או חולטן בחמין רבי יוסי אומר אם נתנן בשפולת  
הנהר דין :

מסכת כלים אבות הטומאות השרץ ושכבת זרע וטמא  
מת ומצורע בימי ספרו ומי הטאת  
שאין בהם כדי הזייה הרי אלו מטמאין אדם וכלים  
במצע וכלי חרש באויר ואינם מטמאין במשא :

צלוחית קטנה שנטל פיה טמאה \* וגדולה שנטל פיה  
טהורה של פליטון שנטל פיה טהורה מפני  
שהיא סורחת את היר לגינין גדולים שנטל פיה  
טמאין מפני שהוא מתקנן לכבשין והאפרסם של  
זכוכית טהורה אמר רבי יוסי אשרף כלים שנכנסת  
בטומאה ויצאת בטהרה :

מסכת טבול יום המכנס חלות על מנת להפריש ונשכו  
בית שמאי אומרים חבור מקרצות נושכות זו

יום ובית הלל אומרים אינן חבור מקרצות נושכות זו  
בזו וכפרים נושכים זה בזה האופה חמיטה על גבי  
חמיטה עד שלא קרמו בתנור וקולית של מים  
המחלחלת ורתיחת גריסין של פול ראשונה ורתיחת  
יין חדש רבי יהודה אומר אף של אורו בית שמאי  
אומרים חבור בטבול יום ובית הלל אומרים אינו חבור  
ומודים בשאר כל הטמאות בין קלות בין המורות :

התורם את חבור ואמר הרי זו תרומה על מנת  
שתעלה שלום \* שלום מן השבר ומן השפיכה

אבל לא מן הטומאה רבי שמעון אומר אף מן  
הטומאה

הטנאה נשברה אינה מדמעת עד היכן תשבר ולא תדמע כדי שתתגלגל ותגיע לבור רבי יוסי אומר אף מי שהיה בו דעת להתנות ולא התנה נשברה אינה מדמעת מפני שהוא תנאי בית דין:

מסכת מכשירין כל משקה שתחלתו לרצון אף על פי שאין סופו לרצון או שסופו לרצון אף על פי שאין תחלתו לרצון הרי זה כבי יתן משקין טמאים מטמאין לרצון ושלא לרצון:

חלב האשה מטמא לרצון ושלא לרצון וחלב הבהמה אינו מטמא אלא לרצון אמר רבי עקיבא קל וחומר הדברים מה אם חלב האשה שאינו מיוחד אלא לקטנים מטמא לרצון ושלא לרצון חלב הבהמה שהוא מיוחד לקטנים ולגדולים אינו דין שיטמא לרצון ושלא לרצון אמרו לו אם טמא חלב האשה שלא לרצון שדם מנפתה טמא שיטמא חלב הבהמה שלא לרצון שדם מנפתה טהור אמר להם מחמיר אני בחלב מדם שהחלב לרפואה טמא והמקין לרפואה טהור אמרו לו סלי זיתים וענבים וכיחו שהמשקין היוצאין מהן לרצון טמאים ושלא לרצון טהורים אמר להן לא אם אמרתם בסלי זיתים וענבים שתחלתן אוכל וסופן משקה תאמרו בחלב שתחילתו וסופו משקה עד כאן היתה תשובה אמר רבי שמעון מכאן ואילך היינו משיבין לפניו מי גשמים וכיחו שתחילתן וסופן משקה ואינן מטמאין אלא לרצון אמר לנו לא אם אמרתם במי גשמים שאין רבן לאדם אלא לארצות ולאילנות ורוב החלב לאדם:

מסכת עוקצים כל שהוא יד ולא שומר מיטמא ומטמא ולא מצטרף שומר אף על פי שאינו יד מיטמא

מיטמא ומטמא ומצטרף לא שומר ולא יד לא מיטמא ולא מטמא:

אמר רבי יהושע בן לוי עתיר הקדוש ברוך הוא להנחיל לכל צדיק וצדיק שלש מאות ועשרה עולמות שנאמר להנחיל אוהבי יש ואוצרותיהם אמלא אמר רבי שמעון בן חלפתא לא מצא הקדוש ברוך הוא כדי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום שנאמר יי עזו לעמו יתן יי יברך את עמו בשלום:

ואומר קדיש דרבנן

פזמון נאה לשבועות

לשבח לאל דעות

בנסתר ובנגלה מפיק מרגלויות ועל סדר מתן תורה כנוי לתלפיות כו קול הרמ"ז הרומ"ז לכבוד התורה יוכה ב"ז זמרה ובי"ן שירה וקול המרבה לשפ"ד הרי זה משוכח ובנועמו יגדל אלהים חי וישתבח: תשואת חן חן למעלת הרופא המוכסח תמים דעים מדפים תמימים בעיר מנשוכה כי כתיקונו אשר עס לפנינו העתיק זאת התורה אשר עס משה לפני בני ישראל השיר המשוכח והמפואר הזה מלשון ארמית ללשון הקדש ולמען ירוץ הקורא בו ובכן גם אנחנו בלח בעקבותיו ומילין בלשון הקדש לגד ארמית ימלל:

מלבא שלים הורמן דעושינין  
שליש בעיל ותחות רעו דידיה  
הדיוך עביד לסני מטול חסדיה  
זיווי נהירין לון בבוצינין  
כל עלמין אחסין בתיקונין  
וששבתין בולהו ליחודיה  
תדיר זריזין על קימוהי  
זעין ורחלין מן קדמוהי:

כד עלמא פליג לאומיא  
בן אתרעי וצבא לחולקיה  
מלך שלם ארון מעוויס  
חפלו מושל בשמים ובארץ  
מקנת חן נוחן לרב למען חסדו  
פנוו נוגה להם כמאורות  
יסד כל עולמים על מכוביהם  
ומסללוס כולם לשמו אחר  
תמיד ככונים לשמור חוקיו  
וראום וחרדים מלפניו  
כספריו כנוי ארס כנוויהס  
(ע"א כהנחל עליון נוים את עולמו)  
כנוי רבא ובחר למנת חלקו  
יתן

יתן חתים ורשים בגשפנקה  
יתרון מסר ויהב לסרכיא :  
אתין ופרשוון ותמהיא  
עבד במצרים בחיל עתקיה  
עד די בכל סטרא וכל גיסא  
שעתא ושעתא מתרחיש ניסא :  
פרהב בגו כורא בגו נורא  
נפשו צריף וקיף בגלותא  
ביה לן סגני חילן לאוריתא  
ביה אחסין תקפן לסוכרא \*  
הא לן כנירא על קדל תורא  
מטרת סהרותיה בהימנותא  
לבן למעבדה אלום נשו  
מן נצבתא די פרזרא להוי :  
לא אתרעו בה עממי ארעא \*  
עשו וישמעאל וחבריהון  
דיצבו בטעותהון וצלמיהון  
אבנא דהב וכסף חסף אעא \*  
וברם קהלן בחדא רגעא  
נעבד נקבל כך ענו כלהון  
והוה בלישנהון גזר מקטב  
כל מאן דעבדין מן שמיא טב :  
יום די הוינן בחדא שרין  
על טור דסיני אתגלי תמן  
ארכין שכניתיה נהרא קמן  
עם ברסון חיון ומשירין  
זיון בצית אמייטתא סגין  
חזוי נעימותא אנן חמן

אותנו חסם ורשם בחותמו  
אותם מסר ונתן ביד שיערים  
אותות ונספלות ומופתים  
עשה במלכים כרוכ עווו  
עד כי בכל לך וכל פנס  
כל עת וכל רגע כעשה פלג  
כוסב בתוך הכור אל תוך האש  
כפסנו כגלות לרף וכתן  
כו לנו הרבה עלמם לשמוע תורם  
כו למץ כחנו לסכול (עולם)  
סן לנו כעול על לארתי שזר  
משמרת עדותו בקמוכס  
לכנו כלמץ לשמרה  
מחזיק הכרזל למיץ ויהי  
לא חסלו בה גווו הארץ  
עשו וישמעאל ורועיהם  
אשר בחרו באילויסם ופסוליסם  
אכן זסב וכסף חסף ועץ  
אולם קהלנו ברגע אחד  
כעשה וכשמע כן ענו כולם  
ויהי כפסם אומר כחרץ  
כל מעשה האלקים אך עוב  
יום אשר סוינו יקדו חוכים  
על הר סיני שם כבלה  
סופיע כבודו מאיר אל מול פנוכו  
עם כסאות חיות ולבא מרום  
לפידים בתוך ערפל וקלובי  
מראות כועס אכחנו חוויס

רעיא מהימנא אתקריב גביה  
חכמת אלהין אשתכחת ביה :  
אנהיר בכן בתרין סתימאין  
ובהון תרין עטרין עטיר יתן  
אוף חכמתן אסגי וביונהן  
דכדין גלי ראמין ועלאין \*  
אפתח שביל דסתים בסיימאין  
מטרא דרעוין ביה לצחותן  
רגעא דאנהיתיה בכל רוחי  
כל די הוה צבי הוה מחי :  
אנהית יקר פרסיה בארתיכין  
אינון מישמישנוי בהיכליה  
אסדיר לטיקסיהון בני חיריה  
חיון כרוביא ומלאכין \*  
מתנוצצא לחדא כסנדולכין  
מזל וכוכבא בגלגליה  
כל חד וחד לכריק זהוריתיה  
פיון פתיחן ליה בעליתיה :  
רמן ושינרין בכן שפזין  
אוף אתבהילו רכרבי עמין  
משתתקין ברין ומתאלמין \*  
והני סאוב ערקין ומתגנוזין  
צהיב זהור סגיא פאוכריוזין  
ומשח רבות מלפא דכל עלמין  
דכגון נהר די נור בזיווהי  
נגד ונפק מן קדמוהי :  
יומא תליתאי כד הוה צפרא  
יום שבתא שית מן ירח סיון

רועם כלמן כגש אליו  
חכמת אלקים כמלאכת בו  
אזי האיר עטרות מסתרים  
כס עטרות שקום הכתיר אותנו  
גם חכמתנו הרבה וכינתנו  
ואז הרקנו כפלאות ממרומים  
פתח כתיב מעמונוי מסתרים  
כו גשם כדכות לכמאוננו  
רגע ונופתו לכל רוח  
כל אשר חפץ הוא מחיים  
סוריד יקר כסאו כרכב אלקים  
הם משרתיו כסוכלו  
ערך לדגליסם לבא חילו  
חיות כרוכים ומלאכים  
כולץ מאד כאכנו זמר  
מזל וכוכב בגלגלו  
כל אחד ואחד להגיס אורו  
ארוכות כפתחו לו כעליותו  
גבעות וזורים אז דקדו  
אף ככסלו אלופי עמוס  
הקרישו ככרקים וכאלמו  
ומנכי עומאם כסוס ומתחבקים  
וזהיר וזהר רב כוסב מופו  
ושמן משחת מלך עולמוס  
אשר ככהר אש כאורו  
כוכב ויוסף מלפנו  
יום השליש כהוות הכקר  
כיום השבת שש לחדש סיון

אקדים רחים נפשן בפרישון  
 ומצלהבא וסליק תנן טורא  
 אשתמעו קלין ושופרא  
 קלי כסימותא בעלצרון  
 לא יעלינון כל זמריא  
 שבכא פסנתרין וסמפניא :  
 מגו מהימנותא דכל דרגין  
 מטל שלם קדשיה עלן אמתח  
 רווחן לרחמתייה כדוד ארתח  
 דבסיים מהיקותיה למוריגין  
 בעשר אמירוהי דרגיגין  
 פומא ממלל רכרבן אפתח  
 סתרא דסתרון רו דרויא  
 ושפר קדמוהי להחויא :  
 טובוי דעמא טב דטב עדביה  
 די ביה אלהא טב לחוד מיטפיל  
 קמיה רשותא אוחרא מנפיל  
 אוף לא יכיל מזל למשלט ביה \*  
 דקדם דנא איהו הוה תורביה  
 כל די הוה צבא הוה משפיל  
 כן די הוה צבא הוה מרים  
 אי לאו כהאי יומא דקא גרים :  
 חשחין אנחנא על דנא פתנס  
 נרתע לשעבודך אלה תקיף  
 עינן לטיבו רחמך נזקיף  
 די לא תהשלט בן רשו דפנס \*

נדרב  
 (\*) כ' ט' הראשונים דס'ג בדניאל (וכתב סס הראש' ע' אלק ספרות כלל  
 ראיה) וסג'טו כ'ס הרא' ט' ס' ס' משלטי הנכורים \*

נדבר קיים קדמא ופטרנס  
 אף די בס'גופין כעיק ינקין  
 כתלה חסדיא בתוקפיהון  
 די לא שלט נורא בגישמהון :  
 טובוי דמודריו ולא יפנר  
 ולמעבר כל רעך יחי  
 ימחא ביצריה עד דיתמחי  
 שכלול יסוד כל רעויה ימנר \*  
 טובוי דחשיב ליה שלים אנר  
 בלחוד כפולחנה וביה יחי  
 טובוי דניחא ליה בליאותא  
 והוי דרופתקא דאורייתא :  
 הדרך עלן הדרן עלך תדיר  
 לא נתנשי מנך בכל עסקן  
 זינך עלן וספר קיכך פאן  
 לא התנשי מנן רחים אדיר \*  
 ה'ך עד כען תשהי ולא תסדיר  
 מלכך לשלטנה רבו ארפן  
 אית לית משה מה יתהני שרנא  
 חפצא למלכותא בלא תאגא :  
 מרן דבשמיא אלה יציב  
 היכרין הכי ממסר הדא יאי ?  
 כל עלמא בירא דטפשיאי  
 ג'ור ברנס ותחות ארע יציב \*  
 כוכבא רבא ומלכלבא פנציב  
 ורדה בגו חורבא כסלואי  
 מה דין ואיך ישרט בריש אומי  
 עבדא דאודבן בטולמי :

טז 46 קריאי מועד

זכור כרות ראשונים וחופת נעורים  
 גם כי בפרות האורר ולחץ  
 בשלש החסידים כרוב עווש  
 אשר לא כערה אש בנוייהת  
 אשרו האיש הזימר ולא ותרפא  
 ולעשית כל חפצך יחיש  
 יגער בזלרו עד ימס  
 משרש ועד היסוד כל תאוותי וכרות  
 אשרו אדם יחשוב לו שבר טוב  
 רק כעבודתך ובה יחיש  
 אשרו איש השמח בעמל  
 יהוס כמו גדר סיכך התורס  
 שוכס אליו ואלך נשכס חמנד  
 לא נשכס ממך ככל מעשוכו  
 עדיוך עלינו ופה סכר ברוחך  
 לא תשכס ממנו רחוס אדיו  
 איכס עד כה האחר ולא תערך  
 מלככו למשלחך סיד מלכות  
 אס יחסר השמן מה יועיל סכר  
 זדין קס למלכות בלא נור  
 אכיוו שבשמים אלהים אמת  
 כל הארץ ביד כסילוס  
 בני יעלה מעלה ותאורח מעט  
 הקץ גדול ופורח כמו נטע  
 שושנהך כחורב כחית הוער  
 על מה ואף ומשול בראש אומות  
 עבד הנמכר כער ככר לחס

והיאך תסוכר די בך בוכך  
 יהו רטוש עמים ומסכנא  
 עד אז מארסתך בעיגונא  
 גליא מתרכא בר לקסטרך  
 ולמא בארנן קל מעיק ערך  
 קריא כאסתרא ברגינא  
 אז תקפכוז יאמר ורוחצנכוז  
 מאן הוא אלהא די ישזבינכוז :  
 מריה דאברהם תני תנין  
 שדר פרוקנא בדיל חסדך  
 יהיך די במצרים עבדתא דך  
 זור זור לעבדך נטרי אורין  
 פון לאיקרך בפום ברין  
 וגלי במלכותך תקיף אידך  
 תאגך תקום תחסן לעלמיא  
 תסגי באתיא ותמתיא :

תפלה לליל שבועות

רבנו של עולם הנה אנחנו באים בבשת פנים יראים  
 וחרדים • ואם חס ושלוש נתייבנו ברת כבית  
 דינך הצדק על חטאתינו ועונותינו ופשעינו המרבים  
 יהי רצון מלפניך שיהא חשוב צערנו שנצטערנו כלילה  
 הזה ונדרנו שינה מעיגוננו • להשיגח עלינו בעין חמלתך  
 ההיא עינא פקיחא דלא נאים • ותיר תדיר שנאמר  
 הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל • ותקרע רוע  
 גזר דיננו ורחמנו ותברכנו מאוצר הכסף העומר  
 לימין העליון • ותתן לעבדך חיים ארוכים לעסוק  
 בתורתך יומם ולילה ויהיה הצער שיש לנו בעינינו  
 תקין

תקין לפנם הראות שפגמנו בעינין עלאין ואשר הרע  
 בעיניך עשינו • ויתוקן הפגם ההוא בכל המקומות  
 שפגמנו מארבע עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה •  
 ותצילנו מעונש חבוש הקבר מהמלאך המשיבר את  
 עיני האדם אחר פטירתו בקבר • ונפטר מאותו הצער •  
 ותשפיע עלינו משפע הטוב מכתר עריון להצילנו  
 מברת דיומי וברת דשני • ולמען שמך הגדול והנורא  
**(אלד)** כשהוא כלול במקורו **(אאהלידה)** שתבטל  
 מעלינו כל גזירות קשות ורעות • ויהיה למור זה נחת  
 רוח לפני כפאי כבודך • ותתן פנו כח לעמוד על  
 המשמר וללמוד תמיד לפניך ולהגות באמרי תורהך •  
 ולהיות מן העובדים לפניך בלב שלם ובנפש הפצה  
 לומדים תורהך לשמה ולכרוך כל ניצוצות הקדושות  
 שנתפזרו בין הקלפות על ידינו ולהחזירם אל הקדושה  
 ליחדא שכינתא בכעלה ולאקמא יתה מעפרא ולתת  
 נחת רוח ליוצרנו לדבק נפשנו ורוחנו ונשמהנו •  
 לעברו וליראה אותו בלבב שלם • ויהי נועם יהוה  
 אלהינו עלינו ומעשה ידיו פוננה עלינו ומעשה ידיו  
 פוננהו : ברוך יהוה לעולם אמן ואמן :

ידיד נפש אב הרחמן •	מישוך עבדך אל רצונך •
ירון עבדך כמו איל •	ישתחוה כול הדרך •
כי יערכ לו ידירותך •	כנופת צוף וכל טעם •
הדור נאה זיו העולם •	נפשי חולת אהבתך •
אנא אל נא רפא נא לה •	בהראות לה נועם זיוך •
אז תתחזק ותתרפא •	והיתה לך שפחת עולם •
ותיק יהמו רחמיך •	והוסה נא על עם אהובך •
כי זה כמה נכסוף נכסף •	לראות בתפארת עזך •
אנא אלי חמדת לבי •	חוסה נא ואל תתעלם •

הגלה



הגלה נא ופרוש חביב \* ערי את סכת שלוכך \*  
 תאיר ארץ ככבודך \* נגירה ונישמה בך \*  
 מהר אהוב כי בא מועד \* והננו כימי עולם :  
 יהוה הננו לך קוינו היה זרועם לבקרים אף ישועהנו  
 בעת צרה : קומי אירי כי בא אורך וכבוד יהוה עליך  
 זרח : כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאמים ועליך  
 יזרח יהוה וכבודו עליך יראה :

רבון העולמים ואדוני האדונים אב הרחמים והסליחות  
 מודים אנחנו לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו  
 בקידה ובהשתחויה שקרבנתנו לתורתך ולעבודתך  
 עבודת הקדש ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה  
 סה אנו מה חיינו אשר עשית עמנו חסד גדול כזה  
 על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך שתמחול והסלח  
 לכל הטאתינו ועונותינו \* ואל יהיו עונותינו כבדילים  
 בינינו לביניך \* וככן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי  
 אבותינו שתכונן לבבנו ליראתך ואהבתך ותקשיב אזניך  
 לדברינו אלה ותפתח לבבנו הערל בסודות תורתך  
 ויהיה לפנינו זה נחת רוח לפני כסא כבודך כריח  
 ניחוח ותאציל עלינו אור מקור נשמתינו בכל בחינתנו  
 וישתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידט גלית  
 דבריך אלה בעולם וזכותם וזכות אבותם וזכות תורתם  
 ותמיכותם וקדושתם יעמוד לנו לבל נפשל בדברים  
 אלו וזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים כמאמר  
 נעים זמירות ישראל גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך  
 יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגואלי :  
 כי יהוה יתן חכמה מפיו דעת והבונה :

רבון עלמין דאנת הוא מנלה עמיקתא ומסתרתא וגלי  
 רזיא יהא רעוא מן קדמך לאסברא מלין בפומאי  
 לקיימא

לקיימא בי מקרא שפחוב ואנכי אהיה עם פיה והורתך  
 את אשר תדבר ולא ניעול בכסופא קדמך ואזכרה  
 למשמע רזין עלאין דאורייתא מפומא דרישא דמתיבתא  
 עלאה אמן וכן יהי רצון אמן סלה :

### האדרא רבא קדישא

**תניא** אר"ט לחברייא עד אימת ניתוב בקיימ' דחד סמכא  
 כתיב עת לעשות לוי' הסרו תורתך \* יומין זעירין ומארו  
 דחובא דחיק כרוז' קריכל יומא \* ומחלדי חקל' זעירין חינון \* וחינהו  
 בשולי (ו' א' בשורי) כרמי' \* לא אשנחן ולא ידעין לאן אתר חולין כמה  
 דיאזת \* אתכנסו חברוי' לבי אדר' מלובשין שדיין סייפי ורומחי כדיוכון  
 אזדרוז בתקוניכון \* בעיט' \* בחכמת' \* בסוכלתנו בדעת' \* בחיווי כידון  
 כרגלן (כ' א' בחיל' יודין והגליון) אמלכו עליכון למאן (ס' א' למלכ')  
 דברשותיה חיי ומות' \* למגור מלין דקשוט מלין דקדישי עליוכון מייחי  
 להו \* וחדאן למשמע לסו ולמנדע להו \* יתיב ר' טובכא ואמר ווי אי  
 גליכ' ווי חילא גלויכא \* חברוי' דסו ותמן אשתיקו \* קס ר' אבא וא' ל' אי  
 ניחא קמיה דמר לגלחא סא כתיב סוד יי' ליריאו וסא חברייא לין  
 דחלין דקב' ס' חינון וכבר עאלו באדרא דבי משכנא מנהון עאלו  
 מנהון נפקו \* תאנא אתמנו חברייא קמיה דר' ט' ואשתכחו רבי  
 אלעזר בריוס \* ור' אבא ור' יוסי בר יעקב \* ור' ינחך \* ור' חזקיה  
 בר רב \* ור' קייא \* ור' יוסי ור' יוסא \* ודון יסבו לר' ט' ואלכבען זקפו  
 לעילא ועאלו בחקל' ביני חילני ויתבו \* קס ר' ט' וללי ללותיה \*  
 יתיב בנווייהו ואמר כל חד ושוי ידוי בתוקפו \* שוי ודייהו ופסיב  
 לון פתח ואמר חרור האיז אשר יעשה פסל ומסכה מעשה ידי  
 חרשוקס בסתר וענו כלס ואמרו אמן \* פתח ר' ט' ואמר עת לעשו'  
 לוי' אמאי עת לעשות לוי' משום דהפרו תורתך \* מאי הפרו תורתך  
 תורה דלעיל' דהוי מתבטלא אי לא יתעביד בתקוניו (ס' א' שמא)  
 דא \* ולעתיק יומין אתמר \* כתיב אשריק ישראל מי כמאך \* וכתיב  
 מי כמאך באלים וי' \* קרא לר' אלעזר בריוס איתביה קמיה ולרבי  
 אבא מסטר' אחרה ואמר חן כללה דכלא עד הסתא אתתקנו  
 קיימין \* אשתיקו שמענו קלא וארכבותן דא לרא נקשן \* מאי קלא \*  
 קלא דכנפשיא עלאה דמתכנפי \* חדיר' ט' ואמר וי' שמעתי שמעך  
 ירחתי (אמר) התם יאות הוה למהו דחיל \* חן בחביבות' תליא  
 מלתא (טז)

מלתא דכתיב וזהב את י' להיך . וכתיב מאהבת י' אתכם  
וכתיב אהבתי אתכם וגו' ר"ש פתח ואמר הולך רכול מגלה סוד  
ומאמן רוח מכסה דבר . הולך רכול האי קרא קאי (וכיון דאתמר  
רכול אמאי הולך) איש רכול מבני ליה למימר מאן הולך . לא מאן  
דלא אחישב ברוחיה ולא הוי מהומנא ההוא מלה דשמע אויל  
בנוויה כחור' כמוא עד דרמי לה לבר . מ"ט . משום דלית רוחיה  
רוחא דקוומ' אבל מאן הרוחיה רוחא דקוומ' ביה כתיב וכאמן רוח  
מכסה דבר . וכאמן רוח קוומ' דרוחא (כמו ותקעתו יתר במקום  
נאמן) ברוחא (כ"א ברזא) תליא מלתא . וכתיב אל תתן את פיק  
לחטיא את בשרך . ולית עלמא מתקוומ' אלא ברזא . וכי אי במלי  
עלמ' אטטיך רזא במלני רזין דרזינא דעתיק וזמין דלא אתמסרין  
אפילו למלאכין עלאין עאכ"ו . אר"ש לשמייא לא אימא דיזיתון  
(ס"א דיזיתון) לארעא לא אימא דתשמע . דהא חן קוומי עלמין .  
תנא רזי דרזין כד פתח ר"ש ברזי דרזין אודיעוב אתרא וחברין  
אתחלחלו גלי ברזא ופתח ואמר . כתיב :

**ואלה**

המלכים אשר מלכו בארץ ארורים לפני מלך מלך וגו'  
זכאן אתון לדיקויא דאתגלי לכון רזי דרזין דאוריית' דלא  
אתגליין לקרישי עליונין מאן ישגח בהאי ומאן יוכה בהאי דהוא  
סהרות' על מהומנות' (דמהומנותא) דכסור למאן ושבעין עלמין ומניה  
כסור אורחא דכסורין ביה לדיקויא לעלמא דאזי . ה"ד וארז לדיקוס כאור גנה  
תיך ואור עד נכון הויס . מן סהוא ארחא מתפרשן לשית מאס ותליסר אורחי  
דסלוב בויער אפיק דכתיב כל ארחות י' חסד ותמת לנוצרי ברזי וגו') דכלא  
ללותא ברעו' יתא דלא ותקשב לחוב' לגלחא דא . ומא יימרון חברי'  
דהאי קרא קאי הוא דהא לא הוה ליה למכתב הכי דהא חזיק כמה  
מלכ' הווער דלא ויתון בני ישראל ועד לא יהי מלכ' לבני ישראל ומה  
אתחוי הכא וברא אתערב חברייה . אלא רזא דרזין הוא דלא יכלק  
כני נשא למנדע ולאשתמורע ולמרחש בדעתיהו בהאי :

**תאנא**

עתיקא דעתיקין טמור' דטמירין עד דלא זמין תקונו  
(דמלכא) ועטורי עטורין . שירותא וסיומא לא הוה  
והוה מגליף ומשער ביה . ופריס קמיה חד פירסא ובה גליף ושוער  
מלכין ותקונו לא אתקווימו ה"ד ואלה המלכים אשר מלכו בארץ  
ארום לפני מלך מלך לבני ישראל מלכא קדמאה . לבני ישראל קדמאה  
וכלהו דגליפו דגליפו (ילא אתקווימו) בשמחן אתקרון . ולא אתקווימו  
דאנא להו ואנע להו . ולבתר זמנא הוא אסתלק (כ"א סוק  
מסתכל

מסתכל) בההוא פירסא ואתתקן בתקונו . ותאנא כד סליק  
ברעותא למבריו אוריית' טמורא תרי אלפי שנין ואפקה מניד אמרה  
קמיה מאן רבעי לאתקבא ולמעבד יתקן בקדמית' תקונו . תאנא  
כלנועותא דספר' עתיקא דעתיקין סתרא דסתרין טמור דטמירין  
אתתקן ואודמען (פי' כלומר אשתכח ולא אשתכח . לא אשתכח ממנ  
אבל אתתקן . ולית דידע ליה משום דהוא עתיק דעתיקין) (אבל  
כתיקוני ידע) כחד סבא דסבין עתיק מעתיקין טמיר מעטירין .  
ובתקונו ידע ולא ידע מארי דחור כסו (ס"א כסומק) וחיו  
בוטויה (ס"א בוטויה דאנפוי) (כ"א באנפוי) יתוב על כורסייה  
דשכיבין לאכפיייה לון . ארבע מאה אלפי עלמין אתפשט חוורא  
דגולגלת' דרישו . ומנסירו דהאי חוורא ורתי לדיקויא לעלמ' דאתי  
ד' מאה עלמין ה"ד ארבע מאות שקל כסף עובד לסוחר :

**בגולגלתא**

יתבין (בכל יומא) תליסר (ס"א תריסר) לפי  
רבוה עלמין דנטלין עליו רגלין וסמכין עליו  
ומהאי גולגלתא נטיף טלא לההוא דלבר ומליא לרישיה בכל יומא  
דכתיב שראשי כמלא טל ומההוא טלא דאנער מרישיה ההוא  
דחור לבר יתערון מתויה לעלמ' דאתי (דכתיב שראשי נמלא טל  
מלאתי טל לא כתיב לא נמלא) דכתיב כי טל אורות טלך . אורות  
כהורא דחוררת' דעתיקא . ומההוא טלא מתקווימן קדישו עליונין  
והוא מגא רעחנין לדיקויא לעלמא דאתי . ונטיף ההוא טלא  
לחקל' דתפוחין קדישין ה"ד ותעל שכבת הטל והנה על פני  
המדבר דק מחוספס . וסיוו דההוא טלא חויר . כהאי גוונא דאככ'  
דכדולסא דאתחזייה כל גוונין בנווה . ה"ד ועינו כעין הכדולס .  
האי גולגלתא חוורא די ליה אנהור לתלוסר עיבר גלוסין כסחרנו .  
לארבע עיבר בסטר' חד ולארכיב עיבר בסטר' דא בסטר' דאנפוי  
ולארבע עיבר בסטר' דא לסטר' דאחורא וחד לעיל' דגולגלת'  
(פי' מסעיה דעילא) ומהאי אתפשט אורכא דאנפוי לתלת מאה  
ושבעין רבוה עלמין . וההוא אתקרי ארץ הפיס (פי' אורכ' דאנפוי)  
והאי עתיק' דעתיקין אתקרי ארכיב דאנפין . וההוא דלבר אתקרי  
זעיר אנפין לקבליה דעתיקא סבא קדש קדיש דקדישיה וזעיר  
אנפין כד אסתכל להאי כלא (ס"א עינ) דלתתא אתתקן ואנפוי  
מתפשטין וארכיב בההוא זמנא אבל לא כל שעתא כמה דעתיק'  
ומהאי גולגלתא נפיק חד עיבר חויר גולגלתא דזעיר אנפין  
לתקנא רישיה ומנהאי לשאר גולגלתין דלתתא דלית לון חושכא  
וכל

וכל גולגלתה והבין הגר חוורתה (ס"ה אורחותה) לעתוק וימין .  
כד עאלין כחושבנא תחות שרביטא . ולקביל דא בקע לגולגלת  
לתתא כד עאלין כחושבנא :

**בחללא**

דגולגלת' קרומא דאורייתא דחכמת' עלאה סתימאה  
דלא פסק והאילא שכיחא לתפתח . והאי קרומ'  
אתחפייא על מוחא דאיהו הכמתא סתימאה ובגונו כד אתכסי  
(ס"ה ובגין דאתכסייא) האי חכמתא בההוא קרומ' דלא אתפתחא  
(ס"ה כג"ד אקרי חכמתא סתימאה) והאי מוחא דאיהו האי חכמת'  
סתימאה . שקיט ואשתכיד באתריה כחמר טוב על דורדייה והיינו  
דאמרי סבא דעתוי סתים ומוחיה סתים ושכיד . והאי קרומא  
אתפסק מוציער אפין ובג"כ מוחיה אתפסט ונפיק לתתין ותרון  
שבילין ה"ד ונהר יולא מעדן . מ"ט משום דקרומא אתפסק  
דלא מחפ' על מוחא (ועכ"פ קרומא פסיק לתתא) והיינו דתינו  
כישומי אתון ת"ו רשים רשומא לעתוק וימין דלית דכוותיה  
(דכיה תליא תמוס דעות שלים מכל סטרוי וסתים ושכיד ושקיט  
כחמר טוב על דורדייה) :

**תאנא**

כגולגלתא דרישא תליין לאף אלפין רבוא ושבעת אלפין  
וחמש מאה קולי דשערי חור ונקי כהאי עמר' כד איהו  
נקי דלא אסתבך דא כדא דלא לאחזאה ערכוביא בתקונו . לא כלא  
על בורייה . דלא נפיק נימא מנימ' ושער' משערא . וכל קולא וקולא  
הית ביה ד' מאה ועשר נימי דשערי כחושבן קרו"ש . וכל נימא  
ונימא להיט בד' מאה ועשר עלמין . וכל עלמא ועלמ' סתים ובגין  
ולית דידע לון בר איהו . ולהיט לשבע (ס"ה לארבע) מאה ועשרין  
עיבר ובכל נימא ונימא הית מבוט' דנפיק ממוחא סתימאה (דבתר  
כותלא) ונהיר ונגיד בההוא נימא לנימין דוציר אנפין ומהאי מתקן  
(ס"ה מתון) מוחיה וכדן נגיד ההוא מוח' לתתין ותרון שבילין וכל  
קולא וקולא מתלשטן ותליין . מתתקין בתקוב' יאה בתקוב' שפירא .  
מחפייין על גולגלת' מתתקני קולי דנימין מהאי סטר' ומהאי סטרא  
על גולגלת' . ותאנ' כל נימא ונימא אקרי (ס"ה איהו) משיכ' דמבוט'  
(ס"ה ממבוטין) (ס"ה ואינון מבוטין) סתימין דנפקין ממוחא  
סתימאה . ותאנא משערי דבר נש אשתמודע מאי הוא אי דינא אי  
רחמי . מכר עברין עלוי ארבעין שנין . ואפי' כד איהו עולם בשערי'  
בתקוני' (ס"ה בדיוקניה) (ס"ה בדיוקניה) ובגבוי עינוי קולין דשערי  
תליין בתקונו נקיי' כעמר נקא עד כתפוי עד כתבוי ס"ד . הלא עד  
רושי

רושי דכתפוי . דלא אתחזי קודלא משום דכתוב כי פנו לי עורף ולא  
פנים . ושערא סליק אכתרוי דאורנין דלא לחפויא עלוי דכתוב להיות  
אונק פתוחות . שערא דנפיק מבתר אורנוי כוליה כשקולא . לא נפיק  
דא מן דה תקווא שלים . תקווא יאה . תקווא שפיר' תאוב למחמי .  
תואובתא וחרותא דלדיקייא דאונן בוציער אפין למחמי ולא תרבק'  
בתקוני' דעתיקא סתימאה דכלא . י"ג נימין דשערין קיימי מהאי  
סטרא ומהאי סטרא דגולגלתא לקביל אנפוי ובאונן שרין שערי  
לאתפלגא . לית שמלא בהאי עתיקא סתימאה כלא ימונא . אתחזי  
ולא אתחזי . סתים ולא סתים . והאי בתקוני' כ"ש ביה . ועל האי  
תאוב בני ישראל ללרפא כלכחון דכתוב הושי' בקרבנו אס אין בין  
וציר אנפין דאקרי יו' ובין ארין אנפין דאקרי אין . אמאי ארענשו .  
משום דלא עבדו כחכיכותא הלא ככיונא דכתוב ועל נקותס את  
ה' הושי' בקרבנו אס אין :

**בפלגותא**

דשערי חזיל חר ארשא דנהיר למתאן ושבעין  
עלמין . ומניה נהיר ארש' דז"ה דנהירין ביה דריקוי'  
לעלמ' דאתי ה"ד ואורח דריקים כאור ננה הולך ואור עד נכון  
היום ומן ההוא ארשא אתפרש' לשית מאה ותליסר אורחין דאוריית'  
דפלו' בוציער אפין דכתוב ביה כל ארחות יו' חסד ואמת וגו' :

**מצחא**

דגולגלתא רעוא דרעוין רעותא דוציער אפין לקבלי  
ההוא רעותא דכתוב (כ"ה מצחא דגולגלת' רטון אקרי  
דהא רעוא דרעוין אתגלי בההוא מנח' לקבל דה לתתא . כתוב יהיה  
על מחו תמיד לרטון וגו' . וההוא מנח' דאקרי רטון הוא גלוי' דכל  
רישא וגולגלת' דמתכסי' בהרבע מאה ועשרין) (כ"ה ועשר) עלמין  
וכד אתגלויא אתקבל' ללותהון דישרל . אימתי אתגלויא . שתוק ר"ש  
של תנייכות אימתי . ה"ר שמעון לר' אלעזר בריה אימתי אתגלויא .  
ח"ל בשעת' דללותא דמנחה דשבתא . ח"ל מ"ט . ח"ל משום דהיה  
שעתא ביומי דחול תליא דינא לתתא בוציער אפין ובשבת' אתגלויא  
מנחא דאתקרי רטון . בההיא שעתא אשתכיד רוגוא והשתכח רעוא  
ומתקבלא ללותא ה"ד והאי תפלתו לך יו' עת רטון . ועת רתן  
מעתיק וימין לגלגלה מנחא . ובגין כך אתתקן האי קרא למימריה  
בללותא דמנחה בשבתא אר"ש לר' אלעזר בריה בריך כרי לעתיק  
וימין רעוא דמנחא השכח בשעת' דהצטרך ליה . ת"ח בשאר (ס"ה  
בשעתא) דלתתא כד אתגלוי מנחא אשתכח חולפא ה"ד (ס"ה ת"ח  
בשאר דלתת' כד אתגלוי מנחא דינא אתער והשתכח והשתכח מנח'  
דאשנחותא

דאשנחותא לחייב עלמ' לאינון דלא מתכספי בעובדייהו כד"א  
ומנח אשה זונה היה לך מאנת הכלם . והבא כך התגלי מנחא  
תיאובת' (ס"א חביכותא) ורעוא שלים השתכח וכל רוגזין השתכבו  
ומתכפיון קמיה . מהאי מנחא (ס"א דלתת') נהרין ארבע מאה בתי  
דינון כד התגלויא האי עת רגון כלהו משתככין קמיה הה"ד דינא  
יתיב (כלומר יתיב באתריה ודינא לא התעביר) ותנא שערך לא  
קאים בהאי אתר משום דמתגליא ולא התכסיה התגליא דוסתכלון  
מארי דדינ' וישתככו ולא התעבירו . תאנ' האי מנח' התפשט במאתן  
ושבעין לפני נהרין דבוטונין (ס"א דנהרין) מערן עלאה . דתניא  
אית ערן דנהיר לערן . ערן עלאה לא התגליא והוא סתים בסקומא  
ולא מתפרשא לארחין כדאמרין . והאי ערן דלתת' מתפרש בשבילוי  
לתתין ותריין (עיבר) שבילין . וה"ע ג' דמתפרש האי ערן בשבילוי לת  
דודע ליה בר האי זעיר אפינ . וערן דלעיל' לית דידע ליה ולא שבילוי  
בר ההוא אריך אפינ . הה"ד להיס הבין דרכה והוא ידע את מקומ'  
אלהיס הבין דרכה דא ערן דלתת' דידע זעיר אפינ . והוא ידע את  
מקומה דא ערן דלעיל' דידע עתיק יומין סקומאה דכלא :

**עיניו**

דרישא חוורא משתנין משאר עינין לית כסות' על עינא .  
ולית גבינון על עינא . מ"ט דכתיב הנה לא ינום ולא יישן  
שומר ישראל . ישראל דלעילא . וכתיב אשר עיניך סקומות . ותאנ' כל  
מה דאתי ברחמי לית כסות' על עינא ולית גבינון על עינא . כ"ט  
רישא חוורא דלא בעי מרי (ס"א נטירו) ה"ר שמעון לר' אבא  
למאי היא רמזא . ה"ל לכונימא . דלית כסות' על עינא ולית גבינון  
על עינא . ולא ניימין ולא בעיין נטור' על עינא כ"ט עתיק דעתיקי  
דלא בעי נטורא . וכ"ט דהיהו משגח לכל' וכלא מתן ביה ולא נאים  
הה"ד הנה לא ינום ולא יישן שומר ישראל ישראל דלעילא . כתיב הנה  
עין וי' א יראיו וכתיב עינוי' המה משוטטים בכל הארץ . לא קשיא  
הא כזעיר אפינ הא באריך אפינ . ועכ"ד תרי עינין אינון . והתחוורו  
(ס"א והתחזרו) לתר . עינ' דאיהי חוור בנר חוור וחוו' דכליל כל חוור :

**חוורא**

קדמאה נהיר וסליק ונחית לאסתכל' (ס"א לאתכלל')  
דליר כתרורא . תאנ' בטט האי חוור' והדליק' בוטוני  
דאקרון חור וקדר וסדרו ולהטין בחדות' בשלימות' :  
**חוורא** תנינא נהיר וסליק ונחית ובטט ואפיק (ס"א והדליק)  
ג' בוטונין אחרנין דאקרון נלח וסדר ותפאר' ולהטין  
בשלימותא בחדותא :

**חוורא**

תליתאה להיט ונהיר ונחית וסליק ונפיק מסקומות'  
דמוחא ובטט בבוטונא אמנעיתא שביעאה . והפיק  
ארחא למחא תתאה (כ"א והפיק ארחא ללב' תתאה) . ומתלהטין  
כלהו בוטונין דלתת' אמר ר"י שיהות הוא ועתיק יומין יפקח עינא דא  
עלך בשעת' דתגטריק לית תאנ' חוור בנר חוור וחוו' דכליל כל חוור :

**חוורא**

קדמאה נהיר וסליק ונחית לתלת בוטוני דלסט' שמלא  
ולהטין ואסמין בהאי חוור' כמאן דאסמין גופי' בבוסמין  
טבין וכריחין על מה דהו דהו עלוי בקדמיתא .

**חוורא**

תנינא נחית וסליק ונהיר לתלת בוטוני דלסט' ימונ'  
ולהטין ואסמין בהאי חוורא כמאן דאסמין בבוסמין  
טבין וכריחין על מה דהו דהו עלוי בקדמיתא .

**חוורא**

תליתאה נהיר וסליק ונחית ונפיק נהירו דחוור' דלבו  
לבו מן מוחא ובטט בשער' אובמא כד אלט' . וכרישא  
ובמוח' דרישא . ונהיר לתל' כתרין דאשתארו כמה דאגטריק לגלאה  
אי נוחא קמי עתיק סתימ' דכלא . ותאנ' לא סתים האי עינא . והינון  
תרין ומתחוורין (ס"א והתחזרו) לתר . כלא הוא ימונא . לא הוא (ס"א  
לית ביה) שמלא . לא נאים ולא אדמנד ולא בעי נטירות' לית מאן  
דאגון עליה הוא אגון על כלא והוא אשגח על כלא . ומאשגחות'  
דהאי עינא מתזן כלהו . תאנא אי עינא דא אסתים רגע' חדא לא  
יכלין לקיימא כלהו בנ"כ אקרי עינא פקוחא . עינא עלאה . עינא  
קדישא . עינא דאשנחותא עינא דלא אדמנד ולא נאים . עינא דהוא  
נטור' דכלא . עינא דהוא קיומ' דכלא . ועל האי כתיב טוב עין  
הוא יבורך . א תקרי יבורך אלה יבורך . דהאי אתקרי טוב עין ומניה  
מברך לכלא . ותאנ' לית נהירו לעינ' תתאה לאסתתאה מאדננימות'  
מאובמת' בר כד חזי (ס"א אסתחזי) (ס"א אסתחזי) מהאי נהור' חוור'  
דעינא עלאה דאקרי טוב עין . ולית דידע כד נהיר עינא עלאה דא  
קדיש' ואסמין לעינא תתאה דא בר איהו וזמנין לדיקוי' וכהי עליונון  
למחמי דא ברות' דחכמת' הה"ד כי עין בעין יראו . אימתי בשוב וי'  
ליון . וכתיב אשר עין בעין נראה אתהיו . ואלמלא עינא טובא עלאה  
דאשגח ואסמין לעינא תתאה לא יוכל עלמא למיקם רבעא חדא :

**תאנא**

כלניעות' דספרא . אשנחות' דעינא תתאה . כד אשגח  
נהירו עלאה ביה ועייל ההוא נהירו דעלאה בתתאה  
דמניה נהיר כלא . הה"ד אשר עין בעין נראה אתהיו . כתי' הנה עין  
וי' א יראיו . וכתיב עינוי' המה משוטטי' בכל הארץ . וכו עינוי' א  
יראיו

יראיו עינא דלעילא . לה זכו עיניו' המה משוטטות עינא דלתת' .  
 דתניא מפני מה זכתיוסף לרא שלטא ביה עינא בישא מפני שזכה  
 לא שתגחא בעיני' עבדו עלאה סה"ד בן פורתיוסף בן פורת עלי עין  
 אמאי הוא בן פורת עלי עין כלומר על סבת עין דהשתגחא ביה ובתי'  
 טוב עין הוא יבורך מ"ט כי נתן מלחמו לרל מ"ט א"ר יוד . ת"ח  
 בעיניו דתתאה הית עינא ימנא ואית עינא דשמאלא . והיגון חרי  
 בתרי גונו . אבל הכא לית עינא שמאלא . ותרווייהו בדרגא חד סלקי  
 וכלא ימנא . ובגונו כך עינא חד ולא תרין . ותאנא עינא דא דהוא  
 עינא דהשגחתיא . פקית' תדיר . חייבאן תדיר . וחדאן (ס"א וחואן)  
 תדיר . דלא הוי הכי לתתא . דכלילן בסומקא ובחוכמ' ובחורא בנ'  
 גונו . ולא הוי תדיר פקחא . דלית גבמא סוטר' (ס"א כליה גבוי  
 סודרה) (ס"א דליה עיניה בגביני דמכסאן) על עינא . וע"ד כתוב  
 עורה למא תישן יי' . פקח יי' עיניך . כד התפקח . אית למאן  
 דהתפקח לטב . ולמאן דלא התפקח לטב . ווי למאן דהתפקח ועינא  
 התעריב בסומק' וסומק' התחזי לקבליה ומכסיה עינא מאן ישתויב  
 מניה אבל עתיק יומין טבא דעינא . חוור בנו חוור חוור דכליל  
 כל חוורי . זכאה חולקיה למאן דישגח עלויה חד חוור מנייהו . וע"ד  
 ודאי כתיב טוב עין הוא יבורך . וכתיב בית יעקב לכו ונלכה באור  
 יי' . תאנא (עכ"ד) שמיא דעהיק' סתים מכלא ולא מתפרש באורית'  
 בר מן אתר חד דאומי זעיר אפיין לאברהם כתיב כי נשבעתינאם  
 יי' נאם דזעיר אפיין . וכתיב כך יברך ישראל . ישראל דלעילא . וכתיב  
 ישראל אשר כך התפאר לישראל קאמר דא . ותנוק עתיק יומין אמרו  
 והאי והאי שפיר . תניא כתיב חזה הוית עד די כרסון רמיו ועתיק  
 יומין יתיב . כרסון רמיו . מאן הוא . אמר לר' יהודה קום בקיומך  
 ואתקין כרסייה דא . ה' ר' יהודה כתיב כרסייה שכיבין דינו . ועתיק  
 יומין יתיב על האי כרסייה . מ"ט דתניא אי עתיק יומין לא יתיב על  
 האי כרסייה לא יוכל להתקיימ' עלמא מקמי ההוא כרסייה כד יתיב  
 עתיק יומין עליה לכפוי' (ס"א התכפיה) להווא כרסייה . ומאן  
 דרכיב שליט בעידי' דנטיל מהאי כרסייה ויתיב על כרסייה אחרא .  
 כרסייה קרמאם רמיו . דלא שלטא לא חיהו דרכיב ביה עתיק יומין .  
 א"ר שמעון לר' יהודה יתתקן ארחד וייתי כך מעתיק יומין . ות"ח  
 כתיב אני ה' ראשון ואת אחרונים אני הוא . כלא הוא והוא סתים  
 מכל סטרוי . (כסאי) חוטמא . תאנא בחוטמ' השתמורע פרוטפא .  
 ות"ח מה בין עתיקא לזעיר אפיין דא מאריה דחוטמ' מחד נוקבא

חיין ומחד נוקבא חיין דחיין האי חוטמ' הוא פירדשק' רביה נשיב  
 דוח' דחיין לזעיר אפיין וקרינן ליה סליחה . והיא נחת רוח אהבתמות'  
 דרוחא דרוחא דנפיק (מהכא) מאינון נוקבי חד רוחא נפיק לזעיר  
 אפיין להתער' (ס"א חיין מכל סטרוי חירו מכל סטרוי חיין דחיין) לית  
 כגנתא דערין . ומד רוחא רביה זמן להתערה לזמנא לבריה דרוד  
 למנדע חכמתא . ומהווא נוקב' התער ונפיק רוחא ממנו' סתימא'  
 וזמן להתערה על מלכא משיחא דכתיב ונחה עליו רוח יי' רוח  
 חכמה וכינה רוח עלה וגבור' רוח דעת ויראת יי' . סה הכא ד' רוחין  
 וקא רוחא חרה אמרינן . אמאי תלת . קום ר' יוסי בקיומך . קס"ר י'  
 ואמר . כיומי דמלכא משיחא לא יימרין חד לחד ליק לי חכמת'  
 דכתי' ולא ילמדו עוד איש את רעהו וגו' כי כלם ירעו אותו למקטל'  
 ועד גדולס . ובהווא זמנא יתער עתיק יומין רוחא דנפיק ממנו'  
 סתימאם דכלא . וכד יסלק דא . כל רוחין דלתת' יתערין עמיה ומאן  
 אינון . אינון (תרין) בתרין קדישין דזעיר אפיין . ואינון שיתא רוחין  
 אחרנין דיהבי (ס"א דהכי) אינון (ס"א ואינון שיתא רוחין) רוחין אינון  
 דכלילן תלת אחרנין) דכתי' רוח חכמה וכינה רוח עלה וגבורה רוח  
 דעת ויראת ה' . דתנין כתיב וישב שלמה על כסא יי' וכתיב ו'  
 מעלות לבסא . ומלכא משיחא זמן למיתב בשבעא . שיתא אינון  
 ורוח' דעתיק יומין דעליהו הא שבעא כמה דאתמר . (ג רוחי אינון  
 דכלילן ג' אחרנין) . א"ל לר' ש רוחך ינוח לעלמ' דהתי . ת"ח כתי' בה אמר  
 יי' מארבע רוחות בואי הרוח וגו' . וכי ארבע רוחי עלמ' מאי עבדי  
 הכא . לא ארבע רוחי יתערין . תלת אינון . ורוחא דעתיקא סתימ'  
 ארבע והכי הוי . דכר יפוק דא נפקין עמיה תלתא דכלילן בנו תלת'  
 אחרנין . וזמן קב"ה לאפק' חד רוחא דכליל מבלהו . דכתי' מארבע  
 רוחות באי הרוח . ארבע רוחות באי לא כתיב באן אלא מארבע  
 רוחות באי . וכיומיו דמלכ' משיחא לא ינטרכון למילך חד לחד דהא  
 רוחא דילהו דכליל מכל רוחין יודיע כלא . חכמה וכינה עלה וגבור'  
 (רוח) דעת ויראת יי' . משום רוחא דכליל' מכל רוחי . כנ"כ כתיב  
 מארבע רוחות דאינון ארבע דכלילן בשבעא דרין עלאין דאמרין .  
 ותאנא דבלהו כלילן בהאי רוחא דעתיקא דעתיקא דנפיק ממנוחא  
 סתימאם לנוקב' דחוטמא . ות"ח מה בין חוטמ' לחוטמא . חוטמא  
 דעתיק יומין חיין מכל סטרוי . חוטמא דזעיר אפיין כתיב עלה עשן  
 באפו ואש מפיו תאכל וגו' . עלה עשן באפו ומהווא עשן דלית גור  
 בר סליק תננא לבתא גחלים בערו ממנו . מהו ממנו מאותו עשן

מההוא חוטמ' מההוא אשא . תאנה כד הוה רב המנונא סבא בעי  
לללאה ללותיה אמר לבעל החוטם אני מתפלל לבעל החוטם אני  
מתחנן . והיינו רכתי ותהלתי החטם לך הוי קר' לעתיק וימנן אמרו  
תאנה אורכה חוטמ' תלת מאה וע"ה עלמנן התמלינן מן ההוא  
חוטמ' וכלהו מתדבקין בזעיר אפינן . הוי תושבחת' דתיקו' חוטמ'  
הוא וכל תקוני דעתיק וימנן . התחזון ולא התחזון . התחזון למארי  
מדון ולא התחזון לכלא :

**פתח** ר' שאמר ווי מאן דאשיט ידוי בדוק' וקור' עלאה דקבא  
קדישא טמיר' סתימא דכלא . (כ"ה טמיר וסתים מכלא)  
דיקנא דההוא תושבחתא . דיקנא דסתים ויקור מכל תקוני . דיקנ'  
דלא ידעין עילאין ותתאין . דיקנא דהיא תושבחתא מכל תושבחי .  
דיקנא דלא הוה כ"ג כבואה וקדישא דיקרב למחמנ ליה . דיקנא  
דהיא תליא בשערוי עד טבורא דלבא . חורא כהלג' יקירא דיקורין  
טמירא דטמירין מהימנותא דמהימנותא דכלא . תאנה כלטעות'  
דספר' דהוי דיקנא מהימנותא דכלא נפיק מאודנו ונחית סוחרניה  
דפומא קדיש' ונחית וסליק ופוי בתקרובתא (סגו) דבוסמא טבא .  
חורא דיקירא (ס"א דבדיקניה) ונחית (ס"א חורא וקירא דדיקניה  
נחית) בשקול' ופוי עד טבורא הוא דיקנ' יקירא מהימנא שלימא  
דנגרין ביה י"ג נביעין מבוועין דמשח רבות טבא . כתלת עשר  
תקונין מתתקנא :

**תקונא** קדמאה . מתתקן שערא מלעיל' ושארי מההוא תקוני'  
דשער רישיה דסליק בתקוניו לעילא מאודנו ונחית

מקמי פתחא דאודנין בחד חוטא בשקול' טבא עד רישא דפומא .  
**תקונא** תניינא מתתקן שער' מרישא דפומ' (וסליק) עד רישא  
אחרא דפומא בתקונא שקיל . **תקונא** תליתאה  
מאמלצית' דתחות (ס"א דהאי) חוטמ' מתמו' תרין נוקבין  
נפיק חד אורחא ושערא אהפסק בההוא ארחה ומלי מהאי גיטא  
ומהאי גיטא שער' בתקוני' שלים סוחרניה דההוא אורח' . **תקונא**  
רביעאה מתתקן שער' (ונחית) תחות פומא מריש' חדא

לרישא חדא בתקונא שלים . **תקונא** חמישאה תחות פומ' נפיק  
ארחה אחרא בשקול' דארחה דלעיל' ואלן תרין ארחהו רשימין  
על פומא מכאן ומכאן . **תקונא** שיתאה מתתקן שער' וסליק  
ונחית מלרע לעיל לריש' דפומ' ופוי תקרובת' דבוסמ'  
טבא עד רישא דפומ' דלעילא . ונחית שערא לרישא דפתח' דארחה  
תתאה

תתאה דפומא . **תקונא** שביעאה פסיק שערא ותתחזון תרין  
תפוחין בתקרובת' דבוסמ' טבא שפירן ויאן למחזי בנימיהון  
התקיו' עלמ' ה"ד באור פני מלך חיים . **תקונא** תמינאה נפיק  
חד חוטא דשערי סוחרני דדיקנא ותליין בשקולא עד  
טבורא . **תקונא** תשיעאה מתערי ומתערכין שערי דיקנ' עם  
אינון שערי דתליין בשקולא (דתליין) ולא נפקי דא מן דא .

**תקונא** עשיראה (מתערכין) נחתין שערי תחות דיקנ' וחספין  
בגרוג' תחות דיקנא . **תקונא** חד סר דלא נפקין נימ'  
מן נימא ומתשערין בשיעור' שלים . **תקונא** תריסר דלא

תליין שערי על פומא ופומ' התפני מכל סטרוי ויאן שערי  
סחור סחור ליה . **תקונא** תליסר דתליין שערי בתחות דיקנא  
מכאן ומכאן ביקר' יאה ביקרא שפיר' מחפין עד טבור'  
לא התחזי (ס"א לתתחזיה) מכל אנפי תקרובא דבוסמ' בר אינון

תפוחין שפירין חורין דמפקין חין לעלמ' ומחזין חדו לזעיר אפינ'  
בתליסר תקונין אין נגדין ונפקין תליסר מבוועין דמשח רבות ונגדין  
לכל אינון דלתתא . ונהרין בההוא משחא . ומשיחין מההוא משח'  
דבתליסר תקונין אלון . בתליסר תקונין אלון אהרשים דיקנא וקירא

סתימאה דכל' דעתיק דעתיקין . מתרי תפוחין שפירין דהנפוי נהירין  
אנפוי דזעיר אנפין וכל חוור (ס"א חוור) וששן דהשתבחן לתתא  
נהירין ומתלהטין מההוא נהורא דלעילא . תקונין תליסר אלון  
אשתכחו בדוקנא . ובשלימות דיקנא בתיקוניו אהקרי בר נש נאמן .

דכל דחמי דיקניה תלי ביה מהימנותא :

**תאנא** כלטעותא דספרא תליסר תקונין אינון דתליין בדוקנ'  
יקירא בשביעאה (מנהון) משחכוי בעלמ' ומתפתחי  
בתליסר תרעי דרחמי . ומאן דאשיט ידיה לאומאה כמאן דאומי

בתליסר תקוני דיקנא . האי בארדך אפינ בזעיר אפינ בכמה . אמר  
לרבי יצחק קום בקיומך . וסלסל בסלסלא דתקונא דמלכא (ס"א  
בדיקנא) קדיש' היאך יתתקן . קס ר' יצחק פתח ואמר מי א כמוד  
נושא עון וגו' ישוב ירחמנו וגו' תחן אמת ליעקב וגו' . תאנה

תליסר מבינן התחזון הכה וכלהו נפקין מתליסר מבוועין דמשח  
רבות דתיקוני דיקנא קדיש' עתיקא דעתיקין . טמירא דטמירין .  
תנא תקונא דדיקנא טמיר וסתים טמיר ולא טמיר . סתים ולא  
סתים . בתקוניו ודיע ולא ודיע :

**תקונא** קדמאה . סא תונין דכל שערא ושער' וכל נימא ונימא  
לא

לא מתרבה לחכמה . ושארו נימון דיוקנא לתקנא . מתקונא  
 דשער רישא הכא הית לאסתכלא או כל נימון דשער רישא ונימון  
 דדוקנא יקורא עלאה בחד נימא אסתכלו . (ס"א בחד מתקל' אסתקלו)  
 אמאי הלן ארובין ואלן לא ארובין . אמאי נימון דדוקנא לא ארובין  
 כולי האי וקשין ולן דרישא לא קשין לא שבועין . אלא כל נימון  
 שקילן דרישא ודוקנא דרישא ארובין על כתפין למגוד לרישא (ד"א  
 מרישא) דזעירא אפין מההוא משוכ' דמוחא למוחא דליות ובגני כד  
 לא הו קשין . וע"ד אסתחזן למהוי רכיבי . תאנא מאו דכתוב חכמות  
 בחזן הרנה . ולבסוף כתיב ברחובי' תתן קולה . הא קרה לאו רישיה  
 סיפיה ולאו סיפיה רישיה . לא חכמות בחזן תרנה כד נגוד ממוחא  
 סתימאה דאריך אפין למוח' דזעירא אפין באינון נימון . כלא מתחברא  
 לכר תרין מוחין ואתעביד חד מוחא בגין דלית קיומ' למוחא תתאה  
 לא בקיומ' דמוח' עלאה . וכד נגוד מהאי להאי כתיב תתן קולה חד  
 ובגין דנגיד ממוח' למוחא באינון נימון (כאלו מתחבראן לכר תרין  
 מוחין ואתעביד חד מוחא באינון נימון) אינון לא אשתכחו קשיון .  
 מ"ט משום דהי אשתכחו קשיון לא נגיד חכמת' למוחא בהון . בגני  
 כד לית חכמת' נפקא מב' כדריהו קשישא (ס"א קשיא) ומארי דרובו'  
 דכתי' דכרי חכמים בנחת נשמעים . ומהבא אולפינא מאן דשערו  
 דרישיה קשיון לאו חכמת' מתושבא עמיה . וע"ד אינון ארובין למיתו  
 תועלתא לכלא . מאי לכלא . למיעל על חוטא דשדרה דמתשקין מן  
 מוחא . ובג"ד לא תלי שערא ריש' על שערא דדוקנא . דשערא  
 דריש' תלי וסליק על אודנין לאחורוי ולא תלי על דוקנא' משום דלא  
 אטרירק לאתערבא לן כלן . דכלהו מתפרטן בארשיהו . תאנא  
 כלהו שערו בין דרישא בין דדוקנא' כלהו חורוי כהלגא . ותאנא אינהו  
 דדוקנא קשישא כלהו . מ"ט . משום דאינון הקיפ' דתקופין לאחסין  
 (כ"א לאחת') אינון י"ג מכלן מעתיק דעתיקון . והני מכלן מקמי  
 אודניו שריון והני מכלן סתימן אינון . דלא יתערבון באחרנין . (ס"א  
 דאתחסינו לתתא והני תנינא מקמי אודניו שריון שערי משום  
 דבלחודייהו אינון ולא אתערבו באחרנין) והי תימא דלית אחרנין  
 כוותיהו . לא . דתינא תליסר מכלן דרמתי מעתיק' קדישא מי אל  
 כמוד חד . כושא עון תרי . ועובר על פשע תלת . לשאריית נחלתו  
 ארבע . לא אחזיק לעד אפו חמש . כי חפץ חסד הוא שית . ישוב  
 ורחמנו שבעה . וכבוס עוונותינו תמינא . ותשליק במגולות יס כל  
 חטאתם תשעה . תתן אמת ליעקב עשרה . חסד לאברהם חד סר  
 אש

אשר נשבעת לאבותינו תריסר . מימי קדם תליסר . לקבל דא אל  
 רחום וחנן ונו' ואינון לתתא . והי תימא משה איך לא אמר לן  
 עלאין . לא משה לא אטרירק לא לאתר דרינא אשתכח ובאתר דדינ'  
 אשתכח לא בעי הכי למומר . ומשה לא אמר הלא בעידנ' דישרא  
 כאבו ורינא הוה תליא ובגני כד לא אמר משה לא באתר דרינא  
 אשתכח אבל כהאי אתר סדורא דשבת' דעתיק וימון מסדר נביאה .  
 ואינון תליסר תקונין דדוקנא' עילאה קדישא עומד' דטמירין תקופין  
 לתברא ולהכפויא כל גזרי דינין . מאן חמי דיקנא עלאה קדישא  
 עומד' דטמירין דלא אכסיף (ס"א אסתכסי) מינה . ובג"כ כל שערו  
 קשיון ותקופין בתקוניו . והי תימא הי הכי הא שערי דלתתא  
 אינון אובמי אמאי לא הו דא כ"א . דתני' כתיב קוטרותיו תלתלים  
 שחרור' כעורב . וכתיב ושער רישיה כעמר נקא . לא קשיא הא  
 בדוקנא עלאה הא בדוקנא תתאה . וע"ד כד אתייהוב' אורייתא  
 לישרא אתייהוב' באש שחורה על גבי אש לבנה . ועקרא דמלה  
 משום דהני שערי בגין דממוח' אשתכחו לאתמשכא למוחא דלתתא  
 ואינון לעיל' מן דוקנא' דיקנא בלחודוי הוה . וכל תקוניו בלחודיהון  
 אשתכחו . דיקנא בלחודוי . ושערו בלחודייהו :

**תקונא**

קדמאה תקונין דשארי מריש' דשערי דרישא . ותאנא כל  
 תקוני דוקנא' לא אשתכח לא (ממיחא דלגא) ממוח' דריש'  
 (ס"א מתקוניו דריש') והכא לא פריש הכירה לא הו לא תקוב' דא  
 דכתי' מן רישא דשערי דריש' הכי אשתכח (חסר כאן) ומאחי דוקנא  
 אשתמודע כל מה דהוי ברישא דלא עלמין דחתימן (ס"א א אלף  
 עלמין חתימן) בעוקא דרכיאה . עוקא דכליל כל עוקין . אורכא דכל  
 שערא דנחית מקמי אודניו לא הוי אריכא . ולא אטרבך דא ברא .  
 ולא (ס"א רכלא) נחתין אלן שערין . מכד נגדין אתמשכן (ס"א לא  
 מכד נחתין אלן שערין נגדין ואתמשכן) ותליין . ושירותא דתקוב'  
 קדמאה תלתין וחד קובי שקילן אתמשכן עבד רישא דמוחא . ותלת  
 מאה ותשעין נימון אשתכחו בכלקולה וקולה . תלתין וחד קובי שקילן  
 דהו בתקוב' קדמאה תקופין לאכפויא לתתא כחושבן ח' ל' . מהו  
 ח' ל' תקיף וכול . ובכל קולה וקולה מתפרשין תלתין וחד עלמין  
 תקופין שלטין לאתעיינא (ס"א לאתפשט') (ס"א לאכפי' ואתפשטו)  
 ל' א' כהאי סטרו ל' א' כהאי סטר . וכל עלמא ועלמ' מינה מתפרש  
 לאלף עלמין דכוספין לעירונא רבא . וכלא סתיס ברישא דדוקנא'  
 דכליל תקופא . וכלילן כהאי ח' ל' ועס כל דא האי ח' ל' אשתכפוי'  
 לרחמי

לרמתי דרמתי דעתיק וימין. (אתבסס) ואתכלל ואחפס' ביה אמאי  
עד פומא. משום דכתיב דונא יתיב וספרין וגו' מאי דונא יתיב.  
יתיב לאתרויה דלא שלט'. הה' ד' שלא יועץ א' גבור. א' דהוא גבור.  
ואתבסס בדיוקנ' (ס"א בדוקנה) קדיש' דעתיק וימין ורו' דכתיב מי  
א' כמוך בעתיק וימין אתמר בתקוב' קרמאה דדוקנ' קדיש' עלאה :  
קרמאה דכפיק מתקוב' קרמאה שליט וכחית. וסליק  
לשא' אלפינ' ורבוא' רבכין מארו תרימין. ומניה מתאחדין  
בקטעה בעזקה רבא :

עלמא

עלמא

עלמא

תניינא דכפיק מנהאי תקונא. שליט וכפיק. וכחית  
וסליק לשבעה וקמטין אלף דרגין מארו דיכבא.  
ומתאחדין מניה לאכפוי' בקודל' בחיור' (ס"א בחיור') :  
תליתאה דכפיק מנהאי תקונא. שליט וכחית וסליק לל' ו'  
לפין מארו דוללה ומתאחדין מניה בבוסוט' לקוסטר'  
(ס"א בבוסוט' לקוסטר') ומנהאי תקונא מתכפין כלהו ומתבסמן  
במריר' דרמעין המתבסמן בומא רבא. מאן חמו תקוב' דא דדוקנ'  
קדישא עלאה יקירא דלא אכסוף מניה. מאן חמו עמורות' (ס"א  
יקירות') דקובין דשערי דהליין מהאי קבא יתיב בעיטר' דעוטרין  
עטרין דכל עטרין. עטרין דלא אתכללו בעערין. עטרין דלא כשאר  
עטרין. עטרין דעטרין דלתת' מתאחדין מנהון. וכו' כ' חמי תקונין  
אזינון תקונין דלתת' מנהון מתאחדין תקוני דאתתקן דאלטריד  
לאתברכ' מאן דבעי ברכה. דכל תקונין דאתתקן בקבלהון. ברכאן  
משכתחין (לקבליהון) ואתעבוד מה דאתעבוד כלא כלול בהני  
תקונין. כלא זקפן לקבלי תקונין דמלב' תקיפה עתיקה סהימי  
דכלא. וכלהו אתבסמן מתקונין אלין (דמלב' עתיק') תאנא ח'  
עתיק דעתיקין קדיש' דקדישין לא אתתקן כלין תקונין. לא אשתכחו  
עלאן ותתאין. וכלא הוי. כלא הוי. ותניא עד כמה וזרין לין (ס"א  
אתתקן כלין ל'ג) תקוני דדוקא. עד תליסר (דלתתא) וכל זמנ'  
דתליסר אלין משכתחין וזרין אלין דלתתא. וכלא בחושבנ' דלאן  
תליסר. אשתכח דיקנא דמלב' עתיק' יקירא מכלא כלא כחד איהו  
טמירא ויקירא. כגין דאיהו יקירא וטמירא מכלא לא ארכר ביה  
באתר דאוריית' (ס"א לא ארכר באוריית') ולא אתגלויה. ומא דיקנ'  
אתגלויה דוקנא דבהנא רבא עלאה. ומנהאי דיקנא נחית לדוקנ'  
דכהל' רבא דלתתא (מאי דיקנא דבהנא רבא) דיקנ' דבהנא רבא  
בתמניה תקונין אתתקן. ובגין כך תמניה תקונין לכהנא רבא כד  
משחא

משחא נחית על דקניה הה' ד' כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן  
וגו'. ומ"ל דכתיב שבת אחים גם יחד. גם לרבות כהן גדול דלתתא  
דכל זמנא דבהנא רבא דלתתא משמש בכהנא רבא כבכול כהן  
גדול דלעילא משמש בכהנא רבא. דא תקונא חד דדיקנא דעתיק  
סתימא דכלא. ח' ל' רבי שמעון יאות אנת רבי ינאק למתמי ביקרא  
דתקוני דדוקנא וכבר אפי דעתיק וימין עתיקה דעתיקין. זכאה  
חולקד וזכאה חולקי עמכון בעלמא דאחי :

תקונא

תניינא מתתקן שעירא מרישא דפומא עד רישא אחר'  
דפומא בתקונא שקיל קוס ר' חזקיה וקאים בקיומך  
ואוקיר יקירא דתקונא דא דדוקנא קדישא קס ר' חזקיה שארי ואמר  
הני לדודי ועלי תשוקתו. מי גרס שאני לדודי משום דעלי תשוקתו.  
מסתבל הוינא וחרו חמית נהורא יקירא דבולונא עלאה נהור וסליק  
לתת' מאה ומשמה ועשרין עיבר. וחד חשך הוה אתתחיו בההוא  
נהורא כמאן דאתתחיו בההוא נהורא עמיק' דמימיו מתפלגין ונהרין  
ונגדין לכל עיבר ממה דעלוי. וסליק ההוא נהורא כשפתא דימא  
עלאה עמיקא. דכל פתחין טכין ויקירין בההוא פתחא אתפתחין.  
אנא שאיל מהס (ס"א מהו) פשרא דחמית. פתחו ושמרו נושא עין  
חמיתא אמר דא הוא תקונא תניינא. יתיב ח' ר' שמעון הארדנא  
אתקשר (ס"א אתבסס) עלמא בריך אנת ר' חזקיה לעתיק' דעתיקין  
אמר ר"ש כלהו בולנין חברין דאחיין בהאי עוקא קדישא. אסהדנא  
עלי שמיא עלאין דעלאין וארעה קדישא עלאה דעלאה דאנא חמי  
השתאמה דלא חמא בר נש מיומא דסליק משה זמנא תניינ' לעורא  
דקיני דאנא חמינא אנפאי נהירין כנהורא דשמשא תקיפה דזמין  
למיפק באסותא לעלמא דכתיב וזרחה לכס ירהי שמי שמש לדקה  
ומרפא ככנפיה. ועוד דאנא דענא דהנפאי נהירין ומשה לא ידע  
ולא אסתכל סה' דומשה לא ידע כי קתן עור פניו ועוד דאנא חמי  
בעוני תליסר מכולן גליפין קמאי ונהירין כבולונין. וכד אתפרש  
כל חד מנייהו מפומיכון אשתלק ואתתקן ואתעטר ואתטמר  
כעמירותא דתקוני דדיקנא וכל אחרנין אשתארין. וכעוד דכל חד  
מתפרש בפומיכו נהיר ואתעטר ויתוב כמלכא בנו חוליה. וכד  
אסתויס לאתפרש סליק ואתעטר בעערה קדישא ואתתקן ואתטמר  
ויתוב בתקוני דדיקנ' קדישא וכן לכל חד וחד. אודרוו חברין קדישין  
דא בקיומא דא לא יסא עד דיימי מלכא משיחא. קוס ר' חזקיה  
תניינות. ואוקיר תיקונא תליתאה דדיקנא קדישא תנא עד לא קס  
ר'



ר' חזקיה קלא נפק ואמר אין מלאך אחר עושה שתי שליחו' התרגיש ר' ש ואמר ודאי כל חד וחד באתריה . ואנא ורבי אלעזר בריוור' אבא אשתלום שלימתא עלאה קום ר' חייה קס ר' חייה פתח ואמר ואמר אהה יי' אלהים הנה לא ידעתי דבר כי נער אנכי . וכי ירמיה לא הוה ידע למלאה והא כמה מלולין נפקו מפומי עד לא אמר דא . והוא אמר מלה כריבא דכתיב הנה לא ידעתי דבר . אלה (תאנא) . ח'ו' דאיהו אמר על דא . אלה הכי תאנא מה בין דבור לאמירה . אמירה הוא דלא בעי לארמא קלא דבור בעי לארמא קלא ולאברזא מלן . דכתיב וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר ותאנא כל עלמא שמעו ההוא דבור וכל עלמא אזדעזעו . ובגין כך כתיב וידבר ולא כתיב ויאמר . אף הכא כתיב הנה לא ידעתי דבר לאברזא מלה ולאוכחא ברוח קדשא לעלמא אי הכי הא כתיב וידבר יי' אל משה לאמר . אלה מאן הוא נביאה עלאה כמשה דלא זכה כרנש כותיה . והוא שמע דבור כהכרזה ולא דחיל ולא אזדעזע ושאר נביאים אזדעזעו אפי' באמירה ודחילו בדחילו . ותאנא תקונא קדמאה דדיקנא ותניינא לאתבא (ס"א לאקפא) (נ"א לאייתאה) לתליתאה דכתיב הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר . ות"ח דתרון תקונין קדמאין למיתא לתליתאה הוה דהוא :

**תקונא**

תליתאה מאמלציתא דתחות חוטמא מתחות תרון נוקבין . נפיק חד ארחא . ושערא אפסיק (ס"א אתפסק) כההוא ארחא אמאי אתפסק משום (דכתיב ועובר על פשע) . דהאי אורחא אתתקן לאעברא ביה . ובגין כך יתיב תחות נוקבי חוטמא האי אורחא . ושערא לא אתרבי בהאי אורחא משום דכתיב ועובר על פשע למיהב אעברא עד (ס"א על) פומא קדישא דיימא סלחתי . תאנא כמה עדקיסאות מתכחן לההוא פומא ולא אתגלי לחד מנייהו . דהא אסתלק ואתעטר . ידיע ולא ידיע תאנא בלניעותא דספרא מהו דכתיב פשע . זכו עובר לא זכו פשע . (מאי משמע עובר על פשע . פשע . דאקדים שי' לפ"א לא זכו עומד ולא עובר) (האי) כזעיר אפין . מאי בין האי להאי . בזעיר אפין . כד נחית ההוא אורחא מתחות נוקבי חוטמיו כתיב ויחר אף יי' כס וילך מאי וילך דנפיק רוחא דרוגזא מאטון נוקבי ומאן דאשכח קמיה אזיל ולא אשתבח ה"ד כי רוח יי' נשכה בו . באריך אפין כתיב ועובר על פשע . וכתיב ורוח עברה ותטהרם . ותאנא הכא כתיב עובר על פשע כההוא ארחא . התם ועבר יי' לנגוף את מלאים . זכאה

זכאה חולקיה דמאי רזכי להאי . ודא הוא תקונא תליתאה (דאורח) דדיקנא יקירא קדישא עלאה עתיקא דעתיקי אמר ר"ש ודאי קב"ה יסגו לאועבא לך ויחדו לאנגא עלך . ותאנא מאי דכתיב שש השיש בוי' בעתיק יומין אתמר . דהא הוא חדותא דכלא . תאנא כשעתא דאתגלי האי אורחא דדיקנא דעתיק יומין . כלאו מארי דיכבא ויללה ומארהוין דדינא סתימין ושתיקין ולית דפתח פעה לאבאש' משום דהאי אורחא אתגלייא לתקנא . ומאוי . מאן דאחיד (נ"א דאחית) ואזהר (ס"א משום דהאי אורחא סימנא לשתיקותא ומאוי הוא מאי דאחיו ואזהר) לשתיקא . להאי אורחא רשי . דהוא סימנא דעתיקא קדישא :

**תקונא**

רביעאה מתתקן שערא (ונחית) תחות פומא מרישא חדא לרישא חדא . ה"ד לשארית נחלתו . כד"א ונשאת תפלה בער שארית הנמלאה הנמלאה ממנ . שארית דכתיב שארית ישראל לא יעשו עולה :

**תקונא**

חמיסאה נפיק אורחא אחרא מתחות פומא ה"ד לא החזיק לער אפו . קום ר' יוסי קס ר' יוסי פתח ואמר אשרי העם שככה לו אשרי העם שוי' אלהיו . אשרי העם שככה לו . מהו שככה לו . כד"א ותמת המלך שככה שכך מרוגזיה . ד"א שכך כרוגזיה ה"ד ואם ככה את עושה לו הרגני נא הרוג דא הוא דינא דדיני . אשרי העם שוי' אלהיו . רחמי דרחמי . ד"א שככה שמה דליל כל שמהן . וקב"ה מעבר רוגזיה ואנח ביה לזעיר אפין ומעביר על כל אינון דלבר . דתניא ארחא עלאה דדיקנא קדישא (עלאה עתיקא דעתיקי) דאיהו נחית (בדיקניה) תחות נוקבי חוטמא דעתיק' . והאי ארחא דלתת' . שקילן אינון בכלא . דא לעיל' ודא לתתא לעילא עובר על פשע לתת' לא החזיק לער אפו . ותנין לא החזיק דלא אית אחר למיתב . כמה דלעיל' יתיב אחרא לאעבר' כך לתתא יתיב אחר לאעבר' תנא ככל אחר דבהאי עתיקא עמיר' דכלא ארחא אתגליו' טוב לכלאו דלתת' דהא התחזי עיטא למעבר טוב לכלא . מאן דסתים ולא אתגליו' לית עיטא . ולית מאן דידע ליה אלא הוא בלחודיו . כמה דערן עלאה לית דידע ליה אלא הוא עתיק' דעתיקי . ועל האי כתיב מה גדלו מעשך יי' מאד עמקו מחשבותיך . אר"ש יתקטן עוברך לעלמ' דאחי מעס עתיקא דעתיקין :

**תקונא**

שיתאה מתתקן שערא וסליק מלרע לעילא וחיפי תקרובתא

תקרוכתא דבוסמ' טבא עד רישא דפומא דלעיל. ונחית שער' (דרישא) לרישא דפתח' דארחת תתאה דפומ'. קוס ר' יוסא ואתקין תקונא דא. קס ר' יוסא פתח ואמר וחסדי מאתך לא ימוש. וכתיב ובחסד עולם רחמתך. הני קראי קשיין אהדדי ולא אקשו. דתנינן אית חסד ואית חסד. אית חסד דלגו ואית חסד דלכר. חסד דלגו הא דאמרן דעתוק' דעתוקין והוא סתים בסטרא דא דויקנ' דאקרי פאת הזקן. ולא כעי בר נש לחבלא האי סטרא משום האי חסד דלגו דעתוק וימין וכב"כ ככהן דלתת' כתיב ביה לא יקרחה קרחה בראשס ופאת זקנס לא יגלחו. מ"ט כגון דלא לחבל' אורחוי דחסד דעתוק' דכהן מסטרא דא אהי ותנא בלניעות' דספר' ככלא אלטרויך חסד לאתבראה ולמכני ולא לקטע' ליה ולא אשתאי מעלמ' והאי דכתיב וחסדי מאתך לא ימוש. חסד דעתוק יומין. ובחסד עולם. חסד דאקרי חסד עולם והאי הוא אחר' דז"א דכתיב אמרתי עול' חסד יבנה והאי חסד דעתוק דעתוקין הוא חסד דקשוט. וחסד דקשוט לאו כהוי גופא אומר לא בחיי דנשמת'. ובג"כ כתי' כי חפץ חסד הוא דא הוא תקונ' שתיתאה דויקנ' יקיר' דעתוק דעתוקי :

**תקונא**

שביעאה פסיק שער' ואתחזן תרי תפוחין בתקרוכת' דבוסמ'. שפירן ויהן למחזי. פתח ר"ש ואמר כתפוח בעלי היער וגו'. מה תפוח זה כלול בתלת גווי. כך קב"ה תרין תפוחין כלול שית' גווי ותרין תפוחין אין דאינון תקונא ז' אינון כללא דכל שיתא תקונין דאמינ'. ובגוניהו אתקיים באור פני מלך חיים. ותאנא מהני תפוחין נפקין חיים לעלמ' ומחזיין חירו לזעיר אפין. כתיב יאר וי' פניו אליך. וכתיב באור פני מלך חיים. באור פני מלך אין אינון תרין תפוחין דתקרוכת דבוסמ' דאמינ'. יאר וי' פניו אליך פניו דלכר דכד נהרן נתברך עלמא ותאנא כל זמן דהני בוטוי דלכר נהדין. כל עלמא מתברך ולא אשתכח רונזא בעלמ'. ומה אי הני דלכר כך. תרין תפוחין דנהרין תדיר' דחדאן תדיר' עאכ"ו. תניא. כד אתגליין תרין תפוחין אלין אתחזי זעיר אפין בחדוותא. וכל אינון בוטוי דלתתא בחדוותא. וכל אינון דלתת' נהדין וכל עלמין חדאן ושלומין מכל שלומות'. וכלא חדאן ונהדין. וכל טיבו לא פסיק. כלאו אתמליין בשעת' חדא. כלאו חדאן בשעת' חדא. ת"ח פניו דלכר אית זמן דנהרין ואית זמן דלא נהדין. ובג"כ כתיב יאר וי' פניו אליך. יאר פניו אתנו סלה. מכלל דלא הוי תדיר' לא כד אתגליין תפוחין דלעיל'. תאנא אין תפוחין סתימין

נהדין

נהדין וחורין תדירא. ומנהון נהדין לתלת מאה ושבעין עיבר. וכל שיתא תקונין קדמאין דבדיקנ' ביה כלילן. ה"ה ד ישוב ורחמני. ישוב מכלל דומנן עמירין וזמנן אתגליין הכא הוא ישוב ירחמני. ובהאי דלתתא הוא ואמת. דא הוא תקונא שביעאה דכליל שתא כתרין תפוחין דבעתיקא דעתוקין :

**תקונא**

תמינאה נפיק חד חוטא דשערי סוחרני דויקנא ותליין בשקולא עד טבורא. קוס אלעזר ברי אתקין תקיב' דא. קס ר' לעזר (בריה) פתח ואמר הכל תלוי במזל ואפי' ס"ת בהיכל. מלה דא אוקימנ' בספר' דלניעות' והכא איה לאסתכל' וכי הכל תלוי במזל ותנינן ס"ת קדש ונתקו קדש וההיכל קדש. וכתיב וקרא זה ש זא ואמר קק"ק הא תלת אינון. וס"ת לקבלהוון נרתקו קדש וההיכל קדש והוא קדוש. והתורה נתנה בג' קדושות בג' מעלות בימים שלשה שכינה בשלש לוחות וארון והיכל בס"ת תלויא ואיהו תלויא במזל וכתיב ומאותות השמים ש תתקו. מאן דאיהו בקדושו' הללו להוי תלויא במזלה. לא הכי אוקימנ' בספר' דלניעותא האי חוטא יקירא קדישא דכל שערי דויקנא תליין ביה אתקרי מזל. מ"ט משום דכל קדשי קדשין דקורשיא בהאי מזלא תליין וס"ת אע"ג דאיהו קדוש לא חל עליה עשר קדושין עד דעיייל להיכל. כיון דעיייל להיכל אתקרי קדוש בעשר קדושות. כגוונ' דלעיל' דלא אתקרי היכל אלא כד אתחברין עשר קדושות. ותאנ' הכל תלוי במזל דאיהו האי חוטא יקיר' קדישא דכל שערי תליין ביה. אמאי אקרי מזל. משום דמניה תליין מזלי ומזלי מניה עלאין ותתאין. ובג"כ איהו תלויא. וביה תליין כל מיני דעלמ' עלאין ואפי' ס"ת שבהיכל דמתעטר בעשר קדושו' לא נפיק מכלליה עם שאר קדושין וכלאו תליין בהאי. ומאן דמני להאי תקיב' אתכבשן חוביהוון מקמיה ומתכפין הה"ד וכבוש עוונותינו. א"ל ר"ש בריך כרי לקורשא דקדישין עתיק מכלא :

**תקונא**

תשיעאה מתערבין שערי עם אינון שערי דתליין ולא נפקין דא מן דא. קוס ר' אבא. קס ר' אבא ואמר לא (אינון) שערי דמתערבין עם אינון דתליין אקרון מגולות ים משום דנפקי ממותרי מוחא ומתאי אחר' רמיו כל מארי דתבעין חובי דכני נשא ומתכפין אר"ש בריך תהא לעתיק יומין :

**תקונא**

עשיראה נחזין שערי תמות דויקנא וחסין בגרונה תמות דויקנא. קוס ר' יהודה. קס ר' יהודה פתח ואמר

ואמר

ואמר וכו' כמערו' אוריס וכמחלו' עפר מפני פחד יי' וגו'. מפני  
פחד יי' הא' התודע דמאן דאיהו לכר פחד יי' התקרי. ומאדר גאונו  
אינון שערי דתחות דיקנא ואתקרון סדר גאונו דרי תיקונא  
עשיריה. תתן אמת ליעקב. וחד סר. דלא נפקי נומא מן נומא  
חסד לאברהם :

**תקונא**

דתיסר דלא תליין שערי על פומא ופומא אתפני  
מכל סטריין ויאין שערי סחור סחור ליה. כגון דלא  
אשתכח טרחתא כמה האלטרידן טרחתא במאי קא מנירי. דינא  
באתר (כ"ה בתר) דינא טרחתא' אשתכח. וכי שערי דדיקנ' טרח'  
אינון הו דינא אינון. והא' בלא רחמי אתחין לא דלא אהטרח  
בוטובא (ס"ה כנשובא) דרוח' דזעיר אפיין. דתאל' מהאי פומא  
קדישא עלאה קדש קדשים נשכא רוחא. מאי רוחא. רוח' דהיתרק  
(ס"ה דהתרבק) ביה דמתלבש ביה (כ"ה דהתקין ומתלבש ביה)  
זעיר אפיין. ומתאי רוחא מתלבשין כל אינון דלתתא וכד ההוא  
רוחא נפיק אהפרש לתלחין ושבעה אלף עיבר. ואהפשט (ס"ה  
ואתפרשא) כל חד בלחורוי לאתריה וכל מאן דאתחוי לאתלבש'  
מניה אתלבש. וע"ד שערין לא אשתכחו על פומא קדיש' משום  
דרוחיה נפיק ולה כעני מלה אחרת לאתערב' ביה ולקרב' בהדיה.  
ודא הוא עמירות' דכלא דלא אהתרבק לא לעול' ולא לתתא. והוא  
סתים בסתמ' דסתומין דלא אהודע. דא הוא דלא אהתקין ולה הוה  
ביה תקוני' וכגון כך רוח דנפיק לכר (ס"ה דנפיק מההוא דלכר)  
ומתלבשין ביה נביאי מהומני אהקרי פה יי'. אבל בהאי עתיק'  
דעתיקין לא אהפרש. ולית מאן דידע רוחיה בר איהו. וכגון כך  
שעריי שקילין סוחרי' דפומא ופומא אהפני מכל סתריי. ובהאי  
אהרמינו אבהתנא לאתלבש' בהאי רוחא דמתפשט לכמה עיברין  
באתר דכל שעריי שקילין בסוחרניו (הה"ד אשר נשבעת לאבותינו)  
ודא הוא תקונא קדיש' עלאה דתיסר דמכאן אשתלשו י"ב  
תחומין לעילא. י"ב תחומין לתתא. י"ב תחומין לי"ב שבעו  
אהתתא הה"ד אשר נשבעת לאבותינו :

**תקונא**

דתיסר תליין שערי דתחות דיקנ' מכאן ומכאן ביקר'  
יאה וביקרה שפירא וספיין עד טבורא. ולא אתחזין  
מאנפי תקיוב' רכוסמ' בר אינון תחומין שפירן חורין. אמר ר'  
שמעון זכאה חילקיה דמאן דאשתכח בהאי אהר' קדיש' עלאה דאין  
ביה זכאה חולקיה בעלמ' דין ובעלמ' דאתי. דאין יתבין בקדושה  
עלאה

עלאה אשא עלאה אהסר לן (ס"ה בין אשא עלאה דאסחר לן) ווא  
כל תקונין עלאין (לדיוקנא) דדיקנא קדישא אהתקנו ואתעטרו  
ואסחרו לרובתייהו וואי תקוני' דתיסר הוה תקוני' יאה דביה אחזין  
כלא בלהו מתכספין למזוק. רישא לקבליה מנייה תליין כל אינון  
דבזעיר אפיין אחזין. מניה תליין עלאין ותתאין וכל גמזין עלאין  
ותתאין גמזין ביה וביה כלילין. ואיהו מזל' דמתולי מניה כלא. דא  
הוא תקונא שלימת' דהשלים לכל תקונין דא השלים לכלא :

**תאנא**

אלין תקונין אהרון ימי קדם יומין קדמאין דקדמאין.  
ואינון דאשתכחו בזעיר אפיין אהרון ימי עולם. ותאנא  
אין ימי קדם בלהו מתתקין בתיקונא דדיקנא דעתיק' דעתיקין.  
עמיר' דעמירין (כליל בהו) וואי דתיסר כליל לתון. כמה דהתמר  
זדא יומא לא אהתכליל בהדייהו לא הוא כליל כלא. וכשהוא זמנא  
דהתער עתיק יומין בתקונין דלעילא ההוא אהקרי יוס אהר דביה  
זמין לאוקיר דיקניה הה"ד יוס אהר הוא יודע לוי הוא בלחורוי יתור  
מכלא. הוא דכליל כלא הוא דהתקרי בשמא ידועא. דתנין באתר  
דהית יוס הית לילה דלית יוס כלא לילה. ומשום דההוא זמנא זמן  
יאה דיקר' דדיקנא והוא בלחורוי נשתכח לא אהקרי לא יוס ולא לילה  
דלית יוס אהקרי לא מסטרא דילן ולית לילה אהקרי לא מסטרא דילן.  
ומשום דהאי תקונא כליל כלא לא אהודע ולא אהתחוי מניה ומניה  
נגיד משחא דרבוה' לתליס' עובר מבועין לכל אינון דלתת' דנהרין  
בההוא משחא (אהתקנו) בתליסר תקונין אלין אהתקנא דיקנא  
קדישא עלאה ואלין תקונין דבהאי דיקנא מתתקין ונחתן לכמה  
עיבר. ולא אהתחוי הך מתפשטין והך נפקין. מכלא אהתימו ומכל'  
אהטמרו. לית יודע אהר להאי עתיקא בפשטותא דלתון כלהון  
כלילין כמה דהתמר אהודע ולא אהודע. עמיר ולא עמיר. עלים  
אהקרי אנו יי' הוא שמו וכבודי אהר לא אהן. וכתיב הוא עשנו ולא  
אנחנו. וכתיב ועתיק יומין יתיב באתריה יתיב ולית דידע ליה.  
יתיב ולא שכוח וכתיב אורד' על כי נוראות נפלהתי וגו' :

**אמר**

ר"ש לחברייא כד אהפריס פריסה דא דהתון חמאן עלל'  
הנא חמינה דנחתו כל תקונין אנויה ונהירו באתר דא.  
וחד פרוכתא בוטינא דקורשא בריך הוא (ס"ה בוטינא דקורשא)  
פריסה בארבע סמכין לארבע עיבר. סמכא חד הוא יתיב מהתא  
לעול' וחד מנרופיה בידיה. ובמנרופיה ארבע מפתחין שטיין (ס"ה  
שטיין) מכל סטרוי. ומתאחדן פריסא ונחתון לה מעילא לתתא :

וכן לסמכא תניינא ותליתאה ורביעאה . וכן סמכ' לסמכא אחרין  
 תמניסר רגלי סמכין ומתנהרין כבוטול' דגליפא' (ס"ה כבוטולא)  
 דגליפין) בההוא פריסא . וכן לד' עיבר . וחמינא' לין תקונין דנהרין  
 עלה והווי מכאן מלי דפומנ' לאתעטר' ולאסתלק' כל חד באתריה  
 וכד הוו מתתקנין מפומנ' כל חד וחד סליק' ולאתעטר' ואתתקן בההו'  
 תקיפא דאתתקן הכא מכל (ס"ה כהכל דכל) פומא דחד מיני .  
 ובשעת' דחד מינין פתח פומא לתקנא בההוא תקיפא . ההוא תקיב'  
 הוה ותיב ומחכה למלה דנפיק מפומיכוון וכדין סלקא בדוכתיה  
 ואתעטר . וכל סמכין מכאן ומכאן חדאן על דשמעין מה דלא ידעו  
 וזייתין לקליכוון כמה רתיבין קיימין הכא בנימיון . זכאין אתון  
 לעלמא דאתי דכלהו מלי דנפיקי מפומיכוון כלהו מלין קדישין מלי  
 כשרין דלא אסטאן לימינא ולשמאלא . קב"ה חדי למשמע' וזיית להני  
 מלי עד דהוא אגמר (ס"ה אגזר) דינא די לעלת' דאתי תמרין ומנא  
 אחרא כל הני מלי קדישין עליוכו כתיב וכך כיון הטוב וגו' דובב  
 שפתי ישנים . מאי דובב שפתי ישנים דאפילו לעלת' דאתי מרחשן  
 שפוותיכו אורייתא קמייה . השתא אתתקנו ואתכוונו דעת' למתקן  
 תקוניו דזעיר אפיין היך יתתקן והיך יתלבש בתקוניו מתקוני עתיק  
 וזמנין קדיש' דקדישין טמירא דטמירין טמיר' מכלא דהשת' חובתא  
 (ס"ה אכמתא) עליוכו למגזר דינא קושטאה יאה ושפיר' ולאשתקב'  
 כלתקונין על ברייה תקוני דזעו' אפיין מתקוני דאריך אפיין אתתקנו  
 ואתפשטו תקוניו מכאן ומכאן כחיוו ב"ל למשלט' (ס"ה אומשלט')  
 ביה רוחא דטמיר' דכל טמירין בנין למוחב על כרשייה דכתיב ועל  
 דמות הכסף דמות כמראה הדם עליו מלמעל' . כמראה הדם דכליל  
 כל דיוקנין . כמראה הדם דכליל כל שמהן . כמראה הדם דביה  
 סתימין כל עלמין עילאין ותתאין . כמראה הדם דכליל כל רזין  
 דאתאמרו ואתתקנו עד דלא אברי עלמ' ואע"ג דלא אתקיימו :  
**תאנא** בלניעות' דספרא . עתיק' דעתיקין עד לא זמין תקוניו  
 באני מלכין כנס מלכין (כ"ה אגליק מלכין) ומשער מלכין  
 ולא הוו מתקיימו . עד דדחו (ס"ה דאנח) לון ואנצע לון לבתר זמנ'  
 הה' ד' ושא המלכים אשר מלכו בארץ אדום בארץ אדום באתר דכל  
 דיונין מתקיימין תמן . וכלהו לא אתקיימו עד דרישא חוור' עתיקא  
 דעתיקין אתתקן . כד אתתקן תקין כל תקונין דלתת' . תקין כל תקונין  
 דעלאין ותתאין . מכאן אוליפנא כל רישא דעמ' דלא אתתקן הוה  
 בקדמיתא לית עמא מתתקנא . ואי איהו מתתקן כלשו מתתקנין  
 ואי

ואי איהו לא מתתקן בקדמיות' לא יכלין עמא לאתתקנא . מנלן .  
 מעתיק יומין . דעד לא אתתקן הוה בתקוניו לא אתתקנו כל הינון  
 דבעו לאתתקני' וכלהו עלמין אתתרכבו הה' דוימלוד באדום בלע בן  
 בעור . ווימלוד באדום רזא חדא (ס"ה יוקירא) הוה . אתר דכל דינין  
 מתקטרין תמן ותליין מתמן . בלע בן בעור תאנ' הוה גורת דינא  
 תקיפא דתקופין דבניניה מתקטרין אלף אפיין מארי דיבבא ויללה .  
 ושס עירו דנהבה . מאי דנהבה כלומר דין הבה כד"ה לעלוקה שתי  
 בנות הב הב כיון דסליק לאתושב' ביה לא קאים ולא הוה יכול למיקס  
 וכלהו עלמין אתתרכבו . מאי טעמ' משום דאדס לא אתתקן דתקוב'  
 דאדס כדיוקניה כליל כלא . ויכול כלא לאתושב' ביה ובגין דתקוב'  
 דא דאדס לא אשתכח לא יכילו למיק' ולאחישב' ואתבטלו ואתבטלו  
 ס"ה ויהא כלהו באדס אתכלולן . לא אתבטלו ואתבטלו מההו' תקוב'  
 עד דייית תקוב' (כ"ה דיוקנא) דאדס . וכד אתא האי דיוקנ' אתגלפו  
 (ס"ה אתכללו) כלהו ואתחזרו לקיומ' אחר' מנהון אתבסמו (ס"ה  
 מנהון אתבסמו ולא אתבסמו) ומנהון לא אתבסמו כלל . ואי תימא  
 והא כתיב וימת . וימת . דאתבטלו לגמרי . לאו הכי . לא כל מאן  
 דנחית מדרג' קדמאה דהוה ביה . קארי ביה מיתה כד"ה וימת מלך  
 מלכים דנחת מדרג' קדמאה דהוה קס ביה . וכיון דאתתקן אדס  
 אתקרון בשמהן אחרנין ואתבסמו בקיומ' ביה וקיימין בדוכתייהו .  
 וכלהו אתקרון בשמהן אחרנין מן קדמאין בר ההוא דכתיב ביה ושס  
 אשתו מהיטבטל בת מטרה בת מי זהב מ"ט . משום דהני לא אתבטלו  
 כשאר אחרנין . משום דהוה דבר וטקבא כהאי תמרא לא סלקא  
 לא דבר וטקבא . וכניני כד השתא דאשתכו דבר וטקבא לא  
 כתיב בהו מיתה באחרנין ואתקיימו אבל לא אתושבו עד דאתתקן  
 דיוקנא דאדס . ובגין דאתתקן דיוקנא דאדס אתחזרו ואתקיימו  
 בקיומא אחרא ואתיישבו :

**תאנא**

כד סליק ברעות' דרישא חוורא למעבד יקר' ליקריה  
 תקין וזמין והפיק מבוטול' דקדריכות' חד ניטולא (כשב  
 ביה אתתקן (ס"ה אתתקן) וסליק רעותיה) ואתפשט לתלת מאה  
 ושבעין עיבר וניטול' קאים ושארין נפיק אוירא דכיה ומתגלגלה כשב  
 ביה אתתקן ונפיק חד גולגלת' תקיפ' ואתפשט לארבע סטרין ובהאי  
 אויר' דכיה אשתאיב ניטולא ואתתחד וכליל (ס"ה ואתכליל) ביה .  
 ביה ס"ד . לא אתטמר ביה ובגין כך . האי גולגלת' אתפשט בסטרוי .  
 וקאי אוירא הוה עמינר דטמירין דעתיק יומין . ברואא דגניו בתיא  
 גולגלתא

גולגלתא התפשטו אשא מסטר חד ואוור' מסטר חד. ואוורא רכוא קאים עליו מהאי סטר. ואשא רכוא קאים מהאי סטר. מהאי אשא הכא. אלא לאו הוא אשא. אבל בוט' דה' (כ"ה ניוסא) דאתכליל באוורא רכוא נהור למאחן ושבעין עלמין ודינא מסטריו השתבח. וכו' ד האי גולגלתא אתקרו גולגלת' תקופא. בגולגלת' דה' יתבין תשעה אלפי רבוא עלמין דנטלין עליו וסמכין עליו כהאי גולגלת' נטיף טלא מייס' חוורא דאתמלו מניה תירי. ומנהי טלא דהנער מרוסיה זמינן מתיייה לאחייה והוא טלא דאתכליל בתרי גוויי מסטר' דרישא חוור' חוור' בנווי' (ס"ה בניניה) דכליל כלסו חוורוי (וכלסו חוורוי) אבל כד אתיישבן כהאי רישא דזעיר אפי' אתקו ביה סומקא. כהאי כדולח' דהי' חוור' ואתחזייה גוונא. סומק' בנווי' חוורא. וכו' כ כתוב ורכים מישני אדמת עפר יקילו אה לחוי עולם ושה לתרפו' לדראון עולם. לחוי עולם בגן האתחזייהו להסוא חוור' דאתי מסטר דעתוק יומין הריב' דאנפין. לתרפופ' לדראון עולם בגן דאתחזייהו להסוא סומק' דזעיר אפי'. ובלא כליל כההוא טלא ה' ד' כו טל אורות טלך אורות תרין. וההוא טלא דנטיף. נטיף כל יומא לתקל' התפסו' בנווי חוור' וסומק'. הא גולגלת' אנהי' בתרי גוויי להאי סטר' ולהאי סטר. ומנהי חוור' דה' התפשט מנוגלת' לאכפוי ק"ג רבוא עלמין. ובגן כד אתק' זעיר אפי'. וכשעת' דאלטרוך התפשטו אנפיו ואריכין כההוא זמנא בגן דאשגח באנפיו דעתוק' דעתוקין וחייס לעלמא. ומנהי גולגלת' נפיק חד עיבר לכל אינון דלתתא. ויהבין אגר אוראותא לעתוק יומין כד עאלון כחושכנא תחות טרכיט' ולקבל דה' בקע לגולגלת' לתתא כד עאלין כחושכנא והאי בקע אגר אוראותא אשתכח מניה לעתוק יומין :

**בחלליה**

דגולגלתא (ס"ה בגולגלת' דה') ג' חללין אשהכח דשיא מוסא כהו וקרומ' דקיק חפיה עלייהו. אבל לאקרומ' קשיטא סתומ' בעתוק יומין. ובגין דה' האי מוסא התפשט ונהיר (ס"ה ונפיה) לתלתין וחרין שכולין. ה' דוגה וולא מערין. ותאנא כהלת חללין דגולגלתא מוסא שיא מחללא חד מתבקע (ס"ה ומתפשט) חד מכוועא לר' סטרין ונפיק מההוא מוסא דשרי' כהאי חללא תלתין וחרין שכולין רוחין דחכמתא :

**מחללא**

תניינא מתבקע ומתפשט חד מכוועא אחרא. ומתפתחין' תרעין תלין' תרעין אשתאין' ו' יומין דאורייתא' ו' סגן דיוכלא. ו' אלף ררין דזמין קב"ה לאתבא רוחיה ליה

ליה ולשריא ביה :

**מחללא**

חליתאה. נפקין אלף חלפין אדרין ואכסדראין דדעתא שריא עלייהו ודרי כהו. והאי חללא שרי חלליה (ס"ה מדוריה) בין האי חלל' ובין האי חללא. ואתמליון מתרין סטרין כל אינון אדרין ה' ד' וכדעת חררים ומלאו. ושאנ' מתפשטין בכל גופא להאי סטר' ולהאי סטרא. ובאינון אחיד כל גופא ואחיד כהו גופא מכל סטריו ובכל גופא התפשטין ואתכחון :

**תאנא**

בגולגלתא דרישא תלין אלף אלפי רבוא ורבוא רבבן קווי דשערי אוכמן ומסתכבין דה' ברא ומתערבין דה' ברה. ולית חושכנא לנימין דכל קופא וקופא דאחידן ביה. דכיון ומסאכן. ומכאן אתאחדן טעמי אורייתא בדכיא במסאכא. בכל אינון סטרין דאינון דכיון. בכל אינון סטרין דאינון מסאכן. יתבין קווי מסתכבין ותקופין. מנהין שעיעין ומנהון תקופין ובכל קופא וקופא יתבין נימין תלין על תלין. מתלסטן ותלין כנובר תקוף מארי נלח קרבין. בתקונה יאה בתקונה שפירא תקופא. (כחיד כארוז) דרבבין ותקופין. ה' ד' בחור כארוז. מתתקנין קופין דשערי ותלין תלין על תלין מהאי סטרא להאי סטרא על גולגלתא ה' ד' קוואתיו תלתים ותאנא יתבין תלי תלין. משום דמשיכין ממכוועין סגוואן דתלת רהטי מוסא. ממכווע' דחללא חד דגולגלת' אתמשכן שערי במשיכותא ומתעבדין תלין דתלין מכמה מכוועין דאתמשכן מהאי חללא. מחלל' תניינ' נפיקי חמשין מכוועין ואתמשכן שערי מהינן מכוועין במשיכות' ואתעבדין תלין דתלין ומתערבין בקופא אחרנין. מחללא חליתאה נפקי אלף אפי' אדרין ואכסדרין ואתמשכן שערי במשיכותא מכלסו (ומתעבדין תלין על תלין ומתעבדין בקופין אחרנין.) ובגין כד אינון קופין תלין על תלין. וכלסו מתמשכן דאתמשכן מג' חללין דמוח' דגולגלת' וכל אינון נימין וכל אינון קווי תלין וחפיין לסטר' דאודנין. ובגין כד כתוב הטא אלהי אינון ושמע. ובהאי תלין. תלין (כ"ה ובהאי תליא) ימונא ושאלא נהורא ומוכבא רחמי ודינא. וכל ימונא ושאלא תלי כהאי ולא בעתיקא :

**בפלגותא**

דשערי אתחוי חד אורח' דקיק דמתאחד' מההוא ארת' דעתוק יומין. ומנהי ארתא ארתא ארתאן שית מנה ותלוסר ארתין דאתפלגון בארתין דפקודי דאורייתא. דכתי' כל ארתות וי' חסד ואמת לנוצרי בריתו ועדותיו. תאנ' בכל קופא וקופא מתאחדן (יח)

מתאחדין אלף אלפין מארי ריבבא ויללם דתליין בכל קולא וקולא  
 מאינון תקיפין. ומאינון שביעין מאריהון דמתקלא (ס"א מאריהון  
 דרחימות' ואיהו מתקלא בינייהו) בגין כך אית ימוכא ואית שמאל:  
**מצחא** הגולגלתא. אשגחותא דאשגחותא. ולא מתגלייא בר  
 ההוא זמנ' דרזיכין חייבי' לאתפקד' ולעיינ' בעובדיהון  
 ותאנא בר התגלייא האו מנחא אתעררו כל מאריהון דדינא וכל  
 עלמא כדינא אתמסר. בר ההוא שעתא כד סליקו ללותהון דישראל  
 לקמי עתיק יומין ובעי לרחמא על בניו גלי מנחא דרעוא דרעוין  
 וכהיר כהאי דזעיר אפיין והשתכיך דינא. כהאי מנחא נפיק חד  
 שצרה דמתפשט ביה ממותא דאפיק חמשין תרעין. וכד אתפשט  
 אתעביד מנחא דאשגחותא. לחייבי עלמא לאינון דלא מתכספי  
 בעובדיהון ה"ד ומנחא אשה זונה היה לך מאנת הכלם. ותניא שער'  
 לא קאים בהאי אתר דמנח' בגין דאתגלייא לאינון דחופיין בחיוביהו  
 ושעת' דמתער קב"ה לאשתעשע' עם לדיקוי' כהירן אכפוהי דעתיק  
 יומין כהנפו דזעיר אפיין ומתגלייא מנחיה וכהיר להאי מנחא וכדין  
 אתקרי עת רגון. וכל שעתא ושעת' דדינא תלי והאי מנחא דזעיר  
 אפיין התגלייא. התגלייא מנחא דעתיקא דעתיקין. והשתכיך דינא  
 ולא אתעביד. תאנא האו מנחא אתפשט כמאתן אף סומקי דסומקי  
 דאתאחדין ביה וכלילן ביה. וכד התגלייא מנחא דזעיר אפיין אית  
 דשותא לכלהו לחרבא. וכד התגלייא מנחא דרעוא דרעוין דכהיר  
 להאי מנחא כדין לכלהו משתכבין. ותניא עשרין וארבע בתי דינן  
 משתכבין בהאי מנחא וכלהו אקרין נלח (ס"א מנחא וכל חד אקרי  
 נלח) ובאתון רגופין (דאפיין) הוא מנח. ואית מנח ואית נלח דאינון  
 נלחים. והיינו דתנן נלח נלחים. ואינון במנחא. ומתפשטן מנהון  
 כנופא באתרין ידוען. תניא מאו דכתוב וגם נלח ישראל לא ושקר  
 ולא ינחם כי לא אדם הוא להנחם. האי רוא אוקימנא כל ההוא  
 נלח דמתפשט בגופ' זמנין דתלי על עלמ' למידן ותב ומתחרט ולא  
 עביד דינא אי תייבין מ"ט משום דקאי בדוכתא דאקרי אדם ויכול  
 להתחרטא. אבל אי באתר דאתקרי ראש (כהאי מנחא) אתחזי  
 ואתגלייא האו נלח לאו הוא עידן ואתר להתחרטא. מ"ט משום דלא  
 הוא מאתר דאקרי אדם דהא לא התגלי פרופא וחוטמ' לא מנחא  
 בלחורוי. ובאתר דלא אשתכח פרופא לא אקרי אדם. וכנ"כ לא  
 אדם הוא להנחם כנלח דבשאר תקומי גופא:

עינוי

**עינוי** דרושא משתנין משאר עיונין. שריקות' דכנכתא. דעל  
 ריסי עיונין מכחלן. (דכל עיונין מכחלן) באוכמותא.  
 תליין תלין על תלין דשערו ואינון תקווא דעל עיונין ברושא דמנחא  
 ומתאחדין מתרווייהו שבע מאה שפי מארי דאשגחותא (דעל תריסי  
 דעיונין) בכסותא דעיונין להטין הלקף וארבע מאה רבוא דמתאחדין  
 בגבינין דאינהו כסותא ואשגחותא דעינא דעתיק יומין עליוהו.  
 וכשעתא דסקלין אינון כסותא אתחזי כמאן דאתער משנתיה  
 ואתפקחן עינוי וחמאן לעינא פקיתא ואתסחן כחד חוורא דעינא  
 טבא ה"ד רוחמות בחלב. מאי בחלב. כחורא דלעילא קדמאם.  
 (כ"א כחור' קדמאם דעיו' טובא) ובההיא שעת' אשתכח' אשגחות'  
 דרחמי (כ"א וכנ"כ ללותא דישראל סלקא בגין דויפקח עינוי ויתסחון  
 כההוא חור') וע"ד ללי דוד עורה למא תישן יי' הקינא. דויפקח  
 עינוי ויתסחון כההוא חורא. וכל זמנא דעינוי לאו מתפקחן כל  
 מאריהון דדינן כפיין להו לישראל ושאר עמין שלטין עליוהו. וכזמנא  
 דויפקח עינוי יתסחון כעינא טבא ורחמי על ישראל. ואסתחר (ס"א  
 ואתורה) עינא ועביד נוקמין בשאר עמין. ה"ד העירה והקינא  
 העירה לאתסחאה כההוא חורא. הקינא למעבר נוקמין לאינון  
 דכפיין לון. עינוי כד אתפקחן אתחזון שפירין כהני יוניס כסומק  
 ואוכס וירוק חור לא התגלי אלא בזמנא דאסתכל בעינא טבא  
 ומסתחאן כל אינון גווינן כההוא חור מאינון גווינן דמתגליין נפקין  
 שבעה עיונין דאשגחותא. דנפקי מאוכמותא דעינא ה"ד על אבן  
 אחת שבעה עינים. מאן אבן אחת. אוכמותא דעינא מסומק' נפקין  
 ז' הויטין דסמכין (כ"א דסחרין) לסטר שמאלא ומתלהטין באשא  
 דלסטר נפון ומתאחדין לאתפשטא בעלמא לגלגה ארחין דחייבי'  
 ה"ד שבעה אלה עיני יי' המה משוטטים בכל הארץ. מירוקא  
 נפקין שבעה טהירין (ס"א נהירין) דקטרה דלסטר (כ"א הויטין  
 דסחראן לסטר) דרומא ומתאחדין לאתפשטא בעלמא לגלגה  
 ארחין ועובדין דכני נשא בין טוב בין ביס דכתוב כי עינוי על דרכי  
 איש וגו'. וכד אתסחאן בחיורא נשחכחין כלהו לאשגחא לכל  
 מאריקשוע לאוטב' עלמ' כגויסהון וכל אשגחות' דההוא חורא הוי  
 לטב על ישראל ואשגח כסומק' למאן דעאקין להו. ה"ד ראה ראיתי  
 דאה לאוטבא לון. ראיתי לנקמא לון מדעקין לון. וכנ"כ כתוב  
 עורה למא תישן יי' הקינא אל תזנח לנלח. עורה והקינא תרי  
 אשגחותא. תרי פקחין. תרי עבן. רחמי ונוקמין:

גווינא

**גוונא**

קדמאה סומקא בנו סומקא כליל וסתים כל סומקין  
מקמיה לא אתחון . סומרניה דההוא סומקא אסחר  
חד חוטא אובמא ואקיף ליה :

**גוונא**

תניינא אובמא . כאבכ' חד דנפיק מתהומ' חד זמן לשאף  
שנים בימא רבא . וכד נפיק האי אבכא אתירגשא ותקפ'  
על ימא . וקליה דימא וגלגלוהי זולין . ואשתמעין לכונ' רבא דאקרי  
לזיתין ונפיק מתהומא . ואחי אבכא מתגלגלה בתוקפא דימא ונפיק  
לבר . והיא אובמא רכל אוקמין סתימין קמה (ס"ה והא אוקמה  
רכל אורחין סתימין קמה) וכך היא אוקמות' דעינא אובמא . דכליל  
וסתים כל שאר אובמין . וסומרניה דההוא אובמא אסחר חד חוטא  
סומקא (ס"ה לסטר חד) ואקיף לההוא אובמא :

**גוונא**

תליתאה ירוק' דירוקי רכליל וסתים כל ירוקין ובסחרני'  
דההוא ירוק' אסחרו תרין חוטין חוטא סומק' לסטר חד  
וחד חוט' אובמ' לסטר חד ואקיפין לההוא ירוקא . וכד אסתחר (כ"ה  
אתגלי) חוור' ואסתחי עיב' . כל אינון גוונין לא משתבחין ומשתקעין  
לתת' (סומק' ירוק' אובמ') לא אתחוי בר ההוא חוור' דנהיר מעתיק  
יומין . ונהירין מנייה כל אינון דלתתא . ולית גוונא אתחויא בר  
ההוא חוורא בלחורו . ובג"כ אסתלקו כל מאריהון דסומק' ואובמ'  
דאינון תאומין כחדא . הה"ד שיניך בעדר הקטובות שעלו מן הרחלה  
שכלם מתאימות . מאי מן הרחלה מההוא אסחותא דעינא קדישא  
עלאה . שכלם מתאימות מתערבן דא כדא והתרבון דא כדא ומה  
דאמר שיניך בעדר הקטובו' ואת אמרת שכלם מתאימות . כלו' חוור'  
דיליהון כההו' חוור' דעינין כד אסתחן כחוורת' דעינ' עלה' ודא זמינין  
למנדע דזיקוי' למחוי ברוח' דחכמת' כד"ה כי עין בעין יראו . אימתי  
בשוב יי' זיון ובתי' אשר עין בעין נרה' אתהי' וכו' דין פיקחות' דעינין  
לטוב . והית פיקחותא דעינין לטוב . והית פיקחות' דעינין לביש .  
לטוב כמה דכתיב פקח עיניך וראה שוממותינו ונ' . הא הכא לטוב  
ולביש וכתיב עיניך תראה ירושלם נוח שאנן האל כל יגען כל יסע  
יתדותו לנח . הא הכא לטוב ולביש . דלא אתעביד דא בלא דא . תנא  
בגניעות' דספרא מהו עיניך תראה ירושלם נוח שאנן וכי ירושלם  
נוח שאנן ואו' והא כתיב לך ולין כה . ובאתר דאשתכח לך לאו  
שקיע ולאן שאנן הוא . אלא עיניך תראה ירושלם נוח שאנן . נוח  
שאנן לעתיק יומין אתמר . (וישגח באלין עינין) דההוא עינא  
שקיעו שאנן עינא דרמני עינא דלא נטיל מאשנחות' דא לאשנחות'  
אחרא

אחרא ובגין כך כתיב עיניך תראה חסריו' ד' ולא עיניך . ומה דאמר  
ירושלם ולא זיון . הכי אטריד . לאכפויא לדניא דאשתכח בה  
ולרחמא עלה . ותאנא דכתיב עיניו' אהיך בה מראשית השנה ועד  
אחרית שנה (הה"ד לך ולין בה דבה אשתכח גזרי דיונין ויתור מכל  
שאר אחריו) (כ"ה דכתיב לך ולין בה דבה אשתכחו גזרי דיונין ויתור  
מכל שאר אחריו . ותאנ' כתיב עיניו' אהיך בה מראשית השנה ועד  
אחרית שנה . השתא עיניו' אהיך בה וכדין פיקחותא דעינין בה  
לטוב ולביש בגין דהית בהו ימונא ושמשא דינא ורחמי) ולזמנ' דאתי  
ושתכח בה עינא חד דרמני . עינא דעתיק' דעתיקין . הה"ד וברחמי'  
גדולים אקבכך . כיון דאמר רחמים מהו גדולים לא הית רמני והית  
רמני . רמני דעתיק דעתיקין אינון אקרון רחמים גדולים .  
רמני דזעיר אנפין אקרון רחמים סתם . (מהנ"ה הוא משום  
ד'הית ביה ימונא ושמשא דינא ורחמי) ובג"כ וברחמים גדולים  
אקבכך דעתיק יומין :

**האנא**

כהני עינין בתרין גוונין מנייהו בסומק' ואובמ' שראן  
תרין דמעין . וכד בעו קודש' דקודשין לרמני' על ישראל  
אחיות תרין דמעין לאתבסמא בימא רבא . מאן ימא רבא . ימא  
דחכמתא עלאה . כלו' דיתסחון בנהרא (ס"ה כחוורא) במבועא  
דנפיק מחכמתא רבא ומרחס להו לישראל :

**חוטמא**

תאנ' בגניעות' דספר' חוטמ' דזעיר אפון . בחוטמ'  
אשתמודע פירוש' כהאי חוטמ' אהפרש' מלק דכתי'  
עלה עשן באפו ונו' . עלה עשן באפו כהאי תנא' אשתכללו אשא ובחלי  
דנור' . דלית (ס"ה בחוטמ' אשתמודע פירוש' תלת שלהובין מתוקרין  
בנוקבו מהאי חוטמ' אשתפטן תלת נווני תננא ואשא ובחלי דנור'  
דכתיב עלה עשן באפו ולית) תננא בלא אשא ולא אשא בלא תננא  
וכלהו אשתליקו (ס"ה אשתדליקו) ונפיקין מחוטמו ותאנ' כד אשתברו  
תלת אלין דכלילן כהאי תננא דנפיק מחוטמא . אשתקמט חוטמא .  
ונשיב ונפיק תננא אובמ' וסומקא ובין תרי (כ"ה בתרי) גווני . וקרינן  
ליה אף וחומה ומשחית והי תימא אף וחומה דכתיב כי יגורתי מפני  
האף והחומה דהינון תננא אובמא וסומקא . משחית מ"ל . דכתיב  
לפני שחת יי' את סדום והת עמורה . שחת המשחית פנורא דליק  
מוקדא . ותאנא חמס גבורתן אינון כהאי זעיר אנפין ואסתלקו לשאף  
וארבע מאה גבורתן ומתפשטין בחוטמו . בפומא . בדרועוי .  
בידין . באלבעין . ובג"כ כתיב מי ימלל גבורות יי' כתיב הכא  
גבורות

גבורות וכתוב התם לך וי' הנדולה והגבורה אלא הכי תאנא . כד  
 אתתבראן כלהו גבוראן כחדא אתקרי גבורה חדא . וכלהו גבוראן  
 שריאן לנחת' מחוטמו . ומהאי תליין אף (אלפין) וארבע מאה רבוא  
 לכל חד מנייהו ובהאי תננה דאפיק מחוטמו תליין אף (אלפין רבוא)  
 וארבע מאה (וחמש) דמסטר גבורה דא וכלהו גבוראן תליין מהאי  
 חוטמ' דכתוב דור לדור ושכח מעשיך וגו' . וכד שארי גבורה דא .  
 כלהו גבוראן מתלהטון ושטאן . (כ"א ונחתין) ע"ד דנחתן ללהט הקרב  
 המתהפכת . כתוב כי משחיתים אנחנו את המקום הזה . וכת' לפני  
 שחת וי' את סדום ואת עמורה . וכתוב ווי' המטיר על סדום ועל  
 עמורה . אלא הכי תאנא לא דיון לרשעים וכו' אלא דמהפכו מ"ד  
 למ"ה והיך מהפכו והא כתוב אני וי' לא שניתו . אלא בכל זמנא  
 דעתיק דעתיקי רישא חור' (אתגליי) רעוא דרעוין אתגליין רחמין  
 רברבין אשתכחו בכלא . ובשעתא דלא אתגליי . כל זיינין (ס"א  
 דינון) רזעיר אפיין ומינון . וכב וכול רחמי עביר דינא הוא עתוק'  
 דכל' דתינא כד אתגליי עתוק' דעתיקון רעוא דרעוין כלהו בוזיני  
 דאתקרון בשמא דא נהירין . ורחמי אשתכחו בכלא . ובשעת' דלא  
 אתגלי עמורה דעמורין ולא אתגהרן אן בוזינון . מתערין דינון  
 ואתעביר דינא . מאן גריס להאי דינא רעו' דרעוין דלא אתגלי ובגין  
 כך מהפכו חייבי רחמי לדינ' ומה דאמר הכא מאת וי' מן השמים  
 בזעיר אפיין אתמר ומשמע דכתוב מן השמים אש ומים . רחמי  
 ודינא . לאפקא מאן לית ביה דינא כלל . תאנא האי חוטמא זעיר .  
 וכד שארי תננה לאפק' נפיק בבהילו ואתעביר דינא . ומאן מעכב  
 להאי חוטמ' דלא יפיק תננא . חוטמ' דעתיק' קדיש' דהוא אקרי ארך  
 אפיס מכלא . והיינו רזא דתמוני וי' פסיק טעמא בנוייהו בכלהו  
 אתר דשמא ארכר תרי זמני פסיק טעמא בנוייהו בגון אברהם  
 אברהם יעקב יעקב שמואל שמואל כלהו פסיק טעמא בנוייהו חוץ  
 ממשא משה דלא פסיק טעמ' בנוייהו . מ"ט אברהם אברהם בתרא'  
 שלים קדמאה לא שלים דהשת' שלים בעשר נסויני . ובגין כך פסיק  
 טעמ' בנוייהו דהשת' לא הוה איהו בקדמית' יעקב יעקב בתראה  
 שלימי קדמאה לא שלים . דהשת' אכתבד בווסף ושראת עליה שכינת'  
 ועוד דהשתא אשתלים בארע' אילנא קדיש' כגוונ' דלעילא בתריסר  
 תחומין בשבעין ענפין מה דלא הוה בקדמיתא . ובגונוי כך בתראה  
 שלים קדמאה לא שלים ופסיק טעמא בנוייהו . שמואל שמואל טעמ'  
 פסיק כגווי . מ"ט . בתראה שלים קדמאה לא שלים דהשתא הוא  
 נביאה

נביאה וקודם לכן לא הוה נביאה . אבל משה משה לא אפסיק טעמ'  
 בנוייהו דמומ' דאתליד שלים הוה דכתוב ותרע ארוח כי טוב הוא .  
 אוף הכא וי' וי' פסיק טעמ' בנוייהו . קדמאה שלים בתראה שלים  
 בכלהו . ומשה באתר דינא אמר לנחתא לון מעתוק' קדישא רחמין  
 לזעיר אנפין . דהכי תנין כמה חילא דמשה דאחית מכולן דרחמי  
 לתתא . וכד אתגלי עתיקא בזעיר אפיין כלא ברחמי אתחזון . וחוטמ'  
 אשתכד ואשא ותננ' לא נפיק כד"א ותהלתו אחרט לך ותאנ' בתרין  
 נוקבין דחוטמא כחד נוקבא נפיק תננא להטו ומשתקעא בנוקב'  
 דתהומו' רבא ומחד נוקבא נפיק אשא דאוקיר בשלהובוי ומתלהטא  
 (בארבע אף) בשאף וארבע מאה עלמין דבסטר שמשא ומאן דגריס  
 לקרבה בהאי . אקרי אש וי' אשא דאכלא ואוקיר כל שאר אפיין . והאי  
 אשא לא אכתבס אלא באשא דמדבחה . והאי תננא דנפיק מנוקב'  
 אחרא לא אכתבס אלא בתננא דקרבנא (דמדבחה) וכלא תליא  
 בחוטמא . כנ"כ כתוב וירח וי' את ריח הניחא דכלא בחוטמא  
 תליין לארח' האי חוטמ' בתננא ואשא סומקא . ובגין כך אתקבל  
 ברעות' והאי (הוא) דכתוב ויחר אף וי' . ותרע אף וי' ותרע אפי .  
 פן יחרה אף וי' כלא בזעיר אפיין אתמר ולא בעתיקא . תאנא  
 כתוב הטא אלהי אונק ושמע האי (ס"א תאנא כלניעות' דספר'  
 דרגא עמוקא למשמע טוב וביש ורע איהו) :

**אודנא**

דאתעביר תחות שעריו . ושערי תליין עליה (ואודנ' הוא  
 למשמע) ואודנ' אתעביר ברשמי רשימין לבאו . כמה  
 דעביר (ס"א וכארי) דרג' (בעקומ') (להאי ולהאי) . מ"ט בעקומ' .  
 (ס"א בגין דיתעב קלא להעלא כמותא ויבחיין ביה מוחא ולא  
 כבהילו) (בגין למשמע טוב וביש) ותאנא מהאי עקומ' דבגו אודנין  
 תליין כל אינון מארי דגדפין דכתוב בהו כי עוף השמים יוליד את  
 הקול ובעל כנפים יגיד דבר . בגו אודנ' נטויף מנ' חללי דמוח' להאי  
 נוקבא דאודנין . ומסהוא נטויף' עייל קלא בהוא עקימא ואתגריף  
 בהוא נטויף' בין טוב ובין ביש טוב דכת' כי שומע א אבוניס וי' .  
 ביש דכת' וישמע וי' ויחד אפרותבער בס אש וי' . והאי אודנא סתים  
 לבר . ועקימא עייל לגו להוא נוקב' דנטויף' מן מוחא בגין למכנס  
 קלא לבאו דלא יפוק לבר ויהא נטויף' וסתים מכל סטרוי . כנ"כ הוא  
 רוא ווי להוא דמגלי רזין דמאן דמגלי רזין כאילו אכחיש תקוב'  
 דלעיל' דאתתקן למכנס רזין ולא יפקון לבר . תניא בשעתא דאוחין  
 ישרא בעאקא ושערי מתגליין מעל אודנין כדן עייל קלא (אודנין)  
 כהוא



בההוא נוקבא דנטיף ממוחא וכנש (ס"א ובעש) במוחא . ונפיק  
 כנוקבי דטוטמה . התוער חוטמ' והתחמס (כ"א והתקמט) . ונפיק  
 השא והננא מאינון נוקבין ומתערין כל גבוראן ועבירי נוקמין . ועד  
 לא נפקין מאינון נוקבין השא ותננא סליק ההוא קלא לעיל' ובעש  
 ברישא דמוח' (ס"א כרישא במוחא) ונגדן תרין דמעין מעיינין .  
 ונפק מנקוריו תננא ואשא בההוא קלא הנגד לון לבר בההוא קלא  
 דעייל באורכין התמשכן ומתערין (ס"א ומתערבין) כולו האי ובג"כ  
 כתיב ושמע יי' ויחר אפו ותבער כס השי' . בההוא שמיע' דההוא  
 קלא התער מוחא (כלא) . תנא כתיב הטא להי הזק (כלומ' ארכין)  
 (ס"א אורמין) שית מהא אלף רבוא אינון מאריהון דגדפין דתליין  
 כהלין אורכין . וכלא התקרון הזני יי' ומה דהתמר הטא יי' הזק .  
 הזק בזעיר אפינ התמר . מסער' דחד חללא דמוח' תליין אורכין .  
 ומתמשכן תרעין דנפקין מההוא חללא דההוא (ס"א איה) תרע' חד  
 הנגד ונפיק והתפתח בההוא נוקבא דאורנא דכתיב כי הזן מלין  
 תבאן . וכתיב וכיחן לכות וכליות ומסער' דהתפשטות' דההוא חלל'  
 דחמשין תרעין דהתפשטו כנופא . באחר דלכא שרי מתפשט ההוא  
 חללא דחמשין תרעין ואודל' קרי ביה בחינה . וכלב' קרי ביה בחינ'  
 משום דמאחר חד מתפשטין (ס"א בההוא נוקבא דאורנא ומסער'  
 דהתפשטותא דההוא חללא דחמשין תרעין התפשט כנופ' באחר  
 דלכא שאריוע' ד באורנא קרי ביה בחינה וכלב' קרי ביה בחינה  
 דכתי' כי הזן מלין תבאן וכתי' וכוון לכות וכליו' משום דמאחר חד  
 מתפשטין) . תאנא כלניעות' דספרא כמה דאורנא דה תבאן בין טוב  
 ובין ביש כך כלא . דבזעיר אפינ איה סער' דטב וכיש . ימיכל' ושמשא :  
 רחמי ודינא . והאי אורלא כלול במוחא ומשום דהתכלל במוח' בחלל'  
 חד . התכלול בקלא דעייל ביה . ובאורנא קרי ביה שמיעה ובשמיע'  
 התכלול בינה . שמע כלומר הכן . השתכח (ס"א וואסתכל) רכל' בחד  
 מתקל' התקל ומלין לון למאריהון דמאריין התיסבן למשמ' ולאסתכל'  
 ולמנדע . ת"ח כתיב יי' שמעתיו שמעך יראתי וגו' . האי קרא  
 השתמורע דכ' נביאה קדישא (ס"א מהימנא) שמע ואסתכל וידע  
 וקאים על תקונון אלין כתיב יראתי תמן יאות הוא לרכל' ולהתבר  
 קמיה האי בזעיר אפינ התמר . כד אסתכל וידע . מה כתיב . יי'  
 פעלך בקרב שנים חיהו . האי לעתיק' ומין התמר . ובכל אחר  
 דישתכח יי' יי' כו"ד ה' אתרי ומני או בא"ק דל"ת ויו"ד ה' אחר לזעי'  
 אפינ וחד לעתיק' דעתיקין . והע"ג דכלאו חד . וחד שמה אקרו .  
 ותנין

ותנין אימתי אקרי שם מלא . בזמנ' דכתיבי' להיס דהאי הוא שם  
 מלא . דעתיק דכלא דזעיר אפינ וכלא הוא שם מלא אקרו . ושאר  
 לא אקרו שם מלא . כמה דאוקימנא ויטע יי' להיס שם מלא כנטיע'  
 גנתא . ובכל אחר יי' אלהיס התקרי שם מלא . יי' וי' כלא הוא בכלל'  
 וההוא זמנא התערין רחמין ככלא . יי' פעלך בקרב שנים חיהו  
 לעתיק יומין התמר . מאן פעלך זעיר אפינ . בקרב שנים . אינון שנים  
 קדמוניות דאקרון ימי קדם ולא אקרון שנות עולם שנים קדמוניות  
 אינון ימי קדם . שנות עולם אלין ימי עולם והכא בקרב שנים מאן  
 שנים . שנים קדמוניות . חיהו למאן . חיהו לזעיר אפינ . דכל נהירו  
 דיליה מאינון שנים קדמוניות התקיימו . ובג"כ אמר חיהו ברבו  
 דחס תזכור . לההוא חסד עלאה דעתיקא דעתיקין דביה התער  
 רחמין לכלא למאן דבעי לרחמא ולמאן דיהות לרחמא :

**תאנא**

הר"ש אהסדנא עלי שמיא ולכל אלין דעלנא קיימין .  
 דחדאן מלין אלין בכלהו עלמין . וחדאן בלבאי מלי ובגו  
 פרוכתא עלאה דפרישא עלנא מסטמריין וסלקין וגניזו להו עתיקה  
 דכלא גניזו וסתים מכלא . וכד שרינא למלל' לא הוו ודעין חבריי' דכל  
 הני מלין קדישין מתערין הכא . זכאה חולקיהון חברייא דהכא .  
 זכאה חולקיו עמכון בעלמ' דין ובעלמ' דאתי פתח ר"ש וואמ' ואתם  
 הדבקים ביי' אלהיכם וגו' . מאן עמא קדישא כישאל דכתיב כהו  
 אשריק ישראל מי כמוך וכתיב מי כמוכה בליס יי' משום דהתדבקות'  
 דילהון הוא בשמא קדישא בעלמא דין . ובעלמ' דאתי יהיר מהכא  
 דהתם לא מתפרשן מניה מההוא לרורא לרורין ביה לדיקויא הה' ד'  
 והתם הדבקים ביי' ולא כתיב הדבקים ליי' לא ביי' ממש . תאנא כד  
 נסות מן דיקנא יקירא עלאה דעתיק' קדישא סתים וטמיר מכלא  
 משחא דרבית קדישא **לדיקנא** דזעיר אפינ . התתקן דיקנא  
 דליות כתשעה תקוין ובשעה דנהיר דיקנא יקירא  
 דעתיקא דעתיקין כהאי דיקנא דזעיר אפינ נגדן תליסר מבעין  
 דמשחא עלאה כהאי דיקנא ומשתכחין ביה עשרין ותרין תקוין  
 ומניה נגדן עשרין ותרין התוון דאורית' דשמא קדיש' (כ"א ובעלמ'  
 דאתי משום דהתדבקות' דלהון הוא בשמ' קדישא בעלמ' דין ובעלמ'  
 דאתי יתיר מהכא דהתם לא מתפרשין מההוא לרורא דחיו לרורין  
 ביה לדיקויא הה' ד' והתם הדבקים ביי' ביי' ממש עליוכו כתי' אשריק  
 ישראל מי כמוך עם נושע ביי' וכתיב מי כמוכה באלים יי' השחא  
 התכוונו דעתא לאוקורו למלכ' ולאוקיר יקרא דיקנ' קדישא דמלכ'

תנא מתתקן דיקנא עלאה דיקנא קדישא כט' תיקונין ודא חוהו  
דיקנ' דז"א וכד נחית מן דיקנא וקירא עלאה דעתיק' קדישא כהאי  
דיקנא דז"א נגדין י"ג מבויעין דמשח' עלאה כהאי דיקנ' ומשתכחין  
ביה כ"א תיקונין ומניה נגדין כ"ב אחוון דשמה קדישא . ואי תימא  
דיקנא לא אשתכח ולא אמר שלמה לא לחיוי (ולא קרי דיקנא) אלא  
האי תנא כלניעותא דספרה כל מה דאטמר וגניו ולא אדכר ולא  
אתגלייא ההוא מלה הוי עלאה ויקירא מכלא (משום) וכנ"ד הוא  
סתים וגניו . ודיקנא משום דהוא שבחא ושלמותא ויקירותא מכל  
פרטותא נגזים קרא ולא אתגלייא ותאנא האי דיקנ' דאיהו שלימות'  
דפרטותא ושפירות' דזעיר אפין . נפיק מאורגניו ונחית וסליק וחסי  
בתקרוכא דכוסמא . מאי תקרוכא דכוסמא . כד"א לחיוי כערונת  
הכוסם (ולא ערונת) . כתשעה תקונין אתתקון האי דיקנא דזעיר  
הנפין . בשערי (דיקנא) אוכמי מתתקנא בתקונא שפיר . כגבר  
תקיף שפיר למחוי . דכתיב בחור בארוים :

**תקונא**

קדמאה . מתתקון שערא מלעיל' ונפיק ההוא נטולא  
בוטנא דקרדיונותא ונפיק מכלל' דאורא דכיא ובטש  
בתחות שער' דרישא מתחו' קולין דעל אורגין . ונחית מקמי שתחא  
דאורגין נימי על נימי עד רישא דפומא :

**תקונא**

תניינא . נפיק שערא וסליק מרישא דפומא עד רישא  
אחרא דפתח' דפומא . ונחית מתחות פומא עד רישא  
אחרא . נימין על נימין בתקונא שפירא :

**תקונא**

תליתאה . מאמלעיתא דתחות חוטמ' מתחות תרין  
נוקבין נפיק חד ארחא ושערין זעירין תקיפין מליין  
לההוא ארח' ושאר שערין מליין מהאי גוסא ומהאיניסא סוחרניה  
דההוא ארחא וארחא לא אתחוי לתתא כלל לא ההוא ארחא דלעיל'  
דנחית עד רישא דשפותן ותמן שקיעה ההוא ארחא :

**תקונא**

רביעאה . נפיק שער' ואתתקון וסליק וחסי בעלעיו  
דתקרוכא דכוסמא :

**תקונא**

חמישאה . פסיק שערא ואתחזיון תרין תפוחין מכאן  
ומכאן סומקן כהאי ורדא סומקא ומחלטהון במאתן  
ושבעין עלמין דמתלהטין מתמן (ס"א מנהון) :

**תקונא**

שיתאה נפיק שערא כחד חוטא כסחרניה דדיקנ'  
ותליון עד רישא דמעיו ולא נחית עד טבורא :

**תקונא**

שביעאה . דלא תליון שערי על פומא ופומא אתפני  
מכל

מכל סטרווי . ויתבין שערי בתקונא סחור סחור ליה :  
**תקונא** תמינאה . דנחתין שתי בתחות דיקנא דמחסיין  
קדלא דלא אתחזיוא כלהו שערי דיקונין נימין על  
נימין מליין מכל סטרווי :

**תקונא**

תשיעאה . (מתערכין שערי עם אינון) דמתחברין  
(כ"א אתמשכן) שערי כלהו בשקולא מעליא (ס"א  
מליא) עד (כ"א עם) אינון שערי דתליון . כלהו בשקול' שפיר כחד  
גיבר תקיף מארי נלח קרבין כתשעה תקונין אליון נגדין ונפיקין ט'  
מבויעין דמשח רבות דלעילא ומסהוא משח רבות נגדין לכל אינון  
דלתתא . ט' תקונין אליון אשתכחו בדויקנ' דא ושלמותא תקונא  
דדיקנ' דא אתקרי (בר נש לתתא) גיבר תקיף דכל מאן דחמי דיקנא  
קיימא בקיומיה תליא ביה גבורה תקיפא . עד כאן תקונא דדיקנא  
עלאה דזעיר אפין :

**אמר**

רבי שמעון לרבי אלעזר בריה קום ברי (קדישא) סלסל  
תקוני' דדיקנא (כ"א דמלכא) קדישא בתקוניו אליון . קס  
ר' לעזר פתח ואמר מן המזר קראתייה ענני במרחביה וגו' . עד  
מבטוח כנדיכיס תנא הכא ט' תקונין דדיקנא דא . להני תקונין  
אלעזריק דוד מלכא בנן לנכחא לשאר מלכין ולשאר עמין . ת"ח  
כיון דאמר הני ט' תקונין לבתר אמר כל גוים סבכוני בשם יי' כי  
אמילס . אמר . הני תקונין דתמינא למאי אלעזריכנא . משום דכל  
גוים סבכוני ובתקוני' דדיקנא דא ט' תקונין . דאינון שם יי' אשליכו  
מן עלמ' הה"ד בשם יי' כי אמילס . ותאנא כלניעות' דספרא תשעה  
תקונין אמר דוד הכא שיתא אינון בשמא קדישא . דשית שנהן הוו  
ותלת אדם . ואי תימא תרין אינון . תלתא הוו . דהא נדיכיס ככלל  
אדם הוו . תנא שיתא שמהן . דכתיב מן המזר קראתי ויה חד .  
ענני במרחב ייה תרין . וי' לילא אורא תלת . וי' לי בעזורי ארבע .  
טוב לחסות ביו' חמשה . טוב לחסות ביו' שיתא . אדם תלת . דכתיב  
וי' לילא אורא מה יעשה לי אדם חד . טוב לחסות ביו' מבטוח באדם  
תרי . טוב לחסות ביו' מבטוח כנדיכיס תלת . ות"ח רזא דמלה  
דכלל אתר דאדכר אבס הכא . לא אדכר אלא בשמא קדישא . דהכי  
אתחוי . משום דלא אקרי (הוא) אדם אלא כמה דאתחוי ליה . ומאי  
אתחוי ליה . שמא קדישא . דכתיב ויזכר יי' אלקים את האדם בשם  
מלא דהוא יי' אלקים כמה דאתחוי ליה . וכנ"כ כהכא לא אדכר אדם  
אלא בשמא קדישא . ותאנא כתיב מן המזר קראתייה ענני במרחב

יה תרי ומנייה יה לקבול תרי עולעו דשערי התחדון בהו ומרחמ'
דשערי התמשכהו ותליון . שארי ואמר וי' לי לא אירא . וי' לי
בעוזו . בשמא דלא חסר . בשמא דהו קדישא ובשמא דא חדכר
אדם . ומה דאמר מה יעשה לי אדם הכי הוה דתנא כל אינון כתרין
קדישין דמלכ' כד אתתקנו בתיקונוו התקרון אדם . דיוקנא דכליל
כלא . ומה דמשלפא בהו התקרו שמא קדישא . ותערה ומה דביה
יתקרו ו' הוה לאתקרו אדם בכללא דתערה . ומה דביה . (ס"ה ומה
דאשתלוק מתערה אתקרו שמא קדישא . תערה ומה דביה אתקרו
וי"ד אתקרו אדם בכלא תערה ומה דביה) . ואלון תשעה תקונין
דאמר דוד הכה' . לאכנעה שגאוי . בגין דאמר דאחיד דיקנא דמלכ'
ואוקור ליה בוקירו עולתה כל מה דבעי מן מלכא . מלכא עבד
בגוניה מ"ט דיקנא ולא גופא . הלא גופא אזיל כתר דיקנא ודיקנא
לא אזיל כתר גופא (ס"ה דדוקנ' הוה עיקר' דכל גופא וכל הדורא
דגופ' כתר דיקנא אזיל וכולא כדדיקנא תליא) (ול' ג' מן ודיקנא עד
גופא) ובתרי גוויי התי התי חושבנא חד כדקאמרן . תרין . מן המגד
קראתי יה חד . ענני במרחב יה תרי . וי' לי לא אירא תלת . מה
יעשה לי אדם ארבע . וי' לי בעזרי חמש . ואני אירא בשוכאי
שיתה . טוב לחסות בוי' שבעה . מבטוח באדם תמיאה . טוב לחסו'
בוי' מבטוח כדריבוס תשעה (ס"ה טוב לחסות בוי' מבטוח באדם
ז' . טוב לחסות בוי' ח' . מבטוח כדריבוס ט') מן המגד קראתי ו' ה'
מאי קא מייורי הלא דוד כל מה דאמר הכה' על תקונא דדיקנא דא
קאמר . (ר' יהודה אמר) מן המגד קראתי יה מאתר דשאר דיקנא
לאתפשטא דהוה אתר דחוק מקמי פתחא דאורנין . מעולא תחות
שערי דרישא ובג' כ' אמר ו' ה' ו' ה' תרי זמני ובאתר (ס"ה ובתר)
דאתפשט דיקנ' ונחות מאורנוי ושארי לאתפשט' אמר וי' לילא אירא
דהוה אתר דלה' דחיל (ס"ה דחיק) וכל האי אלטרוד וכו' . (אדם
אתקרו ועל אתפשטותא האי אלטרוד) דוד לאכנע תחותו מלכון
ועמין בגין יקרא דדוקנ' דא . ותנא בלטיעות' דספר' כל מאן דאמי
בכלמיה דדיקנא דבר נש עלאה אחיד בודיה או ראושיט ודיה ליה
ונדע דשליס הוה עם עלאי וארמי תחותיה אינון דמגעירין ליה . תנא
מתתקן דיקנא עלאה בתשעה תקונין והוה דיקנא דזעיר אפיין בט'

תקונא

קדמאה מתתקן שערה מעולה ופיך מקמי פתחא
דאורנין מתחות קוידת תליון על אורנין ונחתין שערי
גימין

גימין על גימין עד רישא דפומא . תנא כל אלון גימין דכדיקנא
תקיפון יתור מכל גימין דקופין דשערי דרישא . ושערי דרישא
אריבין (וכפיין) והני לאו אריבין ושערי דרישא מנהון שביעי
ומנהון קשישין . ובשעתא דאתמשכן שערי חוורי דעתיק וזמין
לשערי דזעיר אפיין כתוב חכמות בחוץ תרנה . מאו בחוץ .
כהאי זעיר אפיין . דמתחברין תרי מוחי . תרי מוחי ס"ד לא אומא
ארבע מוחי . תלת מוחי דהו זעיר אפיין ואשתכחו בתלת חללי
דגולגלתא דרישא וחד מוחא שקוט על כוריה דכליל כל תלת מוחי
דאתמשך מניה משיחן כלילן שקולן בשערי חוורי כהאי זעיר אפיין
לתלת מוחי דביה ומשתכחן ארבע מוחי כהאי זעיר אפיין כן
אשתלמו ד' פרשיות דכתיבין בתפילין דאתכליל בהו שמא קדישא
דעתיק וזמין עתיקא דעתיקין וזעיר אפיין . דהאי הוה שלימותא
דשמא קדיש' דכתיב וראו כל עמי הארץ כי שם וי' נקרא עליון וראו
מגד . שם וי' שם וי' ממט דאינון ארבע ריטוי כתי דתפילין . ובגין
כך חכמות בחוץ תרנה . דהכא משתכחין . דהא עתיקא דעתיקין
סתומא דסתומין לא אשתכח ולא זמין חכמתא דיליה משום דאית
חכמתא סתומא דכלא ולא אתפרש . ובגין דאתחברו ארבעה מוחין
כהאי זעיר אפיין . אתמשכן ארבע מבועין מניה לארבע עיבר .
ומתפרשן מחד מבועא דנפיק מכלהו . ובג' כ' אינון ארבע . ותנא
האי חכמת' דאתכלילא בארבע אתמשכא כהני שערי דאינון תליון
תליון על תליון . וכלהו קשיין ותקיפין . ואתמשכו ונגודו כל חד
לסטרוי ול' אלפיין ורבו רבין תליון מנייהו דליתיהו כחושבנא ס"ד
קווצותיו תלתליס . תלי תלוס . וכלהו קשיין ותקיפין לאתבר כהאי
חלמיש תקיף . וכהאי טכר' דהוה תקיפא . עד דעבדין נוקבין
ומבועין מתחות שערא ונגדין מבועין תקיפין לכל עיבר ועיבר לכל
סטר וסטר . ובגין דהני שערי ארבעו וחשובן כתיב מגלה עמוקות
מני חשך ויולא לאור ללמות . ותנא הני שערי דדיקנא תקיפין
(בלחודו) משאר שערי דרישא . משום דהני בלחודיהו מתפרשן
ומשתכחן ואינון תקיפין בארחהו . אמאי תקיפין אי תומא משום
דכלהו דינא לאו הכי דהא בתקונין אלון אשתכחו רחמי (ורנא)
ובשעת' דנחתין תלוסר מבועי נהרי דמשחא אלון כלהו רחמי . הלא
תאל' כל הני שערי דדוקנ' כלהו תקיפין מ"ט כל אינון רחמי בעיין
למהו תקיפין לאכפייא לדינא וכל אינון דהינהו דינא תקיפין
אינון ובין כך ובין כך בעיין למהו תקיפין מתרון סטרוין . כד בעי
עלמא (י"ט)

עלמא

עלמא רחמני רחמי תקיפין ונכחין על דינא . וכד בעי דינא דינא  
תקיף ונכח על רחמי . ובג"כ בעיין למהוי תקיפין מתרין סטרין  
דכד בעור רחמי שיערי דאינון ברחמי קיימין ומתחזי' (ס"א ומתאחדין)  
דיקב' באינון שיערי וכלא הוו רחמי . וכד בעיא דינא התחזיא דיקנא  
באינון שיערי . וכלא התקיים בדינא . וכד התגליא דיקב' קדישא  
חזורה . כל הני וכל הני מתנהרין ומסתחין כמאן דאסתחי כנהרא  
עמוקא ממה דהוה ביה . ואתקיימו כלהו ברחמי ולית דינא אשתבח  
וכל הני תשעה כד נהרין כחדא כלהו אסתחין ברחמי . ובג"כ אמר  
משה זמנא אחר' וי' ארץ אפים ורב חסד . ואלו אמת לא קאמ' משום  
דרזא רמלה אינון תשעה מכלין דנהרין מעתיק יומין לזעיר אפינ' .  
וכד אמר משה זמנ' תניינא תשעה תקונין אמר . ואינהו תקוני דיקב'  
דמשתבחי בזעיר אפינ' ונחתינ' מעתיק יומין ונהרין ביה . ובגין כך  
אמת תליא בעתיק' והשת' לא אמר משה ואמת . תנא שיערי דרישא  
דזעיר אפינ' כלהו קשישי תלין על תלין . ולא שיעינין דהא חמינא  
דתלת מוחי בתלת חללי משתבחין ביה ונהרין ממוחא סתימאה .  
ומשום דמוחא דעתיק יומין שקיט ושכיך כחמר טב על דורדייה  
שערוי כלהו שיעינין ומשיחין במשחא טב . ובגין כך כתיב ראשה  
כעמר נקא והאי דזעיר אפינ' קשישין ולא קשישין . דהא כלהו תלין  
ולא מתקמטין ובג"כ חבמתא נגיד ונפיק . אבל לא חבמת' דחבמתא  
דאינהו שכיבא ושקטה . דהא תנינ' דלית דידע מוחיה דעתיק יומין  
בר אינהו והאי דכתיב להיס הבין דרכה והוא ידע את מקומ' בזעיר  
אפינ' אמת . א"ר שמעון בריך ברי לקב"ה בעלמא דין ובעלמא

**תקונא**

תניינא נפיק שיערא וסליק מרישא דפומא עד רישא  
אחרא דפתחא דפומ' וכחית מתחו' פומא עד רישא  
אחרא נימין על גימין בתקוני' שפיר . קוס ר' אבה . קס ר' אבה פתח  
ואמר כד תקונא דדיקב' דא מתתקן בתקונא דמלכא (ס"א בתקוני  
מלכין) (ס"א כד תיקונא דא מתתקן בדיקנא דמלכא אסתחזי) כגבר  
תקיף שפיר למחזי רב וסליט הה' דגדול אדוננו ורב כח . וכד אסתבס  
בתקונא דיקנא יקירא קדישא . וישגח ביה אקרי בנהירו דיליה . ל  
רחוס וגו' והאי תקוני' תניינא אסתקן כד נהיר בנהירו דעתיק יומין  
אקרי רב חסד וכד מסתכלי דא ברא אסתקרי בתקוני' אחרא ואמת .  
דהא נהירו אנפיה (ס"א דא נהירו דאנפין) ותאגא נושא עון אסתקרי  
דא תקוני' תניינ' כגוונ' דעתיק' קדיש' אבל משו' ההוא ארס' דנפיק  
בתקונא

**בתקונא**

תליתא' תחות תרין נוקבין דחוטמ' ושערין תקיפין  
זעירין מליין להסוה ארסא . לא אסתקרון הכא נושא  
עון ועובר על פשע ואתקיימו באחר אחרא . ותניא תלת מאה  
ושבעין וחמס חסדים כלילן בחסד דעתיק יומין וכלהו אקרון חסדי  
קדמאי . דכתיב איה חסדיך דהא שונים . וכלהו כלילן בחסד דעתיק'  
קדישא סתימא דכלא וחסד דזעיר אפינ' אקרי חסד עולם . ובספר'  
דלגיעותא קרי ביה חסד קדמאה דעתיק יומין רב חסד . ובזעיר  
אפינ' חסד סתם . ובג"כ כתיב הכא זרב חסד וכתיב נוטר חסד  
לאלפים סתם . ואוקימנ' האי רב חסד מנה כלפי חסד לנהרא ליה  
ולאדלק' בזמני דתנא האי אורסא דנסי' תחות תרין נוקבין דחוטמ'  
ושערין זעירין מליין להסוה ארסא לא אקרי הסוה ארס' עובר על  
פשע דלית אחר לאעבר' ליה בתרי גוויי חד משום שיערי דאשתכחו  
בהסוה ארסא הוא אחר קשיא לאעברא . וחד משום דנחית אעבר'  
דהסוה ארסא עד רישא דפומא ולא יתיר וע"ד כתיב שפתותיו  
שושנים סומקין כורדא נוטפו' מור עובר סומק' תקיף והאי ארס'  
דהכא בתרי גוויי לא (ס"א בתרי גוויי אגוים ולא) אסתבס . מכאן  
מאן דבעי לאגומא . תרי זמני בטש בדיה בהאי ארסא :

**תקונא**

רביעאה נפיק שיערא וסתקן וסליק ופסי בעולעיו  
בתקרב' דכוסמא . האי תקוני' יאה ושפיר' לאסתחזי'  
הוד והדר הוא . (ס"א הוד עלאה) ותניא הוא עלאה נפיק ואתעטר  
ונגיד לאתאחדא (ס"א ליאס דעלעין) בעולעיו ואתקרי הוד זקן .  
ומהאי הוד והדר תליין חלין לבושי דאתלבש בהו ואינון פורפירא  
יקירא דמלכא דכתיב הוד והדר לבשת . תקונין דאתלבש בהו  
ואתתקן בהאי דיוקב' דארס יתיר לכל דיוקנין ותאגא האי הוד כד  
אתנהר בנהירו דדיקנא עלאה (נ"א דא) ואתפשט בשאר תקונין  
נהירין . האי הוא נושא עון מהאי גיסא . ועובר על פשע מהאי גוים'  
ובגין כך לחייב כתיב וכלגיעות' דספרא אקרי הוד והדר ותפארת .  
דהא תפאר' הוא עובר על פשע שגאמר ותפארתו עבור על פשע  
אבל האי תפאר' לא אוקימנ' אלא בתקוני' תשיעאה כד א תפאר'  
בחוריס כחם . ותמן אקרי תפאר' . וכד אסתקל . (ס"א אסתכל)  
במתקלא . חד סלקין . אמר ר"ש יאות אנת רבי אבה' לאתברכ'  
מעתיקא קדישא דכל ברכאן נפקין מניה :

**תקונא**

חמיסאה פסיק שיערא ואתחזון תרין תפוחין מכאן  
ומכאן סומקן כהאי ודרא סומקא ומתלהטן במאן  
ושבעין

ושבעין עלמין הני תרי תפוחין כד נהרין (מתרין סערי) . מנהורו  
דתרין תפוחין קדישין עילאין דעתיק' אתמשך סימך' ואתי חוורא .  
בהאי כתי' ואר' וי' פניו ליק ויתכך . דכד נהרין מתכרך עלמ' ובשעת'  
דתעברו סומק' כתיב ושא' וי' פניו ליק כלומר יסתלק ולה ישתכח  
רוגזא בעלמא . תאנא כלהון נהרין דאתנהרן מעתיקא קדישא  
אתקרון חסדי קדמאי . ובגין אינון נהרין כל אינון חסדי עולם :  
**תקונא** שתיתאם נפיק שערך כחד חוטא דשערי בסחרניה  
דיוקנא (ס"א ותליין עד רישא דמצעו ולה נחית עד  
טבור' תנא תקוב' דא הוא דאקרי) פאת הזון ואיהו חד מחמש פאין  
דתליין בחסד (וברחמי) ולה אבעי לחבלא האי חסד כמה דאתמר .  
ובגין כך לא תשמית את פאת זקך כתיב :

**תקונא**

שביעאה דלא תליין שערי על פומא ופומ' אתפני מכל  
סערוי ויתבין שעריין בתקונא סחור סחור ליה . קום  
רבי יהודה קם רבי יהודה פתח ואמר בגורת עירין פתגמא . כמה  
אלף רבבן מתגשבן (ס"א מתושבן) ומתקיימן בהאי פומא ותליין  
מניה . וכלהון אקרון פה . ה"ד וברוח פיו כל זבאס . ומנהוא  
רוחא דנפיק מפומא מתלבשן כל אינון דלבר . תליין מהאי פומא .  
ומהאי פומא (ס"א רוח) כד אתפשט האי רוחא מתלבשן ביה כמה  
כפואי מהומנו וכלהו פה וי' אתקרון ובהתר דרוח' נפיק לה אתערב'  
מלה אחרת וכלהו (פיוח) מחכאן לאתלבשא בהוא רוחא דנפיק .  
והאי תקונא שליטא על כלהו שיתא משום דהכא מתקיימן כלהו  
ומתאחדן ובגוני כך שערוי שקילין סחרניה רפומא ואתפני מכל  
סערוי והאי תקונא שליטא על כלהו משום דהכא מתקיימן כלהו  
ומתאחדן . אמר ר"ש בריך אנת לעתיקא קדישא :

**תקונא**

תמינאה דנחתין שערי בתחו' דיקנא מחפין קדלא  
דלא אתחוי . דתינא אין למעלה לא ערף ולה עפוי  
ובזמנא דאנח (ס"א דנלח) קרבי אתחוי . משום לאחזאה גבורת'  
דהא תנינן חלף עלמין אתאחדין מניה ה"ד אלף המגן תלוי עליו  
כל שלטני הגבורים . ואלף המגן רזא הוא . כזעיותא דספר' כל  
שלטי הגבורים דתו מסער גבורה חד מאינון גבוראין :

**תקונא**

תשיעאה דאתמשכן (ס"א דמתחברין) שערי בשקול'  
מליא עס אינון שערי דתליין כלהו בשקול' שפיר כחד  
גיבר תקיף מארי נלחן קרבייא משום דכלהו שערי אתמשכן בחד  
אינון דתליין . וכללא דכלהו באינון דתליין . וכלא אתמשך . ועל  
דא

דא כתיב תפארת בחורים כחם . (ונראה על הים כבמור טוב  
הה"ד) כתיב בחור כארויס כגובר עכיד גבוראין ודא הוא תפאר'  
חילא וגבורתא ורמני :

**תנא**

ש כל הני תקונין וכל הני מלין בעינ' לגלגלה למאריהון  
דאתקלו במתקל' ולה לאינון דלא עאלו (כ"א דעאלו ולה  
נפקו) אלא לחלין דעאלו וכפקו . דכל מאן דעייל ולה נפיק טב ליה  
דלא אכרו . כללא דכל מלין . עתיקא דעתיקין וזעיר אפין כלא חד  
כלא הוה . כלא הוי כלא יתא לא ישתני . ולא משתני . ולא שגא .  
אתתקן בתקונין אליו . אשתלום דיוקנא דכליל כל דיוקנין . דיוקנ'  
דכליל כל שמהן . דיוקנא דאתחוי כגווי בהאי דיוקנ' (כ"א כגווייה  
כל דיוקנין) לחו האי דיוקנ' הוי לא כעין האי דיוקנא . כד אתחברין  
עטרין ובתרין דבין הוה אשלמות' דכלא . בגין דדיוקנ' דארס . הוי  
דיוקנא דעלאין ותתאין דאתכללו ביה . ובגין דהאי דיוקנא כליל  
עלאין ותתאין . אתתקן עתיקא קדישא תקוניו ותקוב' דזעיר אפין  
בהאי דיוקנא ותקונא . ואי תימא מה בין האי להאי . כלא הוא  
במתקל' חדא אבל מכאן (כ"א מנן) אתפרשן ארחוי . (כ"א אתפשטן  
רמני) ומכאן (כ"א ומנן) אשתכח דינא . ומסטר' דילן הוו שניין דא  
מן דא . ורזין חלין לא אתמסרו בר למחזרי חקלא קדישא . וכתיב  
סוד' וי' ליריאו . כתיב ויזר' וי' אלהים את הדרס בתריו ודו' ו' אשלים  
תקונא גו תקוב' טברקא דגושפנא . ודא הוא ויזר' . תרי ודו' ו'  
למה . רזא דעתיקא קדישא ורזא דזעיר אפין . ויזר' מאי זר' . זר'  
זורה כגו זורה (ודא הוא ויזר' . ומהו זורה כגו זורה . תרין שמהן  
דאתקרי שם מלא וי' אלהים . ודא הוא רזא דתרין וד' ו' דוויזר' דזר'  
זורה גו זורה . תקונא דשמה שלום וי' אלהים . ובמה אתכלילו .  
בדיוקנא עלאה דא דאקרי ארס . דכליל דבר ונוקבא . וע"ד כתיב  
את הארס דכליל דבר ונוקבא את לאפק' ולמסגני זינא דנפיק מניה  
(מדבר ונוקבא) עפר מן האדמה דיוקנא כגו דיוקנא ויפח באפיו  
כשמת חיים טברקא דגושפנא גו כגו ועל דא למה . בגין לאשתלב'  
ולעילא ביה קתים דסתומא עלאה עד סופא דכל סתומין . (הה"ד  
ויפח באפיו כשמת חיים) נשמת' דכל חיי דעילא ותתא תליין מהאי  
נשמתא ומתקיימי בה . ויהי הארס לנפש חיה לאתקרא ולעיל'  
בתקונין כגוונא דא ולאשלב' להקיא (כ"א מההוא) נשמת' מדרבא  
לדרבא עד סופא דכל דרגין . בגין דיהוי הקיא נשמתא משתכחא  
בכלא ומתפשטא בכלא . ולמהו כלא ביחוד' חד ומאן דפסיק האי  
יחודא

יחודה מן עלמא כמאן דפסיק בשמחה דא . ומחוי דהית נשמתא  
אחרת בר מהאי . ובגין כך ישתני הוא ודוכרייה מן עלמא לרבי  
דרין . בהאי דיוקנ' דהיס' שארי ותקין כללא דכר ונוקבא . כד אתתקן  
האי דיוקנא בתקוניו שארי מחדוי מבין תרין דרועין באתר דתליון  
שערי דיוקנא דאתקין (כ"א דאתקין) תפארת . ואתפשט האי  
תפארת ותקין תרין חדין ואתלף לאחורוי ועבד גולגלתא דנוקב'  
כלא סתימא מכל סטרוי . בשערא בשרופא דרישא . וככלל' חדא  
אתעבידו בהאי תפארת ואקרי ארס דכר ונוקבא . ה"ד כהפאר'  
ארס לשבת בית :

**כד**

אתברי פרופא דרישא דנוקבא תליא חד קולא דשערי  
מאחורוי דזעיר אפיין ותלי עד רישא דנוקבא . ואתערו  
שערי ברישהא בלאו סומקי דכלילן בנו גוויי ה"ד ודלת ראשך  
כארנמן . מהו ארנמן . גוויי דכלילן בנו גוויי . תאנא אתפשט  
האי תפארת מעבורא דלבא ונקיב ואתעבה בנוסא אחרת ותקין  
פרופא דנוקב' עד טבורא . ומטבור' שארי ובטבורא שליט . תו  
אתפשט האי תפארת ואתקן מעווי דכורא ועייל (ואתתקן) בהאי  
אתר כל רחמין וכל סטר' דרחמי . ותאנא בהני מעיין אתחדון שית  
מאה אלף רבוא מארי דרחמי . ואתקרון בעלי מעיין . דכתיב על  
כן המו מעילו רחם ארחמנו נאם יי' . תאנא האי תפארת כליל  
ברחמי וכליל בדיונא . ואתפשט רחמי בדכור' ואתעבר ונקיב (ס"א  
וכהיר) לקטר אחרת ותקין מעווי דנוקב' ואתתקנו מעהא בסטר'  
דדינ' תאנא אתתקן דכור' בסטריה במאתן ותמניא וארבעין תקונין  
דכלילן ביה מנהון לגו ומנהון לבר . מנהון רחמי . ומנהון דינא .  
כלאו דדינא אתחדו בדיונא דאחורוי . דנוקבא אתפשטת תמן .  
ואתחדו ואתפשטו בסטריה ותאנא חמשה עריית' (כ"א תיקונין)  
אתגליין בה . בסטר' דדינן חמשה . ודינן ה' (כ"א בסטר' דדינ'  
ודינא) אתפשטן במאתן וארבעין ותמניא חרחין . והכי תאנא קול  
באשה ערוה . שער באשה ערוה . שוק באשה ערוה . יד באשה  
ערוה . רגל באשה ערוה . דאף על גב דתרין אליון לא שנייה  
חברנא . תרין אליון יתיר מערוה אינון :

**ותאנא**

כלניעות' דספרא אתפשט דכורא ואתתקן בתקוניו .  
אתתקן תקיב' דכסות' דינא . והאי הויה אמה רביא .  
ארכיה דהויה אמה מאתן וארבעין ותמניא עלמין . וכלאו תליון  
בפומ' דאמה דאתקריו' ד . וכיון דאתגלו' יו' ד פומיה דאמה אתגלו'  
חסד

חסד עלאה והאי אמה חסד הוא . דאתקרי ותלי (כ"א ותאי חסד  
הוא תליו) בהאי פומ אמה . ולא אקרי חסד עד דאתגלו' יו' ד פומ  
אמה . ות"ח דלא אתקרי אברהם שליט בהאי חסד עד דאתגלו'  
יו' דאמה וכיון דאתגלו' אקרי שליט ה"ד התהלך לפניו והיה תמים  
תמים ממש . וכתיב ואהיה תמים לו ואתמרה מעווי . מאי קא  
מיידי רישא וסופא . לא כל דגלי האי יו' ד ואתמרה דלא עיילי ליו' ד  
ברשותא אחרת . ליהוי שליט לעלמ' דהאי ולהוי זריר ברור' דחוי .  
מאי ברשותא אחרת . דכתיב ובעל בת אל נכר . ובגין כך כתיב  
ואהיה תמים לו דכיון דהוא תמים בגלויו' דיו' ד . ואתמרה מעווי .  
וכיון דאתפשט אמה דא . אתפשט סטר גבורה מאינון גבוראן  
(כשמאלא) דנוקב' ואתקע בנוקבא באתר חד וארסו בעריית'  
כסותא דכל גופא דנוקב' ובהויה אתר אקרי ערוה דכלה . אתר  
לאנע' להויה אמה דאקרי חסד בגין לאתבסמא גבורה דא דכליל  
חמש גבוראן . בהאי חסד דכליל בחמש חסדין . חסד ומנו' גבורה  
שמאלא . אתבסס דא ברא ואקרי ארס כליל מתרין סטרוין . ובגין  
כך בכלאו בתרין אית ימינא ושמאלא דינא ורחמי . תאנא עד לא  
זמן תקוניו דמלכא . עתיק' דעתיקין כנה עלמין ואתקין תקונין  
לאתקיימ' ההוא נוקבא לא אתבסמו ולא אתקיימו עד רנחית חסד  
עלאה ואתקיימו . ואתבסמו תקוני נוקבא . בהאי אמה דאקרי  
חסד . ה"ד ואלה המלכים אשר מלכו בארץ ארום אתר דכל דינון  
משכתחין תמן (ואינון תקוני אתתא . אשר היו לא כתיב אלא אשר  
מלכו) ולא אתבסמו עד דאתקן כלא ונפיק האי חסד . ואתישב  
בפומ' דאמה ה"ד וימת וימת דלא אתקיימו ולא אתבסמו דינא  
בדינא . ואי תימא אי הכי דינ' כלאו והא כתיב וימלך חתיו שאול  
מרחובות הנגה והא לא אתחוי דינא . דתינון מרחובות הנגה אינו  
כינה דמינה מתפתחין חמשין חרעין דנהודין ובזינון לשית סטרי  
עלמ' תאנא כלאו דינ' בר מחד דאתקיי' בתרא והאי שאול מרחוב'  
הנגה דא הוא חד סטר' דאתפשט ונפיק מרחובות הנגה וכלאו לא  
אתקיימו . לא תימא דאתבטלו אלא דלא אתקיימו בהקוא מלכו  
(דבסטר נוקב') עד דאתעטר ואתפשט האי בתרא מכלאו דכתיב  
וימלך חתיו סדר . מאי סדר חסד עלאה . ושם עירו פשו מאי  
פשו . בהאי פשו בר נש דזכי לרוחא דקודשא . ושם אשתו מהיטבאל .  
בכאן אתבסמו דא ברא ואתקרי אשהומה דלא כהי' בכלאו מהיטבאל  
אתבסמיתא דרא ברא . בת מערד . תקונין דמסטר גבורה . בת

מן זהב התבסמו והתכלילו דה ברה מן זהב רחמי ודינא . כחן  
 התדבקו התתה בדכורה . בסטרוי התפרטן כדדועין בשוקין :  
**דרועין** דכורה חד ומונא חד שמאלה דרועה קדמאה (ס"ה  
 קדיש) תלת קשרין התקשרו ביה והתכלילו ב' דרועין .  
 והתכלילו ס"ד הלא ג' קשרין בימונא וג' קשרין בשמאלה . ג'  
 קשרין דימונא התכלילן בג' קשרין דשמאלה . ובג' דרוע' לא כתיב  
 הלא סד חבל ומונא לא כתיב ביה זרוע הלא ומונך וי' . ומן וי'  
 התקרי בג' קשרין דהכתה דהחסינו לחולקיהון . ואי אומא הא  
 בתלת חללים מוחא דגולגלת' משתכחין תאנה כלהו ג' מתפשטין  
 ומתקשרין בכל גופא וכל גופא התקשר בהני תלת ומתקשרין  
 בדרועא ומונא ובג' כ' תאיב דוד ואמר שב לימוני משום דהוא  
 התקשר עמהון דהכתה ויתבי תמן לכורסי' שלימתא . ובג' כ' כתיב  
 הכן מאסו הכונים וגו' משום דיתבי לימונא . הוינו דכתיב ותנוח  
 ותעמוד לגורלך לקץ הימין כלו' כמאן דזכי לחיבותא דמלכא .  
 זכאה חולקיה דמאן דפריש מלכא ומוניה וקביל ליה תחות ומוניה  
 והאי ומונא כד יתיב קשרין התפשטו . ודרועא לא אושט ויהו  
 (ס"ה וקשרין לא התפשטו ודרועא לא אושט ותיב) בתלת קשרין  
 דאמרן . וכד מתערין חייביה ומתפשטן בעלמא . מתערין תלת  
 אחרנין דאינון דינא קשיא ואושט דרועא וכד אושט דרועא יד  
 ומונא הוא חבל התקרי זרוע וי' זרועך הנטויה (ג"ה תלת קשרין  
 התקשרו ביה והתכלילו תלת קשרין דימונא ותלת קשרין בשמאלה  
 בג' קשרין דהכתה דהחסינו לחולקיהון . ואי אומא הא בג' חללי  
 מוחא דגולגלתא משתכחין . תאנה כולהו ג' מתפשטין ומתקשרין  
 בכל גופא וכל גופא התקשר בהני תלתא ומתקשרין בדרועא  
 ומונא והאי ומונא כד יתיב) (קשרין לא התפשטו ודרועא לא  
 אושט ויתבי) (בתלת קשרין דאמרן וכד חייביה מתערין  
 מתערין תלת אחרנין דאינון דינא קשיא ואושט דרועא והתקרי  
 זרוע וי' זרועך הנטויה) בזמנא דג' הלין התכלילן בג' אחרנין הקרי  
 בלא ומונ' ועביד דינא כרחמי ה' ד' ומונך וי' נהדרי בכח ומונך  
 וי' תרעץ אויב בגין דמתערין רחמי בהו . ותאנה בהאי ומונא  
 מתאחדן תלת מאה ושבעין אלף רבוא דהקרון ומונא . ומאה ותמנין  
 וחמשה אלף רבוא מזרוע דהקרי זרוע וי' . מהאי ומהאי תליא  
 זרועא והאי והאי הקרי תפאר' דכתיב מולך לומין משא הא ומונא  
 זרוע הא שמאלה . דכתיב זרוע תפארתו דא ברא . ותאל' בודה  
 שמאלה

שמאלה מתאחדין ארבע מאה וחמשים רבוא מארי תריסין מתאחדן  
 בכל אלבעא ואלבעא . וכל אלבעא ואלבעא עשר אלפין מארי  
 תריסין משתכחין . פוק וחשוב כמה אינון דבודה . והוא ומונא  
 הקרי סיועה קדישא דאחי מדרועא דימונא מתלת קשרין . (ואף  
 על גב דהקרי יד הוי סיועה) דכתיב (נ"ה וכתוב) והנה ידו עמך .  
 ומתאחדן מהאי . אלף וארבע רבוא ותמניא וחמש מאה אלפין  
 מאריהון דסיועין בכל עלמא דהקרון יד וי' עלאה . יד וי' תתאה .  
 ואף על גב דככל אחר יד וי' שמאלה . זכו ומן וי' התכלל ידא  
 בזרועא והוי סיועה דהקרי ומן ואי לאו יד וי' תתאה . תאנה כד  
 מתערין דינון קשין לאחתא בעלמ' הכא כתיב סוד וי' לויאיו .  
 ותאנה כלניעותא דספרא דכל דינון דמשתכחין מצדורא תקופין  
 ברישא ונייחין בסופא וכל דינון דמשתכחין מנוקב' נייחין ברישא  
 ותקופין בסופא . ולמלא דהתעבדו כחדא לא יכלין עלמ' למסבל .  
 עד דעתוק דעתוקי סתימא דכלא פריש דא מן דא וסבר לון  
 לאתבסמ' כחדא . וכד פריש לון הפיל דודמיטא לזעיר אפין ופריש  
 לצוקב' מאחרוי דסטרוי ואתקין לה כל תקונהא ואלבעא לוימא  
 דיליה לזיתאה דכור' ה' ד' ויפלי' להיס תרדמה על הארס וישן .  
 מהו וישן האי הוא דכתיב עורה למה תישן וי' . ויקח אסת מללעיותיו  
 מאי אסת . דא היא נוקבא . כד"ה אסת היא וונתו תמתי וסלקא  
 ואתתקנא ובאתרהא שקיע רחמי וחסד ה' ד' ויסגור כשר תחתנה  
 וכתו' והסירותי את לב האבן מבשרכס ונתתי לכם לב כשר . וכשעת'  
 דבעא למיעל שבטא הוה כרי רוחין וסדין ועלעולן . ועד לא סייס  
 לון . אסת מטרוניתא בתקונהא ותיבת קמיה . בשעת' דיהיבת  
 קמיה הנח לון לאינון כרייחן ולא אשתלימו . כיון דמטרונית' יתבת  
 עם מלכא והתחברו אפין באפין . מאן ייעול בינייהו מאן הוא  
 דיקרב בהדיהו . (בגין כך סתימא דמלה עונתן של ת"ח דידעין  
 הוא דנא משבת לשבת) . וכד התחברו התבסמו דא ברא וימא לכל'  
 התבסס ביה . ובגין כך התבסמו דינון דא ברא ואתתקנו עלאין  
 ותתאין . ותאנה כלניעות' דספרא בעא עתיקא קדיש' למחזי אי  
 התבסמו דינון . והתדבקו תרין ליין דא ברא . ונפק מסטר' דנוקבא  
 דינא תקיפה (רלא יוכל עלמ' למסבל) דכתיב והארס ירע את חוס  
 אשתו ותהר ותלד את קין ותאמר קניתי וגו' ולא הוה יכול עלמ'  
 למסבל משום דלא התבסמת וחוייה תקיפה אטייל בה זוממא דיוכ'  
 קשיא . ובג' כ' לא הוה יכול לאתבסמא . וכד נפיק דא קין מסטר  
 דנוקבא

דנוקבא נפק תקיף קשיא . תקיף כדוניו קשיא כדוניו . כיון הנפק  
 אתחלסת ואתבסמת . בתר דא הפיקה אחרת כסמ' יתור . וסליק  
 קדמיה דהוה תקיף קשיא וכל דינין לא אתערבו (ס"א אתערבו)  
 קמיה (ס"א וכל דינין אתערבו עמיה) ת"ח מה כתיב ויהי בהיותם  
 בשרה . בשרה דאשתמודע לעילא . בשרה דאקרוי שדה דתפוסים .  
 ונלח האי דינא לאחיהא משום דהוה קשיא מניה ואכפיה ואתמריה  
 תחותה . עד דאתער בהאי קב"ה ואעבריה מקמיה . ושקעיה  
 בנוקבא דתהומא רבא . וכליל לאחוי בשקוע' דימא רבא דמבסס  
 דמעין עלאין . ומנהון נחתין נשמתין לעלמ' אינש לפום אורחוי .  
 והע"ג דטמירין אינון . מתפשטין דא כדא ואתעבדו גופא חד .  
 ומחוי גופא נחתין נשמתהון דרשיעייה חייביא תקיפי רוחא .  
 מתרוויהון כדא ס"ד אלא דא לסטרוי ודא לסטרוי . זכאין אינון  
 דיוקייא דמשלפי נשמתהון מהאי גופא קדיש' דאקרוי ארס דכליל  
 כלל אתר דעטרין וכתרין קדישין מתחבראין תמן בדרורא דאתקל'  
 (ס"א דאתכללא) . זכאין אינון דיוקייא (כ"א אתון חבוייה) דכל הני  
 מלין קדישין דאתמרו ברוח קדישא עלאה רוח דכל קדישין עלאין  
 אתכללן ביה אתגליין לכו מלין דעלאין ותחאין לייחודן להו . זכאין  
 אתון מתריהון דמארין מחלדי חקלא דמלין לין תגדעון ותסתכלון  
 בהו . ותגדעון למאריכון הפין באפין עינא בעינא . וכהני מלין  
 תזכו לעלמ' דאתי הה"ד וידעת היום והשכות אל לבדך וגו' יי'  
 עתק יומין . הוא האהיס וכלא הוא חד בריק שמיא לעלס ולעלמי  
 עלמיה :

**אמר**

ר' שמעון חמונא עלאין לתתא ותחאין לעילא עלאין  
 לתתא דיוקבא דארס דהוה תקוני עלאה כללא . דכלהו  
 (חסד) תאנא כתיב ודריק יסוד עולם דכליל שית בקרטופ' כחדא .  
 והאי הוא דכתיב שוקיו עמודי שש ותאנא בלניעותא דספרא :  
 בארס אתכלילו כתרין עלאין בכלל ובפרט . ובארס אתכלילו כתרין  
 תחאין בפרט וכלל . כתרין עלאין בכלל כמה דאתמר בדיוקב' דכל  
 הני תקונין . (ס"א דיוקנין) בפרט באלבעין דידין חמש כנגד חמש .  
 כתרין תחאין . באלבעין דרגלין דאינון פרט וכלל . דהא גופא לא  
 אתחוי כדדיהו . דאינון לבר מנופא . ובג"כ לא הוה בנופ' דגופ'  
 אעריו מנייהו . אי הכי מחוי ועמדו רגליו ביום ההוא . אלא רגליו  
 דגופ' מאריהון דדינין (ס"א דמארין) למעבד נוקמין ואקרין בעלי  
 רגלים . ומנהון תקיפין . ומתאחדין מאריהון דדינין דו לתתא ככתרין  
 תחאין

תחאין . תאנא כל אינון תקוני דלעילא דבגופא קדישא (כדכר  
 ונוקבא) כללא דארס דתמשך דא מן דא . ומתאחדין דא כדא .  
 ואשקן דא לרא . כמה דתמשך דמא בקטפין דורידין לרא ולרא  
 להבא ולהבא . מתתר דא לתת אחר' ואינון משקין (ס"א קסטין)  
 דגופא . (כ"א לגופ') אשקין דא לרא מנהרין דא לרא . עד דהנהירו  
 בלחוי עלמין ומתברכאין בגויהון . תאנ' כל אינון כתרין דלא אתכללו  
 בגופא בלחוי רחיקין ומסאבין ומסאבין כל מאן דיקרב לגביהון  
 למנדע מנהון מלין . תאנא מחוי תיאובתא דלהון לגבי תלמירי  
 חכמים . לא משום דחמן בהו גופא קדישא ולא אתכללא בהו בההוא  
 גופא . וכי תימא אי הכי ת' מלאכים קדישין וליתיהון בכלל' דגופא .  
 לא דת' אי ליהון לבר מכללא דגופא קדישא לא הוה קדישין ולא  
 מתקיימי . וכתיב וגוייתו כתרשיש . וכתיב וגבותם מלאות עינים .  
 והאינש גבריהל בלחוי בכללא דארס . בר מהני דליתיהון בכלל' דגופ'  
 דאינון מסאבין ומסאבין כל מאן דיקרב בהדיהו . ותאנא בלחוי .  
 מרוחא דשמאלא דלא אתבסס בארס משתכחין . ונפקו מכלל' דגופא  
 קדישא . ולא אתדבקו ביה . ובג"כ בלחוי מסאבין . ואוליין וטאסין  
 עלמ' ועיילין בנוקבא דתהומ' רבא לאתדבק' בההוא דינא קדמיה  
 דאקרוי קין דנפיק בכלל' דגופא דלתתא . ושטנין וטאסין כל עלמא  
 ופרחן ולא מתדבקאין בכלל' דגופא ובגויי כך אינון לבר מכל משויין  
 דלעילא ותתא . מסאבין אינון בהו . כתיב מחוץ למחנה מושבו .  
 וכרוחא דאקרוי הבל דאתבסס יתיר בכללא דגופא קדישא . נפקין  
 אחרני דמבסמן יתיר . ומתדבקן בגופא ולא מתדבקן . בלחוי תליין  
 באוירא ונפקין מהאי כללא דחלין מסאבין . ושמעין מה דשמעין  
 מעילא . ומנייהו ידעי לתתא דקאמרי להו . ותאנא בלניעותא  
 דספר' כיון דאתבסמו לעילא כללא דארס גופא קדישא דכר ונוקב'  
 דהחברו זמנא תליתאה ונפק אתבסמותא דכלא . ואתבסמו עלמין  
 עלאין ותחאין ומכאן אשתכלל עלמ' דלעילא ותתא מסטר' דגופא  
 קדישא . ומתחברן עלמין ומתאחדין דא כדא ואתעבדו חד גופא .  
 (ובגין דכלהו חד גופא שכינתא לעילא . שכינתא לתתא . קב"ה  
 לעילא . קב"ה לתתא) ומשלפא רוחא ועיילא כחד גופא . ובכלהו  
 לא אתחוי אלת חד קק"ק וי' טבאות מלא כל הארץ כבודו . דכלא  
 הוא חד גופא תאנ' כיון דאתבסמו דא כדא (תוריי זקב נעשה לך עש  
 נקודות הכסף) אתקשרו דינא ורמתי (ס"א אתבסמא דינא ברחמי  
 ואתבסמת נוקבא כדכורא . ובגויי כך לא סלקא דא כלל דא כהאי



תמר דלא סלקא דא בלא דא . ועל האי תנין מאן דאפיק ברמיה  
 בהאי עלמא מכללא דארס . לבתר כד נפיק מהאי עלמא לא עייל  
 בכללא דארס דאקרי גופא קדישא . אלא באינון דלא אקרון ארס  
 ונפיק מכללא דגופא . תניא תורי זהב נעשה לך עם נקודות הכסף  
 דאתבסמו דינא ברמני . ולית דינא דלא הוו ביה רמני . ועל האי  
 כתיב כאו לחייך בתורים לוארך בתרוזים בתורים כמו דכתיב תורי  
 זהב נעשה לך וגומר . בתרוזים כמה דכתיב עם נקודות הכסף .  
 לוארך בכלל' דנוקבא . דא מטרונותא . השתבח כי מקדשא דלעיל'  
 וירושלם דלתתא (ס"א הוה מקדשא דכלא) ומקדשא . וכל דא  
 מדאתבסמת ברבור' ואתעבוד כלל' דארס ודא הוה כלל' דמהומנות'  
 מאי מהומנותא דבגויה השתבח כל מהומנותא ותאנא מאן דאקרי  
 ארס וגממא' נפקת מגיה ומית אסיר למיכת ליה בביתא למעבד  
 ליה לינה על ארעא משום יקרא דהאי גופא דלא יתחזי ביה קלנא  
 דכתיב ארס ביקר כל ילון ארס דהוא יקר מכל יקרא . כל ילון .  
 מ"ט . משום דהוי עבדון הכי נמשל כבהמות נדמו . מה בעיורי לא  
 הוו בכללא דארס ולא אתחזי בהו רוחא קדיש' אוף הכא כבעיורי  
 גופא בלא רוחא והאי גופא דהוא יקרא רכל' לא יתחזי ביה קלנא .  
 ותאנא בנניעותא דספר' כל מאן דעביד לינה להאי גופא קדיש'  
 בלא רוחא עביד פנימות' בגופא דעלמין . דהא בגין דא לא עביד  
 לינה באתרא קדישא בארעא דאדק ולין בה (ס"א לבתרא קדיש'  
 דמלב' בארע' דכתיב דאק ולין בה) משום דהאי גופא יקרא אתקרי  
 דיוקנא דמלבא . ואי עביד ביה לינה הוי כחד מן בעיורי (הה"ד  
 נמשל כבהמות נדמו) . תאנא ויהא בני השמים את בנות הארס .  
 (ס"א בני האלהים) אינון דאטמרו ונפלו בנוקבא דתהומ' רבא .  
 את בנות הארס . (הארס הידוע) . וכתיב וילרו להם המה הגבורים  
 אשר מעולם וגו' . מההוא דאקרי עולם . כדתנין ימו עולם . אנשי  
 השם מנהון נפקו רוחין ושדין לעלמ' לאתדבק' ברשיעויה הנפילים  
 הוי בארץ לאפקא אלון אחרנין דלא הוי בארץ . הנפילים . עז"א  
 ועז"א אל הוי בארץ בני השמים לא הוי בארץ ורזא הוה וכל' אתמר .  
 וכתיב וינחם יי' כי עשה את הארס בארץ . לאפקא ארס דלעיל'  
 דלא הוי בארץ . וינחם יי' האי בזעיר אפינ אתמר . ויתעבב א לבו .  
 ויתעבב לא נהמר אלא ויתעבב . איהו אתעבב . דביה תליא מלתא .  
 לאפוקי מאן דלא אתעבב . א לבו . כלבו לא כתיב אלא אל לבו .  
 במאן דאתעבב (ומקבל) למאריה . דאחזי האי ללב' דכל לבין .  
 ויאמר

ויאמר יי' אמחה את הארס אשר בראתי מעל פני האדמה וגומר .  
 לאפקא ארס דלעילא . ואי תימא ארס דלתת' בלחודו לאו לאפקא  
 כלל . משום דלא קאים דא בלא דא ואלמל' חכמה סתימ' דכלא .  
 בלא אתתקן כמרישא . הה"ד אי חכמה שכנתי ערמה אל תקרי  
 שכנתי אלא שכנתי . ואלמל' האי תקינא דארס לא קאים עלמא .  
 הה"ד יי' בחכמה יסד ארץ . וכתיב ונח מנח תן בעיני יי' . ותאנ'  
 בלהון מוחי תליין בהאי מוחא והחכמה הוה כללא . דכלא הוה  
 ודא חכמה סתימא דבה אתתקיף ואתתקן תקינא דארס לאתוישב'  
 כולא על תקיניה כל חד באתרויה הה"ד החכמ' תעזו לחכם מעשרה  
 שלימים דאינון תקינ' שלימא דארס . וארס הוה תקינא דלבו מגיה  
 קאים רוחא (הה"ד כי הארס יראה לעינים ויי' יראה ללבב דאיהו  
 בלבו לבו) . ובהאי תקינא דארס אתחזי שלימות' מהומנותא רכל'  
 דקאים על כורסויה דכתיב כמרחה ארס עליו מלמעלה . וכתיב  
 וארו עם עגני שמיא כבר אנש אתא הוה וער עתוק וימיה מטא  
 וקדמוהי הקרבוהי . עד כאן סתימאין מלין . וכרירין טעמין .  
 זכאה חולקים דמאן דידע וישגח בהון . ולא יטעו בהון . דמלין  
 אין לא אהויבו אלא למארי מארין ומארי חקלא דעאלו ונפקו .  
 דכתיב כי ישרום דרכי יי' ולריקים ילכו בס' ופושעים יכסלו בס' . תנא  
 ככה ר' שוארוס קליה ואמר אי במלון דילן דאתגליין הכא אתגנויו  
 חבוייה באדרא דעלמ' דאית ואתתלקו מהאי עלמא יאות ושפיר  
 הוה בגין דלא אתגליין לחד מבני עלמא . הדר ואמר הררי בו דהא  
 גלי קמיה דעתיקא דעתיקין סתימ' דכל סתימין דהא לא ליקרא  
 דילי עבידנא ולא ליקר' דבית אבא ולא ליקרא דחברויה אלון אלא  
 בגין דלא יטעון בארסו ולא יעלון בכסופ' לתרעו פלטרו ואלא ימחון  
 בדיהון . זכאה חולקי עמהון לעלמא דאית . תנא עד לא נפקו  
 חברי' מההוא אדר' מיתו ר' וסי בר' ועקב ור' חזקיה ור' ייסא  
 וחמו חברי' דהוו נעלין לון מלאכין קדישין בההוא פ"ס' ואר' ש'  
 מלא והשתכחו וזווחו אמר שמא ח"ו גזירא אתגזר עלנא לאתענש'  
 דאתגלי על ידנא מה דלא אתגלי מיומ' דקאים משה על טור' דסינו  
 דכתיב ויהי שם עם יי' ארכעיס ויס וארכעיס לילה וגו' . מה אנא  
 הכא אי כנ"ד אתענשו . שמע קלא זכאה אנת ר"ש זכאה חולקך  
 וחבוייה אין דקיימין בהרך דהא אתגלי לבון מה דלא אתגלי לכל  
 חילה דלעילא . אבל ת"ח דהא כתיב בכבודו ויידקנה ובעיורו יזיב  
 דלתיס . וכ"ש דברעו קני ותקיף אתדבוקו נשתהון בשעתא דא  
 דאתנסיבו

ד'תנסיכו . זכאה חולקתון דהא בשלימותא אסתלקו . (דלא הוה  
 בן לאינון דהו קמייסו אמאי מיתו) . תנא בעוד דאתגליין מלון  
 אתרנישו עלאין ותתאין (דאינון רתיבין) וקל' אתער במאתן ומעשין  
 עלמין דהא מלון עתוקין לתתא אתגליין ועד (כ"א ועוד) דאלון  
 מתבסמן נשמתייסו באינון מלון . נפקת נשמתייסו כנסיק' ואתקשרו  
 בהוה פ'סא ונטלין להו מלאכי עלאי . וסלקין לון לעיל' והמאי  
 אלין . משום דעאלו ולא נפקו זמנא אחרת מן קדמת דנא . וכלהו  
 אחריני עאלו ונפקו . אר"ס כמה זכאה חולקתון דהני תלת' וזכאה  
 חולקתא לעלמא דאתי בגין דה . נפק קלא תנינות ואמר ואתס  
 הדבקים בוי' הלהוכס חיים כלכס הווס . קמו וחזלו בכל אתר דהו  
 מסתכלי סליק ריחין . אר"ס שמע מונה דעלמ' מתבדך בגונך .  
 והו נהרין אכפו דכלהו ולה הו וכלין בני עלמ' לאסתכלא בהו .  
 תאנא עשרה עלו ושבע נפקו . והו חרי ר"ס . ור' אבא עיב .  
 יומא חד הוה יתיב ר"ס ור' אבא עמיה . אר"ס מלא וסמו לאלין  
 תלתא דהו מייסין להו מלאכין עלאין ומחזיין להו נחזין וחדרין  
 דלעיל' בגין יקרא דילהו . והו עיילי לון בטורי דאפרסמוכ' דכיא .  
 נח דעתיה דרבי אבא . תאנא מההוה יומא לא אעדו חברייא מבי  
 ר"ס . וכד הוה ר"ס מגלה רזין לא משתבסין תמן לא אינון . והוה  
 קארו להו ר' שמעון שבעה אן עיני וי' דכתיב שבעה לא עיני וי'  
 ועלין אתמר . אר"ס אבא אן שיתא בוטיני דנהרין משביעיה אנת  
 הוה שביעיה . דכלא דהא לית קייומא לשתא בר משביעיה . דכל'  
 תלי בשביעיה . ר' יהודה קארו ליה שבת דכלהו שתא מניה מתברכין  
 דכתיב שבת לוי' קדש לוי' . מה שבת לוי' קדש אוף ר"ס שבת לוי'  
 קדש . אר"ס תווסנא על ההו חגיגה חרנן מאריה דשערי אמאי לא  
 אשתכח בני אדרה רילן בזמנא דאתגליין מלון לין קדישין . אדהני  
 אתתא אליהו ותלת קטפורי נהירין כאנפיהו . א"ל ר"ס מ' עלא שכיח  
 מר בקדושה (ס"א בקדושה) גליפה דמאריה בזמנא דהלולא .  
 א"ל . חייך ר' שבע יומין אתברירו קמי קב"ה כל אינון דיייתון  
 וישתבסין עדי לא עיילתון בני אדרה לכוין ובעינא לאשתכח'  
 זמין קסיר בכתפוי ואנא הוה זמין ובעינא קמיה לאשתכח' זמין  
 תמן וברין קטיר בכתפוי ולא יוכלנא דהוה יומא שרני קב"ה  
 למעבר נסין לרב המנונא סבא וחברוי דאתמסרו בארמונ' (ס"א  
 בקרומא) דמלכ' וארחישנא להו בניסא דרמונא להו כותל' דהיכל'  
 דמלכ' ואתקטרו בקטרוי דמיתו ארבעים וחמשה פירשני ואפיסק'  
 לרב

לרב המנונא וחברוי ורמונא (כ"ה וחולופנא) לון לבקעת אונו  
 ואשתאיבו . וזמנא קמייסו נהמא ומייה דלא אכלו תלתא יומין .  
 וכל ההו יומא לא בדילכ' מנייהו וכד תבנא אשכחל' פ'סא דנטלו  
 כל אינון סמכין ותלת מן חברייא עלה . ושאינא לון ואמרו חולק'  
 דקב"ה מהלול' דר"ס וחברוי . זכאה אנת ר"ס וזכאה חולק' וחולק'  
 דאינון חברייא דיתבין קמך . כמה דרגין אתתקני לכוין לעלמ' דאתי  
 כמה בוטיני דנהרין זמנין לנהרא לבו . ות"ס יומא דין בגונך  
 אתעטרו חמשין כתרין לרבי פנחס בן יאיר סמוך ואנא אינלא  
 עמיה בכל אינון נהרו דטורי דאפרסמונא דביא וסא בריר דוכתיה  
 ואתתקן (ס"א ואנא הא חוינא דהא בריר וכו') אמר ליה קטירין  
 דיוקייא בקרטופא דעטרין בריוס ירחו ובזמני ושבתו יתור מעל  
 שאר יומין . א"ל ואף כל אינון דלבר דכתיבוהיס מרי חדש בחדשו  
 ומרי שבת בשבתו ונו' . הי אלין אתיין כ"ס דיוקייא . מרי חדש  
 בחדשו . למא משום דמתערי אסתא רתיבא קדישא . ומרי שבת  
 בשבתו . דמתעטר שביעיה דכל אינון שתא יומין דכתיב ויכרך  
 אלהים את יום השביעי ונו' . ואנת הוה ר"ס שביעיה דשיתא  
 תהא מתעטר ומתקדש יתור מכלא . ותלת עדותין דמשתבסין  
 בשביעיה זמנין חברייא אלין דיוקייא לאתעדנא בגונך לעלמא  
 דאתי ובתיבוקראת לשבת ענג לקדוש וי' מכובד . מאן הוה קדוש  
 וי' דא ר' שמעון בן יוחאי דאקרי מכובד בעלמ' דין ובעלמ' דאתי :

זהר פרישת אבור

**וספרתם** לכם ממחרת השבת מיום הבואכם את עמר  
 התנופה . מאי קא מייירי . א"ל הא תוקמנה חברי' .  
 אכל ת"ס ישראל כד הוה במזרים הוה ברשות' אחרת והוה חנוון  
 במסאבותא כאתתא דה כד היה יתבא בוומי דמסאבותא . בתר  
 דאתגזרו עלאו בחולק' קדיש' דאקרי ברית כיון דאתתחדו ביה פסק  
 מסאבותא מניהו כדא אתתא כד פסקו מנה דמי דסאבות' בתר  
 דאתפסקו מנה מה כתיב וספירה לה' ימים . אוף הכא כיון דעלו  
 בחולקא קדישא פסקא מסאבו מניהו ואמר קב"ה מכהן ולהלאה  
 חושבנ' לרבותא וספרתם לכם . לכס דייק' כד"א וספירה לה שבעת  
 ימים לה לעזמה . אוף הכא לכס לעלמכ' ולמה בגין לאתרכא' במיין  
 עלאין קדישין ולבתר למיתוי לאתכבד' ביה במלכ' ולקבל' אוריותם .  
 התס וספירה לה שבעת ימים הכא שבע שבתות אמאי שבע שבתו'  
 כגין

בנין למזכיר לאתרכאה במיון דההוא נהר דנגוד ונפיק ואקרו מים  
חיים וההוא נהר שבע שבתות נפקו מניה . ועל דא שבע שבתות  
ודאי בנין למזכיר ביה כמה דאתתא דכיו דולה כליליא לאשתמשא  
כבעלה כך כתיב וברדת הטל על המחנה לילה . על המחנה כתיב  
ולא כתיב וברדת הטל לילה לא על המחנה בנין דיוור מההוא  
כקודא על אינון יומין דאתקריאו מחנה ומתחברת במלכ' קדיש'  
ואימתו נחת האי טלא כדקריבו ישראל לטורא דסיני כדון נחת ההוא  
טלא בשלימו ואדכו ואתפסקת וזהמתן מנייהו ואתחברו ביה במלכ'  
וכ' וקבלו אוריית' והא חוקימנא . ובההוא זמנא ודאי כל הנחלו'  
הולכי' א' הוס לאתרכאה ולאשתמשה ובלא אתקשרו (ס' א' אתקשרו)  
ואתחברו ביה במלכא קדישא . ת"ח כל בר נש דלא מני חושבנ' דא  
אינון שבע שבתות תמימות למזכיר לדכות' דא לא הקרי טהור ולא  
בכלל' דטהור הוא ולא הוא כדאי למהוי ליה חולק' באורייתא . ומאן  
דמטו טהור להאי יומא וחושבנא לא אתעביד מניה כד מטו להאי  
ליליא לבעי ליה למלעי באוריית' ולאשתכרא בה ולנער' דכיו עלאה  
דמטו עליה בההוא ליליא ואתדכו ואוליפנא דאוריית' דבעי ליה  
למלעי בהאי ליליא אוריית' דבע' פ' בנין דיתדכון (ס' א' דיתדבק)  
כחדא ממנוב' דנחלא עמוקא לבתר בהאי יומא ליתו תורה שבכתב  
ויתחבר בה וישתכחון כחדא כוונא חד לעילא כדון מכריזו עליה  
ואמרו ואני זאת בריתי אותם אמר וי' רוחי אשר עליך ודכרו אשר  
שמתו בפיך וגו' . וע' ד' חסידו קדמאי לא הוו ניימי בהאי ליליא  
והוו לעאן באורייתא ואמרו ניתי לאחסנא ירותא קדיש' לן ולבין  
בתרין עלמין וההוא ליליא כנסת ישראל אתעטרת עלייהו ואתיא  
לאזרוונא ביה במלכ' ותרווייהו מתעטרו על רשייהו דאינון דוכאן  
להכי . ר"ש הכי אמר בשעת' דמתכנסי חברייה בהאי ליליא לגביה  
ניתי לתקן' תכשיטוי כלה בנין דתשתכח למחר בתכשיטה ותקונה'  
לגבי מלכא כדקא יאות . זכאה חולקסון דחברייא כד יתבע מלכ'  
למטרונית' מאן תקין תכשיטה ואנהיר עטרה ושוי תקונהא .  
ולית לך בעלמ' מאן דירע לתקנא תכשיטי כלה לא חבריי' זכאה  
חולקסון בעלמ' דין ובעלמא דאתי . ת"ח חברייא מתקני בהאי  
ליליא תכשיטה לכלה ומעטרו לה בעטרהא לגבי מלכא ומאן  
מתקין ליה למלכ' בהאי ליליא לאשתכחא בה בכלה לאזרווג' בה  
כמטרוניתא . נהרא קדישא עמיק' דכל נהרין . אימא עלאה הס' ד'  
זכאה ורחנה כנות טיון במלך שלמה וגו' לבתר דאתקונת ליה למלכ'  
ואעטר'

ואעטר' ליה חתיית לדכאה לה למטרונית' ולאינון דמשכתוי נבה  
למלכ' דהוא ליה בר יחידאי התא לזוונא ליה כמטרונית' עלאה מאי  
עברת אמיה כל ההוא לילה עאלת לבי גוהא הפיקת עטר' עלאה  
בשבעין אבני יקר סחרנהא ואעטרת ליה הפיקת לבושין דמילת  
ואלכויסת ליה ואתקנת ליה בתקוני דמלכין . לבתר עאלת לבי כלה  
חמאת עולימתהא דקא מתקני עטרהא ולבושהא ותכשיטה' לתקל'  
לה אמרה לון הא התקינת כי טכילה אתר דמיין נכעין וכל ריחין  
ובוסמין סותרני אינון מיון לדכאה לכלתי ליתוי כלתי מטרונית' דכרי  
ועולימתהא ויתדכון בההוא אתר דאתקונת בההוא כי טביל' דמיין  
כבעין דעמי לבתר תקינא לה בתכשיטה' לבישו לה לכושא אעטרו  
לה בעטרהא . למחר כד ייתי כרי לאזרוונא כמטרוניתא . יתקין  
הוכל' לכלהו וישתכח מדוריה ככו כחדא . כך מלכ' קדיש' ומטרונית'  
ותכרייה בהאי גוונא ואימי' עלאה דמתקנת כלה . השתכח דמלכ'  
עלאה ומטרונית' ותכרייה מדוריהון כחד' ולא מתפרשין לעלמא  
הס' ד' וי' מינוגר באהלך וגו' . הולך תמים ופועל דק-מתן הוא פועל  
דק . אלא חלין אינון דמתקני למטרונית' בתכשיטה כלבושהא  
בעטרהא . וכל חד פועל דק הקרי א' ר' תויה הלמל' לא זכיה  
בעלמ' א' למשמע מלון חלין די . זכאה חולקסון דאינון דמתקני  
באוריית' וידעין אורחוי דמלכא קדישא דרעותא דלהון באוריית'  
עלייהו כתיב כי בי חשק ואפלטו . וכתיב תתלקו והכבדו :

הקרמת הזוהר דף ה' ע"א

**רבי** שמעון הוה יתיב ולעי באוריית' כלילי' דכלה אתחבר' כבעל'  
דתינון כל אינון חבריי' דכני היכל' דכלה אלטריכו בהקו' לילי'  
דכלה אזמנת למהוי ליומי' אתר' נו חופה בהעלה למהוי עמה כל  
ההוא לילי' ולמחר עמה בתקונא דהיהו אתתקל' למלעי באוריית'  
מתורה לגביהו ומגביהו לבתובי' ובררשות דקרי וברו דתכמת'  
בנין דחלין אינון תקונין דולה ותכשיטה ויהיו ועולמתהא עלת  
וקיימת על ראשיהון ואתתקנת בהו וחדת בהו כל ההוא לילי' וליומי'  
אחרא לא עאלת לחופה לא בהדייהו ולין הקרון בני חופתה וכיון  
דעאלת לחופת' קודשא בריך הוא שחיל עלייהו ומברך לון ומעטר  
לון בעטרהא דכל' זכאה חולקסון והוא רבי שמעון ובלהו חברייא  
מרכנין ברכ' דאוריית' ומתדסן מלון דאוריית' כל קד וחד מנייהו והוא  
חדי רבי שמעון וכל שה' חברייא אמר לון ר' שמעון בני זכאה  
חולקסון

חולקיכון בנין דלמחר לא תיעול כלה לחופ' לא כהדייכו בנין דכולהו  
דמתקני תקוניה כהאי ליליא וחדא בה כלהו יהון רשימין וכתיבון  
בספרא דדכרינא וקורשא ב"ה מברך לון כשבעין ברכאן ועטרון  
דעלמ' עלאה . פתח רבי שמעון ואמר השמים מספרים כבוד אל  
וגו' . קרא דא הא אוקימנ' ליה אכל בזמנ' דא רכלה אתער'  
למיעל לחופה ביומ' דמחר אתתקנת ואתנהירת בקשוטה כהדי  
חכרייא דחדאן עמה כל הסוא ליליא ואיסי חדא עמהון וביומ'  
דמחר כמה אוכלוסין חוילון ומשיריון מתכשין בהדה ואיסי וכולהו  
מתכהן לכל חדוחד דתקינן לה כהאי ליליא . כיון דמתכרהן כחד'  
ואיסי חמאת לבעל' מה כתיב השמים מספרים כבוד ל . השמים דא  
חתן דעאל לחופה מספרים מתנהרין כזוהר' דספיר דנהיר וזהיר  
מסייפי עלמ' ועד סייפי עלמא . כבוד אל דא כבוד כלה דאקרי אל  
דכתיב ואל זועם בכל יום בכל יומי שתא אקרי אל והשת' דהא עאלת  
לחופה אקרי כבוד ואקרי אליקר על יקר נהירו על נהירו ושולטנו  
על שולטנו כדון כההיא שעת' דשמים עאל לחופה ואתי ונהיר לה  
כל אינון חכרייא דאתקינן לה כלהו התפרשו בשמהן תמן הה' ד'  
ומעשה ידיו מגיד הרקיע מעשה ידיו אלן אינון מארי קיימא  
דכרית כהדי כלה ואינון מארי קיימ' דכרית אקרון מעשה ידיו כמה  
דאת אמר ומעשה ידיו כוננהו דא כרית קיימא דחתים בכשרא  
דבר נש . ברוך ה' לעולם אמן ואמן :

**האדרא פרשת מ'שפטים**

**תניא**

ברזא רזון . רישא דמלכ' אתתקן בחסד וכנבורה כהאי  
רישא תליין שערי נומין על נימין דאינון כל משיכותא  
דמתאחדן בהו עלאי ותתאי מארי דמארוין מארי דקשוט . מארי  
דמתקלא . מארי דיכבא . מארי דיללה . מארי דריו' מארי דרחמי  
וטעמי אורייתא ורזי אוריית' דכיון מסאבן כלהו אקרון שערי דמלכ'  
כלומר משיכותא דאתמשך ממלכא קדישא . וכלא נחית מעתיקא  
סתומאה (קדושה) מנחא דמלכ' פקירותא דחויבייא כד אתפקרן  
בעובדייהו וכד התגליין חוביהו כדון אקרי מנחא דמלכ' כלומר  
גבורה אתתקף כדניו ואתפשט בסערוו ודא אשתני ממנח' דעתיק'  
קדיש' דאקרי רלון . עיינין דמלכ' אשגחותא דכלא אשגחותא דעלאן  
ותתאן וכל אינון מארי אשגחות' הכי אקרון . בעיינין גווינין אתתאחדן  
ואינון גווינין אקרון כל אינון מארי אשגחותא דמלכא כל חד כפוס  
ארחיס

ארחיס וכולהו גווינין דעיינין אקרון כמה דאתתאן אשגחות' דמלכא  
הכי גווינין מתערין . גכיו דעיינין אקרון אתר דיהנין אשגחותא  
לכלהו גווינין מארי אשגחותא אהני גכיון לגבי דלתא גכיון  
לאשגחות' מההוא נהירא דנגיד ונפיק אתר לאתמשכ' מההוא נהירא  
לאשגחות' בחוור' דעתיק' מחלב' דנגיד מאמ' דכד גבורה מתפשט'  
ועיינין מלהטן בגוון סומקא נהיר עתיק' קדיש' חוירא דיליא וילהטא  
כאמא ואתמלייא מחלבא וינקא להני (לכלא) ואסתחן כלהו עיינין  
בההוא חלבא דאמא דאתנגיד ונפיק תדיר הה' דרמאות כחלב .  
כחלב דאמא דנגיד תדירא ולא פסיק . חוטמא דמלכא קדישא תקוב'  
דפרטופא כד מתפשטון גבורין ומתאחדן כחדא אינון חוטמ' דמלכא  
קדישא ואינון גבורין מתד גבורה אחידן ונפקין וכד דינין מתערין  
ונפקין מסערייהו לא מתבסמן אלא כתנגא דמדבחה וכדין כתיב  
ורח יי' את ריח הנחם שאני חוטמא דעתיקא דלא אלטריק דחוטמא  
דעתיקא אךך אפוס ככלא אקרי וההוא נהירו דחכמת' סתומאה  
אקרי חוטמא דיליא . והוינו תהלה דכתיב (תהלה לרור וכתיב)  
ותהלתי אחטם לך וע"ד אתער רור מלכא תהלה לרור וגו' אורנין  
דמלכא כד רעוא אשתבח ואמא יקא ונהירו דעתיקא קדישא  
אתנהיר מתערין נהירו דתרין מוחי ונהירו דאבא ואימא כל אינון  
דאקרון מוחי דמלכא ומתלהטין כחדא וכד מתלהטן כחדא אקרון  
אזני יי' דהא התקבלת ללותהון דישרל וכדין אתערות' לטכ ולביש  
ובאתערותא דא מתערין מארי דגדפין דנטלין קלין דעלמ' וכלהו  
אקרון אזני יי' . אנפוי דמלכא נהירו דאבא ואימא ואתפשטותא  
דלסון דנהרין וסתרין ולהטין כהאי רישא דמלכא וכדין סהרותא  
אסתהר במלכא דמלכא מנייהו . דיוקנא דמלכא יקירותא מלכא  
מריש' שארי חסד עלאה . וגבורה . ונהירו דאב' ואמא התפלג נהירו  
דאבא בתלת נהרין ואמא בתרין הו חמשה חס' ד וגבורה כחד  
נהורא הו שיתא . לבתר אתעטר חס' ד ואתלהיט בתרין נהרין  
דאתנהיר ואינון תמנייא . לבתר אתעטר גבורה אתנהיר כחד הו  
תשעה . וכד מתחברן כלהו נהרין כחדא אקרון דיוקנא דמלכא .  
וכדין כתיב יי' כנבור ואל כאיש מלחמות יעיר . קנאה וגו' . שפון  
דמלכא הכי תאנא כד אתנהיר נהירו דאבא נהיר בתלת נהרין .  
מחד נהורא נהיר חסד עלאה . מחד נהורא אתנהיר נהירו דאקרי  
מוחא דמלכא וחד נהורא הו תלי עד דאתנהיר נהירו דאמא וכד  
אתנהיר אתנהיר בחמש נהרין . במאי אתנהיר מחד שכולא דטמיר

וגניו דאתדבק ביה אבא דכתיב כתיב לא ידעו עיט וגומר כמה  
דאתדבק דכורא בנוקבא ואתעברת ואולדת ואפיקת חמש נהורין  
(ד"א מאינון חמש) ומאינון חמש נהורין התגלופו חמשין תרעין  
דנהורין סגולין . חמשין אינון לקבלהון מ"ט פנים טהור מ"ט  
פנים טמא באוריתא אשתאר סד . והאי חד דאתנהיר בכללא וההוא  
דאבא דהוא תלי כד מתחברין כסדרא ומתיישבין במלכא אקרין שפון  
דמלכא . וכנוני כך גזר מלין דקשוע . ופומא בהו תלייא פתיחותא  
דפומא . מאי פומא לא דעת גניו כפומא דמלכא אקרי פשוטתא  
דתפארת דכל הורין אתאחדין ביה . דכתיב וברעת חדרים ומלאו  
וההוא דעת הוא גניו באימא ומלכא ומלייא כל אדרין ואכסדראין .  
וכד אתער נהירו דביה ונפיק כדין אקרי פה"י ושפון דאינון תרין  
נהורין מאבא ומאימא כשעתא דאתערען בההוא נהירו דדעת  
מתחברין כסדרא ומלין התגורו בקשוע בחכמה כתבונה וברעת .  
וכדן כל מלין דקב"ה באלין התגורו נהרין תלת אלן ועיילין בנו  
לגו ואתערטרו בחד וכד מתחברין כעטור' חד כדן (ס' הוסד מתחברין  
תלת אלן כעטורה חד ועיילין בנו לגו ואתערטרו בחד כדן) אקרין  
סכו ממתיקיס ואינון חיד דמלכא ואקרין מתיקא דמלכא ועל האי  
בתיב טעמו וראו כי טוב יי' . ובהאי חיד תלשן כל אינון שליטין  
והורמנין דמלכא דכתיב וברוח פיו כל אבאס . בהאי חיד שלימותא  
דכלא אשתכח וכנוני כך כל התוון דאינון בהאי חיד שלימותא  
אתחזייה בהו **אחהע** . א נהירו דעתיקא קדישא סתימאה  
דכל סתימין . ה נהירו דחכמתא דלא אשתכח ולא אתדבק דכתיב  
לא ידע אנוש ערכה . ה נהירו דאימא דנהיר ונניד ונפיק ומשקי  
לכלא וינקא לבנין עד דמנוי ההוא רבות ומלי לגדיק והיהו אתקטרו  
בנוקבא תתאה ואתברכא מניה . ולא מתפרשין דא מן דא חוור מגו  
סומק דכתיב הר המר גבעת הלבונה . ו נהירו דע' ענפין דאתזנו  
מהאי רוחא דנפיק מן פומא כדן ע' שמאן דקב"ה לקבלהון בארעא  
כל הנפש לבית יעקב הבאה מזרימה שבעים . דהא יעקב הילכא  
בארעא ואינון ע' נפש ע' ענפין . מאלין התוון נהורין ארבע  
אסתינין . מא' נהיר גימ' ל דהיהו אגר טב לגדיקיייה דאקרי גמול ועל  
דא כתיב אז תתענג על יי' . מא' נהיר ו' ד הויה חכמה כלא אסתים  
כיו' ד הויה סתימ' מכל סטרוי ובנ' כלא אשתכח דכתי' ולא תמלא  
בארץ קייס . מא' נהיר כ' ד הויה נהירו ומשח רבות דאתרק  
מאימא לההוא אתר דאקרי קרן ואתקרי קרן קיובל ודא מלכות

דוד ובנ' כ לית משיחא אלא ברזא דכ"ף . ק' מע' נהיר ק' כמה  
דע' שבעין כך ק' מאה דאינון שלימו והכי הוא ובנ' כ בהאי חיד  
שלימו דכלא (ד"א שלמ' דכלא) וכל מאן דידע רזא דא ואזדהר ביה  
זכאה חולקיא . גופא דמלכא אסתפוטתא דתפארת דגוויין ביה  
מתחברין דרועין דמלכא נהירו דחסד וגבורה . ובגין כך ימין  
ושמאל . מעוי ברעת אתתקן עייל ברישא אתתקן ואתפשט לגו .  
וכנו גופא . שוקין אתאחדן בתרין נהורין ואינון תרין נהורין ממס .  
שוקין ותרין כליון . כלאו מתחברין באחד חד דמתן אתכנס כל רבות  
וכל משחא דגופא . ומתמן שריון כל ההוא רבות לאתר דאתקרי  
יסוד עולם . יסוד מההוא אתר דאקרי עולם . ומאן הויה נאס והוד  
וע"כ וי' אבאות שמו ב"ה בריך שמיא לעלס ולעלמו עלמין . כל הני  
תקונין אתיין לאתברא בחד עד דכל רבות קדשא נטיל כלא האי  
יסוד ואשדי לנוקב' ומתברכ' מניה . אימתי מתברכא מניה בשעת'  
דאתתקני דינין דלתת' וכד דינין מתתקנין לתתא מתתקנין לעילא  
וכל תקונין דמלכ' כדוותא בשלימו דאינון שמא קדישא והוא כלא  
חד . וכדן הוא אשדי בגווייהו דכתיב אלהים נאב בעדת ש בקרב  
אלהים ישפט . וכד דינין לא מתתקנין לתתא כב יכול הכי לעיל'  
דכל תקונין לא מתשרין הכי דהא אימא אסתלקא דעל בגין וכנין  
לא ינקי דהא יסוד לא אשדי בנוקב' וכל דינין מתערין וחויא תקיפא  
שלטא כב יכול תקוני מלכא על דינא אסתלקו דכיון דהאי נוקב' לא  
מתברכא ודריק לא נטיל וחויא תקיפא שלטא ווי לעלמא דינק'  
מנייהו . א"ר אלעזר כל הני תקונין אבא גלי לון בגין דלא יעול  
בכסופ' לעלמ' דאתי . השחא אמאי אלטריכו להתגלה . אמר ליה  
ר' אבא ההוא דאנא בתבנא מבולינא קדישא אמינא (כתבוהו) לבני  
חבריא דהא אינון ודעין מלין והא אלטריך למנדע דכתיב וידעתס  
כי אני יי' . וכתיב וידעו כי אני יי' . בגין דאחוישבן מלין בלבנא .  
ומכאן ולהלאה סתימין מלין בגוין . זכאה חולקיא בהאי עלמא  
ובעלמ' דאתי דהא עד כען בווינא קדישא אסתעור במלין דבגוין .  
תא חוי אבא חזינא ליה בחלמא ושהילנא קמיה דר' שמעון הא  
אוליפנא קמיה דמר י' דאיהו חכמה והכי הוא ודאי ה' אמאי היהו  
בינה . אמר לי ת"ח הא כתיב ונשר וולא מערן להשקות את הנגן  
מאן הוא נהר דיולא מערן דא בינה . ובנ' כ ההוא נהר י' סתים  
בגוי' ווי' דפשוט נהר' דא מכל סטרוי ודא היא' בנ' כהוא י' הלכת'  
אפיקת בן תחותא דאיהו ו' כנונא דא דן לבתר אולדת ואפיקת

האז בן ושויה לקמה ובג"כ יהו (כ"א דרו) דהא ו' לקמה יתוב  
לינקא ליה . ועל כך תנינן במתניתא דילן ה' ד' הות מדאסתבר  
דכורה עמה אתעברת מחד בן ואקרי ה' . לבתר אולדת ואפיקת  
ו' ההוא בן ואקיס לקמה . ועל האי כתיב ונחר יולא מעדן מניה  
נפיק ודאי להשקות את הגן לינקא ליה . הוינא אחיד בידיה ונשיק  
בידיו אנא בהאי עדונא אתערנא כבי וחייד והוו תלתא יומין דלא  
אכולנא מדי . חד מחוורת' וחד דלא זכינא למחמי ליה זמנא  
אתרא . ועם כל דא ביה אתקשרנא תדירא . דהא כד נהירא לי  
שמעתת' חמונא דיוקניה דאתער קמאי . זכאין אינון לדיקויה  
בעלמא דין ובעלמא דאתי עלייהו כתיב אך לדיקיס יודו לשמד  
ישבו ישרים את פניך :

ספרא דצניעותא

**פרקא** קדמאה . תאנא ספרא דצניעות' ספרא דשקיל במתקל'  
דער לא הוה מתקלא לא הוו משגוחין אפיין באפיין  
ומלכין קדמאין מיתו ווייננהו לא השתכח וארעא אתבעלת עד  
דרישא דכסופ' דכל כסופין לבושין דיקר אתקין ואחסין האי מתקלא  
תלי באתר דלא הוה התקלי ביה אינון דלא השתכחו . מתקל' קאים  
בגופיה לא אתאחד . ולא אתחזי . ביה סליקו . וביה סלקין דלא  
הוו והוו ויחויין . סתרא גו סתרא אתתקן ואזדמן בחר גולגלתא  
מליא טלא דכדולתא קדומא דאור' אזרכך וסתים אינון עמר כקי  
תליין בשקולא רעוא דרעוין אתגליא כלותא דתתאי אשנחא פקיות'  
דלא כאיס ונטייר תדירא אשנחות' דתתא באשנחות' דנהירו דעלאה  
(דביה) תרין נוקבין דפרדסק' ואתער רוחא לכלא . בראשית ברא  
אלהים את השמים ואת הארץ שיתא . בראשית ברא שית עלייהו  
כלהו לתתא ותליין משבע' דגולגלה עד יקירו דיקירותא והארץ  
תנינא לאו בחושבן והא אתמר . ומהיחא דאתלטייח נפקא דכתיב  
מן האדמה אשר אררה יי' . היתה תהו ובהו וחסך על פני תהום  
ורוח אלהים מרחפת על פני המים . תלוסר תליין בתלוסר יקירו  
דיקירותא שיתא לפי שנין תליין בשיתא קדמאי . שביעאה עלייהו  
דאתתקף בלחורו ויתחריב כלא בתדוסר שעתו דכתיב היתה תהו  
ובהו וגו' . תלוסר וקיס לון ברחמי ומתחדשן בקדמית' וקמו (ס"ו  
קמו) כל אינון שיתא . בגין דכתיב ברא ולכתר כתיב היתה דהא  
הות ודאי . ולכסוף תהו ובהו וחסך ונשגב וי' לברו ביום ההוא .  
גליפו

גליפו דגליפין כחיו דחויא חריק ומתפשט לכאן ולכאן . זכבא  
ברישא . רישא (אחורא) אחיד אכתפין העבר וזעים נטייר וגנוז .  
חד לאלף יומין זעירין אתגלייח (כ"א אתמלייח) קולטרה בקטרוי  
ספיר' בעדכוו אתבר רישיה במיון דימא רבא דכתיב שברת ראשי  
תנוס על המים . תרין הוו . חד אתחזרו תנוס כתיב חסר . ראשי  
כד"א דרמות על ראשי חסיה רקייע . ויאמר אלהים יהי אור ויהי אור  
היינו דכתי' כי הוא אמר ויהי הוא בלחורו . לבתר אתחזרו חד"ו הוי  
י"ה וי' (כ"א יהו"י) בתראה שכינתא לתתא . כמה דה' שכינתא  
השתכח וכחד מתקל' אתקלו והחיות רואו ושוב דכתיב וירא שאיס  
את האור כי טוב . אמרו לדיק כי טוב האי במתקליה סלקא .  
קדמאה בלחורו . וכלא לחד אתחזר אחתא ומודעת' כלילן דא ברא  
ביו"ד ה"א בתרין רחומין דמתחבקן שיתא נפקין מעכפא דשרשא  
דגופא . לישן ממלל רברבן . לישן דא סתים ביו"ד וה"א דכתיב  
זה ויאמר לוי' אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתוב ודו לוי' ובשם  
ישראל וכנה ממש . זה ויאמר לוי' אני אחתא וכלא אתמר בי"דו .  
כלא כלילן בלישן סתים לאימא . דהא אתפתחת ליה דנפיק מניה .  
אבא יתוב ברישא . אימא באמלעיותא ומתכסייא מכאן ומכאן ווי  
למאן דגלי ערייתתו ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים שליט  
דבר בנוקב' (ס"ו שלימו דבר ונוקב') דכתיב ולדיק יסוד עולם נהיר  
ו' זה בתרין ונחיר ומעבר לנוקבא . אתיחד ו'ד בלחורו (ובתר בן)  
סליק בדרגו לעילא לעילא . אתחשבא נוקבא ואתנהורת אימא  
ומתפתחא בתרעו . אתא מפתחא דכליל בשית ומכסייא פתחא  
ואחיד לתתא להאי ולהאי ווי למאן דגלי פתחה :

**פרקא** תניינא . דיקב' דמהימנות' לא אדבר בגין דהיא יקירות'  
דכלא מאדנין נפקת בסחרנהא דבוקיטא סליק ונחת  
חוטא חורא בתליסר מתפרש ביקורא . דביקירות' חסיה כתיב לא  
עבר בה איש ולא ישב אדם שם . אדם לבר הוא . אדם לא כלול הכא .  
כ"ש איש בתליס' כבעין מבועין מתפדשן ארבע בלחורו אסתמרו .  
תשעה אשקיון לגופ' (כ"א לגנתא) (תקוב' קדמאה) מקמיפתחא .  
דאדנין שארייקירו להתקן . (תניינא) נחית בשפירו בריש' דשבוין .  
מהאי רישא להאי רישא קאים . (תליתאה) ארחה דנפיק תחות תרין  
נוקבין דפרדסק' לאעבר' חוכה דכתיב ותפארתו עבור על פשע .  
(רביעאה) תחות שפון אסחר שערא לרישא אחרא . (חמישאה)  
ארחה אחר' נפיק תחותו . (שתיאה) חפי תקרובת' דבוסמ' לריש'  
לעילא

דלעילא . (שביעאה) תרין תפוחין אתחזין לאגהרא בולטין .  
 (תמינאה) מולה הכלה תליה עד לכה ביה תליין עלאין ותתאין .  
 (תשיעאה) אינון דתליין לא נפקין דא מן דא . (עשיראה) חפין  
 זעירין על גרונא . (חד סר) דיקורו רברבין . מתשערין בשיעור'  
 שלים . (תריסר) וכו' שפון אחפנין מכל סטרוין זכאה למאן דכשיק  
 מאינון נשיקין . (תליסר) בההוא מולה דכלה נגדין תריסר משוחין  
 דהפרסמונה רביה . כלא בהאי מולה שכיח וסתים . בזמנ' דמטא  
 השרי ורחא שביעאה משתכחי (ורחי) אלין תריסר (ס"ה תליסר)  
 בעלמא עלאה ומתפתחי תריסר (ס"ה תליסר) תרעו דרחמי .  
 בההוא זמנא דרשו וי' בהמלאו כתיב . ויאמר אלהים תדשא הארץ  
 דשא עשב מזריע ורע עץ פרי וגומר היינו דכתיב ועניתם את  
 נפשותיכם בתשעה לחדש כערב (בהאי זמנא . הדניו דוד) אתה  
 החלות להראות את עבדך את גדלך . ו"הוה שלים בסטרוי . והכא  
 ברחושתא דא דארע' לא שלים ו"הו לא כתיב קרינו ו"ד עלאה ו"ד  
 תתאה . ויזר ו' עלאה ו' תתאה (יהי) ו' עלאה ו' תתאה . ה'  
 כגווייהו כללה דשלימו שלים ולא לכל סטר . אתעקר מהאי אתר  
 שמא דא וואשתול באחרא . כתיב ויטע וי' אלהים ה' בין ו"ד לוי"ד  
 דו"הו . נשבא דפרדשקא דעתיקא לזעירא דאנפין . כלא רוחא לא  
 אתקיים . כה"א השתכלל . ה"א עלאה ה"א תתאה דכתיב אהה  
 אדני אלהים . בקיטפוי דקטפין (לרורא) כרוחא דמתקנין ו"הו . ו'  
 עלאה דאתעטר בקטר' (ס"א בעטרא) דעתיק' הוא קרומ' עלאה  
 דאזדכך סתים . ה"א עלאה דאתעטר כרוחא דנוקבין דפרדשק'  
 דנפיק לאחויי . ו' עלאה בולטא דקרדיונותא דאתער בסטרוי  
 (ס"א בעטרוי) מתפשטן אתון לבתר ואתכללו בזעיר' דאפין . כמה  
 דשריא בגולגלתא השתכחו מתפשטן בכל נופא לשכלל' כלא כעמר  
 נקא . כד תלו תליין אלן אתון . כד התגלי לזעירא מתיישבן ביה  
 אלן אתון ואקרי בהון . ו"ד דעתיקא סתים בעטרוי בגון שמא לא  
 השתכח . ה"א אתפתח באחרא וחינקיב בתרין נוקבין ואשתכח  
 בתקונין . ו' אתפתח באחרא דכתיב הולך לרודי למישרים כבולטא  
 דקרדיונותא למבסיא פתחא . ו' לעילא ו' לתתא . ה' לעילא ה'  
 לתתא . ו' לעילא כה לא אשתתף אחרא ולא סליק בהדא בר רמזא  
 דרמזו כד התגליין תרין (באורייתא) ומתחברין כחד דרגא חד רגשא  
 בגין לאתפרשא ו"ד כלילן ביו"ד ווי כד אסתלק האי והתגליין  
 אינון בוסמינ' דטופסא . שריקין לא עבדי לא מתעכבי כדוכתא .  
 והסיות

והסיות רטוא ושוב . ברח לך אל מקומך . אם תנבזה כנשר ואם  
 בין כוכבים שים קנך משם אורידך . ותולא הארץ דשא . אימתי כד  
 שמא אתנטע . וכדון אורח נפיק . וגולגל' אודמין . (תקונא  
 קדמאה דרישא) חד גולגלתא אחפשט בסטרוי . טלא מלי עלה  
 דתרי גווי . תניינא תלת חללין דאתון רשימין אתגליין ביה .  
 (תליתאה) אוכמין כערבאה תליין על נוקבין עמוקין דלא וכל  
 למשמע ימינא ושמאלא הכא חד ארחא לעילא דקיק . (רביעאה)  
 מלחא דלא נהיר קטטותא דעלמא . בר כד רעוא אשגח ביה .  
 (חמישאה) עיימין דתלת גווי למרתת קמיייהו אתסחן בחלב דנהיר  
 כתיב עינד תראנה ירושלם נוח שאנן וכתיב זרק ולין כה . נוח  
 שאנן עתיקא דסתים עינד כתיב . (שיתאה) חוטמא פרטופא  
 דזעיר' לאשתמורעא . תלת שלהובין מתוקדין בנוקבוי . (שביעאה)  
 דרגא עתיקא למשמע טב וכיש . כתיב אני וי' הוא שמי . וכתיב  
 אני אמית ורחיה . וכתיב ואני אשא ואני אסבול . הוא עשנו ולה  
 אנחנו . והוא באחד ומי ושיכנו . הוא אקרי מאן דסתים ולא שכיח  
 הוא מאן דלא אודמין לעינא . הוא מאן דלא אקרי בשמ' (ה"א ה"י)  
 א' כליל הו"א ו' כליל א' ולא כליל ה"י (ס"ה ה"י) א' חזיל לאלף .  
 א' חזיל לוי"ד . ו"ד חזיל לוי"ד . דסתים מכל סתימין דלא מתחברין  
 ביה ו"ד . ווי כד לא נהיר ו' כו"ד . כד אסתלק ו' מן ו"ד בחוכי  
 עלמ' ערויתא דכלה אשתכח ע"ד כתיב ערות חביך לא תגלה . וכד  
 אסתליק ו"ד מן ה"ה ע"ד כתיב וערות אמך לא תגלה הוא לא  
 תגלה ערותה . אמך היא ודאי כי אם לבינה תקרא וגו' :

**פרקא**

תליתאה . תשעה תקונין יקירין אתמסרו לדיקנא .  
 כל מה דאתעמר ולא אתגלייא עלאה ויקיר' אשתכח .  
 (והוא) והא (ס"א דיקנא) גנויה קרא . תיקוני' קדמאה דדיקנ' נימין  
 על נימין מקמי פתחא דאורנין ער רישא רפומא . (תניינא) מריש'  
 האי לרישא אחר' אשתכח . (תליתאה) מתחות תרין נוקבין אחר'  
 מליא דלא אתחזיא . (רביעאה) עלעין אתחפין מהאי גיסא ומהאי  
 גיסא . (חמישאה) כהו אתחזיין תפוחין סומקין כוורד' . (שיתאה)  
 כחד חוט' תליין אוכמין תקיפין ער חדוי . (שביעאה) שפון סומקין  
 כוורדא אחפנין . (תמינאה) זעירין נחתין בגרונא ומחפין קדלא .  
 (תשיעאה) רברבין זעירין כגידין (ס"ה נגדין) בשקולא כאלין  
 אשתכח גיבר ותקיף מאן דאשתכח כתיב מן המלך קראתי יח .  
 תשעה אמר דוד על כל גוים סכבוי לאסתר' ולאגנא עלוי ותולא

הארץ דשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עושה פרי אשר זרעו בו  
 למינהו - ע' לן אתעקרו משמח' שלים ואשתילו לבתר בשמ' שלים  
 דכתיב זוטע יו' אלהים . תקומין דיוקנא בתלום דאשתכחן יהיו  
 דהוא עלאה . תתאה בט' התמוז . כ"ב התוון התגלפו בנומיהו .  
 (ס"א בנומיהו) על האי (ס"א על האי מהן רחוי בתלמה דוקנא)  
 חלמא דאחיד דוקנ' דב"כ עלאה בודיה או דאויט ידיה לים ונדע  
 דשלם במאריה . שחאין תחותיו וכנעון . כ"ס דוקנא עלאה  
 דנהורא בתתאה דעלאה רב חסד הקרי בזעירא חס"ד סתם כד  
 אנטריך נסירו אנהרא ואקרי רב חסד . (ס"א בודיה דא מתרחין  
 דהא בשלם עם מאריה ושחאין וכנעון תחותיו ודין הוא בדיל דהוא  
 בתלמיה כ"ס אס וכה לאורע' מה הוא דוקנא עלאה דהוא נהיר  
 לתתאה ארי עלאה רב בחסד הקרי בזעיר' חסד סתם) כתיב ויאמר  
 אלהים ושרו המים שרץ נפש חיה כלומר יא התפשט נהירו דהא  
 כדא בלא התרחשו בזמנא חדא מים טבחן מים ביאן . בגון דאמר  
 ישרו אתכללו דה ברה . חיה עלאה . חיה תתאה . חיה טבה .  
 חיה בישא . ויאמר אלהים נעשה אדם . האדם לא כתיב לא אדם  
 סתם לאפקא אדם דלעיל' דאשתעביד בשמח' שלים . כד אשתלים דא .  
 אשתלים דא . אשתלים דבר ונוקבא לאשלמא בלא . ו"דוד סערה  
 דדבר . אלהים סערה דנוקבא . התפשט דבורא ואתתקן בתקונו  
 באמ' בפומיה דאמה . מלכך דהתבטלו הכה' אתקיימו . דיני דדכור'  
 תקיפין ברישא כסופה נייחין . דנוקבא ואיפכה וי"ה קוטורין  
 דקוטורא בעטפוי שקיפין . ו' זעירה בנווהא אשתכח . אי התבסמו  
 דינין בעה עתיקא . התה חויה על נוקבא וקינא דויהמה' אתתקן  
 בנווה למעבר מדורא בישא . דכתיב ותסר ותלד את קין קינא  
 דמדורא דרוחין ביאין ועלעולין וקטפורין אתקין ביה . כהאי אדם  
 בתרין ככלל ופרט אתכללו כפרט וכלל . שקין ודרועין ימנא  
 ושמאלא . דא התפלג כסערו . התתקן דבר ונוקבא ו"הו . דבר  
 ה' נוקבא . ו' כתיב זכר ונקבה בראש ויברך אותם ויקרא את שמם  
 אדם . דיוקנא ופרטופא דאדם יתוב על כרטייה וכתיב ועל דמות  
 הכסא דמות כמראה אדם עליו מלמעלה :

**פרקא**

רביעאה . עתיקא טמיר וסתים . זעירה דאכפין  
 התגלייה ולא התגלייה . דאתגלייה באתוון כתיב .  
 דאתכסייה סתים באתוון . דלא מתוישבן באתרוו בגון דאיהו לא  
 אתוישבו ביה עלהין ותתאין ויאמר אלהים תולא הארץ נפש חיה  
 למינה

למינה בהמה ורמש וגו' היינו דכתיב אדם ובהמה תושע יו' . חד  
 בכללא דאחרא משתכחא . בהמה בכללא דאדם . אדם כי יקריב  
 מנחם קרבן ליו' מן הבהמה משום דאתכלל בכללא דאדם . כד נחת  
 אדם לתתא בדיוקנא עלאה אשתכחו תרין רוחין מתרין סערין  
 דימנא ושמאלא כליל אדם דימנא נשמחא קדישא דשמאלא נפש  
 חיה . חב אדם התפשט שמאל' והתפשטו אינון בלא גופ' כד מתרכקין  
 דא ברא אתיילדן כהאי חיה דאולידת סניאין בקטורא חדא . כ"ב  
 אתוון סתימן כ"ב אתוון אתגליין י' סתים י' גליא . סתים וגליא  
 במתקלה דטפסין אתקלו . י' נפקין מניה דבר ונוקבא ו"ד . כהאי  
 אחר ו' דבר ד' נוקבא . בגון דא ד' תרין . ד' דבר ונוקבא . ד' ו'  
 תרין תפלן תרין . י' בלחודו דבר . ה' נוקבא ה' ד' הות בקדמות'  
 ומדאשתכרת ב' בנוה (אולידת) אפיקתו' (הרי כי בה' אית ד' ובי'  
 אית ה' ה' הרייה' ו') אתחזיו' ד' בחזויה כללא דיה' ו' . מדאפיקתו' ד'  
 דהוא דבר ונוקב' אתיישבת לבתר ומכסיא לאמא . ויראו בני השמים  
 את כנות האדם דכתיב שנים אנשים מרגלים חרש לאמר . מאי  
 כנות האדם דכתיב אז תבאנה שנים נשים וזנות אל המלך . בנווהו  
 כתיב כיראו כי חכמת להים בקרכו וגו' . אז תבאנה ולא בקדמות'  
 בקיסטורא דקוטורי דפיגאן . תרין מתחכקן הוו לעילא לתתא נחתו  
 ירתו עפרא . אכדו חולקא טבה דהוו בהו . עטרה דבומלא (ס"א  
 דתמלא) ואתעטר בקוסט' דענבא . ויאמר יו' אל משה מה תלעק  
 אלי . אלי דיקא . דבר לא בני ישראל ויסעו . ויסעו דיקא . במולא  
 הוה תלי דבעא לאוקיר דיקניה . והישר בעיניו תעשה והחזנת  
 למלותיו ושמרת כל תקיו ע"כ . כי אני ה' רפאך להאי דוקא :

**פרקא**

חמשה-הו ניו חוטא עם כבד עון זרע מרע' בניס וגו'  
 שכעס דרגין יו' דס"א ה' ו' אפיקד' ה' ה' ה' ה' ה'  
 אפיק ו' ד' לבר אסתיר אדם דבר ונוקב' דאינון ד' דכתי' בניס  
 משחיתים . בראשית ברא . בראשית מאמר . ברא חלי מאמר . אב  
 וכן . סתים וגליא . עדן עלאה דסתים וגניו . עדן תתאה נפיק  
 למטלטלין (א' למטלנוי) ואתגלי' יהו' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'  
 ימנא ושמאלא כחדא אשתתפו . השמים ואת . דכתיב והתפארת  
 והנלח . אינון כחדא אשתתפו . הארץ . דכתיב מאה אדיר שמך בכל  
 הארץ מלא כל הארץ כבודו . יהי דקיע בתוך המים להכדיל בין  
 הקדש ובין קדש הקדשים . עתיקא לזעירא אשתתפו ואתרבך לא  
 אשתתפו ממש פומא ממלל רברבן אנתוק אתעטר בכתרין ועירין  
 בחמשה



במשמה וינין מוס וכתוב ונתן עליו מוס חיים . הוא להיס חיים  
 ונלך עולם . אתהלך לפני יי' בארצות החיים . והיתה נפש אדוני  
 זרוחה ונו' . ועץ החיים בתוך הגן י' ה' י' ד' ה' א' ה' י' ב' מוס למיט  
 מוס שלימון ומיט דלא שלימון רחמין שלימון רחמין דלא שלימון :  
**ויאמר** יי' לא ידון רוחי באדם לעולם בשנס הוא בשר ויאמר יי'  
 כד אתיישבא בזעירא מכאן דבר בשם אמרו . דעתיקא  
 סתים קאמר . לא ידון רוחי באדם דלעילא . משום דבהוא רוחא  
 דאתגבא מתרין נוקבין דפרדשקא משך לתתאי . וכג"כ כתיב והיו  
 ימיו מאה ועשרים שנה . יי' ד' שלים ולא שלים . י' בלחודו מאה . תרין  
 אתון תרין ומנין . מאה ועשרים שנה . י' בלחודו כד אתגלי' בזעיר'  
 אתמשך בעשר לפני שנין מכאן כתיב ותשת עליו כפפה . הנפילים היו  
 בארץ היונו דכתי' ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים מאת' דאתפר'  
 גנתא היקרו הנפילים דכתיב ומשם יפרד . היו בארץ בימים ההם .  
 ולא לבתר זמנא . עד דאת' יהושע ובני הלהים אסתמר (עד דאתא)  
 שלמה . וכנות האדם אתכלל' הה' ד' ותעננות תעננות קארו תעננו'  
 לא קארו . בני האדם דאתרמינו מהאי רוחין אחרנין דלא אתכללו  
 בחכמה עלאה דכתיב ויי' נתן חכמה לשלמה . וכתיב ויחכם מכל  
 האדם משום דהני לא אתכללו באדם . ויי' נתן חכמה ה' עלאה ויחכ'  
 דמינה אתחכם לתת' המה הגבורים אשר מעולם . על' דלעילא .  
 אנשי השם דאתנהגו בשמא . מאי שמא שמא קדיש' דאתנהגו ביה  
 דלא קדישין לתתא ולא אתנהגו אלא בשמא . אנשי השם סתים ולא  
 אנשי י' דוד לאו מסתים סתימ' א' גריעות' ולא גריעות' . אנשי השם  
 סתים מכלל' דהרם נפקו כתיב הרם ביקר כל ילין . ארם ביקר ביקרו  
 דמלכא . כל ילין בלא רוחא . תליסר מלכי קרבא בשבעה שבעה  
 מלכין בארע' אתחזיאו נלחי קרבא . תשעה הסלקין בדרגין דרהטין  
 ברעותהון ולית דימתוי ביריהון . ה' מלכין קיימין בבהילו . לקמי  
 ארבע לא וכלין למיקס . ארבע מלכין נפקין לקדמות ארבע בהון  
 חליין בענבין באתכלא לירון בהו' ד' הויטין סהרין סהרתא ולא  
 קיימין בדוכתייהו . אולנא דמבסס יתיב בגו . בענפיו אחידין ומקנן  
 לפרין . תחותיו תלל חיותא דשליט' בהו אולנא בתרי כבישין למאך  
 כו' סמכין סחרינה בארבע חיוון מתגלגלין בארבע סטרין חויא  
 דרהוט כש"ע דלוגין דלוג על טורין מקפץ על גבעת' דכתיב מדלג  
 על ההרים מקפץ על הגבעות . זנביה בפומיה בשנוי נקיב בתרין  
 נוסין . כד נטיל גוסטרא אתעביד לתלת רוחין . כתיב ויתהלך חנוך  
 את

את האלהים . וכתוב חנוך לנער על פי דרכו . לנער הדוד . את  
 האלהים ולא את יי' . ואינו . בשם זה . כי לקח אותו להיס להקרא  
 בשמו . תלת כתי דנין ארבע חינון . ארבע כתי דנין דלעילא  
 ארבע לתתא דכתיב לא תעשו עול במשפט במדה במשקל במשור'  
 דינא קשיא . דינא דלא קשיא . דינא בשקול' דינא דלא בשקול' דינא  
 דכויא . דאפילו לא האי ולא האי . ויהי כי החל האדם לרב על פני  
 האדמה . החל האדם לרב . היונו דכתי' בשנס האדם דלעיל' . וכתיב  
 על פני האדמה ומשה לא ידע כי קרן עור פניו היונו דכתיב כתנות  
 עור . קרן דכתיב ויקח שמואל את קרן השמן . לית משויחא אלא בקרן  
 ובשמך תרום קרננו שם אלמית קרן לרוד . היונו עשיראה דמלכא .  
 ואתיא מן יובלא דהוא אימא דכתיב זהיה במשך בקרן היובל קרן  
 ביובלא אתעטר עשיראה בהומא . קרן דנטיל קרן וריוח לתתא  
 רוחיה ליה . והאי קרן דיובל' הוא . ויובל' ה' נשיבא דרוח' לכלא .  
 וכלא תייבין לאתרייהו דכתיב אהה ה' אלהים כד אתחיו ה' לה' י'  
 להיס אתקרי שם מלא . וכתיב וכשגב ה' לכדו ביום ההוא (ס"ה כד  
 אתחור ה' לה' ואתלק י' פורענותא אתי לעלמא ואם לא בשביל  
 הדני י' דוד לא אתקיים עלמא וכלא אתחרב וע"ד כתיב וכשגב  
 וגו') ע"כ סתים ואתער לניעותא דמלכ' דהיונו ספרא דלניעות'  
 זכאה למאן דנפק וידע שכליו וארחוי :

### תפלת אליהו הנביא זי"ע

**פתח** אליהו ואמר רבון עלמין דאנת הוא חד ולא כחשכין . אנת  
 הוא עלאה על כל עלאין סתימא על כל סתימין לית  
 מחשבה תפוסא כך כלל אנת הוא ראפיקת י' תקונין וקריין לון י'  
 ספירן לאנהגא בהון עלמין סתימין דלא אתגליון ועלמין דאתגליון  
 ובהון אתכסויאת מבני נשא . ואנת הוא דקסיר לון ומיחד לון וכנין  
 דאנת מלגאו כל מאן דאפריש חד מחכריה מאלין י' כאלו אפריש  
 כך . ואלין עשר ספירן חינון אולין כסדרין חד אריך וחד קצר וחד  
 בינוני . ואנת הוא דאנהגו לון ולית מאן דאנהגו לך לא לעילא ולא  
 לתתא ולא מכל סטרא לבושין תקינת לון דמונייהו פרחין נשמתין  
 לבני נשא וכמה גופין תקינ' לון דאתקריאו גופ' לגבילבושין דמכסיין  
 עליהון ואתקריאו בתקו' דא חסד דרועא ומינא . גבורה דרועא  
 שמלא . תפארת גופא . נלח והוד תרין שוקין . ויסוד סיומא דגופ'  
 אנת

אות ברית קדש . מלכות פה . ותורה שבעל פה קרינו ליה חכמה  
מוחא איהו מחשבה מלנו . כינה לבא ובה הלב מכין . ועל לין תרין  
כתיב הנסתרות לוי' אלהינו כתר עליון איהו כתר מלכות ועליה  
התמר מגיד מראשי' אחרית . ואיהו קרקפת' דתפילו מלנו איהו סס  
מ"ה כזה יו"ד ה"ה ו"ה ו"ה ה"ה איהו אורח אלנו' ואיהו שקי' דהילכ'  
בדרועיו וענפיו כמיא דאשקי לאילכ' ואתרבי בההוא שקי' . רבון  
עלמין אנת הוא עלת העלות וסבת הסבות דאשקי לאילכ' כהאי  
כביעו . וההוא כביעו איהו בגשמתא לגופא דאיהו חיים לגופ' וכך  
לית דמיון ולית דיוקנה בכל מה דלנו ולבר . ובראת שמוא ורעא  
ואסיקת מנהון שמשא וסוהר' וכוכביא ומזלי . ובארע' אילכין ורשאין  
וגנתא דערן ועשכין וחיוון ועופין ונונין וכעירין וכני נשא  
לאשתמודע כהון עלמין ואיך יתנהגון כהון עלאין ותתאין ואיך  
אשתמודע מעלאי ותתאין ולית דידע בך כלל . ובר מנך לית יחודה  
בעלאי ותתאין . ואנת אשתמודע ארון על כלל . וכל ספיראן כל חד  
אית ליה סס ודיע . דכהון התקריאו מלאכיא . ואנת לית לך סס ודיע  
דאנת הוא ממל' כל שמהן ואנת הוא שלימו הכלהו . וכד אנת תסתלק  
מנהון אשתתרו כלהון שמהן כגופא בלא נשמתא . אנת חכים ולא  
בחכמה ידיעא . אנת הוא מכין ולא בכונה ידיעא . ולית לך אתר  
ידיעא לא' לאשתמודע' תוקסך וחילך לבני נשא . ולאחזאה לון חיק  
יתנהג עלמא בדינא וכרחמי דאינון זרק ומשפט כפוס עובדיהון  
דבני נשא . רין איהו גבורה . משפט עמודא דאמלעיותא . זרק  
מלכות' קדישא . מאזני זרק תרין סמכי קשוט . הין זרק אות ברית .  
בלא לאחזאה איך אתנהיג עלמ' אבל לאו דאית לך זרק ידיעא  
דאיהו דין ולא משפט ידיעא דאיהו רחמי ולא מכל אלין מדות כלל .  
קוס ר' שמעון ויתחדשון מלן על ירך דהא רשותא אית לך לגלאה  
רזין טמירין על ירך מה דלא אתיהיב רשו לגלאה לשום בר נש עד  
בען . קס רבי שמעון פתח ואמר לך יו' הגדולה והגבורה ונו' עלאין  
שמעו אינון דמיכין דחברון ורעיא מהימנא אתערו משנתכון הקיטו  
ורנכו שוכני עפר לין אינון זריקויה דאינון מסערה דההוא דאתמר  
כיה אני ישנה ולכי ער ולאן אינון מתים ובג"ד אתמר כהון הקיטו  
ורנכו וכו' רעיא מהימנא אנת ואכהון הקיטו ורנכו לאתעברותא  
דשכינתא דאיהו ישנה בגלותא . דער בען זריקויה כלתו דמיכין  
ושונתא בחוריהון . מיד יהיבת שכינתא תלת קלין לגבי רעיא  
מהימנא ויימנא ליה קוס רעיא מהימנא דהא עלך אתמר קול דודי

דופק

דופק לגבאי בארבע אתון דיליה ויימנא כהון פתחי לי אחותי רעותי  
'ונתתי תמתי דהא תס עוכך בת זיון לא יוסיק להגלותך . שראשו נמל'  
טל . מאזי נמלא טל . לא אמר קודשא בריך הוא אנת חשיבא דמיומ'  
דאתחרב בו מקדשא דעאלנא כביתא דילי דעאלנא בישובא . לאו  
הכי דלא עאלנא כל זמנא דאנת בגלותא . הרי לך סימנא שראשי  
נמלא טל . ה"ה שכינתא בגלותא . שלימו דילה . וחיים דילה איהו  
טל ודא איהו יו"ד ה"ה ו"ה ו"ה ו"ה ה"ה איהו שכינתא דלא מחשכין ע"ל .  
לאו יו"ד ה"ה ו"ה ו"ה ו"ה ו"ה רסליקו אתון לחשכין ע"ל . דאיהו מליא לשכינתא  
מכביעו רכל מקורין עלאין . מיד קס רעיא מהימנ' ואכהון קדישין  
עמיה ער כאן דזא דיחודה . מכאן ואילך פרשתא קדמאה דסתרי  
אורייתא . ברוך יו' לעולם אמן ואמן :

מדרש יתרו לשבועות

ומשה עלה אל האלהים דהא הוא דכתיב עליה למרוס שבית שבי ומיאו  
עליה נתעלית נתנשמת עם המלאכים של מעלה דבר אחר  
עליה למרוס שלא שלטה בריה למעלה כשם ששלט משה . אמר רבי ברכיה  
הלוחות היו אורכן ששה טפחים כביכול היו ביד מי שהמר והיה העולם שני  
טפחים ובידו של משה שני טפחים ושני טפחים היו מפרישין בין יד ליד .  
דבר אחר עליה למרוס שבית שבי כיונה שבעולם הנכנס למדינה נוטל דבר  
שאין עין בני המדינה עליו ומשה עלה למרוס ונטל את התורה שהיו הכל  
נושאין עיניהם עליה היו עליה למרו' . שבית שבי . יכול מפני ששבה אותה  
נטלה חנם תלמוד לומר לקחת מתנו' באלה בלקיחה נתנה לו יכול יהא חייב  
ליתן לו דמים תלמוד לו' מתנות במתנה נתנה לו באותה שעה בקשו מלאכי  
השרת לפגוע במשה עשה הקדו' ברוך הוא קלסטירין של פניו של משה דומה  
לאברהם אמר להם הקדוש ב"ה אי אתם מתביישין סימנו לא זהו שירדתם  
אלנו והכלתם בתוך ביתו אמר הקדוש ברוך הוא למשה לא נתנה לך תורה  
אלא בזכות אברהם שצאמר לקחת מתנות באדם ואין אדם אמור כאן אלא  
אברהם שצאמר האדם הגדול בענקים . הוי ומשה עלה אל האלהים ויקרא  
אליו ה' מן ההר לאמר . בזכות ההר והין ההר אלא אבות שצאמ' שמעו הרים  
את ריב ה' ומשה עלה אל האלהים . עלה בענן וירד בענן וזכות אבות  
עולה ויורדת עמו . כה תאמר לבית יעקב אליו הנשי' אמר לו אמור לכן ראשי  
דברים שהן יכולות לשמוע . ותניד לבני ישראל אליו הנשי' . אמר לו אמור  
להם דקדוקי דברים שהם יכולים לשמוע . דבר אחר למה לנשים תחלה שהן  
מזרזות במצות . דבר אחר כדי שהיו מנהיגות את בנין לתורה . אמר רבי  
תחליפא דקיסרין אמר הקדוש ברוך הוא כשצראתי את העולם לא צויתי אלא  
לאדם הראשון ואח"כ נצטווית חוה ועברה וקלקלה את העולם עכשיו אם איני  
קורא לנשים תחלה הן מבטלו את התורה לכך נאמר כה תאמר לבית יעקב'  
ורבי יוחנן אמר כה תאמר לבית יעקב אליו סנהדרין שצאמר בית יעקב לכו  
ונלכה

ונלכה באור ה' וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר כעכסים של מלכים נהג הקדוש ברוך הוא עם ישראל שנאמר אחי מלבנון כלה למה כך בזכו' שאמרנו נעשה ונשמ' וישב משה את דברי העם א' ה' אותה עשה בקש הקדוש ב' ליתן להם את התורה ולדבר עמהם והיה משה עומד אמר הקדוש ברוך הוא מה אעשה מפני משה אמר רבי לוי משל למלך שבקש לעשו' אוסימטאטא חוץ מדעתו של הפרוכס אמר לו עשה דבר פלוני אמר לו כבר נעשית טוב אמר לו לך קרא לפלוני סונקליטיקוס ויבא עמך עד שהוא הולך עשה המלך מה שבקש כך בקש הקדוש ברוך הוא ליתן י' דברות היה משה עומד מכדו אמר הקדוש ב' ה' אם אני מגלה להם את הרקיע ואו' אנכי ה' אלהיך הם אומרים מי אמר הקדוש ב' ה' או משה אלא ירד משה ואחר כך אני אומר אנכי ה' אלהיך כך אמר הקדוש ברוך הוא למשה לך אל העם וקדשתם היום ומחר וככסו שמלותם אמר לו כבר הקדשתי שצ' כי אתה העדותה בנו לאמר וגומר אמר לו לך רד ועלי' אתה והארץ עמך עד שמשה ירד נגלה הקדוש ברוך הוא שנאמר וירד משה אל העם מיד וידבר אלהים את כל הדברים האלה לאמר שהוא עושה את הכל בבת א' ממת ומחיה בבת ה' מכה ורופא בבת ה' אשה על המשבר יורדי הים והולכי מדברות וחבושים בבית האסורין אחד במזרח אחד במערב א' בצפון וא' בדרום שומע כולן בבת ה' וכן הוא אומ' יוצר אור ובורא חשך עפר כמו כן נהפך לאדם חוז נהפך לעפר שנא' והופך לבקר ולממות מהו לבקר בתחלתו בתחלתו מנו או' והפכו כל המים אשר ביאר לדם חוז ונהפך הדם למים בשב' הוא נהפך למים חוז המת ונהפך לחי' המטה נהפך לנפש חוז הנפש ונהפך לטפה ה' הם נהפך ליבשה חזרה היבשה ונהפכה לים וכן הוא אומר הקורא למי הים וגו' וכן דבור זכור את יום השבת לקדשו ואו' וביום השבת שני כבש' בני שנה דבור ערו' אשת אחיך לא תגל' כי ישבו אחי' יחדו וכלן אמרו בבת אחת הוי וידבר אלהים את כל הדברי' האלה לאמ' בא וראה שאין מדותיו של הקב"ה כמדת בשר ודם מלך בשר ודם אינו יכול להיות עושה מלחמ' והיו' סופ' ומלמ' תינוקו' והקב"ה אינו כן אתמול בים עושה מלחמ' שנא' ה' איש מלחמ' ואומר בכחור רגע הים והיו' במתן תורה ירד ללמד תורה לבניו וכן הוא אומ' הן א' ישגיב בכוחו מי כמוהו מורה הוי וידבר להים את כל הדברים האלה ה' ד"ה וידבר אלהים כל הדברים האלה לאמר ה"ר יצחק מה שהנביאים עתידו' להתנבאו' בכל דור ודור קבלו מהר סיני שכן משה או' להם לישראל כי את אשר ישני פה עמנו עומר היום ואת אשר איננו פה עמנו היום עמנו עומד היום אין כתיב כאן אלא עמנו היום או הנשמו' העתידות להבראות שאין בהם ממש שלא נאמרה בהם עמידה אף על פי שלא היו באותה עשה כל אחד ואחד קבל את שלו וכן הוא אומר משה דבר ה' אל ישראל ביד מלאכי' בימי מלאכי לא נאמר אלה ביד מלאכי' שכבר הייתה הנבואה ביוד מהר סיני ועד אותה עשה לא נתנה לו רשות להנבאות וכן ישעיה אומר מעת היותם שם אני אמר ישעיה מיום שנתנה תורה מסיני שם הייתי וקבלתי את הנבואה והאת אלה ועתה ה' אלהים שלחני ורוחו עד עכשיו לא ניתן לי רשות להתנבאות ולא כל הנביאים בלבד קבלו מסיני נבואתן אלא אף החכמים העומדי' בכל דור ודור כל אחד ואחד קבל את שלו מסיני וכן

וכן הוא אומר את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול ולא יסף רבי יוחנן אמר קול אחד נחלק לשבעה קולות והם נחלקים לע' לשון רשבי' לאמר שממנו נתנבאו כל הנביאים שעמדו רבנן אמרי שלא היה לו בת קול אמר רשב"ן אמר רבי יוחנן מהו קול ה' בכח אפשר לו' כן והלא מלאך ה' אין כל בריה יכול לעמוד בקולו שנאמר וגויותוכרשים וקול דבריו כקול המון והקדוש ברוך הוא שכתו' בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלאך צריך לדבר בכח אלא קול ה' בכח בכח כל הקולות ועל דעתיה דרבי יוחנן הדא קרא מסייע ליה שנאמר ה' יתן האומר המבשרות כבא רב:

**אנכי** ה' אלהיך הדא הוא דכתיב השמע עם קול אלהים המינין שאלו את רבי שמלאי אמרו לו אלוהות הרבה יש בעולם אמר להם למה אמרו לו שררי כתיב השמע עם קול אלהים אמר להם שמה כתוב מדברים הלא מדבר אמרו לו תלמידיו לאלו דמות כקנה רגלן לטו מה אתה משיב חזר רבי לוי ופירש אמר להם השמע עם קול אלהים כיולד אלו היה כתוב קול יי' בכחו לא היה העולם יכול לעמוד אלא קול יי' בכח בכח של כל אחד וא' ה' הכחודים לפי כחן והוקיים לפי כחן והקטנים לפי כחן אמר הקדוש ב' ה' לישראל לא בשביל ששמעתם קולות הרבה תהיו סבורים שמה אלוהות הרבה יש בשמים אלא תהיו יודעים שאני הוא ה' אלהיך שנאמר אנכי יי' אלהיך דבר אחר אנכי ה' אלהיך הדא הוא דכתיב פנים פנים דבר יי' עמכם אמר רבי אבהו דמן איפה כ"ב אלק ירדו עם הקדוש ברוך הוא לסיני שנאמר רבב אלהים ברותים לפי שנא' ה' הגאון והשקט אחי כול אפי' שהיו רבים רחוקים היו תלמוד לומר שבאן שאנן והשקט אחי כול אפי' שהיו רבים באל"ף דל"ת הדוניו של כל העולם בהם ד"ה ה' בס רבנן אמרי שמו של אלהים היה מעורב עם כל אחד ואחד מיכאל וגבריאל אמר הקדוש ב' ה' לישראל לא בשביל שראיתם פנים הרבה תהיו סבורין שמה אלוהות הרבה יש בשמים דעו שאני הוא ה' אחד שנא' אנכי ה' אלהיך ה"ר טוביה בר רבי יצחק אנכי ה' אלהיך שעל מנת כן הוצאתיך מארץ מצרים שתקבל אלהותי עליך דבר אחר אנכי ה' אלהיך משל לבת מלכים שנשבת מיד הלסטים ובה המלך והגילה לאחר ימים ביקש לישא אותה להשה אמרה לו מה אתה נותן לי אמר לה אם אין לי עליך אלא שפדיתך מיד הלסטים די דבר אחר אנכי ה' אלהיך רבי אחא בר רבי חנינא פתח בו שמעה עמי ואדברה כמו שכתוב בעשרת הדברות אמר רבי שמעון בן יוחאי אמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל אלוהי אני על כל באי עולם אבל לא יחדתי שמי אלא עליכם הינו בקרא אלהי אומות העולם אלהי אלהי ישראל אמר רבי לוי שני דברים שאלו ישראל מלפני הקדוש ברוך הוא שיראו כבודו וישמעו קולו והיו רואין את כבודו ושמעין את קולו שנא' ותאמרו הן הראנו ה' אלהינו את כבודו ואח גדלו וכתוב ואת קולו שמענו מתוך האש ולא היה בהם כח לעמוד שכיין שבאו לסיני ונגלה להם פתחה נשמתם על שדבר עמהם שנא' נפשי יראה בדרו' אבל התורה בקשה עליהם רחמים מלפני הקדוש ב' ה' יש מלך משיא בתו והורג אנשי ביתו כל העולם כולו שמחי' ובנין מתים מיד חזרה נשמתן שנא' תורה ה' תמימה משיבת נפש אמר רבי לוי וכי לא היה גלוי לפני המקו' שהם הוא מראה כבודו ליש' ומשמיען קולו שאינן יכולין לעמוד אלא כפה הקדוש ב' ה' שהן עתידין לעשות עבודה זרה שלא יהיו אומרים

אלו הראנו את כבודו ואת גדלו והשמיענו את קולו לא היינו עושים עבודה זרה לכך נאמר שמעו עמי ואדברה דבר אחר אנכי ה' אלהיך א"ר אבהו משל למלך בשר ודם מולך ויש לו חז אב או בן אמר הקדוש ברוך הוא אני איני כן אני ראשון שאין לי אב ואני אחרון שאין לי אח ומבלעדי אין אלהים שאין לי בן דבר אחר אנכי ה' אלהיך ה"ד אנכי הנדתי והושעתי והשמעתי וגו' הנכי הנדתי למזרים שבחתם כדי שישמעו וירדפו אחריכם ויטעבו בים שנאמר ויוגד למלך מזרים כי ברח העם והושעתי אתכם שנא' ויושע ה' ביום ההוא את ישראל והשמעתי לאומי העולם שנא' שמעו עמיס ירנזון \* ואין בכס זר שנא' וישלח משה את חותנו מיד בחדש השלישי והתם עדי נחם ה' ואני אל \* הנכי ה' אלהיך משל למלך בשר ודם שנכנס למדינה מכבדין אותה ומרביצין אותה ומעטרין אותה ומפרסין קיטרו' וכלים נחלים ומדליקין נרות אמר הקדוש ברוך הוא אני איני כן הלא נכסתי בעולמי פירסתי קיטאות שנא' הנוטה כדוק שמים הדלקתי נרות שנא' ויאמר לאהים יהי מאורות רבנתי מים שנאמר יקו המים עטרתי כל מה שעשיתי שנא' ויכלו השמים והארץ וכל זכאם \* הנכי ה' אלהיך מלך בשר ודם בונה פלטיין שמא יכול להזיו אותו ממקומו אני איני כך שנ' אני עשיתי ואני אשא ואני אקבול ואמלט \* אני עשיתי שנא' ויעש ה' אהים לאדם ולאשתו \* ואני אשא ויקח ה' אלהים את האדם \* ד"א אני עשיתי כי נחמתי כי עשיתי \* ואני אשא לנח שנאמר ויסגור ה' בעדו \* ואני אקבול שנאמר וירד ה' לראות את העיר ואת המגדל \* ואמלט לאברהם שנא' ויאמר לוי אני ה' אשר הולאתיך מחור כשדים \* דבר אחר אני עשיתי לישראל שנאמר הוא עשך ויכוונך \* ואני אשא שנא' והשאף אתכם על כנפי נשרים \* ואני אקבול בעגל \* ואמלט שנאמר ויאמר ה' סלחתי כדברך \* ד"א מלך בשר ודם יואל לאמירה יואל יחודי נלחם יואל אין עמו רבי רבנות והקדוש ברוך הוא אינו כן אלא כשיואל למלחמה יואל לעגמו שנא' ה' איש מלחמה וכשהוא יואל לתת תורה בסיני יואל עמו רבי רבנות שנאמר רכב אלהים רבותים אלפי שאן \* דבר אחר הנכי ה' אלהיך \* הדא הוא דכתיב אריה שאנ מי לא יירא וזהו דכתיב מי לא ייראך מלך הגוים כי לך יאתה \* אמרו הנביאי' לירמיהו מה רחית לומ' מלך הגוים כל הנביאים קורין אותו מלך ישראל ואתה קורא אותו מלך הגוים אמר להם שמעתי ממנו נביא לגוים נתתיך \* ואני אמרתי מלך הגוים לומ' ה' על בניו כעין ועל בני ביתו לא חס על החרים הוא חס שנאמר כורא אלהים ממקדשו מי לא ייראך מלך הגוים מי לא יתיירא ממך \* משל לדניסטוס שגלה ניסו והובים והיה עומד וזווח מי שהוא מבקש יבא וישאל והיו הכל שומעים ובורחי' לומר כשיבא ליפרע ממני שלום מי יוכל לעמוד כך כביכול ירד הקדוש ב"ה לסיני ליתן \* הדברות שלא יהיה העולם מתמוטט שנאמר ארץ רעשה אף שמים נטפו וכן הרים נולו מפני ה' וכן עמודי שמים ירופפו וישראל מרתתין שנאמר ויחרד כל העם וההר מרתת שנא' ויחרד כל ההר מאד כל הלו למה אלא מפני שבדבר דברות של חיים והנביא זווח אריה שאנ מי לא יירא אמר רבי ירמיה ומה אם בשעה שהוא נותן חיים לעולם ארץ רעשה כשיבא ליפרע מן הרשעי' שיעברו על דברי תור' על אחת כמה וכמה שנא' לפני זמנו מי יעמוד ומי יכלכל את יום בואו \* כשהוא רצוין אין בריה יכולה לעמוד בכוחו כשהוא קם בחרון אפו מי יעמוד לפניו מי לא ייראך

מלך

מלך הגוים \* ד"א אריה שאנ הדא הוא דכתיב אריה ה' ולכו כאריה שאנ \* א"ר סימון משל למלך שנכנס בפלטיין שלו שמעה מערובה שלו ונהנה מקום והיתה מרתחת ה' המטרונה מתייראה מה יעשו השפחות והעבדים כך כשנגלה הקדוש ב"ה ליתן תורה לישראל שמעו קולו ומתו שנאמר נפשו יואל בדברו אם ישראל כך אומות העולם על אחת כמה וכמה \* דבר אחר אריה שאנ אמרי רבנן בשם רבי הושעיא שאל בללא את ר"ע א"ל מהיכן הרעש נעשה אמר לו בשעה שהקדוש ברוך הוא מסתכל בבתי עבודה זרה ובאומות היאך נתיבין בהשקט ובשלמה בעולם ורואה ביתו חרב ונתון בידם של ערלים כביכול הוא מקנא ושיאנ ומיד השמים והארץ רועשים שנא' וה' מזיון ישאנ ומירושלם יתן קולו וישראל מה הם עושין כביכול הוא מנין עליהם שנאמר וה' מחסה לעמו \* ד"א אריה שאנ \* בא וראה כה"מ מק נקרא אריה שנאמר אוי הריאל הריאל ומלכות בית דוד נקרא אריה שנאמר מה ונבוכדנצר נקרא אריה שנא' עלה אריה מסכבו והחריב ב"ה המק ונטל מלכות בית דוד והגלה את ישראל והקדוש ב"ה אומר איש מעון אריות היבן הם בני באותה שעה שאנ ישאנ על נוהו \* דבר אחר אריה שאנ אמר הקדוש ב"ה לישראל מקבלין אתם עשרת הדברות אמרו לו הן שנאמר עלי עשור ועלי נבל עלי לקבל \* הדברות ומהו ה' אלהים דבר מי לא יבא אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן כשנתן הקדוש ברוך הוא את התורה נספר לא זווח \* עוף לא פרח \* שור לא נעה \* אופנים לא עפו \* שרפים לא אמרו קדוש \* הים לא נודע \* הבריות לא דברו הלא העולם שותק ומחריש ויאל הקול הנכי ה' אלהיך וכן הוא אומר את הדברים האלה דבר ה' אל כל קהלכם קול גדול ולא יסף \* ה"ר שמעון בן לקיש מהו ולא יסף אלא כשאדם קורא לחברו יש לקולו בת קול והקול שהיה יואל מפני הקדוש ברוך הוא לא לקולו בת קול ואם תמה אתה על זה הרי אליהו כשבא לכרמל כנס כל הכומר' ואמר להם קראו בקול גדול כי אלהים הוא מה עשה הקדוש ברוך הוא הדמים כל העולם והשתיק העליונים והתחתונים והיה העולם תוהו ובהו כאלו לא היה בריה בעולם שנאמר ואין קול ואין עונה ואין קשב שאם ידבר הם אומרים הבעל עינו על אחת כמה וכמה כשדבר הקב"ה על הר סיני השתיק כל העולם כדי שידעו הכריות שאין חוץ ממנו ואמר אנכי ה' אלהיך \* ולעתיד לבא כתיב הנכי הנכי הוא מנחמכם :

עין יעקב לשבועות \* מסכת יטבת

**אמר** רב הדא בר אבהו משה בהשכמה עלה ובהשכמה ירד \* בהשכמה עלה דכתיב וישכם משה בבקר ועל אל הר סיני בהשכמה ירד דכתי' לך רד ועלית אתה והארץ עמך מקיש ריד' לעלייה מה עלייה בהשכמה אף ירידה בהשכמה \* תנו רבנן בו' בחדש ניחנו \* הדברות לישראל רבי יוסי אומר בו' בו אמר רבא לכולי עלמא בראש חדש אתו למדבר סיני כתי' הכה ביום הזה באו מדבר סיני וכתיב התם החדש הזה לכם ראש חדשי' מה להלן ראש חדש אף כתי' ראש חדש ולכולי עלמ' בשבת ניתנה התורה לישראל כתיב קח זכור את יום השבת לקדשו וכתיב התם ויאמר משה אל העם זכור את יום

יום וגו' מה להלן בעצמו של יום חף כאן בעצמו של יום כי פליגי בקבוע  
 ירחא ר' יוסי סבר כחד בשבוע חיקבע ירחא ויחד בשבוע לא אמר להו ולא  
 מידי משום חולשא דאורחא כתיבי בשבוע אמר להו וחתם תהיו לי ממלכת  
 כהניס כחלתא בשבוע אמר להו מלות הנבלה בד' עבוד פרישה \* רבנן סברי  
 כתיבי בשבוע חיקבע ירחא כתיבי בשבוע לא אמר להו ולא מידי משום חולשא  
 דאורחא ובחלתא אמר להו וחתם תהיו לי בד' אמר להו מלות הנבלה בה'  
 עבוד פרישה \* מתיבי וקדשתם היום ומחר קשיא לרבי יוסי א"ל ר"י יום א'  
 הוסיף משה מדעתו דתניא ג' דברים עשה משה מדעתו והסכים הקב"ה  
 עמו הוסיף יום א' מדעתו ופירש מן האשה ושבר את הלוחות \* הוסיף יום  
 אחד מדעתו מאי דרש היום ומחר היום כמחר מה למחר לילו עמו חף היום  
 לילו עמו ולילה דהאידין נפק ליה שמע מינה תריומי לבד מהאידינא ומנא  
 לן דהסכים הקב"ה עמו דלא שריא שכינה עד לפרא דשבתא \* פירש מן  
 האשה מאי דרש נשא ק"ו בעצמו אמר ומה ישראל שלא דברה שכינה עמהם  
 אלא שנה אחת וקבע להם זמן אמרה תורה א' הנשו אל אלה אני שכל שעה  
 ושעה שכינה מדברת עמי ואינו קובע לי זמן על אחת כמה וכמה ומנא לן  
 דהסכים הקב"ה על ידו דכתיב לך אמור להם שובו לכם לאלהיכם וכתיב  
 בתריה ואתה פה עמד עמדי ואית דאמרי פה אל פה אדבר בו \* סבר את  
 הלוחות מאי דרש אמר ומה פסח שהו' אחד מתרין ג' מלות אמרה תורה כל  
 בן נכר לא יוכל בו התורה כלה וישראל מומרים על אחת כמה וכמה ומנא  
 לן דהסכים הקב"ה ע"י שנאמר אשר שבת ואמר ר"ל ישר כחך ששבת \*  
 תא שמע והיו נכונים ליום הנ' קשיא לרבי יוסי הא אמרינן יום אחד הוסיף  
 משה מדעתו \* ת"ש ג' בחש ונ' בשבת קשיא לרבנן א"ל רבנן הא מני ר"י  
 היא ל' למאי לבדתניא וישב משה את דברי העם א' וכתוב ויגד משה את  
 דברי העם אל ה' מה אמר לו הקדוש ב"ה למשה ומה אמר משה לישראל  
 ומה אמרו ישראל למשה ומה השיב משה לפני הנבזה זו מלות הנבלה  
 דברי רבי יוסי בר יהודה רבי מאיר בתחלה פירש עונשה דכתיב וישב משה  
 דברים שמעבדין דעתו של אדם ולבסוף פירש מתן שכרה דכתיב ויגד משה  
 דברי' שמושבין לבו של אדם בהגדה ואיכא דאמרי בתחלה פירש מתן שכרה  
 דכתיב וישב משה דברים שמישבין דעתו של אדם ולבסוף פירש עונשה  
 דכתיב ויגד משה דברים שקשין לאדם כגידון ת"ש ששי ששי ששי כחדש ששי  
 בשבת קשיא לרבנן הא נמי רבי יוסי היא ששי למאי רבא אמר לחניית רב  
 אחא בר יעקב אמר למסעין וקא מפלגי בשבת דמרה דכתיב כאשר כורך ה'  
 אלהיך ואמר רב יהודה אמר רב כאשר כורך במרה מר סבר אשבתא איפקוד  
 אחמונין לא איפקוד ומר סבר אחמונין נמי איפקוד :

**תא** שמע ניסן שבו יצאו ישראל ממצרים בי"ד שטעו פסחיהם ובט"ו  
 יצאו ולערב לקו בכורות \* לערב סלקא דעתך אלא מבשר לקו  
 בכורות \* ואותו היום ה' בשבת היה מדחמי'ר בניסן ה' בשבת ריש ירחא  
 דאייר שבתא וריש ירחא דסיון חד בשבת קשיא לרבנן אמרי לך רבנן אייר  
 דהוא שבתא עברי עבריה \* ת"ש ויהי בחדש הא' בשנה השנית בא' לחדש  
 הוסיף המשכן הנא אותו היום נטל עשרה עטרות ראשון למעשה בראשית \*  
 ראשון לגשמים \* ראשון לכהונה \* ראשון לעבודה \* ראשון לירידת האש \*  
 ראשון לאבילת קדש \* ראשון לשכון שכינה \* ראשון לברך את ישראל \* ראשון  
 לאיסור

לאיסור הבמות ראשון לחדשים ומדריש ירחא דניסן דהאי שתי חד בשבת  
 דהשתק ד' בשבת דתניא אחרים אומרים אין בין עזרת לעזרת ואין בין  
 ראש השנה לראש חודש \* אלא ד' ימים בלבד ואם היתה שנה מעוברת חמשה הו"ל  
 ריש ירחא דאייר שבתא וריש ירחא דסיון שבתא קשיא בין לרבי יוסי  
 בין לרבנן \* לרבי יוסי ז' חסרין עבוד לרבנן ה' חסרין עבוד :

**דרש** ההוא גלילי'ה עליה דרב חסדא ברין רחמנא דיהב אוריין תליתאי  
 לעם תליתאי על יד תליתאי ביום תליתאי בירחא תליתאי כמאן  
 כרבנן ויתלבו בתחיתיה הדר אמר רבי אבדימי בר חמח מלמד שכל הקדוש  
 ב"ה עליהם את הדר כניגית ואמר להם אם אתם מקבלים את התורה מוטב  
 והם לאו אם תהו קבורתכם \* אמר ר' חמא בר יעקב מכאן מודעא רבא  
 לאורייתא אמר רבא חף על פי כן הדור קבלו בימי החשורוש דכתיב  
 קימו וקבלו היהודים קימו מה שקבלו כבר :

**אמר** חזקיה מאי דכתיב משמים השמעת דין ארץ יראה וקטטה \* אם  
 יראה למה שקטטה ואם שקטטה למה יראה \* אלא בתחלה יראה  
 ולבסוף שקטטה \* ולמה יראה כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכתיב ויהי  
 ערב ויהי בקר יום הששי ה' א' יתירה למה לי מלמד שהתנא הקדוש ב"ה עס  
 מעשה בראשית ואמר להם אם ישראל מקבלין את התורה אתם מתקיימין  
 והם לא הני מחויר אתכם לתוהו ובוהו :

**דרש** רבי סימאי בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמת באו ס' רבוא  
 של מלאכי השרת ולכל אחד ואחד מישראל קשרו לו ב' כתרים א'  
 כנגד נעשה ואחד כנגד נשמע וכיון שחטאו ישראל ירדו ק"כ רבוא מלאכי  
 חבלה ופרקום שנאמר ויתכללו בני ישראל את עדים מהר חורב \* אמר רב  
 חמא בר חנינה כחורב טענו כחורב פרקי \* בחורב טענו כדאמרין בחורב  
 פרקי דכתיב ויתכללו בני ישראל וגו' \* אמר רבי יוחנן וכלן זכה משה ונטלן  
 דסמיך ליה ומשה יקח את ההלל אמר ריש לקיש ועתיד הקב"ה להחזיר לנו  
 שנחמ' ופדויי ה' ישובון ובהו ליון ברנה ושמתח עולם על ראשם ששון  
 ושמתה ישיגו וכסו יגון והנחה שמחה שמעולם על ראשם אמר רבי אלעזר  
 בשעה שהקדימו ישראל נעשה לנשמת יתה בת קול ואמרה להם מי גילה  
 לבני רו זה שמלאכי השרת משתמשין בו דכתיב ברכו ה' מלאכיו גבורי כח  
 עושי דברו לשמוע בקול דברו ברישא עושי והדר לשמוע :

**אמר** רב חמא בר חנינה מאי דכתיב כתפוח בעלי היער וגו' \* למה  
 נמשלו ישראל לתפוח לומר לך מה תפוח זה פרוי קודם לעלו חף  
 ישראל הקדימו נעשה לנשמת ההוא מינה דחויא לרבא דקא מעיין בשמעתת'  
 ויתכא להכעמא דידיה תותי כרעיה וקמניין בהו וקא מבצן אכבעמיה דמא  
 המ' ליה עמא פויוא דקדמיותו פומי'כו לאודני'כו אכתי בפחותי'כו קימיתו  
 ברישא איכשי לבו למשמע חי מליתו קבליתו ואי לא לחקבליתו אמר ליה  
 הן דסנין בשלמותא כתיב כן תומת ישראל תנחם הן איכשי דסנן  
 בעלילותא כתיב בהו וסלק בוגדים יסדם :

**אמר** רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן מאי דכתיב לבכתי אחותי  
 כלה לבכתי בחת מעיניך בתחל' בחת מעיניך לבכתי עשתי בשתי  
 \* יניך אמר עולה עלובה כלה מזנה בתוך חופתה אמר רב מרי כריה דבת  
 שמואל מאי קרא עד שהמלך במסכו וגו' : אמר רב ועדיין חכיבותא היא  
 (כב)

נכון דכתיב נתן ולא כתיב הסריח :

**תנו** רבנן הנעלבים והינים עולבים שומעין חרפתם והינם משיבין עושים מהאבה ושמתים ביסורים עליהם הכתוב אומר והיביו כאלה השמש בגבורתו ה"ר יוחנן מאי דכתיב דכתיב תנה רב כל דבור ודבור שי"א מפי הנבור' נחלק לע' לשונות תנה דבי רבי ישמעאל וכפטיש יסוף סלע מה פטיש זה נחלק לכמה ניצולות אף כל דבור ודבור שי"א מפי הקב"ה נחלק לשע"י לשונות אמר רב חננאל בר פפא מאי דכתיב שמעו כי נגידים הדבר למה נמשלו ד"ת כנגיד לומר לך מה נגיד זה יוס כי להמית ולהחיות אף ד"ת יש בהם להמית ולהחיות היינו דאמר רבא למיימיניס בה סמא דחיי למשמאילויס בה סמא דמותא' ד"א נגידים כל דבור ודבור שי"א מפי הקדוש ברוך הוא קוברים לו שני כתרין א"ר יהושע בן לוי מאי דכתיב לרור המור דודי לי בין שדי יליון' אמרה כנסת ישראל לפני הקב"ה רבנוי של עולם אף על פי שמייר ומימר לי דודי בין שדי יליון' אישכל הכפר דודי לי ככרמי עין נדי מי שהכל שלו מכפר לי על עון נדי שכרמתי לי מהו משמע דהאי כרמי לישנא דמכניס היא אמר מר זוטרה בריה דר' נתן כדחנן כסא של כובס שכורמין עליו את הכלים' ואמר ריב"ל מאי דכתיב לחיו כערונת הבשם כל דבור ודבור שי"א מפי הקדוש ברוך הוא נתמלא כל העולם כלו בשמים וכיון שמדבור אחד נתמלא דבור שני להיכן הלך הויה הקדוש ברוך הוא רוח מהוללותיו והיה מעביר ראשון ראשון שנה' שפתותיו שושנים נוטפות מור עובר א תקרי שושנים אלה שושנים' ואמר ריב"ל כל דבור ודבור שי"א מפי הקב"ה יראה נשמתן של ישראל שנה' נפשו יראה בדברו ומאחר שמדבור ראשון יראה נשמתן דבור שני היאך קבלו הוריד הקב"ה על שפתי דלחיות בו מתים והחיה אותם שנה' נשם נדבות תניף להם נחלתך ונללה אתה כוננתה ור"ר יהושע בן לוי כל דבור ודבור שי"א מפי הקב"ה חזרו ישראל לאחוריהם י"ב מיל והיו מלאכי השרת מדדין אותם שנה' אמר מלכי צבאות ידודון ידודון אל תקרי ידודון אלה ידודון :

**ואמר** רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקדוש ב"ה רבנוי של עולם מה לילוד אשה בינינו אמר להם לקבל התורה בא' אמרו לפניו חמדה גנוזה לך מששת ימי בראשית תקע ד' דורי' קודם שנברא העול' אתה מבקש ליתנה לבשר ודם מה הניס כי לאזכרו על השמים' אמר לו הקדוש ב"ה למשה חזור להם תשובה אמר לפניו רבנוי של עולם מתירה אני שמא ישראלוני בהכל שבפיהם אמר לו החזו בכסא ככודי והחזו להם תשובה שנה' מאחו פני כסא פרשו עליו ענני ואמר ר' תנחום מלמד שפירש שדי מזוי שכינתו וענני עליו אמר לפניו רבנוי של עולם תורה שאתה נותן לי מה כתיב בה אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים' אמר להם למצרים ירדתם לפרעה השתעבדתם' תורה למה תהא לכס' שוב מה כתיב בה לא יהיה לך אלהים אחרים בין העמים אתם שרוים שעובדין עבודת אלילים שוב מה כתיב בה זכור את יום העמים אתם שרוים אתם עושי' מלאכה שאתם לרובין שבות' שוב מה כתיב בה לא תשא משא ומתן יש ביניכם' שוב מה כתיב בה כבוד את אביך והא' אמך חב ואם יש לכם' שוב מה כתיב בה לא תרכא לא תנאף לא תגוב שנה' יש ביניכם ינה

הרע יש ביניכם משא ומתן יש ביניכם מיד הודו לו להקדוש ב"ה שנאמר ה' אדונינו מה הדיר וגו' והלו תנה הודך על השמים לא כתיב מיד כל אחד וא' נעשה לו אויב ומסר לו דבר שנאמר עלית למרום שנית שבי לקחת מתנות באלים בשכר שקראוך אדם לקחת מתנות' ואף מלאך המות מסר לו דבר שנאמר ויתן את הקטורת ויכפר על העם ואומר ויעמוד בין המתים ובין החיים וגו' אי לאו דאמר ליה מנא הוא ידע :

**ואמר** רבי יהושע בן לוי בשעה שירד משה מלפני הקדוש ברוך הוא בא שטן ואמר לפניו רבנוי של עולם תורה היכן היא אמר לו נחתיה לארץ הלך אלל ארץ אמר לה תורה היכן היא אמרה לו אלהים היכן דרכה וגו' הלך אלל ים ואמר לו אין עמדי הלך אלל תהום ואמר לו אין בי שנאמר תהום אמר לא בי היא וים אמר אין עמדי אכדון מות אמרו באונינו שמענו שמעה' חזר ואמר לפני הקב"ה רבנוי של עולם חפשיתי בכל הארץ ולא מצאתיה אמר לו לך אלל בן עמרם' הלך אלל משה ואמר לו תורה שנתן לך הקב"ה היכן היא אמר לו וכי מה אני שנתן לי הקב"ה תורה' א"ל הקדוש ברוך הוא למשה משה כדאי אתה אמר לפניו רבנוי של עולם חמדה גנוזה יש לך שאתה משתעשע בה בכל יום אני אחזיק טובה לעממי אמר לו הקב"ה למשה הויה ומעטת עמך קראה על שמך שנאמר זכרו תורת משה עבדי וגו' אמר רבי יהושע בן לוי בשעה שעלה משה למרום מלאי להקדוש ב"ה שהיה קושר כתרין לאותיות אמר לו משה אין שלום בעירך אמר לפניו כלום יש עמד שנותן שלום לרבו אמר לו היה לך לעוזרני מיד אמר לו ועתה יגדל כא כח ה' כאשר דברת :

**אמר** ליה ההוא מרבנן לרב כהנה' מי שמיע לך מאי הר סיני אמר ליה הר שנעשו בו נסים לישראל הר ניסאי מבני ליה אלה הר שנעשה סימן טוב לישראל הר סימנאי מיבעי ליה אמר ליה מאי טעמא לא שכיחת קמיה דרב פפא ורב הונא בריה דרבי יהושע דמעיני באגדתא דרב חסדא ורבא בריה דרב הונא דאמרי תרווייהו מאי הר סיני הר שירדה שנה' לאומנו' העולם עליו והיינו דאמר ר' יוסי בר חנינא חמשה שמות יש לו' מדבר אין שנלטווי ישראל עליו' מדבר קדש שנתקדשו ישראל עליו' מדבר קדמו' שנתנה קדומה עליו' מדבר פארן שפרו ורבו עליו ישראל' מדבר סיני שירדה שנה' לאומות העולם עליו ומה שמו הר חורב שמו ופליגא דרבי אבהו דא' אבהו הר סיני שמו ולמה נקרא שמו הר חורב שירדה חורבה לאומנו' העולם עליו :

סדר תרי"ג מצות

**מצות** פריה ורביה' מצות מילה' שלא לאכול גיד הנשה' מצות קדוש החדש' מצות שחיטת הפסח' מצות אכילת בשר הפסח' מצות השבתת חמץ' מצות אכילת מצה' מצות קדוש בכורות בארץ ישראל' מצות ספור ירידת מצרים' מצות פדיון פטר חמור' מצות עריפת פטר חמור' שלא לאכול הפסח גה ומבושל' שלא להותיר בשר הפסח' שלא ימאץ חמץ ברשותו בפסח' שלא לאכול מכל דבר שיש בו חמץ' שלא להאכיל מן הפסח לישראל מומר' שלא להאכיל מן הפסח לגר קושב' שלא להזיף מכשר הפסח קושב' שלא לשבור עצם מן הפסח שלא יחבל ערל מן הפסח' שלא לאכול חמץ

חמץ בפסח \* שלא יראה לנו חמץ בפסח \* שלא לזאת בשבת חוץ לתחום \*  
 מצות האמונה במצוות השם \* מצות קדוש שבת בדברים \* מצות כבוד אב  
 ואם \* שלא נאמין אלה בלתי השם לבדו \* שלא לעשות פסל \* שלא להשתחית  
 לע"א \* שלא לעבוד ע"ז כמה שדרכה להעבד \* שלא ליטע ערבה \* שלא  
 לעשות מלאכה בשבת \* שלא להרוג נקי \* שלא לנלות ערות אשת איש \* שלא  
 לנכות נפש מישראל \* שלא להעיד שקר \* שלא לחמוד \* שלא לעשו' זרות אדם  
 אפי' לגוי \* שלא לזנות אבני נזיה כמזבח \* שלא לפסוע על המזבח \* מצות  
 דין עבד עברי \* מצות יעוד על אמה העבדיה \* מצות פדיון אמה העבדיה \*  
 מצות בית דין להרוג בחנק המחויב \* מצות דיני קנסות \* מצות ב"ד להרוג  
 בסייף המחויב \* מצות בית דין לדון בנזקי שור שנח \* מצות בית דין לדון  
 בלזון הכור \* מצות בית דין לדון נגד כחשלוטין או כמיתה \* מצות בית דין  
 לדון בנזקי מבעה \* מצות בית דין לדון בנזקי האש \* מצות בית דין לדון בדין  
 שומר חנם \* מצות בית דין לדון בדין עוין ונטען \* מצות ב"ד לדון בדין  
 נושא שכר ושוכר \* מצות בית דין לדון בדין השואל \* מצות בית דין לדון  
 בדין המפותה \* שלא למכור אמה העבדיה הקונה אותה מיד האב \* שלא  
 לנרוע שאר כסות ועונה \* שלא להכות אב ואם \* שלא לקלל אביו ואמו \*  
 שלא לאכול שור הנסקל \* שלא לחיות מכסף \* שלא להנות הגר בדברים \*  
 שלא להנות הגר כממון \* שלא לענות יתומי' ואמנות \* מצות הלוואה לעני'  
 מצות הטוייה אחרי רבים \* מצות פרוק משה \* מצות שמיטת קרקע' \* מצות  
 שבות בשבת \* מצות חנונה ברנלים \* מצות הבאת בכורים \* שלא יתבע חוב  
 מעני שאין לו מה לפרוע \* שלא ישיב יד בין לזה למלוה רבית \* שלא לקלל  
 הדיון וזוהרה לזכרת השם \* שלא לקלל הנשיא \* שלא להקדי' חקי התבואה' \*  
 שלא לאכול טרפה \* שלא לשמוע טענת בעל דין \* שלא בפני בעל דינו \* שלא  
 יעיד בעל עבירה \* שלא לנטות אחרי רבים כדיני נפשות בשביל אחר \* שלא  
 ילמד חובה מי שלמד זכות תחלה כדיני נפשו' \* שלא לרחם על עני בדין \* שלא  
 להטו' משפט חוטא מפני רשעו \* שלא לחתוך הדיון באומד הרעת \* שלא ליקח  
 שוחד \* שלא ליטע בע"א \* שלא להדיח בני ישראל אחר הע"א \* שלא ישחט  
 הפסח ביד בניסן בעוד שהחמץ ברשותנו \* שלא יניח אימורי הפסח ליפסל  
 בלילה \* שלא לבשל בשר בחלב \* שלא לזרות ברית לשכנה עממים וכן לכל  
 עכו"ם \* מצות להושיב ע"א בארצנו \* מצות בנין בית הבחירה \* מצות סדור  
 לחם הפנים ולבונה וזה לפני ה' בכל שבת \* שלא להסיר בדי הארון ממנו \*  
 מצות עריכת נרות במקדש \* מצות לבישת בגדי כהנים \* מצות אכילת בשר  
 חטאת והאש \* מצות הקטרת קטורת \* שלא יוח החשן מעל האפוד \* שלא  
 לקרוע המעיל של כהן גדול \* שלא להקטיר ולהקריב על מזבח הזהב \* מצות  
 נתינת מחות השקל בשנה \* מצות קדוש ידים ורגלים לפני עבודה \* מצות  
 משיחת כהנים גדולים ומלכים בשמן המשחה \* מצות שביחת הארץ בשנת  
 השמיטה \* שלא יסוך זר בשמן המשחה \* שלא לעשות במתכונת שמן  
 המשחה \* שלא לעשות במתכונת הקטורת \* שלא לאכול ולשתות הקרובה  
 שזודת אליזים \* שלא להכול בשר בחלב \* שלא ישאו בית דין משפט מות  
 בשבת \* מצות מעשה השולה \* מצות קרבן מנחה \* מצות מליחת הקרבן \*  
 מצות קרבן ב"ד שטעו בהוראה \* מצות קרבן חטאת ליחיד שאנג כמצות לה  
 תעשה שחיבין עליו כרת \* מצות עדות \* מצות קרבן עולה ויורד \* מצות  
 תוספת

תוספת חומש לאכול מן התרומ' או מועל בהקדש \* מצות קרבן אשם תלווי \*  
 מצות קרבן אשם ודאי \* מצות השבת הגזל \* שלא להקריב שאור או דבש \*  
 שלא להקריב קרבן בלא מלח \* שלא להבדיל חטאת העוף \* שלא ליתן שמן  
 זית במנחת חוטא' \* שלא לתת לבונה במנחת חוטא' \* מצות הרמתה' \* מצות  
 הדלקת אש על המזבח בכל יום \* מצות אכילת שרי מנחות \* מצות קרבן  
 מנחה של כהן גדול בכל יום \* מצות מעשה החטאת \* מצות מעשה האשם \*  
 מצות מעשה זבח השלמי' \* מצות שרפת נותר הקדשים \* מצות שריפת בשר  
 קודש שנעמה \* שלא לכבו' אש מעל המזבח \* שלא לעשות שירי מנחו' חמץ \*  
 שלא תאכל מנחת כהן \* שלא לאכול מבשר חטאת הנעשית בפנים \* שלא  
 להחזיר מבשר קרבן התודה \* שלא לאכול פגול \* שלא לאכול בשר קדשים  
 שנעמא \* שלא לאכול חלב \* שלא לאכול דם בהמה חיה ועוף \* מצות  
 בדיקת סימני בהמה וחיה \* מצות בדיקת סימני דגים \* מצות בדיקת סימני  
 חגי' \* מצות טומאת שמונה שרי' \* מצות ענין טומאת אובלי' \* מצות ענין  
 טומאת נבלה \* שלא יכנסו הכהני' למקדש מגדולי שער \* שלא יכנסו הכהני'  
 למקדש קרועי בנדים \* שלא ילאו הכהנים מן המקדש בשעת עבודה \* שלא  
 להכנס שחויי יין במקדש וכן שלא יורה שחוי' \* שלא לאכול בהמה וחיה  
 טמאה \* שלא לאכול דג טמא \* שלא לאכול עוף טמא \* שלא לאכול שרץ  
 הארץ \* שלא לאכול מיני שרצים קדים הנולדי' בזרע' ובפירות \* שלא לאכול  
 משרץ המים \* שלא לאכול מן השרצים המתהיים מן העפוש \* מצות ענין  
 טומאת יולדת \* מצות קרבן יולדת \* מצות ענין טומאת מזורע והנהגת מזורע  
 וכל מטמאי אדם בקריעה ופרימה \* מצות ענין נעבי בנדי' \* שלא יאכל טמא  
 מן הקדשים \* שלא לנלח שער הנתן \* מצות הטהרה מן הזרע \* מצות  
 במינים ידועי' \* מצות תנלחת מזורע ביום השביעי \* מצות טביל' לעטמא' \*  
 מצות קרבן מזורע כשיתרפא מזרעתו \* מצות ענין טומאת בית שיהיה בו  
 נגע \* מצות ענין טומאת זב להיות טמא ומטמא \* מצות קרבן זב כשיתרפא  
 מזובו \* מצות ענין טומאת שכבת זרע \* שהיא טמא ומטמא \* מצות ענין  
 טומאת נדה שטמאה ומטמאה \* מצות ענין טומאת זבה שטמאה ומטמאה \*  
 מצות קרבן זבה כשיתרפא מזובה \* מצות עבדות יו"ה \* שלא יכנסו  
 הכהנים בכל עת במקדש וכל שכן זרים \* שלא לשחוט קדשים חוץ לעזרה \*  
 מצות כסוי הדם \* שלא להתקרב לא' מכל הערויות \* שלא לנלות ערות אב \*  
 שלא לנלות ערות אש \* שלא לנלות ערות אשת אב ואף על פי שאינה אמו \*  
 שלא לנלות ערות אחותו בכל ג' שהיא אחותו \* שלא לנלות ערות בת הבן \*  
 שלא לנלות ערות בת הבת \* שלא לנלו' ערות הבת \* שלא לנלו' ערות אחותו  
 מן האב והיא בת אחיו \* שלא לנלות ערות אחות אש \* שלא לנלות  
 ערות אחות אב \* שלא לבא על אחי האב \* שלא לבא על אשת אחי האב \*  
 שלא לבא על אשת הבן \* שלא לבא על אשת האב \* שלא לבא על אשה ובתה \*  
 שלא לנלו' ערות אשה ובת בנה \* שלא לנלו' ערות אשה ובת בתה \* שלא לבא  
 על שתי אחיות בחיים \* שלא לבא על אשה נדה \* שלא ליתן מזרעו למולך \*  
 שלא לבא על הזכרים \* שלא לשכב עם הכהמות \* שלא תשכנה הנשים עם  
 הכהמות \* מצות יראת אב ואם \* מצות פאה \* מצות לקט \* מצות הנחת  
 פאת הכרם \* מצות הנחת פרט הכרם \* מצות שופט שיטעו בדיק' \* מצות  
 תוכחה לישראל שאינו נוהג כשורה \* מצות אהבת ישראל \* מצות נטע רבעי'  
 מצות

מזוה ליראה מן המקדש מצות כבוד חכמי מצות לדון המזונים והסקלים  
 והמדות מצוה שישרפו מי שיתחייב שריפה שלא לפנות אחר העבודת  
 אלילים במחשבה ולא כדבור ולא אפילו בהבטה שלא לעשות עבודת אלילים  
 לא לעצמו ולא לזולתו שלא לאכול נותר שלא לכלות פאת השדה שלא  
 לקחת שבלים הנופלים בשעת הקציר שלא לכלות פאת הכרם שלא ללקוט  
 פרט הכרם שלא לגנוב סוס ממנו שלא יכחש ממון שיש מאחר בידו שלא  
 לישבע על כפירת ממון שלא לישבע לשקר שלא לעשוק שלא לגזול שלא  
 לאחר שכר שכיר שלא לקבל אחר מישראל בין איש בין אשה שלא להכשיל  
 תם בדרך שלא לעול המשפט שלא לכבד גדול בדין שלא לרגל שלא  
 לעמוד על דם רעים שלא לשגא אחי שלא להלבין בני אדם מישראל שלא  
 לנקום שלא לנטור שלא להרביע בהמה מין עם שאינו מינו שלא לזרוע  
 כלאי זרעים בחרץ ולא להרכיב אילן בשום מקום שלא לאכול ערלה שלא  
 לאכול ולשתות בדרך זולל וסובא שלא לנחש שלא לעונן שלא להקיף  
 פאת הראש שלא להשחית פאת הזקן שלא לכתוב בכשרו כתובת שקעה  
 שלא לעשות חוב שלא לעשות מעשה ידעוני שלא להונות במדות וכל  
 המדות ככלל שלא לקבל אב ואם שלא ללכת בחוקות הגוים מצות ענין  
 שומאח הכהנים לקרוביהם ובכללה שיתאבלו כל אחד מישראל על ששה  
 מקרוביהם הידועים מצות קדוש זרע אהרן מצות כהן גדול לישא נערה  
 בתולה מצות הקרבן להיות תמים מצות הקרבן שיהיה משמונת ימים  
 ולמעל מצות קדוש השם מצות שבת ממלאכה ביו"ט של פסח מצות קרבן  
 מוסף כל ז' ימי הפסח מצות שבתה ממלאכה ביום ז' של פסח מצות קרבן  
 העומר של שבעה ביום שני של פסח מצות ספירת העומר מצות קרבן  
 מנחה חדשה מן החטים ביום עצרת מצות שבתה ממלאכה ביום עצרת  
 מצות שבתה ממלאכה ביום ר"ה מצות קרבן מוסף בר"ה מצות חטאי ביום  
 י' בהשירי מצות קרבן מוסף ביום י' בהשירי מצות שבתה ממלאכה ביום  
 הכפורים מצות שבתה ממלאכה ביום ראשון של חג הסוכות מצות קרבן  
 מוסף בכל יום משבעת ימי הסוכות מצות שבתה ממלאכה ביום ח' של  
 סוכות מצות קרבן מוסף ביום ח' של סוכות שהיא נקרא שמיני עצרת  
 מצות נטילת לולב מצות ישיבת סוכה שלא יעמא כהן הדיוט במת זולת  
 בקרובים המבווארים בכתוב שלא ישמש כהן טבול יום עד שיעריב שמיני  
 שלא ישא כהן אשה זונה שלא ישא כהן אשה חללה שלא ישא כהן גרושה  
 שלא יבנס כהן גדול באהל המת שלא יעמא כ"ג בשום עומאה במת  
 שלא ישא כהן גדול אלמנה שלא יבעול כהן גדול אמנה ואפי' בלה קדושין  
 שלא יעבוד כהן בעל מוס בעבוד המקדש שלא יעבוד כהן בעל מוס עובר  
 שלא יכנס בעל מוס בהיכל כולו שלא יעבוד כהן טמא שלא יאכל כהן  
 טמא תרומה שלא יאכל שום זר תרומה שלא יאכל תושב כהן ושכיר  
 תרומה שלא יאכל ערל תרומה שלא תאכל חלל מן הקדשים שלא לאכול טבל  
 שלא נקדים בעלי מומין להקריב למזבח שלא ליתן מוס בקדשי שלא לשחוט  
 בעלי מומין לשם קרבן שלא להקטין אימורי דם בעלי מומין שלא לזרוק דם  
 בעל מוס על המזבח שלא לשרם אחר מכל המינים שלא להקריב קרבן  
 בעל מוס מיד הנכרי שלא נשחוט בהמה וכנה ביום ח' שלא לעשות דבר  
 שיתחלל בו שם שמים בין בני אדם שלא לעשות מלאכה ביום ראשון של  
 פסח

פסח שלא לעשות מלאכה ביום ז' של פסח שלא לאכול מתבואה חדשה  
 קודם בלות ט"ו בניסן שלא לאכול קלי מתבואה חדשה עד היום ההוא  
 שלא לאכול כרמל מתבואה חדשה עד היום ההוא שלא לעשו מלאכה ביום  
 חג השבועות שלא לעשות מלאכה ביום ראשון של תשרי שלא לעשות  
 מלאכה ביום עשרה בתשרי שלא לאכול ולשתות ביו"ט שלא לעשות  
 מלאכה ביום ח' של חג הסוכות שלא לעשות מלאכה ביום שמיני עצרת  
 מצות ספירת שבע שבתות שנים מצות תקיעת שופר ביו"ט של יובל  
 מצות קדוש שנת היובל מצות עשיית דין לוקח ומוכר מצות השבת קרקע  
 לבעליהן ביובל מצות פדיון הקרקעו שהן תוך העיר עד השלמת שנה מצות  
 עבודה בעבד כנעני לעולם שלא לעבוד האדמה בשנה השביעית שלא  
 כעשה עבודה גם בזילוני שלא נקזור ספיחי בשנה השביעית שלא נחטוף  
 פירות האילן בשביעית בדרך שאוספין אותן בכל שנה שלא נעבוד בחרץ  
 בשנה היובל שלא לקזור ספיחי תבואו של שנת היובל שלא לחטוף פירו  
 האילנות ביובל בדרך שאוספין אותן בשאר שנים שלא להונות במקח  
 וממכר שלא להונות אחר מישראל בדברים שלא תמכר שדה בחרץ ישראל  
 לזמיתות שלא לשנות מגרשי ערי הלויים ושדותיהן שלא להלוות ברבית  
 לישראל שלא נעבוד בעבד עברי עבודה בזויה כמו עבודת כנעני שלא  
 ימכר עבד עברי על אבן המקח שלא יעבוד עבד עברי עבודת פרך שלא  
 להניח לגוי לעבוד בעבד עברי הנמכר לו שלא להשחית על אבן משכיל אפי'  
 לשם מצות מעריך אדם שיתן דמים הקצובי בתור מצות הממיר בהמת  
 קרבן בהמה שההיינה שתייהן קדש מצות מעריך בהמה שיתן כפי שיעריכנה  
 הכהן מצות מעריך בתים שיתן הערך שיעריכנו הכהן ותוספת חומש  
 מצות מעריך שדה שיתן כערך הקצוב בפרש מצות דין מחרי מנכסיו שהיא  
 לכהנים מצות מעשר בהמה טהורה בכל שנה שלא נמיר הקדשים שלא  
 לשנות הקדשים מקרבן לקרבן שלא תמכר קרקע שהחרימו אותה בעליה לא  
 תתן לכהנים שלא תנאל בשדה החרם שלא לנאל מעשר בהמה לא יאכל  
 בירושלם מצות שלוח טמאים חוץ למחנה שכינה מצות חטאי  
 מצות סוטה שיבואנה הבעל א הכהן ויעשה לה כמשפט הכתובי מצות גדול  
 שער נזיר מצות נלוו הנזיר והבאת קרבנותיו מצות ברכת כהני כל יום  
 מצות משה הארן ככהן שלא יכנס טמא לבית המקדש שלא ליתן שמן  
 בקרבן סוטה שלא להשי לבונה בקרבן סוטה שלא ישתה הנזיר יין או כל  
 מיני שכר שלא יאכל הנזיר ענבים לחים שלא יאכל הנזיר זמוןים שלא  
 יאכל הנזיר זרע ענבים שלא יאכל הנזיר קליפת הענבי שלא יגלח הנזיר  
 שערו כל ימי נזרו שלא יכנס הנזיר לאהל המת שלא יעמא הנזיר במת  
 מצות פסח שני למי שהיה טמא או בדרך רחוקה מצות פסח שני שיאכל על  
 מצות ומדרורים מצות תקיעת חצוצרות במקדש ובמלחמה שלא להותיר  
 מבשר פסח שני למחרתו שלא לשבור עטם מעצמות פסח ב' מצות חלה  
 מצות זיבית שלא לתור אחר מחשבת הלב ורחיית העינים מצות שמירת  
 המקדש מצות פדיון בכור אדם מצות עבודת הלויים במקדש מצות  
 מעשר ראשון מצות הלויים לתת מעשר מן המעשר שלא יתעסקו הכהני  
 בעבודת לויים ולויים בעבודת כהנים שלא יעבוד זר במקדש שלא לבטל  
 שמירת המקדש שלא לפרו בכור בהמה טהורה מצות פרה אדומה מצות



כל עומה' מתי מלות מי נדה שמטמאין אדם טהור' כמש' ומטהרין אדם טומא'  
מת בלבד' מלות דיני נחלו' מלות הקרבת המידון בכל יום' מלות  
קרובן מוסף שבת' מלות קרבן מוסף בכל ר"ח' מלות קרבן מוסף ביום  
חג השבועות' מלות לשמוע קול שופר בראש השנה' מלות הפרת נדרים'  
שלא יחל דבריו בנדרים' מלות לתת ערים ללוים לשבת בהן והן קולטות'  
מלות ב"ד להנלות מכה נפש בשננה מעירו לערי מקלט ועל הרובא בעלמו  
ללכת עם' שלא להרוג הרובא קודם שיעמוד בדיון' שלא יורה העד בדיון  
שהעיד דיני נפשו' שלא ליקח כופר להגיל ממות הרובא' שלא ליקח כופר  
ממחויב גלות לפוטרו מן הגלות' שלא למנות דיין אדם שאינו חכם כדיני  
תורה א"ע' שהוא חכם בחכמות אחרות' שלא יירא הדיין בדיון מה' אדם רע'  
מלות אחדות השם' מלות אהבה השם' מלות הלמוד תורה' מלות קריאת  
שמו ערבית ושחרית' מלות תפלין של יד' מלות תפלין של ראש' מלות  
מוזהר' מלות הניגון שבעה עממים' שלא להתאוות מה שכיד אחינו בני  
ישראל' שלא לנסות נביא אמת יותר מדאי' שלא לחון על עובד ע"ה' שלא  
להתחנן בע"ה' מלות ברכת המזון' מלות אהבה הנרים' מלות יראה  
השם' מלות תפלה' מלות החברה וההדבקה עם חכמי התורה' מלות על  
הזרין לישבע שישבע באמת בשם ה' שלא ליהנו' מצפוי ע"ה' שלא להדביק  
שום דבר מע"ה בממוכנו וברשותנו להנו' בה' מלות לאבד ע"ה ומשמשיה'  
מלות להקריב כל הקרבתו' שיש על האדם בחובה או בכד' ברגל ה' שפוגע  
בו' מלות להקריב כל הקרבנות בבית הבחירה ולא בחוץ' מלות פדיות  
קדשי' שפכל בהם מוס' והח' כמותרין באכול' מלות שחיטה' מלות להטפל  
בהבאת הקרבן מח"ל לבית הבחירה' מלות חקירת עדים היטב' מלות  
שריפת עיר הנדחת וכל אשר בה' מלות בדיקת סימני העוף' מלות מעשר  
שני' מלות מעשר עני תחת מעשר שני בשנה השלישית' מלות לגוש את  
הנכרי' מלות השמטת כספים בשנה השביעי' מלות זרקה' מלות העניק  
עבד עברי' מלות להראות ברגלים בבית המקדש' מלות לשמוח ברגלים'  
שלא למחוק ספרי הקדש ושמותיו של הקדוש ב"ה הכתובים שם וכן בהי  
עבוד' הקדש' שלא להעלו' קדשי' בחוץ' שלא לאכול מעשר שני של דגן חוץ  
לירושלם' שלא לאכול מעשר שני של תירוש חוץ לירושלם' חוץ לירושלם' שלא  
שני שלא יזהר חוץ לירושלם' שלא לאכול בכור תמים חוץ לירושלם' שלא  
לאכול בשר הטאה ואשם חוץ לקלעים והפילו הכהנים' שלא לאכול בשר  
הטול' שלא לאכול בשר קדשים קלים קודם זריקת דמים' שלא יאכלו  
הכהנים בכורים קודם הנחתם בעזרה' שלא לעזוב הלויים מלתת להם  
מתנותיהם ברגלי' שלא לאכול אבר מן החי' שלא להסויף על מלות התו'  
שלא לגרוע מלמות התורה' שלא לשמוע מהמתנבא בשם עבודת אלילים'  
שלא לאהוב את הממסית' שלא לעזוב השנאה מן הממסית' שלא להגיל את  
הממסית' שלא ילמוד הניסות וכות על הממסית' שלא ישחוק הניסות מללמד  
חובה עיר הממסית' שלא להסית אחד מישראל אחר עבודת אלילים' שלא  
לבנות עוד הנדחת לכמות שהיתה' שלא ליהנות בממון עיר הנדחת' שלא  
להתגודד כמו עבדי אלילים' שלא לעשו' קרחה על מת' שלא לאכול פסולי  
המקדשין' שלא לאכול חנב טומא וכל שכן שרץ העוף' שלא לאכול מבשר  
בהמה חיה ועוף שמתו מאליו' שלא לתבוע ההלואה שבער עליה זמן  
שביעית

שביעית' שלא למנוע מלהחיות הפני מליתן לו מה שהוא זריך' שלא  
ימנע מלהלוות לעני מפני השמיטה' שלא לשלוח עבד עברי ריקם כשילא  
חפשי' שלא לעבוד בקדשים' שלא לגזוז את הקדשי' שלא לאכול חמץ ב"ד  
בניסן אחר חלות' שלא להותיר מבשר קרבן ההניגה שנקריב ביום ארבעה  
עשר עד יום הכ' שלא להקריב קרבן פסח בכמת יחיד' שלא לעלות לרגל  
בלא קרבן שיהיה עמו שנקריב שם' מלות מנוי שופטיו ושוטרים בכל קהל  
ישראל' מלות לשמוע מכל בית דין הגדול שיעמדו להן לישראל כל זמן'  
מלות מנוי מלך עלינו' מלות לכתוב המלך ספר תורה אחד יתר על אהר  
בני ישראל' מלות מתנות זרוע לחיים וקבה לכהן' מלות הפרשת תרומה  
גדולה' מלות ראשית הגז שיתן לכהן' מלות להיות הכהני' עובדים במקדש  
משמרו' משמרות ובמעודי' עולים כאחד' מלות לשמוע מכל נביא שיהיה  
בכל דור ודור אם לא יוסף ולא יגרע במלות התורה' מלות להנין שש ערי  
מקלט' מלות לעשות לעדים וזממין כמו שדמו לעשות' מלות למשוח כהן  
למלחמה' מלות לעשות במלחמת הרשות כמשפט הכתוב' מלות עריפת  
העגלה בנחל' שלא לטעת אילן במקדש' שלא להקים מזבחה' שלא להקריב  
קרבן בעל מוס' עובר' שלא להמרות ע"פ ב"ד הגדול שיעמדו לישראל' שלא  
למנות מלך על ישראל כי אם מבני ישראל' שלא ירבה לו המלך קיסים' שלא  
לשכון בארץ מצרים לעולם' שלא ירבה לו המלך נאסים' שלא יהיה לשבט לוי  
נחלה בארץ' שלא יעול הלוי חלק בבזה בשע' כבוש הארץ' שלא ירבה המלך  
כסף וזהב לבד מה שזריך לו' שלא לקסים' שלא לכסף' שלא לחבר חכר'  
שלא לשאול באוב' שלא לשאול בידעוני' שלא לדרוש אל המתים' שלא  
להתנבאות בשקר' שלא להתנבא' בשם עבודת אלילים' שלא ימנע מהריגת  
נביא השקר ולא יגור ממנו' שלא להשיג נבול' שלא לחתוך הדיון על פי עד  
א' שלא לרחם על המנוק דיני קנסו' שלא לערוץ מפני האויב במלחמה'  
שלא להחיו' כל נשמה משבעה עממין' שלא להשחי' אילני מאכל במזבח וכן  
כל השחת' בכלל הארץ' שלא לעבוד ולזרוע בנחל איתן' מלות דין אשת יפת  
תואר' מלות דין תליה למי שיתחייב להחלות' מלות קבורה לנהרג על פי  
ב"ד וכן לכל מת' מלות השבת אבדה' מלות הקמת משא לישראל' מלות  
שלוש הקן' מלות מעקה' מלות קדושין באשה' מלות שתשכח אשת המזוזה  
שם רע תחתיו לעולם' מלות על ב"ד לסקול באבנים מי שנתחייב סקילה'  
מלות על המאנס שישא הנוסחה לאשה' מלות להתקין יד במתנה' מלות  
להחקין יתר במתנה' מלות הלואה לנכרי ברבי' אם מצטרף ללוות מה שאינו  
כן לישראל' מלות קיום מולא שפחים' מלות לעזוב השכיר לאכול בזמן  
שכירותו מדברי ידועי' מלות הרובא לגרש אשתו שיגרשנה בשטר' מלות  
שישמח החתן עם אשתו בשנה ראשונה' מלות השבת המסכון לפעליו בעת  
שהוא זריך לו' מלות נתני' שכר שכיר ביומו' מלות הנחה עומר השכחה'  
מלות מלקות לרשעים' מלות יבום' מלות חליצה' מלות להגיל הנדרף'  
מלות לזכור מה שפעה עמלק לישראל באחאם ממזרים' מלות להכרית זרעו  
של עמלק' שלא למכור אשת יפת תואר' שלא להתעמר באשת יפת תואר  
אחר שבא עליה' שלא לילן הלוב על העץ וכן המת בביתו לא לכבודו' שלא  
להתעלם מן האבדה' שלא להניח בהמת חבירו רובאת תחת משאה' שלא  
תערה אשה עדי איש' שלא יעדה האיש עדי אשה' שלא ליקח האם על הבני'  
שלא

שלא להניח המכשול \* שלא לזרוע כלאים בכרם כארץ ישראל \* שלא לעשות  
מלאכה בב' מיני בהמה \* שלא ללבוש שעטני \* שלא יגרש מוציא סס רע את  
אשתו \* שלא לענוש האנוסה \* שלא יגרש האונס את האנוסה \* שלא יקח ממזר  
בת ישראל \* שלא יקח סרים בת ישראל \* שלא ישא עמוני ומואבי בת ישראל \*  
שלא לדרוש שלום לעמון ומואב \* שלא להרחיק זרע ארום מהחמון עם קהל  
ישראל אחר שנתגיירו אלה עד שלשה דורות \* שלא להרחיק מזרי כמו כן  
אלה עד דור שלישי ולא שלישי בכלל \* שלא יכנס טמא למחנה ליום \* שלא  
להחזיר עבד שבח ממאדוניו שבחוזה לארץ לארץ ישראל \* שלא להטות עבד  
זה שבח ממאדוניו שבחוזה לארץ לארץ ישראל \* שלא תהיה קדשה מבנות  
ישראל \* שלא להקריב אתן זונה ומחיר כלב \* שלא ללות ברביית מישראל \*  
שלא לאחר הנדביו והנדבות \* שלא יקח השכיר יותר על אכילתו \* שלא יאכל  
השכיר בשעת מלאכ \* שלא יחזיר המגרש גרושתו אחר שנשאת \* שלא לזאת  
חתן מביתו כל שנה ראשונה \* שלא לחבול כלים שעושין בהן אוכל נפש \*  
שלא לתלוש סימני זרעת \* שלא למשכן בעל חוב בזרוע \* שלא למנוע עבד  
מבעליו בעת שזריך לו \* שלא יעיד קרוב \* שלא להטו משפט גר או יתום \*  
שלא למשכן אומה \* שלא ליקח עומר השבחה מתבואה או מאילנות \* שלא  
להוסיף במלקות המחוייב מלקות ובכללה שלא יכה ישראל \* שלא לחסום  
בהמה בשעת מלאכה \* שלא תכשא היבמה לאחר חוץ מן היבם \* שלא לחום  
על הרוק \* שלא נשאר מדות ומסקלות חסרים עמנו וחק על פי שלא נשא  
וכתן כס \* שלא נשכח מעשה עמלק שעשה עם אבותינו בלאחס ממזרים \*  
מזות קרייה על הככורים \* מזות ודוי מעשר \* מזות להדמות בדרכי השם  
הטובים וישרים שנלטינו לעשות כל מעשינו בדרך ישר והטוב \* שלא  
לאכול מעשר שני באנינות \* שלא לאכול מעשר שני בטומאה \* שלא להוציא  
דמי מעשר שני בשאר דברים שאין מאכילה ושחיה \* מזות הקהל כמולאו  
שביעית \* מזות לכתוב כל אחד מישראל ספר תורה לעמנו שנאמר ועתה  
כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל :

לזכות את הרבים שמנו כאן התפלה לאחר הלימוד להרב  
הגדול חיד"א זצוק"ל והיא ל"ו נדפס"ה בקונטרס כף אהרן  
סימן כ"א וו"ל

רבנו של עולם מורים אנחנו לך על חסדיך הרבים  
אשר עשית עמנו ועם אבותינו \* והיום הזה  
קרבתנו לפני הר סיני \* ובחרת בנו מכל העמים ורצית  
בנו ונתת לנו תורתך הקדושה על יד נאמן ביתך  
מישה רעיא מהימנא \* מיה אנו ומיה חיינו פי עשית  
עמנו חסדים גדולים ורבים כאלה \* ואלו פיננו מלא  
שירה כים \* אין אנו מספיקים להודות לך על אחד  
מאלפי

קלר

מאלפי רבבות חסדיך הרבים והעצומים בכלל ופרט \*  
ועל אשר זכיתנו בתורתך הקדושה ועל כלם יתברך  
ויתרום ויתנשא המיד שמך לעד וכל החיים יודוך  
סרה :

והנה הלילה הזאת \* קרינו בתורתך הקדושה \*  
בתורה נביאים וכתובים ובזוהר הקדוש \* לתקן  
את שרשם במקום עליון \* ולעשות נחת רוח לפניך  
ולחבר הדדים יחדיו \* ואתה בטובך תרחם עלינו  
ותקבל למודנו ברצון \* ובכח תורתך הקדושה תשפיע  
לנו שפע ישועה ורחמים \* ותצילנו מיצר הרע \* וקיים  
לנו מה שהבטחתנו על ידי עבדיך חכמי ישראל הבא  
ליטהר מסייעין אותו \* פתחו לי פתח כבודך של מהט  
ואני אפתח לכם פתח כפתחו של אולם \* אנא יהוה  
חוס וחמול עלינו ורשפי התעוררות לבנו באהבתך  
ותורתך יתמידו ויתרבו \* עזרנו אלהי ישענו על דב"ר  
כבוד שמך \* וחזקנו ואמצנו בתלמוד תורתך הקדושה  
ותזכנו לעסוק בתורתך לשמה \* אנחנו וזרענו וזרע  
זרענו בקדושה ובטהרה \* ותזכנו לשמנה וארבעים  
דברים שהתורה נקנית בהם \* ותתן לנו כח לעשות  
חיל \* ותזכנו להתרחק מגאווה וכעס והקפדה \* ונכיר  
מיעוט ערפנו ונפשנו כעפר לכל תהיה \* ותזכנו  
להתרחק מלשון הרע \* ומחנופה וליצנות \* ושקר וכזב  
ומרמה \* ורכור חול בשבת ויום טוב וכל דבור אסור  
ותזכנו להתרחק מתאות התענוגים ונאכל לשובע  
נפשנו וכן בכל צרכנו \* וזכנו לעשות כל מעשינו לשם  
שמים \* ותזכנו להתרחק מכל דאגה ועצבות ושחורה \*  
ונהיה שמחים לעבודתך וליראתך \* ותזכנו להשלים  
תקון נפשנו ורוחנו ונשמתנו בגלגול זה :

ויהי

ויהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אב  
 הרחמים ארון הסליחות שאם נגזר עלינו חס  
 ושלום להכרת הכרת רשעים יכבשו רחמיך את  
 כעסך ויגולו רחמיך עלינו שיהא חשוב צערנו  
 שנצטערנו הלילה הזאת וקמטנו שינה מעינינו לקרוע  
 רוע גזר דיננו <sup>(כיון כסס)</sup> **קרע שטן** ונהר יוצק יסודנו  
 אני כצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ  
 תמונתך ותחום ותרחס עלינו ואל תכריתנו לא  
 כרת דיומי ולא כרת דשני ולא תכרת נפשנו מלהזדווג בבת  
 מיין נוקבין למעלה ולא תכרת נפשנו מלהזדווג בבת  
 זונה בעולם הנשמות כהפרת רשעים חס ושלום  
 ותשפיע עלינו אור ישועה ורחמים מפת"ר עליון להציל  
 ממות נפשנו ולהחיותנו חיים ארוכים דשנים  
 ורעננים לעבודתך ותזכנו למקום שהרוחות והנשמות  
 נחצבות משם ונזכה להיות מהעולים והזוכים לחיי  
 העולם הבא ובכח שמך הקדוש **(אאהליר"ה)**  
 תבטל מעלינו ומעל כל בני ביתנו כל  
 גזרות קשות ורעות ותשגיח עלינו בעין חמלתך  
 שנאמר בו הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל  
 ויהיה הצער שנדרנו שינה מעינינו כלילה הזאת  
 לתקון מה שפגמנו בעינין עילאין והרע בעיניך עשינו  
 ונפטר מלהתגלגל נפשנו בעוף הנקרא ראה בעון  
 הראות ופצנו והצילנו מעונש חבוט הקבר מהמלאך  
 אכזרי המשכר עיני הרשעים בקבר ובצער שנדרנו  
 שינה מעינינו נפטר מאותו הצער ותנוח נפשנו  
 במישכנות מכטחים :

והנה התורה הקדושה שבה נתעסקנו הלילה הקדושה  
 הזאת היא נפלאות והשמות הקדושים היוצאים  
 מכר

מכל מה שקרינו המה יליצו טוב בעדנו לקבלנו  
 בחשובה ולקרוע רוע גזר דיננו ונפטר מכל צער  
 וכל המקטרגים אשר נבראו בעונותינו ימחו בכה  
 תורתך הקדושה אנא הבט בעמלנו ואל תביט  
 במעלנו ותבא לפניך שועתנו לב נשבר ונדברה  
 אלהים לא תבוז ויצאו מים חיים מלובן העליון דרך  
 רחובות הנהר לקו האמצעי נהר פלגיו ישמחו עיר  
 אלהינו לטהרנו מכל פשעינו ואתה בטובה תעורר  
 רחמיך ויפן מצחא דאריך אנפין רעוא דכל רעון  
 במצח זעיר אנפין ועינא דאריך אנפין בעינא דזעיר  
 אנפין ובכך יתבטלו כל הדינין והיו כלא היו פי  
 אתה חפץ בתשובת הרשעים חננו ועננו ושמע  
 תפלתנו יהיו רצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה  
 צורי וגאלי :

תם ונשלם סדר ליל שבועות

תפלה

נאה לאומרה ליל הושענא רבא קודם משנה תורה  
דבון העולמים אב הרחמים והסליחות לך אנחנו  
מודים בקידרה ובהשתחוויה לחלות פניך על  
חטאות וזדונות טרם יצא דבר המלך על כל דת ודין  
עד השער לא סגרו אחרי אשר יצאו הדודפים  
העומדים על הפקורים לעשות המשפט והדין ועד  
הצלם לא סר נתפלל אל יי אולי יעתר לנו ולא נאבד  
לכן בואנו כעניים דופקים על פתחי רחמיה שאל  
תטרוף עלינו את השעה ותאריך קצנו כי אליך נשוכה  
וזכרנו לחיים מלך הפץ בחיים וחתמנו בספר חיים  
למענך אלהים חיים והנה אנו קורים את משנה תורה  
שתחתמנו לחיים טובים ולא ימוש ספר תורתך מפינו  
ומפי זרענו ובו נהנה יומם ולילה בזכות ספר משנה  
תורה ופרשיותיו ופסקיו ותיבותיו ואותיותיו ושעמיו  
ונקודותיו ושמותיו היוצאים מראשי תיבות וסופי  
תיבות ומחלופי תיבות בכלל ובפרט ובזכות שם הגדול  
איהיה במלואיו ביורין בההיין באלפין תישיב לנו  
החתימה ובשם קרע שטן תקרע רוע נזר  
דיננו ובשם ארד כלול במקורו אהיה  
הוא  
ומעל כל ישראל  
ואר תטר ממנו צלנו ופרוש עלינו סבת שלומך בזכות  
השם הקדוש אהיה במלואיו ותאריך קצנו ותכפר  
חטאותינו  
ועונותינו ופשעינו ורחמך  
ברחמים וברצון את תפלתנו ויהי נועם יי אלהינו עלינו  
ומעשה דינו כוננה עלינו ומעשה דינו כוננהו: ברוך  
יי לעולם אמן ואמן:

אלה

ה צ ע  
ה ג ו ה ד  
ה ז ח ט י כ  
ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש  
ת פ צ ק ר ש  
ה צ ע  
ה ג ו ה ד  
ה ז ח ט י כ  
ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש

ליל הושענא רבא

הר ספר הדברים

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל בעבר  
הירדן במדבר בערבה מול סוף בין פארן  
ובין תפל ולבן וחצרת ודי זהב: אחר עשר יום מהרב  
דרך הר שעים עד קדש ברנע: ויהי כארבעים שנה  
בעשתי עשר חודש באחד לחודש דבר משה אל בני  
ישראל ככל אשר צוה יהוה אתו אלהם: אחרי הכתו  
את סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון ואת עוג  
מלך הבשן אשר יושב בעשתרות בארדעי: בעבר  
הירדן בארץ מואב הואיל משה באר את התורה הזאת  
לאמר: יהוה אלהינו דבר אלינו בהרב לאמר רב  
לכם שבת בהר הזה: פנו וסעו לכם וכאו הר האמרי  
ואל כל שכניו בערבה בהר ובשפלה ובנגב ובחוף  
הים ארץ הכנעני והלכנון עדי הנהר הגדל נהר פרת:  
ראה נתתי לפניכם את הארץ באו ורשו את הארץ  
אשר נשבע יהוה לאבותיכם לאברהם ליצחק וליעקב  
לתת להם ולזרעם אחריהם: ואמר אלכם בעת ההוא  
לאמר לא אוכל לבדי שאת אתכם: יהוה אלהיכם  
הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרב: יהוה  
אלהי אבותיכם יסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך  
אתכם כאשר דבר לכם: איכה אשא לבדי טרחכם  
ומשאכם וריבכם: הבו לכם אנשים חכמים ונבנים  
וידעים

וידעים לשבטיכם ואשימם בראשיכם : ותענו אתי  
ותאמרו טובה הדבר אשר דברת לעשות : ואקח את  
ראשי שבטיכם אנשים חכמים וידעים ואתן אותם  
ראשים עליכם שרי אלפים ושרי מאות ושרי חמשים  
ושרי עשרת ושרים לשבטיכם : ואצוה את שבטיכם  
בעת ההוא לאמר שמע בין אחיכם ושפטתם צדק  
בין איש ובין אחיו ובין גרו : לא תכירו פנים במשפט  
פקטן כגדול תשמעון לא תגורו מפני איש כי המשפט  
לאלהים הוא והדבר אשר יקשה מכם תקרבון אלי  
ושמעתי : ואצוה אתכם בעת ההוא את כלי הדברים  
אשר תעשון : ונסע מחרב ונלך את כלי המדבר הגדול  
והנורא ההוא אשר ראיתם דרך הר האמרי כאשר  
צוה יהוה אלהינו אתנו ונבא עד קדש ברנע : ואמר  
אלכם באתם עדהר האמרי אשר יהוה אלהינו נתן  
לנו : ראה נתן יהוה אלהיך לפניך את הארץ עלה  
רש כאשר דבר יהוה אלהי אבותיך לך אלתירא ואל  
תחת : ותקרבון אלי כלכם ותאמרו נשלחה אנשים  
לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וישבו אתנו דבר את  
הדרך אשר נעלה בה ואת הערים אשר נבא אליהן :  
ויטב בעיני הדבר ואקח מכם שנים עשר אנשים איש  
אחד לשכט : ויפנו ויעלו ההרה ויבאו עד נחל אשכול  
וירגלו אתה : ויקחו בידם מפרי הארץ ויורידו אלינו  
וישבו אתנו דבר ויאמרו טובה הארץ אשר יהוה  
אלהינו נתן לנו : ולא אביתם לעלת ותמרו את פי  
יהוה אלהיכם : ותרגנו באהליכם ותאמרו בשנאת יהוה  
אתנו הוציאנו מארץ מצרים לתת אתנו ביד האמרי  
להשמידנו : אנה אנחנו עלים אחינו המסו את לבבנו  
לאמר עם גדול ורם ממנו ערים גדולת ובצרת בשמים

וגם בני ענקים ראינו שם : ואמר אלכם לא תערצון  
ולא תיראון מהם : יהוה אלהיכם החלך לפניכם הוא  
ילחם לכם כלל אישר עשה אתכם כמצרים לעיניכם :  
ובמדבר אשר ראית אשר נשאך יהוה אלהיך כאשר  
ישא איש את בנו בכל הדרך אשר הלכתם ערבאכם  
עדה מקום הור : ובדבר הזה אינכם מאמינים ביהוה  
אלהיכם : החלך לפניכם בדרך לתור לכם מקום  
לחנתכם באש : לילה לראתכם בדרך אשר תלכרבה  
ובענן יומם : וישמע יהוה את קול דבריכם ויקצף  
וישבע לאמר : אם יראה איש באנשים האלה הדור  
הרע הזה את הארץ הטובה אשר נשבעתי לתת  
לאבותיכם : וזולתי כלב בן יפנה הוא יראנה ולו אתן  
את הארץ אשר דרר בה ולבני יען אשר מלא אחרי  
יהוה : גם כי התאנף יהוה בגללכם לאמר גם אתה  
לא יתבא שם : יהושע בן נון העמד לפניך הוא יבא  
שמה אותו חזק כיהוה ינחלנה את ישראל : וטפכם  
אשר אמרתם לבו יהוה ובניכם אשר לא ידעו היום  
טוב ורע המה יבאו שמה ולהם אתננה והם ירשוה :  
ואתם פנו לכם וסעו המדברה דרך יסוסף : ותענו  
ותאמרו אלי חטאנו ליהוה אנחנו נעלה ונלחמנו בכל  
אשר צונו יהוה אלהינו ותחגרו איש את ידו מלחמתו  
ותהינו לעלת ההרה : ויאמר יהוה אלי אמר להם לא  
תעלו ולא תלחמו כי אינני בקרבכם ולא תנגפו לפני  
איביכם : ואדבר אליכם ולא שמעתם ותמרו את פי  
יהוה ותזרו ותעלו ההרה : ויצא האמרי הישב בהר  
ההוא לקראתכם וירדפו אתכם כאשר תעשינה  
הדברים ויכרו אתכם בשעיר ער הרמה : ותשבו  
ותכפו לפני יהוה ולא שמע יהוה בקלכם ולא האזין

אליכם : ותשבו בקדש ימים רבים כימים אשר ישתם :  
ב ונפן ונסע המדברה דרך יססוף כאשר דבר יהוה  
אלי ונסכ אתהרשעיר ימים רבים : \* ס  
ויאמר יהוה אלי לאמר : רבילכם סכ אתההר  
הזה פנו לכם צפנה : ואתהעם צו לאמר אתם עבדים  
בגבול אחיכם בניעשו הישבים בשעיר וייראו מכם  
ונשמרתם מאד : אלתתגרו כם כי לאאתן לכם  
מארצם עד מדרך כףרגל כיירשה לעשו נתתי את  
הר שעיר : אכל תשברו מאתם בכסף ואכלתם וגם  
מים תכרו מאתם בכסף ושתיתם : כי יהוה אלהיך  
ברכה ככל מעשה ידך ידע לכתך אתהמדבר הגדל  
הזה זה ארכעים שנה יהוה אלהיך עמך לא חסרת  
דבר : ונעבר מאת אחינו בניעשו הישבים בשעיר  
מדרך הערבה מאילת ומעצין נבר \* ס ונפן  
ונעבר דרך מדבר מואב : ויאמר יהוה אלי אלתצר  
אתמואב ואלתתגר כם מלחמה כי לאאתן לך מארצו  
ירשה כי לבנילוט נתתי אתהער ירשה : האמים  
לפנים ישבו כה עם גדול ורב ורם כענקים : רפאים  
יחשבו אפיהם כענקים והמאבים יקראו להם אמים :  
וכשעיר ישבו החרים לפנים ובני עשו יירשום וישמידום  
מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה ישראל לארץ ירשתו  
אשרנתן יהוה להם : עתה קמו ועברו לכם אתגחל  
זרד ונעבר אתגחל זרד : והימים אשרהלכנו ו מקדש  
ברנע עד אשרעברנו אתגחל זרד שלשים ושמנה  
שנה עריתם בלהדור אנשי המלחמה מקרב המחנה  
כאשר נשבע יהוה להם : וגם ידיהוה היתה כם להמם  
מקרב המחנה עד תמם : ויהי כאשרתמו כלאנשי  
המלחמה למות מקרב העם : \* ס וידבר יהוה  
אלי

אלי לאמר : אתה עבר היום אתגבול מואב אתהער :  
וקרבת מול בני עמון אלתצרום ואלתתגר כם כי לא  
אתן מארץ בניעמון לך ירשה כי לבנילוט נתתי  
ירשה : ארץרפאים תחשב אףהוא רפאים ישברכה  
לפנים והעמנים יקראו להם זמזמים : עם גדול ורב  
ורם כענקים וישמידם יהוה מפניהם ויירשם וישבו  
תחתם : כאשר עשה לבני עשו הישבים בשעיר אשר  
השמיד אתהחרי מפניהם ויירשם וישבו תחתם עד  
היום הזה : והעוים הישבים כחצרים ערעה כפתרים  
היצאים מכפתר השמידם וישבו תחתם : קומו סעו ועברו  
אתגחל ארגן ראה נתתי בידך אתסיחן מלךחשבון  
האמרי ואתארצו החל רש והתגר בו מלחמה : היום  
הזה אחל תת פחדך ויראתך עלפני העמים תחת כל  
השמים אשר ישמעון שמעך ורגזו וחלו מפניך : ואשלח  
מלאכים ממדבר קדמות אלסיחן מלך חשבון דברי  
שלום לאמר : אעברה בארצך בדרך בדרך אך לא  
אסור ימין ושמאל : אכל בכסף תשברני ואכלתי ומים  
בכסף תתולי ושתיתי רק אעברה כרגלי : כאשר  
עשירלי בני עשו הישבים בשעיר והמאבים הישבים  
בער עד אשר אעבר אתהירדן אלהארץ אשריהוה  
אלהינו נתן לנו : ולא אבה סיחן מלך חשבון העברנו  
בו כיהקשה יהוה אלהיך אתדוחו ואמץ אתלכבו  
למען תתו בידך כיום הזה : \* ס ויאמר יהוה  
אלי ראה החלתי תת לפניך אתסיחן ואתארצו החל  
רש לרשת אתארצו : ויצא סיחן לקראתנו הוא וכל  
עמו למלחמה יהצה : ויתנהו יהוה אלהינו לפנינו ונף  
אתו ואתבניו ואתכלעמו : ונלכד אתכלעריו בעת  
ההוא ונחרם אתכלעיר מתם והנשים והטף לא  
השארנו

השארנו שריד : רק הבהמה בזונו לנו ושלל הערים  
אשר לכדנו : מערער אשר על שפת נחל ארנן והעיר  
אשר בנחל וערהגלעד לא היתה קריה אשר שגבה  
ממנו אתהכל נתן יהוה אלהינו לפנינו : רק אל ארץ  
בני עמון לא קרבת כל יד נחל יבק וערי ההר וכל  
אשר צוה יהוה אלהינו :

ג ונפן ונעל הרך הבשן ויצא עיג מלך הבשן לקראתנו  
הוא וכל עמו למלחמה אדרעי : ויאמר יהוה  
אלו אל תירא אתו כי בידך נתתי אתו ואת כל עמו  
ואת ארצו ועשית לו כאשר עשית לסיחן מלך האמרי  
אשר יושב בחשבון : ויתן יהוה אלהינו בידנו גם את  
עיג מלך הבשן ואת כל עמו ונכחו עד בלתי השאיר  
לו שריד : ונלכד את כל עיריו בעת ההוא לא היתה  
קריה אשר לא ילקחנו מאתם ששים עיר כליחבל ארנב  
ממלכת עוג בבשן : כל אלה ערים בצרת חומה גבהה  
דלתים וכריח לבר מערי הפרזי הרבה מאד : ונחרם  
אותם כאשר עשינו לסיחן מלך חשבון החרם כל עיר  
מתם הנשים והטף : וכל הבהמה ושלל הערים בזונו  
לנו : ונקח בעת ההוא את הארץ מיד שני מלכי האמרי  
אשר בעבר הירדן מנחל ארנן עדיהר חרמון : צידנים  
יקראו לחרמן שרין והאמרי יקראו לו שניר : כל ערי  
המישר וכל הגלעד וכל הבשן עד סלכה ואדרעי ערי  
ממלכת עוג בבשן : כי רק עוג מלך הבשן נשאר מיתר  
הרפאים הנה ערשו ערש פרזל הלא הוא ברבת  
בני עמון תשע אמות ארפה וארבע אמות רחבה  
באמת איש : ואת הארץ הזאת ירשנו בעת ההוא  
מערער אשר על נחל ארנן וחצי הרהגלעד וערי נתתי  
לראובני ולגדי : ויתר הגלעד וכל הבשן ממלכת עוג  
נתתי

נתתי לחצי שבט המנשה כל חבל הארנב לכל הבשן  
ההוא יקרא ארץ רפאים : יאיר בן מנשה לקח את  
כל חבל ארנב עד גבול הנשורי והמעכתי ויקרא אתם  
על שמו את הבשן חות יאיר עד היום הזה : ולמכיר  
נתתי את הגלעד : ולראובני ולגדי נתתי מן הגלעד  
ועד נחל ארנן תוך הנחל וגבול ועד יבק הנחל גבול  
בני עמון : והערכה והירדן וגבול ממזרח ועד ים  
הערבה ים המלח תחת אשדת הפסגה מזרחה : ואצו  
אתכם בערף ההוא לאמר יהוה אלהיכם נתן לכם  
את הארץ הזאת לרשתה חלוצים תעברו לפני אחיכם  
בני ישראל כל בני חיל : רק נשיכם וטפכם ומקניכם  
ידעתי כי מקנה רב לכם ישנו בעריכם אשר נתתי לכם :  
עד אשר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם ים  
את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם בעבר  
הירדן ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכם : ואת  
הושע צויתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כל  
אשר עשה יהוה אלהיכם לשני המלכים האלה כן  
יעשה יהוה לכל הממלכות אשר אתה עבר שמה : לא  
תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם :

ואתחנן אליהוה בעת ההוא לאמר : אלני יהוה  
אתה החלוצת להראות את עבדך את  
גדלך ואת ידך החזקה אשר מי אל בשמים ובארץ  
אשר יעשה כמעשיך וכגבורתיך : אעברה נא ואראה  
את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב הזה  
והלכנו : ויתעבר יהוה כי למענכם ולא שמע אלי  
ויאמר יהוה אלי רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר  
הזה : עלה ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה  
ומזרחה וראה בעיניך כילא רעבר את הירדן הזה :

וצו אתיהושע וחזקהו ואמזהו כיהוא יעבר לפני העם  
הזה והוא ינחיל אותם אתהארץ אשר תראה : ונשב  
בניא מול בית פעור : פ

ד ועתה ישראל שמע אל החקים ואלהמשפטים אשר  
אנכי מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם

וירשתם אתהארץ אשר יהוה אלהי אבותיכם נתן  
לכם : לא תספו על הדבר אשר אנכי מצוה אתכם

ולא תגרעו ממנו לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר  
אנכי מצוה אתכם : עניכם הראות את אשר עשה

יהוה בכעל פעור כי כלהאיש אשר הלך אחרי בעל  
פעור השמידו יהוה אלהיך מקרבך : ואתם הדבקים

ביהוה אלהיכם חיים כלכם היום : ראה למדתי  
אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני יהוה אלהי לעשות

כן בקרב הארץ אשר אתם באים שמה לרשתה :  
ושמרתם ועשיהם כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני

העמים אשר ישמעון את כלהחקים האלה ואמרו רק  
עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה : כי מיגוי גדול אשר

לו אלהים קרבים אליו כיהוה אלהינו בכלקרואנו  
אליו : ומי גוי גדול אשר לך חקים ומשפטים צדיקים

ככל התורה הזאת אשר נתן לפניכם היום : רק  
השמר לך ושמר נפשך מאד פן תשכח את הדברים

אשר ראו עיניך ופן יסורו מלכבך כל ימי חיך  
והודעתם לבניך ולבני בניך : יום אשר עמדת לפני

יהוה אלהיך בחרב כאמר יהוה אלי הקהל לי את  
העם ואשמיעם את דברי אשר ילמדון ליראה אתי כל

הימים אשר הם חיים עליהארמה ואת בניהם ילמדון :  
ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בער באש עד ילב

השמים חשך ענן וערפל : וידבר יהוה אליכם מתוך  
האש

האיש קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם ראים  
וזולתי קול : ויגד לכם את דבריהו אשר צוה אתכם

לעשות עשרת הדברים וכתבם על שני לוחות אבנים :  
ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד אתכם חקים

ומשפטים לעשותכם אתם בארץ אשר אתם עברים שמה  
לרשתה : ונשמרתם מאד לנפשתיכם כי לא ראייהם כל

תמונה ביום דבר יהוה אליכם בחרב מתוך האש : פך  
תשחיתון ועשיתם לכם פסל תמונת כל סמל תבנית

זכר או נקבה : תבנית כלהמה אשר בארץ תבנית  
כל צפור כנף אשר תעוף בשמים : תבנית כל רמש

בארמה תבנית כל דגה אשר במים מתחת לארץ :  
ופן תשא עיניך השמימה וראיה את השמש ואת הירח

ואת הכוכבים כל צבא השמים ונדהת והשתחוית להם  
ועבדתם אשר חלק יהוה אלהיך אתם לכל העמים

תחר כל השמים : ואתכם לקח יהוה ויוציא אתכם  
מכור הברזל ממצרים להיות לו לעם נחלה ביום הזה :

ויהוה התאנף בי על דבריכם וישבע לבלתי עברי את  
הירדן ולבלתי בא אלהי הארץ הטובה אשר יהוה אלהיך

נתן לך נחלה : כי אנכי מת בארץ הזאת אינני עבר את  
הירדן ואתם עברים וירשתם אתהארץ הטובה הזאת :

השמרו לכם פן תשכחו את דבריהו יהוה אלהיכם אשר ברת  
עמכם ועשיתם לכם פסל תמונת כל אשר צוה יהוה

אלהיך : כי יהוה אלהיך איש אכלה הוא אל קנא : פ  
כיהוליד בנים ובני בנים ונושנתם בארץ והשתחתם

ועשיתם פסל תמונת כל ועשיתם הרע בעיני יהוה  
אלהיך להכעיסו : העדתי בכם היום את השמים

ואתהארץ כיהאבד תאבדון מהר מעל הארץ אשר  
אתם עברים אתהירדן שמה לרשתה לא תאריכו



ימים עליה כי השמר תשמדון : והפיץ יהוה אתכם  
בעמים ונשאתם מתי מספר בנזים אשר ינהג יהוה  
אתכם שמה : ועבדתם שם אלהים מעשה ידי אדם  
עץ ואבן אשר לא יראו ורא ישמעון ולא יאכלון  
ולא ירחן : ובקשתם משם את יהוה אלהיך ומצאת  
כי תדרשנו בכל לבבך ובכל נפשך : בצר לך ומצאוך  
כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עדי יהוה  
אלהיך ושמעת בקלו : כי אל רחום יהוה אלהיך לא  
ירפה ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבותיך אשר  
נשבע להם : כי שאר ימי לימים ראשנים אשר יהיו  
לפניך למן ימים אשר ברא אלהים אדם על הארץ  
ולמקצה השמים וערקצה השמים הנהיה כדבר הגדול  
הזה או הנשמע כמהו : השמע עם קול אלהים מדבר  
מתוך האש כאשר שמעת אתה ויחי : או הנסה אלהים  
לכוא לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת ובמופתים  
ובמלחמה וביד חזקה ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים  
ככל אשר עשה לכם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך :  
אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלים אין עוד מלבדו :  
מן השמים השמיעך את קולו ליסרך ועל הארץ הראך  
את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך האש : ותחת  
כי אהב את אבותיך ויבחר בזרעו אחריו ויצאך בפניו  
בכחו הגדול ממצרים : להוריש גוים גדלים ועצמים  
ממך מפניך להביאך לתת לך את הארץ הזאת כי יום  
הזה : וידעת היום והשברה אל לבבך כי יהוה הוא  
האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד :  
ושמרת את חקיך ואת מצותיו אשר אנכי מצוך היום  
אשר ייטב לך ולבניך אחריו ולמען תאריך ימים על  
הארמה אשר יהוה אלהיך נתן לך כל הימים : פ

אז

אז יכריח משה שלש ערים בעבר הירדן מזרחה שמש :  
לנס שמה רוצח אשר ירצה את דעתו כבלי דעת והוא  
לא שנא לו מתמל שלשם ונס אל אחת מן הערים  
האל וחי : את בצר במדבר בארץ המישר לראובני  
ואת דראמות בגלעד לגדי ואת גולן בפישן למנשי :  
וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל : אלה  
העדת והחקים והמשפטים אשר דבר משה אל בני  
ישראל בצאתם ממצרים : בעבר הירדן בגיא מול בית  
פעור בארץ סיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון  
אשר הכה משה ובני ישראל בצאתם ממצרים : וירשו  
את ארצו ואת ארץ עוג מלך הבישן שני מלכי האמרי  
אשר בעבר הירדן מזרח שמש : מערער אשר על  
שפת נחל ארנן ועד יהר שואן הוא חרמון : וכל  
הערכה עבר הירדן מזרחה ועד ים הערב תחת  
אשרת הפסנה : פ

ה ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אלהים  
שמע ישראל את החקים ואת המשפטים אשר אנכי  
דבר באזניכם היום ולמדתם אתם ושמרתם לעשתם :  
יהוה אלהינו כרת עמנו ברית בחרב : לא את אבותינו  
כרת יהוה את הברית הזאת כי אתנו אנחנו אלה פה  
היום כלנו חיים : פנים בפנים דבר יהוה עמכם בהר  
מתוך האש : אנכי עמד ביני והוה וכיניכם בעת ההוא  
להגיד לכם את דבר יהוה כי יראתם מפני האש ולא  
עליהם בהר לאמר : ס אנכי יהוה אלהיך אשר  
הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים : לא יהיה לך  
אלהים אחרים על פני : לא תעשה לך פסל כר  
תמונה אשר בשמים ממעל ואשר בארץ מתחת ואשר  
במים מתחת לארץ : לא תשתחוה להם ולא תעבדם

(כד)

כי

כי אנכי יהוה אלהיך אל קנא פקד עון אבות על בנים  
וערשלים ועירובעים לשנאי : ועשה חסד לארפים  
לאהבי ולשמרי מצותי : ׀ לא תשא את ידך  
יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה יהוה את אשר ישא  
את שמו לשוא : ׀ שמור את יום השבת לקדשו  
כאשר צוה יהוה אלהיך : ששת ימים תעבד ועשית  
כל מלאכתך : ויום השביעי שבת ליהוה אלהיך לא  
תעשה כל מלאכה אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך  
ושורך וחמורך וכל בהמתך וגרף אשר בשעריך למען  
ינוח עבדך ואמתך כמוך : וזכרת כי עבד היית בארץ  
מצרים ויצאה יהוה אלהיך משם ביד חזקה ובזרע  
נטויה על כן צוה יהוה אלהיך לעשות את יום השבת :  
׀ כבוד את אביך ואת אמך כאשר צוה יהוה  
אלהיך למען יאריכון ימך ולמען ייטב לך על האדמה  
אשר יהוה אלהיך נתן לך : ׀ לא תרצה ׀  
ולא תנאף ׀ ולא תגנב ׀ ולא  
תענה ברעך עד שוא : ׀ ולא תחמד אשת  
רעך ׀ ולא תלאוה בית רעך שדהו ועבדו  
ואמתו שורו וחמרו וכל אשר לרעך : ׀ את  
הדברים האלה דבר יהוה אלי כל קהלכם בהר מתוך  
האש הענן והערפל קול גדול ולא יסף ויכתבם על  
שני לוחות אבנים ויתנם אלי : והי כשמעכם את הקול  
מתוך החשך וההר בער באש ותקרבו אלי כל ראשי  
שבטיכם וקניכם : ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו  
את יפכודו ואת גדלו ואת קלו שמענו מתוך האש היום  
הזה ראינו כי ידבר אלהים את האדם וחי : ועתה  
למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת אם יספים  
אנחנו לשמוע את קול יהוה אלהינו עוד ומתנו : כי

מי כל בשר אשר שמע קול אלהים חיים מדבר מתוך  
האש במנו וחי : קרב אתה ושמע את כלי אשר  
יאמר יהוה אלהינו ואת ׀ תדבר אלינו את כלי אשר  
ידבר יהוה אלהינו אליך ושמענו ועשינו : וישמע יהוה  
את קול דבריכם בדברכם אלי ויאמר יהוה אלי שמעתי  
את קול דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו  
כל אשר דברו : מי יתן והיה לבכם זה להם ליראה  
אתי ולשמר את כל מצותי כל הימים למען ייטב להם  
ורבניהם לעלם : לך אמר להם שובו לכם לאהליכם :  
ואתה פה עמד עמדי ואדברה אליך את כל המצוה  
והחקים והמשפטים אשר תלמדם ועשו בארץ אשר  
אנכי נתן להם לרשתה : ושמרתם לעשות כאשר צוה  
יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין ושמאל : בכל  
הדרך אשר צוה יהוה אלהיכם אתכם תלכו למען תחיון  
וטוב לכם והארכתם ימים בארץ אשר תירשון :

וזאת המצוה החקים והמשפטים אשר צוה יהוה  
אלהיכם ללמד אתכם לעשות בארץ אשר  
אתם עברים שמה לרשתה : למען תירא את יהוה  
אלהיך לשמר את כל חקתיו ומצותיו אשר אנכי מצוה  
אתה ובנך ובנדבך כל ימי חייך ולמען יאריכון ימך :  
וישמעת ישראל ושמרת לעשות אשר ייטב לך ואשר  
תרבון מאד כאשר דבר יהוה אלהי אבותיך לך ארץ  
זבת חלב ודבש :

שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה ׀ אחד : ואהבת את  
יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך :  
והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך :  
ושננתם לבניך ודברת כם בשבתך בביתך ובלכתך  
בדרך ובשכבך ובקומך : וקשרתם לאות על ידך  
והיו

והיו למטפת בין עיניך : וכתבתם עלימוזות ביתך  
 ובשעריך : ׀ והיה כי יביאך ׀ יהוה אלהיך אל-  
 הארץ אשר נשבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב  
 לתת לך ערים גדלות וטבות אשר לא יבנית : וכתים  
 מלאים בל-טוב אשר לא ימלאו וברת חצובים אשר  
 לא יחצבת כרמים ויתים אשר לא ינטעת ואכלת ושבעת :  
 השמר לך פן תשכח את יהוה אשר הוציאך מארץ  
 מצרים מבית עבדים : את יהוה אלהיך תירא ואתו  
 תעבד ובשמו תשבע : לא תלכון אחרי אלהים אחרים  
 מאלהי העמים אשר סביבותיכם : כי אל קנא יהוה  
 אלהיך בקרבך פן יחרה אף יהוה אלהיך בך והשמידך  
 מעל פני האדמה : ׀ לא תנסו את יהוה אלהיכם  
 כאשר נסיתם במסה : שמור תשמרון את מצות יהוה  
 אלהיכם ועלתיו וחקיו אשר צוה : ועשית הישר והטוב  
 בעיני יהוה למען ייטב לך ויבא וירשת את הארץ  
 הטובה אשר נשבע יהוה לאבותיך : להדף את כל-  
 איביך מפניך כאשר דבר יהוה : ׀ פני שאלך  
 בנה מחר לאמר מה הערת והחקים והמשפטים אשר  
 צוה יהוה אלהינו אתכם : ואמרת לבנה עבדים היינו  
 לפרעה במצרים ויציאנו יהוה ממצרים ביד חזקה :  
 ויתן יהוה אותות ומפתים גדלים ורעים ׀ במצרים בפרעה  
 ובכל ביתו לעינינו : ואותנו הוציא משם למען הביא  
 אותנו לתת לנו את הארץ אשר נשבע לאבותינו :  
 ויצונו יהוה לעשות את כל החקים האלה ליראה את  
 יהוה אלהינו לטוב לנו כל הימים לחיתנו כהיום הזה :  
 וצדקה תהיה לנו כי נשמר לעשות את כל המצוה  
 הזאת לפני יהוה אלהינו כאשר צונו : ׀  
 ׀ כי יביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר יאמר

בא שמרה לרשתה וישל גויס דרבים ׀ מפני החתי  
 והגרנשי והאמרי והכנעני והפרזי והחוי והיבוסי  
 שבעה גוים רבים ועצומים ממך : ונתנם יהוה אלהיך  
 לפניך והכיתם החרם תחרים אתם לא תכרת להם  
 ברית ולא תחנם : ולא תחתן כם בתך לא תתן לבנו  
 ובתו לא תקח לבנה : כי יסיר את בנה מאחרי ועברו  
 אלהים אחרים וחרה אף יהוה בכם והשמידך מהר :  
 כי אספה רעשו לרם מזבחתיהם תתצו ומצבתם  
 תשברו ואשריהם תגרעון ופסיליהם תשרפון באש :  
 כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך בך בחר יהוה אלהיך  
 להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה :  
 לא מרבכם מפל העמים חשק יהוה בכם ויבחר בכם  
 כי אתם המעט מכל העמים : כי מאהבת יהוה אתכם  
 ומשמרו את השבעה אשר נשבע לאבותיכם הוציא  
 יהוה אתכם ביד חזקה ויפדך מבית עבדים מיד פרעה  
 מלך מצרים : וידעת כי יהוה אלהיך הוא האלהים  
 האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי  
 מצותיו לארף דור : ומשלם לשנאיו אל פניו להאבדו  
 לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו : ושמרת את  
 המצוה ואת החקים ואת המשפטים אשר אנכי מצוה  
 היום לעשותם :

והיה ׀ עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם  
 ועשיתם אתם ושמר יהוה אלהיך לך את  
 הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך : ואתה  
 ובכרך וחרבך ובנה פרי בטנה ופרי אדמתך דגנה  
 ותרשה ויצהרך שגרי אלפיך ועשתרת צאנך על  
 האדמה אשר נשבע לאבותיך לתת לך : ברוך תהיה  
 מכל העמים לא יהיה בך עקר ועקרה ובכהמתך :

והסיר יהוה ממך בלחלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכלי שנאיך : ואכלת את כל העמים אשר יהוה אלהיך נתן לך לא לתחוס עליהם עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך :

ס כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני איכה אוכל להורישם : לא תירא מהם זכר תזכר את אשר עשה יהוה אלהיך לפרעה ולכל מצרים : המסות הגדלות אשר ראוי עינך והארת והמפתים והיד החזקה והזרע הנטויה אשר הוציאת יהוה אלהיך כדעשה יהוה אלהיך לכל העמים אשר אתה ירא מפניהם : וגם אתה הצרעה ישלח יהוה אלהיך כם עד אנכי הנשארים והנסתרים מפניך : לא תערץ מפניהם כי יהוה אלהיך בקרבך אל גדול ונורא : ונישל יהוה אלהיך את הגוים האל מפניך מעט מעט לא תוכל בלתי מהר פן תרכה עליך חית השדה : ונתנם יהוה אלהיך לפניך והמס מהומה גדלה עד השמים : ונתן מלכיהם בידך והאבדת את שמם מתחת השמים לא יתיצב איש בפניך עד השמידך אתם : פסילי אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו כי תועבת יהוה אלהיך הוא : ולא תביא תועבה אל ביתך והיית חרם כמהו שקץ : תשקצנו ותעב : תתעבנו כי חרם הוא :

ח כל המצוה אשר אנכי מצוה היום תשמרון לעשות למען תחיון ורבייתם ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע יהוה לאבותיכם : וזכרת את כל הדבר אשר הולכת יהוה אלהיך זה ארבעים שנה במדבר למען ענתך לנסתך לדעת את אשר בלבבך התשמר מצותיו אסלא : ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר

לא ידעת ולא ידעון אבותיך למען הודיעך פי לא על-לחהם לבדו יהיה האדם כי על כל מוצא פי יהוה יהיה האדם : שמלתך לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים שנה : וידעת עסלכבך כי כאשר ייסר איש את בנו יהוה אלהיך מיסרך : ושמת את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו וליראה אתו : כי יהוה אלהיך מביאת אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת ותחמרת יצאים בבקעה ובהר : ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש : ארץ אשר לא במסכנת תאכלכה לחם לא תחסר כל בה ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב נחשת : ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך על הארץ הטובה אשר נתן לך :

השמר לך פן תשכח את יהוה אלהיך לבלתי שמר מצותיו ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום : פך תאכל ושבעת וכתים טובים תכנה וישבת : ובקרבך וצאנך ירבין וכסף וזהב ירבה לך וכל אשר לך ירבה : ורם לבבך ושכחת את יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים : המוליכך במדבר הגדל והנורא נחש ושרף ועקרב וצמאון אשר אידימים המוציא לך מים מצור החלמיש : המאכלך מן במדבר אשר לא ידעון אבותיך למען ענתך ולמען נסתך לריטבך באחרייתך : ואמרת בלבבך כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה : וזכרת את יהוה אלהיך כי הוא הנתן לך כח לעשות חיל למען הקים את בריתו אשר נשבע לאבותיך כיום הזה :

והיה אם שכח תשכח את יהוה אלהיך והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם והשתחווית להם הערתי ככם היום כי אנכי תאכרוני : פגוים אשר יהוה מאביר

מפניכם בן תאבדון עקב לא תשמעון בקול יהוה  
אלהיכם :

פ

ט שמע ישראל אתה עבר היום אתה הירדן לבא לרשת  
גוים גדלים ועצמים ממך ערים גדלות ובצלת  
בשמים : עס גדול ורם בני ענקים אשר אתה ידעת  
ואתה שמעת מי יתיצב לפני בני ענק : וידעת היום  
כי יהוה אלהיך הוא העבר לפניך אש אכלה הוא  
ישמידם והוא יכניעם לפניך והורשתם והאבדתם מהר  
כאשר דבר יהוה לך : אל תאמר ברבבך בהרף  
יהוה אלהיך אתם | מלפניך לאמר בצדקתי הביאני  
יהוה לרשת את הארץ הזאת וברשעת הגוים האלה  
יהוה מורישם מפניך : לא בצדקתך וכישר לבבך  
אתה בא לרשת את הארץ כי ברשעת | הגוים האלה  
יהוה אלהיך מורישם מפניך ולמען הקים את הדבר  
אשר נשבע יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב :  
וידעת כי לא בצדקתך יהוה אלהיך נתן לך את הארץ  
הטובה הזאת לרשתה כי עסקשה ערף אתה : וזכר  
אל תשכח את אשר הקצפת את יהוה אלהיך במדבר  
למך היום אשר יצאת | מארץ מצרים עד באכם עד  
המקום הזה ממרים הייתם עס יהוה : ובחרב הקצפתם  
את יהוה ויתאנף יהוה בכם להשמיד אתכם : בעלתי  
ההרה לקחת לוחת האבנים לוחת הברית אשר כרת  
יהוה עמכם ואישב בהר ארבעים יום וארבעים לילה  
לחם לא אכלתי ומים לא שתיתי : ויתן יהוה אלי  
את שני לוחת האבנים כתבים באצבע אלהים ועליהם  
ככל הדברים אשר דבר יהוה עמכם בהר מתוך האש  
ביום הקהל : ויהי מקץ ארבעים יום וארבעים לילה  
נתן יהוה אלי את שני לוחת האבנים לחות הברית :  
ויאמר

ויאמר יהוה אלי קום רד מהר מזה כי שחת עמך אשר  
הוצאת ממצרים סרו מהר מן הדרך אשר צויתם עשו  
להם מסכה : ויאמר יהוה אלי לאמר ראיתי אתה העם  
הזה והנה עסקשה ערף הוא : הרף מפני ואשמידם  
ואמחה את שמם מתחת השמים ואעשה אותך לגוי  
עצום ורב כמנו : ואפן וארד מן ההר וההר ובער באש  
ושני לוחות הברית על שתי ידי : וארא והנה חטאתם  
ליהוה אלהיכם עשיתם לכם עגל מסכה סרתם מהר  
מן הדרך אשר צוה יהוה אתכם : ואתפש בשני הלחת  
ואשלכם מעל שתי ידי ואשברם לעיניכם : ואתנפל  
לפני יהוה כראשנה ארבעים יום וארבעים לילה לחם  
לא אכלתי ומים לא שתיתי על כל חטאתכם אשר  
חטאתם לעשות הרע בעיני יהוה להכעיסו : כי יגדתי  
מפני האף והחמה אשר קצף יהוה עליכם להשמיד  
אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא : ובאהרן  
התאנף יהוה מאד להשמידו ואתפלל גם בעד אהרן  
בעת ההוא : ואת חטאתכם אשר עשיתם אתה העגל  
לקחתי ואשרף אתו | באש ואכת אתו טחון היטב עד  
אשר דק לעפר ואשלך את עפרו אל הנחל הירד מן  
ההר : ובתבערה ובמסה ובקברת התאוה מקצפים  
הייתם את יהוה : ובשלח יהוה אתכם מקדש ברנע  
לאמר עלו ורשו את הארץ אשר נתתי לכם ותמרו  
את פי יהוה אלהיכם ולא האמתם לו ולא שמעתם  
בקלו : ממרים הייתם עס יהוה מיום דעתי אתכם :  
ואתנפל לפני יהוה את ארבעים היום וארבעים  
לילה אשר התנפלתי כי אמר יהוה להשמיד אתכם :  
ואתפלל אלי יהוה ואמר אדני יהוה אלהיך שחת עמך  
ונחלתך אשר פדית בנדלך אשר הוצאת ממצרים כיר

חזקה : זכר לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אליהם  
 אלקי העם הזה ואליהם ואלהטאתו : פניאמרו  
 הארץ אשר הוצאתנו משם מבלי יכלת יהוה להביאם  
 אליהארץ אשר דבר להם ומשנאתו אותם הוציאם  
 להמתם במדבר : והם עמך ונחלתך אשר הוצאת  
 בלחה הגדל וכזרעה הנטויה : פ  
 י בעת ההוא אמר יהוה אלי פסלך שנילוחת אבנים  
 כראשנים ועלה אלי ההרה ועשית לך ארון  
 עץ : ואכתב עליהלחת אתהדברים אשר היו על-  
 הלחת הראשנים אשר שברת ושמתם בארון : ואעש  
 ארון עצי שטים ואפסל שנילוחת אבנים כראשנים  
 ואעל ההרה ושני הלחת בידי : ויכתב עליהלחת  
 כמכתב הראשון את עשרת הדברים אשר דבר יהוה  
 אליכם בהר מתוך האש ביום הקהל ויתנם יהוה אלי :  
 ואפן וארד מןההר ואשם אתהלחת בארון אשר עשיתי  
 ויהיו שם כאשר צוני יהוה : וכני ישראל נסעו מבאר-  
 בנייעקן מוסרה שם מת אהרן ויקבר שם ויכהו אלעזר  
 בנו תחתיו : משם נסעו הנדנדה ומןהנדנדה יטבתה  
 ארץ נחלימים : בעת ההוא הנדיל יהוה אתישבט  
 הלוי לשאת אתארון בריתיהוה לעמד לפני יהוה  
 לשרתו ולכרך בשמו עד היום הזה : עלכן לאיהיה  
 ללוי חלק ונחלה עםאחיו יהוה הוא נחלתו כאשר  
 דבר יהוה אליהך לו : ואנכי עמדתי בהר כימים  
 הראשנים ארבעים יום וארבעים לילה וישמע יהוה אלי  
 גם בפעם ההוא לאאבה יהוה השחיתך : ויאמר יהוה  
 אלי קום לך למסע לפני העם ויבאו ויירשו אתהארץ  
 אשרנשבעתי לאבתם לתת להם : פ  
 ועתה ישראל מה יהוה אליהך שאל מעמך כי אם  
 ליראה

ליראה אתיהוה אליהך ללכת בכלדרכיו ולאחבר  
 אתו ורעבד אתיהוה אליהך בכללבכך ובכלנפשך :  
 לשמר אתמצות יהוה ואתחקתיו אשר אנכי מצוך  
 היום לטוב לך : הן ליהוה אליהך השמים ושמי השמים  
 הארץ וכלאשרבה : רק באבתך חשק יהוה לאהבה  
 אותם ויבחר בזרעם אחריהם ככם מבליהעמים כיום  
 הזה : ומלתם את ערלת לבבכם וערפכם לא תקשו  
 עוד : כי יהוה אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני  
 האדנים האל הגדל הגבר והנורא אשר לאישא פנים  
 ולא יקח שחד : עשה משפט יתום ואלמנה ואהב גר  
 לתת לו לחם ושמלה : ואהבתם אתהגר כייגרים  
 הייתם בארץ מצרים : אתיהוה אליהך תירא אתו  
 העבד ובו תדבק ובשמו תשבוע : הוא תהלתך והוא  
 אליהך אשרעשה אתך אתהנדלת ואתהנוראות  
 האלה אשר ראו עיניך : בשבעים נפש ירדו אבתך  
 מצרומה ועתה שמך יהוה אליהך ככוכבי השמים לרב :  
 יא ואהבת את יהוה אליהך ושמת משמרתו וחקתיו  
 ומשפטיו ומצותיו בלתימים : וידעתם היום  
 כי לא אתבניכם אשר לאירדנו ואשר לאיראו את  
 מוסר יהוה אלהיכם אתגדלו אתידו החזקה וורעו  
 הנטויה : ואתאתתיו ואתמעשיו אשר עשה בתוך  
 מצרים לפרעה מלךמצרים ולכלארצו : ואשר עשה  
 לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר הציף אתמי יםסוף  
 עלפניהם ברדפם אחריכם ויאבדם יהוה עד היום הזה :  
 ואשר עשה לכם במדבר עדיכאכם עדיהמקום הזה :  
 ואשר עשה לדתן ולאבירם בני אליאכ בןראובן אשר  
 פצתה הארץ אתפיה ותבלעם ואתבתיים ואת  
 אחליהם ואת בלתיקום אשר ברגליהם בקרב בל-  
 ישראל

ישראל : כי עיניכם הראת את פלימעה יהוה הגדל  
 אשר עשה : ושמרתם את פלימעה אשר אנכי מצוה  
 היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ אשר  
 אתם עברים שמה לרשתה : ולמען תאריכו ימים על  
 האדמה אשר נשבע יהוה לאבותיכם לתת להם ולזרעם  
 ארץ זבת חלב ודבש : כי הארץ אשר אתה  
 באשמה לרשתה לא כארץ מצרים היא אשר יצאתם  
 משם אשר תזרע את זרעך והשקית בגלגל כגן הירק :  
 והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ הרים  
 ובקעת למטר השמים תשתהמים : ארץ אשר יהוה  
 אלהיך ררש אתה תמיד עיני יהוה אלהיך בה מראשית  
 השנה ועד אחרית שנה : והיה אם שמעו  
 תשמעו ארמיותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה  
 את יהוה אלהיכם ולעבדו בכל לבבכם ובכל נפשכם :  
 ונתתי מטרי ארצכם בעתו יורה ומלקוש ואספת דגנה  
 ותירשך ויצהרך : ונתתי עשב בשדה לבהמתך ואכלת  
 ושבעת : השמרו לכם פתיפתה לבבכם וסרתם ועבדתם  
 אלהים אחרים והשתחיתם להם : וחרה אף יהוה  
 בכם ועצר את השמים ולא יהיה מטר והאדמה לא  
 תתן את יבולה ואבדתם מהרה מעל הארץ הטבה  
 אשר יהוה נתן לכם : ושמתם את דברי אלהי על  
 לבבכם ועל נפשכם וקשרתם אתם לאות עידיכם  
 והיו לטוטפת בין עיניכם : ולמרתם אתם את בניכם  
 לדבר בם בשבתך בביתך ובכלכתך בדרך ובשכנך  
 ובקומך : וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך : למען  
 ירבו ימיכם וימי בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה  
 לאבותיכם לתת להם כימי השמים על הארץ :  
 כי אם שמר תשמרון את פלימעה הזאת

אשר

אשר אנכי מצוה אתכם לעשתה לאהבה את יהוה  
 אלהיכם ללכת בכל דרכיו ולדבקה בו : והוריש  
 יהוה את כל הגוים האלה מלפניכם וירשתם גוים גדלים  
 ועצמים מכם : כל המקום אשר תדרך פה ירגלכם בו  
 לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנהר נהר הפרת ועד  
 הים האחרון יהיה גבולכם : לא יתיצב איש בפניכם  
 פחדכם ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על פני כל הארץ  
 אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם :

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה : את  
 הברכה אשר תשמעו אל מצות יהוה אלהיכם  
 אשר אנכי מצוה אתכם היום : והקללה אם לא תשמעו  
 אל מצות יהוה אלהיכם וסרתם מן הדרך אשר אנכי  
 מצוה אתכם היום ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא  
 ידעתם : והיה כי יביאך יהוה אלהיך  
 אל הארץ אשר אתה באשמה לרשתה ונתתה את  
 הברכה עליהר גרום ואת הקללה עליהר עיבל :  
 הלא אהמה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ  
 הפנעני הישב בערבה מול הנגל אצל אלוני מרה :  
 כי אתם עברים את הירדן לבא לרשת את הארץ  
 אשר יהוה אלהיכם נתן לכם וירשתם אותה וישבתם  
 בה : ושמרתם לעשות את כל החקים ואת המשפטים  
 אשר אנכי נתן לפניכם היום :

יב אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות  
 בארץ אשר נתן יהוה אלהי אבותיך לך  
 לרשתה כל הימים אשר אתם חיים עליה אדמה : אבד  
 תאבדון את כל המקלות אשר עבדו רשם הגוים אשר  
 אתם ירשים אתם את אלהיהם עליה הרים הרמים ועל  
 הגבעות ותחת כל עץ רענן : ונתתם את מזבחתם

ושברתם

(כה)

וּשְׁבַרְתֶּם אֶת־מִצְבֹּתֵיכֶם וְאִשְׁרִיחֶם תִּשְׂרְפוּן בְּאֵשׁ וּפְסִילֵי  
 אֱלֹהֵיהֶם תִּגְדְּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שֵׁמֶם מִן־הַמְּקוֹם הַהוּא :  
 לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם : כִּי אִם־אֱלֹהֵי־הַמְּקוֹם  
 אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שְׁבָטֵיכֶם לְשׁוֹם אֶת־  
 שְׁמוֹ שֶׁם לִשְׁכֵנוֹ תִדְרָשׁוּ וּבֵאת שְׁמָה : וְהִנֵּאתֶם שְׁמָה  
 עֲלֵיכֶם וּזְבַחֵיכֶם וְאֵת מַעֲשֵׂיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יְדְכֶם  
 וְגִדְרֵיכֶם וְגִדְבַתֵיכֶם וּבְכֹרֶת בְּקֹרְכֶם וְצֹאנְכֶם : וְאִכְלַתֶּם־  
 שֵׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכָל מִשְׁלַח יְדְכֶם  
 אֲתֶם וּבְתֵיבֵיכֶם אֲשֶׁר בִּרְכָה יְהוָה אֱלֹהֵיךָ : לֹא תַעֲשׂוּן  
 כְּכָל אֲשֶׁר אָנַחְנוּ עֹשִׂים פֶּה הַיּוֹם אִישׁ בְּלִי־הִישָׁר בְּעֵינָיו :  
 כִּי לֹא־בֵאתֶם עַד־עַתָּה אֱלֹהֵי־מִנוּחָה וְאֱלֹהֵי־נַחֲלָה אֲשֶׁר־  
 יְהוָה אֱלֹהֵיךָ נָתַן לָךְ : וְעַבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן וְיִשְׁכַּתֶּם  
 בְּאַרְץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִנְחִיל אֲתֶכֶם וְהִנִּיחַ לְכֶם  
 מִכָּל־אִיבֵיכֶם מִסְבִּיב וְיִשְׁבַתֶּם־בְּטַח : וְהִיֵּה הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־  
 יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כֹּו לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שֵׁם שְׁמָה תִבְיֹאוּ  
 אֶת כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מַצֹּרֶה אֲתֶכֶם עֲלֵיכֶם וּזְבַחֵיכֶם  
 מַעֲשֵׂרֵיכֶם וְתִרְמַת יְדְכֶם וְכֹל מִבְּחַר נִדְרֵיכֶם אֲשֶׁר  
 תִּדְרוּ לַיהוָה : וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲתֶם וּבְנֵיכֶם  
 וּבְנֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאִמֵּהֵיכֶם וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיכֶם  
 כִּי אִין לוֹ חֶלֶק וְנַחֲלָה אֲתֶכֶם : הַשְּׁמֵר לָךְ פְּתֻעַתְהָ  
 עֲלֵיךָ בְּכָל־מְקוֹם אֲשֶׁר תִּרְאֶה : כִּי אִם־בְּמְקוֹם אֲשֶׁר־  
 יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד שְׁבָטֶיךָ שֵׁם תַּעֲלֶה עֲלֵיךָ וְשֵׁם  
 תַעֲשֶׂה כֹל אֲשֶׁר אָנֹכִי מַצֹּוֹךְ : רַק בְּכָל־אוֹת נַפְשֶׁךָ  
 תִּזְבַּח וְאִכְלַת בֶּשֶׂר כְּבֹרַת יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲשֶׁר נָתַן  
 לָךְ בְּכָל־שַׁעְרֵיךָ הַטְּמֵא וְהַטְּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ כְּצִבִּי וְכֹאִיל :  
 רַק הַדָּם לֹא תֹאכְלוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמַּיִם : לֹא־  
 תֹּכֵל לֶאֱכֹל בְּשַׁעְרֵיךָ מַעֲשֵׂר דִגְנֶךָ וְתִירִשֶׁךָ וְיִצְהַרְךָ  
 וּבְכֹרֶת בְּקֹרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל־נִדְרֵיךָ אֲשֶׁר תִּדְרֹ וְגִדְבַתֵיךָ  
 וְתִרְוּמַת

וְתִרְוּמַת יְדְךָ : כִּי אִם־לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ תֹאכְלֶנּוּ בְּמְקוֹם  
 אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיךָ כֹו אֲתָה וּבְנֶךָ וּבִתְךָ וְעַבְדְּךָ  
 וְאִמְךָ וְהַלְוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֵיךָ וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיךָ  
 בְּכָל מִשְׁלַח יְדְךָ : הַשְּׁמֵר לָךְ פְּתֻעַתְוֹ אֶת־הַלְוִי כֹל־  
 יְמֵיךָ עַל־אֲדַמְתֶּךָ : ׀ כִּי־יִרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֵיךָ  
 אֶת־זִבְחֶךָ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּךְ וְאָמַרְתָּ אִכְלָה בֶּשֶׂר כִּי־  
 תֵאוּה נַפְשֶׁךָ לֶאֱכֹל בֶּשֶׂר בְּכָל־אוֹת נַפְשֶׁךָ תֹאכְל בֶּשֶׂר :  
 כִּי־יִרְחַק מִמֶּךָ הַמְּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיךָ לְשׁוֹם  
 שְׁמוֹ שֵׁם וּזְבַחַת מִבְּקֹרְךָ וּמִצֹּאנֶךָ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה לָךְ  
 כַּאֲשֶׁר צִוִּיתֶךָ וְאִכְלַת בְּשַׁעְרֵיךָ בְּכָל אוֹת נַפְשֶׁךָ : אֶךְ  
 כַּאֲשֶׁר יֹאכְל אֶת־הַצִּבִּי וְאֶת־הָאִיל כֹּו תֹאכְלֶנּוּ הַטְּמֵא  
 וְהַטְּהוֹר יִחְדוּ יֹאכְלֶנּוּ : רַק חֹזֶק לְבַלְתִּי אִכֹּל הַדָּם כִּי  
 הַדָּם הוּא הַנֶּפֶשׁ וְלֹא־תֹאכֵל הַנֶּפֶשׁ עִסְהִבֶשֶׂר : לֹא  
 תֹאכְלֶנּוּ עַל־הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמַּיִם : לֹא תֹאכְלֶנּוּ לְמַעַן  
 יִיטַב לָךְ וּלְבִנְיֶךָ אַחֲרֶיךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הִישָׁר בְּעֵינָי יְהוָה :  
 רַק קִדְּשֶׁךָ אֲשֶׁר־יְהוָה לָךְ וְגִדְרֵיךָ תִשָּׂא וּבֵאת אֶל־  
 הַמְּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה : וְעִשִׂית עֲלֵיךָ הַבֶּשֶׂר וְהַדָּם  
 עַל־מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵיךָ וְדָם זְבַחֶיךָ יִשְׁפַךְ עַל־מִזְבַּח  
 יְהוָה אֱלֹהֵיךָ וְהַבֶּשֶׂר תֹאכֵל : שְׁמֵר וּשְׁמַעַת אֶת כָּל־  
 הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מַצֹּוֹךְ לְמַעַן יִיטַב לָךְ וּלְבִנְיֶךָ  
 אַחֲרֶיךָ עַד־עוֹלָם כִּי תַעֲשֶׂה הַטּוֹב וְהִישָׁר בְּעֵינָי יְהוָה  
 אֱלֹהֵיךָ : \* ׀ כִּי־יִכְרִית יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֶת־הַגּוֹיִם  
 אֲשֶׁר אַתָּה בְּאִשְׁמָה לְרִשְׁתָּ אוֹתָם מִפְּנֵי וְיִרְשַׁת אֲתֶם  
 וְיִשְׁכַּת בְּאַרְצָם : הַשְּׁמֵר לָךְ פְּתֻעַתְנֶקֶשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי  
 הַשְּׁמֵרִים מִפְּנֵיךָ וּפְתֻעַתְרִישׁ לְאֱלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אִיכָּה  
 יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אֲנִי :  
 לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיךָ כִּי כִלְתַּעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר  
 שָׂא עֲשׂוֹ לְאֱלֹהֵיהֶם כִּי גַם אֶת־כִּנְיָהֶם וְאֶת־פְּנֵיתֵיהֶם  
 יִשְׂרְפוּ



ישרפו באש לאלהיהם :

וג את כלהדבר אשר אנכי מצוה אתכם אתו תשמרו לעשות לאתסף עליו ולא הגרע ממנו : פ

כייקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות או מופת : ובא האות והמופת אשר דבר אליך לאמר נלכה אחרי אלהים אחרים אשר לא ידעתם ונעבדם : לא תשמע ארדברי הנביא או אליחולם החלום ההוא כי מנסה יהוה אלהיכם אתכם לדעת הישכם אלהים אתי יהוה אלהיכם בכל לבבכם ובכל נפשכם : אחרי יהוה אלהיכם תלכו ואתו תיראו וארומצותיו תשמרו ובקלו תשמעו ואתו תעבדו וכו תדבקו : והנביא ההוא או חלם החלום ההוא יומר כי דבר סרה עלי יהוה אלהיכם המוציא אתכם מארץ מצרים והפוך מבית עבדים להדיחך מיהודך אשר צוה יהוה אלהיך ללכת בה וכערת הרע מקרבך : ס

כי יסיתך אחיך בן אמה או בנתך או אשת חיקה או רעה אשר כנפשה בפתר לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבותיך : מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים אליך או הרחקים ממך מקצה הארץ ועד קצה הארץ : לא תאכה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס ענה עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו : כי הרג תהרגנו ידך תהיריבו בראשונה להמיתו ויד כלהעם באחרונה : וסקלתו כאבנים ומת כי בקש להדיחך מעל יהוה אלהיך המציאך מארץ מצרים מבית עבדים : וכל ישראל ישמעו ויראו ולא יספדו לעשות כדבר הרע הזה בקרבך : ס

כיתשמע באחת עריך אשר יהוה אלהיך נתן לך לשבת שם לאמר : יצאו אנשים בני בליעל מקרבך וידיחו

וידיחו את יישיבי עירם לאמר נלכה ונעבדה אלהים אחרים אשר לא ידעתם : ודרשת וחקרת ושאלת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה הזאת בקרבך : הכה תכה את יישיבי העיר ההוא לפי חרב החרם אתה ואת כל אשר בה ואת בהמתה לפי חרב : ואת כל שאלה תקבץ אלתוך רחבה ושרפת באש את העיר ואת כל שאלה כליל ליהוה אלהיך והיתה תל עלום לא תבנה עוד : ולא ידבק בידך מאומה מן החרם למען ישוב יהוה מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך והרבך כאשר נשבע לאבותיך : כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר את כל מצותיו אשר אנכי מצוה היום לעשות הישר בעיני יהוה אלהיך : ס

יד בנים אתם ליהוה אלהיכם לא תתגדדו ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת : כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך ובה בחר יהוה להיות לו לעם סגולה מכל העמים אשר על פני האדמה : ס לא תאכל פליתועבה : ואת בהמה אשר תאכלו שור עה כשבים ושה עזים : איל וצבי ויחמור ואקו ודישן ותאו וזמר : וכל בהמה מפרסת פרסה ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה בבהמה אתה תאכלו : אך את זרה לא תאכלו מפעלי הגרה וממפרסי הפרסה השסועה את הנמל ואת הארנבת ואת השפן כיו מעלה גרה המה ופרסה לא הפריסו שמאים הם לכם : ואת החזיר כי מפרסי פרסה הוא ולא גרה טמא הוא לכם מבושרם לא תאכלו ובנבלתם לא תגעו : ס את זה תאכלו מכל אשר במים כל אשר לו סנפיר וקשקשת תאכלו : וכל אשר אין לו סנפיר וקשקשת לא תאכלו טמא הוא לכם : ס כל צפור טהרה תאכלו :

וזה אשר לא יתאכלו מהם הנשר והפרס והעזניה :  
והראה ואתהאיה והדיה למינה : ואת כל ערב למינו :  
ואת בת היענה ואתהתחמס ואתהשחף ואתהגנץ  
למינהו : אתהכוס ואתהינשוף והתנשמת : והקאת  
ואתהרחמה ואתהשלף : והחסירה והאנפה למינה  
והדוכיפת והעטרף : וכל שרץ העוף טמא הוא לכם  
לא יאכלו : כל עוף טהור תאכלו : לא תאכלו כל  
נבלה לגר אשר בשעריך ותננה ואכלה או מכר לגר  
כי עם קדוש אתה ליהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב  
אמו : ס עשר תעשר את כל תבואת זרעך  
היצא השרה שנה שנה : ואכלת לפני יהוה אלהיך  
במקום אשר יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנה תירשה  
ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את  
יהוה אלהיך בלימים : וכיירבה מפקך הדרך כי לא  
תוכל שאתו כי ירחק מפקך המקום אשר יבחר יהוה  
אלהיך לשום שמו שם כי יברכה יהוה אלהיך : ונתתה  
בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל המקום אשר יבחר  
יהוה אלהיך בו : ונתתה הכסף בכל אשר תאורה  
נפשך בבקר ובצאן ובין ובשכר ובכל אשר תשאלך  
נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה  
וביתך : והלוי אשר בשעריך לא תעזבו כי אין לו  
חלק ונחלה עמך : ס מקצה שלש שנים תוציא  
את כל מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך :  
ובא הלוי כי אין לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום  
והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען יברכה  
יהוה אלהיך בכל מעשה ידך אשר תעשה : ס  
טו מקץ שבע שנים תעשה שמטה : וזה דבר השמטה  
שמוט כל בעל משה ידו אשר ישה ברעהו

לא יגוש את רעהו ואת אחיו כי קרא שמטה ליהוה :  
אתהנכרי תגש ואשר יהיה לך את אחיך תשמש  
ידך : אפס כי לא יהיה לך אביון כי ברכך יהוה  
בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה לרשתה : רק  
אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות  
את כל המצוה הזאת אשר אנכי מצוה היום : כי  
יהוה אלהיך ברכך כאשר דבר לך והעבטת גוים רבים  
ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים וכה לא ימשלו :  
ס כי יהיה כך אביון מאחד אחיך באחד שעריך  
בארצה אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תאמין את  
לבבך ולא תקפץ את ידך מאחיק האביון : כי פתח  
תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר  
יחסר לו : השמר לך פני יהוה דבר עסל לבבך בליעל  
לאמר קרבה שנת השבע שנת השמטה ורעה עינך  
באחיק האביון ולא תתן לו וקרא עליך אלי יהוה והיה  
כך חטא : נתן תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי  
בגלל הדבר הזה יברכה יהוה אלהיך בכל מעשהך  
ובכל משלח ידך : כי לא יחדל אביון מקרב הארץ  
עליך אנכי מצוה לאמר פתח תפתח את ידך לאחיק  
לעניך ולאבינך בארצה : ס כי ימכר לך אחיק  
העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעית  
תשלחנו חפשי מעמך : וכי תשלחנו חפשי מעמך  
לא תשלחנו ריקס : הענק תעניק לו מצאנך ומגרנך  
ומיקבך אשר ברכך יהוה אלהיך תתן לו : וזכרת  
כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך עליך  
אנכי מצוה אתהדבר הזה היום : והיה כי יאמר אליך  
לא אצא מעמך כי אהבך ואת ביתך כי טוב לו עמך :  
ולקחת את הפרצע ונתתה באזנו ובדלת והיה לך

עבד עולם ואף לאמתך תעשה-כן : לא יקשה בעינך  
 בשלחך אותו חפשי מעמך כי משנה שכר שכיר עבדך  
 שש שנים וברכה יהוה אלהיך בכל אשר תעשה : פ  
 כל-הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר תקדיש  
 ליהוה אלהיך לא תעבד בבכור שורך ולא תגז בכור  
 צאנך : לפני יהוה אלהיך תאכלנו שנה בשנה במקום  
 אשר יבחר יהוה אתה וביתך : וכי יהיה בו מום פסח  
 או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה אלהיך : בשעריך  
 תאכלנו הטמא והטהור יחדו כצבי וכאיל : רק את-  
 דמו לא תאכל ערי-הארץ תשפכנו כמים : פ  
 טז שמור את-חדש האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך  
 כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך ממצרים  
 לילה : וזבחת פסח ליהוה אלהיך צאן ובקר במקום  
 אשר יבחר יהוה לשכן שמו שם : לא-תאכל עליו  
 חמץ שבעת ימים תאכל-עליו מצות לחם עני כי בהפוזן  
 יצאת מארץ מצרים למען תזכור את-יום צאתך מארץ  
 מצרים כל ימי חיך : ולא יראה לך שאור בכל-גבלך  
 שבעת ימים ולא ילין מן-הבשר אשר תזבח בערב  
 ביום הראשון לבקר : לא תוכל לזבח את-הפסח באחד  
 שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך : כי אס-אלה-מקום  
 אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם תזבח את-  
 הפסח בערב כבוא השמש מועד צאתך ממצרים :  
 ובשלת ואכלת במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית  
 בבקר והלכת לאהליך : ששת ימים תאכל מצות וביום  
 השביעי עצרת ליהוה אלהיך לא-תעשה מלאכה :  
 ס שבעה שבעת תספר-לך מהחל חרמש בקמה  
 תחל לספר שבעה שבעת : ועשית חג שבעות ליהוה  
 אלהיך מסת נדבת ידך אשר נתן כאשר יברכה יהוה  
 אלהיך

אלהיך : ושמחת לפני יהוה אלהיך אתה ובנה ובתך  
 ועבדך ואמרת והלוי אשר בשעריך והגר והיתום  
 והאלמנה אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך  
 לשכן שמו שם : וזכרת כי-עבד היית במצרים ושמרת  
 ועשית את-החקים האלה : פ  
 חג הספת תעשה לך שבעת ימים באספה מנרגה  
 ומיקבה : ושמחת בחגך אתה ובנה ובתך ועבדך  
 ואמתך והלוי והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך :  
 שבעת ימים תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר  
 יהוה כי יברכה יהוה אלהיך בכל תבואתך וכלל מעשה  
 ידך והיית אך שמח : שלוש פעמים בשנה יראה כל-  
 זכורך את-פני יהוה אלהיך במקום אשר יבחר בחג  
 המצות ובחג השבעות ובחג הספות ולא יראה את-  
 פני יהוה ריקם : איש כמתנת ידו כברפת יהוה אלהיך  
 אשר נתן-לך :  
 שפטים ושטרים תתן-לך בכל-שעריך אשר יהוה  
 אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו את-  
 העם משפט-צדק : לא-תטה משפט לא תכיר פנים  
 ולא-תקח שחד כי השחר יעור עיני חכמים ויסקף דברי  
 צדיקים : צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את-  
 הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך : ס לא תטע  
 לך אשרה כל-עץ אצל מזבח יהוה אלהיך אשר תעשה  
 לך : ולא-תקים לך מצבה אשר שגא יהוה אלהיך :  
 ס לא-תזבח ליהוה אלהיך שור ושה אשר יהיה בו  
 מום כל דבר רע כי תועבת יהוה אלהיך הוא : ס  
 יז כי-מצא בקרבך באחד שעריך אשר יהוה  
 אלהיך נתן לך איש אד-אשה אשר יעשה  
 את-הרע בעיני יהוה-אלהיך לעבר בריתו : וילך  
 ויעבד

ויעבד אלהים אחרים וישתחו להם ולשמש | או לירח  
או לכל צבא השמים אשר לא צויתי : והגדילה ושמעת  
ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה  
הזאת בישראל : והוצאת אתה איש ההוא או את  
האישה ההוא אשר עשו אתה דבר הרע הזה אל  
שעריך אתה איש או אתה אשר וסקלתם באבנים  
ומתו : על פי | שנים עדים או שלשה עדים וכת המת  
לא יומת על פי עד אחד : יד העדים תהיה בן  
כראשנה להמיתו ויד כריהעם באחרנה ובערת הרע  
מקרבך :

פ

כי יפלא ממך דבר למשפט בין ידם | לדם בין דין לדין  
ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל  
המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו : וכת את אלהי הכהנים  
הלויים ואל השפט אשר יהיה בימים ההם ודרשת והגידו  
לה את דבר המשפט : ועשית על פי הדבר אשר  
יגידו לה מן המקום ההוא אשר יבחר יהוה ושמת  
לעשות ככל אשר יורה : על פי התורה אשר יורה  
ועל המשפט אשר יאמרו לה תעשה לא תסור מן  
הדבר אשר יגידו לה ימין ושמאל : והאיש אשר יעשה  
כזוון לבתי שמע אלהי הכהן העמד לשרת שם את  
יהוה אלהיך או אלהי שפט ומת האיש ההוא ובערת  
הרע מישראל : וכל העם ישמעו ויראו ולא יזדון  
עוד : \* ס כיתבא ארץ הארץ אשר יהוה אלהיך  
נתן לה וירשתה וישבתה בה ואמרת אישי עלי מלך  
ככל הגוים אשר סביבתי : שום תשים עליך מלך אשר  
יבחר יהוה אלהיך בו מקרב אחיך תשים עליך מלך  
לא תוכל לתת עליך איש נכרי אשר לא אחיך הוא :  
רק לא ירבהו סוסים ולא ישיב את העם מצרימה  
למען

למען הרבות סוס ויהוה אמר לכם לא תספון לשוב  
בדרך הזה עוד : ולא ירבהו נשים ולא יסור לכבו  
וכסף והב לא ירבהו מאד : והיה כשבתו על פסא  
ממלכתו וכתב לו את משנה התורה הזאת על ספר  
מלפני הכהנים הלויים : והיתה עמו וקרא בו כל ימי  
חיו למען ילמד ליראה את יהוה אלהיו לישמר את  
כל דברי התורה הזאת ואת החקים האלה לעשתם :  
לבתי רוסלכבו מאהיו וכלתי סור מן המצוה ימין  
ושמאל למען יאריך ימים על ממלכתו הוא ובניו בקרב  
ישראל :

ס

יה לא יהיה לכהנים הלויים כל שבט לוי חלק  
ונחלה עמי ישראל אשר יהוה ונחלתו  
יאכלון : ונחלה לא יהיה להם בקרב אחיו יהוה הוא  
נחלתו כאשר דבר לו : \* ס וזה יהיה משפט  
הכהנים מאת העם מאת זבחי הובח אסור אסיה  
ונתן לכהן הזרע והלחיים והקבה : ראשית דגנה  
תרשה ויצהרף וראשית נו צאנה תתן לו : כי בו בחר  
יהוה אלהיך מכל שבטיך לעמד לשרת בשם יהוה  
הוא ובניו כל ימי : \* ס וכי יבא הלוי מאחד  
שעריך ממדי ישראל אשר הוא גר שם ובא בכל ארץ  
נפשו אל המקום אשר יבחר יהוה : ושרת בשם יהוה  
אלהיו ככל אחיו הלויים העמדים שם לפני יהוה : חלק  
כחלק יאכלו לבד ממכריו עלי האבות : \* ס כי  
אתה בא אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לה לא  
תלמד לעשות כתועבת הגוים ההם : לא ימצא בך  
מעביר בנו ובתו באיש קסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף :  
וחבר חבר ושאל אוב וידעני ודרש אליהמתים : כי  
תועבת יהוה כל עשה אלה ובגלל התועבות האלה

11

יהוה אלהיך מוריש אותם מפניך : תמים תהיה עם יהודה אלהיך : כי הנוגים האלה אשר אתה יורש אותם אלמעננים ואלקסמים ישמעו ואתה לא כן נתן לך יהוה אלהיך : נביא מקרבך מאהיך כמני יקים לך יהוה אלהיך אליו תשמעון : ככל אשר שאלת מעם יהוה אלהיך כהרב ביזם הקהל לאמר לא אסף לשמע אתקול יהוה אלהי ואתהאש הגדלה הזאת לאראה עוד ולא אמות : ויאמר יהוה אלי היטיבו אשר דברו : נביא אקים להם מקרב אחיהם כמוך ונתתי דברי בפיו ודבר אליהם את כל אשר אצונו : ויהי האיש אשר לאישמע אלדברי אשר ידבר בשמי אנכי אדרש מעמו : אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי את אשר לאצויתיו לדבר ואשר ידבר בשם אלהים אחרים ומת הנביא ההוא : וכי תאמר בלבבך איכה נדע אתהדבר אשר לאדברו יהוה : אשר ידבר הנביא בשם יהוה ולא יהיה הדבר ולא יבא הוא הדבר אשר לאדברו יהוה כזרון דברו הנביא לא תגור ממנו : כי יביכר יהוה אלהיך אתהנוגים אשר יהוה אלהיך נתן לך אתארצם וירשתם וישבת בעריהם וכבתיהם : שלש ערים תבדיל לך בתוך ארצה אשר יהוה אלהיך נתן לך לרשתה : תכין לך הדרך ושלשת אתגבול ארצה אשר יחילך יהוה אלהיך והיה לנוס שמה כלרצח : וזה דבר הרצח אשרינוס שמה וחי אשר יכה אתרעהו בכלידעה והוא לאישנא לו מתמל שלשם : ואשר יבא אתרעהו בעעל לחטב עצים ונרחה ידו בגרון לכת העץ ונשל הברזל מןהעץ ומצא אתרעהו ומת הוא ינוס אל אחת הערים האלה וחי : פן ירדף גאל הדם אחרי הרוצח

הרצח כי יחם לכבו והשיגו פיירבה הדרך והכהו נפש ולו אין משפטיות כי לא שנא הוא לו מתמל שלשום : עלכן אנכי מצוה לאמר שלש ערים תבדיל לך : ואם ירחיב יהוה אלהיך אתגבולך כאשר נשבע לאבתך ונתן לך אתכל הארץ אשר דבר לתת לאבתך : כיתשמר אתכל המצוה הזאת לעשה אשר אנכי מצוה היום לאהבה אתיהוה אלהיך וללכת בדרכיו כל הימים ויספת לך עוד שלש ערים על השלש האלה : ולא ישפך דם נקי בקרב ארצה אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה והיה עליך דמים :

וכי יהיה איש שנא לרעהו וארב לו וקם עליו והכהו נפש ומת וגם אלאחת הערים האל : ושלחו זקני עירו ולקחו ארתו משם ונתנו אתו ביד גאל הדם ומת : לאתחום עינך עליו ובערת דם הנקי מישראל וטוב לך : לא תסוג גבול רעה אשר גבלו ראשנים בנחלתך אשר תנחל בארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לרשתה : לא יקום עד אחד באיש לכל עון ולכל חטאת בכלחטא אשר יחטא עלפי שני עדים או עלפי שלשה עדים יקום דבר : כיוקום עד חמס באיש לענות בו סרה : ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני יהוה לפני הכהנים והשפטים אשר יהיו בימים ההם : ודרשו השפטים היטב והנה עד שקר הער שקר ענה כאחיו : ועשיתם לו כאשר זמם לעשות לאחיו ובערת הרע מקרבך : והנשואים ישמעו ויראו ולא יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך : ולא תחוס עינך נפש בנפש עין בעין שן בשן יד ביד רגל ברגל :

כי כיתצא למלחמה עלאיבך וראית סוס ורכב עם

עם רב ממך לא תירא מהם כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ  
הַמַּעֲלֶיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם : וְהָיָה בְּקִרְבְּכֶם אֱלֹהֵי־מִלְחָמָה  
וּנְגִישׁ הַכְּהֹן וּדְבַר אֱלֹהֵי־עַם : וַאֲמַר אֱלֹהִים שְׁמַע  
יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קִרְבִּים הַיּוֹם לַמִּלְחָמָה עַל־אֵיבֵיכֶם  
אֲלִירֶךְ לִבְכַכֶּם אֲלִיתִירְאוּ וְאֲלִיתַחֲפוּ וְאֲלִיתַעֲרֹצוּ  
מִפְּנֵיהֶם : כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִהֲלֶךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם  
עַם־אֵיבֵיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם : וּדְבַרוּ הַשְּׂטָרִים אֱלֹהֵי־עַם  
לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית־חֹדֶשׁ וְלֹא חֲנֹכוּ יָלְךְ  
וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּרִימֹת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחַנְכוּ :  
וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כֶּרֶם וְלֹא חָלְלוּ יָלְךְ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ  
פְּרִימֹת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִחַלְלֵנוּ : וּמִי־הָאִישׁ  
אֲשֶׁר אָרַשׁ אִשָּׁה וְלֹא לָקַחָהּ יָלְךְ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּרִימֹת  
בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יִקְחָנָהּ : וַיִּסְפוּ הַשְּׂטָרִים לְדַבֵּר  
אֱלֹהֵי־עַם וַאֲמָרוּ מִי־הָאִישׁ הִירָא וְרַךְ הִלְבֵּב יָלְךְ וַיֵּשֶׁב  
לְבֵיתוֹ וְלֹא יָמַס אֶת־לִבְּבֵי אַחֵיו בְּלִבְבוֹ : וְהָיָה כְּכֹלֵת  
הַשְּׂטָרִים לְדַבֵּר אֱלֹהֵי־עַם וּפְקָדוֹ שָׂרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ  
הָעַם : ס בֵּית־קִרְבַּב אֲרֵעִיר לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ  
וּקְרֹאת אֵלֶיהָ לְשִׁלּוֹם : וְהָיָה אִסִּישְׁלוֹם תַּעֲנֶךָ וּפְתַחָהּ  
לְךָ וְהָיָה כִּלְיֵי־עַם הַנְּמַצָּאִיכָה יִהְיוּ לְךָ לְמַס וְעַכְרֹךָ :  
וְאִסִּילֹא תִשְׁלִים עִמָּךְ וְעִשְׂתָּרָה עִמָּךְ מִלְחָמָה וְצַרְתָּ  
עָלֶיהָ : וּנְתַנָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בִּירְךָ וְהַפִּית אֶת־כְּלִי־זִכְרוֹתָהּ  
לְפִי־חֶרֶב : רַק הַנְּשִׁים וְהַטָּף וְהַבְּהֵמָה וְכֹל אִשְׂרָיִיהָ  
בְּעִיר כְּלִי־שִׁלְלָה תִבְזוּ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־שִׁלְלֵי אֵיבֶיךָ אֲשֶׁר־  
נָתַן יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ : כֵּן תַּעֲשֶׂה לְכָל־הָעָרִים הַרְחֹקוֹת  
מִמָּךְ מֵאֹד אֲשֶׁר לֹא־מַעֲרִי הַגּוֹי־סִהָאֵלֶת הַנָּה : רַק  
מַעֲרֵי הָעַמִּים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה  
לֹא תַחִיָּה כְּלִי־נִשְׁמָה : כִּי־הִחַרְס תַּחְרִימֶם הַחַיִּי וְהָאֲמָרִי  
הַפְּנֻעֵי וְהַפְּרוֹצֵי הַחַיִּי וְהַיְבוּסִי כֹּאֲשֶׁר צִוָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ :

למען

לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִלְמְדוּ אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת כְּכֹל תּוֹעֲבֹתֶיךָ  
אֲשֶׁר עָשׂוּ לְאֱלֹהֵיהֶם וְחִטַּאתֶם לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם : ס  
כִּי־תִצְוֶה אֶל־עִיר יְמִיִם רַבִּים לְהִלָּחֵם עָלֶיהָ לְהַפְשֵׁה  
לֹא־תִשְׁחִית אֶת־עֵצָהּ לְנֹדַח עָלֶיהָ גִּרְזוֹן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל  
וְאֵתוּ לֹא תִכְרַת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה לִבָּא מִפְּנֵיךָ  
בַּמִּצּוֹר : רַק עֵץ אֲשֶׁר־תִּדְרַע כִּי לֹא־עֵץ מֵאֲכֹל הוּא אֵתוּ  
תִשְׁחִית וְכֹרֶת וּבְנִית מִצּוֹר עַל־הָעֵד אֲשֶׁר־הִיא עֹשֶׂה  
עִמָּךְ מִלְחָמָה עַד־רִדְתָּה : פ

כֹּא כִּי־יִמְצָא חֲלָל בְּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ  
לְרִשְׁתָּהּ נִפְלַב בַּשְּׂדֵה לֹא נֹדַע מִי הַכְּהֹן : וַיִּצְאוּ  
זְקֵנֶיךָ וּשְׂפָטֶיךָ וּמִדְּרוּ אֶל־הָעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבֹת הַחֲלָל :  
וְהָיָה הָעִיר הַקְּרִיבָה אֶל־הַחֲלָל וּלְקַחְתָּ זְקֵנֵי הָעִיר הַהוּא  
עֲגֹלָת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֹבֵד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מִשְׁכָּה בַעַל :  
וְהוֹרִידוּ זְקֵנֵי הָעִיר הַהוּא אֶת־הָעֲגֹלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן  
אֲשֶׁר לֹא־יִעֲבֹד בּוֹ וְלֹא יִזְרַע וְעִרְפְּרִישׁ אֶת־הָעֲגֹלָה  
בְּנַחַל : וּנְגִישׁוּ הַכְּהֵנִים בְּנֵי לֹוִי כִּי כִּס בַּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ  
לְשִׂרְתוֹ וּלְכַרְךָ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־פִּיהֶם יִהְיֶה כְּלִי־יִב וְכֹל־  
נִגַּע : וְכֹל זְקֵנֵי הָעִיר הַהוּא הַקְּרִיבִים אֶל־הַחֲלָל יִרְחֻצוּ  
אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֲגֹלָה הָעֲרוּפָה בְּנַחַל : וְעָנוּ וַאֲמָרוּ  
יְדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ : כִּפְרֹ  
לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה וְאֶל־תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקִרְבִּי  
עִמָּךְ יִשְׂרָאֵל וּנְכַפֵּר לָהֶם הַדָּם : וְאַתָּה תִּבְעֵר הַדָּם  
הַנָּקִי מִקְּרִבְךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיִּשָּׁר בְּעֵינֵי יְהוָה :

כִּי־תִצְאָ לַמִּלְחָמָה עַל־אֵיבֶיךָ וּנְתַנּוּ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ  
בִּירְךָ וּשְׂבִיתָ שְׂבוּיָו : וְרֹאיתָ בְּשִׁבְרָה אִשָּׁה  
יִפְתַּחֲתָאָר וְחִשְׁקַת בָּהּ וּלְקַחְתָּ לָךְ לְאִשָּׁה : וְהִבֵּאתָהּ  
אֶל־תּוֹךְ בֵּיתְךָ וּגְלַחְתָּ אֶת־רֹאשָׁהּ וְעִשְׂתָּהּ אֶת־צַפְרָנֶיהָ :  
וְהִסִּירָהּ אֶת־שִׁמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וַיִּשְׁכַּח בְּבֵיתְךָ וּבְכַתְּתָהּ

את

אתאביה ואתאמה ירח ימים ואחר כן תבוא אליה  
 ובעלתה והיתה לה לאשה : והיה אסילא הפצת כה  
 ושלחתה לנפשה וכבר לאתמכרנה בכסף לאתתעמר  
 בה תחת אשר עניתה : ס כיתהיין לאיש  
 שתי נשים האחת אהובה והאחת שנואה וילדלו  
 בנים האהובה והשנואה והיה הבן הכבד לשניאה :  
 והיה ביום הנחילו אתבניו את אשריהיה לו לא יוכל  
 לבכר אתבןהאהובה עלפני כןהשנואה הכבד :  
 כי אתהכבד בןהשנואה יכיר לתת לו פי שנים בכל  
 אשרימצא לו כיהוא ראשית אנו לו משפט הכברה :  
 ס כיתהיה לאיש בן סורר ומרה איננו שמע  
 בקול אביו ובקול אמו ויסרו אתו ולא ישמע אליהם :  
 ותפשו בו אביו ואמו והוציאו אתו אלזקני עירו ואר  
 שער מקמו : ואמרו אלזקני עירו בננו זה סורר ומרה  
 איננו שמע בקלנו זולל וסבא : ורגמחו כלאנשי עירו  
 באבנים ומת ובערת הרע מקרבך וכלישראל ישמעו  
 ויראו : ס וכיתהיה באיש חטא משפטמות  
 והומת ותלית אתו עלעץ : לאתלין נבלתו עלהעץ כ  
 קבור תקברנו ביום ההוא כיקללת אלהים תלוי ולא  
 תטמא אתאדמתך אשר יהוה אלהיך נתן לה נחלה : ס  
 ככ לאתראה אתשור אחיך או אתשיו נדחים  
 והתעלמת מהם השב תשיבם לאחיך :  
 ואסילא קרוב אחיך אליך ולא ידעתו ואספתו ארתוך  
 ביתך והיה עמך עד דרש אחיך אתו והשבתו לו :  
 וכן תעשה לחמרו וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה לכל  
 אברת אחיך אשרתאבד ממנו ומצאתה לא תוכל  
 להתעלם : ס לאתראה אתחמור אחיך או שור  
 נפלים בדרך והתעלמת מהם הקם תקים עמו : ס  
 לא

לא יהיה כליגבר עלאשה ולאילבש גבר שמלת  
 אשה כי תועבת יהוה אלהיך כלעשה אלה : פ  
 כי יקרא קוצפור לפניך בדרך ככרעץ או עליהארץ  
 אפרחים או ביצים והאם רבצת עלהאפרחים או על  
 הביצים לאתקח האם ערהבנים : שלח תשלח את  
 האם ואתהבנים תקחלך למען ייטב לך והארכת  
 ימים : ס כי תכנה בית חדש ועשית מעקה  
 לגגך ולאיתשים דמים בביתך כייפל הנפל ממנו :  
 לאתזרע פרמך כלאים פותקדש המלאה הזרע אשר  
 תזרע ותבואת הפרס : ס לאתחרש בשור  
 ובחמר יחדו : לא תלבש שעטנו צמר ופשתים יחדו :  
 ס גדלים תעשהלך עלארבע כנפות כסותך  
 אשר תכסהבה : ס כתיקח איש אשה ובא  
 אליה ושנאה : ושם לה עלילות דברים והוציא עליה  
 שם רע ואמר את האשה הזאת לקחתי ואקרב אליה  
 ולאמצאתי לה בתולים : ולקח אבי הנערה ואמה  
 והוציאו אתכתולי הנערה אלזקני העיר השערה :  
 ואמר אבי הנערה אללזקנים אתיבתי נתתי לאיש  
 הזה לאשה וישנאה : והנההוא שם עלילת דברים  
 לאכר לאמצאתי לבתך בתולים ואדרה בתולי בתי  
 ופרשו השמלה לפני זקני העיר : ולקחו זקני העיר  
 ההוא אתהאיש ויסרו אתו : וענשו אתו מאד כסף  
 ונתנו לאבי הנערה כי הוציא שם רע על בתולת ישראל  
 ולזתהיה לאשה לא יוכל לשלחה כלימיו : ס  
 ואסאמת היה הדבר הזה לאינמצאו בתולים  
 לנערה : והוציאו אתהנערה אלפתח ביתאביה  
 וסקלוה אנשי עירה באבנים ומתה כיעשתה נבלה  
 כישראל לזנות בית אביה ובערת הרע מקרבך : ס

כיימצא איש שכב עס'אשה בעלת בעל ומתו נס' שניהם האיש השוכב עס'האשה והאשה ובערת הרע מישראל : ס כי יהיה נערה בתולה מארשה לאיש ומצאה איש בעיר ושכב עמה : והוצאתם את שניהם אל שער העיר ההוא וסקלתם אתם באבנים ומתו את הנערה על דבר אשר לא צעקה בעיר ואת האיש על דבר אשר ענה את האשת רעהו ובערת הרע מקרבך : ס ואם בשרה ימצא האיש את הנערה המארשה והחזיק בה האיש ושכב עמה ומת האיש אשר שכב עמה לבדו : ולנערה לא תעשה דבר אין לנערה חטא מות כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה : כי בשרה מצאה צעקה הנערה המארשה ואין מושיע לה : ס כיימצא איש נערה בתולה אשר לא ארשה ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן האיש השכב עמה לאבי הנערה חמשים כסף וליתתיה לאשה תחת אשר ענה לא יוכל שלחה בדימוי : ס

כג לא יקח איש את אשת אביו ולא יגלה פנה אביו : ס לא יבא פצוע דבה וכרות שפכה בקהל יהוה : ס לא יבא מכור בקהל יהוה נס דור עשירי לא יבא לו בקהל יהוה : ס לא יבא עמוני ומואבי בקהל יהוה נס דור עשירי לא יבא להם בקהל יהוה עד עולם : על דבר אשר לא יקדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שכר עליך את בלעם בן בעור מפתור ארס נהרים לקללך : ולא אבה יהוה אלהיך לשמע אל בלעם ויהפך יהוה אלהיך לך את הקללה לברכה כי אהבך יהוה אלהיך : לא תדרש שלמם וטבתם בל ימיה לעולם

לעולם : ס לא תתעב אדמי כי אחיה הוא לא תתעב מצרי כי נגר היית בארצו : בניס אשר יורדו להם דור שלישי יבא להם בקהל יהוה : ס כי תצא מחנה ער איביך ונשמרת מכל דבר רע : כי יהיה בך איש אשר לא יהיה טהור מקרה לילה ויצא אל מחוץ למחנה לא יבא אל תוך המחנה : והיה לפנות ערב ירחץ במים וכבא השמש יבא אל תוך המחנה : ויד תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה חוץ : ויורד תהיה לך על אונק והיה כשבתך חוץ וחפרת בה ושבת וכסית את צאתך : כי יהוה אלהיך סתהלק בקרב מחנה להצילך ולתת איביך לפניך והיה מחנה קדוש ולא יראה בך ערות דבר ושכ מאחריך : ס לא תסגיר עבד אל אדניו אשר ינצל אליך מעם אדניו : עמך ישב בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך בטוב לו לא תננו : ס

לא תהיה קדשה מבנות ישראל ולא יהיה קדש מבני ישראל : לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב בית יהוה אלהיך לכל נדר כי תועבת יהוה אלהיך נס שניהם : ס לא תשיך לאחיה נישך כסף נישך אכל נישך כל דבר אשר ישך : לנכרי תשיך ולא אחיה לא תשיך למען יברכה יהוה אלהיך בכל משלח ידך על הארץ אשר אתה באי שמה לרשתה : ס כי תדר נדר ליהוה אלהיך לא תאחר לשלמו כי דרש ידרשנו יהוה אלהיך מעמך והיה בך חטא : וכי תחדל לנדר לא יהיה בך חטא : מוצא שפתיך תשמר ועשית כאשר נדרת ליהוה אלהיך נרבה אשר דברת בפיה : ס כי תבא בכרם רעה ואכלת ענבים כנפשה שבעה ואל כליך לא תהן : ס כי תבא בקטת



רעה וקטפת מלילת בידך וחרמ' לא תניף על קמת רעה :

ס

כד כייקח איש אשר ובעלה והיה אס' לא תמצא חן בעיניו כימצא בה ערות דבר וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו : ויצאה מביתו והלכה והיתרה לאיש אחר : ושנאה האיש האחרון וכתב לה ספר כריתת ונתן בידה ושלחה מביתו או כי ימות האיש האחרון אשר לקחה לו לאשה : לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה להיות לו לאשה אחרי אשר הטמאה כיתועבה הוא לפני יהוה ולא תחטיא את הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך נחלה : כי ייקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא ולא ייעבר עליו לכל דבר נקי יהיה לביתו שנה אחת ושמה את אשתו אשר לקח : לא יחבל רחים ורכב פינפוש הוא הבל : כי ימצא איש גנב נפש מאחיו מבני ישראל והתעמרו ומכרו ומת הגנב ההוא ובערת הרע מקרבך : השמר בנגע הצרעת לשמר מאד ולעשות ככל אשר יורו ארזכם הכהנים הלויים כאשר צויתם תשמרו לעשות : זכור את אשר עשה יהוה אלהיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים : כי תשה ברעה משאת מאומה לא תבא אל ביתו לעבט עבטו : בחוץ תעמד והאיש אשר אתה נשה בו יוציא אליך את העבט החוצה : ואם איש עני הוא לא תשכב בעבטו : השב תשיב לו את העבט כבוא השמש ושכב בשלמתו וברכך ולך תהיה צדקה לפני יהוה אלהיך : לא תעשק שכיר עני ואביון מאחיו או מגר אשר בארצה בשעריך : כיומו תתן שכרו ולא יתבוא עליו השמש כי עני הוא ואילו

ואליו הוא נשא את נפשו ולא יקרא עליך אל יהוה והיה כף חטא : לא יומתו אבות על בנים ובנים לא יומתו על אבות איש בחטאו יומתו : לא תטה משפט נר יתום ולא תחבל בגר אלמנה : וזכרת כי עבד היית במצרים ויפדך יהוה אלהיך משם על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר הזה : כי תקצר קצירך בשדה ושכחת עמר בשדה לא תשוב לקחתו לגר ליתום ולא למנה יהיה למען יברכך יהוה אלהיך בכל מעשה ידיך : כי תחבט זיתך לא תפאר אחריו לגר ליתום ולא למנה יהיה : כי תכצר כרמך לא תעולל אחריו לגר ליתום ולא למנה יהיה : וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים על כן אנכי מצוך לעשות את הדבר הזה :

ס

כה כי יהיה ריב בין אנשים ונגשו אל המשפט ושפטום והצדיקו ארתי הצדיק והרשיעו את הרשע : והיה אם בין הכות הרשע והפילו השפט והבהו לפניו כדו רשתו במספר : ארבעים יכנו לא יסוף פניסוף להפתו על אלה מכה רבה ונקלה אחיו לעניו : לא תחסם שור בדישו : כי יישבו אחים יחדו ומת אחד מהם ובין איילו לא יתהיה אשת המת החוצה לאיש זר יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה : והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל : ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו ועלתה יבמתו השערה אליה זקנים ואמרה מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל לא אבה יבמי : וקראו וקניעו ודברו אליו ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה : ונגשה יבמתו אליו לעני הזקנים וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו וענתה ואמרה

ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אהיו :  
ונקרא שמו בישראל בית חלוץ הנעל : ס כ  
ינצו אנשים יחדו איש ואהיו וקרבה אשת האחד להציל  
את אישה מיד מכהו ושלחה ידה והחזיקה במכשיו :  
וקצתה את כפה לא תחוס עינה : ס לא יהיה  
לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה : לא יהיה לך  
בכיתה איפה ואיפה גדולה וקטנה : אבן שלמה וצדק  
יהיה לך איפה שלמה וצדק יהיה לך למען יאריכו  
ימך על האדמה אשר יהיה לך : פי תועבת  
יהיה אלהיך כרעשה אלה כל עשה עול : פ

זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים :  
אשר קרך בדרך ויונב כף כל הנחשלים אחריך ואתה  
עף ויגע ולא ירא אלהים : והיה בהניח יהוה אלהיך  
לך מכל איביך מסביב בארץ אשר יהוה אלהיך נתן  
לך נחלה לרשתה תמחה את זכור עמלק מתחת השמים  
לא תשכח : פ פ פ

והיה כייבנו אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן  
לך נחלה וירשתה וישבת בה : ולקחת  
מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצה אשר  
יהוה אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלכת אל המקום  
אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו שם : ובאת אל  
הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום  
ליהוה אלהיך כייבאתי אל הארץ אשר נשבע יהוה  
לאבותינו לתת לנו : ולקח הכהן הטנא מידך והניחו  
לפני מזבח יהוה אלהיך : ועניית ואמרת לפני יהוה  
אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתו  
מעט ויהיישם לנו גדול עצום ורב : וירעו ארנו  
המצרים ויענונו ויתנו עלינו עברה קשה : ונצעק אל

יהוה

יהוה אלהי אבותינו וישמע יהוה את קולנו וירא את  
ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו : ויוצאנו יהוה ממצרים  
ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאתת ובמפתים :  
ויביאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ  
זבת חלב ודבש : ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי  
האדמה אשר נתתה לי יהוה והנחתו לפני יהוה אלהיך  
והשתחית לפני יהוה אלהיך : ושמת בכל הטוב  
אשר נתן לך יהוה אלהיך ולביתך אמה וחלוי והגר  
אשר בקרבך : ס פי תכלה לעשר את כל  
מעשר תבואתך בשנה השלישית שנת המעשר ונתתה  
ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו :  
ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי הקדש מיהבית וגם  
נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר  
צויתני לא עברתי מצותיך ולא שכחתי : לא אכלתי  
באני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא ולא נתתי ממנו  
למת שמעתי בקול יהוה אלהי עשיתי ככל אשר צויתני :  
השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את  
ישראל ואת האדמה אשר נתת לנו כאשר נשבעת  
לאבותינו ארץ זבת חלב ודבש : ס היום הזה  
יהוה אלהיך מצוה לעשות את החקים האלה ואת  
המשפטים ושמרת ועשית אותם בכל לבבך ובכל  
נפשך : את יהוה האמרת היום להיות לך לאלהים  
וללכת בדרך ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע  
בקלו : ויהוה האמירך היום להיות לו לעם סגולה  
כאשר דבר לך ולשמר כל מצותיו : ולתתך עליון על  
כל הגוים אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך  
עם קדש ליהוה אלהיך כאשר דבר : \* פ

כו ויצו משה וקני ישראל את העם לאמר שמר את

כל

כל המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום :  
 והיה ביום אשר תעברו את הירדן אל הארץ אשר  
 יהוה אלהיך נתן לך והקמת לך אבנים גדולות ושרת  
 אתם בשיר : וכתבת עליהן את כל דברי התורה  
 הזאת בעברך למען אשר תנא אל הארץ אשר יהוה  
 אלהיך נתן לך ארץ זבת חלב ודבש כאשר דבר  
 יהוה אלהי אבותיך לך : והיה בעברכם את הירדן  
 תקימו את האבנים האלה אשר אנכי מצוה אתכם  
 היום בהר עיבל ושרת אותם בשיר : וכן תשם מזבח  
 ליהוה אלהיך מזבח אבנים לאיתניף עליהם ברזל :  
 אבנים שלמות תכנה את מזבח יהוה אלהיך והעלית  
 עליו עולת ליהוה אלהיך : וזבחת שרטים ואכלת שם  
 ושמת לפני יהוה אלהיך : וכתבת עליהם את  
 כל דברי התורה הזאת באר היטב : ׀ וירבר  
 משה והבחינים הלויים אל כל ישראל לאמר הספת  
 ושמע ישראל היום הזה נהיית לעם ליהוה אלהיך :  
 ושמעת בקול יהוה אלהיך ועשית את מצותיו ואת  
 הקיו אשר אנכי מצוה היום : ׀ ויצו משה  
 את העם ביום ההוא לאמר : אלה יעמדו לברך את  
 העם עליהר גרזים בעברכם את הירדן שמעון ולוי  
 ויהודה ויששכר ויוסף ובנימין : ואלה יעמדו עליהקללה  
 בהר עיבל ראובן גד ואשר וזבולון דן ונפתלי : וענו  
 הלויים ואמרו אל כל בני ישראל קול רם : ׀  
 ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה תועבת יהוה  
 מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כל העם ואמרו אמן :  
 ׀ ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן :  
 ׀ ארור מסוג נבול רעהו ואמר כל העם  
 אמן : ׀ ארור משנה עור בדרך ואמר כל העם  
 אמן

אמן : ׀ ארור מטה משפט גריתום ואלמנה  
 ואמר כל העם אמן : ׀ ארור שכב עם אשת אביו כי  
 גלה פנף אביו ואמר כל העם אמן : ׀ ארור  
 שכב עם פלילהמה ואמר כל העם אמן : ׀ ארור  
 שכב עם אחתו פת אביו או כתאמו ואמר כל העם  
 אמן : ׀ ארור שכב עם חתנתו ואמר כל העם  
 אמן : ׀ ארור מכה רעהו בסתר ואמר כל העם  
 אמן : ׀ ארור לקח שחר להנות נפש דם נקי  
 ואמר כל העם אמן : ׀ ארור אשר לא יקים  
 את דברי התורה הזאת לעשות אותם ואמר כל העם  
 אמן : ׀

כח והיה אם שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר  
 לעשות את כל מצותיו אשר אנכי מצוה  
 היום ונתנה יהוה אלהיך עליון על כל גווי הארץ :  
 ובאו עליך כל הברכות האלה והשיגה כי תשמע בקול  
 יהוה אלהיך : ברוך אתה בעיר וברוך אתה בשדה :  
 ברוך פרי כטנה ופרי אדמתה ופרי בהמתה שגר אלפין  
 ועשתרות צאנה : ברוך מנאף ומשארתיך : ברוך אתה  
 בכאף וברוך אתה בצאתך : יתן יהוה את איביך  
 והקמים עליך ננפים לפניך בדרך אחד יצאו אליך  
 ובשבעה דרכים ינוסו לפניך : יצו יהוה אתה את  
 הברכה באסמיה ובכל משלח ידך וברכה בארץ אשר  
 יהוה אלהיך נתן לך : יקמה יהוה לו לעם קרוש  
 כאשר נשבע לך כי תשמר את מצות יהוה אלהיך  
 והלכת בדרכיו : וראו כל עמי הארץ כי שם יהוה  
 נקרא עליך ויראו ממך : והותרך יהוה לטובה בפרי  
 כטנה ובפרי בהמתה ובפרי אדמתה על האדמה אשר  
 נשבע יהוה לאבותיך לתת לך : יפתח יהוה לך את

אוצרו הטוב אתיהשמים לתת מטרארצק בעתו ולכרך  
את כלימעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה :  
ונתנה יהוה לראש ולא לזנב והיית רק למעלה ולא  
תהיה למטה כי תשמע אל מצות יהוה אלהיך אשר  
אנכי מצוה היום לשמר ולעשות : ולא תסור מכל  
הדברים אשר אנכי מצוה אתכם היום ימין ושמאל  
ללכת אחרי אלהים אחרים לעברם : פ  
והיה אסילא תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות  
את כל מצותיו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום ובאו  
עליך כל הקללות האלה והשיגוף : ארור אתה בעיר  
וארור אתה בשדה : ארור טנאך ומשארתיך : ארור  
פריכטנך ופרי אדמתך שגר אלפיה ועשתרת צאנך :  
ארור אתה בבאך וארור אתה בצאתך : ישלח יהוה  
כף אתיהמארה אתיהמומרה ואתיהמגערת בכל  
משלח ידך אשר תעשה עריהשמך ועד אבדך מהר  
מפני רע מעלליך אשר עובתני : ירבק יהוה כף את  
הדבר עד כלתו אתך מעל האדמה אשראתה בא  
שמה לרשתה : יככה יהוה בשחפת ובקדחת ובדלקת  
ובחרחר ובחרב ובשדפון ובירקון ורדפוה עד אבדך :  
והיו שמיה אשר עלראשך נחשת והארץ אשרתחתך  
ברזל : יתן יהוה אתמטר ארצך אבק ועפר מהשמים  
ירד עליך עד השמדך : יתנה יהוה נגף לפני איביך  
בדרך אחר תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס לפניו  
והיית לזעוה לכל ממלכות הארץ : והייתה נבלתך  
למאכל לכל עוף השמים ולבהמת הארץ ואין מחירד :  
יככה יהוה בשחין מצרים ובשחורים וכגרב ובחרס  
אשר לאיתוכל להרפא : יככה יהוה בשנעון וכעורון  
ובתמהון לכב : והיית ממשש בצהרים באשר ימשש  
העור

העור באפלה ולא תצליח אתדרכיך והיית אך עשוק  
וגזול כל הימים ואין מושיע : אשה תארש ואיש אחר  
ישכבנה בית תבנה ולא תשוב בו כרם תטע ולא  
תחללנו : שורה טבוח לעיניך ולא תאכל ממנו חמרה  
גזול מלפניך ולא ישוב לך צאנך נתנות לאיביך ואין  
לך מושיע : בניך ובנותיך נתנים לעם אחר ועיניך  
ראות וכלות אליהם כל היום ואין לאר ירך : פרי  
אדמתך וכליגייעה יאכל עם אשר לא ידעת והיית רק  
עשוק ורצון פליהמים : והיית משנע ממראה עיניך  
אשר תראה : יככה יהוה בשחין רע עליהכרכים ועל  
השקים אשר לאיתוכל להרפא מכף רגלך ועד קדקדך :  
ירך יהוה אתך ואתמלכך אשר תקים עליך אל  
גוי אשר לא ידעת אתה ואבותיך ועבדת שם אלהים  
אחרים עץ ואבן : והיית לשמה למשל ולשנינה בכל  
העמים אשרינהגך יהוה שמה : זרע רב תוציא השרה  
ומעט תאסף כי יחסלנו הארבה : כרמים תטע ועבדת  
ויין לאיתשתה ולא תאגר כיתאכלנו התלעת : זתים  
יהיו לך בכלרגבולך ושמן לא תסוך כי ישל זיתך :  
בנים ובנות תוליד ולא יהיו לך כי ילכו בשבי : כל  
עצה ופרי אדמתך יירש הצלצל : הגר אשר בקרבך  
יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה : הוא  
ירוך ואתה לא תלוננו הוא יהיה לראש ואתה תהיה  
לזנב : ובאו עליך כל הקללות האלה ורדפוה והשיגוף  
עד השמדך כילא שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר  
מצותיו וחקתיו אשר צוה : והיו כף לאור ולמופת  
ובזרעה עד עולם : תחת אשר לאעבדת אתיהוה  
אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל : ועבדת את  
איבך אשר ישלחנו יהוה כף ברעב ובצמא ובעירם

ובהסר כל ונתן על ברול על צוארך עד השמידו אתך :  
ישא יהוה עליך גוי מרחק מקצה הארץ כאשר יראה  
הנשר גוי אשר לא יתשמע לשונו : גוי עו פנים אשר  
לא יישא פנים לזקן ונער לא יחן : ואכל פרי בהמתך  
ופרי האדמתך עד השמדך אשר לא יישאיר לך דגן  
תרוש ויצהר שגר אלפיה ועשתרת צאנה עד האכירו  
אתך : והצר לך בכלי שעריך עד רדת המתיה הנבחה  
והבצרות אשר אתה בטח בהן בכל ארצה והצר לך  
בכלי שעריך בכל ארצה אשר נתן יהוה אלהיך לך :  
ואכלת פרי בטנה בשר בניך ובנותיך אשר נתת לך  
יהוה אלהיך במצור וכמצוק אשר יציק לך איבה :  
האיש הרך כף והענג מאד תרע עינו כאחיו ובאשת  
חיקו וביתר בנו אשר יותיר : מתת לאחד מהם מבשר  
בניו אשר יאכל מבלי השאירלו כל במצור ובמצוק  
אשר יציק לך איבה בכלי שעריך : הרפה כף והעננה  
אשר לאנסתה כף רגלה הצג עלי הארץ מהתענג  
ומרך תרע עינה באיש חיקה וכבנה ובבתה ובשליטה  
היוצאת : מבין רגליה וכבניה אשר תלד ביהאכלם  
בחסר כל בסתר במצור ובמצוק אשר יציק לך איבה  
בשעריך : אסלא השמר לעשות את פירי כברי התורה  
הזאת הפתובים בספר הזה ליראה אתהשם הנכבד  
והנורא הזה את יהוה אלהיך : והפלא יהוה אתימפתך  
ואת מכות זרעה מכות גדלות ונאמנות וחלים רעים  
ונאמנים : והשיב כף את כל מדוה מצרים אשר יגרת  
מפניהם ורכבו כף : גם כל חלי וכלימכה אשר לא  
כתוב בספר התורה הזאת יעלם יהוה עליך עד השמדך :  
ונשאתם במתי מעט תחת אשר הייתם ככוכבי השמים  
לרב כילא שמעת בקול יהוה אלהיך : והיה כאשר

שש

שש יהוה עליכם להטיב אתכם ולהרבות אתכם בן  
ישש יהוה עליכם להאביד אתכם ולהשמיד אתכם  
ונסחתם מעל האדמה אשר אתה באשמה לרשתה :  
והפיצה יהוה בכל העמים מקצה הארץ ועד קצה הארץ  
ועבדת שם אלהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבותיך  
עץ ואבן וכגוים ההם לא תרניע ולא יהיה מנוח לכף  
רגלך ונתן יהוה לך שם לב רגז ומליון עינים וראבון  
נפש : והיו חייך תלאים לך כנגד ופחדת לילה ויומם  
ולא רואמין בחיך : בבקר תאמר מי ייתן ערב ובערב  
תאמר מי ייתן בקר מפחד לבבך אשר תפחד וממראה  
עיניך אשר תראה : והשיבך יהוה מצרים באניות  
בדרך אשר אמרתי לך לא תסיף עוד לראתה והתמפרתם  
שם לאיבה לעבדים ולשפחות ואין קנה : ס

אלה דברי הברית אשר צוה יהוה את משה לכת  
את בני ישראל בארץ מואב מלכד הברית אשר כרת  
אתם בחרב : פ

כט ויקרא משה אל כל ישראל ויאמר אליהם אתם  
ראיתם את כלי אשר עשה יהוה לעיניכם  
בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו : המסות  
הגדלות אשר ראו עינך האתת והמפתים הגדלים ההם :  
ולאנתן יהוה לכם לב לדעת ועינים לראות ואזנים  
לשמע עד היום הזה : ואולף אתכם ארבעים שנה  
במדבר לא יכלו שלמתיכם מעליכם ונעלך לאיבלתה  
מעל רגלך : לחם לא אכלתם ויין ושכר לא שתיתם  
למען תדעו כי אני יהוה אלהיכם : ותכאו אליהמקום הזה  
וציא סיון מלך השבון ועוג מלך הבשן לקראתנו  
למלחמה ונכס : ונקח את ארצם ונתנה לנחלה לראובני  
ולגדי ולחצי שבט המנשי : ושמרתם את דברי

הברית

הברית הזאת ועשיתם אתם למען תשכילו את-כל-

אשר תעשו: פ פ פ

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם  
שבטיכם וקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם  
נשיכם וגרף אשר בקרב מחנה מחטב עציך עד שאב  
מימך: לעברך כברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר  
יהוה אלהיך כרת עמך היום: למען הקימ'אתך היום  
לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך ובאשר  
נשבע לאבתך לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם  
לכדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה  
הזאת: כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני  
יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום: כי  
אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר  
עברנו בקרב הנוים אשר עברתם: ותראו את שקוציהם  
ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמם: פן ייש  
בכם איש או אשה או משפחה ארשכט אשר לבנו  
פנה היום מעם יהוה אלהינו ללכת לעבד את האלה  
הנוים ההם פן ייש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה  
בשמעו את דברי האלה הזאת ותתפרך בלבנו לאמר  
שלוס יהיה לי כי בשררות רבי ארך למען ספות הרוה  
את הצמאה: לא יאכה יהוה סלח לו כי אז יעשן אף  
יהוה וקנאתו באיש ההוא ורכצה בו כלה האלה הכתובה  
בספר הזה ומחר יהוה את שמו מתחת השמים:  
והכדילו יהוה לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות  
הברית הכתובה בספר התורה הזוה: ואמר הדור  
האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא  
מארץ רחוקה וראו את טכות הארץ ההוא ואת  
תחל'יה אשר חלה יהוה בה: גפרית ומלח שרפה

כל ארצה לא תזרע ולא תצמיח ולא יעלה בה כל  
עשב כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצנוים אשר הפך  
יהוה באפו ובחמתו: ואמרו כל הנוים עלימה עשה  
יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה:  
ואמרו על אשר עובו את ברית יהוה אלהי אבתם  
אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו  
ועבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא  
ידעום ולא חלק להם: ויחרף יהוה בארץ ההוא  
להביא עליה את כל הקללה הכתובה בספר הזוה:  
ותשם יהוה מעל אדמתם כאף ובחמה וכקצף גדול  
וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליתוה  
אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל  
דברי התורה הזאת: פ

ל והיה כייבאו עליך כל הדברים האלה הפרכה  
והקללה אשר נתתי לפניך ורשבת אל  
לבבך בכל הנוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה:  
ושבת עדיהוה אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי  
מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך: ושכ  
יהוה אלהיך את ישבותך ורחמך ושכ וקבצך מכל  
העמים אשר הפיצה יהוה אלהיך שמה: אסי יהיר  
נרחך בקצה השמים משם יקבצה יהוה אלהיך ומשם  
יקחך: והביאך יהוה אלהיך אל הארץ אשר  
ירשו אבתך וירשתה ורושכך וררפך מאבתך:  
ומל יהוה אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה  
את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיך:  
ונתן יהוה אלהיך את פלי האלות האלה על איביך  
ועל שנאיך אשר רדפוה: ואתה תשוב ושמעת בקול  
יהוה ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום:

והזתירך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך בפרי בטןך  
ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטובה כי ושוב יהוה  
לשוש עליך לטוב כאשר שש על אבותיך : כי תשמע  
בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו הכתובה בספר  
התורה הזה כי תשוב אל יהוה אלהיך בכל לבבך  
ובכל נפשך : ס כי המצוה הזאת אשר אנכי  
מצוה היום לאנפלאות הוא ממך ולא ירחקה הוא :  
לא בשמים הוא לאמר מי יעלה לנו השמימה ויקחה  
לנו וישמענו אתה ונעשנה : ולא ימעבר לים הוא לאמר  
מי יעבר לנו אל עבר הים ויקחה לנו וישמענו אתה  
ונעשנה : פי יקרוב אליך הדבר מאד בפיה ובלבבך  
לעשתו : ס ראה נתתי לפניך היום את החיים  
ואת הטוב ואת המות ואת הרע : אשר אנכי מצוה  
היום לאהבה את יהוה אלהיך ללכת בדרכיו ולשמר  
מצותיו וחקתיו ומשפטיו וחיות ורבות וברכה יהוה  
אלהיך בארץ אשר אתה בא שמה לרשתה :  
ואם יפנה לבבך ולא תשמע ונדרת והשתחית  
לאלהים אחרים ועבדתם : הנדתי לכם היום כי אבד  
האכדון לא יתארכו ימים עליה אדמה אשר אתה עבד  
את יהירדן לבוא שמה לרשתה : העדתי בכס היום את  
השמים ואת הארץ החיים והמות נתתי לפניך הכרכה  
והקללה ובחרת בחיים למען תחיה אתה וורעך :  
לאהבה את יהוה אלהיך לשמע בקלו ולדבקה בו כי  
הוא הייך וארך ימיה לשבת עליה אדמה אשר נשבע  
יהוה לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת להם : פ  
וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל  
ישראל : ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה  
אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי

לא

לא תעבר את יהירדן הזה : יהוה אלהיך הוא ו עבר  
לפניך הוא ישימך את הגוים האלה מלפניך וירשתם  
יהושע הוא עבר לפניך כאשר דבר יהוה : ועשה  
יהוה להם כאשר עשה לסחון ולעוג מלכי האמרי  
ולארצם אשר השמיד אתם : ונתנם יהוה לפניכם  
ועשיתם להם ככל המצוה אשר צויתי אתכם : חוקו  
ואמצו אל תיראו ואל תערצו מפניהם כי יהוה אלהיך  
הוא הלהך עמך לא ירפך ולא יעזבך : ס ויקרא  
משה ליהושע ויאמר אליו לעיני כל ישראל חוק ואמץ  
כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ אשר נשבע  
יהוה לאבותם לתת להם ואתה תנחילנה אותם : ויהוה  
הוא הלהך לפניך הוא יהיה עמך לא ירפך ולא יעזבך  
לא תירא ולא תחת : וכתב משה את התורה הזאת  
ויתנה אל הכהנים בני לוי הנשאים את הארון ברית  
יהוה ואל כל זקני ישראל : \* ויצו משה אותם לאמר  
מקץ ו שבע שנים כמעד שנת השמיטה בחג הסכות :  
בבוא כל ישראל לראות את פני יהוה אלהיך במקום  
אשר יבחר תקרא את התורה הזאת נגד כל ישראל  
באזניהם : הקהל את העם האנשים והנשים והטף  
וגרך אשר בשעריך למען ישמעו ולמען ילמדו ויראו  
את יהוה אלהיכם ושמרו לעשות את כל דברי התורה  
הזאת : ובניהם אשר לא ידעו ישמעו ולמדו ליראה  
את יהוה אלהיכם כל הימים אשר אתם חיים עליה אדמה  
אשר אתם עברים את יהירדן שמה לרשתה : פ  
ויאמר יהוה אל משה הן קרכו ימיה למות קרא את  
יהושע והתיצבו באהל מועד ואצונו וילך משה ויהושע  
והתיצבו באהל מועד : וירא יהוה באהל בעמוד ענן  
ויעמד עמוד הענן על פתח האהל : ויאמר יהוה אל

משה

קריאי מועד

כח

משה הנך שכב עם אבתך וקם העם הזה וזנהו אחרי  
אלהי נכרהארץ אשר הוא באדשמה בקרבן ועובדי  
והפר את בריתי אשר כרתי אתו : וחרה אפי בו ביום  
ההוא ועונתי והסתרת פני מהם והיה לאכל ומצאהו  
רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כן  
אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה : ואנכי הסתר  
אסתיר פני ביום ההוא על פליהרעה אשר עשה כי  
פנה אל אלהים אחרים : ועתה כתבו לכם את השירה  
הזאת ולמדו את בני ישראל שימה בפיהם למען תהיה  
לי השירה הזאת לעד בכני ישראל : כי אביאנו אל  
הארמה אשר נשבעתי לאבתיו זכת חלב ודבש ואכל  
ושבע ורשן ופנה אל אלהים אחרים ועבדום ונאצונו  
והפר את בריתי : והיה כיתמצאן אתו רעות רבות  
וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח  
מפי זרעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום  
בטרם אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי : ויכתב משה  
את השירה הזאת ביום ההוא וילמדו את בני ישראל :  
ויצו את יהושע בן נון ויאמר חוק ואמץ כיתא תביא  
את בני ישראל אל הארץ אשר נשבעתי להם ואנכי  
אהיה עמך : והי ככלות משה לכתב את דברי  
התורה הזאת עליספר עד תמם : ויצו משה את הלוים  
נשאי ארון ברית יהוה לאמר : לקח את ספר התורה  
הזה ושמתם אתו מצד ארון ברית יהוה אלהיכם והיה  
שם בך לעד : כי אנכי ידעתי את מריך ואת ערפך  
הקשה הן בעודני חי עמכם היום ממרים הייתם עם  
יהוה ואף כית אחרי מותי : הקהילו אלי את כל זקני  
שכטיכם ושטריכם ואדברה באזניהם את הדברים  
האלה ואעידה בם את השמים ואת הארץ : כי ידעתי  
אחרי

אחרי מותי כית שחת תשחיתון וסרתם מן הדבר  
אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה באחרית הימים  
כית עשו את הרע בעיני יהוה להכעיסו במעשה ידיכם :  
וידבר משה באזני כלקהל ישראל את דברי השירה  
הזאת עד תמם :

לכ האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי פי :  
יערף כמטר לקחי

כשעירם עלידשא

כי שם יהוה אקרא

הצור תמים פעלו

אר אמונה ואין עול

שחת לו לא בניו מומם

ה ליהוה תגמרוזאת

הלא יהוה אביך קנה

זכר ימות עולם

שאל אביך ויגדך

בהנחל עליון גוים

יצב גבלת עמים

כי חלק יהוה עמו

מצאהו בארץ מדבר

יסבנהו יבוננהו

כנשר יעיר קנו

יפרש כנפיו יקהו

יהוה כדר ינחנו

ירכבהו על כמותי ארץ

וינקוהו דבש מפלע

חמאת בקר וחלב צאן

בניכשן ועמודים

ותשמע הארץ אמרי פי :

תול כטל אמרתי

וכרכיכם עלי עשב :

הכו גדל לאלהינו :

כי כל דרכיו משפט

צדיק וישר הוא :

דור עקש ופתלתל :

עם נבל ולא חכם

הוא עשף ויכנף :

בינו שנות דרודר

זקניו ויאמר לך :

בהפרידו בני אדם

למספר בני ישראל :

יעקב חבל נחלתו :

וכתהו ילל ישמן

יצרנהו כאישון עינו :

על גזוליו ירחף

ישאהו על אברתו :

ואין עמו אל נכר :

ויאכל תנובת שדי

ושמן מחלמיש צור :

עם חלב כרים ואילים

עם חלב כליות חטה



ורסענב תשתהחמר :  
 שמנת עבית כשית  
 וינבל צור ישעתו :  
 בתועבות יכעסהו :  
 אלהים לא ידעום  
 לא ישערום אבתיכם :  
 ותשפח אל מחללק :  
 מכעם בניו ובנתיו :  
 אראה מה אחריתם  
 בנים לאאמן בם :  
 כעסוני בהבליהם  
 בנוי נבל אכעיסם :  
 ותיקד ערששאל תחתית  
 ותלהט מוסדי הרים :  
 חצי אכלהיבם :  
 וקטב מרירי  
 עסיחמת זחלי עפר :  
 ומחדרים אימה  
 יונק עסאישי שיבה :  
 אשבייתה מאנוש זכרם :  
 פנינברו צרימו  
 ולא יהוה פעל כלזאת :  
 ואין כהם תבונה :  
 יבינו לאחריהם :  
 ושנים ינימו רבבה  
 ויהוה הסגרים :  
 ואיבינו פלילים :  
 ומשרמת עמרה

וישמן ישרון ויבעט  
 ויטש אלוה עשהו  
 יקניאהו בזרים  
 יזבחו לשרים לא אלה  
 חדשים מקרב כאו  
 צור ילדך תשי  
 וירא יהוה וינאץ  
 ויאמר אסתירה פני מהם  
 כי דור תהפכות המה  
 הם קנאוני בלאאל  
 ואני אקניאם בלאעם  
 כיאש קדחה באפי  
 ותאכל ארץ ויבלה  
 אספה עלימו רעות  
 מזו רעב ולהמי רשף  
 ושןכהמת אשלהיבם  
 מחוץ תשכלחרב  
 גסכחור גסכתולה  
 אמרתי אפאיהם  
 לולי כעס אויב אגור  
 פניאמרו ידינו רמה  
 כיגוי אבד עצות המה  
 לו חכמו ישכילו זאת  
 איכה ירדף אחר אלף  
 אסלא פיצורם מכרם  
 כי לא כצורנו צורם  
 כימנפן סדם נפגם  
 ענבמו ענבירוש  
 אשכלת

אשכלת מררת למו :  
 וראש פתנים אכזר :  
 חתום באוצרתי :  
 לעת תמוט רגלם  
 וחש עתדת למו :  
 ועלעבדיו יתנחם  
 ואפס עצור ועזוב :  
 צור חסיו בו :  
 ישחו יין נסיכם  
 יהי עליכם סתרה :  
 ואין אלהים עמדי  
 מחצתי ואני ארפא  
 כיאשא אלשמים ידי  
 אסשנותי ברק חרפי  
 אשיב נקם לצרי  
 אשכיר חצי מדם  
 מדם חלל ושביה  
 הרנינו גוים עמו  
 ונקם ישיב לצריו

חמת תנינים יינם  
 הלאהוא כמס עמדי  
 לי נקם ושלם  
 פי קרוב יום אידם  
 פיירדין יהוה עמו  
 כי יראה פיאות יד  
 ואמר אי אלהימו  
 אשר חלב זבחימו יאכלו  
 יקומו ויעזרכם  
 ראו עתה כיאני אני הוא  
 אני אמית ואחיה  
 ואין מידי מציל :  
 ואמרת חי אנכי לעלם :  
 ותאחו במשפט ידי  
 ולמשנאי אשלם :  
 וחרפי תאכל בשר  
 מראש פרעות אויב :  
 כי דסעבדיו יקום  
 וכפר אדמתו עמו :

פ

ויבא משה וידבר אתכלדברי השירהזאת באוני  
 העם הוא והושע בןנון : ויכל משה לדבר אתכל  
 הדברים האלה אלכלישראל : ויאמר אלהם שימו  
 לבבכם לכלהדברים אשר אנכי מעיד בכם היום  
 אשר תצום אתיבניכם לשמר לעשות אתכלדברי  
 התורה הזאת : כי לאדבר רק הוא מכם כייהוה חייכם  
 וכדבר הזה תאריכו ימים עלהאדמה אשר אתם עבדים  
 אתהירדן שמה לרשתה :

פ

וידבר יהוה אל־משה בעצם היום הזה לאמר : עלה  
 אל־הר העברים הזה הר־נבו אשר בארץ מואב אשר  
 על־פני ירחו וראה את־ארץ כנען אשר אני נתן לבני  
 ישראל לאחזה : ומת בהר אשר אתה עלה שמה  
 והאסף אל־עמיקך כאשר־מת אהרן אחיקך בהר ההר  
 ויאסף אל־עמיו : על אשר מעלתם בי בתוך בני ישראל  
 במי־מריבת קדש מדבר־צן על אשר לא־קדשתם אותי  
 בתוך בני ישראל : כי מנגד תראה את־הארץ ושמה  
 לא תבוא אל־הארץ אשר־אני נתן לבני ישראל : פ  
 וג זאת הברכה אשר ברח משה איש האלהים את־  
 בני ישראל לפני מותו : ויאמר יהוה מסיני  
 בא ורח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרכבת  
 קדש מימינו אש דת למו : אף חבב עמים כל־קדשיו  
 בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך : תורה צוה  
 לנו משה מורשה קהלת יעקב : ויהי בישרון מלך  
 בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל : יחי ראובן  
 ואלימת ויהי מתיו מספר : ׀ וזאת ליהודה  
 ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל־עמו תביאנו ידיו  
 רב לו ועזר מצריו תהיה : פ  
 ולרוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נפיתו  
 במסה תריבהו על־מי מריבה : האמר לאביו ולאמו לא  
 ראיתו ואת־אחיו לא הכיר ואת־בניו לא ידע כי שמרו  
 אמרתך ובריתך ינצרו : יורו משפטיך ליעקב ותורתך  
 לישראל ישימו קטורה באפה וכליל על־מזבחה : בך  
 יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו  
 מן־יקומון : ׀ לבנימן אמר ידיו יהוה ישפן  
 לבטח עליו חפף עליו כל־היום ובין כתפיו שכן :  
 ׀ וליוסף אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים

מטל

מטל ומתהום רבצת תחת : ומנגד תבואת שמש  
 ומנגד נרש ירחים : ומראש הר־ריקדם ומנגד נבעות  
 עולם : ומנגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה  
 לראש יוסף ולקרקד נזיר אחיו : בכור שורו הדר לו  
 וקרני ראם קרניו בהם עמים יגנח יחדו אפסי־ארץ והם  
 רכבות אפרים והם אלפי מנשה : ׀ ולזבולן  
 אמר שמח זבלון בצאתך ויששכר באהליך : עמים  
 הר־יקראו שם יזבחו וזבחי־צדק כי שפע ימים ינקו  
 ושפני טמוני חול : ׀ ולגד אמר ברוך מרחיב  
 גד בלביא שכן וטרף זרוע אף־קרקד : וירא ראשית לו  
 כי־שם חלקת מהקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה  
 עשה ומשפטיו עם־ישראל : ׀ ולדן אמר  
 דן נזיר אריה יונק מן־הבשן : ולנפתלי אמר נפתלי  
 שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום ירשה : ׀  
 ולא־אשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוני אחיו  
 וטבל בשמן רגלו : ברזל ונחשת מנעלה וכימיך  
 דבאך : אין כאל ישרון רכב שמים בעורך ובגאותו  
 שחקים : מענה אלהי קדם ומתחת זרעת עולם  
 ויגרש מפניך אויב ויאמר השמר : וישכן ישראל בטח  
 בדר עין יעקב אל־ארץ דגן ותירוש אף־שמינו יערפר  
 טל : אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהודה  
 מגן עורך ואשר־חרב גאותך ויבחשו איביך לך ואתה  
 על־במותימו תדרך : ׀  
 לד ויעל משה מערבת מואב אל־הר נבו ראש  
 הפסגה אשר על־פני ירחו ויראה יהוה  
 את־כל־הארץ את־הנגלעד ערדן : ואת כל־נפתלי  
 ואת־ארץ אפרים ומנשה ואת כל־ארץ יהודה עד הים  
 האחרון : ואת־הנגב ואת־הפכר בקעת ירחו עיר  
 התמרים

התמרים עד צער : ויאמר יהוה אליו זאת הארץ אשר  
נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה  
הראיתך בעיניך ושמה לא תעבר : וימת שם משה  
עבדי יהוה בארץ מואב על פי יהוה : ויקבר אתו בני  
בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע איש את קברתו  
עד היום הזה : ומשה בן מאה ועשרים שנה במתו  
לא יכהתה עינו ולא ינס להה : ויבכו בני ישראל את  
משה בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי כני אבל  
משה : ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כייסמן משה  
את ידיו עליו וישמענו אליו בני ישראל ויעשו כאשר  
צוה יהוה את משה : ולא יקם נביא עוד בישראל כמשה  
אשר ידעו יהוה פנים אל פנים : לכל האתה והמפתים  
אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה  
ולכל עבדיו ולכל ארצו : ולכל היר החזקה ולכל  
המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל :

בסימנא טבא

**בראשית** ברא אלהים את השמים ואת הארץ :  
והארץ היתה תהו ובהו וחשך על  
פני תהום ורוח אלהים מרחפת על פני המים : ויאמר  
אלהים יהי אור והיה אור : וירא אלהים את האור  
כייטוב ויבדל אלהים בין האור ובין החשך : ויקרא  
אלהים ליום ולחשך קרא לילה והיה ערב והיה  
בקר יום אחד :  
ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים והיה מבדיל בין  
מים למים : ויעש אלהים את הרקיע ויבדל בין המים  
אשר מתחת לרקיע ובין המים אשר מעל לרקיע  
ויהי יום : ויקרא אלהים לרקיע שמים והיה ערב והיה  
בקר יום שני :

ויאמר

ויאמר אלהים יקוו המים מתחת השמים אל מקום אחד  
ותראה היבשה והיה יום : ויקרא אלהים ליבשה ארץ  
ולמקוה המים קרא ימים וירא אלהים כייטוב : ויאמר  
אלהים תרשא הארץ רשא עשב מזריע זרע עץ פרי  
עשה פרי למינו אשר זרעו וזרעו על הארץ והיה יום :  
ותוצא הארץ רשא עשב מזריע זרע למינהו ועץ עשה  
פרי אשר זרעו וירא אלהים כי טוב : והיה  
ערב והיה בקר יום שלישי :

פ

ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע השמים להבדיל בין  
היום ובין הלילה והיו לאת ולמועדים ולימים ושנים :  
והיו למאורות ברקיע השמים להאיר על הארץ והיה  
יום : ויעש אלהים את שני המאורות הגדלים את המאור  
הגדל לממשלת היום ואת המאור הקטון לממשלת  
הלילה ואת הכוכבים : ויתן אתם אלהים ברקיע השמים  
להאיר על הארץ : ולמשל ביום ובלילה ולהבדיל בין  
האור ובין החשך וירא אלהים כייטוב : והיה ערב  
והיה בקר יום רביעי :

פ

ויאמר אלהים ישרצו המים שרץ נפש חיה ועוף יעופף  
על הארץ על פני רקיע השמים : ויברא אלהים את  
התנינים הגדלים ואת כל נפש החיה הרמשת אשר  
שרצו המים למיניהם ואת כל עוף כנף למינהו וירא  
אלהים כייטוב : ויברך אתם אלהים לאמר פרו ורבו  
ומלאו את המים בים והעוף ירב בארץ : והיה ערב  
והיה בקר יום חמישי :

פ

ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה בהמה  
ורמש וחיות ארץ למינה והיה יום : ויעש אלהים את  
חית הארץ למינה ואת הבהמה למינה ואת כל רמש  
האדמה למינהו וירא אלהים כייטוב : ויאמר אלהים

נעשה

נעשה אדם בצלמנו כדמותנו וירדו בדת הים ובעוף השמים ובבהמה ובכל הארץ ובכל הרמש הרמש על הארץ : ויבא אלהים ואתה אדם בצלם אלהים ברא אתו וזכר ונקבה ברא אתם : ויברך אתם אלהים ויאמר להם אלהים פרו ורבו ומלאו את הארץ וכבשה ורדו בדת הים ובעוף השמים ובכל החיה הרמשת על הארץ : ויאמר אלהים הנה נתתי לכם את כל עשב וזרע זרע אשר ערפני כל הארץ ואת כל העץ אשר רבו פרי עץ זרע זרע לכם יהיה לאכלה : ולכל חיה הארץ ולכל עוף השמים ולכל רמש ער הארץ אשר רבו נפש חיה את כל ירק עשב לאכלה ויהיכן : וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאד ויהי ערב ויהי בקר יום הששי : פ  
ויכלו השמים והארץ וכל צבאם : ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה וישבת ביום השביעי מכל מלאכתו אשר עשה : ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אתו כי בו שבת מכל מלאכתו אשר ברא אלהים לעשות : ויאמר קדים

תפלה קודם תהלים

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בדוד עבדו ובזרעו אחריו והבוחר בשירות ותשבחות שתפן ברחמים אל קריאת מזמורי תהלים שנקרא כאלו אמרם דוד המלך עליו השלום בעצמו זכותו יגן עלינו ויעמוד לנו זכות פסוקי תהלים וזכות תיבותיהם ואותיותיהם ונקודותיהם וטעמיהם והשמורת היוצאים מהם מראשי תיבות ומסופי תיבות לכפר פשעינו ועונותינו וחטאתינו ולזמר עריצים ולהכרית כל החושים והקוצים הסובבים את השושנה העליונה לחבר אשת נעורים

נעורים עם דודה באהבה ואחיה ורעות ומשם ימשך לנו שפע לנפש רוח ונשמה לטהרנו מעונותינו ולסלוח חטאתינו ולכפר פשעינו כמו שפלת לדוד שאמר מזמורים אלו לפניך כמו שנאמר גם יי העביר חטאתך לאתמות ואל תקחנו מהעולם הזה קודם זמננו עד מלאת שנותינו בהם שמונים שנה באופן שנוכל לתקן את אשר שחתנו : וזכות דוד המלך עליו השלום יגן עלינו ובעדנו שתאריך אפך עד שובנו אליך בתשובה שלימה לפניך ומאוצר מתנת חנם תחננו כדכתיב וחנתי את אשר אחז ורחמתי את אשר ארחם : וכשם שאנו אומרים לפניך שירה בעולם הזה כך נזפה לומר לפניך יי אלהינו שיר ושבחה לעולם הבא ועל ידי אמירת תהלים תתעורר חכצלת השרון ולשיר בקול נעים בנילה ורגן כבוד הלבנון יתן לה הוד והדר בבית אלהינו במהרה בימינו אמן סלה : לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו : נקדמה פניו בתודה בזמירות נריע לו : כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים :

ספר תהלים

א אשרי האיש אשר לא הרף בעצת רשעים וכדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב : כי אם בתורת יהוה חפצו ובתורתו יהנה ס טז  
לכד וב דגס יומם ולילה : והיה כעץ שתול על פלגי מים אשר פרו יתן בעתו ועלהו לא ייבול וכל אשר יעשה יצליח : לא יכן הרשעים כי אם כפמץ אשר תדפנו רוח : על כן ולא יקמו רשעים במשפט וחטאים בעדת צדיקים : כי יודע יהוה דרך צדיקים ודרך רשעים תאבד : כ למה רגשו גוים ולאמים יהגרו ס טז לכד וב דגס ריק : יתצבו ו מלכי ארץ ורוזנים נוסדו יחד על יהוה

יהוה ועל משיחו : ננתקה את מוסרותימו ונשליכה  
ממנו עבתימו : יושב בשמים ישחק אדני ילעגלמו :  
או ידבר אלימו באפו ובחרונו יכהלמו : ואני נסכתי  
מלכי על ציון הרקדשי : אספרה אל חק יהוה אמר  
אלי בני אתה אני היום ילדתיך : שאל ממני ואתנה  
גוים נחלתך ואחזתך אפסי ארץ : תרעם בשבט ברזל  
ככלי יוצר תנפצם : ועתה מלכים השכירו הוטרו  
שפטי ארץ : עכדו את יהוה ביראה וגילו ברערה :  
נשקבר פריאנף ו ותאכדו דרך פייבער כמעט אפו  
אשרי כל חוסי בו :

ג מזמור לדוד בכרחו מפני אבשלום בנו : יהוה מה  
רבו צרי רבים קמים עלי : רבים אמרים  
לנפשי אין ישועתה לו באלהים סלה : ואתה יהוה מגן  
בערי כבודי ומרים ראשי : קולי אלי יהוה אקרא ויענני  
מהר קדשו סלה : אני שלכתי ואישנה הקיצותי כי  
יהוה יסמכני : לא אירא מרבבות עם אשר סביב שהו  
עלי : קומה יהוה והשיעני אלהי כי הפית את כל  
איבי לחי שני רשעים שכרת : ליהוה הישועה על  
עמך ברכתך סלה :

ד למנצח בנגינות מזמור לדוד : בקראי ענני ו אלהי  
צדקי בצר הרחבת לי חנני ושמע תפלתי :  
בני איש ערמה כבודי לכלמה תאהבון ריק תבקשו  
כזב סלה : ודעו כי הפלה יהוה חסיד לו יהוה ישמע  
בקראי אליו : רגזו ואלתחטאו אמרו כלבככם על  
משפככם ודמו סלה : זכחו וזחי צדק וכטחו אל  
יהוה : רבים אמרים מי יראנו טוב נסה עלינו אור  
פניך יהוה : נתתה שמחה בלבי מעת דגנם ותירושם  
רבו : בשלום יחדו אשכבה ואישן כי אתה יהוה לכבוד  
לכטח

לכטח תישיבני :

ה למנצח אל הנחילות מזמור לדוד : אמרי האזינה  
יהוה בינה הניגי : הקשיבה לקול שועי  
מלכי ואלהי כי אליך אתפלל : יהוה בקר תשמע קולי  
בקר אעך לך ואצפה כי לא אל הפץ רשע אתה  
לא יגדך ר' סוף כע רע לא יתיצבו הוללים לנגד עיניך שנאת  
כל פעלי און : תאבד דברי כזב אישדמים ומרמה  
יתעב יהוה : ואני ברכ חסדך אבוא ביתך אשתחוה  
אלהיכך קדשך ביראתך : יהוה נחני בצדקתך למען  
שוררי הישר לפני דרכך : כי אין בפיהו נכונה קרבם  
הוות קבר פתוח גרנם לשונם יחליקון : האשינם ו  
אלהים יפלו ממעצותיהם ברב פשעיהם הדיחמו כי  
מרו בך : וישמחו כל חוסי בך לעולם ירננו ותסך  
עלימו ויערצו ל סוף בך אהבי שמך : כי אתה תברך צדיקו  
יהוה כצנה רצון תעטרנו :

ו למנצח בנגינות על השמינית מזמור לדוד : יהוה  
אלהי באפך תוכיחני ואל תחמתך תיפרני :  
חנני יהוה כי אמרל אני רפאני יהוה כי נבהלו עצמי :  
ונפשי נבהלה מאד ואתה יהוה ערמתי : שובה מלע יהוה  
חלצה נפשי הושיעני למען חסדך : כי אין במות זכרה  
בשאל מי יודחלך : יגעת ו באנחתי אשחה בכל  
לילה מטתי בדמעתי ערשי אמסה : עששה מפעם  
עני עתקה בכל צוררי : סורו ממני כל פעלי און כי  
שמע יהוה קול בכי : שמע יהוה תחנתי יהוה תפלתי  
יקח : יבשו ו ויפהלו מאד כל איבי ישבו יבשו רגע :  
ו שגיון לדוד אשר ישר ליהוה על דברי כוש בן ימיני :  
יהוה אלהי בך חסיתי הושיעני מפלרדפי והצורני :  
פן יטרף פאריה נפשי פרק ואין מציל : יהוה

אלהי אסעשיתי זאת אסיש עול בכפי : אסגמלתי  
שולמי מלרע רע ואחלצה צוררי ריקם ירדף לימחה אויבנפשי  
וישג וירמס לארץ חיי וכבודי לעפר ישכן סלה קומה מלרע  
יהוה באפק הנשא בעברות צוררי ועורה אלי משפט  
צוית : ועדת לאמים תסוככך ועליה למרום שובה :  
יהוה ירין עמים שפטני יהוה בצדקי וכתמי עלי :  
יגמרנא רע ורשעים ותכונן צדיק ובחן לבות וכליות  
אלהים צדיק : מגני על אלהים מושיע ישרי לב :  
אלהים שופט צדיק ואל זעם בכליוס : אסלא ישוב  
חרבו ילמוש קשתו דרך ויכוננה : ולו הכין כלימות  
הציו לדלקים יפעל : הננה יחבלאון והרה עמל וילר  
שקר : בור כרה מלרע ויחפרהו ויפל בשחת יפעל : ישוב  
עמלו בראשו כ' רפס ועל קדקרו ק' שניס ס'ק חמסו ירד אודה  
יהוה בצדקו ואזמרה שסי יהוה עליון :

ה למנצח על הגתית מזמור לרוד : יהוה אדנינו מה  
אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך  
על השמים : מפי עוללים וינקים יסדת עז למען צורריך  
להשבית אויב ומתנקם : כי אראה שמך מעשרה  
אצבעתיך ירח וכוכבים אשר כוננתה : מה אנוש כי  
תזכרנו ובן אדם כי תפקדנו : ותחסרהו מעט מ' רגס מאלהים  
וכבוד והדר תעטרהו : תמשילהו במעשי ידך כל  
שתי תחת רגליו : צנה ואלפים כלם וגם בהמות שדי :  
צפור שמים ורגי הים עבר ארחות ימים : יהוה אדנינו  
מה אדיר שמך בכל הארץ :

ט למנצח על גתית מזמור לרוד : אודה יהוה  
בכל לבי אספרה כל נפלאותיך : אשמחה  
ואעלצה כך אזמרה שמך עליון : בשובי איבי אחור  
יכשרו ויאבדו מפניך : כי עשית משפטי ודיני ישבת

לכסא שופט צדק : גערת גוים אבדת רשע שמס מחית  
לעולם ועד : האויב ותמו חרבות ס'ק לנצח וערים נתשת  
אבר זכרט המה : ויהוה לעולם ישב כונן למשפט  
כסאו : והוא ישפט תבל בצדק ירין לאמים כמישרים :  
ויהי יהוה משגב לך משגב לעתות בצרה : ויבטחו  
בך יורעי שמך כי לא יעזבת דרשיך יהוה : זמרו ליהוה  
ישב ציון הגידו בעמים עלילותיו : כי דרש דמים אותם  
זכר לא שכח צעקת ענוים : חננני ס' קמז וסוף חטיף יהוה הוראה  
עני משנאי מרוסמי משערימות : למען אספרה כל  
תהלתך מלך ירד בשערי בת ציון אנולה בישועתך : טבעו  
גוים בשחת עשו כרשתיו טמנו נלכדה רגלם : נודע ו  
יהוה משפט עשה בפעל בפיו נוקש רשע הניון סלה :  
ישבו רשעים לשאולה כל גוים שכחי אלהים : כי  
לא לנצח ישכח אביון תקות עניים תאבד לעד : קומה  
מלרע יהוה אליעז אנוש ישפטו גוים על פניך : שיתה מלרע  
יהוה מורה להם ירעו גוים אנוש המה סלה :

י למה מ' רפס יהוה תעמד ברחוק תעלים לעתות בצרה :  
בגאות רשע ידלק עני יתפשו ו במזמות זו  
חשבו : כי הלל רשע על תאות נפשו ובצע בך נאץ ו  
יהוה : רשע כגבה ככף אפו בלי ידרש אין אלהים כל  
מזמותיו : יחילו דרכיו ו בכל עת מרום משפטיך מנגדו  
כל צריו יפיה בהם : אמר כלבו בלי אמוט לדר ודר  
אשר לא יברע : אלה ו פיהו מלא ומרמות ותך תחת  
לשונו עמל ואון : ישב במארב הצרים במסתרים יהרג  
נקי עיניו לחלכה יצפנו : יארב במסתרו כאריה כסכה  
יארב לחטף ס'ק עני יחטף עני כמשכו ברשתו : ידכה  
ישח ונפל בעצמותיו חל כאים : אמר בלבו שכח אל  
הסתיר פניו בל יראה לנצח : קומה יהוה אל נשא ידך

אל־תִּשְׁכַּח עֲנוּיִם : על־מָה | נֶאֱמַר רִשְׁעִי | אֱלֹהִים אָמַר  
כִּלְבוֹ לֹא תִדְרֹשׁ : רֵאִיתָה כִּי־אֵתָהּ | עָמַל וּכְעָם | תִּבְיֹט  
לִתְּךָ כִּי־רָדָה עֲלֶיךָ יַעֲזֹב חֲלֻכָה יְהוֹם אֵתָהּ | הֵייתָ עֹזֹר :  
שֹׁבֵר זֹרֵעַ רִשְׁעִי זֹרֵעַ תִּדְרֹשׁ רִשְׁעוֹ בְּלִי־תִמְצָא : יְהוֹרֵה  
מֶלֶךְ עוֹלָם וְעַד אֲבָרוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ : תֵּאוֹת עֲנוּיִם שִׁמְעַת  
יְהוָה תִּכְוֵן לְכֶם תִּקְשִׁיב אֹזְנֶךָ : לִשְׁפֹט יְהוֹם וְרָדָה בְּרִי  
יֹסִיף עוֹד לַעֲרֹץ אֲנוּשׁ מִן־הָאָרֶץ :

יֵא לִמְנַצֵּחַ לְדוֹד בִּיהוָה | חֲסִיתִי אִיךָ תֹאמְרוּ לִנְפְשִׁי  
נִדְרֵי מַלְאָכֵי הַרְכָּם צְפוּרִים כִּי הִנֵּה הַרְשָׁעִים יִדְרֹכֶנּוּ  
קִשְׁתַּת פּוֹנְנֵנו חֲצֵם עַל־יָתֵר לִירוֹת בְּמִרְאֵפֶל לִישְׁרֵי־לֵב :  
כִּי הִשְׁתּוֹת יִהְרָסוּן צְדִיק מִהַפְּעֵל : יְהוָה | בְּהִיכַל קִדְשׁוֹ  
יְהוָה בְּשִׁמְיִם כָּסָאוֹ עֵינָיו יַחוּז עַפְעָפְיוֹ יִכְחֲנוּ בְּנֵי אֲדָם :  
יְהוָה צְדִיק יִכְחֵן וְרִשְׁעֵי וְאֵהָב חֲמָם שְׂנֵאָה נִפְשׁוֹ : יִמְטֵר  
עַל־רִשְׁעִים פָּחִים אִשׁ וּנְפִרִית וְרוּחַ זֹרְעוֹת מִנֵּת כּוֹסֵם :  
כִּי־צְדִיק יְהוָה צְדָקוֹת אֵהָב יִשְׂר יַחוּז פְּנִימוֹ :

יֵב לִמְנַצֵּחַ עַל־הַשְּׁמַיִת מִזְמוֹר לְדוֹד : הוֹשִׁיעָה יְהוָה  
כִּי־גַמַר חֲסִיד כִּי־פָסוּ אֲמוֹנִים מִבְּנֵי אֲדָם :  
שׂוֹא | יִדְבְּרוּ אִישׁ אֶת־רֵעֵהוּ שִׁפְתַּי חֲלָקוֹת בִּלְבָב וּלְבַב  
יִדְבְּרוּ : יִכְרַת יְהוָה כִּלְשִׁפְתֵי חֲלָקוֹת לִשׁוֹן מִדְּבַרְתָּ  
גְּדוּלוֹת : אֲשֶׁר אָמְרוּ | לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שִׁפְתֵינוּ אֲתָנוּ מִי  
אֲדוֹן לָנוּ : מִשְׁדַּ עֲנִיִּים מֵאַנְקַת אֲבִיוֹנִים עֵתָה אֲקוּם  
יֹאמֵר יְהוָה אִשִּׁית בְּיִשְׁעֵי יַפִּיחַ לוֹ : אֲמַרְתָּ מִי־יִהְיֶה  
אֲמַרְתָּ טְהוֹרוֹת כִּסְף צְרוּף בְּעֵלִיל עִיִּים לְאָרֶץ מִזְקָה  
שִׁבְעֵתַיִם : אֵתָהּ־יְהוָה תִּשְׁמְרֵם תִּצְרַנּוּ מִן־הַדּוֹד זֹו  
לְעוֹלָם : סִכִּיב רִשְׁעִים יִתְהַלְכוּן כְּרֵם זֵלוֹת לְבָנֵי אֲדָם :  
יֵב לִמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדוֹד : עַד־אָנָּה יְהוָה תִּשְׁכַּחַנִּי נִצַּח  
עַד־אָנָּה | תִּסְתִּיר אֶת־פְּנֵיךָ מִמֶּנִּי : עַד־אָנָּה |

אִשִּׁית עֲצוֹת בְּנַפְשִׁי יִגוֹן בִּלְבָבִי יוֹמֵם עַד־אָנָּה | יְרוּם  
אוֹיְבִי

אוֹיְבֵי עָלַי : הִבִּיטָה עֲנָנִי יְהוָה אֱלֹהֵי הַאִירָה עֵינַי פֶּךָ  
אִישָׁן הַמּוֹת : פֶּךָ־יֹאמֵר אוֹיְבֵי יִכְלֹתוּ צָרִי יִגְלוּ כִי אֲמוּט :  
וְאֲנִי | בְּחִסְדְּךָ כְּטַהֲתִי יִגַּל לִבִּי כִישׁוּעַתְךָ אִשִּׁירָה לִיהוָה  
כִּי גַמַל עָלַי :

יֵד לִמְנַצֵּחַ לְדוֹד אָמַר נִכְל בִּלְבוֹ אֵינִי אֱלֹהִים הַשְׁחִיתוּ  
הַתְּעִיבוּ עָלַיִלָּה אֵינִי עֲשֵׂה־טוֹב : יְהוָה מִשְׁמִיִּם  
הַשְׁקִיף עַל־בְּנֵי־אֲדָם לִרְאוֹת הֵישׁ מִשְׁכִּיל דִּרְשׁ אֵת  
אֱלֹהִים : הַכֹּל סֵר יַחְדוֹ נִאֲלַחוּ אֵינִי עֲשֵׂה־טוֹב אֵינִי גַסֵּר  
אֲחֵד : הֲלֹא יִדְעוּ כִלְפָעֵרִי אִוֹן אֲכַלִּי עָמִי אֲכָלוּ לַחַם  
יְהוָה לֹא קִרְאוּ : שֵׁם | פָּחַדוּ פָּחַד כִּי אֱלֹהִים בְּדוֹד צְדִיק :  
עֲצָה־עֲנִי תִבְיֹשׁוּ כִי יְהוָה מַחְסֵהוּ : מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יִשׁוּעָה  
יִשְׂרָאֵל בְּשׁוֹב יְהוָה שְׁבוֹת עָמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל :  
טוֹ מִזְמוֹר לְדוֹד יְהוָה מִיִּגְוֹר בְּאַהֲרָה מִיִּישָׁכָן בְּהַר  
קָדְשֶׁךָ : הוֹלֵךְ תָּמִים וּפְעֵל צְדָק וְדַבַּר אֱמֶת  
בִּלְבָבוֹ : לֹא־דַגְלָה | עַל־לִשְׁנוֹ לֹא־עֲשֵׂה לְרֵעֵהוּ רַעֲהָ  
וְחִרְפָּה לֹא־יִשְׂאֵל עַל־קִרְבוֹ : נִכְזָה | בְּעֵינָיו נִמְאָם וְאֵת  
יִרְאִי יְהוָה יִכְבֵּד נִשְׁבַּע לְהִרְעֵ וְלֹא יִמֵּר : כִּסְפוֹ | לֹא־  
נִתַן בְּנִשְׁבָּה וְשַׁחַד עַל־נַפְקֵי לֹא־לָקַח עֲשֵׂה אֱלֹהֵי לֹא יִמוּט  
לְעוֹלָם :

טוֹ מִכְתָּם לְדוֹד שְׁמֵרְנֵי־יְקִי אֵל כִּי חֲסִיתִי בְךָ : אֲמַרְתָּ  
לִיהוָה אֲדַנִּי אֵתָהּ טוֹבַתִּי בְּלִעְרִיךָ : לְקִדּוּשִׁים  
אֲשֶׁר־בְּאָרֶץ הַמָּה וְאֲדִירִי כִלְחַפְצֵי־כֶסֶם : יִרְבוּ עֲצֻבוֹתַם  
אֲחֵר מֵהָרוּ בְּלִיאִסְיָה נִסְכִּיהֶם מִדָּם וּבִלְאִשְׁמָ אֵת־  
שְׁמוֹתֵם עַל־שִׁפְתֵי : יְהוָה מִנֵּת־חֲלָקֵי וְכוֹסֵי אֵתָהּ תוֹמֵךְ  
גִּזְרֵי : חֲבָלִים נִפְלְוִלִי כִנְעָמִים אֵף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי :  
אֲכַרְךָ אֵת־יְהוָה אֲשֶׁר יַעֲזֵנִי אֵף־לִילוֹת יִסְרוּנִי כְלִילוֹתִי :  
שׁוֹתִי יְהוָה לִנְגִדִי תִמִּיר כִּי מִיִּמִּינִי בְּרִאֲמוּט : לִכְן |  
שְׂמַח לִבִּי וּיְגַל כְּכּוֹדִי אֵף־בְּשָׂרִי יִשְׁכֵּן לְבַטָּח : כִּי |

לא (כט)

לאיתעוב נפשי לשאול לאיתתן חסידך לראות שחת :  
תודיעני ארח חיים שבע שמחות אתה פניך נעימות  
בימיך נצח :

יו תפלה לדוד שמעה יהוה צדק הקשיבה רנתי  
האזינה תפלתי בלא שפתי מרמה : מלפניך  
משפטי יצא עיניך תחזינה מישרים : כחנת לבי ו  
פקדת לילה צרפתני בליתמצא זמתי מלרע בליתעברפי :  
לפעלות אדם בדבר שפתיך אני שמרתי ארחות פריץ :  
תמך אשרי במעגלותיך בליתמוטו פעמי : אני יקראתיך  
כיתענני אל הטיאזנה לי שמע אמרתי : הפלה חסדיך  
מושיע חוסים ממתקוממים בימיך : שמרני כאישון בת  
עין בצל כנפיך תסתירני : מפני רשעים זו שרונ  
איבי בנפש יקיפו עלי : חלבמו סגרו פיו דברו בגאות :  
אשרנו עתה סכנונו עיניהם ישיתו לנטות בארץ :  
דמינו כאריה יכסוף לטרוף וככפיר ישב במסתרים :  
קומה יהוה קרמה פניו הכריעהו פלטה נפשי מרשע  
חרבה : ממתים ידך יהוה ממתים מחלד חלקם בחיים  
וצפונה תמלא בטנם ישבעו בנים והניחו יתרם לעולליהם :

אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך :  
יח למנצח לעבד יהוה לדוד אשר דבר ליהוה אתה דברי  
השירה הזאת ביום הציל יהוה אותו מכף  
כל איביו ומיד שאול : ויאמר ארחמך יהוה חוקי : יהוה ו  
סלע ומצודתי ומפלטי לרסס אלי צורי אחסדבו מגני  
וקרן ישעי משנבי : מהלל אקרא יהוה ומן איבי אושע :  
אפפוני חבלי מות ונחלי כליעל יבעתוני : חבלי שאול  
סכנוני קדמוני מוקשי מות : בצר לי ו אקרא יהוה ואל  
אלהי אושע ישמע מהיכלו קולי ושועתי לפניו ו תבא  
באזניו : ותגעש ותרעש הארץ ומוסרי הרים ירגזו  
ויתגעשו

ותגעשו כיהרה לו : עלה עשן באפו ואש ממפיו  
תאכל נחלים בערו ממנו : ויט שמים וירד וערפל תחת  
רגליו : וירכב על כרוב ויעף וירא על כנפי ירוח :  
ישת חשך סתרו סכיבותיו סכתו חשבת מים עבי  
שחקים : מננה נגדו עביו עברו ברד וגחלי אש : וירעם  
בשמים ויהוה ועליו יתן קלו ברד וגחלי אש : וישלח  
חציו ופיצם וברקים רב ויהמם : ויראו אפיקי מים  
ויגלו מוסדות תבל מנערתי יהוה מנשמת רוח אפה :  
ישלח ממרום יקחני ימשיני ממים רבים : יצילני מאיבי  
עז ומשנאי כי אמצו ממני : יקדמוני כיום אירי ויהי  
יהוה למשען לי : ויוציאני למרחב יהלצני כי חפץ כל נעמים  
בי : יגמלני יהוה כצדקי כבר ידי ישוב לי : כישמרתי  
דרכי יהוה ולא רשעתי מאלה : כי כל משפטיו לנגדי  
וחקתי לא אסיר מני : ואהי תמים עמו ואשתמר  
מעוני : וישב יהוה לי כצדקי כבר ידי לנגד עיניו :  
עסי חסיד תתחסד עסי נבר תמים תתמם : עסי נבר  
תתברר ועסי עקש תתפתל : כיהאתה עסי עני תושיע  
ועינים רמות תשפיל : כיהאתה תאיר נרי יהוה אלהי  
יגיה חשבי : כי כה ארץ נדוד וכאלהי אדלג שור :  
האל תמים דרכו אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל ו  
החוסים בו : כי מי אלוה מבלעדני יהוה ומי צור זולתי  
אלחינו : האל המאזרני חיל ויתן תמים דרכי : משוה  
רגלי כאילות ועל במתי יעמירני : מלמד ידי למלחמה  
ונחתה קשת נחושה זרועתי : ותתן לי מגן ישעך  
וימינה תסעדני וענותך תרכני : תרחיב צעדי תחתי  
ולא מעדו קרסלי : ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב  
עד פלותם : אמחצם ולא יכלו קום יפלו תחת רגלי :  
ותאזרני חיל למלחמה תכריע קמי תחת : ואיבי נתתה



לי ערף ומשנאי אצמיתם: ישועו ואין מושיע עליהוה  
ולא ענם: ואשחקם כעפר עלפנירוח כטיט חוצות  
אריקם: תפלטני מריכי עם תשימני לראש גוים עם  
לאידעתי יעבדוני: לשמע אזן ישמעו לי בנינכר  
יכחשרלי: בנינכר יבלו ויחרגו ממסגרותיהם: חיייהוה  
וכרוך צורי וירום אלוהי מלכו ישעי: האל הנותן נקמות  
לי וידבר עמים תחתי: מפלטי מאיכי אף מןקמי  
תרוממני מאיש חמס תצילני: עלכן אודה בגוים  
יהוה ולשמך אומרה: מגדיל ישועות מלכו ועשה חסדו  
למשיחו לדוד ולזרעו עדעולם:

יש למנצח מזמור לדוד: השמים מספרים כבודאל  
ומעשה ידיו מגיד הרקיע: יום ליום יביע  
אמר ולילה ללילה יחודהדעת: איךאמר ואין דברים  
בלי נשמע קולם: בכלהארץ יצא קום ובקצה תבל  
מליהם לשמש שםאהל בהם: והוא כחתן יצא מחפתו  
ישיש כגבור לרוץ ארח: מקצה השמים מוצאו ותקופתו  
עליקצותם ואין נסתר מחמתו: תורת יהוה תמימה  
מישיבת נפש עדות יהוה נאמנה מחבימת פתי: פקודי  
יהוה ישרים משמחיללב מצותיהוה ברה מאירת עינים:  
יראת יהוה וטהורה עומדת לעד משפטיהוה אמת  
צדקו יחדו: הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש  
ונפת צופים: גםעבדה נזהר בהם בשמרם עקב רב:  
שגיאות מייבין מנסתרות נקני: גם מזדים חשך עבדה  
אליםשורבי אז איתם ונקיתי מפשע רב: יהיו לרצון  
אמריפי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:  
כ למנצח מזמור לדוד: יענה יהוה ביום צרה ישנכה  
שם אלהי יעקב: ישלחעזרה מקדש ומציון  
יסעדה: יזכר כלמנחתך ועולתך ירשנה סלה: יתן

לך כרכבה וכלעצתך ימלא: נרננה בישועה ובשם  
אלהינו נרגל ימלא יהוה כלמשאלותיך: עתה ידעתי  
כי הושיע יהוה משיחו יענהו משמי קדשו בגבורות  
ישע יד לוי ימינו: אלה ברכב ואלה כפוסים ואנחנו בשם  
יהוה אלהינו נזכיר: המה פרעו ונפלו ואנחנו קמנו  
ונתעורר: יהוה הושיעה המלך יעננו ביוםקראנו:  
כא למנצח מזמור לדוד: יהוה בעף עקם ישמחמלך  
ובישועתך מהיגל מלכותאד: תאות לבו נתתה

לו וארשת שפתיו בלמנעת סלה: כיהתקדמנו ברכות  
טוב תשיח לראשו עטרת פז: חייב ושאל ממך נתתה  
לו ארך ימים עולם ועד: גדול כבודו בישועתך יהוד  
והדר תשנה עליו: כיהתשיתוהו ברכות לעד תחדהו  
בשמחה אתפניך: כיהמלך בטח ביהוה וכחסד עליון  
בליוט: תמצא ידך לכלאיביך ימינה תמצא שנאיך:  
תשיתמו וכתנור איש לעת פניך יהוה כאפו יבלעם  
ותאכלם איש: פרימו מארץ תאבד וזרעם מכני אדם:  
כינטו עליך רעה השכו מזמה בליוכלו: כי תשיתמו  
שכם במיתריך תכונן עלפניהם: רוטה יהוה בעף  
נשירה ונזמרה גבורתך:

כב למנצח עלאילת השחר מזמור לדוד: אלי אלי  
למה עזבתני רחוק מישועתי דברי שאגתי:  
אלהי אקרא יומם ולא תענה ולילה ולא ידומיה לי:  
ואתה קרוש יושב תהלות ישראל: בך בטחו אבותינו  
בטחו ותפלטמו: אליך זעקו ונמלטו בך בטחו ולא  
בושו: ואנכי תולעת ולא איש חרפת אדם וכזו עם:  
כלראי ילעיגו לי יפטירו בשפה נייעו ראש: גל אלל  
יהוה יפלטוהו יצילוהו כי חפץ בו: כיהאתה גחי מבטן  
מבטיהי עלישדי אמי: עליך השלכתי מרחם מבטן

אמי אלי אתה : אלתרחק ממני כי צרה קרובה כי  
 אין עוזר : סכבונני פרים רבים אבירי בשן כתרונני :  
 פצו עלי פיהם אריה טרף ושאג : כמים נשפכתי  
 והתפרדו כל עצמותי היה לבי כדונג נמס בתוך מעי :  
 יבש כחרש וכהי ולשוני מדבק מלקוחי ולעפרמות  
 תשפתני : כי סכבונני פלים ערת מרעים הקיפוני כארי  
 ידי ורגלי : אספר כל עצמותי המה ביטוי יראוני כי :  
 יחלקו בגדי להם ועל לבושי פילו גורל : ואתה יהוה  
 אלתרחק אילותי לעזרתי חושה : הצילה מחרב נפשי  
 מיד-כלב יחידתי : הושיעני מפי אריה ומקרני רמים  
 עניתיני : אספרה שמך לאחי בתוך קהל אהלך :  
 יראי יהוה | הללוהו כדורע יעקב כבדוהו וגורו ממנו  
 כל-זרע ישראל : כי לא יבוזה ולא שקץ ענות עני ולא-  
 הסתיר פניו ממנו ובשויעו אליו שמע : מאתך תהלתי  
 בקהל רב נדרי אשלם נגד יריאיו : אכלו ענוים | וישבעו  
 יהללו יהוה דרשו יחי לבככם לעד : זכרו | וישבו אל-  
 יהוה כל-אפסי-ארץ וישתחוו לפניך כל-משפחות גוים :  
 כי ליהוה המלוכה ומשל בגוים : אכלו וישתחוו | כל-  
 דשני-ארץ לפניו יכרעו כל-יורדי עפר ונפשו לא חיה :  
 זרע יעברנו יספר לאדני לדור : יבאו ויגידו צדקתו  
 לעם נולד כי עשה :

כג מזמור לדוד יהוה רעי לא אחסר : פנאות דשא  
 ירביצני על-מי מנוחות ינהני : נפשי ישובב ינחני  
 במעגלי-צדק למען שמו : גם כי-אלך בגיא צלמות לא-  
 אירא רע כי-אתה עמדי שבטך ומשענתך המה ינחמני :  
 תערך לפני | שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי כוס  
 רויה : אך | טוב וחסד ירדפוני כל-ימי חיי ושבתי בבית  
 כ רמסוס דגס יהוה לארך ימים :

כד לדוד מזמור ליהוה הארץ ומלואה תבל ויושבי בה :  
 כי הוא עלימים יסדה ועל-נהרות יכוננה :  
 מי-יעלה בהר יהוה ומי יקום במקום קדשו : נקי כפים  
 ובר-לבב אשר ולא ינשא לשוא נפשי ולא נשבע למרמה :  
 ישא ברכה מאת יהוה וצדקה מאלהי ישעו : זה דוד  
 דורשו מבקשי פניך יעקב סלה : שאו שערים | ראשיכם  
 והנשאו פתחי עולם ויבוא מלך הכבוד : מיזה מלך |  
 הכבוד יהוה עוזו ונבור יהוה גבור מלחמה : שאו שערים |  
 ראשיכם ושאו פתחי עולם ויבא מלך הכבוד : מי הוא  
 זה מלך הכבוד יהוה צבאות הוא מלך הכבוד  
 סלה :

כה לדוד אליך יהוה נפשי אשא : אלהי בך בטחתי  
 אל-אבושה אל-יעלצו אויבי לי : גם כל-  
 קויה לא יבשו יבשו הבגדים ריקם : דרכיך יהוה  
 הודיעני ארחתיך <sup>א סולס</sup> למדני : הדריכני באמתך ולמדני  
 כי-אתה אלהי ישעי אותך קויתי כל-היום : זכר <sup>א סולס</sup>  
 רחמיך יהוה וחסדיך כי מעולם המה : חטאות נעוריי |  
 ופשעי אלתזכר כחסדך זכר-לי-אתה למען טובך  
 יהוה : טוב וישר יהוה עליכן יורה חטאים בדרך : ידרך  
 ענוים במשפט וילמד ענוים דרכו : כל-ארחות יהוה  
 חסד ואמת לנצרי בריתו ועדתיו : למען שמך יהוה  
 וסלחת לעוני כי רבי-הוא : מיזה האיש ירא יהוה יורנו  
 בדרך יבחר : נפשו בטוב תלין וזרעו יירש ארץ : סוד  
 יהוה ליריאיו ובריתו להודיעם : עיני תמיד אל-יהוה  
 כי הוא יוציא מרשת רגלי : פנה אלי והנני כי-יחיד  
 ועני אני : צרות רבבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני :  
 ראה עיני ועמלי ושא לכל-חטאותי : ראה-איבי כי-ירבו  
 ושנאת חמס שנאוני : שמרה נפשי והצילני אל-אבוש

כִּי־חִסִּיתִי כַךְ : תִּסְוִי־שֵׁר יִצְרַנִּי כִּי קוֹי־תִּיךְ : פְּרַח אֱלֹהִים  
אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכָּל צָרוֹתָיו :

כּו לְדוֹר | שִׁפְטֵנִי יְהוָה כִּי־אֲנִי כִתְמִי הִלַּכְתִּי וּבִיהוּדָה  
בִּשְׁתַּחֲתִי לֹא אִמְעַד : כַּחֲנַנִּי יְהוָה וּנְסַנִּי צָרַפָּה כְּלוֹיֹתַי  
וּלְכִי : כִּי־חִסְדֶּךָ לִנְגַד עֵינַי וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּאִמְתֶּךָ : לֹא־  
יִשְׁכַּחְתִּי עִסְמִתִּי־שׂוֹא וְעַם נְעֻלְמִים לֹא אֶבְוֹא : שְׁנֵאתַי  
קָהַל מְרַעִים וְעִסְר־שָׁעִים לֹא אֲשַׁב : אֶרְחֹץ בְּנִקְיוֹן כְּפִי  
וְאֶסְכַּבְהָ אֶת־מוֹכַחַךְ יְהוָה : לִשְׁמִיעַ בְּקוֹל תּוֹדָה וּלְסַפֵּר  
כְּלִי־נִפְלְאוֹתֶיךָ : יְהוָה אֶהְבֵּתִי מֵעוֹן בֵּיתֶךָ וּמְקוֹם מִשְׁכַּן  
כְּבוֹדֶךָ : אֶל־תֵּאֶסֶף עִסְחֻטָּאִים נַפְשִׁי וְעִסְאֲנָשִׁי דַמִּים  
חַיִּי : אֲשֶׁר־כִּידִי־הֵם זְמָה וַיִּמְיֵנָם מִלֵּאָה שְׁחַד <sup>ס' דגש</sup> וְאֲנִי  
כִתְמִי אֶלֶךְ פְּרַנִּי וְחַנְנִי : רַגְלִי עֲמֵדָה בְּמִישׁוֹר בְּמִקְהָלִים  
אֶכְרַךְ יְהוָה :

כּו לְדוֹר | אֲוִרִי וַיִּשְׁעֵי מִמִּי אִירָא יְהוָה מֵעוֹדֶחֱי  
מִמִּי אֶפְחַד : בְּקָרַב עָלַי | מְרַעִים לֹא־כָל אֶת־  
בְּשָׂרִי צָרִי וְאִיבִי לִי הֵמָּה כִּשְׁלוֹ וְנִפְלוֹ : אִסְתַּחֲנָה | עָלַי |  
מַחְנָה לֹא־יִירָא לְבִי אִסְתַּקּוֹם עָלַי מִלַּחֲמָה בְּזֹאת אֲנִי  
בוֹטָח : אַחַת | שְׂאֵלְתִי מֵאֶת־יְהוָה אֹתָהּ אֶבְקֶשׁ שְׁבֹתִי  
בְּבֵית־יְהוָה כְּלִימִי חַיִּי לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם־יְהוָה וּלְבַקֵּר  
בְּהִיכְלוֹ : כִּי יִצְפַּנִּי | בְּסִכָּה בַיּוֹם רָעָה יִסְתַּרְנִי בְּסִתֵּךְ  
אֶהְלוּ בְּצוֹר יְרוּמַמְנִי : וְעַתָּה יְרוּם רֹאשִׁי עַל אִיבִי  
סְבִיבוֹתַי וְאֹזְבַּחַה כְּאֶהְלוּ זְבַחִי תְרוּעָה אִשִּׁירָה וְאֹזְמֵרָה  
לִיהוָה : שְׁמַע־יְהוָה קוֹלִי אֶקְרָא וְחַנְנִי וְעַנְנִי : לֶךְ | אִמְר  
לְבִי בְקִשׁוּ פְנֵי אֶת־פְּנִיךָ יְהוָה אֶבְקֶשׁ : אֶל־תִּסְתַּר פְּנִיךָ |  
מִמִּנִּי אֶל־תֵּחַט בְּאֶף עֲבַדְךָ עוֹרַתִי הִיִּית אֶל־הַטִּשְׁנִי וְאֶל־  
תְּעוֹכְנִי אֱלֹהֵי יִשְׁעֵי : כִּי־אֲבִי וְאֲמִי עוֹכְנֵי וַיְהוָה יֹאסְפֵנִי :  
הוֹרֵנִי יְהוָה דְּרַכְךָ וְנַחֲנִי בְּאַרְחַ מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרִי :  
אֶל־תַּחֲנֵנִי בְּנַפֵּשׁ צָרִי כִּי־קָמוּ בִי עַד־יִשְׁקַר וַיִּפַּח חֲמָם :  
לוֹרָא

לוֹלָא הָאֲמַנְתִּי לְרֵאוֹת בְּטוֹב־יְהוָה בְּאַרְצֵי חַיִּים : קוֹה  
אֶל־יְהוָה חוֹק וַיִּאֲמֹץ לְבָבְךָ וְקוֹה אֶל־יְהוָה :

כח לְדוֹר | אֵלֶיךָ יְהוָה | אֶקְרָא צוֹרִי אֶל־תַּחֲרֵשׁ מִמִּנִּי פֶךְ  
תַּחֲשָׁה מִמִּנִּי וּנְמִשְׁלַתִּי עִסְיֹוֹרְדִי בּוֹר : שְׁמַע  
קוֹל תַּחֲנוּנֵי בִישׁוּעֵי אֵלֶיךָ בְּנִשְׂאֵי יְדֵי אֶל־דְּבִיר קְדִשְׁךָ : אֶל־  
תִּמְשַׁכְנֵנִי עִסְר־שָׁעִים וְעִסְפִּעְלִי אֹן דְּבִרֵי שְׁלוֹם עִסְ-  
רַעִיָּהם וְרַעָה בְּלִבְכֶם : תִּן־לֵהֶם כַּפְעֵלָם וְכַרַע מַעֲלִיָּהֶם  
כַּמַּעֲשָׂה יְדֵיהֶם תִּן־לֵהֶם הַשֵּׁב נְמוֹלָם לָהֶם : כִּי לֹא  
יִבְנִי אֶל־פְּעֻלַת יְהוָה וְאֶל־מַעֲשֵׂה יְדֵיו יִהְרַסֻּם וְלֹא יִבְנֵם :  
בְּרוּךְ יְהוָה כִּי־שָׁמַע קוֹל תַּחֲנוּנֵי : יְהוָה | עֵיז וּמַגְנִי בּוֹ  
בְּשַׁח לְבִי וְנַעֲזַרְתִּי וַיַּעֲלוּ לְבִי וּמִשִּׁירֵי אֶהוֹדְנֶוּ : יְהוָה  
עֲזַרְמוֹ וּמַעֲזוֹ יִשׁוּעוֹת מִשִּׁיחוֹ הוּא : הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמְּךָ  
וּבְרַךְ אֶת־נַחֲלֹתֶךָ וְרַעַם וְנִשְׂאֵם עַד־הַעוֹלָם :

כט מְזִמּוֹר לְדוֹר הִבּוּ לִיהוָה בְּנֵי אֱלִים הִבּוּ לִיהוָה  
כְּבוֹד וְעוֹ : הִבּוּ לִיהוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הַשְׁתַּחֲוּ  
לִיהוָה בְּהַדְרַת־קִדְשׁ : קוֹל יְהוָה עַל־הַיָּמִים אֶל־הַכְּבוֹד  
הַכְּעִים יְהוָה עַל־מִים רַבִּים : קוֹל־יְהוָה בְּכַח קוֹל יְהוָה  
בְּהַדְר : קוֹל יְהוָה שֹׁכֵר אַרְזִים וַיִּשְׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי  
הַלְּבָנוֹן וַיִּרְקִידֵם כַּמּוֹעֵגֵל לְבָנוֹן וּשְׂרִיזוֹן כַּמוֹ כֶּן־רֵאמִים :  
קוֹל־יְהוָה חֲצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ : קוֹל יְהוָה יַחִיל מִדְּבַר יַחִיל  
יְהוָה מִדְּבַר קִדְשׁ : קוֹל יְהוָה וַיַּחֲלֵל אֵילוֹת וַיַּהֲשִׁיךְ יַעֲרֹת  
וּבְהִיכְלוֹ כָּלוּ אִמְר כְּבוֹד : יְהוָה לְמַכּוֹל יֹשֵׁב וַיִּשֵׁב יְהוָה  
מִקֶּךָ לְעוֹלָם : יְהוָה עוֹ לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה וּבְרַךְ אֶת־עַמּוֹ  
בְּשְׁלוֹם :

ל מְזִמּוֹר | שִׁיר־חֲנֻכַת הַבַּיִת לְדוֹר : אֲרוּמְכָה יְהוָה כִּי  
דִּלְתַנִּי וְלֹא־שְׂמַחַת אִיבִי לִי : יְהוָה אֱלֹהֵי  
שְׁוַעְתִּי אֵלֶיךָ וְתִרְפָּאֵנִי : יְהוָה הַעֲלִית מִן־שָׂאוֹל נַפְשִׁי  
חַיִּיתַנִּי מִיַּד־יְדֵי קִי בּוֹר : זְמַרְנוּ לִיהוָה חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לוֹכֵר  
קִדְשׁ

קדשו : כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין פכי  
ולבקר רנה : ואני אמרתי בשלוי בל-אמוט לעולם :  
יהוה ברצונך העמדתה להררי עז הסתרת פניך הייתי  
נכהל : אליך יהוה אקרא ואל-אדני אתחנן : מהבצע  
ברמי ברדתי אל-שחת היורה עפר היגיד אמתך :  
שמע-יהוה וחנני יהוה היהעור לי : הפכת מספרי  
למחול לי פתחת שקי ותאזרני שמחה : למען יזמרה  
כבוד ולא ידם יהוה אלהי לעולם אורך :

לא למנצח מזמור לדוד : כה-יהוה חסיתי אר-אבושה  
לעולם בצדקתך פלטני : הטה אלי אונה  
מהרה הצילני היה לי לצור-מעוז לבית מצודות  
להושיעני : כייסלעי ומצודתי אתה ולמען שמך תחנני  
ותנהלני : תוציאני מרשת זו טמנו לי כי אתה מעווי :  
דבש חמר ויין שוק בידך אפקיד רוחי פדיתת אותי יהוה אל  
אמת : שנאתי השמרים הכלי-שוא ואני אל-יהוה בטחתי :  
אגילה ואשמחה בחסדך אשר ראית את-עניי ידעת  
בצרות נפשי : ולא הסגרתני ביד אויב העמדת כמרחב  
כ רצונך רפס רגלי : חנני יהוה כי צר לי עשישה בכעס עיני  
נפשי וכטני : כי כלו ביגון חיי ושנותי באנחה כשל בעוני  
כחי ועצמי עששו : מכל-צוררי הייתי חרפה ולשכני  
מאד ופחד למידעי ראי בחרץ נדרו ממני : נשכחתי כמת  
מלב הייתי ככלי אכר : כי שמעתי דבת רבים מגור  
מסכיב בהופדם יחד עלי רקחת נפשי וממו : ואני עליך  
בטחתי יהוה אמרתי אלהי אתה : בידך עתתי הצילני  
מיד-אויבי ומרדפי : האירה פניך ער-עבדך הושיעני  
בחסדך : יהוה אל-אבושה כי קראתיך יבשו רשעים  
ידמו לשאול : תאלמנה שפתי שקר הדברות על-צדיק  
עתק בנאוה יכו : מה רב טובך אשר-צפנת ליראיך  
פערת

פעלת לחוסים כך נגד בני אדם : תסתירם בסתר  
פניך מרכסי איש תצפנם בסכה מריב לשנות : ברוך  
יהוה כי הפליא חסדו לי בעיר מצור : ואני אמרתי  
כחפוי נגרותי מנגד עיניך אכן שמעת קול תחנוני בשועי  
אליך : אהבו את-יהוה כל-חסידיו אמונים נצר יהוה  
ומשלם עליהם עשה גאווה : חוקו ויאמץ לבבכם כל-  
המיחלים ליהוה :

לב לדוד משכיל אשרי נשווי-פישע כסוי חטאה : אשרי  
אדם לא יחשב יהוה לו עון ואין ברוחו  
רמיה : ביה-חרשתי בלו עצמי בשאגתי בל-היום : כי  
יומם ולילה תכבד עלי ידך נהפך לשדי בחרבני קיץ  
סלה : חטאתי אודיעך ועוני לא-כפיתי אמרתי אודה  
עלי פשעי ליהוה ואתה ונשאת עון חטאתי סלה : על-  
זאת יתפלל כל-חסיד ו אליך לעת מצוא רק לשטף  
מים רבים אליו לא יגיעו : אתה סתר לי מצר תצרני  
רגי פלט תסוכבני סלה : אשפיקך ואורך בדרה-יו  
תלך איעצה עליך עיני : אלתהויו כסוס כפרר אין  
הבין במתגורסן עדיו לבלום כל קרב אליך : רבים  
מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד יסוכבנו : שמחו  
ביהוה וגילו צדיקים והרנינו בלי-שרירלב :

לג רננו צדיקים ביהוה לישרים נאוה תהלה : הורו  
ליהוה בכבוד בנבל עשור זמרולו : שירולו  
שיר חדש היטיבו נגן בתרועה : כיישר דברי-הורה  
וכל-מעשהו באמונה : אהב צדקה ומשפט חסד יהוה  
כלאה הארץ : בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל-  
צבאם : כנס כנר מי הים נתן באוצרות תהומות :  
יראו מיהוה כל-הארץ ממנו יגורו בלי-שכי תבל :  
כי הוא אמר ויהי הוא-צוה ועמד : יהוה הפיר עצת  
גוים

גוים הניא מחשבות עמים : עצת יהוה לעולם תעמד  
מחשבות לבו לדר ודר : אשרי הנוי אשר יהוה אלהיו  
העם | בחר לנחלה לו : משמים הביט יהוה ראה את-  
כל בני האדם : ממכון שבתו השניח אל כל יושבי  
הארץ : היצר יחד לבם המבין ארכל מעשיהם : איך  
המלך נושע ברביחיל גבור לא ינצל ברביכח : שקר  
הסוס לתשועה וברב חילו לא ימלט : הנה עין יהוה  
אליראיו למיחלים לחסרו : להציל ממות נפשם ולחיותם  
ברעב : נפשנו חבתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא : כי  
בו ישמח לבנו כי בישם קדשו כטחנו : יהי חסדך יהוה  
עלינו כאשר יחלנו לך :

לך לדרוך בשנותו אתשמעו לפני אבימלך ויגרשהו  
וירך : אברכה את יהוה בכל עת תמיד  
תהלתו בפי : ביהוה תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו :  
גדלו ליהוה אתי ונרוממה שמו יחדו : דרשתי את-  
יהוה ועני ומכל מגורותי הצילני : הביטו אליו  
ונהרו ופניהם אלי יחפרו : זה עני קרא ויהוה שמע  
ומכל צרותיו הושיעו : הנה מלאך יהוה סביב ליראיו  
ויחלצם : טעמו וראו כי טוב יהוה אשרי הגבר יחסה-  
בו : יראו את יהוה קדשו כי אין מחסור ליראיו :  
כפירים רשו ורעבו ודרשו יהוה לא יחסרו כל טוב :  
ט חולס לכרבנים שמעו ליראת יהוה אלמדכם : מיהאיש  
החפץ הים אהב ימים לראות טוב : נצר לשונך מרע  
ושפתך מדבר מרמה : סור מרע ועשה טוב בקש  
שלום ורדפהו : עיני יהוה אל צדיקים ואוניו אל שועתם :  
פני יהוה בעשי רע להכרית מארץ זכרם : צעקו ויהוה  
שמע ומכל צרותם הצילם : קרוב יהוה לנשבר ללב  
ואת דבאי רוח יושיע : רבות רעות צדיק ומכלם יצילנו  
יהוה

יהוה : שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה :  
תמותת רשע רעה ושנאי צדיק יאשמו לו טוף לכד : פדה  
יהוה נפש עבדיו ולא יאשמו לו טוף לכד כל החוסים בו :  
לח לדרוך | ריבה מלרע יהוה את יריבי לחם את לחמי :  
החזק מגן וצנה וקומה מלגלל בעזרתו : והרק חניתו וסגרו  
לקראת רדפי אמר לנפשי ישעתך אני : יבושו ויכלמו  
מבקשי נפשי יסגו אחור ויחפרו השבי רעתי : יהו  
כמץ לפני רוח ומלאך יהוה דוחה : יהי דרכם חשך  
ותלקלקת ומלאך יהוה רדפם : כי חנם טמנרלי שחת  
רשתם חנם חפרו לנפשי : תבואהו שואה לא ידע  
ורשתו אשר טמן תלכדו בשואה יפליבה : ונפשי תגיל  
ביהוה תשיש בישועתו : כל לקי עצמותי תאמרנה יהוה  
מי כמוך מציל עני מחזק ממנו ועני ואכיון מגורו :  
יקומון עדי חנם אשר לא ידעתי ישאלוני : ישלמוני  
רעה תחת טובה שכול לנפשי : ואני | בחלותם לבושי  
שק ענית בצום נפשי ותפלת ערתיקי תשוב : כרע  
כאח לי התהלכתי כאבל אים קדר שחתי : ובצלעי  
שמחו ונאספו נאספו עלי נכים ולא ידעתי קרעו ולא  
דמו : בחנפי לעני מעוג חרק עלי שנימו : אדני כמה  
תראה השיבה נפשי משאיהם מפפירים יחידתי : אודך  
בקהל רב בעם עצום אהלך : אלי ישמחורלי איבי שקר  
שנאי חנם יקרצרעין : כי לא שלום ידברו ועל רגעי  
ארץ דברי מרמות יחשכון : וירחיבו עלי פיהם אמרו  
האח | האח ראתה עינינו : ראתה יהוה אלת חרש  
אדני אלת רחוק ממני : העירה והקיצה למשפטי אלהי  
ואדני לריבי : שפטני כצדקך יהוה אלהי ואלי ישמחו  
לי : אר יאמרו בלבם האח נפשנו אלי אמרו בלענוהו :  
ע טפ יבושו ויחפרו | יהוה שמח רעתי לבי שרכשת וכלמה

הַמַּגְדִּילִים עָלַי: יִרְנּוּ וַיִּשְׁמְחוּ חַפְצֵי צַדִּיק וַיֹּאמְרוּ תְּמִיד  
וַיִּגְדַּל יְהוָה הַחֶפֶץ שְׁלוֹם עַבְדּוֹ: וְלִשְׁנוֹ תִּהְיֶה צַדִּיקָה  
כָּל־הַיּוֹם תִּהְלֶתֶךָ:

לוֹ לַמִּנְצָח לַעֲבַד־יְהוָה לְדוֹר: נֹאס־פֶּשַׁע לְרִשְׁעַ בְּקֶרֶב  
לְבִי אִין־פָּחַד אֱלֹהִים לִנְגַד עֵינָיו: כִּי־חֲחָלִיק  
אֵלָיו בְּעֵינָיו לִמְצָא עוֹנוֹ לִשְׁנָא: דְּכִרִי־פִיו אֹן וּמִרְמָה  
חָדַל לְהִשְׁכִּיל לְהִיטִיב: אֹן וַיִּחַשֵׁב עַל־מִשְׁכָּבוֹ יִתְּצֵב  
עַל־דַּרְכּוֹ לֹא־טוֹב רַע לֹא יִמָּאס: יְהוָה בְּהַשְׁמִים חֲסִדָּה  
אִמּוֹנָתָה עַד־שַׁחֲקִים: צַדִּיקָתְךָ וְכַהֲרִי־אֵל מִשְׁפָּטֶיךָ  
תִּהְיֶה רַבָּה אִדָּם וּבְהִמָּה תוֹשִׁיעַ יְהוָה: מִהִיקֶר חֲסִדָּה  
אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצַל כְּנַפְיֶךָ יַחְסִיֹן: יְרוּיֹן מִדִּשְׁן בֵּיתְךָ  
וְנָחַל עַד־נִיָּה תִשְׁקֵם: כִּי עֲמָךְ מִקּוֹר חַיִּים כְּאוֹרֶךָ נִרְאֶה־  
אוֹר: מִשֶּׁךְ חֲסִדָּה לִידְעָךָ וְצַדִּיקָתְךָ לִישְׁרִי־לֵב: אֶל־  
תִּבְוֹאֵנִי רֵגֶל נְאוּה וַיִּד רִשְׁעִים אֶל־תִּנְדְּנֵנִי: שֵׁם נִפְלוֹ  
פַּעְלֵי אֹן דְּחֹן מַלְרַע וְלֹא־יִכְלוּ קוּם:

לוֹ לְדוֹר וְ אֶל־תִּתְחַר בְּמַרְעִים אֶל־תִּקְנֵא בְּעֵשִׂי עוֹלָה:  
כִּי כַחֲצִיר מַהֲרָה יִמְרוּ וּכְבִירֶךָ דִּשָׂא יִבּוֹלוּן:  
בִּטְחָ בִּיהוָה וַעֲשֵׂה־טוֹב שְׂכָךְ־אֶרֶץ וְרַעֲהָ אִמּוֹנָה:  
וְהַתְּעַנֵּג עַל־יְהוָה וַיִּתְּנֶלְךָ מִשְׁאֵלֶת לִבְךָ: גוֹר עַל־יְהוָה  
דְּרַכְךָ וּבִטְחָ עָלָיו וְהוּא יַעֲשֶׂה: וְהוֹצִיא כְּאוֹר צַדִּיקָה  
וּמִשְׁפָּטֶיךָ בְּצַהֲרִים: דוּם וְ לִיהוָה וְהַתְּחַלֵּל לוֹ אֶל־תִּתְחַר  
בְּמַצְלִיחַ דְּרָכּוֹ כְּאִישׁ עֹשֶׂה מַזְמוֹת: הֲרַךְ מֵאָף וְעוֹב חֲמָה  
אֶל־תִּתְחַר אֶךְ־לְהַרְעַ: כִּי־מַרְעִים יִכְרַתוּן וְקוֹי לִי יְהוָה  
חֲמָה יִרְשׁוּ־אֶרֶץ: וְעוֹד מַעֲט וְאִין רִשְׁעָ וְהַתְּכַוֵּנַת  
עַל־מִקּוּמוֹ וְאִינְנוּ: וְעוֹנִים יִרְשׁוּ אֶרֶץ וְהַתְּעַנְנוּ עַל־רֵב  
שְׁלוֹם: זָמַם רִשְׁעָ לְצַדִּיק וְחִרַק עָלָיו שְׁנוֹ: אֶדְנִי  
יִשְׁחַקְלוּ כִּי־רָאָה כִּי־בָא יוֹמוֹ: חֲרַב וּפְתַחוּ רִשְׁעִים  
וּדְרָכּוֹ קִישְׁתָם לְהַפִּיל עָנִי וְאִבְיוֹן לְטַכּוֹת יִשְׁרִי־דַרְכּוֹ:  
חֲרַבִּים

חֲרַבִּים תִּבְוֹא בְלִבָּם וְקִשְׁתוֹתֵם ט' דַּגֵּשׁ תִּשְׁבַּרְנָה: טוֹב־מַעֲט  
לְצַדִּיק מִהֶמוֹן רִשְׁעִים רַבִּים: כִּי זֹרְעוֹת רִשְׁעִים  
תִּשְׁבַּרְנָה וְסוּמָךְ צַדִּיקִים יְהוָה: יוֹדַע יְהוָה יִמִּי תִמְיָם  
וְנִחְלַתֵם לְעוֹלָם תִּהְיֶה: לֹא־יִבְשׁוּ בַעֲת רַעָה וּכְיָמֵי  
רַעְבוֹן יִשְׁבְּעוּ: כִּי רִשְׁעִים וַיִּאֲבְדוּ וְאִיבֵי יְהוָה בִּיקֶר  
כְּרִים כְּלוֹ מַלְרַע בְּעֵשֶׂן כְּלוֹ מַלְרַע: לוֹה רִשְׁעָ וְלֹא יִשְׁלַם וְצַדִּיק  
חֹנֵן וְנוֹתֵן: כִּי מְבֹרָכוֹ יִרְשׁוּ אֶרֶץ וּמִקְלָלוֹ יִכְרַתוּ:  
מִיְהוָה מִצַּעֲרֵי גִבּוֹר כּוֹנְנוּ וּדְרָכּוֹ יַחְפֵּץ: כִּי־יִפֹּל לֹא  
יִוָּטַל כִּי יְהוָה סוּמָךְ יְדוֹ: נַעַר וְהִיִּיתִי גַם־זִקְנָתִי וְלֹא  
רֵאִיתִי צַדִּיק נֶעֱזַב וּזְרַעוֹ מִבְּקִשְׁלָחֵם: כָּל־הַיּוֹם חֹנֵן  
וּמְלוּה וּזְרַעוֹ לְכֹרֶכָה: סוֹר מַרְעָ וְעֵשֶׂה־טוֹב וּשְׂכָן לְעוֹלָם:  
כִּי יְהוָה אֱהִיב מִשְׁפָּט וְלֹא־יַעֲזוֹב אֶת־חֲסִידָיו לְעוֹלָם  
נִשְׁמְרוּ זֹרַע רִשְׁעִים נִכְרַת: צַדִּיקִים יִרְשׁוּ־אֶרֶץ וַיִּשְׁכְּנוּ  
לְעַד עָלֶיהָ: כִּי־צַדִּיק יִהְיֶה חֲכָמָה וְלִשְׁנוֹ תִּדְבַר מִשְׁפָּט:  
תּוֹרַת אֱלֹהִים בְּלִבּוֹ לֹא תִמְעַד אֲשֶׁרֵינוּ: צוּפָה רִשְׁעָ  
לְצַדִּיק וּמִבְּקִשׁ לְהַמִּיתוֹ: יְהוָה לֹא־יַעֲזוֹבנוּ בִּידּוֹ וְלֹא  
יִרְשִׁיעֵנוּ בְּהַשְׁפָּטוֹ: קָוָה אֱלֹהֵי־יְהוָה וַיִּשְׁמַר דְּרָכּוֹ וַיִּרְוַמְמָךְ  
לְרִשְׁתֵּי אֶרֶץ בְּהַפְרַת רִשְׁעִים תִּרְאֶה: רֵאִיתִי רִשְׁעָ עֵרִץ  
וּמִתְעַרְהָ כְּאוֹרַח רַעֲנָן: וַיַּעֲבֹר וְהִנֵּה אִינְנוּ וְאִבְקִשְׁהוּ  
וְלֹא נִמְצָא: שְׁמֵרְתָם וְרָאָה יִשְׂרָאֵל כִּי־אֲחֵרִית לְאִישׁ  
שְׁלוֹם: וּפִשְׁעִים נִשְׁמְדוּ יְחִדּוּ אַחֲרֵית רִשְׁעִים נִכְרַתָּה:  
וְהַשְׁוַעַת צַדִּיקִים מִיְהוָה מַעֲוּם דַּגֵּשׁ קִמְר וַיִּזְרַק בַּעֲת צְרָה:  
וַיַּעֲזֹרֵם יְהוָה וַיִּפְלְטֵם יִפְלְטֵם מִרִשְׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי־חֲסוּ כּוֹ:  
לַח מוֹמֹר לְדוֹר לְהַזְכִּיר: יְהוָה אֶל־בְּקַצְפֶּךָ ק' סְגוּלַת תּוֹכִיחַנִּי  
וּבְחֲמַתְךָ תִּסְרְנֵנִי: כִּי־חֲצִיךָ נִחְתּוּ בִּי וְתִנְחַת  
עָלַי יְדִיךָ: אִין־תִּתֵּם כְּבִשְׂרֵי מִפְנֵי זַעֲמָךְ אִין־שְׁלוֹם  
בְּעַצְמֵי מִפְנֵי חֲטָאתִי: כִּי עוֹנוֹתַי עָבְרוּ רֵאִישִׁי כְּמִשְׁחָ  
כְּבֹד יִכְבְּדוּ מִמֶּנִּי: הַבְּאִישׁוֹ נִמְקוּ חֲבוֹרֵתִי מִפְנֵי אוֹלָתִי:  
נַעֲוִיתִי

נעויתי שחתי ערמאד בלהיום קדר הלכתי : כיי  
 כסלי מלאו נקלה ואין מתם בבשרי : נפונתי ונדפתי  
 ערמאד שאנתי מנהמת רבי : אדני נגדה כלתאותי  
 ואנחתי ממה לאנסתרה : לבי סחרחר עובני כחי ואור  
 עיני נסדהם אין אתי : אהבי ורעי מנגד נגעי יעמדו  
 וקרובי מרחק עמדו : וינקשו ו מבקשי נפשי ודרשי  
 רעתי דברו היות ומרמות בלהיום יהנו : ואני כחרש  
 לא אשמע וכאלם לא יפתחפיו : ואהי כאיש אשר  
 לא ישמע ואין בפיו תוכחות : כילך יהוה הוחלתי  
 אתה תענה אדני אלהי : כי אמרתי פנישמחולי במוט  
 רגלי עלי הגדילו : כיאני לצלע נכון ומכאבי נגדי  
 תמיד : כיעוני אניד אדאג מחטאתי : ואיבי חיים  
 עצמו ורבו שנאי שקר : ומשלמי רעה תחת טובה  
 ישטונני תחת רדפתי קי טוב : אלתעובני יהוה אלהי  
 אלתרחק ממני : חושה לעזרתי אדני תשועתי :  
 טל למנצח לידותון מזמור לדוד : אמרתי אשמרה  
 דרכי מחטוא בלשוני אשמרה לפי מחסום  
 בעוד רשע לנגדי : נאלמתי דומיה החשיתי מטוב  
 וכאבי נעפר : חס לבי בקרבי בהגיגי תבער אש  
 דברתי בלשוני : הודיעני יהוה קצי ומדת ימי מה  
 היא אדעה מהיחדל אני : הנה טפחות ונתתה ימי  
 וחרדי כאין נגדה אך בלהבל בלארם נצב סלה :  
 אך בצלם ו יתהלך איש אלהיבל יהמיון יצבר ולא  
 ידע מיאספם : ועתה מהיקויתי אדני תוחלתי לך  
 היא : מכלפשעי הצילני חרפת נבל אלתשימני :  
 נאלמתי לא אפתחפי כי אתה עשית : הסר מעלי  
 נגעך מתגרת ידך אני כליתי : בתוכחות עלעון  
 יסרת איש ותמס כעש חמודו אך הבל בלארם סלה :  
 שמעה

שמעה תפלתי ו יהוה ושוועתי ו האזינה אלדמעתי אל  
 תחרש כי גר אנכי עמך תושב בכלאבותי : השע  
 ממני ואבליגה בטרם ארף ואינני :  
 מ למנצח לדוד מזמור : קוה קויתי יהוה ויש אלי  
 וישמע שועתי : ויעלני ו מכור שאון מטיט  
 היין ו כיני ויקם ק סגול עלסלע רגלי פונן אשרי : ויתן כפי ו  
 שיר חדש תהלה לאלהינו יראו רבים ויראו ויבטחו  
 ביהוה : אשרי הנזכר אשרשם יהוה מבטחו ולאפנה  
 אלרעהבים ושטי כזב : רבות עשית ו אתה ו יהוה אלהי  
 נפלאתיך ומחשבתך אלינו אין ו ערך אליך אנדרה  
 ואדברה עצמו מספר : זכח ומנחה ולאחפצת אונים  
 כרית לי עולה וחטאה לא שאלת : אז אמרתי הנהבאתי  
 במגלתספר כתוב עלי : לעשותרצונך אלהי הפצתי  
 ותורתך בתוך מעי : בשרתי צדק ו בקהל רב הנה שפתי  
 לא אכלא יהוה אתה ידעת : צדקתך לא יכסיתי ו  
 בתוך לבי אמונתך ותשועתך אמרתי לא יכחדתי  
 חסדך ואמתך לקהל רב : אתה יהוה לאתכלא רחמיך  
 ממני חסדך ואמתך תמיד יצרוני : כי אפפרעלי ו  
 רעות עדיאין מספר השיגוני עונתי ולא יכלתי לראות  
 עצמו משערות ראשי ולבי עובני : רצה יהוה להצילני  
 יהוה לעזרתי חושה : יכשו ויחפרו ו יחד מבקשי נפשי  
 לספותה יסגו אחור ויכלמו חפצי רעתי : ישמו עלעקב  
 בשתם האמרים לי האח האח : ישישו וישמחו ו בך  
 כלימבקשיך יאמרו כלל כלל ולי תמיד יגדל יהוה אהבי  
 תשועתך : ואני ו עני ואביון אדני יחשבלי עזרתי  
 ומפלטני ו רפס אתה ו פתח אלהי אלתאחר :  
 מא למנצח מזמור לדוד : אשרי משכיל אלדל ביום  
 רעה ימלטהו יהוה : יהוה ו ישמרה ויחיהו  
 ואשר

ואשר בארץ ואלתתנהו בנפש איביו : יהוה יסעדנו  
ערעיש דוי כל משכבו הפכת בחליו : אני אמרתי  
יהוה חנני רפאה נפשי כי חטאתי לך : אויבי יאמרו  
רע לי מתי ימות ואבד שמו : ואסבא לראות | שוא  
ידבר לבו יקבץ און לו יצא לחוץ ידבר : יחד עלי  
יתלחשו כל שנאי עלי | יחשבו רעה לי : דבר בלי על  
יצוק בו ואשר שכב לא יוסף לקום : גס איש שלומי |  
אשר בפתחי בו אוכל לחמי הגדיל עלי עקב : ואתה  
יהוה חנני והקימני ואשלמה להם : בואת ידעתי כי  
הפצת בי כי לא יריע איבי עלי : ואני בתמי תמכת בי  
ותציבני לפניך לעולם : ברוך יהוה | אלהי ישראל  
מהעולם ועד העולם אמן | ואמן :

אחרי תשלום ספר ראשון שבתהלים : שבח זה יתנו לאר  
אלים : נהרר בקרש הלולים :

לחן ידי רשים | או יהיו כמוץ

יה הטוב ומקור החיים : מזהיר אור מנוגה נגדו :  
הנושאנו על כפים : שם בעב נראה בכבודו : ושמו  
גדל אז בגוים : הן כי כביר מצאה ידו : הודו אל אל  
השמים : כי גבר עלינו חסדו : אשרי האיש ירא האל :  
זהיר נכנע לגדלתו : לו ידרש עת ישאל : כי בו בחר  
לסגלתו : ומליצו יהיה מיכאל : ויהי נצב ער משמרתו :  
הצור תמים צור ישראל : תמיד חן יתן לירידו : הודו  
אל אל השמים : כי גבר עלינו חסדו : ישע ימין אל  
יראנו : חסדו יכין כפא צדקו : ייטיב ויזכה דיננו : זכור  
זכור חבת חשקו : היכל ועדו יושיבנו : קרית חנה  
למנת חלקו : הוא ישמור חסדו אלינו : כרת את  
אברהם עבדו : הודו אל אל השמים : כי גבר עלינו  
חסדו :

יהי

ואחר כך יאמר תפלה זו בכונת הרב

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות  
ספר הראשון שבתהלים שקרינו לפניך שהווי  
מכון כנגד ספר בראשית שבחמשה חומשי תורה :  
ובזכות מזמוריו : ובזכות פסוקיו : ובזכות תיבותיו :  
ובזכות אותיותיו : ובזכות נקודותיו : ובזכות טעמיו :  
ובזכות שמותיה הקדושים הכתובים בהם : ובזכות  
שמותיה הקדושים הרמוזים והמצורפים בהם : שתחון  
עלינו כגדל חסדך : וחתמנו בספר חיים טובים :  
ותפתח לנו שערי אורה : שערי לית חן וחסד : שערי  
פדות : שערי לבון עונות : שערי מזל העליון : שערי  
דרור : יומם יצוה יי חסדו ובלילה שירה עמי תפלה  
לאל חיי : תודיעני ארה חיים שבע שמחות אתפניך  
נעימות בימינה נצח :

אם פסלים ספר ראשון שבתהלים אחר זאת סלכנס אומרים ג"כ תפלה זו

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שתתמלא  
רחמים עלינו ולמען רחמיה ותצילנו היום ובכל  
יום ויום לנו ולכל אנשי ביתנו ולכל אשר עמנו : ולכל  
אשר לנו בבית ובשדה ולכל הנלוים אלינו לכל אחד  
ואחד מהם וממנו מכל צרה וצוקה ומכל צער ונוק  
וסכנה ומכל מיני שבוש ומכל מיני הפסד : ומכל דבר  
תקלה : ומכל נסיון : ומכל דבר בזיון : ומכל גזלן וחמסן  
ואלם ומכל מיני פורעניות המתרגשות וכאות לעולם :  
ומכל נזירות קשות ורעות ומתוקף הגלות : ומרעב  
ומשבי ומכל מאסר ומבית הכלא ומרדות ועניות : בלח  
השם הגדול והקדוש היוצא מפסוק אנכי ארד עמך  
מצרימה ואנכי אערך גם עלה שסדורו אמ" נצ"א כר"ע  
ו"ל אמ"ך דה"ג דו"ס עא"ע מנ"ל ככ"ה הובישם אל"ד כלול

במקורו



במקורו אה"ה הוא אאהלי"רה שתטיב לנו החתימה  
והעזרנו בכל ענינינו וחפצנו אמן :

### סליחות לליל הושענא רבא

פזמון

יה איום \* זכור היום \* ברית שכעה תמימך : ברית  
אזרח \* אשר ארח \* בחקות דת נאומך : אב רחמן  
קרב זמן \* פדותנו ברחמיך : זכרנו " ברצון עמך :  
מחולל כל \* וכל יכול \* היה נדרש לדורשיך : והמצא \*  
והתריצה לעם דופקי דלתיך : בהזכירם \* זכות אברם \*  
וצדקת כל חסדיך \* שעה ניבם \* בהתקרבם \* בכל לבם  
לשחריך : זכרנו יהוה ברצון עמך :

רחמנא אדכר לן קיימיה דאברהם רחימא בדילוי עבדור :  
רחמנא ארם ימינך ואצמח פורקנך ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דחיי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דרחמי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דצדיקי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דישרי ותמימי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דפרנסי ומוזני טבי ב"ו :  
רחמנא פתח שמיא לצלותין ב"ו :  
רחמנא טוב מרוגך ב"ו :  
רחמנא ולא נהדר ריקם מן קמך ב"ו :

ויש קטנות שזמרים כהן יג מרות ותוקעים סופר ואח"כ

שמע ישראל " אלהינו " אחד :

" הוא האלהים " הוא האלהים :

" מלך " מלך " ימלוך לעולם ועד :

אלהינו שבשמים שמע קולנו וקבל תפלתנו ברצון :  
א"ש אל תאבדנו באורך גלותנו  
אבד כל הקמים עלינו לרעה :

א"ש

א"ש התמנו בספר חיים טובים  
חתמנו בספר צדיקים  
חתמנו בספר ישרים ותמימים  
חתמנו בספר מזונות ופרנסה טובה  
עננו אלהי אברהם עננו :

עננו העינה בעת רצון עננו :

עננו העינה בעת רחמים עננו :

" חננו והקימנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו

" אור פניך היום נסה עלינו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :

" עשה למען שמך וחוסה על ישראל עמך :

" עשה למען אזרח תמימך וחוסה על ישראל עמך :

" עשה למען הרוגים ושרופים על יחוד קדשת שמך

וחוסה על ישראל עמך :

דעני לאברהם אבינו בהר המוריה ענינך

דעני לצדיקי וחסדי ותמימי די בכל דר ודר ענינך :

תודיעני ארח חיים שבע שמחות ארח פניך נעימות

בימינך נצח

### ספר שני

מב למנצח משכיל לבני קרח : פאל תערג על אפיקי

מים כן נפשי תערג אליך אלהים : צמאה

נפשי | לאלהים לאל חי מתי אבוא ואראה פני אלהים :

היתה לי דמעת לחם יומם ולילה כאמר אלי כל-

היום איה אלהיך : אלה אזכרה | ואשפכה עלי נפשי

כי אעבר | בסף אדרם ער-בית אלהים בקול-רנה

ותודה הסון חוגג : מהתשתוחחי | נפשי ותהמי עלי

החילי לאלהים כי-עוד אודנו ישועות פניו : אלהי

עלי נפשי תשתוחח עלי-כן אזכרה מארץ ירדן וחרמונים

מהר מצער : תהום אלהים קורא לקול צנוריה כל  
משבריה ונליך עלי עברו : יוםס ו יצה יהוה הסדו  
וכלילה שירה עמי תפלה לאל חיי : אמרה ו לאל  
סלעי למה מ' רסס ומלרע שכחתני למה מ' רגס ומלרע קדר אלך  
בלחץ אויב : ברצה ו בעצמות חרפוני צוררי באמרם  
אלי כלהים איה אלהיך : מהתשתוחחי ו נפשי ומה  
תהמי עלי הוחילי לאלהים ביעוד אודנו ישועות פני  
ואלהי :

מג שפטני אלהים ו וריבה ליכי מגוי לאחסיד מאיש  
מרמה ועולה תפלטני : כי אתה ו אלהי  
מעוזי למה מ' רסס ומלרע זנחתני למה מ' רגס ומלרע קדר אתה לך  
בלחץ אויב : שלח אורף ואמתך המה ינחוני יביאוני  
אלהר קדשך ואל משכנותיך : ואבואה ו אל מזבח  
אלהים אראל שמחת גילי ואורך ככניר אלהים אלהי  
מהתשתוחחי ו נפשי ומהתהמי עלי הוחילי לאלהים  
ביעוד אודנו ישועות פני ואלהי :

מד למנצח לבני קרח משפיל : אלהים באזנינו שמענו  
אבותינו ספרו לנו פעל פעלת בימיהם בימי קדם :  
אתה ו ידך גוים הורשת ותטעם תרע לאמים ותשלחם :  
כי לא בחרבם ירשו ארץ ורועם לא הושיעה למו כי  
ימינה ורועה ואור פניה כי רציתם : אתה הוא מלכי  
אלהים צוה ישועות יעקב : כך צרינו נגח כשמך  
נבום קמינו : כי לא בקשתי אבטח וחרפי לא תישעני :  
כי הושעתנו מצרינו ומשנאינו הבישות : באלהים  
הללנו כלהים ושמך ו לעולם נודה סלה : אף זנחת  
ותכלימנו ולא תצא בצבאותינו : תשיבנו אחר מני  
צר ומשנאינו שסו למו : תתננו כצאן מאכל ובנוים  
זריתנו : תמכר עמך בלא כלסס הון ולא רבית במחיריהם :

תשימנו

תשימנו חרפה לשכנינו לעג וקלס לסביבותינו : תשימנו  
מישל בנוים מנודראש בלאמים : כלהים כלמתי  
נגדי ובשת פני כסתני : מקול מחרף ומגדף מפני אויב  
ומתנקם : כלהיאת באתנו ולא שכחנו ולא שקרנו  
בבריתך : לא נסוג אחר לבנו ותט אשרינו מלך יוד מני  
ארחך : כי דכיתנו במקום תנים ותכס עלינו בצלמות :  
אם שכחנו שם אלהינו ונפרש כפינו לאל זר : הלא  
אלהים יחקרזאת כיהוא ידע תעלמות לב : כיעליך  
הרגנו כלהים נחשבנו כצאן טכחה : עורה למה תישן ו  
אדני הקיצה אלתונח לנצח : למה פניך תסתיר תשבח  
ענינו ולחצנו : כי שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ  
בטננו : קומה מלרע עזרתה לנו ופרנו למען חסדך :

מה למנצח ערששנים לבני קרח משפיל שיר ירדת :  
רחש לבי ודבר טוב אמר אני מעשי למך  
לשוני עט ו סופר מהיר : יפית מבני אדם הוצק חן  
בשפתותיך עלכן ברכך אלהים לעולם : חגור חרפך  
על ירך גבור הודך והדרך : והדרך ו צלח רכב עלי  
דבראמת וענה צדק ותורף נוראות ימינה : חציק  
שנונים עמים תחתך יפלו בלב אויבי המלך : כסאך  
אלהים עולם ועד שבט מישור שבט מלכותך : אהבת  
צדק ותשנא רשע עלכן ו משחך אלהים אלהיך שמן  
ששון מחברך : מרואהלות קציעות כל בגדותיך מך  
היכלי שן מני שמחוק : בנות מלכים ביקרותיך נצבה  
שגל לימינה ככתם אופיר : שמעיבת וראי והטי אונך  
ושכחי עמך ובית אביך : ויתאו המלך יפך כיהוא  
אדניך והשתחווילו : ובת צר ו במנחה פניך יחלו עשירי  
עם : כליכנודה רגס חמר ו סורק בת מלך פנימה ממשבצות  
זהב לבושה : לרקמות תוכל למך בתולות אחריה

רעותיה

רעותיה מובאות לה: הובלנה בשמחות וגיל תבאינה  
בהיכל מלך: תחת אבתיך יהיו בניך תשיתמו לשרים  
בכל הארץ: אזכירה שמך בכל יום ויום על פני עמים  
יהודה לעלם ועד:

מו למנצח לבני קרח על עלמות שיר: אלהים לנו  
מחסה <sup>מספ</sup> ועז עזרה בצרות נמצא מאר: ער  
כן לאנירא בהמיר ארץ ובמוט הרים בלב ימים:  
יהמו יחמרו מימי ירעש ההרים בגאותו סלה: נהר  
פלגיו ישמחו עיר אלהים קדש משכני עיון: אלהים  
בקרבה בלהמוט יעזרה אלהים לפנות בקר: המו  
גוים ממו ממלכות נתן בקולו תמוג ארץ: יהוה צבאות  
עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה: לכו חזו מפעלות  
אלהים אשר שם שמות בארץ: משבית מלחמות ער  
קצה הארץ קשת ישבר וקצין חנית עגלות ישרף באש:  
הרפו ודעו כי אנכי אלהים ארום בגוים ארום בארץ:  
יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה:

מו למנצח לבני קרח מזמור: כל העמים תקעו רב  
הריעו לאלהים בקול רנה: כיהוה עליון  
נורא מלך גדול על כל הארץ: ידבר עמים תחתינו  
ולאפים תחת רגלינו: יבהר לנו את נחלתנו את נאון  
יעקב אשר אהב סלה: ענה אלהים בתרועה יהודה  
בקול שופר: זמרו אלהים זמרו זמרו למלכנו זמרו:  
כי מלך כל הארץ אלהים זמרו משביל: מלך אלהים  
על גוים אלהים ישב: עלי כסא קדשו: נדיבי עמים  
נאספו עב אלהי אברהם כי לאלהים מגני ארץ כאד  
נעלה:

מח שיר מזמור לבני קרח: גדול יהוה ומהלל מאד  
בעיר אלהינו הר קדשו: יפה נוף משוש כל  
הארץ

הארץ הר ציון ירכתי צפון קרית מלך רב: אלהים  
בארמנותיה נודע למשגב: כיהנה המלכים נועדו  
עברו יחדו: המה ראו כן תמהו נבהלו נחפזו: רעה  
אחותם שם חיל כיוצרה: ברוח קדים תשבר אניות  
תרשיש: כאשר שמענו: כן ראינו בעיר יהוה צבאות  
בעיר אלהינו אלהים יכוננה ער עולם סלה: דמינו  
אלהים חסדך בקרב היכלך: כשםך אלהים כן תהלתך  
על קצווי ארץ צדק מלאה ימינה: ישמח הר ציון תגלנה  
בנות יהודה למען משפטיך: סבו ציון והקיפוה ספרו  
מגדליה: שיתו לבכם: לחילה פסגו ארמנותיה למען  
תספרו לדור אחרון: כי זה אלהים אלהינו עולם ועד  
הוא ינהגנו עלמות:

מט למנצח לבני קרח מזמור: שמעו זאת כל העמים  
האזינו פליי שבי חלד: גס בני אדם גס  
בני איש יחד עשיר ואכיון: פי ידבר חכמות והגות לפי  
תבונות: אטה למשל אוני אפתח בכנור חידתי: למה  
<sup>מ דגס</sup> אירא בימיר עון עקבי יסובני <sup>דגס חסר ו סורק</sup>: הכטחים  
על חילם וברב עשרם יתהללו: אח לא פדה יפדה  
איש לא יתן לאלהים כפרו: ויקר פדיון נפישם והרל  
לעולם: ויחיעור לנצח לא יראה השחה: כי יראה  
חכמים ימותו יחד כסיל וכער יאבדו ועובו לאחרים  
חילם: קרבם בתימו: לעולם משכנתם לדר ודר  
קראו כשמותם עלי אדמות: ואדם ביקר בלי ירין  
נמשל ככהמות נדמו: זה דרכם כסל למו ואחריהם  
בפיהם ירצו סלה: כצאן: לשאול שתו מות ירעם  
וירדו כם ישרים: לבקר וצורם לבלות שאול מזבל  
לו: אך אלהים יפדה נפשי מיר שאול כי יקחני סלה:  
אלתירא כיעשיר איש כי ירבה כבוד ביתו: כי לא  
(לא) כמותו

במותו יקח הכל לא יירד אחריו כבודו : כפינפשו  
 כחיו יברך ויודך כיתטיב לך : תבוא ערדוד אבותיו  
 ערנצה לא יראדאור : אדם ביקר ולא יכין נמשל  
 כבהמות נדמו :

נ מזמור לאסף אלו אלהים יהוה דבר ויקרא ארץ ממזרח  
 שמש ערמכואו : מציון מכלל יפי אלהים הופיע :  
 יבא אלהינו ואל יחרש אשדפניו תאכל וסביכיו נשערה  
 מאד : יקרא אלה שמים מעל ואלה ארץ לדין עמו :  
 אספדלי חסדי כרתי בריתי עלי זבח : ויגדו שמים  
 צדקו כי אלהים שפט הוא סלה : שמעה עמי ו אדברה  
 ישראל ואעידה בק אלהים אלהיך אנכי : לא על-  
 זבחה אוכחה ועולתה לנגדי תמיד : לא אקח מביתה  
 פר ממכלאתה עתודים : כילל כל יחיתו יער בהמות  
 בהרי ארץ : ידעתי כל עוף הרים וזיו שדי עמדי :  
 אסי ארעב לא אמר כיללי תבל ומלאה : האוכל  
 בשר אבירים ודם עתודים אשתה : זבח לאלהים תודה  
 ושלם לעליון נדריך : וקראני ביום צרה אחלצה  
 ורחכבדני : ולרשע אמר אלהים מה לך לספר חקי  
 ותשא בריתי עלי יפיך : ואתה שנאת מוסר ותשלך  
 דברי אחרים : אסדאית גנב ותריץ עמו ועם מנאפים  
 חלקה : פיך שלחת ברעה ולשונך תצמיד מרמה :  
 תשב באחיה תדבר בכדאמה תתן דפי : אלה עשית ו  
 והחרשתי דמית היות אהיר כמוך אוכחה ואערכה  
 לעיניך : כינונא זאת שכחי איה פדאטרך ואין מציל  
 זבח תודה יכבדני ושם סמאלית דרך אראנו בישע יוד פרו  
 אלהים :

נא למנצה מזמור לדוד : כבוא אליו נתן הנביא כאשר  
 בא אל בית שבע : חנני אלהים כחסדה  
 כרב

כרב רחמיה מחה פשעי : הרב כפסני מעוני ומחטאתי  
 טהרני : כפי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד : לך  
 לכרה חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדרכך  
 תזכה בשפטך : הך בעוון ככ ויין חוללתי ובחטא יחמתני  
 אמי : הך דאמת חפצת בשחות ובסתם חכמה תודיעני :  
 תחטאני באזוב ואטהר תכבסני ומשלג אלבין : תשמיעני  
 ששון ושמחה תגלנה עצמות דכית : הסתר פניך מחטאי  
 וכל עונתי מחה : לב טהור בראלי אלהים ורוח נכון  
 חדש בקרבי : אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אר  
 תקח ממני : השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה  
 תסמכני : אלמדה פשעים דרכיך וחטאים אליך ישובו :  
 הצילני מדמים ו אלהים אלהי תשועתי תרנן לשוני  
 צדקהך : אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך : כיו לא  
 תחפץ זבח ואתנה עולה לא תרצה : זכחי אלהים רוח  
 נשברה מלרע לכ נשבר ונרצה אלהים לא תזכה : היטיבה  
 ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלם : אז תחפץ  
 זבחי צדק עולה וכליל אזיעלו ער מזבחה פרים :

נב למנצה משכיל לדוד : כבוא דואג האדמי ויגד  
 לשאול ויאמר לו בא דוד אל בית אחימלך :  
 מה יתהלל ברעה הגבור חסד אל כל היום : הוות  
 תחשוב לשונך פתער מלטיש עשה סמיה רמיה : אהבת  
 דע ר דגס וקמץ מטוב שקר מדבר צדק סלה : אהבת כל  
 דברי בלע לשון מרמה : גס אל יתצה לנצה יתהך ויסחה  
 מאהל ושרשף מארץ חיים סלה : וראו צדיקים וייראו  
 ועליו ישחקו : הנה הנבר לא ישים אהים מעוון דגס אחר ו סוק  
 ויבטח כרב עשרו יעז בהותו : ואני כזית רענן  
 בבית אלהים כטחתי כחסד אלהים עולם ועד : אודך  
 לעולם כי עשית ואקנה שמך כייטוב נגד חסדיך :  
 למנצה

נג למנצח על-מחלת משכיל לדוד : אמר נבל  
בלבו אין אלהים השחיתו והתעיבו עול אין  
עשה לי טוב : אלהים משמים השקיף על-בני-אדם  
לראות היש משכיל דרש את-אלהים : כלו סג יחדו  
נאלחו אין עשה לי טוב אין נס-אחד : הלא ידעו פעלי  
און אכלי עמי אכלו לחם אלהים לא קראו : שם  
פחדו-פחד לא יהיה פחד כי-אלהים פור עצמות הנך  
הבישותה כי-אלהים מאס : מי יתן מציון ישעות  
ישראל בשוב אלהים שבות עמי יגל יעקב ישמח ישראל :  
גד למנצח בנגינות משכיל לדוד : בבוא הזיפים  
ויאמרו לשאול הלא דוד מסתתר עמנו :  
אלהים בשמך הושיעני ובנכורתך תדינני : אלהים  
שמע תפילתי האזינה לאמריפי : כי זרים קמו עלי  
וערצים בקשו קרסי נפשי לא שמו אלהים לנגדם סלה :  
הנה אלהים עזר לי אדני בסמכי נפשי : ישיב הרע  
לשררי באמתך הצמיתם : בנדבה אוכח-הלך אודה  
שמך יהוה כי-טוב : כי מכל-צרה הצילני ובאיבי  
ראתה עיני :

נה למנצח בנגינות משכיל לדוד : האזינה אלהים  
תפילתי ואלהת-עלם מתחנתי : הקשיבה  
לי וענני אריד בשיחי ואהימה : מקור אויב מפני  
עקת רשע כי-ימישו עלי און וכאף ישטמוני : רבי יחיל  
בקרבי ואימות כות נפלו עלי : יראה ורעד יבא בי  
ותכסני פלצות : ואמר מי-יתן לי אבר ביונה אעופה  
ויאשכנה : הנה ארחיק נדר אלון במדבר סלה :  
אחישה מפלט לי מרוח סעה מסער : בלע אדני  
פלג לשונם כי-ראיתי חמס וריב בעיר : יומם ולילה  
יסוככה על-חומתיה ואון ועמל בקרבה : הוות בקרבה  
ולא

ולאימיש מרחבה תך ומרמה : כי לא-אויב יחרפני  
ואשא לא-משנאי עלי הגדיל ואסתר ממנו : ואתה  
אנוש בערפי אלופי ומידעי : אשר יחדו נמתיק סוד  
בבית אלהים נהלך ברגש : ישיא מות עלימו ירדו  
שאול חיים כידעות במגורם בקרבם : אני אל-אלהים  
אקרא ויהוה ישיעני : ערב ולקר וצהרים אשיחה  
ואחמה וישמע קולי : פדה בשלום נפשי מקרב ריב לדיק  
לי כי-ברבים היו עמדי : ישמע אל ויענם וישב קדם  
סלה : אשר אין חליפות למו ולא יראו אלהים : שלח  
ידיו בשלומיו חלל בריתו : חלקו מחמת פיו וקרבו  
לבו רפו דבריו משמו והמה פתיחות : השלך על-  
יהוה יהבך והוא יכלכלך לא יתן לעולם מוט לצדיק :  
ואתה אלהים תורידם לכאר שחת אנשי דמים ומרמה  
לא יחצו ימיהם ואני אכטח-בך :

נו למנצח עריונת אלם רחקים לדוד מכתם באהו  
אותו פלשתים בגת : חנני אלהים כי-שאפני  
אנוש בל-היום לחם ילחצני : שאפני שוררי בל-היום כי-  
רבים לחמים לי מרום : יום אירא אני אליך אכטח :  
באלהים אהלל דברו באלהים בטחתי לא אירא מה  
יעשה בשר לי : בל-היום דברי יעצבו עלי כד-  
מחשבתם לרע : יגורו יצפוננו המה עקבי ישמרו  
כאשר קוו נפשי : עלי-און פלט-למו באף עמים : הורד  
אלהים : נדו ספרתה אתה שימה רמעותי בנאדך  
הלא בספרתך : אז ישוכו אויבי אחור ביום אקרא  
זה-ידעתי כי-אלהים לי : באלהים אהלל דבר ביהוה  
אהלל דבר : באלהים בטחתי לא אירא מה-יעשה  
אדם לי : עלי אלהים נדריך אשלום תורות לך :  
כי-הצלת נפשי ממות הלא רגלי מדחי להתהלך לפני  
אלהים

אלהים באור החיים :

נח למנצח אלת שחת לדוד מכתם בברחו מפני שאול  
במערה: חנני יהים | חנני כי כף חסיה נפשי  
ובצל כנפיה אחסה <sup>ח טו</sup> לך עד יעבר הוות : אקרא  
לאלהים עליון לאמר עלי: ישראל משמים | ויושיעני חרף  
שאפי סלה ישלח אלהים חסדו ואמתו : נפשי | בתוך  
לכאים אשכבה להטים בני אדם שניהם חנית וחצים  
ולשונם חרב חדה : רומה ערי השמים אלהים על  
כל הארץ כבודך : רשת | הכינו לפעמי כפף נפשי כרו  
לפני שיחה נפרו בתוכה סלה : נכון לבי אלהים נכון  
לבי אשירה ואזמרה : עורה כבודי עורה מלרע הנכל וכנור  
אעירה שחר : אידך בעמים | אדני אומרך בלאמים :  
כי גדל עד שמים חסדך ועד שחקים אמתך : רומה  
על שמים אלהים על כרי הארץ כבודך :

נח למנצח אלת שחת לדוד מכתם : האמנם אלם  
צדק תרברון מישרים תשפטו בני אדם :  
אף בלב עולת תפעלון בארץ חמס ידיכם תפלסון :  
זרו רשעים מרחם תעו מלרע מבטן דברי כזב : חמת למו  
כדמות המת נחש כמורפתן חרש יאטם <sup>ח טו</sup> לך אזנו :  
אשר לא יישמע לקול מלחשים חובר חברים מחכם :  
אלהים הרס שנימו בפיו מלתעות כפירים נהוץ | יהוה :  
ימאסו כמורמים יתהלכו רמיו ירוך חציו כמו יתמללו :  
כמו שכלול תמס יחלך נפל אשת בל חזו מלעול שמש :  
בטרם יבינו סירתים אטר כמורחי כמורחון ישערנו :  
ישמח צדיק כי יחזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע :  
ויאמר אדם אף פרי לצדיק אף יש אלהים שפטים בארץ :  
נט למנצח אלת שחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו  
אתהבית להמיתו : הצילני מאיבי | אלה  
ממתקוממי

ממתקוממי תשנבני : הצילני מפעלי און ומאנשי דמים  
הושיעני : כי הנה ארכו לנפשי יגורו עלי עוים לא  
פשעי ולא חטאתי יהוה : בלי עון ירצון ויכוננו עורה  
לקראתי וראה : ואתה יהוה אלהים | צבאות אלהי  
ישראל הקיצה לפקד בל הגוים אלת חזון כל בגדי און  
סלה : ישבו לערב יהמו ככלב ויסוכבר עיר : הנה  
יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם פיהי שמע : ואתה  
יהוה תשחקלמו תלעג לכל גוים : עזו איה אשמרה  
כי אלהים משנבי : אלהי חסדי יקדמני אלהים יראני  
בשררי : אל תהרגם | פרו שפחו עמי הניעמו בחילך  
והוריתו מגננו אדני : חטאתי פיו דבר שפתימו  
וילכדו כנאונם ומאלה ומכחש יספרו : כלה בחמה  
כלה ואינמו וידעו כי אלהים משל ביעקב לאפסי הארץ  
סלה : וישבו לערב יהמו ככלב ויסוכבר עיר : המה  
יניעון לאכל אסילא ישבעו וילינו : ואני | אשיר עוף  
וארנן לבקר חסדך פיהייתי משנב לי ומנוס ביום צר  
לי : עזי איה אומרך כי אלהים משנבי אלהי חסדי :  
ס למנצח ער שישן עדות מכתם לדוד ללמד : בהצותו |  
את ארם נהרים ואת ארם צובה וישב יואב וך  
את אדום בני ארמלח שנים עשר אלף : אלהים זנחתנו  
פרצתנו אנפת תשובכ לנו : הרעשתה ארץ פצמתה  
רפה שכריה כי ימטה : הראית עמך קשה השקיחנו  
יין תרעלה : נתתה ליראיה נס להתנוסס מפני קשט  
סלה : למען יחלצון ידיך הושיעה ימנך וענני :  
אלהים | דבר בקדשו אעלוה אחלקה שכס ועמק סכות  
אמדר : לי גלעד | ולי מנשה ואפרים מעזו ראשי  
יהודה מחקקי : מואב | סר רחצי על אדום אשליך  
נעלי עלי פרשת התרועעי : מי יבילני עיר מצור מי  
נחני

נחני ער-אדום : הלא-אתה אלהים זנחתנו ולא-תצא  
אלהים בצבאותינו : הכדילנו עזרת מצר ושו-  
תשועת אדם : באלהים נעשה-חיל והוא יכוס צרינו :  
סא למנצח | ער-נגינת רדוד : שמעה אלהים  
רנתי הקשיבה תפלתי : מקצה הארץ |  
אליך אקרא בעטף לבי בצור-ירום ממני תנחני : כי-  
היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב : אגורה באהלך  
עולמים אחסה כסתר כנפיק סלה : כי-אתה אלהים  
שמעת לנדרי נתתה ירשת יראי שמך : ימים עלימי-  
מלך תוסיף שנותיו כמודר ודר : ישב עולם לפני  
אלהים חסד ואמת מן יצרתו : בן | אומרה שמך  
לעד לשלמי נדרי יום | יום :

סב למנצח ער-דוהון מזמור רדוד : אך אל-אלהים  
דומיה נפשי ממנו ישועתי : אך-הוא צורי  
וישועתי משגבי לא-אמוט רבה : ער-אנה | תהורתו  
ער-איש תרצחו | קם כלכם כקיר נטוי נדר הדחיה : אך  
משאתו | יעצו להדיח ירצו כזב בפיו יכרכו ובקרבים  
יקלרסלה : אך לאלהים דומי נפשי כי ממנו תקותי :  
אך-הוא צורי וישועתי משגבי לא אמוט : על-אלהים  
ישעי וכבודי צור-עזי מחסי באלהים : בטחו בו בכל-  
עת | עם שפכו לפניו לכבכם אלהים מחסה לנו סרה :  
אך | הכל בני-אדם כזב בני-איש במאזנים לעלות  
המה מהבל יחד : אריתבטחו בעשק ובגזל אריתבלו  
חיל | כי-ינוב אריתשיתו לב : אחת דבר אלהים שתים  
זו שמעתי כי עז לאלהים : ולך-ארני חסד כי-אתה |  
תשלם לאיש כמעשהו :

סג מזמור רדוד בהיותו במדבר יהודה : אלהים | אלי  
אתה אשחרך צמאה לך | נפשי כמה לך  
בשרי

בשרי בארץ-ציה ועיף בלי-מים : בן בקדש חוירתיך  
לראות עזך וכבודך : כי-טוב חסדך מחיים שפתי  
ישבחונך : בן אכרכך בחיי בשמך אשא כפי : כמו  
חלב ורשן תשבע נפשי ושפתי רננות יהלל-פי : אם-  
זכרתך על-יצועי באשמרות אהנה-כך : כי-היית  
עזרתה לי ובצל כנפיק ארנן : דבקה נפשי אחרך  
כי תטכה ימינך : והמה לשואר יבקשו נפשי יבאו  
בתחתיות הארץ : עירהו על-ידי-חרב מנת שעלים  
יהיו : והמלך ישמח באלהים יתהלל כל-הנשבע בו  
כי יסכר פי דוברי-שקר :

סד למנצח מזמור רדוד : שמע-אלהים קולי בשיחי  
כפחד אויב תצר חיי : תסתירני מסוד

מרעים מרגשת פעלי און : אשר שגנו כחרב לשונם  
דרכו חצם דבר מר : לירת במסתרים תם פתאם  
יררו ולא יראו : יחוקרלמו | דבר רע יספרו לטמון  
מוקשים אמרו מי יראה-למו : יחפשו עולת תמנו חפש  
מחפש וקרב איש ורב עמק : וירם אלהים חץ פתאום  
היו מפותם : וכשילרו עלימו לשונם יתנודרו כל-  
ראה כם : וייראו כל-אדם ויגידו פעל אלהים ומעשהו  
השכילו : ישמח צדיק ביהוה וחסה בו ויתהללו כל-  
ישרי-לב :

סה למנצח מזמור רדוד שיר : לך דמיה תהללה  
אלהים בציון ולך ישלם-נדר : שמע תפלה  
עדיך כל-בשר יבאו : דברי עונת גברו מני פשעינו  
אתה תכפרם : אשרי | תבחר ותקרב ישכן חצריך  
נשבעה בטוב ביתך קרוש היכלך : נזראות | בצרק  
תעננו אלהי ישענו מכטח בלקצוי-ארץ וים רחקים :  
מכין הרים בכחו נאזר | סא לכר בגבורה-משביחו-שאון ימים

שאון נליהם והמון לאמים: וייראו ישרי קצות מאותתך  
מוצאי בקר וערב תרנין: פקדת הארץ ותשקקיה רבת  
תעשרנה פלג אלהים מלא מים תכין דגנם כייכן  
תבינה: תלמיה רוח נחת נדודיה ברכיבים תמגננה  
צמחה תכרך: עטרת שנת טובתך ומעגליך ירעפון  
דישן: ירעפו נאות מדבר וגיל נבעות תחננה: לבשו  
כרים: הצאן ועמקים יעטפדבר יתרועעו אף ישירו:  
סו למנצח שיר מזמור הריעו לאלהים כל הארץ: זמרו  
כבוד שמו שימו לכבוד תהלתו: אמרו לאלהים  
מה נורא מעשיך ברכ עוף יכחשודלך איביך: בל הארץ  
ישתחוו לך ויזמרו לך זמרו שמך סלה: לכו וראו  
מפעלות אלהים נורא עלולה על בני אדם: הפך ים  
ליבשה בנהר יעברו כרגל שם נשמחה בו: משר  
בגבורתו: עולם עיניו בנוים תצפינה הפוררים: אל  
ירדמו למו סלה: ברכו עמים: אלהינו והשמיעו קול  
תהלתו: השם נפשנו בחיים ולא ינתן למוט רגלנו: כי  
בחנתנו אלהים צרפתנו כצוף כסף: הבאתנו במצודה  
שמת מועקה במתנינו: הרפכת אנוש לראשנו באנו  
באש ובמים ותוציאנו לרויה: אבוא ביתך בעולות  
אשלם לך נדרי: אשר פצו שפתי ודברתי בצרלי:  
עלות מחים אעלה לך עסקטרת אילים אעשה בקר  
עם עתודים סלה: לכו שמעו ואספרה כל יראי אלהים  
אשר עשה נפשי: אליו פיקראתי ורוסם תחת לשוני:  
און אסדאיתי בלבי לא ישמע: אדני: אכן שמע  
אלהים הקשיב בקול תפילתי: ברוך אלהים אשר לא  
הסיר תפילתי וחסדו מאתי:

סו למנצח בנגינת מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו  
יאר פניו אתנו סלה: לדעת בארץ דרפך  
ככל

בכל גוים ישועתך: יודוך עמים: אלהים יודוך עמים  
כלם: ישמחו וירננו לאמים ביה שפט עמים מישר  
ולאמים: בארץ תנחם סלה: יודוך עמים: אלהים  
יודוך עמים כלם: ארץ נרתנה יבולה יברכנו אלהים  
אלהינו: יברכנו אלהים וייראו אותו כל אפסי ארץ:  
סח למנצח לרוד מזמור שיר: יקום אלהים יפוצו  
אויביו וינסו משנאיו מפניו: כהנדרף עשן  
תנדרף כהמס דונג מפני אש יאכדו רשעים מפני אלהים:  
וצדיקים ישמחו יעלצו לפני אלהים וישישו בשמחה:  
שירו: לאלהים זמרו שמו סלו לרכב בערבות ביה שמו  
ועלו לפניו: אבי יתומים ודין אלמנות אלהים במעון  
קדשו: אלהים: מושיב יחידים: ביה מוציא אסירים  
בפשוטות אף סוררים שכנו צחיחה: אלהים בצאתך  
לפני עמך בצעדה ביישומן כ רפס סלה: ארץ רעשה: אף  
שמים נטפו מפני אלהים זה סיני מפני אלהים אלהי  
ישראל: גשם נדבות תניף אלהים נחלתך ונלאה אתה  
כוננתה: חיתך ישברכה תכין בטובתך לעני אלהים:  
אדני יתן אמר המבשרות מ רפס צבא רב: מלכי צבאות  
ידדון ידדון ונותיבית תחלק שלל: אסית שכנו בין  
שפתים כנפי יונה נחפה בפסף ואכרותיה בירקרק  
חרץ: כפרש שדי מלכים בה תשלג בצרמון: הר אלהים  
הר רבשן הר גבננים הר רבשן: למה תרצדון הרים גבננים  
ההר חמד אלהים לשבתו אף יהוה ישכן לנצח: רכב  
אלהים רבתיים אלפי שנאן אדני בס כ רפס סיני בקדש:  
עלית למרום: שבית שבי לקחת מתנות באדם ואף  
סוררים לשכן יה אלהים: ברוך אדני יום: יום יעמס לנו  
האל ישועתנו סלה: האל ככ עממס ופסק לנו אל למושעות  
וליהוה אדני למות תצאות: אף אלהים ימחץ ראש איביו



קדקד שער מתהלך באשמיו: אמר אדני מפשן אשיב  
אשיב ממצלות ים: למען תמחץ רגלך בדם לשון כלביב  
מאיבים מנהו: ראו הליכותיך אלהים הליכות אלי מלכי  
בקדש: קדמו שרים אחר נגנים בתוך עלמות תופפות:  
במקהלות ברכו אלהים אדני ממקור ישראל: שם בנימין  
צעיר רדם שרי יהודה רגמתם שרי זבלון שרי נפתלי:  
צנה אלהיך עוף עווה דגם אחר ויו סורק אלהים זו פעלת לנו:  
מהיכךך על ירושלים רך יובילו מלכים שי: גער חית  
קנה ערת אבירים בענלי עפמים מתרפס פרציכסף בזר  
עמים קרבות יחפצו: יאתו חשמנים מני מצרים כוש  
תריץ ידיו לאלהים: ממלכות הארץ שירו לאלהים  
זמרו אדני סלו: לרכב בשמי שמיקדם הן יתן בקולו  
קול עו: תנו עו לאלהים על ישראל גאותו ועזו בשחקים:  
נורא אלהים ממקדשיך אל ישראל הוא נתן עו ותעצמות  
לעם ברוך אלהים:

סט למנצח ו על שושנים לרוד: הושיעני אלהים כי  
באו מים עד נפש: טבעתי ו בין מצולה  
ואין מעמד באתי במעמקי מים ושבלת שטפתי:  
יגעתי בקראי נחר גרוני כרו עיני מיחר לאלהי: רבו ו  
משערות ראשי שנאי הנם עצמו מצמית איבי שקר  
אשר לא יגולתי או אשיב: אלהים אתה ידעת לאודתי  
ואשמותי ממה לא ינכחדו: אר יבשו בי ו קויה אדני  
יהוה צבאות אלי יפלטו בי מבקשיך אלהי ישראל:  
כי עליך נשאתי חרפה כסתה כלמה פני: מזור הייתי  
לאחי ונכרתי לבני אמי: כי קנאת ביתך אכלתני וחרפות  
חרפיך נפלו עלי: ואבכה בצום נפשי ותחי לחרפות  
לי: ואתנה לבושי שק ואחי להם למשל: ישיחו בי  
יושבי שער ונגינות שותי שכר: ואני תפלת ילך ו יהוה

עה רצון אלהים ברב חסדך ענני באמתי ישעך:  
הצילני מטיט ואלא טבעה אנצלה משנאי וממעמקי  
מים: ארית שטפני ו שבלת מים ואלתבלעני מצולה  
ואלתאטרר ס סוף לכו עלי כאר פיה: ענני יהוה כי טוב  
חסדך כרב רחמיה פנה אלי: ואלתסתר פניך מעבדך  
כי צר לי מהר ענני: קרבה אל נפשי גאלה למען איבי  
פרני: אתה ידעת חרפתי וכשתי וכלמתי נגדך כל  
צוררי: חרפה ו שכרה לבי ואנושה ואקוה לנו ו אין  
ולמנחמים ולא מצאתי: ויתנו כברותי ראש ולצמאי  
ישקוני חמץ: יהי שלחנם לפנים לפח ולשלומים  
למוקש: תחשכנה עיניהם מראות ומרתניהם תמיד  
המעד: שפך עליהם זעמך וחרון אפך יישגם: תהי  
טירתם נשמה באהליהם אליהו ישב: כי אתה אשר  
הבית רדפו ואל ימכאוב הלליך יספרו: תנה עון עלי  
עונם ואל יבאו בצדקתך: ימחו מספר חיים ועם צדיקים  
אלייכתו: ואני עני וכואב ישועתך אלהים תשגבני:  
אהללה שם אלהים בשיר ואגדלנו בתודה: ותיטב  
ליהוה משור פר מקרן מפרים: ראו ענוים ישמחו דרשי  
אלהים ויחי לבככם: כי שמע אל אביונים יהוה ואת  
אסיריו לא בזה: יהללוהו שמים וארץ ימים וכל רמש  
בם: כי אלהים ו ישיע ציון ויבנה ערי יהודה וישבו שם  
וירשוה: וזרע עבריו ינחלה ואהבי שמו ישכנרבה:  
ע למנצח לרוד להזכיר: אלהים להצילני יהוה לעזרתי  
חוישה: יבשו ויחפרו מבקשי נפשי יפגו אחור  
ויפלטו חפצי רעתי: ישובו על עקב בשתם האמרים  
האח ו האח: ישישו וישמחו ו כך כל מבקשיך ויאמרו  
תמיד יגדל אלהים אהבי ישועתך: ואני עני ואביון  
אלהים חושה לי עזרי ומפלטני אתה יהוה אלתיאחר:

עא בך יהוה חסיתי אל-אבושה לעולם : בצדקתך  
תצילני ותפלטני הטחאלי אונף והושיעני : היה  
לי לצור מעון לבוא תמיד צוית להושיעני כישלע  
ומצודתי אתה : אלהי פלטני מיד רשע מכף מעול  
וחומץ : כראתה תקותי אדני יהוה מבטחי מנעורי :  
עליך נסמכתי מפטן מפעי אמי אתה גוזי בך תהלתי  
תמיד : כמזפת הייתי לרבים במרוויקיס כ'סל' כשול ואתה מחסי  
עו : ימלא פי תהלתך בלהים תפארתך : אלתשליכני  
לעת זקנה ככלות כפף פחי אל-תעזבני : כיאמרו אויבי  
לי ושמרי נפשי נועצו יחדו : לאמר אלהים עזבו  
רדפו ותפשוהו כיאין מציל : אלהים אל-תרחק ממני  
אלהי לעזרתי חושה : יבשו יכלו שטני נפשי יעטו  
חרפה וכלמה מבקשי רעתי : ואני תמיד איחל  
והוספתי מלג על-בלתהלתך : פי ויספר צדקתך בלהים  
תשועתך כי לא ידעתי ספרות : אבוא בגברות אדני  
יהוה אזכיר צדקתך לבדך : אלהים לפדתי מנעורי  
ועדיהנה אניד נפלאותיך : וגם עד זקנה ושיבה  
אלהים אל-תעזבני עד-אניד זרועך לדור לכל-יבוא  
גבורתך : וצדקתך אלהים עד-מרום אשר-עשית גדלות  
אלהים מי כמוך : אשר הראיתני צרות רבות ורעות  
תשוב תחיני ומתהמות הארץ תשוב תעלני : תרב  
גדלתי ותסב תנחמני : גס-אני אונך בכלי-נבל אמתך  
אלהי אזמרה לך בכנור קדוש ישראל : תרננה  
שפתי כיאזמרה לך ונפשי אשר פדית : גס-לשוני כל-  
היום תהנה צדקתך כייבשו כייחפרו מבקשי רעתי :  
עב לשלטה : אלהים משפטך למלך תן וצדקתך לבן  
מלך : ידיו עמך בצדק וענייך כמשפט :  
ישאו הרים : שלום לעם וגבעות בצדקה : ישפט

עניי

עניי-עם ושיע לבני אביו וירכא עושק : יראוך עם  
שמש ולפני ירח דור דורים : ירר כמטר על-גו  
כרביבים זרוף ארץ : יפרח-כימיו צדיק ורב שלום  
עד-בלי ירח : יורד מים עד-ים ומנהר עד-אפסי-ארץ :  
לפניו יכרעו ציים ואיביו עפר ילחנו : מלכי תרשיש  
ואיים מנחה ישיבו מלכי שבא וסבא אשכר יקריבו :  
וישתחורלו כל-מלכים פלגיים יעבדוהו : כייציר  
אביו משוע ועני ואין-עזר לו : יחס על-דל ואביון  
ונפשות אבנים ושיע : מתוך ומחמס יגאל נפשים  
ויקר דמם בעניו : ויחי ויתללו מזהב שבא ויתפלל  
בעדו תמיד בלהים יברכנהו : יהי פסתי-בר ארץ  
בראש הרים ירעש כלבנון פרו ויציצו מעיר כעשב  
הארץ : יהי שמו לעולם לפני-שמש ינון שמו ויתברכו  
בו פלגיים יאשרתו : ברוך יהוה אלהים אלהי ישראל  
עשה נפלאות לבדו : וברוך שם כבודו לעולם  
וימלא כבודו את-כל-הארץ אמן ואמן : כלו תפלות  
דור כדישי :

אחריו כל אדם ימשוך בנעימותו כספר השני עד תכליתו  
וישירו תהלתו לחן ידיד נפש :

הדרך ועזו ידך מלא עולם יחו יחד ובגבורת כבודך  
שמך נודע ולא נכחד : יחיד תעו כפחדך  
הדרך צרי באיר כחה הלא את אל ישועתי כך אבטח  
ולא אפחד : כאיל תערג נפשי זרובת אש ידיוותך  
ותצמא כל מי רישי כאל מים לחמלתך זקוף שפלי  
ושא ראשי ותרום גם גבורתך ואז לבי להללך חזק  
עזו יעלו יחד הלא את אישועתי כך אבטח ולא אפחד  
אלהים כן דרכיך טעון משפט כצור נאדר : יכלתך  
עזו דינך היתכן אשר נעדר ואיבך לעומתך היצדק

כי

כי יהי נהדר \* עשה נא בעבור יצחק \* זכור צדקו לעם  
אחד \* הלא את אל ישועתי בך אבטח ולא אפחד :

ואחר כך ואמר תפלה זו ככונת סלכ

יהי רצון מלפניך \* אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות  
ספר השני שבתהלים שקרינו לפניך שהוא  
מכוון כנגד ספר שמות שבחמשה חומשי תורה \*  
ובזכות מזמוריו \* ובזכות פסוקיו \* ובזכות תיבותיו \*  
ובזכות אותיותיו \* ובזכות נקודותיו \* ובזכות טעמיו \*  
ובזכות שמותיה הקדושים הכתובים בהם \* ובזכות  
שמותיה הקדושים הרמוזים והמצורפים בהם \* שתצוה  
פחדך על אויבינו ותצילנו בכח נבורתך \* ותחתמנו  
בספר גאולה וישועה \* והפתח לנו שערי אומץ \* שערי  
לבוב \* שערי הצלה \* שערי ישועה \* שערי מזונות \* וגם  
עד זקנה ושיבה אלהים אל תעזבני \* עד אנד זרועך  
לדור לכל יבוא נבורתך : תודיעני ארח חיים שבע  
שמחות את פניך נעימות בימיך נצח :

סליחות לליל הושענא רבא

פזמון

ברית נפקד \* אשר נעקד \* להעלות לפניך : כשה  
נאסר \* וגם נמסר \* עשות הטוב בעיניך : רצה  
גועו \* וחון זרעו בעת בואם לפניך : ואם חוכם \* ענה  
בם \* עשה נא למען שמך : זכרנו \* ברצון עמך :  
זכות יצחק \* בשחק \* חתום כמדת הנבורה : תזכור  
אלי \* צור גואלי \* לעם שואל מפק עזרה \* עקרתו \*  
וצדקתו \* משוף לעם בשמך נקרא : חתמים לטובה \*  
בנדבה \* אל נאזר בגבורה : מנחלתך \* וסגלתך \* לא  
תכלא רחמיה : זכרנו \* ברצון עמך :

רחמנא

קצא

רחמנא אדבר לו קיימיה דיצחק עקידא בדיל ויעבור :  
רחמנא בכסופי אפין אתינא למקרי קמך רחס עלן ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דחיי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דרחמי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דצדיקי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דפרנסי ומזוני טבי : ב"ו :  
רחמנא פתח שמיא לצלותין : ב"ו :  
רחמנא תוב מרוגך : ב"ו :  
רחמנא ולא נהדר ריקם מן קמך : ב"ו :

ויש קטלות שאומרים כאן וג' מדות ופוקעים שוכר ואחכ"א

שמע ישראל \* אלהינו \* אחד :  
" הוא האלהים \* הוא האלהים :  
" מלך \* מלך \* ימלוך לעולם ועד :  
אלהינו שבשמים בריתך זכור ואל תשכחנו :  
ברך את לחמנו ואת מימינו :  
א"ש חתמנו בספר חיים טובים :  
חתמנו בספר צדיקים :  
חתמנו בספר ישרים ותמימים :  
חתמנו בספר מזונות ופרנסה טובה :  
עננו ופחד יצחק עננו :  
עננו העונה בעת צרה עננו :  
עננו העונה בעת רחמים עננו :  
" חננו והקימינו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :  
" ביום ישועתה בשרנו ורחמנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :  
" עשה למען שמך וחוסה על ישראל עמך :  
" עשה למען נעקד באולמך וחוסה על ישראל עמך :  
" עשה למען הרוגים ושרופים על יחוד קדשת שמך  
וחוסה על ישראל עמך :

דעני

דעני ליצחק על גבי מדבחה ענינן  
דעני לצדיקי וחסידי ותמימי די בכל דר ודר ענינן :  
תודיעני ארץ חיים שבע שמחות את פניה נעמורת  
בימינה נצח :

ספר שלישי

עג מזמור לאסף אה טוב לישראל אלהים לברי לבב :  
ואני כמעט נטיו רגלי כאין שפכו אשרי :  
כי קנאתי בהוללים שלום רשעים אראה : כי יאין  
חרצפות למותם ובריא אולם : בעמל אנוש אינמו  
ועם אדם לא ינעו : לכן ענקתמו גאווה יעטף שית  
חמס למו : יצא מחלב עינימו עברו משפיות לבב :  
ימיקו וירברו ברע עשק מפרוס ירברו : שמו בשמים  
פיהם ולשונם תתקף בארץ : לכן ישוב עמו הלם  
ומי מלא ימצו למו : ואמרו איכה ידעאל ויש דעה  
בעליון : הנה אלה רשעים ושרוי עולם השגור חיל :  
אך דריק זכיתי לבכי וארחק בנקיון כפי : ואהי נגוע  
כלהיום ותוכחתי לבקרים : אסאמרתי אספרה כמו  
הנה דור בניך בנדרתי : ואחשבה לדעת זאת עמל  
הוא בעיני : עדי אבוא אל מקדשי אל אינינה  
לאחריתם : אך בחלקות תשית למו הפלתם למשוואות :  
איך היו לשמה כרגע ספו תמו מן בלהות : כחלום  
מהקיץ אדני בעיר וצלמט תבוה : כי יתחמץ לבבי  
וכליותי אשתונן : ואניי בער ולא ארע בהמות הייתי  
עמף : ואני תמיד עמף אחות ביד ימיני : בעצרהך  
תנחני ואחר כבוד תקחני : מילי בשמים ועמף לא  
תפצתי בארץ : פלה שאלי ולבבי צור לבבי וחלקי  
אלהים לעולם : כי הנה רחקה יאברו הצמתה כל

זונה ממך : ואני קרבת אלהים לי טוב שתי בארני  
יהוה מחסי ס טוב לכר לספר כל מלאכותיה :

עד משכיל לאסף רמה אלהים זנחת לנצח יעשן  
אפך בצאן מרעהך : זכר עדתך קנית

קדם גאלת שבט נחלתך הרציון זה ו שכנת בו :

הרימה פעמיה למשאות נצח כל הירע אויב בקדש :

שאגו צורריך בקרב מועדיך שמו אותם אתות : יודע

כמביא למעלה בסכך ס סוף לכר וסכ בקס עץ קרדמות ועתה

פתוחיה יחד בכשיר וכלפות יהלמן ס ס : שלחו ל רסס

באש מקדשך לארץ חללו משכן שמך : אמרו בלבם

נינם יחד שרפו כל מועדיאל בארץ : אותהינו לא

ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עדימה : עדמתי

אלהים יחרף צר ינאץ אויב שמך לנצח : למה תשיב

יך וימינה מקרב חיקך כלה : ואלהים מלכי מקדם

פעל ישועות בקרב הארץ : אתה פוררת בעוף ים

שברת ראשי תנינים על המים : אתה רצצת ראשי

לויתן תתננו מאכל לעם לציים : אתה בקעת מעין

ונחל אתה הובשת נהרות איתן : לך יום אף לך

לילה אתה הכינות מאור ושמש : אתה הצבת כל

גבולות ארץ קיץ וחרף אתה יצרתם : זכר וזאת

אויב חרף יהוה ועס נבל נאצו שמך : אליתן לחית

נפש תורף חית ענייך אל תשכח לנצח : הפט לברית

כי מלאו מחשפי ארץ נאות חמס : אלי ישב דך נכלם

עני ואביון יהללו שמך : קומה אלהים ריבה ריבה זכר

חרפתך מני נבל כל היום : אל תשכח קול צורריך

שאון קמיה עלה תמיד :

עה למנצח אל תישחת מזמור לאסף שיר : הודינו

לך ו אלהים הודינו וקרוב שמך ספרו

נפלאותיך : כי אקח מועד אני מישרים אשפט :  
נמגיס ארץ וכלי שביה אנכי תבנתי עמודיה סלה :  
אמרתי להוללים אליהלו ורשעים אליתרימו קרן :  
אליתרימו למרום קרנכם תדברו בצואר עתק : כי לא  
ממוצא וממערב ולא ממדבר כי קמץ הרים : כי יהים שפט  
זה ישפיל זה ירים : כי כוס ביד יהוה ויין חמר מלא  
מסך ויגר מזה ארשמריה ימצו ישתו כל רשעי ארץ :  
ואני אניר לעולם אזמרה לאלהי יעקב : וכל קרני  
רשעים אנדע תרוממנה קרנות צדיק :

עו למנצח בנגינת מזמור לאסף שיר : נודע ביהודה  
אלהים בישראל גדול שמו : ויהי בשלם  
סוכו דגס אחר ויין סוק ומעונתו בציון : שמה שברר שפי' פ' רפס  
קשת מנו וחרכ ומלחמה סלה : נאור אתה אדיר מהררי  
שרף : אשתולדו אבירי לב נמו שנתם ולא מצאו כל  
אנשי חיל יריהם : מנערתך אלהי יעקב נרדם ורכב  
וסוס : אתה נורא אתה ומייעמד לפניך מאז אפך :  
משמים השמעת דין ארץ יראה ושקטה : בקום  
למשפט אלהים להושיע כל ענוי ארץ סלה : כי חמת  
אדם תודך שארית חמת תחגר : נדרו ושלמו ליהוה  
אלהיכם פליסביבו יכילו שי למורא : יבצר רוח  
נגידים נורא למלכי ארץ :

עו למנצח על ידותון לאסף מזמור : קולי אל אלהים  
ואצעקה קולי אל אלהים והאזין אלי : כיום צרתי  
ארני דרשתי ידי לילה נגרה ולא תפוג מאנה הנחם  
נפשי : אזכרה אלהים ואחמיה אשיחה ותתעטף  
רוחי סלה : אחות שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר :  
חשכתי ימים מקדם שנות עולמים : אזכרה נגינתי  
כלילה עם לבבי אשיחה ויחפש רוחי : הלעולמים

ל' רפס רפס יונחו אדני ולא יסיף לרצות עוד : האפס לנצח  
חסדו נמר אמר לדר ודר : השכח חנות אל אסיקפץ באף  
רחמיו סלה : ואמר חלתי מלעול היא שנות ימין עליון :  
אזכור מעלליי כי אזכרה מקדם פלאה : והגיתי  
בכל פעלה ובעלילותיך אשיחה : אלהים בקדש  
דרכך מאל גדול כאלהים : אתה האל עשה ש' לוי פלא  
הודעת בעמים עוף : גאלת בזרוע עמך בני יעקב  
ויוסף סלה : ראוך מים אלהים ראוך מים יחילו  
אף ירגו תהמות : זרמו מים עבות קול נתנו שחקים  
אף חציך יתהלכו : קול רעמך בגלגל האירו ברקים  
תבל רגזה ותרעש הארץ : בים דרכך ושבילך במים  
רבים ועקבותיך ק' דגס לא נודעו : נחית כצאן עמך ביד  
משה ואהרן :

עח משכיל לאסף האזינה עמי תורתו הפו אזניכם לאמרי  
פי : אפתחה למרחב עפי' ס' כמשל פי אביעה חידות  
מניקדם : אשר שמענו ונרעם ואבלתינו ספר דלנו :  
לא נכחד מבניהם לדור אחרון מספרים תהלות יהוה  
ועוזו ונפלאותיו אשר עשה : ויקם עדות ביעקב ותורה  
שם בישראל אשר צוה את אבותינו להודיעם לבניהם :  
למען ידעו דור אחרון בנים יודרו יקמו ויספרו  
לבניהם : וישמו באלהים כסלם ולא ישכחו מעללי  
אל ומצותיו ינצרו : ולא יהיו כאבותם דור סורר  
ומרה דור לאהכין לבו ולא נאמנה אר אל רוחו :  
בני אפרים נושקי רומיקשת הפכו ביום קרב : לא  
שמרו ברית אלהים ובתורתו מאנו ללכת : וישכחו  
עלילותיו ונפלאותיו אשר הראם : נגד אבותם עשה  
פלא בארץ מצרים שרה צען : בקע ים ועבירים  
ויצב מים כמורנד : וינחם בענן יומם וכר הלילה

באור אש : יבקע צרים במדבר וישק בתחמות ככף רבה :  
 ויוציא נזלים מסלע ויזרד כנהרות מים : ויסיפו עוד  
 לחטאילו למרות עליון כציה : וינסור אל כלבכם  
 לשאל-אכל לנפשם : וידברו באלהים אמרו היוכל  
 אל לערך שלחן במדבר : הן הפה-צור ו יזונו מים  
 ונחלים ישמפו הגם-לחם יוכל תת אס-יכין שאר לעמו :  
 לכן שמע יהוה ויתעברו אש נשקה <sup>שמאלית</sup> ביעקב וגם-אף  
 ענה בישראל : כי לא האמינו באלהים ולא בטחו  
 בישועתו : ויצו שחקים ממעל ודלתי שמים פתח :  
 וימטר עליהם מן לאכל ורגן-שמים נתן למו : לחם  
 אבירים אכל איש צידה שלח לחם לשבע : יסע  
 קדים בשמים וינהג בעזו תימן : וימטר עליהם בעפר  
 שאר וכחול ימים עוף כנף : ויפל בקרב מחנהו סביב  
 למשכנתו : ויאכלו וישבעו מאד ותאותם יביא להם :  
 לא-זרו מתאותם עוד אכלם כפיהם : ואף אלהים-עלה  
 בהם ויהרג כמשמניהם ובחורי ישראל הכריע : בכל-  
 זאת חטארו עוד ולא האמינו כנפלאותיו : ויכל-בהבל  
 ימיהם ושנותם כבהלה : אס-הרגם ודרשוהו ושנו  
 ושחרוראל : ויזכרו כי-אלהים צורם ואל עליון גאלם :  
 ויפתוהו כפיהם ובלשונם יכזבו-לו : ולבם לא-זכו  
 עמו ולא נאמנו בכריתו : והוא רחום ו יכפר עון ולא-  
 ישחית והרבה להשיב אפו ולא-יעיר כליחמתו : ויזכר  
 כי-בשר המה רוח הולך ולא ישוב : כמה מלכ ימרוהו  
 במדבר יעציבוהו בשימוץ : וישוכו וינסו אל וקדוש  
 ישראל התוו : לא-זכרו את-ידו יום אשר-פרס מגי-  
 צר : אשר-שם במצרים אתותיו ומופתיו בשרה-צען :  
 ויהפך לרם יאריהם ונזליהם בלי-שתיון : ישלח בהם  
 ערב ויאכלם וצפרדע ותשחיתם : ויתן לחסיל יבולם  
 ויגיעם

ויגיעם לארבה : יהרג בברד גפנם ושקמותם כחנמל :  
 ויסגר לברד בעירם ומקניהם לרשפים : ישלח-בם  
 חרון אפו עברה וועם וצרה משלחת מלאכי רעים :  
 יפלם נתיב לאפו לא-חשך ממות נפשם וחיהם לדבר  
 הסגור : ויך כל-בכור במצרים ראשית אונים באהלי-  
 חם : ויסע כצאן עמו וינהגם כעדר במדבר : וינחם  
 לבטח ולא פחדו ואת-אויביהם כסר-הים : ויביאם  
 ארז-בכור קדשו הרזוה קנתה ימינו : ויגרש מפניהם  
 גוים ויפילם כחבל נחלה וישכן באהליהם שבטי ישראל :  
 וינסו וימרו את-אלהים עליון ועדותיו לא-שמרו :  
 ויסגו ויבגדו כאבותם נהפכו כקשת רמיה : ויכעסוהו  
 ככמותם וכפסיליהם יקניאוהו : שמע אלהים ויתעבר  
 וימאס מאד בישראל : ויטש משכן שלו אהל שכן  
 באדם : ויתן לשבי עזו ותפארתו כיר-צר : ויסגר  
 לחרב עמו ובנחלתו התעבר : בחוריו אכלה-אש  
 ובתולתי-יולא היוכלו-רגש אחר וסול כהניו כחרב נפלו ואתותיו  
 לא תכנינה : ויקץ פישן ו אדני כגבור מתרונן מיון :  
 ויך צריו אחור חרפת עולם נתן למו : וימאס באהל  
 יוסף ובשבט אפרים לא בחר : ויבחר את-שבט יהודה  
 את-הר ציון אשר אהב : ויבן כמדרמים מקדשו כארץ  
 יסרה לעולם : ויבחר בדוד עבדו ויקחהו ממכלאת  
 צאן : מאחר עלות הביאו לרעות ביעקב עמו ובישראל  
 נחלתו : וירעם מירק בתם ככף לבכו ובתכונות כפיו ינחם :  
 עט מזמור לאסף אלהים באו גוים ו בנחלתך טמאו  
 את-היכל קדשך שמו את-ידו שלם לעיים :  
 נתנו את-נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים כשר חסידך  
 לחיתו-ארץ : שפכו דמם ו כמים סביבות ירושלם ואין  
 קובר : היינו חרפה לשכנינו לעג וקלם לסביבותינו :  
 עד

ערמה יהוה האנף לנצח תבער כמראש קנאתך :  
 שפך חמתך | אלהינו אשר לא ידעך ועל ממלכות  
 אשר בשמך לא קראו : כי אכל את יעקב ואתנוהו  
 השמו : אלתזכר לנו עונה ראשנים מהר יקרמונו  
 רחמך כי דלונו מאד : עורנו | אלהי ישענו על דבר  
 כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך :  
 למה | יאמרו הגוים איה אלהיהם יודע בגוים לעינינו  
 נקמת דם עבדיך השפוך : תבוא לפניך אנקת אסיר  
 כגדל זרועך הותר בני תמותה : והשב לשכנינו שבעתים  
 אל חיקם חרפתם אשר חרפוך אדני : ואנחנו עמך |  
 וצאן מרעיתך נודה לך לעולם לדור ודור נספר תהלתך :  
 פ למנצח אל יששנים ערות לאסף מזמור : רעה על פני  
 ישראל | האזינה נהג כצאן יוסף ישב הכרובים  
 הופיעה : לפני אפרים | ובנימן ומנשה עוררה את  
 גבורתך ולכה לישעתה לנו : אלהים השיבנו והאר  
 פניך ונושעה : יהוה אלהים צבאות ערמתי עשנת  
 בתפלת עמך : האכלתם לחם דמעה ותשקמו בדמעות  
 יריש : תשימנו מדון לשכנינו ואיבינו ילעגו לנו :  
 אלהים צבאות השיבנו והאר פניך ונושעה : נפן  
 ממצרים תסיע תגרש גוים ותטעה : פנית לפניך  
 ותשרש שרשיה ותמלא ארץ כפסולת הרים צלה וענפיה  
 ארוזאל : תשלח קציריה עררים ואלנהר יונקותיה :  
 למה פרצת גדריה וארוה כל עברי דרך : יכרסמנה  
 חזיר מיער וזיו שדי ירענה : אלהים צבאות שוב נא  
 הבט משמים וראה ופקד נפן זאת : וכנה אשר נטעה  
 ימינה ועליבן אמצתה לך : שרפה באש כסוחה מערת  
 פניך יאכדו : תהיידך עלי איש ימינה עליבן אדם  
 אמצת לך : וראנסוג ממך תחינו ובשמך נקרא :

יהוה אלהים צבאות השיבנו האר פניך ונושעה :  
 פא למנצח עליהנתית לאסף : הרנינו לאלהים עזונו  
 ותנורתך כנור נעים עס נכל : תקעו בחדש שופר  
 בכסה ליום חגנו : כי חק לישראל הוא משפט לאלהי  
 יעקב : עדות | ביהוסף שמו בצאתו על ארץ מצרים  
 שפת לא ידעתי אשמע : הסירותי מסבל שכמו כפיו  
 מדוד תעברנה : בצרה קראת ואחלצך אענה בסתר  
 רעם אבחנך | עלי מי מריבה סלה : שמע עמי ואעידה  
 בך ישראל אסית שמעלי : לא יהיה בך אל זר ולא  
 תשתחוה לאל נכר : אנכי | יהוה אלהיך המעלה מארץ  
 מצרים הרחב | סגול פיה ואמלאהו | רסס : ולא שמע עמי  
 לקולי וישראל לא אבה לי : ואשלחנו בשרירות לבם  
 ילכו במועצותיהם : לו עמי שמע לי ישראל בדרכי  
 יהלכו : כמעט אויביהם אכניע ועל צריהם אשיב ידי :  
 משנאי יהוה יכחשורלו ויהי עתם לעולם : ויאכילהו  
 מחלב חטה ומצור דבש אשביעך :  
 פכ מזמור לאסף אלהים נצב בעדת אל בקרב אלהים  
 ישפט : ערמתי תשפטור עור ופני רשעים  
 תשאור סלה : שפטור דל קמז ויתום עני ורש הצדיקו פלטור  
 דל | פסח ואביון מיד רשעים הצידו : לא ידעו ולא יבינו  
 בחשכה יתהלכו ימוטו כל ימוסרי ארץ : אני אמרתי  
 אלהים אתם וכני עליון כלכם : אכן כאדם תמותון  
 וכאחד השרים תפלו : קומה אלהים שפטה הארץ כי  
 אתה תנהל בכלי הגוים :  
 פג שיר מזמור לאסף : אלהים אל ידמילך אל תחרש  
 ואל תשקט אל : כיהנה אויביך יהמיון  
 ומשנאיך נשאו ראש : ערעמך יערימו סוד ויתיעצו  
 על

על צפוניך : אמרו לנו ונכחידם מנוי ולא יזכר שם ישראל עיר : כי נועצו לב יחדו עליך ברית יכרתו : אהלי אדום וישמעאלים מואב והגרים : נבל ועמין ועמלק פלשת עמי ישבי צור : גס אשור נלורה עמם היו זרוע לבני לוט סלה : עשה להם כמדון כסיסרא כיבין בנחל קישון : נשמרו בעין דאר היו דמן לאדמה : שיתמו נדיבמו כערב וכזאב וכזבח וכצלמנע כל נסיכמו : אשר אמרו נירשה לנו את נאות אלהים : אלהי שיתמו כנגל פקש לפני רוח : פאש תבער יער וכלהבה תלהט הרים : בן תרדפס כסערך ובסופתך תבהלם : מלא פניהם קלון ויבקשו שמך יהוה : יבשו ויבהלו ערי עד ויחפרו ויאכדו : וידעו ויד לכו כי אתה שמך יהוה לכדה עליון ער כל הארץ : פד למנצח על הגתית לבני קרח מזמור : מה ידירות משכנותיך יהוה צבאות : נכספה וגם כלתה : נפשי רחצות יהוה לבי ובשרי ירגנו אלא חי : נס צפור : מצאה מלעיל לרק בית ודרור : קן לה אשר שתה אפרחיה את מזבחותיך יהוה צבאות מלכי ואלהי : אשרי יושבי ביתך עיר יהלוק סלה : אשרי אדם עזילו בך מסלות כלכם : עברי : בעמק הכבא מעין ישיתוהו גס ברכות יעשה מורה : ילכו מחיל אל החיל יראה אל אלהים בציון : יהוה אלהים צבאות שמעה תפלתי האזינה אלהי יעקב סלה : מגנו ראה אלהים והבט פני משיחך : כי טוב יום בחצריך מאלף בחרתי הסתופף בבית אלהי מדור באהל ירשע : כי שמש ומגן יהוה אלהים חן וכבוד יתן יהוה לא ימנע טוב להלכים בתמים : יהוה צבאות אשרי אדם בושח כך : פה למנצח לבני קרח מזמור : רצית יהוה ארצה שבת

שבת שבת יעקב : נשאת עון עמך כפית כל הטאתם סלה : אספת כל עברתך השיבתי מחרון אפך : שובנו אלהי ישענו והפר בעסק עמנו : הלעולם תאנה פנו תמשך אפך לדר ודר : הלא אתה תשוב תחיינו ועמך ישמח בך : הראנו יהוה חסדך וישעך תתן לנו : אשמעה לראש עמך ס' ס' מה ידבר האל : יהוה כי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה : אך קרוב ליראיו ישעו לשכן כבוד בארצנו : חסד ואמת נפשו צדק ושלום נשקו : אמת מארץ תצמח וצדק כשמים נשקף : גס יהוה יתן הטוב וארצנו תתן יכולה : צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו : פו תפלה לרוד הטה יהוה אונה ענני כי יעני ואבין אני : שמרה ס' ק' ס' כפי סמכות וק' לרק נפשי כי חסיד אני הושע עבדך אתה אלהי הכטח אליך : חנני אדני כי אליך אקרא כל היום : שמח נפש עבדך כי אליך אדני נפשי אשר : כי אתה יהוה טוב וסלה ורכי חסד לכל קראיך : האזינה יהוה תפילתי והקשיבה בקול תחנונותי : ביום צרתי אקראך כי תענני : איך כמות כאלהים : אדני ואין כמעשיך : כל נעים : אשר עשית יבואו וישתחוו לפניך אדני ויכבדו לשכך : כי גדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לכרך : הורני יהוה : דרכך אהלך באמתך יחד לבני ליראה שמך : אודך : אדני אלהי ככל לבכי ואכפרה שמך לעולם : כי חסדך גדול עלי והצלת נפשי משאול תחתית : אלהים זדים קמו עלי וערת ערצים בקשו לרפס נפשי ולא שמוך לנגדם : ואתה אדני אל רחום וחנן ארך אפים ורכי חסד ואמת : פנה אלי וחנני תנה עזך לעבדך והושיעה לכן אמתך : עשה עמי אות לטובה ויראו שנאי ויבשו כי



ביאתה יהוה עזרתני ונחמתני :

פו לבני־קרח מזמור שיר יסודתו בהררי־קדש : אהב  
יהוה שערי ציון מכל משכנות יעקב : נכבדות  
מדבר־בך עיר האלהים סלה : אזכיר והב ובכל יודעי  
הנה פלשת וצר עסיכוש זה ילד־שם : ולציון : יאמר  
איש ואיש ילד־בה והוא יכוננה עליון : יהוה יספר  
בכתוב עמים זה ילד־שם סלה : ושרים כחללים כל־  
ל קח מעיני בך :

פח שיר מזמור לבני־קרח למנצח על־מחלת לענות  
משפיל להימן האזרחי : יהוה אלהי ישועתי  
יוס־צעקתי בלילה נגדך : תבוא לפניך תפלתי הטה  
אזנך לרנתי : כי־שבעה ברעות נפשי וחיי לשאול  
הגיעו : נחשבת עסיורדי בור הייתי כגבר איך־איל :  
במתים חפשי כמו חללים שכבי קבר אשר לא־זכרתם  
עוד והמה מידך נגזרו : שתני בכור תחתיות במחשכים  
במצלות חולס : עלי סמכה חמתך וכל־משפריך  
ענית סלה : הרחקת מידעי ממני שתני תועבות למו  
כלא ולא אצא : עיני דאכה מני־עני קראתיך יהוה  
בכל־יום שטחתי אליך כפי : הלמתים תעשה־פלא  
אסרפאים יקומו יודוך סלה : היספר בקבר חסדך  
אמונתך באבדון : הוורע בחשך פלאך וצדקתך בארץ  
נשיה : ואני אליך יהוה שועתי ובכקר תפלתי תקדמך :  
למה יהוה תזנח נפשי תסתיר פניך ממני : עני אני  
וגוע מנער נשאתי אמיך אפונה : עלי עברו חרונך  
בעותיך צמתתוני : סכוני כמים כל־היום הקיפו עלי  
יחד : הרחקת ממני אהב ורע מידעי מחשך ונמכות :  
פט משכיל לאיתן האזרחי : חסדי יהוה עלם אשיררה  
לדר ודר : אודיע אמונתך כפי : כי־אמרת  
עולם

עולם חסד יבנה שמים : תכין אמונתך בהם : כרתתי  
ברית לבחירי נשבעתי לדוד עבדי : עדי־עולם אכין  
זרעך ובנתי לדור־דור כסאך סלה : ויודו שמים  
פלאך יהוה אף־אמונתך בקהל קדשים : כי מי בשחק  
יערך ליהוה ידמה ליהוה בבני אלים : אל נערץ  
בסוד־קדושים רבה ונורא עדי־כל־סביביו : יהוה אלהי  
צבאות מייכמוך חסין : יה ואמונתך סביבותיך : אתה  
מושל בנאות הים בשוא גליו אתה תשבחם : אתה  
דכאת כחלל רהב בזרוע עוף פורת אויביך : לך  
שמים אף־לך ארץ תבל ומלאה אתה יסדתם : צפון  
וימין אתה בראתם תבור וחרמון בשמך ירננו : לך  
זרוע עסיגבורה תעו ידך תרום מינה : צדק ומשפט  
מכון כסאך חסד ואמת יקדמו פניך : אשרי העם ידעי  
הרועה יהוה באור־פניך יהלכון : בשמך יגליון כל־  
היום ובצדקתך ירומו : כי־תפארת עזמו אתה וברצונך  
תרום קרנינו כבוד סוכים : כי ליהוה מגננו ולקדוש ישראל  
מלכנו : אז דברת־בחזון לחסדיך ותאמר שויתי עור  
על־גבור הרימותי כחור מעם : מצאתי דוד עבדי בשמן  
קדשי משחתיו : אשר ידי תבון עמו אף־זרועי תאמצנו :  
לא־ישיא אויב בו ובן־עולה לא יעננו : וכתותי מפניו  
צרו ומשנאויו אנוף : ואמונתו וחסדי עמו ובשמי תרום  
קרנו : ושמתו בים ידו ובנהרות ימינו : הוא יקראני  
אבי אתה אלי וצור ישועתי : אף־אני קמץ בכור אתנהו  
עליון למלכי־ארץ : לעולם אשמור־לו חסדי ובריתי  
נאמנת לו : ושטתי לעד זרעו וכסאו כימי שמים :  
אס־יעובו בניו תורתו ובמשפטי לא ילכון : אס־הקתי  
יחללו ומצותי לא ישמרו : ופקדתי בשבט פשעם  
ובנגעים עונם : וחסדי לא־אפיר מעמו ולא אשקר  
באמונתו

באמונת: לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה:  
אחת נשבעתי בקדשי אסלדוד אכזב: זרעו לעולם  
יהיה וכסאו כשמש נגדי: בירח יכון עולם ועד בשחק  
נאמן סלה: ואתה זנחת ותמאס התעברת עסי משיחה:  
נארתה ברית עבדך חללת לארץ נורו: פרצת כל-  
גדרתיו שמת מבצרוי מחתה: ששהו כל עברי דרך  
היה חרפה לשכניו: הרימות ימין צרוי השמחת כל-  
אויביו: אף תשיב צור חרכו ולא הקמתו במלחמה:  
השבת מטהרו ט' ט' ודגש וכסאו לארץ מגרתה: הקצרת  
ימי עלומיו העטית עליו בוישה סלה: עדימה יהוה תסתר  
לנצח תבער כמראש חמתך: זכר ל' ק' אני מהחלד  
על מה ישוא ט' דגש בראת כל בני אדם: מי גבר יהיה ולא  
יראה ימות ט' דגש ימלט נפשו מיד שאול סלה: איה חסדיך  
הראשונים: אדני נשבעת לדוד באמונתך: זכר אדני  
חרפת עבדיך שאתי בחיקי כל רבנים עמים: אשר  
חרפו אויביך: יהוה אשר חרפו עקבות ק' דגש משיחה:  
ברוך יהוה לעולם אמן ואמן:

אחרי כן יצליח דברו: כספר השלישי ער נמרו: ויחי שירו:  
לחן יגדל אלהים חי: או עת שערי רצון:

ותיק ישר המהלך התם: מלך שחקים הוא בגאותו:  
יודו המון אישים ואמותם: זכרו ותכנית רוב תהלתו:  
הוא אל אמונה באמת התם: עולם אשר ברא באמתו:  
הצח וההדרור במלבושו: כי עוז ותפארת במקדשו:  
אך טוב לישראל ואב רחמן: בוחר לחלקו נחלת עמו:  
הומה בחבתו כדוד נאמן: ויט לצד חסד בעת זעמו:  
יום יום וכל רגע ועת וזמן: כוסף עשות רב טוב והוא עצמו:  
היה וכן הוה וכן יהיה: ויהו לכל נברא מקור שרשו:  
הצח וההדרור במלבושו: כי עוז ותפארת במקדשו:  
יפתח

יפתח י את אסם טובו: מלא וגדוש מעליותיו:  
את גואלו ישלך ובא יבא: צדיק ונושע הוא כאותותיו:  
אז יעקב יראה וישש לבו: פרח פארו צץ בפארותיו:  
אז יהוה גוים אשר האל: צרף וזכר את דבר קדשו:  
הצח וההדרור במלבושו: כי עוז ותפארת במקדשו:

ואחר כך יאמר תפלה זו בכונת הרב

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות  
ספר השלישי שבתהלים שקרינו לפניך שהויה  
מכוון כנגד ספר ויקרא שבחמשה חומשי תורה:  
ובזכות מזמוריו: ובזכות פסוקיו: ובזכות תיבותיו:  
ובזכות אותיותיו: ובזכות נקודותיו: ובזכות טעמיו:  
ובזכות שמותיה הקדושים הכתובים בהם: ובזכות  
שמותיה הקדושים הרמזים והמצורפים בהם: שתרחם  
עלינו ברחמיה ואמתך: ותחתמנו בספר מזונות ופרנסה  
טובה: ותפתח לנו שערי יושר: שערי ותיקות:  
שערי דעה: שערי הרוחה: שערי אהבה: שערי ועד  
טוב: שערי אמת: שערי ותרנות: שערי הצלחה: שערי  
ארוכה וקיים בנו מקרא שכתוב ולתתך עליון על כל הגוים  
אשר עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיותך עם קדוש  
ליהוה אלהיך כאשר דבר: תודיעני ארח חיים שבע  
שמחות את פניך נעימות בימינה נצח:

### סליחות לליל הושענא רבא

פזמון

למודך וגם ירדך: ישראל לך מקורא: אשר חלם:  
והן סלם: במרום לו מורא: אל אחד: לך  
פחד: ויאמר מה נורא: זכור צדקו: וגם נאקו:  
לשארית נשארה: נהלאה: אשר נשאה: זה כמה:

אומך

אימיה : זכרנו יהוה ברצון עמך : זכור אהו \* וגם  
שבוי \* ההום במדת תפארת : מדת אמת \* באמת \*  
ירושה לו וכוהרת : תפארתו בתתו \* תמיד בו  
נקשרת \* ודמותו \* וצורתו \* חקוקה בעטרת : הוא  
איש תם \* בשמך נהתם \* שמתו על פס רחמיה :  
זכרנו יהוה ברצון עמך :

רחמנא אדפר לן קיימיה דיעקב שלימה בדיל ועבור :  
רחמנא גלי גבורתך עלן : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דחיי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דרחמי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דצדיקי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דישרי ותמימי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דפרנסי ומזוני טבי : ב"ו :  
רחמנא פתח שמיא לצלותין : ב"ו :  
רחמנא טוב מרוגזך : ב"ו :  
רחמנא ולא נהדר ריקס מן קמך :

ויש קסלות שאימרוס כהן יג מדות ותוקעים שופר ותחכ"א

שמע ישראל " אלהינו " אחד :

" הוא האלהים " הוא האלהים :

" מלך " מלך " ימלוך לעולם ועד :

אלהינו שבשמים גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה :

א"ש חתמנו בספר חיים טובים :

חתמנו בספר צדיקים :

חתמנו בספר ישרים ותמימים :

חתמנו בספר מזונות ופרנסה טובה :

עננו אביר יעקב עננו :

עננו העונה בעת רחמים עננו :

" חננו והקימנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :

" נלגל המזן רחמיה עלינו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :  
" עשה למען שמך וחוסה על ישראל עמך  
" עשה למען נענה בסלם ממרומיה וחוסה על  
ישראל עמך :

" עשה למען הרוגים ושרופים על יחור קדשת שמך  
וחוסה על ישראל עמך  
דעני ליעקב בבית אל ענינן  
דעני לצדיקי וחסירי ותמימי די בכל דר ודר ענינן :  
תודיעני ארע חיים שבע שמחות ארע פניך נעימות  
בימיך נצח :

ספר רביעי

צ תפלה למשה אישהאלהים אדני מעון אתה היית  
לנו בדר ודר : כטרם | הרים ילדו ותחולל ככ טעמים  
ארץ ותבל ומעולם עד כלל כלל ויז עולם אתה : תשב  
אנוש עד דכא ותאמר שובו בני אדם : כי אלף שנים  
בעיניך כיום אתמול כי יעבר ואשמורה כל ידה : זרמתם  
שנה יהיו בבקר כחציר יחלף : בבקר יציץ וחלף  
לערב ימולל ויביש : כי כלינו באפה ובחמתך נבהלנו :  
שתה מלרע עונותינו לנגדה עלמנו למאור פניך : כי כל  
ימינו פנו בעברתך כלינו שנינו כמורהגה : ימי שנותינו  
בהם שבעים שנה ואם בגבורת | שמנים שנה ורהבם  
עמל ואון כייגו חיש ונעפה : מי יודע עז אפה וכיראתך  
עברתך : למנות ימינו בן הודע ונביא לבב חכמה :  
שובה מלרע יהוה ערמתי והנחם עלי עבדיך : שבענו  
בבקר חסדך ונרננה ונשמחה בכל ימינו : שמחנו בימות  
עניתנו שנות ראינו רעה : יראה אל עבדיך פעלך  
והררך על בנייהם : ויהי | נעם אדני אלהינו עלינו

ומעשה ידניו כוננה עלינו ומעשה ידניו כוננהו :  
צא ישב בסתר עליון בצל שדי יהלונן : אמר ליהוה  
מחסי ומצורתי אלהי אבטחוכו : כי הוא  
יצילך מפח יקוש מדבר הוות : באברתו ו יסף לך  
ותחת בנפיו תחסה מ סוף לכד צנה וסחרה אמתו : לא תירא  
מפחד לילה מחץ יעוף יומם : מדבר באפל יהלך מקטב  
ישור צהרים : יפל מצדה א אלף ורכבה מימינה אלף לא  
יגש : רק בעיניך תביט ושלמת רשעים תראה : כי  
אתה יהוה מחסי עליון שמת מעונה : לא תתאנה אליך  
רעה ונגע לא יקרב באהלה : כי מלאכיו יצוה לך  
לשמרך בכל דרכיך : עליכפים ישאונה פותנך באבן  
רגלך : על שחל ופתן תדרך תרמס כפיר ותנין : כי בי  
חשק ואפלטחו אשנבהו כידע שמי : יקראני וואענהו  
עמו אנכי בצרה אחלצהו ואכבדהו : ארץ ימים  
אשביעהו ואראהו בישועתי :

צב מזמור שיר ליום השבת : טוב להודות ליהוה  
ולזמר לשמך עליון : להגיד בבקר חסדך  
ואמונתך כלילות : עלי עשור ועלי נבל עלי הגיט  
בכנור : כי שמחתני יהוה בפעליך במעשי ידיך ארנן :  
מה גדלו מעשיך יהוה מאד עמקו מחשבותיך : איש  
בער לא ידע וכסיל לא יבין את זאת : בפרח רשעים  
כמו עשב ויציצו כל פעלי און להשמדם עדי עד :  
ואתה מרום לעולם יהוה : כיהנה איביך ו יהוה כי  
הנה איביך יאבדו תפרדו כל פעלי און : ותרום פראם  
קרני בלתי בשמן רענן : ותבט עיני בשורי בקמים  
עלי מרעים תשמענה אזני : צדיק כתמר יפרח כארו  
בלכנון ישנה : שתולים בבית יהוה כחצרות אלהינו  
יפריחו : עוד ינובון בשיכר דשנים ורעננים יהיו :  
להגיד

להגיד כי ישראל יהוה צורי ולא עולתה בו :  
צג יהוה מלך גאות לבש לבש יהוה עז התאזר אף  
תכון תכל בליתמוט : נכון כסאך מאז מעולם  
אתה : נשאו נהרות ו יהוה נשאו נהרות קולם ישאו  
נהרות דכים : מקלות ו מים רבים אדירים משבריים  
אדיר במרום יהוה : ערתיך ו נאמנו מאד לביחך נאוה  
פ ט פ ו כ ט פ ק ד ש יהוה לארך ימים :

צד אלנקמות יהוה אל נקמות הופיע : הנשא שפט  
הארץ השב נמול על נאים : עדמתי רשעים ו  
יהוה עדמתי רשעים יעלוו : יביעו ידברו עתק יתאמרו  
כל פעלי און : עמך יהוה ירכאו ונחלתך יענו : אלמנה  
וגר יהרגו ויתומים ירצחו : ויאמרו לא יראה יהוה יוד דג  
ולא יבין אלהי יעקב : בינו בערים בעם וכסילים מתי  
תשבילו : הנטע און הלא ישמע אס יצר עין הלא  
יביט : היסר גוים הלא יזכיה המלמד אדם דעת :  
יהוה ידע מחשבות אדם כיהמה הבל : אשרי הגבר  
אשרתיסרנו יה יוד דג ומתורתך תלמדנו : להשקיט לו  
מימי רע עד יכרה לרשע שחת : כי לא יפיש יהוה  
עמו ונחלתו לא יעזב : כיער צדק ישוב משפט ואחריו  
כל ישרי לב : מייקום לי עסמרעים מייתיצב לי עס  
פעלי און : רולי יהוה עזרתה לי כמעט ו שכנה דומה  
נפשי : אס אמרתי מטה רגלי חסדך יהוה יסעדני :  
ברב שרעפי בקרבי תנחומיך ישעשעך ע ראסוכס פתח נפשי :  
היחכרך כסא הוות יצר עמל עלייך : יגורו ערנפיש  
צדיק ורם נקי ירשיעו : ויהי יהוה לי למשגב ואלהי לצור  
מחסי : וישב עליהם ואת אונם וברעתם יצמיתם  
יצמיתם יהוה אלהינו :

צה לכו נרננה ליהוה נריעה לצור ישענו : נקדמה  
פניו

פניו בתודה בזמירות נריע לו : כיהאל גדול  
יהוה ומלך גדול על כר אלהים : אשר בידו מחקרי  
ארץ ותועפות הרים לו : אשר ללו הים והוא עשהו  
ויבשת ידיו יצרו : באו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני  
יהוה עשנו : כי הוא אלהינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן  
ידו היום אסיפקלו תשמעו : אלתקשו לבבכם כמריבה  
כיום מסה במדבר : אשר נסוגי אבותיכם בהנוני נס  
ראו פעלי : ארבעים שנה אקוט בדור ואמר עם תעי  
לבב הם והם לא יודעו דרכי : אשר נשבעתי כאפי  
אסיבאון אלימנוחתי :

צו שירו ליהוה שיר חדש שירו ליהוה כל הארץ :  
שירו ליהוה ברכו שמו בשרו מיום ליום ישועתו :  
ספרו בגוים כבודו בכל העמים נפלאותיו : כי גדול  
יהוה ומהלל מאד נורא הוא על כל אלהים : כי כל כבוד  
אלהי העמים ואלילים ויהוה שמים עשה : הודו והדר  
לפניו עז והפארת במקדשו : הבו ליהוה משפחות  
עמים הבו ליהוה כבוד ועז : הבו ליהוה כבוד שמו  
שאו מנחה וכאו לחצרותיו : השתחוו ליהוה בהדרת  
קדש חילו מפניו כל הארץ : אמרו בגוים יהוה  
מלך אף תכון תבל בל תמוט ידן עמים במישרים :  
ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלאו : יעלו  
שדי וכל אשר יבו אז ירגנו כל עצי יער : לפני יהוה  
כי בא כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים  
באמונתו :

צו יהוה מלך תגל הארץ ישמחו איים רבים : ענן  
וערפל סביבו צדק ומשפט מכון כסאו : אש  
לפניו תלך ותלהט סביב צריו : האירו כרקיו תבל  
ראתה ותחל הארץ : הרים כדונג נמסו מלפני יהוה  
מלפני

מלפני ארון כלהארץ : הגידו השמים צדקו וראו  
כל העמים כבודו : יבשו כל עברי פסל המתהללים  
באלילים השתחוו לו כל אלהים : שמעה ותשמח  
ציון ותגלנה בנות יהודה למען משפטי יהוה : כי  
אתה יהוה עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל  
אלהים : אהבי יהוה שנאו רע שמר נפשות חסדיו מיד  
רשעים יצילם : אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה :  
שמחו צדיקים ביהוה והודו לזכר קדשו :

צו מזמור שירו ליהוה שיר חדש כי נפלאות עשה  
הושיעתו לימינו וזרוע קדשו : הודיע יהוה  
ישועתו לעיני הגוים גלה צדקתו : זכר חסדו ואמונתו  
לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו :  
הריעו ליהוה כל הארץ פצחו ורגנו וזמרו : זמרו ליהוה  
בכנור בכנור וקול זמרה : בחצצרות וקול שופר הריעו  
לפני המלך יהוה : ירעם הים ומלאו תבל וישבי בה :  
נהרות ימחארכף יחד הרים ירגנו : לפני יהוה כי בא  
לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים במישרים :  
צט יהוה מלך ירגנו עמים ישב כרובים תנוט הארץ :  
יהוה בציון גדול ורם הוא על כל העמים :

יורו שמך גדול ונורא קדוש הוא : ועז מלך משפט  
אהב אתה כוננת מישרים משפט וצדקה ביעקב ואתה  
עשית : רוממו מ רממו מ רממו מ רממו מ רממו מ רממו מ  
רגליו קדוש הוא : משה ואהרן בכתבו ושמואל בקראי  
שמו קראים אל אלהיהוה והוא יענם : בעמור ענן ידבר  
אליהם שמרו עדתיו וחק נחן למו : יהוה אלהינו  
אתה עניתם אל נשא היית להם ונקם על עלילותם :  
רוממו מ רממו מ רממו מ רממו מ רממו מ רממו מ רממו מ  
ביקדוש יהוה אלהינו :

ק מזמור לתורה הריעו ליהוה בל-הארץ : עבדו את-  
יהוה בשמחה באו לפניו ברננה : דעו כי-  
יהוה הוא | אלהים הוא עשנו ור-ו אנחנו עמו וצאן  
מרעיתו : באו שערו בהודיה חצרותיו בתהלה הודו  
לו ברכו שמו : כי טוב יהוה לעולם חסדו ועד-דר-  
ודר אמונתו :

קא לדור מזמור חסדו משפט אשירה לך יהוה אזמרה :  
אשפילה | בדרך תמים מתי תבוא אלי  
אתהלך בתס-לככי בקרב בתי : לא אשית | לנגד עיני  
דבר-בלי-על עשודסטים שנאתי לא ידבק בי : לכב  
עקש יסור ממני רע לא ארע : מלושני בסתר | רעהו  
אותו אצמית נבה-עינים ורחב רכב אתו לא אוכל :  
עיני | בנאמני-ארץ לשבת עמרי הלך בדרך תמים הוא  
ישרתני : לא יושב | בקרב בתי עשה רמיה דבר שקרים  
לא יכון לנגד עיני : לבקרים אצמית כל-רשעי-ארץ  
להכרית מעיר-יהוה כל-פעלי און :

קב תפלה לעני כיי-עטף ולפני יהוה ישפך שיחו : יהוה  
שמעה תפלתי וישועתי אליך תבוא : אר-  
תסתר פניך | ממני ביום צר לי הטה-אלי אונך ביום  
אקרא מהר ענני : כי-כלו בעשן כ-סא ימי ועצמותי  
כמוקד נחרו : הופה דגש אמר וא-ו סורק כעשב ויכש לפי כי  
שכחתי מאכל לחמי : מקול אנחתי דבקה עצמי לבשרי :  
דמיתי לקאת מדבר הייתי ככוס חרבות : שקדתי ואחיה  
כצפור בודד על-גג : כל-היום חרפוני אויבי מהוללי כי  
נשבועו : כי-אפר כלחם אכלתי ושקני בבכי מסכתי :  
מפני-זעמך וקצפך כי נשאתני ותשליכני : ימי כצל נטוי  
ואני כעשב איבש : ואתה יהוה לעולם תישב וזכרך  
לדור ודר : אתה תקום תרחם ציון כי-עת לחננה כי-

בא מזמור : כירצו עבדיך את-אבניה ואת-עפרה יחוננו :  
ויראו גוים את-שם יהוה וכל-מלכי הארץ את-כבודך :  
כי-בנה יהוה ציון נראה בכבודו : פנה אל-תפלת  
הערער ולא בזה את-תפלתם : תכתב זאת לדור  
אחרון ועם נכרא יהלליה : כי-השקיף ממרום קדשו  
יהוה משמים אל-ארץ הביט : לשמע אנקת אסיר  
לפתח בני תמותה : לספר בציון שם יהוה ותהלתו  
בירושלם : בהקבץ עמים יחדו וממלכות לעבד את-  
יהוה : ענה בדרך כחי קצר ימי : אמר אלי אלה-עלני  
בחצי ימי בדור דורים שנותיך : לפני הארץ יסרת  
ומעשה ידיך שמים : המה | יאכדו ואתה תעמד וכלם  
כבגד יכלו-כלבוש תחליפם ויחלפו : ואתה-הוא ושנותיך  
לא יתמו : בני עבדיך ישכנו וזרעם לפניך יבון :

קג לדוד | ברכי נפשי את-יהוה וכל-קרבי את-שם  
קדשו : ברכי נפשי את-יהוה ואר-תשכחי  
כל-גמוליו : הפלח לכל-עונכי הרפא לכל-תחלואיכי :  
הנואל משחת חייכי המעטרכי חסד ורחמים :  
המשפיע בטוב עדיך תתחדש כנשר נעורייכי : עשה  
צדקות יהוה ומשפטים לכל-עשוקים : יודיע דרכיו  
למשה לבני ישראל עלילותיו : רחום וחנן יהוה ארך  
אפים ורב-חסד : לא-לנצה יריב ולא לעזם ישור :  
לא כחטאינו עשה לנו ולא כעונותינו גמל עלינו : כי  
כנבה שמים על-הארץ נכר חסדו על-יראיו : ברחק  
מזרח ממערב הרחיק ממנו את-פשעינו : כרחם אב  
על-בנים רחם יהוה על-יראיו : כי-הוא ידע יצרנו  
זכור כי-עפר אנחנו : אנוש כחציר ימיו כציץ השרה  
כן יציץ : כי רוח עברת-הבו ואיננו ולא-יכירנו עוד  
מקומו : וחסד יהוה | מעולם ועד-עולם על-יראיו

וצדקתו לבני בנים : לשמרי בריתו ולזכרי פקדיו לעשותם : יהוה בשמים הכין כסאו ומלכותו בכל משלה : ברכו יהוה מלאכיו גברי לך עשי דברו לשמוע בקול דברו : ברכו יהוה ברכבאיו משרתיו עשי רצונו : ברכו יהוה ברכבאיו בכל מקומות ממשלתו ברכי נפשי אתיהוה :

קד ברכי נפשי אתיהוה יהוה אלהי גדלת מאד הוד והדר לבשת : עשהאור כשרמה נוטה שמים כיריעה : המקרה במים עליותיו השם עבים רכובו המהלך על כנפירותו : עשה מלאכיו רוחות משרתיו אש להט : יסד ארץ על מכוניה בל תמוט עולם ועד : תהום בלבוש כסיתו עליהרים יעמדו מים : מן גערתה ינוסון מן קול רעמה יחפזון : יעלו הרים יררו בקעות ארמקום זה יסדת להם : גבור שמת בלי עברון בלי שבון לכפות הארץ : המשלח מעינים בנחלים בין הרים יהלכון : ישקו בלחיתו שדי ישברו פראים צמאם : עליהם עוף השמים ישכון מבין עפאים כ כס ויוד חיק יתנוקול משקה הרים מערותיו מפרי מעשיה תשבע הארץ : מצמיח חציר לבהמה ועשב לעבדת האדם להוציא לחם מן הארץ : ויין ושמח לבב אנוש להצהיל פנים משמן ולחם לבב אנוש יסעד : ישבעו עצי יהוה ארזי לבנון אשר נטע : אשר שם צפרים יקננו חסידה ברושים ביתה : הרים הגבהים ליעלים סלעים מחסה לשפנים : עשה ירח למועדים שמש ידע מבואו : תשתחשף ויהי לילה בודדתרמש כל לחיתו יער : הכפירים שאנים לטרף ולבקש מאל אכלם : תורח השמש יאספון ואל מעונתם ירבעון : יצא אדם לפעלו ולעבודתו עריערב : מהרבו מעשיה

יהוה כלם בחכמה עשית מלאה הארץ קנינה : זהו הים גדול ורחב ירחב ידים שסרמש ואין מספר חיות קטנות עס גדלות : שם אניות יהלכון לויתן זהו יצרת לשחק בו : כלם אליה ישברון לתת אכלם בעתו : תתן להם ילקטון תפתח ידך ישבעון טוב : תסתיר פניה יבהלון תסף רוחם יגועון ואל עפרם ישובון : תשלח רוחך יבראון ותחדש פני אדמה : יהי כבוד יהוה לעולם ישמח יהוה במעשיו : המביט לארץ ותרעד יגע בהרים ויעשנו : אשירה ליהוה בחי אומרה לאלהי בעודי : יערב עליו שיחי אנכי אשמח ביהוה : יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם ברכי נפשי אתיהוה הללויה :

קה הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילותיו : שירורו זמרורו שיחו בכל נפלאותיו : התהללו בשם קדשו ישמח רב מן בקשי יהוה : דרשו יהוה ועזו בקשו פניו תמיד : זכרו נפלאותיו אשר עשה מפתיו ומשפטיו : זרע אברהם עברו בני יעקב בחיהו : הוא יהוה אלהינו בכל הארץ משפטיו : זכר לעולם בריתו דבר צורה לאלף דור : אשר ברת את אברהם ושכונתו לישחק : ויעמידה ליעקב לחק לישראל ברית עולם : לאמר לך אתן את הארץ כנען חבל נהלתכם : בהיותם מתי מספר כמעט וגרים בה : ויתהלכו מגוי אל גוי מממלכה אל עמ אחר : לאהניח אדם לעשקם ויזכה עליהם מלכים : אלתתעו במשיחי ולנביאי אלתתעו : ויקרא רעב על הארץ כל מטה לחם ישבר : שלח לפניהם איש לעבד נמכר יוסף : ענו בכבל רגלו ברזל באה נפשו : ער עת באדברו אמרת יהוה צרפתהו : שלח מלך ויתירהו

ויתירו משל עמים ויפתחהו : שמו ארון לביתו ומשל  
 בכל קנינו : לאסר שריו בנפשו וזקניו יחכם : ויבא  
 ישראל מצרים ויעקב גר בארץ חם : ויפר את עמו  
 מאד ויעצימהו מצרו : הפך לבם לשנא עמו להתנכל  
 בעבדיו : שלח משה עבדו אהרן אשר בחרבו : שמר  
 כס דברי אתותיו ומפתים בארץ חם : שלח כב טעמים חשך  
 ויחשך ולא טרו את דברו : הפך את מימיהם לרם  
 ומת את דגתם : שרץ ארצם צפרדעים בחדרי מלכיהם :  
 אמר ויבא ערב כנים בכל גבולם : נתן גשמייהם ברר  
 אש להבות בארצם : ויך גפנם ותאנתם וישבר עץ  
 גבולם : אמר ויבא ארבה וילק ואין מספר : ויאכל  
 כל עשב בארצם ויאכל פרי אדמתם : ויך כרפכור  
 בארצם ראשית לכל האונם : ויוציאם בכסף וזהב ואין  
 בשבטיו כושל : שמח מצרים בצאתם כי נפל פחדם  
 עליהם : פריש ענן למסך ואש להאיר לילה : שאל  
 ויבא שלו ולחם שמים ישביעם : פתח צור ויזכו מים  
 הלכו בציות נהר : כי זכר את דבר קדשו את אברהם  
 עבדו : ויוציא עמו בששון פרנה את דבחריו : ויתן  
 להם ארצות גוים ועמל לאמים ירשו : בעבור וישמרו  
 חקיו ותורתיו ינצרו הללויה :

קו הללויה | הודו ליהוה בירטוב כי לעולם חסדו :  
 מי ימלל גבורות יהוה ישמיע בלתי תהלתו :  
 אשרי שמרי משפט עשה צדקה בכל עת : זכרני יהוה  
 ברצון עמך פקדני בישועתך : לראות בטובת בחיריך  
 לשמח בשמחת גויך כבוד א להתהלל עס נחלתך : חטאנו  
 עס אבותינו העוינו הרשענו : אבותינו במצרים | לא  
 השכילו נפלאותיך לא זכרו את רכ חסדיך וימרו ע  
 ים ביסוסף : וישיעם למען שמו להודיע את גבורתו :  
 ויגער

ויגער ביסוסף ויחרב ויולכם בתהמות כמדבר כפך :  
 וישיעם מיד שונא וינאלם מיד אויב : ויכפרים צריהם  
 אחד מהם לא נותר : ויאמינו בדבריו ישירו תהלתו :  
 מהרו שכחו מעשיו לא יחכו לעצתו : ויתאוו תאוה  
 כמדבר וינסוראל בישימון : ויתן להם שאלתם וישלח  
 רוזן בנפשים : ויקנאו למשה במחנה לאהרן קדש יהוה :  
 תפתח ארץ ותכלע דתן ותכס על עדת אבירם :  
 ותבער ראש בערתם להכה תלהט רשעים : יעשר עגל  
 כחרב וישתחו למסכה : וימירו את כבודם בתבנית  
 שור אכל עשב : שכחו אל מושיעם עשה גדלות  
 במצרים : נפלאות בארץ חם נראות על ים סוף :  
 ויאמר לה שמידם לולי משה בחירו עמד בפרץ לפניו  
 להשיב חמתו מהשחית : וימאסו בארץ חמדה לא  
 האמינו לדברו : וירגנו באהליהם לא שמעו בקול יהוה :  
 וישא ידו להם להפיל אותם כמדבר : ולהפיל זרעם  
 בגוים ולזרותם בארצות : ויצמדו לבעל פעור ויאכלו  
 זבחי מתים : ויכעסו במעלליהם ותפרץ בם מגפה :  
 ויעמד פינחס ויפלל ותעצר המגפה : ותחשב לו לצדקה  
 לדר ודר עד עולם : ויקצפו ערמי מריבה וידע למשה  
 בעבורם : כיהמרו את רוחו ויבטא בשפתיו : לא  
 השמידו את העמים אשר אמר יהוה להם : ויתערכו  
 בגוים וילמדו מעשיהם : ויעבדו את עצביהם ויהיו להם  
 למוקש : ויזכחו את בנייהם ואת בנותיהם לשדים :  
 וישפכו דם נקי דם בנייהם ובנותיהם אשר זכחו לעצבי  
 כנען ותחנק הארץ בדמים : ויטמאו במעשיהם ויזנו  
 במעלליהם : ויחראף יהוה בעמו ויהעב את נחלתו :  
 ויתנם ביד גוים וימשלו כהם שנאיהם : וילחצום  
 איביהם ויכנעו תחת ידם : פעמים רבות יצילם והמה



ימרו בעצתם וימכו בעונם : וירא בצר להם בשמעו  
את רנתם : ויזכר להם בריתו וינחם כרב חסדיו :  
ותן אותם לרחמים לפני כל שוביהם : הושיענו יהוה  
אלהינו וקבצנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח  
בתהלתך : ברוך יהוה אלהי ישראל מן העולם ועד  
העולם ואמר כל העם אמן הללויה :

לומר ולנצח אחרי כן בספר הרביעי יתכן ואחריו לו יהיה  
ח"ן לחן כזכרי על משכבי :

ישרים וכנים הליכי הדרך \* מסלות שבילים הגונים  
נכוחים : ועמך לחוקים יחלו לאורך \* שעפי  
לבכם בחסדך בטוחים : הגיגם ירומם לכסא יקרך \*  
המון קול שבחים מקול כל זבחים : היה נא אליהם  
למנן בעורך \* והראם בחינה ויהיו שמחים : נעמות  
ימינה לנצח נצחים : תפלה למשה שמע על לאמה \*  
זכות מעלליו יגונן עליהם : כנה רחמיה שטח מפרומך \*  
כלה רע וצר מנות אהליהם : ואר בס תיסר אישישי  
יקומך \* ותשלח ברכה במעשה ידיהם : ינוכון בטובה  
ויהיו לשמך \* מפארים ומשתחיים לך רוחים : נעימות  
ימינה לנצח נצחים : השיתם כבנים יי צבאות כיכין  
ובעו בעו העמירם תפאר מקום רגך בפלאות \*  
וסלף עון בוגדים כך ישדם : לדור חסדים עשה נא  
לשוב אות \* וחדש לעמך ימיהם כקדם : ערה הוד  
בנצחך \* וקרב משיחך לקבץ פזורים והצל לקוחים \*  
נעימות ימינה לנצח נצחים :

ואחר כך יאמר תפלה זו בכונת הרב

יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות  
ספר הרביעי שבתהלים שקרינו לפניך שהווא  
מכוון כנגד ספר במדבר שבחמשה חומשי תורה \*  
ובזכות

ובזכות מזמוריו \* ובזכות פסוקיו \* ובזכות תיבותיו \*  
ובזכות אותיותיו \* ובזכות נקודותיו \* ובזכות טעמיו \*  
ובזכות שמותיה הקדושים הפתובים בהם \* ובזכות  
שמותיה הקדושים הרמוזים והמצורפים בהם \* שתחון  
עלינו \* ותאמצנו לנצח משונאינו \* ותחתמנו בספר  
ישרים ותמימים \* ותפתח לנו שערי ירדות \* שערי  
הוד והדר \* שערי הצלחה \* שערי צדקה \* שערי  
ברכה \* שערי אחוה ורעות \* שערי תקומה \* יהוה  
צבאות עמנו משגב לנו אלהי יעקב סלה :

תודיעני ארח חיים שבע שמחות אתפניה נעימות  
בימינה נצח :

### סליחות לליל הושענא רבא

פזמון

זבות משה \* אל תנשה \* חתום בסדת הנצח \* בזכותו \*  
וענותו \* אויבינו תנצח \* ובהר המור \* שיר מזמור \*  
נשיר וקמנצח \* אל נצח לנצח \* רחם עם רוממך \* זכרנו יי  
ברצון עמך תורה תמימה \* ונעימה \* ירש עניו בהר סיני \*  
עם א איוס \* ארבעים יום עמד שם עם יי לקבל תורה זכה  
וברך \* משמי מעוני \* אל אמת \* תורת אמת \* הנחיל לעם  
נאמני \* צדקתו \* ותורתו \* זכור נא משמך \*  
זכרנו יי ברצון עמך :

רחמנא ארכר לן קיימיה דמשה נביאה בדיל ויעבור :  
רחמנא דינן אפק לנהורא ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דחיי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דרחמי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דצדיקי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דישרי ותמימי ב"ו :

רחמנא

קריאי מועד

35

לה

רחמנא חתמינן בספרא דפרנסי ומזוני טבי  
רחמנא פתח שמיא לצלותין  
רחמנא תוב מרוגזך  
רחמנא ולא נהדר ריקס מן קמך

וזה קטנות סאומרים כלן יב מדות ותוקע סופר ותחכא

שמע ישראל " אלהינו " אחד :  
" הוא האלהים " הוא האלהים :  
" מלך " מלך " ימלוך לעולם ועד :

אלהינו שבשמים דרשנוך המצא לנו  
דרוש דמינו מיד קמינו  
א"ש חתמנו בספר חיים טובים  
חתמנו בספר צדיקים  
חתמנו בספר ישרים ותמימים  
חתמנו בספר מזונות ופרנסה טובה  
עננו העונה בעת רצון עננו :  
עננו העונה בעת רחמים עננו :

" חננו והקימנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו  
" חסדיך יקדמונו ורחמנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :  
" יהמו נא רחמיך עלינו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :  
" עשה למען שמך וחוסה על ישראל עמך :  
" עשה למען נאמן בכל ביתך וחוסה על ישראל עמך :  
" עשה למען הרונים ושרופים על יחוד קדשת שמך  
וחוסה על ישראל עמך

דעני למשה ואבותינו על ים סוף ענינן  
דעני לצדיקי וחסדי ותמימי די בכל דר ודר ענינן  
תודיעני ארח חיים שבע שמחות ארח פניך נעימות  
בימינך נצח

והומר קדיש יהא שלמא רבא

ספר חמישי

קו הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו : יאמר  
נאולי יהוה אשר נאלם מירצר : ומאמצות  
קבצם ממזרח וממערב מצפון ומים : תעו כמדבר  
בישימון הרך עיר מושב לא מצאו : רעבים גסצמאים  
נפשם בהם תתעטף : ויצעקו אליהוה בצר להם  
ממצוקותיהם יצילם : וידריכם בדרך ישרה ללכת אל  
עיר מושב : יודו ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם :  
כיהשביע נפש שקקה ונפש רעבה מלא טוב : ישב  
חשך וצלמות אסירי עני וברזל : פיהמרו אמריא  
ועצת עליון נאצו : ויכנע בעמל לבם כשלו ואין עזר :  
ויצעקו אליהוה בצר להם ממצוקותיהם וישיעם :  
יוציאם מחשך וצלמות ומוסרותיהם יתק : יודו ליהוה  
חסדו ונפלאותיו לבני אדם : כישבר דלתות נחשת  
וכריחי ברזל נדע : אולים מדרך פשעם ומעונותיהם  
יתענו : כדאכל תתעב נפשם ויגיעו עד שער ימות :  
ויצעקו אליהוה בצר להם ממצוקותיהם וישיעם : ישלח  
דברו וירפאם וימלט משחיתותם : יודו ליהוה חסדו  
ונפלאותיו לבני אדם : ויזכחו זכחי תודה ויספרו מעשיו  
ברנה : יודי הים באניות עשה מלאכה במים רבים :  
המה ראו מעשי כי יהוה ונפלאותיו במצולה : ויאמר  
ועמד רוח סערה ותרום גליו : יעלו שמים ירדו  
תהומות נפשם ברעה תתמונג : יחוגו וינועו כשכור  
וכל החכמתם תתבלע : ויצעקו אליהוה בצר להם  
וממצוקותיהם יוציאם : יקם סערה לדממה ויחשו  
גליהם : וישמחו בי ישתקו וינחם אל מחוז חפצם : יודו  
ליהוה חסדו ונפלאותיו לבני אדם : וירומטוהו בקהל

עם ובמושב זקנים יהללוהו : ישם נהרות למדבר  
ומצאי מים לצמאון : ארץ פרי למלחה מרעת יושבי  
כה : ישם מדבר לאגס מים וארץ ציה למצאי מים :  
וישב שם רעבים ויכוננו עיר מושב : וזרעו שדות  
ויטעו כרמים ויעשו פרי תבואה : ויברכם וירכו מאד  
וכהמתם לא ימעט : וימעטו וישחו מעצר רעה ויגון :  
שפק בון ערנדיבים ויתעם בתהו לאדרך : וישגב  
אביון מעוני וישם כצאן משפחות : יראו ישרים  
וישמחו וכל עולה קפצה פיה : מי חכם וישמר אלה  
ויתבוננו חסדי יהוה :

קח שיר מזמור לדוד : נכון לבי אלהים אשירה  
ואזמרה אף כבודי : עורה מלרע הנבל וכנור אעירה  
שחר : אורך בעמים : יהוה ואזמרה בלאמים : כ"י  
גדול מעל שמים חסדך ועד שחקים אמתך : רומה  
על שמים אלהים ועל כלה ארץ כבודך : למען יחלצון  
ידידך הושיעה מינה וענני : אלהים : דבר בקדשו  
אעלה אחלקה שכם ועמק סכות אמרד : ל' גלעד  
לי מנשה ואפרים מעוז ראשי יהודה מחקקי : מואב  
סיד רחצי ער אדום אשליך נעלי עלי פלישת אתרועע :  
מי יבלני עיר מבצר מי נחני ער אדום : הלא אלהים  
זנחתנו ולא תצא אלהים בצבאותינו : הבה לנו עורת  
מצר ושוא תשועת אדם : באלהים נעשה חיל והוא  
יבוס צרינו :

קט למנצח לרוד מזמור אלהי תהלתי אל תחרש : כ"י  
פי רשע ופי מרמה עלי פתחו דברו אתי  
לשון שקר : ודברי שנאה סבבוני וילחמוני חנם :  
תחת אהבתי ישטנוני ואני תפלה : וישימו עלי רעה  
תחת טובה ושנאה תחת אהבתי : הפקר עליו רשע  
ושטן

ושטן יעמד עלימינו : בהשפטו יצא רשע ותפלתו  
תהיה לחטאה : יהירימו מעטים פקדתו יקה אחר :  
יהירבניו יתומים ואשתו אלמנה : וגוע יגועו בניו ושאלו  
ודרשו סחרכותיהם : ינקש נושה לכל אשר לו ויבזו  
זרים יגיעו : אליהו משה חסד ואליה חונן ליתומיו :  
יהיא אחריתו להכרית בדור אחר ימח שמם : יזכרו  
עון אבתיו אליהו וחטאת אמו אל תמח : יהיו נגד  
יהוה תמיד ויכרת מארץ זכרם : יען אשר לא זכר  
עשות חסד וירדף איש עני ואביון ונכאה לבב למותת :

ויהאב קלה ותבואהו ולא חפץ בכרכה ותרחק ממנו :  
וירבש קלרה כמדו ותבא כמים בקרבו וכשמן  
בעצמותיו : תהירו ככנר יעטה ולמח תמיד יחננה :  
זאת פעלת שטני מאת יהוה והדברים רע ערנפשי :  
ואתה יהוה אדני עשה אתי למען שמך כי טוב חסדך  
הצילני : כי עני ואביון אנכי ולבי חלל כסח בקרבי : כצל  
כנטותו ככף נהלכתי ננערתי כארבה : ברפי כשלו מצום  
וכשרי כחש משמן : ואני הייתי חרפה להם יראוני יגיעון  
ראשם : עזרני יהוה אלהי הושיעני כחסדך : וידעו כי  
ידך זאת אתה יהוה עשיתה : יקלרהמה ואתה תברך  
קמו ויבשו ועבדך ישמח : לבשו שוטני בלמה ויעטו  
כמעיל מ רפס בשתם : אודה יהוה מאד בפי ובתוך רבים  
אהללנו : כי יעמד לימין אביון להושיע משפט נפשו :  
קי לדוד מזמור נאם יהוה לאדני שב לימיני ער אשית  
איביך הדם לרגלך : מטה עזך ישלח יהוה  
מציון רדה בקרב איביך : עמך נדבת ביום חילך כהדרו  
כדלת קדש מרחם משחר לך טל ירדתך : נשבע יהוה  
ולא ינחם אתה כהן לעולם ער דברתי מלבי צדק :  
אדני עלי מינה מחץ מלרע ביום אפוי מלכים : ידיו בגוים

מלא גויות מחץ מלגיל ראש על ארץ רבה : מנחל בדרך  
ישתה על כן ירים ראש :

קיא הללויה | אודה יהוה בכל לבב בסוד ישרים ועדה :  
גדלים מעשי יהוה דרושים לכלי הפציהם :  
הורו והדר פעלו וצדקתו עמדת לעד : זכר עשה  
לנפלאותיו חנון ורחום יהוה : טרף נתן ליראיו יזכר  
לעולם בריתו : כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם  
נחלת גוים : מעשי ידיו אמת ומשפט נאמנים כל  
פקודיו : סמוכים לעד לעולם עשויים באמת וישר :  
פדות | שלח לעמו צנה לעולם בריתו קדוש ונורא שמו :  
ראשית חכמה | יראת יהוה שכל טוב לכל עשיהם  
תהלתו עמדת לעד :

קיב הללויה | אשרי איש ירא את יהוה במצותיו חפץ  
מאר : גבור בארץ יהיה זרעו דור ישרים  
יברך : הוזהר עשר בביתו וצדקתו עמדת לעד : זרח  
בחשך אור לישרים חנון ורחום וצדיק : טוב איש חונן  
ומלוה יכלכל דבריו במשפט : כיל לעולם לא יימוט  
לזכר עולם יהיה צדיק : משמועה רעה לא ירא נכון  
לבן בטח ביהוה : סמוך לבן לא יירא עד אשר יראה  
בצריו : פזר | נתן לאביונים צדקתו עמדת לעד קרנו  
תרום בכבוד : רשע יראה | וכעס שניו יתק ונמס  
תאות רשעים תאבד :

קיג הללויה | הללו עבדי יהוה הללו את שם יהוה :  
יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם :  
ממזרח שמש עד מבואו מהלל שם יהוה : רם על כל  
גוים יהוה על השמים כבודו : מי ביהוה אלהינו  
המנביה לשבת : המשפילי לראות בשמים ובארץ :  
מקימי מעפר דל מאשפת ירים אביון : להושיבי עם  
נדיבים

נדיבים עם נדיבי עמו : מושיבי | עקרת הבית אם  
הבנים שמחה הללויה :

קיד בצאת ישראל ממצרים בית יעקב מעם לעז :  
היתה יהודה לקדשו ישראל ממשלותיו :  
הים ראה וינס הירדן יסב לאחור : ההרים רקדו כאילים  
נבעות כבני צאן : מהלך הים כי תנוס הירדן תסב  
לאחור : ההרים תרקדו כאילים נבעות כבני צאן :  
מלפני ארון חולי ארץ מלפני אלוה יעקב : ההפכי  
הצור אגס מים חלמיש למעינו מים :

קטו לא לנו יהוה לא לנו כי לשמך תן כבוד על חסדך  
על אמתך : למד יאמרו הגוים איהינה  
אלהיהם : ואלהינו בשמים כל אשר חפץ עשה :  
עצביהם כסף וזהב מעשה ידי אדם : פהלהם ולא  
ידברו עינים להם ולא יראו : אונים להם ולא ישמעו  
אף להם ולא ירחון : יריהם ולא ימישון רגליהם  
ולא יהלכו לא ייהנו בגונם : כמוהם יהיו עשיהם  
כל אשר בטח בהם : ישראל בטח ביהוה עזרם ומגנם  
הוא : בית אהרן בטחו ביהוה עזרם ומגנם הוא : יראי  
יהוה בטחו ביהוה עזרם ומגנם הוא : יהוה זכרנו יברך  
יברך את בית ישראל יברך את בית אהרן : יברך  
יראי יהוה הקטנים עסי הגדלים : יסף יהוה עליכם  
עליכם ועל בניכם : פרוכים אתם ליהוה עשה שמים  
וארץ : השמים שמים ליהוה והארץ נתן לבני אדם :  
לא המתים יהללויה ולא פליירי דומיה : ואנחנו |  
נברך יה מעתה ועד עולם הללויה :

קטז אהבתי כי ישמע | יהוה את קולי תחנוני : כיהטה  
אזנו לי ובימי אקרא : אפפוני | חבלי מות  
ומצרי שאול מצאוני צרה ויגון אמצא : וכשם יהודה

אקרא אנא מלעול לרדק יהוה מלטה נפשי : חנון יהוה וצדיק  
ואלהינו מרחם : שמרפתאים <sup>ס</sup> כחסוייך חייק יהוה דלותי מלרע  
ולי יהושיע : שובי מלרע נפשי למנוחיכי כיהוה גמל  
עליכי : כי הלצת נפשי כמות אתעיני מןדמעה את  
רגלי מדחי : אתהלך לפני יהוה בארצות החיים :  
האמנתי כי אדבר אני עניתי מאד : אני אמרתי כחפזי  
כלהארס כזב : מהאישיב ליהוה בליתגמלוהי עלי :  
כוסישועות אשא וכשם יהוה אקרא : נדרי ליהוה  
אשלם נגדהנא לכלעמו : יקר בעיני יהוה המותר  
לחסידיו : אנה מלעול לרדק יהוה כיאני עכרף אני עכרף  
בןאמתך פתחת למוסרי : לך אזבח זבח תודה וכשם  
יהוה אקרא : נדרי ליהוה אשלם נגדהנא לכלעמו :  
כחצרות בית יהוה בתוככי ירושלם הללויה :

קיו הללו אתיהוה כלגוים שבחנהו כל האמים : כי  
גבר עלינו חסדו ואמתיהוה לעולם הללויה :  
קח הודו ליהוה כפיטוב כי לעולם חסדו : יאמרנא  
ישראל כי לעולם חסדו : יאמרנא בית  
אהרן כי לעולם חסדו : יאמרנא יראי יהוה כי לעולם  
חסדו : מןהמצר קראתי יהוה <sup>דגש</sup> ענני במרחב יהוה : יהוה  
לי לא אירא מהיעשה לי ארם : יהוה לי בעזרי  
ואני אראה בשנאי : טוב לחסות ביהוה מבטח בארם :  
טוב לחסות ביהוה מבטח בנדיבים : כלגוים סכבוני  
בשם יהוה כי אמילם : סכוני גססכבוני בשם יהוה  
כי אמילם : סכוני כדברים דעכו כאש קוצים בשם  
יהוה כי אמילם : דחה דחיתני לנפל ויהוה עזרני :  
עני וזמרת יהוה ויהיילי לישועה : קול רנה וישועה  
באהלי צדיקים ימין יהוה עשה חיל : ימין יהוה רוממה  
ימין יהוה עשה חיל : לאאמות כיהחיה ואספר

מעשי

מעשי יהוה : יסר יסרני יהוה <sup>דגש</sup> ולמות לא נתנני : פתח  
לי שערי צדק אבא-בם אודה יהוה : זההשער ליהוה  
צדיקים יבאו בו : אודך כי עניתני ותהיילי לישועה :  
אכן מאסו הבונים היתה לראש פנה : מאת יהוה היתה  
זאת היא נפלאת בעינינו : וזההיום עשה יהוה נגילה  
ונשמחה בו : אנא מלעול יהוה <sup>דגש</sup> הושיעה נא אנא מלעול יהוה  
הצליחה מלרע נא : ברוך הבא בשם יהוה ברכנוכם מבית  
יהוה : אל יהוה ויאר לנו אסרונג בעבותים ער  
קרנות המזבח : אלי אתה ואודך אלהי ארוממך :  
הודו ליהוה כפיטוב כי לעולם חסדו :

סליחות לליל הושענא רבא

פזמון

בזכות אהרן רון ירון עמך באמרם הושענא : נחתם  
בכבוד בטצנפת נאה לשמש בכהנה : בגדי  
פאר לפאר שמך לבש באמונה : הודו הראה לעם  
נכאה רם שוכן במעונה : ובזכותו ותפלתו תושיע  
לועמך זכרנו יהוה ברצון עמך : בגדי קדש לקח  
לקדש לשרת בם לפני ולבשם בבאו שם  
פקדוש כמלאך יהוה : בקרבנותיו ועולותיו הורה  
מכפר על עוני : תפלותיו ותחנותיו זכור היום לעם  
אמוני : ותשעם ותרגיעם במקדש הדומק : זכרנו  
יהוה ברצון עמך :

רחמנא אדכר לן קיימיה דאהרן כהנא בדיל ויעבור :  
רחמנא הדרך שו עלן  
רחמנא חתמינן בספרא דחיי  
רחמנא חתמינן בספרא דרחמי  
רחמנא חתמינן בספרא דצדיקי

רחמנא

רחמנא חתמינן בספרא דישרי ותמימי ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דפרנסי ומזוני טבי ב"ו :  
רחמנא פתח שמיא לצלותין ב"ו :  
רחמנא תוב מרוגזך ב"ו :  
רחמנא ורא נהדר ריקס מן קמך ב"ו :

וה קסלות שאומרוס כאן יג מדות וקוקטוס סופר ואחכ"ל

שמע ישראל " אלהינו " אחר :  
" הוא האלהים " הוא האלהים :  
" מלך " מלך " ימלוך לעולם ועד :  
אלהינו שבשמים העתר לנו היום ובכל יום ויום בתפלתנו :

א"ש חתמנו בספר חיים טובים :  
חתמנו בספר צדיקים :  
חתמנו בספר ישרים ותמימים :  
חתמנו בספר מזונות ופרנסה טובה :  
עננו רחום וחנון עננו :

עננו העונה בעת רחמים עננו :  
" חננו והקימנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :  
" פחותם על לב היום שימנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו :

" עשה למען שמך וחוסה על ישראל עמך :  
" עשה למען מכהן באוריך ותומיך וחוסה על ישראל עמך :

" עשה למען הרונים ושרופים על יהוד קדשת שמך וחוסה על ישראל עמך :  
דעני לאהרן במחתה ענינן :

דעני לצדיקי וחסידי ותמימי די בכל דר ודר ענינן :  
תודיעני ארח חיים שבע שמחות ארת פניך געמות בימינך

בימינך נצח :

זאומר קדוש יסא שלמא רבא

קייט אשרי תמימך ההלכים בתורת יהוה : אשרי נצרי עלתיו בכל לב ידרשוהו : אף לא

פעלו עולה בדרכיו הלכו : אתה צויתה פקדיך לשמר מאד : אחלי יפנו דרכי לשמר חקיה : אז לא אבוש בהפיטי אל כל מצותיה : אודך בישר לבב בלמדי משפטי צדקה : את חקיה אשמר אל תעובני עד מאד :

במה יזכה נער את ארחו לשמר כדברך : בכל לבי דרשתיך אלהי משגני מצותיה : בלבי צפנתי אמרתך למען לא אחטא לך : ברוך אתה יהוה למרני חקיה : בשפתי ספרתי כל משפטי פיך : בדרך עדותיה ששתי פעל בלהון : בפקודיה אשיחה ואביטה ארחתיך : בחקתיך אשתעשע לא אישכח דברך :

גמל על עבדך אחיה ואשמרה דברך : גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך : גר אנכי בארץ אלהי סתור ממני מצותיה : גרסה נפשי לתאבה כנתי אל משפטיך בכל עת : גערת זדים ארורים השנים מצותיה : גל מעלי חרפה ובו כי עדתיך נצרתי : גם ישכו שרים כי נדברו עבדך ישיח בחקיה : גם עדתיך שעשעי אנשי עצתי :

דבקה לעפר נפשי חייני כדברך : דרכי ספרתי ותענני למרני חקיה : דרך פקודיה הבינני ואשיחה בנפלאותיה : דלפני נפשי מתווגר קיימי כדברך : דרך שקר הסר ממני ותורתך חנני : דרך אמונה כחרתי משפטיך שויתי : דכקתי בעדותיה וקסס יהוה אלהי בישני : דרך מצותיה ארוץ כי תרחיב לבי :

הורני יהוה דרך חקיה ואצרנה סקלירק עקב : הבינני ואצרה

ואצרה תורתך ואשמרנה בכל לב : הדריכני בנתיב מצותיך כי יכו חפצתי : הטיילי אל עדותיך ואל אל כצע : העבר עיני מראות שוא בדרכיך חייני : הקם לעבדך אמרתך אשר ליראתך : העבר הרפתי אשר יגרת כי משפטי טובים : הנר תאבתי לפקדיך בצדקתך חייני :

ויבאני הסדיק יהוה תשועתך כאמרתך : ואענה חרפי דבר כי יבטחתי בדברך : ואל תצל מפי דבר אמת עד מאד כי למשפטיך יחלתי : ואשמרה תורתך תמיד לעולם ועד : ואתהלכה ברחבה כי פקודיך דרשתי : ואדברה בעדתיך נגד מלכים ולא אבוש : ואשתעשע במצותיך אשר אהבתי : ואשאכפי אל מצותיך אשר אהבתי ואשיחה בחקיך :

זכר דבר לעבדך על אשר יחלתי : זאת נחמתי בעניי כי אמרתך חיתני : זדים הליצני עד מאד מתורתך לא נטיתי : זכרתי משפטיך מעולם יהוה ואתנחם : זלעפה אחזתני מרשעים עובי תורתך : זמירות הידלי חקיך בבית מגורי : זכרתי כלילה שמה יהוה ואשמרה תורתך : זאת היתה לי כי פקדיך נצרת :

חלקי יהוה אמרתי לשמר דבריך : חליתי פניך בכל לב חנני כאמרתך : השבתי דרכי ואשיבה קמך רגלי אל עדותיך : חשתי ולא התמהמהתי לשמר מצותיך : חבלי רשעים עורני תורתך לא שכחתי : חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקתך : חבר אני לכל אשר יראוך ולשמרי פקדיך : חסדך יהוה מלאה הארץ חקיך למדני :

טוב עשית עמ עבדך יהוה דברך : טוב טעם ורעת למדני כי במצותיך האמנתי : טרם אענה אני שונג

שנג ועתה אמרתך שמרתי : טוב אתה ומטיב למדני חקיך : טפלו עלי שקר זדים אני בכל לב ואל פקודיך : טפיש בחלב לבם אני תורתך שעשעת : טוב לי כי ענית למען אלמד חקיך : טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף :

ידך עשוני ויכוננני הבינני ואלמדנה מצותיך : יראיך יראוני וישמחו כי לדברך יחלתי : ידעתי יהוה כי צדק משפטיך ואמונה עניתני : יהינא חסדך לנחמני כאמרתך לעבדך : יבאוני רחמיך ואחיה כיתורתך שעשעי : יבשו זדים כי שקר עותוני אני אשיח בפקודיך : ישונו לי יראיך וידעי עדותיך : יהי לי לב טמים כחקיך למען לא אבוש :

כלתה לתשועתך נפשי לדברך יחלתי : כלו עיני לאמרתך לאמר מתי תנחמני : כי הייתי כנאר בקיטור חקיך לא שכחתי : כמה יימי עבדך מתי תעשה בודפי משפט : כרולי זדים שיחות אשר לא כתורתך : כל מצותיך אמונה שקר רדפוני עורני : כמעט כלוני בארץ ואני לא עזבתי פקדיך : כחסדך חייני ואשמרה עדות פיך :

לעולם יהוה דברך נצב בשמים : לדר ודר אמונתך כוננת ארץ ותעמד : למשפטיך עמדו היום כי הכל עבדך : לולי תורתך שעשעי אז אבדת בעניי : לעולם לא אשכח פקודיך כי יבס חייני : לך אני הושיעני כי פקודיך דרשתי : לי קוו רשעים לאבדני עדותיך אתבונן : לכל תכלה ראיתי קץ רחבה מצותך מאד : מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי : מאיכי תחכמני מצותיך כי לעולם היא לי : מכל מלמד הישכלתי כי עדותיך וי כעס שיחה לי : מוקנים אתבונן כי

פקודיה נצרת: מכל ארח רע כלארתי רגלי למען  
אשמר דברך: ממשפטיך לא יסרתני כי אתה הורתני:  
מה נמלצו לחכי אמרתך מדבש לפי: מפקודיה  
אתבונן על-כן שנאתי | כל ארח שקר:

נר-רגלי דברך ואור לנתיכתי: נשבעתי ואקיימה  
לשמר משפטי צדקה: נענית ערמאד יהוה חייני כדברך:  
נרבות פי רצהנא יהוה ומשפטיך למדני: נפשי בכפי  
תמיד ותורתך לא שכחתי: נרתנו רשעים פח לי  
ומפקודיה לא רועיתי: נחלתי עדותיה <sup>כעס</sup> לעולם כי  
ישוון לבי המה: נטיתי לבי לעשות חקיה לעולם עקב:  
סעפים שנאתי ותורתך אהבתי: סחרי ומגני  
אתה לדברך יחלתי: סורו ממני מרעים ואצרה מצות  
אלהי: סמכני כאמרתך ואחיה ואלתי בנישי משברי:  
סעדני ואושעה ואשעה בחקיה תמיד: סלית כל  
שונים מחקיה כי שקר תרמיתם: סנים השבת כל  
רשע-ארץ לכן אהבתי עדותיה: סמר מפחדך בשרי  
וממשפטיך יראתי:

עשיתי משפט וצדק בלתי הניחני לעשקי: ערב עבדך  
לשוב אלי-עשקני זדים: עיני כלו לישועתך ולאמרת  
צדקה: עשה עם-עבדך כחסדך וחקיה למדני:  
עבדך אני הבינני ואדעה עדותך: עת לעשות ליהוה  
הפרו תורתך: על-כן אהבתי מצותיה מזהב ומפז:  
על-כן | כל-פקודי כל ישרתי כל-ארח שקר שנאתי:  
פלאות עדותיה <sup>כעס</sup> על-כן נצרתם נפשי: פתח פ <sup>לוי</sup>  
דברך יאיה מכין פתיים: ככל יודין פי-פערתי ואשאפה כי  
למצותיה יאבתי: פנה אלי וחנני כמשפט לאהבי שמך:  
פעמי הכן באמרתך ואלתי שלטני כל-און: פרני מעשק  
אדם ואשמרה פקודיה: פניך האר בעבדך ולמדני את

חקיה

חקיה: פלגימים ירדו עיני על לא-שמרו תורתך:  
צדיק אתה יהוה וישר משפטיך: צוית צדק עדותך  
ואמונה מאד: צמתתני קנאתי כי-שכחו דברך צרי:  
צרופה אמרתך מאד ועבדך אהבה: צעיר אנכי ונבזה  
פקודיה לא שכחתי: צדקתך צדק לעולם ותורתך  
אמת: צרומצוק מצאוני מצותיה ששעשי: צדק  
עדותיה <sup>כעס</sup> לעולם הבינני ואחיה:

קראתי בכל-לב ענני יהוה חקיה אצרה: קראתיך  
הושיעני ואשמרה עדותיה: קדמתי בנשף ואשועה  
לדברך יחלתי: קדמו עיני אשמרות לשיח באמרתך:  
קולי שמעה כחסדך יהוה כמשפטיך חייני: קרבו רדפי  
זמרה מתורתך רחמו: קרוב אתה יהוה וכל-מצותיה  
אמת: קדם ידעתי מעדותך כי לעולם יסדתם:

ראה עניי וחלצני כי-תורתך לא שכחתי: ריבה  
ריבי וגאלני לאמרתך חייני: רחוק מרשעים ישועה  
כי-חקיה לא דרשו: רחמיך רבים | יהוה כמשפטיך  
חייני: רבים רדפי וצרי מעדותך <sup>כעס</sup> לא נטיתי: ראיתי  
בגדים ואתקוטטה אישר אמרתך לא שמרו: ראה  
כי-פקודיה אהבתי יהוה כחסדך חייני: ראש-דברך  
אמת ולעולם כל-משפט צדקה:

שרים רדפוני חנם ומדברך פחד לבי: שש אנכי  
על-אמרתך כמוצא שלל רב: שקר שנאתי ואתעבה  
תורתך אהבתי: שבע ביום הללתיך על-משפטי צדקה:  
שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול: שברתי  
לישועתך יהוה ומצותיה עשיתי: שמרה נפשי עדותיה  
ואהבם מאד: שמרתי פקודיה ועדותיה כי כל-דרכי  
נגדה:

תקרב רנתי לפניך יהוה כדברך הבינני: תבוא  
תחנתי



תחנתי לפניך כאמרתך הצילני : תפענה שפתי תהלה  
כי תלמדני הקיף : תען לשוני אמרתה כי כל מצותיך  
צדק : תהי ידך לעזרני כי פקודיך בחרתי : תאבתי  
לישועתך יהוה ותורהך שעשעי : תחנינפשי ותהללך  
ומשפטך יעזרני : תעיתי כשה אבד בקש עבדך כי  
מצותיך לא שכחתי :

### סליחות לליל הושענא רבא

פזמון

זכות פינחס • המיוחס • למדת צדיק • יסוד עולם •  
לברית קנא • ויפלל עם קונה • המביא במשפט  
על כל נעלם : ותעצר • משלחת צר • והוא נתבצר •  
ברום עולם : הגם הלום • ברית שלום • חיים ועולם •  
לכהנת עולם : ובזכותו • לעדתו • קרב קץ ימינה •  
זכרנו יהוה ברצון עמך : בזכות מקנא • היה עונה •  
לשועת עם מקדשיך : רצה אל חי בנאחזי • חלף  
קרבני לחטי לאשיך : ושה פזורה • שי לפורא • יובילו  
אל נוה קדשך : חתמם לגילה • וצהלה • וקבצם  
למגרשיך : הושענא • ורחם נא • לכנה אשר נטעה  
ימינה • זכרנו יהוה ברצון עמך :

רחמנא אדכר לן קיימיה דפינחס קנאה בדיל ויעבור :  
רחמנא ולא תתפרע כעובדנא בישין מינן : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דחי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דרחמי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דצדיקי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דישרי ותמימי : ב"ו :  
רחמנא חתמינן בספרא דפרנסי ומזוני טבי : ב"ו :  
רחמנא פתח שמיא לצלותין : ב"ו :

רחמנא

רחמנא תוב מרוגך :  
רחמנא ולא נהדר ריקס מן קמך :

ווס קסלות סחומרים כאן לב מרות ותוקעום סופר ואחכ"ל

שמע ישראל • אלהינו • אחד :  
" הוא האלהים • הוא האלהים :  
" מלך • מלך • ימלוך לעולם ועד :  
אלהינו שבשמים ואל תביישנו משברנו  
ונקרא ואתה תעננו  
א"ש חתמנו בספר חיים טובים  
חתמנו בספר צדיקים  
חתמנו בספר ישרים ותמימים  
חתמנו בספר מזונות ופרנסה טובה  
עננו העונה בעת רצון :

עננו העונה בעת רחמים עננו :

" חננו והקימנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו  
" ריבה ריבנו ולחם לוחמנו ובספר חיים זכרנו וחתמנו  
" עשה למען שמך וחוסה על ישראל עמך  
" עשה למען זך קנא לשמך וחוסה על ישראל עמך  
" עשה למען הרונים ושרופים על יהוד קדשת שמך  
וחוסה על ישראל עמך

דעני לפנחס בישטים ענינן

דעני לצדיקי וחסדי ותמימי די בכל דר ודר ענינן  
תודיעני ארח חיים שבע שמחות את פניך נעימור

בימינה נצח : ואומר קריש וסא שלמא רבא

קד שיר המעלות אר יהוה בצרתה לי קראתי ויענני :  
יהוה הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה :  
מהדיתן לה ומה יסיף לה לשון רמיה : חצי גבור  
שוננים עם נחלי רתמים : אוהלי ביגרתמי משך שכנתי

עם

(לו)

עסאהלי קדר : רבת שכנה ליה נפשי עם שונא שלום :  
אני שלום וכי אדבר המה למלחמה :

קכא שיר למעלות אשא עיני אלההים מאין יבוא  
עזרי : עזרי מעם יהוה עשה שמים וארץ :

אליתן למוט רגלך אלינום שמרך : הנה לאינום  
ולא יישן שומר ישראל : יהוה שמרך יהוה צלך על-

יד מינך : יומם השמש לא יכפה וירח בדילה : יהוה  
ישמרך מכל רע ישמר את נפשך : יהוה ישמר מ קמ

צאתך ובואך מעתה ועד עולם :

קכב שיר המעלות לדוד שמחתי באמרים לי בית יהוה  
נרך : עמדות היו רגלינו בשעריך ירושלם :

ירושלם הבנויה בעיר שחברה לה יחדו : ששם עלו  
שבטים שבטייה עדות לישראל להודות לשם יהוה :

כי שמה ו ישבו כסאות למשפט כסאות לבית דוד :  
שארן שלום ירושלם ישליו אהביך : יהי שלום בחילך

שלוח בארמנותיך : למען אחי ורעי אדברה נא שלום  
בך : למען בית יהוה אלהינו אבקשה טוב לך :

קכג שיר המעלות אליה נשאתי את עיני הישבי בשמים :  
הנה כעיני עבדים אליך אדוניהם כעיני

שפחה אליך נבחרתה כן עינינו אליהוה אלהינו עד  
שיחננו : חננו יהוה חננו כירב שבענו בך : רבת

שבעה ליה נפשנו הלעג השאננים הבו לגאי יונים :  
קכד שיר המעלות לדוד לולי יהוה שהיה לנו יאמר-

נא ישראל : לולי יהוה שהיה לנו בקום  
עלינו אדם : אזי היים בלעונו בחרות אפס בנו : אזי

המים שטפנו נחלה מלנו עבר ערנפשונו : אזי עבר על-  
נפשנו המים הזידונים : ברוך יהוה שלא נתננו טרף

לשניהם : נפשנו כצפור נמלטה מפח יוקשים הפח  
נשבר

נשבר ואנחנו נמלטנו : עזרנו בשם יהוה עשה שמים  
וארץ :

קכה שיר המעלות הבטחים ביהוה כהר ציון לא ימוט  
לעולם ישב : ירושלם הרים סביב לה ויהוה

סביב לעמו מעתה ועד עולם : כי לא ינוח שבט  
הרשע על גורל הצדיקים למען לא ישלחו הצדיקים ו

בעולתה יריהם : הטיבה יהוה לטובים ולישרים  
בלבותם : והמטים ו עקלקלותם יזיכם יהוה את פעלי

האון שלום עלי ישראל :

קכו שיר המעלות בשוב יהוה את ישיבת ציון היינו  
כחלמים : אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה

אז יאמרו בגוים הגדיל יהוה לעשות עסאלה : הגדיל  
יהוה לעשות עמנו היינו שמחים : שובה יהוה את-

ישיבתנו כאפיקים בנגב : הזרעים בדמעה ברנה יקצרו :  
היוך ילך ו בכה נשא משך הזרע באיכא ברנה נשא

ארמתיו :

קכז שיר המעלות לשלמה אסיהוה ו לא יבנה בית  
שוא עמלו בוניו בו אסיהוה לא ישמר עור

שוא ו שקד שומר : שוא לכם משכימי קום מאחרי  
שבת אכלי לחם העצבים פן יתן לירידו שנא כסף : הנה

נחלת יהוה בנים שכר פרי הבטן : כחצים ביד גבור כן  
בני הנעורים : אשרי הנזיר אשר מלא את אשפתו

מהם לא יבשו כיידיהו את האויבים בשער :

קכח שיר המעלות אשרי כל ירא יהוה החלך בדרכיו :  
יגיע כפיך כי האכל אשריך ו טוב לך :

אשתך ו סגול כגפן פריה בירכתי ביהוה כניך בשתילי  
זיתים סביב לשלחנה : הנה כירב יברך גבר ירא יהוה :

יברכה יהוה מציון וראה בטוב ירושלם כל ימי חייה :  
וראה

וראה בנים לבניך שלום על ישראל:

קכט שיר המעלות רבת צררוני מנעורי יאמרנא  
ישראל: רבת צררוני מנעורי גם לא יכלו  
לי: על גבי חרשו חרשים האריכו למעניתם: יהוה  
צדיק קצץ עבות רשעים: יבשו ויסגו אחור כל שנאי  
ציון: יהיו כחציר גנות שקדמת שלף יבש: שלא  
מלא כפו קוצר וחצנו מעמר: ולא אמרו: העברים  
ברכת יהוה אליכם ברכנו אתכם בשם יהוה:

קל שיר המעלות ממעמקים קראתיה יהוה: אדני  
שמעה בקולי תחיינה אוניך קשבות לקול  
תחנוני: אסעונות תשמריה אדני מי יעמד: כי  
עמך הסליחה למען תורא: קויתי יהוה קותה נפשי  
ולדברו הוחלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים  
לבקר: יחל ישראל אלי יהוה כי עסי יהוה החסר והרבה  
עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

קלא שיר המעלות לדוד יהוה לא יגבה לבי ולא ירמו  
עיני ולא יהלכתי בגדלות ובנפלאות ממני:  
אסלא שויתי ודוממתי נפשי כגמל עלי אמו כגמל  
עלי נפשי: יחל ישראל אלי יהוה מעתה ועד עולם:  
קלב שיר המעלות זכור יהוה לדוד את כל ענותו:  
אשר נשבע ליהוה נדר לאביר יעקב: אס

אבא באהר ביתי אסאעלה עלי ערש יצועי: אסאתן  
שנת כפתי לעיני לעפעפי תנומה: עד אמצא מקום ליהוה  
משכנות לאביר יעקב: הנה שמענוה באפרתה מצאנוה  
בשרייער: נבואה למשכנותיו נשתחוה להדם רגליו:  
קומה יהוה למנוחה אתה וארץ עוף: כהניך ילבשו  
צדק וחסדיך ירננו: בעבור דוד עבדך אלהי השב  
פני משיחך: נשבע יהוה לדוד אמת לא ישוב ממנה

מפרי

מפרי בטנה אשית לכסאלך: אס ישמרו בניה בריתי  
ועדתי זו אלמדם נסבניהם עדיעד ישבו לכסאלך:  
כי יבחר יהוה בציון אוה למושב לו: ואת מנוחתי  
עדיעד פה אשב כי אויתיה: צידה ברך אברך אבוינה  
אשביע לחם: וכהנייה אלביש ישע וחסדיה רגן ירננו:  
שם אצמיח קרן לדוד ערכתי נר למשיחי: אויביו  
אלביש בשת ועליו יציץ נורו:

קלג שיר המעלות לדוד חנה מהישוב ומהנעים שבת  
אחים נסידר: כשמן הטוב עליה ראש ירד  
עלה חוקן וקראתיה שיר עלי פי מדותיו: כטל חרמון  
שיורר עליה ררי ציון כי שם צוה יהוה אתה הברכה  
חיים עדיה עולם:

קלד שיר המעלות הנה ברכו את יהוה כל עבדי  
יהוה העמדים בבית יהוה בלילות: שאר  
ידיכם קדש וברכו את יהוה: יברכה יהוה מציון עשה  
שמים וארץ:

קלה הללויה הללו את שם יהוה הללו עבדי יהוה:  
שעמדים בבית יהוה כחצרות בית אלהינו:  
הללויה כי טוב יהוה זמרו לשמו כי נעים: כי יעקב  
בחר לו יה ישראל לסגלתו: כי אני ידעתי כי גדול  
יהוה ואדנינו מכל אלהים: כל אשר חפץ יהוה עשה  
בשמים ובארץ בימים וכל ההמות: מעלה נשיאים  
מקצה הארץ ברקים למטר עשה מוצארות מאוצרותיו:  
שהכה בכורי מצרים מאדם עדי בהמה: שלח אותה  
ומפתים בהוככי מצרים בפרעה ובכל עבדיו: שהכה  
גוים רבים והרג מלכים עצומים: לסיחון מלך האמרי  
ולעוג מלך הבשן ולכל ממלכות כנען: ונתן ארצם  
נחלה נחלה לישראל עמו: יהוה שמך לעולם יהוה

זכור

זכרה לדר ודר : כי ירין יהוה עמו ועל עבדיו יתנחם :  
עצבי הגוים כסף וזהב מעשה ידי אדם : פה ללהם  
ולא ידברו עינים להם ולא יראו : אזנים להם ולא  
יאזינו אף אין ישדוה בפיהם : כמוהם יהיו עשיהם  
כל אשר נטח בהם : בית ישראל ברכו את יהוה  
בית אהרן ברכו את יהוה : בית הלוי ברכו את יהוה  
יראי יהוה ברכו את יהוה : ברוך יהוה מציון שכן  
ירושלם הללויה :

קלו הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו : הודו לאלהי  
האלהים כי לעולם חסדו : הודו לאדני ס  
האדנים כי לעולם חסדו : לעשה נפלאות גדלות  
לברו כי לעולם חסדו : לעשה השמים בתבונה כי  
לעולם חסדו : לרקע הארץ עליהמים כי לעולם חסדו :  
לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו : את הירח שמש  
לממשלת ביום כי לעולם חסדו : את הירח וכוכבים  
למשלות בלילה כי לעולם חסדו : למכה מצרים  
בבכוריהם כי לעולם חסדו : ויצא ישראל מתוכם  
כי לעולם חסדו : ביד חזקה ובורע נטויה כי לעולם  
חסדו : לגור יססוף לגזרים כי לעולם חסדו : והעביר  
ישראל בתוכו כי לעולם חסדו : ונער פרעה וחילו  
ביססוף כי לעולם חסדו : למוליק עמו במדבר כי  
לעולם חסדו : למכה מלכים גדלים כי לעולם חסדו :  
ויהרג מלכים אדירים כי לעולם חסדו : לסיוחן מלך  
האמרי כי לעולם חסדו : ולעוג מלך הבשן כי לעולם  
חסדו : ונתן ארצם לנחלה כי לעולם חסדו : נחלה  
לישראל עבדו כי לעולם חסדו : שבשפלנו זכר לנו  
כי לעולם חסדו : ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו :  
נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו : הודו לאל השמים  
כי

כי לעולם חסדו :

קלו עלינהרות בכל שם ישבנו נסבכינו בזכרנו את  
ציון : על ערכים בתוכה תלינו כנרותינו :  
כי שם ישאלנו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה שירו  
לנו משיר ציון : איה נשיר את שיר יהוה על אדמת  
נכר : אסא שבחך ירושלם תשבח ימיני : תרבך לשוני  
לחכי אסלא אזכרכי אסלא אעלה את ירושלם על  
ראש שמחתי : זכר יהוה לבני אדם את יום ירושלם  
האמרים ערו ערו עד היסוד בה : בתבכל השדורה  
אשרי שישלם לך את נמולך שנמלת לנו : אשרי  
שיאחו ונפץ את עלליך אלהסלע :

קלח לדוד אודך בכל לבי נגד אלהים אזמך :  
אשתחוה אל היכל קדשך ואודה את  
שמך על חסדך ועל אמתך ביהגדלת על כל שמך  
אמרתך : ביום קראתי ותענני תרהבני בנפשי עו :  
יודוך יהוה כל מלכי ארץ כי שמעו אמרי פיך : וישירו  
בדרכי יהוה כי גדול כבוד יהוה : כירם יהוה ושפל  
יראה וגבוה מרחק ידע : אסאלך בקרב צרה  
תחיני על אף איבי תשלח ידך ותושיעני ימינך : יהוה  
יגמר בעדי יהוה חסדך לעולם מעשי ידיך אלהיך :  
קלט למנצח לדוד מזמור יהוה חקרתני ותדע : אתה  
ידעת שבתי וקומי בנתה לרעי מרחוק :  
ארחי ורבעי זרית וכל דרכי הסכנתה : כי אין מלה  
בלשוני הן יהוה ידעת כלה : אחור וקדם צרתני  
ותשת עלי כפכר : פליאה דעת ממני נשגבר לא  
אזכר כל טעמי לה : אנה מלרע אך מרוחק ואנה מפני אכרה :  
אסאסק שמים שם אתה ואציעה שאול הנך : אשא  
כנפיי שחר אשפנה באחרית ים : נסאם ידך תנחני  
ותאחזני

ותאחוני ימנך : ואמר אך חשך ישופני ולילה יכסוני  
 גם חשך לא יחשיךני סוף לכה ממך ולילה כיום יאיר כחשיכה  
 באורה : כי ידעתה קניית כליתי תסבני בכסן אמ  
 אודך על כי נוראות נפילתי נפלאים מעשיך ונפ  
 ידעת מאד : לא ינכחד עצמי ממך אשר עשיתי כפתר  
 רקמתי בתחתיות ארץ : גלמי ראו עיניך ועלספר  
 כלם יפתכו ימים יצרו ולא אחר בהם : ולי מה יקר לי  
 רעה אל מה עצמו ראשיהם : אספרם מחול ירבון  
 הקיצתי ועודי עמך : אם תקטל אלוה רשע ואנשי  
 דמים סורו מני : אשר יטרוף למזמה נשוא לשוה  
 ערף הלא ימשיך יהוה אשנא ובתקומתך אתקומם  
 תכלית שנאה שנאתים לאויבים היו לי : חקרני אל  
 ודע לבכי בהנני ודע שרעפי : וראה אסדרך עצב כי  
 ונחני בדרך עולם :

קמ למנצח מזמור לדוד : חלצני יהוה מאדם רע מאיש  
 חמסים תנצרני : אשר השבו רעות בלב  
 כל יום יגורו מלחמות : שננו לשונם כמו נחש חסת  
 עכשונב תחרת שפתימו סלה : שמרני יהוה מידי רשע  
 מאיש חמסים תנצרני אשר השבו לדחות פעמי : ממנו  
 גאים ופח לי וחבלים פרשו רשת לידמענל מקשים  
 שתורלי סלה : אמרתי ליהוה אלי אתה האזינה יהוה  
 קול תחנוני : יהוה אדני עו ישועתי סבותה לראשי  
 ביום נשק : אלהתן יהוה מאוי רשע זממו ארר  
 ירמו סלה : ראש מסכי עמל שפתימו יכסימו : ימומו  
 עליהם נחלים באש יפילם במהמות בליקומו :  
 לשון בליכון בארץ אישחמס רע יצורנו למדחב  
 ידעתי כי יעשה יהוה דין עני משפט אביונים : אך צדיק  
 יודו לשמך ישכו ישרים אתפניך :



قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ  
visible fragment from bookbinding



قطعة شظية مرئية من كتاب مجلدّ  
visible fragment from bookbinding

